

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

TEHLİKELİ

Sutku

*Katıksız gizem
ve tutkulu
bir aşk*

Brenda Rickman Vantrease

TEHLİKELİ Tutku

İNGİLTERE’NİN KARANLIK DÖNEMİNE IŞIK TUTAN DESTANSI BİR KURGU.

On dördüncü yüzyıl sonlarında, eski feodal düzenin çatırda-maya başladığı ancak bir lordun kırbacı yahut bir piskoposun zevklerinin herhangi birinin kaderini hâlâ etkilediği yıllarda İngiltere. Kitapların nadiren bulunduğu ve çok maliyetli ol-duğu zamanlar. Her biri el yazısıyla titizlikle kaleme alınıyor ve zarif çizimlerle süsleniyordu.

Kocasının korumasından mahrum bir dul ve elindekileri ko-rumaya çalışan bir anne olan Blackingham Malikânesi’nin Leydisi Kathryn, kralın vergileri ve kilisenin vergisi arasında sıkışıp kalmıştır. Kathryn, yerel bir manastırın başrahibiyle bir anlaşma yapar; manastırın koruması karşılığında Finn’i ve onun güzel kızını evine alacaktır. Tezhip sanatçısı Üstat Finn’in gelmesiyle birlikte, Leydi Kathryn için hem tutkulu hem de tehlikeli günler başlar.

Artemis Severler
artemiskitap
artemisayinlari

ISBN 978-605-304-486-4

9 786053 044864

YAYIN NO: 2041

TEHLİKELİ TUTKU

Brenda Rickman Vantrease

Orijinal Adı: *The Illuminator*

İngilizceden Çeviren: Elif Nihan Akbaş

Editör: Meral Aslankaya

Kapak Tasarım: Asmin Ayşe Gündoğdu

Sayfa Tasarım: Merve Güven

1. Basım: Temmuz 2019

ISBN: 978 - 605 - 304 - 486 - 4

Sertifika No: 43949

Brenda Rickman Vantrease © 2005

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Kalem Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Alfa Basım Yayın Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Yayınevinden izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

ARTEMİS YAYINLARI

Ticarethane Sokak No: 15 Cağaloğlu / İstanbul

Tel: (212) 513 34 20-21 Faks: (212) 512 33 76

e-posta: editor@artemis yayinlari.com – www.artemis yayinlari.com

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık

Çiğnehavuzlar Yolu Acar Sitesi No: 4 Bayrampaşa / İstanbul

Tel: (212) 674 97 23 Faks: (212) 674 97 29 Sertifika No: 12088

Artemis Yayınları, Alfa Yayın Grubu'nun tescilli markasıdır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

TEHLİKELİ *Sutku*

Brenda Rickman Vantrease

İngilizceden Çeviren: Elif Nihan AKBAŞ

ARTEMİS YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Prolog

OXFORD, İNGİLTERE

1379

John Wycliffe kalemini elinden bıraktı ve yorgun gözlerini Jovuşturdu. Mum iyice azalmış, ince duman filizleri yaymaya başlamıştı. Ancak birkaç dakika daha yanardı. Ve bu, son mumuydu. Henüz ayın ortasına yeni gelmişlerdi ama şimdiden payına düşen mumları bitirmişti. Oxford Üniversitesi, Balliol Koleji'nin eğitmeni olarak yazıyla uğraşan insanların birçoğu için yeterli olacak kadar malzeme tedarik ediliyordu, ama o birçok insan gündüzleri çalışıyor, geceleri uyuyordu. Wycliffe'e gelince, geceleri nadiren uyurdu. Uğruna mücadele ettiği amacı onu yatağından erkenden kaldırıyor ve geç saatlere kadar uyanık tutuyordu.

Kömür mangalından yayılan turuncu ışık, Sparta tarzı döşenmiş odasının köşelerinde giderek koyulaşan karanlığı pek dağıtamıyordu. Mum cızırdadı ve söndü. Kız birazdan burada olurdu. Onu mum sorumlusuna gönderir, kesesinden öderdi. Muhasebeciden ricada bulunarak ya da meslektaşlarından borç alarak çalışmasına dikkat çekmek istemiyordu.

En azından görevli kızın gecikmesi ona çok ibriyaç duydu-

ğu dinlenme fırsatını sunmuştu. El kasları kalem tutmaktan ağrıyordu. Loş ışıkta gözlerini kısmaktan başı ağrımış, saatlerdir masaya eğilmekten vücudu katılaşmıştı. Ruhunu bile yorgun düşmüştü. Ne zaman yorgun düşse hep yaptığı gibi amacını sorgulamaya başlamıştı. Ona bu devasa görevi veren Tanrı değil de gurur yahut entelektüel kibir olabilir miydi? Yoksa bu tehlikeli yola Lancaster Dükü Gaunt'lu John'un entrikalarıyla mı sürüklenmişti? Dük krallıkta kendine bir yer edinme yolunda ilerliyordu ve zenginliğini o açgözlü Kilise'yle paylaşmaya hiç niyeti yoktu. *Ama*, diye düşünüyordu Wycliffe, *birlikte papazların, piskoposların ve başpiskoposların tahakkümünü kırabileceklerse böyle bir adamın himayesini kabul etmek günah değil.* Lancaster Dükü Gaunt'lu John bunu kendi çıkarı için yapıyordu. Ama John Wycliffe sadece İngiltere'nin maneviyatını korumak adına çalışıyordu.

Kral Edward'ın ölümü, çocuk yaştaki kralın amcaları arasında süregiden siyasi mücadeleye rağmen hayırlı olmuştu. Edward gereğinden fazla şehvetliydi. Günahla lekelenmesi sarayını yozlaştırmıştı. Metresiyle herkesin gözü önünde oynayıyordu. Söylentilere göre Alice Perrers'in sıra dışı bir güzelliği vardı lakin Wycliffe o kadının şeytanın oyuncağı olduğunu düşünüyordu. O entrikacı haspa kim bilir kralın kalbini kazanmak için hangi kara büyülere başvurmuştu? Edward'ın ölümüyle en azından Alice Perrers o saray denen lağım çukurundan uzaklaşmıştı. Gaunt'lu John artık kral vekiliydi ve Wycliffe'in tarafındaydı.

Şimdilik.

Wycliffe sandalyesini masasından uzaklaştırdı. Oxford'u yukarıdan gören pencereye doğru döndü. Aşağıdan eğlenenlerin sesi geliyordu. Zaten çok fazla bira içmiş olan öğrenciler daha da içmek istiyorlardı. İstedikleri her şeyi alacak paraya sahip olmaları ona çok tuhaf geliyordu. En ucuz birayı, son

dökümü içtiklerini tahmin ediyordu. Gerçi şişman bir adamın midesini fazlasıyla doldurabilecek miktarın çok ötesine geçmişlerdi. Bir an onların masumiyetlerine, sebepsiz keyiflerine, amaçsızlıklarına imrendi.

Kız birazdan gelirdi. Bir saat gecikmişti. Bunu pencereye yansıyan göğün çivit mavisi renginden anlamıştı –konumunu belirten sırlı bir penceresi vardı. Aradan geçen süre boyunca Vulgate'den iki tam sayfa çevirmişti –sabah Doğu Anglia'ya gidecek pakete ek olarak iki sayfa daha. Tezhip sanatçısının çıkardığı işten memnundu. Çok süslü değildi ama oldukça güzeldi. Tam metne uygun değerde. Paris Loncası'nın ürettiği dinle ilgisi olmayan, derkenarlara sırf eğlence olsun diye eklenmiş gösterişli renklerde hayvan ve kuş soytarırlıklarından ve müsriflikten nefret ediyordu. Bu tezhip sanatçısı Parisli ustalardan daha ucuza çalışıyordu. Üstelik dük, onun ketumluğu ile güvenilir biri olduğunu söylemişti.

Aşağıdan kakhaha sesleri ve bir şarkıdan ufak bir parça yükseldi, sonra sesler yeniden azaldı. Kızın gelmesine çok bir zaman kalmamıştı. Bu gece biraz daha çeviri yapmalıydı. *John İncili*'nin yarısına gelmişti. Odadaki gölgeler titredi. Göz kapakları düştü.

İsa tapınak rahiplerini sindirmişti. Wycliffe de bir papayı sindirebilirdi. Ya da iki.

Mangaldaki kömürler cızırdadı, ona bir şeyler fısıldıyordu sanki. *Oyalanırsan maneviyat yok olur.*

Kora dönmüş kömürlerin önünde uyuyakaldı.

Joan, Üstat Wycliffe'in odasına çıkan merdivenlerde hızla ilerlerken geç kaldığını biliyordu. Wycliffe'in yazı işlerine dalmış ve onun geciktiğini fark etmemiş olmasını umdu. Fakat adamın penceresinden mum ışığı sızmiyordu. Kimi zaman kız kirli çarşaflarını değiştirip yerleri silerken ve oturağını bo-

şaltırken, Wycliffe onun orada olduğunu fark etmiyordu bile. Adam bugün o nadiren içinde bulunduğu ruh hâlinde olup da ailesini, pazar gününü nasıl geçirdiklerini, içlerinden birinin okuma bilip bilmediğini sormasa iyi olurdu.

Kız aslında adamın merakına sinirlenmiyordu. Kaba tavırlarına rağmen oldukça nazik bakışları vardı ve ona “evlat” deyişi, geçen yıl kaybettiği babasını hatırlatıyordu. Ama bugün onunla hiç konuşmak istemiyordu. Belinde bir tespih gibi sallanan kenevir bir ipe asılı kurdelenin ucunda sallanan kemiğe dokunurken muhakkak ağlayacağını, hatta daha kötü olacağını düşündü. Adam bundan hoşlanmazdı.

Eski püskü kumaş şapkasının altındaki saçlarını düzeltti, derin bir nefes aldı ve büyük ahşap kapıyı hafifçe tıklattı. Cevap gelmeyince daha hızlı vurdu. Boğazını temizledi. “Üstat Wycliffe, benim, Joan. Odanızı temizlemeye geldim.”

Kapının koluna uzandı. Kilitli değildi. Kapı gıcırdayarak açıldı.

“Üstat Wycliffe?”

Loşluğun içinden boğuk bir ses geldi. “Gel evlat. Geciktin. Zaman kaybettik.”

“Üzgünüm Üstat Wycliffe. Ama annemi biliyorsunuz. Çok hasta. Küçük kardeşlerime benden başka bakabilecek biri yok.”

Adamın bakışları altında odanın içinde seğirtti. Pencereyi açınca kandiller titredi. Oturağın içindekileri boşalttı. Adamın gözlerinin üzerinde olduğunun farkındaydı. Kirli çarşafını bir bohçanın içine koydu. Masasındaki kâğıtlara hiç dokunmazdı. Kötü bir tecrübeyle dokunmaması gerektiğini öğrenmişti.

“Mumu değiştireyim mi efendim?”

“Hımmm. Hiç mumum kalmadı. Ben de seni bekliyorum. Gidip biraz mum al.”

“Özür dilerim efendim, hemen gidiyorum.”

Geciktiğini kimseye bildirmemesini umuyordu. Kim bilir annesi ne zaman iyileşip görevinin başına dönerdi. Adam sandalyesini pencerenin önünden çekerek kıza doğru döndü. Durmasını işaret eder gibi elini kaldırdı. “Annenin hasta olduğunu söyledin, değil mi?”

“Ateşi çok yüksek.” Gözyaşlarına engel olmaya çalıştı. Sonra birden itiraf eder gibi patladı. “Anneme dua etsin diye yalvarmak için Saint Anne’in papazına gittim.”

Adam kırlaşmış sakalının üzerindeki dudaklarını sımsıkı gerdi. “Papazın duaları seninkilerden daha değerli değil. Belki de hiçbir değeri yok. Senin duaların daha saf bir yüreктen çıkıyor olabilir.” Ayağa kalkıp kızın başına dikildi. Sade kıyafeti ve omuzlarına dökülüp sakallarına karışan saçlarını güçlkle örten başlığıyla oldukça gösterişsiz görünüyordu.

“Belinden sarkan ne?” diye sordu.

“Belimden mi efendim?”

“Kolunun altındaki. Saklamak için özen gösterdiğin şey.”

“Bu mu efendim?” Söz konusu nesneyi eline almıştı. Yüzü yanıyordu. Adamın delici bakışları neden bir saat öncesine kadar güven duyduğu bir şeyden kuşkulanmasına yol açıyordu ki?

“Bu, kutsal kemik,” dedi başını eğerek. “Saint Anne’in parmağına ait bir kemik. Rabb’in duasını okurken elimde tutmam gerekiyormuş. Rahip verdi.”

“Anlıyorum. Peki, sen ona ne verdin?”

“Altı peni Üstat Wycliffe.”

“Altı peni,” dedi adam iç çekerek. Başını iki yana salladı. Sonra tekrarladi. “Maaşından çıkan altı peni.” Elini uzattı. “Şu *kutsal* kemiği görebilir miyim?”

Korsesine tutturulmuş kurdeleyi aradı. Ardından ikisini birden adama uzattı. Adam kemiği inceledi, basparmağı ve işaret parmağıyla ovdu.

“Bir kemiğe göre fazla yumuşak,” dedi.

“Papaz bunun Saint Anne’in nezaketinden kaynaklandığını söyledi.”

Wycliffe kemiği elinde şöyle bir tarttı. Kızıl kurdele sanki parmakları arasından damlayan kan gibiydi. “Bu bir domuzun kartilajı. Annene hiçbir yardımı dokunmaz.”

“Kartilaj mı?” Aşına olmadığı bu kelimeyi söylerken dudaklarını büzmüştü.

“Kıkırdak. Domuzun kulağından, kuyruğundan ya da burnundan bir parça.”

Kıkırdak? Papaz ona dualarına yardımcı olması için bir domuzun kulağını mı vermişti? Hristiyan merhameti nedeniyle bu kemiği ona ucuza verdiğini söylemişti. Normal şartlarda çok daha pahalı demişti. Annesi için domuz kıkırdağı ha? Gözyaşlarına hâkim olamadı. O akması için çabaladığı yaşlar bütün gün onu içten içe boğuyordu. Şimdi ne yapacaktı?

Wycliffe temiz, ütülenmiş mendilini uzattı. Kız bu mendili geçen hafta çamaşırhanede gördüğünü hatırladı. “Beni dinle evlat. Bir azizin kemiklerine ihtiyacın yok. Bir papaza ihtiyacın yok. Annen için *sen* dua edebilirsin. Günahlarını *doğruca* Tanrı’ya itiraf edebilirsin. Efendimiz adına annene *sen* dua edebilirsin. Kalbin temizse Göklerdeki Babamız seni duyacaktır. *Dua ettikten sonra*, bir eczacıya git ve annenin ateşini düşürmek için bir ilaç al.”

Kız burnunu çekerek “İlaç alacak param yok.”

“Bu kemiği senden satın alacağım.”

Kız nemlenmiş olan mendile gözlerini silerken adam da masasına giderek kesesini aldı ve içinden bir şilin çıkardı.

“İşte. Eğer ilaç aldıktan sonra paran kalırsa bir tavuk al ve annene çorba yap.”

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“Üstat Wycliffe, size nasıl teşekkür—”

“Bana teşekkür etme çocuk. Kilisen sana en azından bunu borçlu –senden çalmamalı. Ben sadece zaten sana ait olan bir şeyi geri veriyorum.” Kemiği bağından çözdü ve kızın eline dokundu. “*Kemik* bende kalsın, kurdeleyi sen al.” Gülümsedi. Ciddi ifadesi yumuşamıştı. “Saçına çok yakışır.”

Kız öyle rahatlamıştı ki adama sarılmak istiyordu fakat adamın konumu bunu engelliyordu. Sarılmak yerine saygıyla eğildi.

“Acele et, Kral Yolu’ndaki eczacı, dükkânını kapamadan önce orada ol. Hemen yola çık. Annen için dua edeceğim. Bunun için bir bedel ödemen gerekmiyor.”

Wycliffe mumları ancak odacı kız gidince hatırladı. Şimdi mum almaya kendisinin gitmesi gerekiyordu. Ama henüz gecenin başlarındaydı. Yorgunluk onu tüketene ve hata yapmaya başlayana dek birkaç sayfa daha yapabiliirdi. Kısa bir süre kestirmiş olmak bedenini canlandırmıştı. Az önce duydukları da kararlılığını kamçılamıştı. Kapıyı dikkatle kilitledi -kim bilir dışarıda onu gözetleyen kaç göz vardı- ve mum bulmak için dar merdivenleri hızla inmeye başladı.

NORWICH, DOĞU ANGLIA
1379, HAZİRAN

Bir. İki. Üç. Çan daha kaç kez çalacaktı? Cüce adam, Yarım-Tom, Norwich pazarına doğru öfkeyle ilerliyor, güneş yüzünden gözlerini kısmış, çalan çanları sayıyordu. Tam on iki kez duyulan çan sesi rahipleri öğlen duasına çağırıyordu. Hayalinde rahipleri canlandırdı –siyah elbisele-ri içinde öğlen duasına gidiyorlar, kolları çaprazlama olarak kolluklarına geçmiş, göğüslerinin üzerinde. Tek ve uzun bir sıra hâлиндeler. Yaşadıkları bataklığın suları içinde ilerleyen yılan balıkları gibi sessizce kıvrılıp gidiyorlar. Yaş bir söğüt ağacından yapılmış düdüğünü onların o soğuk ve görkemli taşlarıyla değişmezdi.

Yol tozluysa ve güneş sırtını yakıyordu. Adımlarını hızlandırdı. Zekice davranmazsa perşembe pazarı o varmadan dağılacaktı. Thor'un Günü –Yarım-Tom böyle diyordu. Çocukken, Danimarkalıların Anglia'ya hükmetmek için Kral Alfred'le çatıştığı günlerde dinlediği hikâyelerdeki eski ve tanınmış isimleri seviyordu. Çoğu kanlı hikâyelerdi ama cesur adamlarla doluydu. Baştan sona kahraman. Yürekliliği, güçlü-

Ve uzun boylu.

Yarım-Tom hiçbir zaman gerçek bir kahraman görmemişti. Rahipler, kahramanların yalnızca kadim ozanların şarkılarında yaşadıklarını söylüyordu. III. Edward'ın İngilteresi'nde yaşamadıkları kesindi. Edward hâlâ kral mıydı acaba? Pazara gidince birilerine sormalıydı.

Çan sesleri tekrar başladı. Sesler dikkat çekmek isteyen bir çocuğun çığlıkları gibi keskin ve gürültülüydü. Katedralden çalınan çanlara cevap veriyordu. Şehrin duvarlarının dışı kilise doluydu. Çoğu, yün tüccarları tarafından Felemenklerden alman parayla yaptırılmıştı. Tanrı'ya verilen bir rüşvet mi yoksa ihtişam anıtları mı? Yarım-Tom kimi zaman North Folk bölgesindeki kiliselere denk sayıda kutsal ruh da olduğunu düşünüyordu. Cehennemden ziyade cenneti görür gibiydi. Gerçi Yarım-Tom bir tane kutsal insan tanıyordu –sadece bir tane. Ve o da bir kahraman değil, bir kadındı. Bugün onu ziyaret etmeyi planlamıştı ama zamanı giderek daralıyordu.

Bataklık balıklarını şafakta bırakmıştı. Sirtında söğüt dalından örülmüş sepetler vardı ve Saint Edmund'dan Norwich'e uzanan yoldaki olağan seyyahlar, hırsızlar ve dilencilerden oluşan kalabalığın arasında koşturuyordu. Öğlen saatinde haftada bir kurulan pazara yetişmek için o kısa bacakları hızla çalışıyordu. Ayaklarına kramp girmişti. Ağır paketleri dengelemeye çalışmaktan omzu ağrıyordu. Bütün gün kaçak kölelerle ve bir cüceyle eğlenerek sıkıcı yolculuklarını renklendirmeye çalışan yolcularla uğraşmaktan yorulmuştu. Onlar için eğlence, Yarım-Tom için tehlike. Şimdiden iki yılan balığını ve kapaklı bir sepeti, futbol oynamak için kullanacak bir grup serseriyle takas etmişti.

Omzundaki hantal yük her adımında daha da ağırlaşıyor, deri yeleğinin altında derisini kızartıyordu. Gözlerine ter damlaları giriyordu. Hayvan uyarıcı gibi homurdanana kadar yolunu kapamış olan dişi domuzla yavrusunu görmemişti.

Şehir kapıları ile arasındaki bu son engeli de aşmak için yolun kenarına çekilirken omzundaki yük kaydı, deri kayışı açıldı ve yere düştü. İçindekiler karman çorman bir hâlde çamurun üzerine saçıldı.

“Piskopos ve domuzu! Cehenneme kadar yolunuz var!” diye lanet okudu.

Domuz homurdandı ve burnunu salladı. Ön dişlerini gösteriyordu. Boşluğa tekme atarken cücenin yuvarlak yüzünü büyük bir hiddet kaplamıştı. Domuzun ayaklarının hemen dibindeydi. Yarım-Tom öfkelenmişti ama aptal değildi.

Dişi domuz hareket ederek büyük, yuvarlak sepeti ezdi. Cüce, parçalara ayrılan söğüt dallarının sesini duyunca bir kez daha küfretti. Bir haftalık emeği bir domuzun ayakları altında heba olmuştu. Bütün hafta söğüt dallarını toplayıp soymuş, nasırlı ellerine rağmen hafif hafif, ustaca öreerek yılan balıklarını yakalamak ya da birkaç parça kıyafet ve biraz un karşılığı takas etmek için uzun, kapaklı sepetler örmüştü. Bereketli bir gündeysel belki yarım litre bira da bulurdu. Boş umutlar. Yarım ölçek un alacak kadarını kurtarırsa şanslı sayılırdı.

Saldırgan hayvana doğru tükürdü.

Lanet olası domuz -kulağındaki işarete bakarak bunun piskoposun domuzu olduğunu söyleyebilirdi, evet- İngiltere'nin en büyük üçüncü şehrine giden ana yolun tam ortasında iğrenç bir engel olmuştu. Kendi pisliğinde debeleniyor, soyluların bıraktıkları yerlerde yaşıyor ve açlıktan ölen bir çiftçinin bir aylık ihtiyacını karşılayacak kadar yemek yiyordu. Sarkan kulakları adeta Yarım-Tom'la dalga geçiyordu -piskoposun pis tacı.

Yaşadığı hayal kırıklığıyla Yarım-Tom'un midesi guruldaydı. Şafak sökmeden önce yediği bir parça ekmek ve yağ çoktan uçup gitmişti. Ayak kabuğuna sakladığı bıçağı harırladı ve yavru domuza bir göz attı. Peki ya Kilise'nin malıysa? Kutsal

Kilise'nin çok fazla malı olduğuna dair bir düşünce hâkimdi. İnsanın kendi duasını kendisinin edebileceğini, bir papaza ihtiyaç duymadığını söylüyorlardı. Diğerleri ise buna sapkınlık diyordu. Ama Yarım-Tom bir şeyin doğru olduğunu düşünüyordu –kendisinin kızarmış domuz eti için sunduğu şükran, Benediktin ya da Fransisken olsun, uzun boylu bir adamın-kindenden değersiz değildi. Her neyse, piskopos mahvolan sepetleri için ona borçlu sayılır mıydı?

Alnındaki teri gömleğinin koluyla sildi ve etrafına bakındı. Yol bomboştu –dilenciler bile şehir pazarına gitmek için yol kenarlarından ayrılmıştı. Sadece güneyden gelen bir atlı görünüyordu. Ufukta ufak bir leke. Hızlı hareket etse de tanıyamayacağı kadar uzaktaydı. Yakınlardaki bir çalı yığını kapıdan girip çıkanların atlıyı görmesini engelliyordu. Hemen arkasında bir köylünün kulübesi bulunuyordu ama kapının önünde tavukla oynayan bir çocuk dışında hayat işareti yoktu. Çocuk epeyce küçüktü, tanıklık yapamazdı.

Piskoposun domuzunu çalmak... Kralın geyiğini gizlice avlamakla aynı şeydi bu. En iyi ihtimalle tomruğa bağlanırdı ki normal işkenceci sayısından fazlasını cezbeden bir cüce için özellikle acı veren bir cezaydı. Belki de kanlı ellerle yakalanırsa suçlu bulunarak asılırdı.

Düzensiz saçlarını karıştırdı. Ufuktaki leke giderek bir at ve üzerindeki binici şeklini alıyordu.

Yüksek sesle küfrederek bir kez daha boşluğa bir tekme savurdu. Ama bu sefer tahta takunyaları domuzun böğrüne denk gelmişti ve oldukça hızlı bir tekme idi. Yine de öfkesini dindirmeye yetmemişti. Hayvan hantal hareketlerle ayağa kalktı. Zarar gören mallarını tespit etmekle meşgul olan Yarım-Tom onu görmezden geldi. Ayrıca kulübenin önündeki çocuğun sendeleyerek yol kenarına geldiğinin farkında değildi. Genellikle küçük yapısı nedeniyle hemen

yanına gelen çocuklar onu sevindirirdi —tabii yüzleri sivilceli büyükler değil, küçük olanlar. Çocuklara şekerleme almak için kesesini karıştırmasıyla tanınırdı. Ama bu sefer öfkesi ve aklına giren şeytan dikkatini öylesine dağıtmıştı ki kocaman açılmış yuvarlak gözleriyle onu izleyen sarışın meleğe dikkat etmemişti.

Yavru domuz -Yarım-Tom etrafta başka bir hayvan görmediğine göre muhtemelen diğer domuzun yavrusuydu- ayağa kalktı ve yemeğinin yarıda kesilmesine öfkелendiği için haykırarak annesini takip etti. Yarım-Tom, çocuğun o tombul elini yavruya uzattığını tam zamanında gördü. Çocuk, yavru domuzun kuyruğunu ucundan tutarak çekti. Yavru domuzun haykırışı acı bir çığlığa dönüştü. Çocuk kahkahalar atarak kuyruğu daha sert çekti.

Yarım-Tom elindeki sepeti atarak “Domuzun kuyruğunu bırak!” diye bağırdı. “Yapma—”

Çıglıklar atan yavru domuz, annesinin dikkatini üzerine çekmişti bile. Bin kiloluk bir annenin kararlılığıyla yalpalarak, gülen çocuğa doğru ilerliyordu. Anne domuzun uyarı mahiyetindeki homurtuları yavrunun çığlıklarını kesmişti. Çocuk hâlâ yavru domuzun kuyruğunu elinde tutuyordu ama öfkeli hayvanı görünce kahkahası ağlamaya dönüşmüştü. Donmuş hâlde inatla domuzun kuyruğunu tutuyordu.

Anne domuz saldırıya geçti.

Anne domuz avını yere serip hırpalamaya başladığında çocuğun çığlıkları domuzun homurtularına karıştı. Yavrusunu kurtaran -ya da aniden ortaya çıkan leziz ziyafet ihtimaliyle onu tamamen unutan- anne domuz hırplayarak ve salyalar akıtarak çocuğun bacağına dişlemeye başladı.

Yarım-Tom aniden yavru domuzun arkasına sıçradı ama bu, onun için bir atın üzerinden atlamak gibiydi. Çocuğun sızlanmaları öfkeli çığlıklara karışıyordu. Bacağındaki yuvar-

lak kesikten kan ve çiğnenmiş et fışkırıyordu.

Yarım-Tom'un bıçağı sabah güneşi altında parladı ve anne domuzun kanı yüzüne sıçrayarak görüşünü engelledi. Kanın mide bulandırıcı ama hoş kokusu burun deliklerini doldurdu. Yüzündeki kanı gömleğinin koluna sildi ve bıçağını yeniden sapladı.

Sonra bir daha.

Ve bir kez daha.

Piskoposun domuzundan, seğiren vücudu tamamen sessiz kalana dek, bir fıçından dökülen bira misali kan dökülüyordu. Hayır, fışkırmıyor, akıp gidiyordu. Lekeli burnu çocuğun bacağındaydı. Açıkta kalan dişlerinin arasında bir parça çiğnenmiş et seçiliyordu.

Küçük kızın ağlaması aniden kesildi. Yarım-Tom, çocuğu küçük kollarına aldı. Çocuk kıpırdamıyor, sanki nefes bile almıyordu. Bacağındaki kesikten kan damlıyor, ayağı garip bir şekilde sallanıyordu.

Yarım-Tom yeterince hızlı davranamamıştı.

Üstelik piskoposun domuzunu boş yere öldürmüştü.

Omzunun üzerinden geriye baktı. Uzaktaki atlı yaklaşmıştı. Nal seslerini duyabiliyordu? Yoksa duyduğu kendi kalbinin atışı mıydı?

Kollarındaki çocuğun bedeni katılaştı ve aniden sarsıldı. Ölümün ürpertisi mi? Çocuğun nefesi boğazına takılıp kalmış gibiydi. Düştüğü tuzaktan kurtulmaya çalışan kelebeklere benziyordu. Boğazı hafifçe titredi. Yarım-Tom'un midesi de ani bir ürpertiyle karşılık verdi. Kızı kollarında sarstı. Çocuğun göğsünde ufak bir titreme oldu, ardından zorlukla soluk aldı ve ağlamaya başladı. Yarım-Tom'un yüreğindeki kanı donduran zayıf bir ses.

"Her şey yolunda küçük. Sakin ol. Yalnız Yarım-Tom seni koruyacak. Sakin ol," diye mırıldandı. Kızı hafifçe sallıyordu.

Sonra kendi kendine, “Bunun için belki de ipte sallandırılacak ama seni koruyacak,” diye mırıldandı.

Saatler geçmiş gibiydi ama bütün bu patırtı bir dakika bile sürmemişti. Yarım-Tom aniden dünyada bu çocuk ve ölü domuzla baş başa olmadığını fark etti. Kulübenin kapısından çıkan bir kadın kollarını uzatmış onlara doğru koşuyordu. Ereği arkasında kır renkli kuşlar gibi uçuşuyordu. Çocuğunu görünce dizlerinin üzerine çöktü ve anlaşılmaz sesler çıkararak ağlamaya başladı. Çıkardığı sesler, parçalanmış sepetlerinden çıkıp ağır ağır ilerleyen yılan balıkları gibi göğe yükseliyordu.

İki gün boyunca Thetford yönündeki kesif ormanlarda ve hiçbir şey olmayan bataklık arazilerde yolculuk yaptıktan sonra ana yolda ilerlemenin tadını çıkaran Finn ilk başta cüce, domuz ve çocuk arasında yaşanan arbedeyi fark etmedi. Aslında yaşananları uzaktan gören atlı yanlış anlamış, cücenin çocuğa sinirlendiğini sanmıştı. Yemyeşil tarlalar, otlayan koyunlar ve sırtını ısıtan güneşin altında tek düşünebildiği bir parça yemek ve bir kupa biraydı. Norwich’ten sonra daha on iki mil kuzeye, Bacton Korusu’ndaki Broomholm Manastırı’na gidecekti: Tüm bunlar ona sahte bir huzur veriyordu.

Derken kulübeden çıkarak çılgınlık atan kadını gördü.

Finn topuklarıyla yorgun atını mahmuzladı. Atı dörtünale hızlandı. Yaralı çocuğu, çırpınan anneyi ve ölü hayvanı görebileceği bir noktada atı dizginledi. Atından inmeksizin kadına seslendi. Yaralı, suskun çocuk annesinin kollarındaydı.

“Nefes alıyor mu?”

Anne öylece duruyor, kocaman açılmış gözleriyle boş boş çocuğuna bakıyordu.

“Bebek nefes alıyor mu?” diye bağırdı tekrar.

Kadın cevap vermedi. Tanrılara kurban sunar gibi kollarını kaldırarak çocuğu adama uzattı. Küçük beden hareketsiz-

di. Finn çocuğu alarak kucağında salladı. Ayağını desteklemeye dikkat ediyordu. Domuzun dişleri ayak bileğinin hemen yukarısındaki kemiğe denk gelmişti. Eti fena ezilmişti ama kanaması durmuştu. Çocuğun küçük kalbinin atışlarını hissederek gibi oldu.

Cüce bir adım yaklaştı. “Çocuk kurtarılabılır efendim. Henüz morarmadı. Ama acele etmelisiniz. Saint Julian Kilisesi’ndeki Carrow Manastırı’nda yaşayan kutsal bir kadın tanıyorum. Çocuğa bakar ve gerçekleşmesi muhtemel mucizeler için dua eder. Saint Julian’da bir münzevi. Kime sorsanız gösterir. Julian.”

“Yol aramaya vakit yok,” dedi Finn.

Küçük adam şehre girmek istemediği yönündeki itirazlarını bitirmeden -ki hayvanın kulağındaki çentiği, cücenin kıyafetlerini ve domuzun kanıyla lekelenmiş hançeri görünce nedenini tahmin etmek çok da zor değildi- Finn cüceyi çekip atına bindirdi ve şehrin kapılarına doğru döndü.

Finn omzunun üzerinden kadına dönerek “Çocuk kurtulunca senin için geri geleceğiz,” diye bağırdı. Kadın taş gibi kaskatı kesilmiş adamları izliyordu.

Şehir kapılarına doğru dörtmala ilerliyorlardı. İlk kavşakta neredeyse domuz başı taşıyan bir at arabasıyla çarpışacaklardı. Cüce eliyle sağı işaret etti. Finn atı o yöne çevirdi. Çocuğu atın sarsıntılarından korumaya çalışırken kolu ağrıyordu. Çocuğa kısa bir bakış attı. Hâlâ oyuncak bir bebek gibi hareketsizdi çocuk. Yaşıyor olması için dua etti.

Cüce, adamın kulağına eğilerek “Kral Caddesi, Rouen Yolu,” diye bağırdı. Finn’in kemerindeki hafif silahlara tutunmuştu.

Finn, taştan yapılmış bir kilise binasının önünde atını dizginledi. Cüce homurdanarak kilisenin hemen yanındaki sundurmadan bir kulübeyi işaret ettiğinde Finn büyük ahşap

kapıya yönelmişti. Kilisenin bitişiğinde bulunan ama kiliseye dâhil olmayan münzevi hücreesine benzer yapıyı hemen fark etti. İki sıçrayışta bahçenin ortasındaki yolu geçerek yaz boyunca öğlen saatleri açık bırakılan büyük kapıyı geçti.

İçeriden bir kadın sık sık tekrarladığı belli olan sözleri mırıldanıyordu. “Eğer yalnız kadını görmek istiyorsanız binanın arkasına dolanıp diğer taraftaki hole girmelisiniz. Penceresini tıkladın. Eğer ibadet etmiyorsa perdeyi aralayacaktır.” Finn başını içeri uzattı. İyice uyuşmuş olan çocuk hâlâ kucagındaydı. Küçük, eşyasız odaya giriverdi. Odanın ortasındaki ateşe doğru eğilmiş olan kadın arkasını döndüğünde Finn formalitelere zaman olmadığını söylemek üzereydi. Kadın kaşlarını çatmış ve dilinin ucunda azarlamak için kullanacağı sözcükleri hazırlamıştı. Bakışları adamın kucagındaki çocuğa takıldı.

“Buraya getirin,” dedi. Yan odaya açılan geniş bir pencereyi işaret ediyordu. Süt sürahisini ve kirli tahta tabağı aceleyle kaldırdı. Finn, iki odalı bu evin hizmetçiye ait olan odasında bulunduğunu anladı. Hizmetçi, kutsal kadına yemeğini pencereden veriyordu. İki odayı ayıran büyük bir ahşap kapı da vardı. Hizmetçinin odası tarafından sürgülenmişti.

“Rahibe Julian, acaba—”

Pencerede yüzü bir atkı ve örtüyle sarılmış olan bir kadın belirdi. İnzivasının bölünmesine dair herhangi bir açıklama yahut takdim beklemeden pencereden uzandı ve çocuğu aldı.

“Alice, çabuk ol. Bana su ve temiz bez getir. Ayrıca biraz saracen kökü ez.”

Finn pencereden içeriyi izliyordu. Kadın solgun, hareketsiz çocuğu bir sundurmaya yerleştirdi. Sundurmanın hemen önünde eğimli bir yazı masası ve tabure vardı. Odadaki mobilyalar bunlardan ibaretti. Gücenin deyimıyla Rahibe Julian hemen hemen otuz yaşlarında zayıf bir kadındı. Yine de ba-

şına kabaca sardığı ve sadece yüzünü gösteren örtü yüzünden tam olarak bir şey söylemek zordu. Huzurlu görünümü dışında kuru sayılabilecek yüzü parlak ve derin bakışlı gözlerle aydınlanıyordu. Sesi kısık ve melodikti. Sanki dalları yalayan rüzgâr gibi. Yumuşak bir şekilde bir ninni söylüyor, zaman zaman kötü bir kâbus görüyormuşçasına titreyen çocuğu yatırtırmaya çalışıyordu.

Finn'in cücenin durumunu sorgulayacak zamanı yoktu. Kutsal keşişlere ve dualarına pek inanmıyordu. Tıpkı kutsal kemiklere, günah bağışlayıcılara ve kiliseyi kötüye kullanan rahiplere inanmadığı gibi. Ama üniversitede tıp çalışan gösterişli doktorlara da pek itimadı yoktu. Çok az kanaması olan bir köylü çocuğunun işine yarayacak bir akademik niteliğe sahipti. Julian'ın parmakları yaranın üzerinde hızla ve etkin bir şekilde dolaşırken ve nazik bir şekilde yaraya merhem sürer ve ezilmiş kızıl otuyla kemiği ovarken Finn yaptığı seçimin doğru olduğunu düşündü.

Pencere çok yüksek olduğu için içeriye izleyemeyen cüce odada aşağı yukarı dolaşıyordu. Kısa bacakları sessiz bir ritim içinde hareket ediyordu. Gözleri huzursuzlukla kapının dışına bakıyordu.

Yarım-Tom sesi pencerenin ötesine geçebilsin diye "Çocuk yaşayacak mı Rahibe Julian?" diye bağırdı.

Rahibe Julian uyuyan çocuğun başından ayrılarak pence-reye ilerledi ve diğer tarafa baktı. "Bir şey diyemem Yarım-Tom. Tanrı'ya kalmış. Küçük için neyin en iyi olduğunu Tanrı bilir. Kemik kaynar ama ona saldıran hayvan hastalıklıysa... Tanrı'nın iradesine güvenmeliyiz. Her konuda olduğu gibi."

Finn kadının tebessümü karşısında büyülendi. Geniş, kapsayıcı, bulutları delip geçen güneş ışığı gibi bir tebessümü vardı. "İkiniz arkadan dolanıp penceremin önüne gelin.

Hizmetkârım itibarımın zedelenmesinden endişeli. Oradan daha rahat konuşuruz. Hem Yarım-Tom da çocuğu görebilir.”

Finn kilise bahçesini dolaşarak Rahibe Julian’ın inzivaya çekildiği binanın diğer ucunda bulunan ve ziyaretçilerinin pencereden kadınla konuşurken dış dünyadan uzaklaşmasını sağlayan küçük hole girdi. Buradaki pencere, hizmetçinin odasından açılan pencereden daha dardı ama konuşulabilecek kadar açıklık vardı. Ancak Münzevi’nin “mezarı” o kadar net görünmüyordu. Perde tamamen çekilmişti. Yarım-Tom ziyaretçi taburesine oturdu. Finn de hemen arkasında, ayakta duruyordu. Kadın çocukla ilgilenirken ikisini de görebilmek için hafifçe öne eğilmişti.

Cüce, “Piskoposun domuzuydu,” dedi.

Finn, “Hayvan, yanımdaki adamın cesareti sayesinde suçunun cezasını çekti,” dedi. “Çocuk yaşarsa Yarım-Tom’a teşekkür etmeliyiz. Ve size rahibe. Görünüşe bakılırsa siz birbirinizi iyi tanıyorsunuz.”

Çocuk kıpırdadı. Münzevi kadın küçük kızı alnından öptü, saçlarını okşadı ve yeniden yarı ninni yarı dua bir şeyler mırıldanmaya başladı. Hastası yeniden sakinleşince usulca, “Ben *rahibe* değilim. Sadece Tanrı’yı arayan mütevazı keşiş Julian’ım. Yarım-Tom şehirde pazar kurulduğu günlerde beni ziyaret eder ve bana sudan yakaladığı armağanlar getirir. O günlerde Alice’le ikimizin karnı doyar.”

Cüce kızardı. “Bugün bir şey getiremedim bayan,” diye mırıldandı. “Piskoposun lanet olası domuzu—”

“Sevgili dostum, sen bana harika bir hediye getirdin. Tanrı’nın sevgisini paylaşabileceğim bu çocuğu sen getirdin. Sana minnettarım. Size de Üstat—”

“Üstat değil, sadece Finn.”

“Finn,” diye tekrarladı kadın. “Yumuşak bir yüreğin fakat askere benzer bir görünüşün var. Fransızlarla da savaştın mı?”

Kadının idrak yeteneği ve dobralığı karşısında şaşırılmıştı. “1360’tan, Bretigny Antlaşması’ndan beri savaşmadım. Son on dokuz yıldır barış adamıyım.”

Kızımın doğumundan ve annesinin ölümünden beri, diye eklememi.

“O hâlde piskoposun saflarına katılmayacak, Avignon’daki Zorba’ya karşı Roma’daki Kutsal Peder’i korumak için silahlanmayacaksın, öyle mi?”

“Piskopos için de onun papaları için de savaşmayacağım.”

“Kutsal bir amaç uğruna, kutsal bir savaşta bile mi?”

“Kutsal savaş diye bir şey yok.”

Kadının parlayan gözlerinde, kaşını kaldırışında bir onay sezdiğini düşündü.

Kadın, “İnsanların zihinleri dışında,” dedi. Uyumakta olan çocuğun üzerine bir battaniye serdi ve yarasına sürdüğü merhemi temizlemek için ellerini sildi.

“Çocuğun annesini getirebilir misin Finn? Hiçbir şey bir annenin şifalı dokunuşunun yerini tutamaz. Tanrı’nın bize duyduğu sevgiye en çok benzeyen şey odur.”

“Elbette hanımefendi. Annesine dönüp onu alacağımıza söz vermiştim. Hemen gider alırım.”

“Yarım-Tom benimle kalsın. Alice ona temiz kıyafetler getirir. Çocuk ve annesi için dua ederiz. Ve senin için.”

“Elbette hanımefendi.” Yarım-Tom avuçlarındaki kurumuş kana baktı. “Piskoposun, domuzunu öldüreni bulamaması için de dua edeceğim.”

Yarım-Tom’un durumunun ciddiyetini bilmeseydi Finn cücenin kaygılı tonlaması karşısında kahrkabayı basabilirdi. Olay ortaya çıkarsa tamamen piskoposun insafına kalırdı –Henry Dispenser bu konuda çok da iyi anılmıyordu. Bataklıktan gelen, hayatını topraktan ve sudan kazanan bir cüce, İngiltere’nin en güçlü adamlarından birine karşı.

Dispenser onu sinek gibi ezerdi. Belki de domuzu öldürmesinin bedeli olarak canını alırdı.

Münzevi pencereye doğru baktı. “Korkma Tom. Tanrı, piskopostan çok daha yüce bir yargıçtır ve insanların yüreğini görür.”

Yarım-Tom dişlerinin arasından, “Tek dileğim biraz olsun kulak asması,” diye mırıldandı.

Finn elini Yarım-Tom’un omzuna koydu. “Dostum, eğer piskoposu ziyaret edip çocuğu kurtarma onurunu ben üstlensem gücenir misin? Broomholm’daki başrahiple bağlantım var. Büyük olasılıkla daha makul bir yargılama yapılır.”

Finn, cücenin yüzündeki ifadenin huzursuzluk mu yoksa rahatlama mı olduğundan emin değildi. Belki de ikisinin karışımıydı. Ancak kısa bir tereddüitten sonra korkusu gururunun önüne geçti.

“Hayatımın sonuna kadar sana borçlu kalırım,” dedi. Bu ihtimal onu pek mutlu etmişe benzemiyordu. “Ya da senin hayatının sonuna kadar. Hangisi önce biterse.”

Münzevi kadın da gözleriyle Finn’e teşekkür etti.

Finn, Alice’in yardımıyla kanlı tuniğini çıkardı ve gömleğindeki kan lekelerini de bir süngerle sildi. Kanlı lekelerle karşısına çıkarak anneyi üzmemek istemiyordu.

Kadın hâlâ bıraktığı yerde, yolun kenarında bekliyordu. Sanki hiç kıpırdamamış gibiydi.

“Çocuğun yaşıyor. Seni ona götüreceğim.” Elini uzattı.

Kadın cevap vermedi. Boş bakışlarla Finn’in atının arkasına bindi.

“Kollarını belime dola,” dedi adam.

Atın üzerinde ilerlerken, Finn kadının korkusunu hissedebiliyordu. Korkunun bu keskin ve çarpıcı kokusu, kulübedeki ateşin dumanı ve pişirdiği yemeğin iğrenç kokusuna ka-

rışmıştı. Münzevi'nin, anne sevgisinin gücüne dair söylediklerini düşündü. Kendi kızı bu duyguyu hiç tatmamıştı. Ama Finn kızına sevgi gösteriyordu. Her ihtiyacını karşılamamış mıydı? Bazen ona aldığı satenleri ve dantelleri taşımak için bir at arabası daha kiralaması gerekiyordu. Fakat Münzevi, anne sevgisinin gizemli bir şekilde babanın sevgisinden daha asil olduğunu ima etmişti. Şartlar farklı olsaydı bu konuda onunla ateşli bir tartışmaya girebilirdi. Rose'un güvenliği ve rahatlığı her kararında en önemli etkendi. Hiçbir baba kendini çocuğuna böylesine adayamazdı. Rebekka'nın ölüsünün başında yemin etmişti ve yeminine sadıktı.

Atı hızlandırdı. Gün geçip gidiyordu ve hâlâ kendine uygun bir konaklama mekânı bulamamıştı. Tehtford'daki rahibelerin yanında kalan Rose ayrıldıkları için mutsuzdu. Finn, gün içinde ikisine uygun bir yer bulacağına söz vermişti ama artık zamanı yoktu.

Cücenin suçunu üstlenme teklifinde aceleci mi davranmıştı? Evet, bağlantıları sağlamdı ve itibarı saygındı ama kendine ait sırları vardı ve bu sırlar yüzünden belirli bir topluluk içinde sevilmesi zordu. Hem bir de şu kâğıtlarla ilgili mesele vardı. Henry Dispenser'ı ziyaret etmeden önce en azından o kâğıtları göndermeliydi. Broomholm'daki başrahiple yapacağı buluşmanın da ertelenmesi gerekecekti. Bu da han köşelerinde geçirilecek bir gece daha demekti ama artık elden bir şey gelmezdi. Eğer resimlenmiş metinler onun üzerinde bulunursa piskoposun ona karşı önyargılı davranmasına neden olurdu ve böylece domuzu öldürmesinin o an yapılabilecek yegâne şey olduğuna inanması tehlikeye girerdi. Belki de bu, Finn'in başrahibin himayesini kaybetmesine neden olurdu.

Sağındaki çitin üzerinde kısa bir gölge belirdi. Anneyi çocuğunun yanına bıraktıktan sonra kâğıtları Oxford'a gö-

türmek için bir haberci bulmaya zaman kalacaktı. Piskoposla olan meselesini çözmeden kızını da çağıramazdı. Çok incelik isteyen işlerdi bunlar. Bir an arkasında oturan annenin ağlamaya başladığını duydu.

Bir adam rahiplere ihsan ettiği paradan hemen sonra işleyeceği suçlardan tamamen arınacağına inanırsa, ahlaksızlık ve sahtekârlık yapmaktan çekinir mi bir daha?

-JOHN WYCLIFFE, 1380

Blackingham Malikânesi'nin hanımı Leydi Kathryn, büyük salondaki parke taşlarını adımlarken avucunun içiyle burun kemiğine baskı yapıyordu. Lanet olası mızımız papaz! Ve hizmetinde çalıştığı piskopos! Buraya bir kez daha, son birkaç ay içinde dördüncü kez gelmeye ve endüljans satmak için baskı yapmaya nasıl cüret ederdi?

Sol elmacık kemiğinin altındaki baskı canını yakıyordu ama Norwich'ten doktor çağırmanın bir faydası yoktu. Artık gençliğinin baharında olmayan bir kadının aylık ağrılarına bakmak için kucunu kaldırıp gelmezdi. Kan akıtması için bir berber-cerrah gönderecekti. Kanını akıtmak! Sanki bu hafta kanı yeterince akmamış gibi. Şimdiden en iyi keten gömleklerinden ikisi ve yeşil ipekten fıstanı lekelenmişti.

Şimdi de *bu* çıkmıştı.

Piskoposun elçisi, “krala hizmet ederken cesurca hayatını kaybeden” Sör Roderick’in ruhuna adanacak bir ayin için para istemeye ilk geldiğinde alıç çalılarının üzerinde beyaz tomurcuklar yeni yeni boy gösteriyordu. Dul kadın şüphesiz, kocasının ruhunun huzura ermesi için elinden geleni yapmak isteyecekti. *Dul kadın* adama üç altın florin verdiyse bunun sebebi Roderick’in ruhu değildi –şeytanın şişinde kızarabilirdi, umurunda bile değildi. Ama yapılması gereken şeyler vardı. Oğulları için.

Kendini Peder Ignatius olarak tanıtan bu rahip, kadının babasının da bir Noel arifesinde öldüğünü öğrenince onu kendi ruhunu ve Blackingham’a güvenenlerin ruhlarını ihmal ettiği için azarladı. Bunu telafi edebileceğini söyledi. Kadın temkinli bir tavırla adama teşekkür etti. Tavırları güven vermiyordu. Yeni bir açgözlü papaza bakamayacağı için boşluğun kısa süre içinde dolacağına dair üstü kapalı teminatlarda bulundu.

Birkaç hafta sonra, mayıs ayının ilk günü, Peder Ignatius bir fırsatını bularak tekrar geldi. “Kutlamaları kutsamak için,” demişti. Evin papaz yoksunluğuna dair bir kez daha sorular sordu. Kadın bu sefer papazı, Broomholm’daki başrahiple yakın bağları olduğunu söyleyerek göndermişti.

“Broomholm atla kısa sürede gidilebilen bir mesafede ve başrahip ona günah çıkarmamdan memnun. Ayrıca Aylsham’da Saint Michael Kilisesi de var. Bir parça et ve bir kupa bira karşılığı çiftçilerim ve dokuyucularım arasındaki alçak günahkârları ortaya çıkararak keşişler tarafından da sık sık ziyaret ediliyoruz. Siyah, gri ve kahverengi keşişler geliyor.”

Rahip, kadının sesindeki alaycılığı fark ettiyse bile görmezden geldi. Sadece kalın kaşlarını çatarak tek bir siyah çizgiye dönüştürmüştü. *Günah çıkarmayanların ruhlarının karşı karşıya olduğu tehlikeler konusunda bir kez daha uyar-*

di. Uyarının ardından bu konuyu gündeminden düşürmüştü gibiydi ki bu durum kadını oldukça rahatlatmıştı. Fakat ayrıldığı gün kadının dairesinde yemek yerken, son zamanlarda merhum kocasının ölümünden önce sapkın John Wycliffe'in hamisi olan Gaunt'lu John'la iş birliği içine girdiğine dair söylentiler duyduğunu ve çok üzüldüğünü söylemişti. Böyle bir iş birliğinin masumane olma ihtimali de vardı. Ne de olsa ahlaksız insanlar, masumların bile suçlu görünmesine neden olabilirdi. Acaba dul kadın bir dizi dua daha satın almak ister miydi? Görünüşü kurtarmak için...

Leydi Kathryn, o kurnaz rahibin "Bakire Meryem adına" teşekkür ederek aldığı altın florinlerinin, İtalya'daki papanın safında yer alan Norwich piskoposu Henry Despenser'in ihtirasını dindirmek için harcandığını çok iyi biliyordu. VI. Urban'a daha iyi askerler yetiştirmek, Avignon'daki Fransız Papa'nın mücevherlerinden ve kadınlarından iyidir diye düşündü. Hem bu parayı ödemekten başka seçeneği var mıydı ki? En ufak bir ihanet -ya da sapkınlık- belirtisi görülürse mülkleri Kilise ya da krallık tarafından elinden alınabilirdi.

Merhum kocasının ihanete bulaşabileceğini düşünmüyordu. Roderick'in buna cesareti yoktu. Ona söylendiği gibi gerçekten de Fransızlarla çatıştıysa sırtından vurulmuş olmalıydı. Ama adam, kendi çıkarına hizmet eden şeylerin kokusunu alma konusunda bir tilkinin içgüdülerine sahipti. Üstelik karısını ve iki oğlunu, dulluk haklarına rağmen yerinden edebilecek küçük, saçma entrikalara bulaşabilecek biriydi. Roderick, genç kralın hırslı amcalarıyla ittifak kurarak tehlikeli bir oyuna girişmişti. Gaunt'lu John şimdilik kral vekiliydi ama bu durum ne kadar sürecekti? Dük, Kilise'nin adamlarını kendine düşman ediyordu. Oldukça güçlü, bir dulun tek başına uğraşamayacağı düşmanlardı bunlar.

Kutsal azizler adına, başı nasıl da ağrıyordu. Sol şakağı hız-

lı hızlı atıyordu. Öğleden sonra yediği horoz eti, haşlanmış şalgamlarla birlikte ağzına gelecek gibi oldu. İkinci güneşine karşı gözlerini kısmış, hasretle serin, loş odasını düşünüyordu. Ama henüz zamanı vardı. İlk önce kâhyayla görüşüp üç aylık yün gelirleri ile kirayı almalıydı. Paraları toplamakta iki hafta gecikmişti bile. Avucunda o paraların ağırlığını hissetmedikçe rahat edemeyecekti. En ufak bir kadınsı zayıflık gösterir ya da hata yaparsa kâhyanın onu soyup soğana çevireceğini biliyordu.

Altın florinleri çoktan tükenmişti. Rahibin üçüncü haracını yakut broşuyla ödemek zorunda kalmıştı. Mary Magdalene Günü'nde çıkıp gelmiş ve Kral Edward'ın ruhu için yapılacak ibadetlerin bedelini karşılarsa, hanesinin sadakatının, onun kötülüğünü isteyenlerce dahi sorgulanamayacağını söylemişti.

Ve bugün. Bugün o açgözlü papaz annesinin incilerini almıştı. Peder Ignatius yılışık bir tebessümle o değerli incileri cübbesinin cebine koymuştu. Sadece inci -yaşadığı kayıp karşısında duygusuzlaşmıştı- sadece inci. Krem rengi bir dizi parlak taş, ölmekte olan babasının nadiren gösterdiği bir şefkatle eline tutuşturduğu bir kolye. *Evlendiğimiz gün bunu annene takmıştım. Onu her zaman yüreğine yakın bir yerde taşı,* demişti. Bu diziyi her sabah bir şans kolyesi, annesinin koruyuculuğuna dair meleklerle ait bir nişan gibi takıyordu. Tıpkı, eteğinin kıvrımları arasında saklı zincirli anahtar gibi bir parçası olmuştu. Ama onlar sadece birer taş, diye hatırlattı kendine. Tuğla ve harç değil. Arazi değil. Tapu senedi değil. Üstelik, *Bunu daima kalbinin yakınında taşı. Senden önce annene ve onun annesine aitti,* diyerek eline tutuşturabileceği bir kızı da yoktu.

Akıtamadığı gözyaşları nedeniyle boğuk çıkan sesiyle, "İbadetler için ödeme yapacak bir şeyim kalmadı. Peder Ignatius," dedi. "Artık ruhlarımızın ve insanların ilahi

güçlerce korunduğuna inanıyorum. Bundan sonra kendinizi üzmenize gerek yok.”

Peder başını eğdi. Kadın bunun sessiz bir kabulleniş olduğunu ummuştu. Fakat adama avluya kadar eşlik edip atına binişini izlerken adam döndü ve kadının nefret ettiği yapmacık bir sesle konuştu.

“Leydi Kathryn, sizinki gibi bir evde,” dedi atının üzerinden kadına bakarak “Daima bir skandala açık olan bir malikânede, *olağan* dindarlığı bir elbise gibi üzerinizde taşımanız sizin yararınıza olur. Gerçekten dindar bir evde *sürekli kalan* bir papaz zorunluluktur. Eminim dostunuz, Broomholm başrahibi de” -kurnaz bir tebessüm, düzensiz siyah kaşlarının altında gizlenen bakış- “buna katılacaktır. Öyle değil mi?”

Evet. Onu yakalamıştı. Manastırda bir tanıdığı olmadığını biliyordu.

Leydi Kathryn sol göz bebeğinin çevresindeki o ağrıyı ilk kez o zaman hissetmişti. Adam, kadının kesesini daha sıkı tutabilmek ya da daha kötüsü, kalıcı olarak evine yerleşmek için casusluk yaptırmıştı.

Cevap beklemeksizin atının dizginlerini çekti ve omzunun üzerinden dönerek “Söylediklerimi düşünün. Önümüzdeki ay geldiğimde bunları konuşuruz,” dedi.

Önümüzdeki ay! Azizler ve Kutsal Bakire adına.

Kendini bu haraççı papazdan güzellikle kurtarmanın bir yolu olmalıydı.

Kâhya bir saat sonra nihayet büyük salona geldiğinde Leydi Kathryn’ın sol şakağı hızlı hızlı atıyordu. Hiçbir şeye yoğunlaşamıyordu.

“Eğer hanımefendi rahatsızsa kira gelirlerinin olduğu keseyi bırakıp gideyim. Hesap detaylarıyla yorulmasına gerek yok. Sör Roderick de meşgul olduğunda detaylarla uğraşmazdı.”

Kadın keseyi aldı ve elinde ağırlığını ölçtü. Sakin bir tavırla, “Sör Rederick benden daha çok güven duyan biriymi Simpson,” dedi. “Bunu sen de gayet iyi hatırlarsın.”

“Size karşı gelmek istememiştim. Tek arzum size iyi hizmet etmek.” Sözler doğruduydu ama tonlaması hatalıydı. Adamda onu rahatsız eden bir cüretkârlık vardı –geniş omzularının aniden düşüşü, yarı kapalı, tembel göz kapaklarının ardındaki kasvetli gözler.

“Kayıtları bırak ve yarın aynı saatte burada ol,” dedi farkında olmaksızın şakaklarını ovarken.

“Nasıl isterseniz.” Kâhya, bir iple bağlanmış kâğıt destesini kenara bıraktı ve huzurundan çıktı.

Sonunda. Artık gözüne bir mabet gibi görünen yatak odasına gidebilirdi. Tabii oraya kadar kusmadan ulaşabilirse.

Birkaç saat sonra kapının demir menteşelerinin gıcirtısıyla uyandığında odasına akşam karanlığı çökmüştü.

“Alfred?” diye seslendi. Başında uyuyan hayvanı uyandır-mamak için sesini alçaltmıştı. Sadece bir şey söyleme çabası.

“Hayır anne, benim Colin. Senin için yapabileceğim bir şey var mı diye bakmaya geldim. Belki bir şeyler yesen iyi olur. Sana bir kâse et suyu getirdim.”

Kâseyi usulca kadının dudaklarına yaklaştırdı. Koku kadının midesini bulandırdı. Kâseyi itti. “Belki daha sonra. Sadece biraz daha yatmak istiyorum. Lambaları da yakalım. Birazdan aşağı gelirim. Sen yemek yedin mi? Kardeşin evde mi?”

“Hayır anne. Alfred’i sabahtan beri görmedim. Tapınakta akşam duası mı yapacağız? Gidip Alfred’i bulayım mı?”

“Peder Ignatius gitti.” Ağzında safra tadı vardı. Belki de pederin adını anmanın verdiği acı tattı bu.

Diğerinden sadece iki saat büyük olan oğlu muhtemelen bir ahenedeydi ve eve sarhoş hâlde gelecek, yatağına yığılıp

kalacaktı –bunları ona çok küçük yaştayken babası öğretmişti. Ama en azından itaatkâr bir çocuktü. Peder eve geldiğinde içkiden uzak duruyordu.

Küçük oğlu odadaki varlığını hatırlatmak istercesine kıpırdandı.

Kadın oğlunun elini tuttu. “Hayır Colin. Bir süreliğine de olsa ibadet işkencesinden kurtulduk.”

Loş ııkta oğlunun kafasını, solgun saçlarının bir gözünün üzerinde parlak bir perde gibi uzanışını görüyordu.

“Bu, o kadar da kötü bir şey değil anne. Yani bir papaz almak diyorum. Ritüeller güzeldir. Sözler kulağa hoş bir müzik gibi geliyor.”

Leydi Kathryn iç geçirdi. Kafasının içindeki canavar kıpırdandı. Şakaklarına ağır sinyalleri gönderiyordu. İkiz çocukları birbirinden ne kadar da farklıydı. Varisin Colin olmaması çok iyiydi. Bunu kaldıracak yüreği yoktu. Daha önce de birkaç kez olduğu gibi Roderick’in nasıl olup da böyle nazik bir yaratığın babası olabildiğini düşündü.

“Yeni bir şarkı öğrendim. Söyleyeyim mi? Belki sana iyi gelir?”

“Hayır.” Başını kıpırdatmadan cevap vermeye çalışmıştı. Sanki kafasının içinde ıslak bir yün yığını var gibiydi. Altındaki çarşaf ısınmış ve terden ıslanmıştı. Elbisesini değiştirmeli, kanaması için biraz daha bez bulmalıydı. “Bana Glynis’i gönder ve kapıyı kapat. Yavaşça lütfen,” diye fısıldadı.

Çocuğun gidişini duymadı.

Leydi Kathryn iki saat sonra aşağı indiğinde Colin yemek yiyordu. Yalnız değildi. Arkadan bir Benediktin üniformasını görünce nabızı hızlandı.

“Anne, daha iyi görünüyorsun. Ben de Rahip Joseph’e senin baş ağrılarından bahsediyordum.”

“Rahip Joseph mi?” Soru bir rahatlama tonunda çıkmıştı ağzından.

Colin taburesinden kalktı. “Yemeğimin kalanını ister misin? Daha iyi hissetmeni sağlayacaktır.”

Yarısı yenmiş tavuk etini kadına uzattı. Mide bulantısı onu yeniden tehdit ediyordu. Başını iki yana salladı. “Gördüğüm kadarıyla yemeğinin bir kısmını zaten paylaşmışsın.” Güzelce ikiye bölünmüş tavuğu işaret etti. Sonra dönüp davetsiz misafire daha dikkatli baktı. Kadın odaya girdiğinde o da ayağa kalkmıştı. Kadın elini uzattı. “Ben Leydi Kathryn. Blackingham’ın hanımefendisiyim. Umarım oğlumu size eşlik etmeye değer bulmuşsunuzdur.” Sesindeki rahatlama misafirperverlik olarak algılamasını umuyordu. “Buralardan geçiyorsanız gece için size bir oda sunmaktan memnuniyet duyarız. Tımarlanması gereken bir atınız var mı?”

“Oğlunuz o işi halletti bile. Saat epeyce geç olduğu için nazik misafirperverliğiniz için minnettar olurum. Fakat yolcu değilim Leydi Kathryn. Bir görev için geldim. Size Broomholm Manastırı’nın başrahibinden bir mesaj getirdim. Sizden bir ricası var.”

“Rica mı? Broomholm başrahibinin mi?”

Yoksa rahip araştırmasıyla arı kovanına çomak mı sokmuştu? Blackingham bir manastır dolusu rahibin açgözlülüğünü doyuramazdı.

“Zavallı bir dul, Benediktin’in saygın bir ortağına nasıl hizmet edebilir ki?”

“Hanımefendi, solgun görünüyorsunuz. Lütfen oturun.”

Az önce oturduğu sırayı işaret ediyordu. Kadın gösterdiği yere oturdu. Rahip de yanına çöktü.

“Lütfen endişelenmeyin Leydi Kathryn. Peder Ignatius’tan duyduğumuza göre manastırınızda yakınlık kurmak istiyormuşsunuz. Başrahip ve yetkililerden John’un tekliflerinin size

bir maliyeti olacak. Fakat size manastırımıza hizmet etme şansını teklif ediyor ve bunun karşılığında siz ve malikâneniz topluluğumuzun dostluğunu kazanacaksınız.”

Topluluğun dostluğu mu? Ama kasabanın papazına söylediği gibi *para ödmeden* bu dostluğa sahip olması çok ihtimal dâhilinde değildi.

“Lütfen Peder, mütevazı ailemin size nasıl hizmet edebileceğini söyleyin.”

Benediktin rahibi boğazını temizledi. “Basit bir mesele Leydi Kathryn. Blackingham Malikânesi daima misafirperverliği ile tanınmıştır. Sör Roderick’in ölümünden sonra da bu geleneğin devam ettiğinden eminim. Bunu göz önünde bulunduran başrahibimiz ve yetkilimiz bu ricanın size çok ağır bir yük olmayacağını düşündü.”

Bir an durup nefes aldı.

Bu prova edilmiş konuşmaların ötesine geçmek için sabırsızlanan kadın, “Peki o rica ne?” diye sordu. “Umarım ricanız konusunda, sizin onu dile getirmekte görüldüğünüz kadar isteksiz görünmüyordur.”

Rahip bir an sıkılmış gibi göründü. Boğazını temizledi ve tekrar anlatmaya başladı. “Bildiğiniz gibi leydim Broomholm’da biz birçok kutsal hazine ile kutsanmış hâldeyiz ve bunlardan biri de İsa Efendimiz’in acılarına şahitlik eden gerçek çarmıhın kalıntıları. Ancak elimizde çok az değerli kitap var. Başrahibimiz böyle saygın bir manastırın en azından görkemine yakışacak bir el yazmasına sahip olması gerektiğini düşünüyor. Şöyle *Kells Kitabı* ya da *Lindisfarne İncili*’ne rakip olacak bir şey. Bir yazı odamız var ve birkaç rahibimiz her gün *Kutsal Metinler*’i kopyalamakla uğraşiyor.”

Kadın sabırsızca başını salladı.

“Kardeşlerimiz kopyalama ve yazmada iyi iş çıkarırlar da metinlerimizi süsleyecek saygın bir tezhip sanatçımız yok.

Kısa bir süre önce oldukça yetenekli bir sanatçının *Aziz John Incili* için tezhip yapmaya gönüllü olduğunu fakat manastırımıza bağlanmak istemediğini öğrendik. Duyduğumuza göre evlenme çağında da bir kızı varmış.” Sözün burasında onu utandıran bu anı hafifletmek için güldü. “Evet, hanımefendi takdir edecektir ki rahiplerle dolu bir yerde onu kabul etmemiz olanaksız.”

“Norwich’deki ya da Saint Faith Manastırı’ndaki rahibelerle kalamaz mı?”

Rahip başını iki yana salladı. “Görünüşe bakılırsa tezhipçimiz kızının üzerine titriyor ve ancak ona uygun bir yer bulabilirsek bizimle çalışacak.”

“Ah, demek yetkiliniz ve başrahibiniz genç kadını benim evimde ağırlayabileceğinizi düşündüler.”

Adam cevap vermeden önce bir süre duraksadı. “Sadece kız değil hanımefendi. Babası da.”

“Babası mı? Ama—”

“Çalışmalarını da izninizle burada gerçekleştirecek. Böylece kızının yanında olabilecek. Yiyecek, kalacak yer ve bir at dışında iyi ışık alan küçük bir mekâna ihtiyacı var...” Rahip, kadının kısa bir süre önce dul kalmış olduğunu ve durumunun iyi olmadığını söyleyeceğini hissetmiş olacak ki itirazını önlemek için elini kaldırdı. “Başrahibimiz içten teşekkürlerinin yanı sıra adamın konaklama ücretini ve diğer masraflarını da karşılamak istiyor. Dul bir kadına yük olmak istemiyor.”

Keşke daha salim kafayla düşünebilseydi. Acaba bu, o baş belası papaza güzel bir cevap olur muydu? Eğer manastıra bir iyilik yapsa gerçekten de Broomholm başrahibiyle dostluk kurabilirdi. Colin, rahibe hevesle muhtemel konuklar hakkında sorular soruyordu. Evde bir sanatçının olması hoşuna gidecekti. Şüphesiz kız da Alfred’in ilgisini çekecekti. Bu bir

sorun olabilirdi gerçi. Özellikle de kızın hoş bir yüzü varsa. Ama başrahipte dostluk *ve* ekstra gelir...

Roderick'in odası vardı. İyi ışık alıyordu. Hem kendi odasından, hizmetçiler arasında dedikoduya neden olmayacak ya da özel hayatını tehlikeye sokmayacak kadar uzaktı. Bazen Roderick'le haftalarca birbirlerini görmedikleri olurdu.

Oğlu düşüncelerini böldü. Mavi gözleri hevesle parlıyordu. "Anne, ne diyorsun bu fikre?"

Oğlunun ses tonundaki heyecana bakınca bu tasarının ona oldukça cazip geldiği açıktı. Kendini çok yalnız hissediyor olmalıydı. Kathryn hep meşguldü. Colin'in Alfred'le olan bağı ana rahminden çıktıkları gün kesilmiş gibiydi.

"Sen ne diyorsun Colin?"

"Bence oldukça iyi, soylu bir fikir," dedi oğlan yüzünde geniş bir tebessümle.

"Evet, sanırım bunu bir deneyebiliriz."

Oğlunun yüzünde beliren memnuniyetle ödüllendirildi. "Rahip Joseph, Üstat John'a ve başrahibinize benim de hane-min de onlara hizmet etmekten zevk duyacağını söyleyiniz. Tezhip sanatçınızı ve kızını karşılamak için hazırlıklara başlıyoruz."

İsa ve Havarileri, öğretilerini insanlara en iyi bildikleri dilde öğretiler... Ruhban sınıfından olmayanlar da inancı anlamalı... İnananlar, Kutsal Kitap'ı tamamen hâkim oldukları bir dilde okumalı.

—JOHN WYCLIFFE

Leydi Kathryn sonraki iki günü, Roderick'in odasının temizlenişini denetleyerek geçirdi. En iyi kıyafetlerini biraz daha geliştirmede giymesi için Alfred'e ayırdı. Colin daha minyon tiptiydi. Seçkin sırmalı kumaşlar ve kadife elbiseler o ince bedenine büyük gelirdi.

Yaz sıcaklığında ve duygusal vahametinin sıkıntısı altında oldukça sıkıcı bir işti yaptığı. O yüzden sandığın dibine yaklaştığında rahatlar gibi olmuştu. Fakat güvelerce yenmiş bir tuniğin altında, kokulu bitkilerin arasında yarım yamalak saklanmış bir kâğıt parçası buldu. Roderick'in çok sayıda metreslerinden birinin yazdığı bir aşk mektubu mu? Ama adam öyle bir şeyi saklama zahmetine girmezdi. Kathryn uzun zamandır bunu umursamıyordu zaten. Ne kadar çok metresi olursa o külfetli evlilik borcunu daha az istiyordu zira. Biraz inceleyince belgenin bir aşk mektubu değil bir çeşit dini

metin olduğunu gördü. Üzerine alelacele *Taşra Ofisi* yazılmıştı. Süslemesi yoktu. Hızla kaleme alınmış ve basitçe “John Wycliffe, Oxford,” diye imzalanmıştı. Bu ismi hemen tanıdı. Piskoposun elçisinin sapkın dediği adamdı.

O lanet kâğıdı hemen yakabilirdi ama yazılma biçimi dikkatini çekmişti. Konusu yahut el yazısı değil de dili. Tabii ona dil denebilirse. Ülkenin orta kısımlarında yaşayan köylüler ve alt sınıflar arasında konuşulan bir Anglosakson lehçesi olmaydı. Belgelerde kullanmaya uygun bir dil değildi. Babasının ana dili olan Norman Fransızcası kitaplarda ve mahkeme belgelerinde kullanılırdı. Dini belgelerse Latince yazılırdı. Bu dili konuşanların çok azı okuma bilirdi. Üstelik maliyeti oldukça yüksek olan kitapları alabilecek güçte değillerdi. Hatta alelacele kopyalanmış bu kâğıtları bile elde edemezlerdi.

Merak ettiği için farklı kelimeleri deşifre etmeye başladı ve içeriğini dilinden çok daha şaşırtıcı buldu. Papazın Wycliffe için sapkın demesi boşuna değildi. Bu belge kilisenin en yüksek makamlarının dahi, inancın gereklerini saptıran insanlarla dolu olduğunu iddia eden ve ruhban sınıfının ahlaksızca elde ettiği ve kayıtsız olarak elinde bulundurduğu birikimi geri almaya çağıran satırlarla doluydu. Sarayda hamisi olan bir Oxford bilgini için bile tehlikeli bir dildi.

Metinde bahsedilen durumun gerçekliği tartışılmazdı – Norwich Piskoposu Henry Despenser’in Fransa’daki sahte papa VII. Clement’e karşı bir ordu oluşturmak için para toplamaya, insanların ruhlarını kurtarmaktan daha çok ilgi gösterdiği şüphe götürmezdi. Piskoposun, onu davasından alıkoyduğu için ayinlerin iptal edilmesini bile emrettiği söyleniyordu. Acıyla yakut broşunu ve annesinin incilerini hatırladı. Fakat gerçekler bir yana, bu belge tehlikeliydi ve elinde tutmamalıydı. Sapkınlık kanıtı. Zihninde papazın kurnaz tebessümü belirdi.

Daha önce bu konuda bir şeyler duymuştu. Wycliffe’in

sadece alt sınıflardan değil soylular arasından da bazı takipçilerinin olduğunu biliyordu –Roderick'in eşyaları arasında bulunan bu metin de bunun bir kanıtıydı zaten. Ama herkesin farklı nedenleri vardı. Lancaster Dükü Gaunt'lu John'u ve onunla iş birliği yapan saraylıları Wycliffe'in reform çağrısına çeken şey ahlaki bir öfke değildi. Genç Kral Richard'ın vekili olarak dük, papaların toplumsal konular üzerindeki otoritesinden rahatsızdı ve bu yetkinin sadece tahtta olmasını istiyordu. Güç ve zenginlik: Kilise bu ikiz fahişeleri kucaklamıştı. Ve taht onlar için şehvetle yanıyordu. Gaunt'lu John, Wycliffe ve takipçilerini kilisenin dolgun hazinesini yağmalama aracı olarak görüyordu. Fakat bunlar Kathryn'i ilgilendirmezdi. Onunki daha kişisel bir meseleydi. Lancaster Dükü, Wycliffe'le ittifak kurmuştu ve Roderick karısını ve oğullarını kayalıklara sürüklenen bir gemide bırakıp dükün emrine girmişti.

Kâğıdı bir meşaleyle tutuşturarak soğuk demirin üzerinde kıvrılışını ve kararışını izledi. Roderick kraliyet entrikalarına karışarak aptallık etmişti. Siyasette rüzgârın ne taraftan eseceğini kim bilebilirdi ki? En iyisi dini ve siyasi konularda -çift başlı canavardı bu aslında- kendi yolunu izlemesiydi. Keşke kocası da bunu yapacak kadar akıllı olsaydı.

Büyük giysi sandığının kapağını kapatırken başrahibin yeni kiracılarının güvencesi olarak verdiği iki altın parayı hatırlayarak rahatladı. *Kutsal Metinler*'in bir tezhip sanatçısının çalışmalarıyla zenginleşmesinden daha güzeldi bu. Kurduğu yeni ittifak ona çok ihtiyaç duyduğu o geliri ve güçlü dostlarına sırtını dayama rahatlığını sağlayacaktı.

O açgözlü, nefretlik papazı kendinden uzaklaştırması mümkündü.

İkinci vakti oda, merhum kocasının eşyalarından tamamen temizlenmişti. Kathryn tartan gözlerle etrafı inceledi. Kadife

örtüleriyle dört direkli karyola bu basit tezhip sanatçısına bir görkem görüntüsü sunabilirdi. Ama oda genel olarak adamın amacına uygundu –kimi zaman güneşin ışınlarıyla altın renge dönen, kimi zaman da değdiği her şeye suyun parlaklığını saçarak gümüşü bir renge bürünen Kuzey Denizi kaynaklı ışıkla iyi aydınlanıyordu. Hatta saydam ışık hemen bitişikteki oturma odasına da geçiyordu. Kathryn oraya da adamın kızı için bir döşek koymuştu. Sandığı kapadı ve odaya giren ve baştan savma bir reverans yapan Glynis’e baktı.

“Beni mi çağırdınız efendim?”

“Pencerenin önündeki yazı masasını taşımak için yardımın lazım. Sanatçının ışığa ihtiyacı var. Yatağın örtülerini değiştirdin mi?”

“Evet efendim. Söylediğiniz gibi. Beyefendinin yatağını kaz tüyünden hazırladık. Agnes de divanın üzerine konulacak döşegi dikiyor.”

“Güzel.” Yine de Leydi Kathryn şu saman döşek işini yeniden düşünüyordu. Ya kız şımarır da havalara girerse? Uzun bedenini büyük masanın kenarına yasladı ve eğildi. Başıyla Glynis’e de aynısını yapmasını işaret etti.

Kız yine yarım yamalak bir reverans yaptı. “Hanımefendi affedersiniz fakat bunu kıpırdatmak için birilerinden yardım istesek?” diye sordu kız koyu bir Kuzeyli aksanıyla. “Bay Alfred’i çağırayım. Bunun gibi şeyler ona vız gelir. Babasının erkeksi yapısına sahip,” dedi hevesle.

Kızın, hanımının sırtındaki yükü düşünmeksizin neşeyle çıkışını izlerken Kathryn’in başında bir gece önceki ağrının hayaleti kıpırdandı. Glynis çalışkandı. Kathryn, giderek büyüyen karnı yüzünden onu gönderme olasılığından nefret ediyordu. Tanrı bilir Roderick’in birlikte olduğu kaç hizmetçiyi kaybetmişti.

birahaneci kızla arasında bir şeyler olduğu dedikosu dolayıyordu. Oğlunun tecrübesinin iç çekişlerden ve ergenliğin o okşayışlarından öteye geçmemiş olmasını umuyordu. Alfred şimdiden ince bir bıyık bırakmıştı ve eğer babasının şehvetli karakterini aldıysa Kathryn'in ona tedbirli olmayı öğretmek dışında yapabileceği bir şey yoktu. Handaki kızlarla zararsız flörtler bir şey değildi ama o kızları şehvetiyle doyurmasına müsaade edemezdi.

Glynis ve Alfred hemen geldiler. Hizmetçi kızarmış yanaklarıyla ve gülümseyerek Alfred'i takip ediyordu.

"Glynis bana, sevgili annemin, sırtı sağlam, güçlü bir delikanlıya ihtiyaç duyduğunu söyledi. İşte geldim. Adamın burada." Pas rengi bir bukle saçlarını bağlayan deri ipten kurtulmuş yanağına düşmüştü.

"Bana sorarsan adam değil çocuksun. Ama başkalarının isteklerini yerine getiriyorsun. O gücünü pencerenin önündeki şu masayı itmekte kullan bakalım."

Kadının cevabındaki terslik çocuğu kırdıysa da sözünü etmedi ve iyi niyetle annesinin verdiği görevi yerine getirdi.

"Oldukça kolay," dedi. Büyük, ahşap bir masanın yetişkin bir erkeği zorlayacağından daha az etkilenmiş gibi davranıyordu. Kathryn oğlunun yüzü kızarmış bu küçük hizmetçiyi etkilemek için başka ne yaptığını merak etti.

Kıpkırmızı olmuş yüzüyle masayı son bir kez daha ittikten sonra tirizli pencere tam masanın ortasına denk gelmiş oldu. Alfred başını kaldırarak "Neden masanın pencerenin önüne gelmesini istedin? Babamın eşyalarını da çıkarmışsın." Mavi gözlerinin üzerine düşen buklelerden kurtulmak için saçlarını üfledi -kardeşiyle paylaştığı tek özellik.

Leydi Kathryn, "Sen çıkabilirsin Glynis," dedi. "Yatağın çarşafını ben değiştiririm." Kızın ayak sesleri tamamen duyulmaz olana dek bekledi.

“Bir konuğumuz olacak Alfred.” Gylnis’in getirdiği çarşafı aldı ve yatağa doğru ilerlerken omzunun üzerinden oğluyla konuşmaya devam etti. “Sana söyleyecektim fakat gördüğüm kadarıyla iki gecedir annene eşlik etmekten kaçınıyorsun.”

“Colin başının ağrıdığını söylemişti, ben de seni rahatsız etmek istemedim.” Parmaklarını ahşap masaya dayadı.

Kathryn, *fazlasıyla enerjik ve huzursuz*, diye düşündü. Ona, kaynayan suyun buharıyla kıpır kıpır oynayan bir tencere kapağını anımsatıyordu. Çarşafı havaya savurdu. Çarşaf, yatağın üzerine düştü. “Buna karşı sanırım annenin başında beklemek istemedin. Oysa onun ağrısı ancak büyük oğlunu görmesiyle hafiflerdi. Oğlu ise yürüyemeyecek kadar içmeyi tercih ediyor. Üstelik bu genç yaşında –sütten yeni kesilmiş, bira kupası tutmaya uygun olmayan bir çocuk.”

Güzel. En azından oğlunun doğal olarak al görünen yanaklarını utançla daha da kızartabilmişti.

“Görüyorum ki Colin dedikoduya meraklı—”

“Kardeşin bana pek bir şey anlatmadı beyefendi. Agnes elbiselerindeki kusmuğu temizlemek zorunda kaldığını söyledi. Hizmetçilerin ve köylülerin oğlumun arkasından tuhaf espri-ler yapmasına izin veremem. Ayrıca yeri gelmişken hizmetçi-mi rahat bırak. Aranızdaki hülyalı bakışmaların farkındayım.”

Oğlan her ne kadar başını eğmese de utanmış görünüyordu. Fakat yine de Roderick’in hep yaptığı gibi sert bir tepki vermemişti. Gerçi şakaklarının atışı kendini tutmasından mı kaynaklanıyordu konuşmadan etkilenmesinden mi bilemezdi.

“Korkarım sana karşı gevşek davranıyorum. Bundan sonra akşam duası saatinde evde olacaksın.”

Gözleri çakmak taşı gibi parlayan Alfred, “Akşam duası,” diye sızlandı. Başını iki yana salladı. Saçlarından bir bukle daha bağından kurtulup yüzüne düştü. “Su rahipten nefret ediyorum. O mu?..”

“Hayır Alfred. Peder Ignatius gelmiyor. Üstelik gelse bile babanın odasını ona verecek değilim. Kiracılarımız başkaları.”

“Kiracılar! Tanrı aşkına anne, babamın odasını kiralayacak kadar kötü durumda—”

“Benimle bu tonda konuşma Alfred. Köylüler arasında öfkeni kusabilir, bir serseri gibi küfredebilirsin fakat annenin huzurunda bu şekilde davranamazsın.”

Bu sefer başını eğdi. Peki ama utançtan mı yoksa saygısızca takınılmış bir ifadeyi saklamak için mi? Ne olursa olsun Kathryn onu yumuşatmıştı. Akıllı bir anne, oğlunun öfkesini kıskırtmamalıydı.

“Yanımızda bulunmasından hiç hoşlanmadığın papazdan kurtulmak için bir plan yaptım,” dedi. “Birkaç duadan hiçbirimize zarar gelmez. Fakat onlara neden para vermeye zorlandığımızı anlayamıyorum. Tanrı’nın, hizmet olarak para istediğini hatırlamıyorum.”

“Kiracımız kim ve bu papazı bizden nasıl uzak tutacak?”

“*Kim* değil, *kimler*. İki kiracımız olacak. Bir adam ve kızı. Broomholm başrahibi bizden manastıra bir iyilik yapmak adına onlara oda vermemizi rica etti. Üstelik onlar adına kira da ödeyecek. Kralın erzak dağıtımı ve ibadetin giderek artan maliyeti yüzünden, böyle giderse sana hiçbir şey miras kalmayacak.”

“Ama hâlâ anlayamıyorum. Nasıl—”

“Bu kadar ahmak olma. Eğer başrahibe dostluk gösterirsek, o da bize dostluk gösterir. Kiracımız ünlü bir tezhip sanatçısı. Manastır adına bir *İncil*’i süslemek için geliyor. Kızı yüzünden oradaki rahiplerle kalamıyor.”

Alfred’in yüzü, bulutların arasından parlayan güneş gibi aydınlandı. “Kız kaç yaşındaymış?”

Oğlan masaya sıçrayıp annesinin karşısına oturdu ve bacıklarını sallamaya başladı. Kuzeye bakan pencereden gelen

ışık vücuduna vuruyordu. İçinde uyanan merak annesinden işiteceği bütün lafların korkusunu ötelemişti. Kızların onunla çan çiçeklerine konan kırlangıçlar gibi flört etmesi boşuna değildi. Alfred'in neşeli bakışları ve dişlerini gösteren gülüşü annesinin bile yüreğini aydınlatıyordu. Ama hayır, bunları göstermesine izin vermeyecekti.

“Seni ilgilendirmez. Tezhipçinin kızıyla hiçbir işin olmayacak. Beni anladın mı Alfred?”

Annesinin giderek yükselen sesini durdurmak için iki elini birden kaldırdı. “Sadece merak, o kadar. Zaten muhtemelen karga gibi bir şeydir.” Oturduğu yerden kayarak inerken bir kahkaha attı. Pencereden vuran ışık, bakır rengi saçlarının asi dalgalarını arkadan aydınlatıyor, etrafında alev rengi bir halka oluşturunuyordu. Huysuzca kaşlarını çattı. “Yani bu, manastırdan bir casus geldiği için yeniden dua saatlerini uygulamaya başlayacağımız anlamına mı geliyor?”

“Sanmıyorum.” Dalgın bir hâlde belinden sarkan oltu taşından tespihin taneleriyle oynuyordu. “Muhtemelen gerekli olan tek şey dini hassasiyetimize dair ufak bir kanıt. Tapınağa günlük ziyaretlerde bulunabilirsin, öyle değil mi? Bu yeterli olacaktır. Ne de olsa bu adam bir rahip değil, sanatçı.”

“Ve Blackhingham'da kimsenin bir rahibe ihtiyacı yok değil mi anne?”

Oğlunun saygısızlığını görmezden gelen Leydi Kathryn arkasını döndü ve odadan çıktı.

Tezhipçi ve kızı cuma günü malikâneye ulaştılar. Leydi Kathryn her cuma öğlen vakti Simpson ile büyük salonda bir araya gelir ve mülkleriyle ilgili konuları görüşürdü. Bu görüşmeleri dört gözle beklemezdi pek ve bugün de bir istisna değildi. Fakat denetmenle görüşmesi gereken iki önemli konu vardı ve ikisini de kiracıları gelmeden halletmek istiyordu.

İlk mesele çiftçilerinden birinin savunmasıyla ilgiliydi. Dokumacı kadınlardan biri perişan bir hâlde ve ağlayarak Leydi Kathryn'in yanına gelmişti. Simpson kadının en küçük kızını kendi evine hizmetçi olarak almıştı. Kâhya olarak bu hakka sahipti. Ne de olsa anne de çocukları da serf-ti. Anne, kirası ve düşük bir ücret karşılığında çalışabilecek özgür kadınlardan değildi. O yüzden de başvurabileceği tek kişi Leydi Kathryn'di. Kathryn, kadına kızını geri göndereceğine söz verdi. Yapacaktı da. Kâhyanın bu davranışı hoş görülemezdi. Tehlikede olan sadece çocuğun refahı değildi. Kadın, Blackingham'ın en iyi dokumacılarından biri olarak becerilerini kızına aktaracaktı. Kathryn'in bu durumdan haberi olsaydı, annenin gelip ağlamasına gerek kalmadan engel olurdu. Simpson yapmacık bir tebessümle başladığı selamını tamamlamadan Kathryn ona çıkıştı.

"Altı yaşındaki bir çocuk hizmete alınacak yaşta sayılamaz. Onu annesine geri vereceksin ve oturağını boşaltıp ayakkabılarını temizlemesi için daha uygun birini bulacaksın."

Simpson şapkasını eline alarak üzerindeki kadife şeritle oynamaya başladı. Kathryn, adamın şapkasındaki tüyleri ve güçlü parfümünü rahatsız edici bulmuştu. Eğer tahmin ettiği gibi bu cuma hesapları sırasında kadını etkilemek için giyindiyse, ters etki yaratmıştı.

"Leydim, kız yaşına göre oldukça iri. Üstelik Sör Roderick çocukların üstüne titrenmesine son derece karşıydı. Bu şekilde davranarak fakir işçiler yetiştirileceğini söylerdi."

"Bu zamana kadar Sör Roderick'in ne dediğinin ya da neye önem verdiğinin, neyi istediğinin zerre kadar umurumda olmadığını anlamış olmalıydın Simpson. Ondan alıntılar yaparak iddianı destekleyemezsin. Muhafız statüsünde olduğuna ve iyi bir ücret aldığına göre sana eşlik edecek bir se-yis tutabilirsin. Blackingham'ın serfleri sadece Blackingham

Malikânesi ve arazileri için çalışabilir. Çocuğu annesine geri vereceksin ve başka bir çocuk almayacaksın.”

Adamın öfkesini bastırma çabasını memnuniyet ve kaygı karışımı bir duyguyla izledi. Bu iğrenç adama ihtiyaç duyması kanına dokunuyordu ama onun yerine geçecek başka biri yoktu.

“Bu konuda mantıksız kararlar vermek niyetinde değilim,” diye devam etti. “Eğer çiftçilerden birinin eşini seçmek istersen ve kadın da çalışmaya razı olursa kadına senin maaşına ek olarak küçük bir ücret öderim. Senin için yapabileceğim en iyi şey bu. Bir saat içinde çocuğun annesine teslim edilmesini istiyorum.” Uzlaşma çabasının bir zayıflık olarak algılanmasını engellemek için bakışlarını sabitleyip sesini yükselterek her bir kelimenin üzerine basa basa ekledi. “Annesinin evinden alındığında ne durumdaysa o şekilde teslim edilecek.”

“Nasıl isterseniz leydim.” Kadınla göz göze gelmemek için başını öne eğdi, üstünkörü bir selam verdi ve ağır ağır geri çekilmeye başladı.

“Henüz bitmedi. Bir konu daha var. Geçtiğimiz üç ayı kapsayan yün hesaplarında açık var.”

Adam olduğu yerde donup kaldı. Başını kaldırıp kadına baktı. Kathryn adamın yüzündeki beliren şaşkınlığı ve öfkeyi izledi. Adam bir süre hatırlamaya çalışıyormuş gibi gözlerini kapadı.

“Sanırım leydim ilkbahardaki hastalığı hesaba katmayı unuttu. Çok sayıda koyunumuz telef oldu.”

“Hastalık mı?” Yanında getirdiği muhasebe defterini taramıştı. “Hesaplarda zift gideri göremiyorum.”

Kâhya bacaklarını oynattı. “Çoban bize hastalığı zamanında bildirmediği için hastalıklı hayvanların bacağına sürmeye zift alamadık, ben—”

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“Sen kâhyasın. Bu senin görevindi, John’un değil. Her du-

rumda küçük enfeksiyonlarda kullanmak için bir kenarda zift bulunmalı. Kaç koyun kaybettik?”

Simpson iri bedeniyle kıpırdandı. Sol eli seğirdi. “Sekiz... on baş.”

Kathryn sırtını dikleştirdi. “Hangisi Simpson? Sekiz mi, on mu?”

Kâhya sol elini birkaç kez sıkıp açtı. Ardından “On,” diye mırıldandı.

250 pound yün kaybetmişti. İşleri için bel bağladığı 250 pound. Başını eğip muhasebe defterindeki ataçları bağlar gibi yaptı fakat göz kapaklarının ardından adamı izliyordu.

“Peki ölü koyunlardan en azından bir miktar yün elde etmişindir herhâlde.”

Adam cevap vermeden önce yüzündeki şaşkınlık ifadesini kurnaz bir bakış tamamladı. “Ne yazık ki kırpamadık leydim. Ölü hayvanları taşıdık ve bataklığa attık. Sürüdeki diğer hayvanları hastalıktan korumak için.”

Kathryn başını kaldırdı ve adamlar göz göze geldi. “Ne kadar da akıllıca bir karar. Kim bilir postları da hastalıktan ne kadar etkilenmiştir.”

O anda duyulan at seslerinin sorguyu yarıda kesmesi kâhya için büyük bir şanstı. Fakat Leydi Kathryn gelenleri karşılamak için avluya inerken adama öyle bir baktı ki konunun sadece bir süreliğine ertelendiği açıkça anlaşıyordu.

Ziyaretçiler avluda durdu. Kathryn güneşe karşı gözlerini kıstı. İçlerinden tanıyabildiği tek kişi manastırdan gelen Rahip Joseph’ti. Soğuk yüzlü bir adamın çektiği eşeğin üzerinde hemen hemen on altı yaşında görünen bir genç kız vardı. Avluda sanki bir an Beytullahim’e giren Bakire Meryem’in görüntüsü belirir gibi oldu. Ama bu kızın hamile olmadığı açıktı. Koyu mavi fistanının sadece kesimi bile kızın vücudunun inceliğini belli ediyordu. Sade bir giyimi vardı fakat

kesim ve kumaş son derece kaliteliydi. Kathryn'ın kendi dokumacıları bile böyle iyi bir örgü üretemiyordu. Kızın üzerinde süs namına sadece tek bir takı vardı: Ortasında inci kaplamalı bir haç bulunan incelikle işlenmiş bir broş. Kolye ucu kıvılcık bir ipin ucunda boynundan aşağı sallanıyordu. Bir ip de kuzgun kadar siyah ve parlak saçlarını örten tülü çevreliyordu. Alışılmamış bir görüntüsü vardı: Oval bir yüzde büyük, badem şeklinde gözler, bir mermere kazınmış gibi net çizgiler ve zeytin rengine çalan bir ten. Kathryn'ın umduğu gibi bir genç kızın sıradan hatlarına sahip değildi. Ayrıca öyle gururlu bir duruşu vardı ki tıpkı elbisesi gibi olduğundan çok daha büyük görünüyordu.

Yanında yürüyen ve eşeği çeken adam babası olmalıydı. Deniz yeşili gözleriyle hayvanın her adımını takip ediyordu. Uzun boylu bir adamdı. Yapı olarak kaslı ve güçlü görünmüyordu. Korumacı bir edayla kızına doğru eğilmişti. Yüzü tıraşlıydı ve başında şapkası yoktu. Kathryn adamın kıvrak saçlarının tepede seyreilmeye başladığını fark etti. Adamın tuniği dizlerine kadar uzanıyordu. Tek bir iz bile bulunmayan, iyi dokunmuş tunik açık, solgun bir renkteydi. Üzerinde fazladan bulunan tek şey belinden gevşekçe sarkan deri kılıfın içindeki hançerdi. Baba ve kızı, kumaşçılar loncası tarafından sergilenen gizemli bir Noel oyunundan fırlamış gibiydi.

Adam kızının eşekten inmesine yardımcı olurken Kathryn onları selamlamak için ilerledi. Adamdan Suriye sabunu ve tanınmamış ince bir esans kokusu yayılıyordu. Belki de keten tohumu yağıydı. Kızına uzanan eli, avuç içlerinde daralıyordu. Uzun, zarif parmakları vardı. Tırnakları özenle kesilmiş olsa da sağ işaret parmağının üst derisindeki aşı boyası damlası bir işaret gibiydi. Müşkülpesent birine benziyordu. Kathryn, birçok talebi olan bir misafiri karşılamayı umdu.

İlk konuşan Rahip Joseph oldu. "Misafirlerinizi getirdim,"

dedi kadının elini sıkarken. “Fakat korkarım—”

O sırada bir grup atlı arkalarında bir toz bulutuyla avluya girerek konuşmalarını kesti. Herhâlde bir adam ile kızının malikânesine gelişine bu kadar adam eşlik etmemişti —adamlardan birinin kasabanın şerifi olduğunu gördü.

“Sör Guy,” dedi yeni gelenlerden birini selamlayarak. “Uzun zaman oldu.”

Roderick hayattayken sık sık uğradı. Zaman zaman şahinleriyle birlikte Aylsham civarındaki arazilerde avlanırlardı. Kimi zaman ise Bacton Ormanı’na giderek oklarıyla daha vahşi oyunlar oynarlardı. Kocasının ölümünden beri Kathryn’in evine hiç gelmemişti. Kathryn şimdi de onu görmekten memnun olmamıştı.

Adam atının üzerinden eğilerek kadının elini tuttu. “Gerçekten de öyle Leydi Kathryn. Sizi ihmal ettiğim için affınızı rica ediyorum. Korkarım bu ziyaretimin de resmi bir ziyaret olduğunu itiraf etmeliyim.”

Kathryn hızla arkadaki üç atlıyı süzdü. Oğullarını görmek için avluyu taradı. Alfred’in öfkesi, onu annesini utandıracak ya da daha kötüsü ona pahalıya mal olacak bir kaçamak yapmaya mı itmişti?

“Resmi mi?” Gülümsemeye çalıştı.

Şerif avluya getirilen bir atı işaret etti. İlk başta binicisi olmayan bir at gibi görünüyordu fakat daha dikkatli inceleince atın sırtından bir battaniyeye sarılmış bir insan bedeni sarktığı görülüyordu. Bir yaz esintisi battaniyenin köşesini kaldırdı. Kathryn tiksintiyle burnunu kırıştırdı. O battaniyeye sarılı olan şey her neyse ya da her kimse yetişkin olduğu açıktı. At ayağını yere vurdu ve sanki üzerindeki iğrenç yükten kurtulmak istermiş gibi kişnedi.

Şerif, atı çeken adama seslendi. “Onu geri götür. Bir hanımefendi için pek uygun bir koku değil. Cesedi teşhis etmek

için o kadar yakında durmasına gerek yok.”

Cesedi teşhis etmek mi? Leydi Kathryn ayaklarının altındaki zeminin döndüğünü hissetti. Avluyu bir kez daha, bu sefer daha hızlı taradı. *Alfred! Alfred neredeydi?* Hem bu sabah Colin’i de görmemişti. *Ya Colin’se?* Atın üzerindeki cesede doğru ilerledi. Hızla atan kalbini sakinleştirmek istercesine bir elini göğsüne bastırmıştı.

Sör Guy gözlerindeki korkuyu görmüş olacak ki elini uzatarak kadını durdurdu. “Sizi boş yere korkuttum Leydi Kathryn. Colin ya da Alfred değil. Sadece bir papaz.”

Bir anda rahatlayınca bayılacak gibi oldu. Rahip Joseph’in yanındaki uzun boylu adam ilerledi ve elini beline dolayıp kadının düşmesini engelledi. Kısa bir an tezhipçinin kollarına doğru eğilen kadın adamın onu güçlü kollarıyla tutması karşısında minnettarlık duydu. Kendini toplayınca bir adım ilerleyip adamdan ayrıldı. Adam da bir adım kadar geri çekildi ama aralarında uygun bir mesafe olmasına dikkat etmişti.

“Teşekkürler,” dedi. “Anneliğe özgü bir aptallık, beni zayıf düşürdü.”

Tezhipçi başını onaylarcasına salladı ve hafifçe gülümsedi. “Bir annenin sevgisi asla aptallık değildir hanımefendi.” Sesi çakıllı bir nehrin yumuşak akıntısı gibiydi. “Üstelik tecrübelerim bunu bir zayıflık olarak görmemi engelliyor.”

Sör Guy’ın atı ayağını yere vurdu ve kişnedi. Şerif dizginleri sertçe çekti.

Kendini konuşabilecek kadar toparlayan Leydi Kathryn adama dönerek “Bir rahip dediniz öyle değil mi Sör Guy? Peki rahibin Blackingham’la ilgisi ne?”

Adam cevap vermeden önce atından indi. Leydi Kathryn bir seyişe gelmesini işaret etti. Bir grup görevli olan biteni gözlemek için ahırların önünde toplanmıştı. İçlerinden biri şerifin atını tutmak için öne atıldı.

Sör Guy başıyla cesedi işaret etti. “Sanırım piskoposun elçisi. Eğer gerçekten oysa ceza ağır olacak. Henry Despenser bu adam için herkesi ayaklandırdı. Elçisini birkaç gün önce sizinle görüşmek için Blackingham’a gönderdiğini söylüyor. Pazartesi günü akşam duası sırasında Norwich’e dönmesi bekleniyormuş.” Cesedi taşıyan ata doğru ilerledi. “Onu arazilerinizin sınırındaki bataklıkta bulduk. Kafası parçalanmış.”

Battaniyeyi kaldırarak çamurlanmış bir Benediktin elbisesini ortaya çıkardı. Şerif, rahatça görülebilsin diye rahibin cansız bedenini eyerin üzerinde düzeltirken Kathryn kurumuş kan lekelerine ve cesedin şişkinliğine rağmen rahibin siyah kaşlarını tanımıştı. Peder Ignatius. Tiksintiyle yüzünü çevirdi. Zaman kazanmak için yeterince doğal bir tepkiydi. Sersemlemişti. Zihni hızla çalışmaya başladı. Yabancı adamın güçlü kollarına bir kez daha dayanma arzusu duydu. Ne diyecekti? Rahibin burada olduğunu itiraf etmeli miydi? Çocuklarını sorgulamalarına izin mi vermeliydi? Zaten kırılan konumunun tetkik edilmesine müsaade edebilir miydi? Ev halkından herhangi birine papazın aldığı haraçlar yüzünden kendini nasıl tehdit altında hissettiğini ve bu duruma ne kadar öfkелendiğini anlatmış mıydı? Acaba tahmin ediyorlar mıydı? O gece Alfred neredeydi? Babasının ateş gibi öfkесini ve fevri davranışlarını almıştı Alfred. Acaba papaz onu kıskırtmış, çileden çıkarmış olabilir miydi? Derin bir nefes aldı ve gücünü toplayarak dimdik durdu.

“Bu adamın piskoposun elçisi olduğunu biliyorum fakat haftalardır görmüş değilim,” dedi. Sesi bir fısıltıdan ancak bir parça yüksekti fakat bakışları sabitti. “Zamansız ölüm onu Blackingham’a gelirken yakalamış olmalı.”

Dünya, kasıtlı olarak dürüst davranmayan toprak sahipleri ve yargıçlarla dolu. Bunun farkında olan (malikânenin) hanımefendisi, çıkarlarını koruyacak ve kandırılmayacak kadar bilgili olmalı.

—CHRISTINE DE PISAN,

ÜÇ ERDEM KİTABI (1406)

Sör Guy'ı akşam yemeğine davet etmekten başka bir seçeneği yoktu. Kathryn, adamın papazın cesedini Norwich'e götürmek zorunda olduğunu söyleyerek af dilemesini umuyordu fakat Sör Guy adamlarını gönderdi ve kendisinin de bir süre sonra onlara katılacağını söyledi.

Leydi Kathryn masada otururken konuşulanları yarım yamalak dinliyordu. Zihninin diğer yarısı söylediği yalanla ev sahibesi sorumlulukları arasında gidip geliyordu. Aslına bakılırsa sorumluluklarını devreye sokarak söylediği yalanı düşünmemeye çalışıyordu. En iyisi o yalanla yalnız başınayken yüzleşmekti. Son dakikada çıkan Sör Guy'ı ağırlama işi de zihnini o meseleyle meşgul etmemek adına iyi olmuştu.

Neyse ki aşçısı Agnes'e talimat vererek yeni kiracılar ve Rahip Joseph için her zamankinden daha özenli yemekler pişirmesini sağlamıştı. Büyük salonda yemek yemeyi planlama-

mıştı. Kiracılarının yeni odalarına yerleştirileceğini, Kathryn, oğulları ve Rahip Joseph'le üst salonda yemek yerken onların yemeklerinin tepsilerle odalarına gönderileceğini düşünmüştü. Bu alışkanlığın yerleştirilmesi iyi olurdu. Fakat Sör Guy'ın katılımı daha fazlasını gerektiriyordu. O yüzden alelacele uşakları çağırıp oturakları taşıtmış ve masaya ipek bir örtü serdirmişti. Agnes biraz sızlanmıştı –ne de olsa hasada daha bir ay vardı ve kiler tamtakırdı –ama mizacındaki sadakat ve zekâ ile basit bir yemeği Kathryn'in beklenmedik konunun beklentilerini karşılayacak bir şeye dönüştürmüştü. Tüm bunlar, Sör Guy'ı kapısına getiren şartlar üzerine düşünecek zaman bırakmamıştı ona. Fakat şimdi kaçmaya çalıştığı konu yeniden karşısına çıkmıştı.

Sör Guy yağlanmış domuz etinden bir parça keserken, “Suçlu her kimse bir papazı öldürmek ruhuna kurşun gibi ağır gelecek,” dedi. “Kutsal adamlara hiç saygı yok. Lollard'ların o sapkın öğretilerini suçlamak gerek.”

Leydi Kathryn, “Lollard'lar mı?” diye sordu. Öylesine dinliyordu aslında. Aklı Peder Ignatius'un şişmiş cesedindeydi. Zihninden silmek istediği türden bir görüntüydü. Yaşarken yeterince korkunç değilmiş gibi ölümü de berbattı.

“Bir dizi ayaktakımı, kendilerince *rahipler*. Etrafa sapkın öğretiler yayan Wycliffe'in takipçileri. Çok tehlikeli bir oyun oynuyor. Oxford adamı kovdu.”

Aniden telaşlanan ve Roderick'in eşyaları arasında bulduğu metni hatırlayan Kathryn, “Bakire Meryem'e şükürler olsun ki böyle zehirli şeyler Blackingham'a giremez,” dedi. Sör Guy'ın, kocasının ittifaklarından ne derece haberdar olduğunu merak ediyordu.

Sör Guy'ın onur konluğu olarak ev sahibesiyle paylaştığı tabağa iki tane mersin balığı koyan hizmetliye işaret etti. Neredeyse tamamen boşalmak üzere olan mahzenini didik

didik ederek küçük bir testi şarap bulmuştu. Kathryn, Sör Guy yeterince içmeden kadeh bitmesin diye uşağın, yine Sör Guy'la paylaştığı gümüş kadehe boşalttığı şaraptan içer gibi yapıyordu. Uşak, masadaki diğer konuklar için pirinç kadehlere bira doldurdu. Colin ve Rahip Joseph, Sör Guy'ın hemen yanında, Kathryn'ın sağında oturuyordu. Tezhipçi, Alfred ve tezhipçinin kızı ise solunda kalmıştı.

Wycliffe'in adını duyunca öfkelenen Rahip Joseph tıraşlı başını Colin'in önünden uzatarak Sör Guy'a seslendi. "Sapkın Wycliffe'in ekmek ve şarap mucizesini dahi sorgulama cüretinde bulunduğunu söylüyorlar. Kutsal ekmeğin dönüşümünü *batıl* olarak nitelendirmiş!" Son sözcüklerde sesi öfkeden titremişti. "Üniversite onu işten çıkaracak ve daha da önemlisi rahipler arasında, kral öldüğü ve onu destekleyemeyeceği için başpiskoposun adama yeniden sapkınlık suçlamasıyla dava açacağı konuşuluyor." Elindeki bıçağı sanki Wycliffe'in kalbine saplıyormuş gibi havaya savurdu. "Dikkatli davranmazsa asılacak. Yakıldığını görmeyi tercih ederdim."

O ana kadar oldukça nazik tavırlar sergileyen rahip ki-birle gülümsedi. Ateşin fitilini bizzat yakmaktan zevk alacak gibiydi. Leydi Kathryn adamın göz bebeklerinden yansıyan alevleri görür gibi oldu. Bir parça sülünü başarısızca çiğnerken boğazının tıklandığını hissetti. Genç bir kızken babası bir defasında onu bir yakma törenine götürmüştü. Kathryn cadılıkla suçlanan o kadının gözlerindeki dehşeti asla unutamıyordu. Görevli, çalı demetlerini tutuşturup ortalığı duman kaplayınca Kathryn bir çığlık atmış ve yüzünü babasının kollarına gömmüştü. Ama yine de yanmış etin o berbat kokusunu duymasını engelleyememişti bu.

Saçlarının arasında ter damlaları belirdi. İpek mendiliyle damlaları sildi. Uzun süren alacakaranlık temmuz sıcağını zerre kadar azaltmıyordu. Göğüslerinin arası da nemlendi.

Elbisesinin kumaşı nemli bedenine yapışmıştı. Mutfaktan gelen kokular, büyük, kızarmış etten çıkan duman halka halka büyük salonun açık penceresine doğru ilerliyor, bütün gün kumaşla kaplı eyerin üzerinde ilerlemiş olan Sör Guy'ın ter kokusuna karışıyordu. Bu, Kathryn'in uydurması mıydı yoksa adam da ölü papazın kokuşmuş cesedinden bir parça koku mu taşıyordu?

Misafirine en azından üstünü değiştirmesini teklif edebilirdi ama akşam yemeğinin misafirlerine yetmesi için uğraşmaya dalmıştı. Eğer şerif gece burada kalırsa, Roderick'in kıyafetlerinden birini vermeliydi. Muhtemelen kalacaktı. Sör Guy gibi silahlı ve güçlü bir adam bile gecenin karanlığında orman ve bataklıktan geçerek Norwich'e doğru on iki mil at sürmekte tereddüt ederdi.

Kathryn bir anda masanın sessizliğe büründüğünü fark etti. Sıkıcı, rahatsız edici bir sessizlik.

"Ne dediniz sö?" Şerif kaslı, gergin vücuduyla Kathryn'in önünden eğilmiş, bakışlarını tezhipçiye dikmişti.

"Sör değil. Sadece Finn. Adım Finn. Ben bir sanatçıyım, sizin gibi soylu statüsünde değilim."

Sesinde zerre kadar alaycılık taşımayan bir tepeden bakma vardı. Kathryn günün erken saatlerinde, düşmesini engelleyen Finn'den duyduğu o yumuşak sesi hatırladı. Sadece şimdi daha keskindi.

"Dedim ki, *yakılamaz*. Wycliffe yakılamaz. Asılamaz da. Yüksek mevkilerde çok fazla dostu var."

"Dikkatli olsun da *düşük* mevkilerde çok dostu olduğu algısı yayılsın." Amir bıçağıyla keklikten bir parça kesip ağzına götürmeden önce bir kahkaha attı.

Finn ağır ağır, sesini yükseltmeden, "Ah, ne demek istediğinizi anladım," dedi. "Ama yüksek ve düşük rütbeler illa ki tuhaf iş ilişkileri gerektirmez. Eğer dikkatle dinlerseniz şey-

tanın bazı papa fermanlarına güldüğünü duyabilirsiniz diye düşünüyorum.”

Rahip Joseph’in soluğu kesildi.

Kathryn kontrolden çıkmadan bu konuşmaya bir son vermeliydi. El çırparak uşağı tekrar çağırırken yeni kiracısına şüpheyle bir göz attı. Ailesini herhangi bir sapkınlık lekesinden çaresizce temizlemeye çalıştığı şu günlerde bu adamın daha çok mücadeleye neden olmamasını umuyordu.

“Kibar beyefendiler, lütfen yakılma hadisesi bahsini kapatım. Bu, yemek sofrasında konuşulması pek hoş bir konu değil. Siz de misafirimizin sözlerini sakın yanlış anlamayın Sör Guy. Kendisi iddia ettiği gibi mütevazı bir sanatçı değil sadece. Onun da yüksek makamlarda dostları var. Oldukça tanınan bir tezhip sanatçısı. Burada da başrahiple bir çalışma yapmak için bulunuyor. Belki de sadece sohbet etmek amacıyla sizi konuşturmak istedi. Buyurun, dut soslu ringa balığını deneyin.”

Uşaklardan biri kırmızı dut sosunda yüzen balıktan tabağın Sör Guy’a bakan kısmına büyük bir porsiyon koyarken Kathryn diğer uşağa deri kaplı testiden biraz daha şarap koymasını işaret etti. Balık servisi yapan uşak tabağın diğer kısmına yönelince Kathryn eliyle tabağı örttü ve başını iki yana salladı. “Benim payımı Rahip Joseph’e ver. Sanırım sıcak iştahımı kapadı.”

Rahip Joseph gülümseyerek önüne konan balığa baktı. Kathryn’in tahmin ettiği gibi adam tezhip sanatçısının sapkın sözleri karşısındaki şaşkınlığını unutmuştu. “Hanımefendinin kaybı benim kazancım,” dedi. “Ziyan olmamalı.”

Kathryn, *Sanki Blackingham’da herhangi bir şey ziyan oluyormuş gibi*, diye düşündü. Adam da gayet iyi biliyordu ki malikânenin aç hizmetçileri kalanları silip süpürdü. Yine de rahibin fazlasıyla sevindiğini görmek eğlenceliydi. Küçük,

yuvarlak karnı, açgözlülüğü ölümcül bir günah olarak görmediğinin şahidi gibiydi.

“Leydim, sırası gelmişken eczacımızdan baş ağrılarınız için bir şeyler getirdim,” dedi ağzındaki lokmaları çiğnerken. “Gül yağına batırılmış yer şakayığı kökü.” Cübbesinin derin ceplerini karıştırdı ve mavi küçük bir şişe çıkardı.

“Ne kadar nazıksınız Rahip Joseph. Lütfen eczacınıza da teşekkürlerimi iletin.”

Gerçekten de böyle düşünüyordu. Biraz önce, tabağındaki yemeğe saldırdığına benzer bir coşkuyla bir insanın yakılmasını savunan adamın, ağrısını dindirme konusunu bu kadar umursaması inanılması güç bir şeydi. Ve sadece Tanrı’nın rızasını kazanmak için. Zararı yoktu. İlaç için minnettardı. Bu yemek bir an evvel bitmezse rahibin getirdiği ilaca ihtiyacı olacaktı. Neyse ki konuşma daha sıradan konularda devam etti. Colin, Rahip Joseph’in kulağına eğilerek Norwich’te, Eastertide’da izlediği lonca gösterilerinden bahsetti. Sör Guy ise tezhip sanatçısını göreviyle ilgili sorguladı.

Fakat bir tehlikenin geçirtilmesinden kısa bir süre sonra ikinci bir tehlike baş gösterdi. Alfred tezhip sanatçısının kızına doğru yaklaştı ve eğilerek kulağına bir şeyler fısıldadı. Duvarlardaki mum yağının ışığı kızıl saçlarını parlatıyordu. Leydi Kathryn oğlunun o bildik, neşeli kahkahasını duydu. Kızın zeytin rengi teninin de pembeleştiğini, şeftali gibi kızardığını gördü.

Sanatçı, onu basit bir şekilde kızı Rose olarak tanıtmıştı –Margaret, Anna ya da Elizabeth değil. Sadece Rose. Bir çiçek gibi. *Bir Hıristiyan için tuhaf bir isim*, diye düşündü Kathryn ilk başta. Papazın cesedi götürüldükten ve avludaki kargaşayı duyan oğullarının gelmesinden sonraydı. Alfred’in mavi gözlerindeki parlaklığı görüp de nedenini anlar anlamaz nasıl davranması gerektiğine karar verdi. Daha önce hiçbir

kararından bu denli emin olmamıştı.

Finn başını eğdi ve kaşlarını çatmış bir hâlde kızının kuşağına bir şeyler söyledi. Kathryn bakışlarının yönünü değiştirmeden önce Rose'un dudak kenarlarının aşağı doğru sarkmasından bir sonuca varmıştı. Parmakları, boynundaki kolye ucundaydı. Bir büyü yapar gibi oynuyordu. Kathryn bu gece kıza eşlik edecekti fakat sonsuza tek kıza bakıcılık yapamazdı. Yarın Alfred'e kararından bahsetmeliydi.

Büyük salondaki masada yerini almış olan Finn'in de zihni dağınıktı. Hemen sağında oturan ev sahibesinin ses tonundan rahatsızlığını anlamış, siyasi meselelerle ilgili daha fazla konuşmamaya karar vermişti. Rahip John'un Broomholm'daki başrahibe gidip de manastırın bir heretiğe iş verdiğine dair hikâyeler anlatmasını istemiyordu. Zaten Norwich piskoposuna karşı gelerek ve domuzunu öldürdüğünü itiraf ederek gereksiz yere dikkatleri üzerine çekmişti. O küstah piskopos karşısında olabildiğince saygılı olmaya çalışmış, hatta domuzun ve yavrusunun parasını ödemeyi teklif etmişti. Fakat bu saygılı tavır Finn'in üzerinde öyle tuhaf duruyordu ki beceremeyeceğinden korkmuştu. Yine de suçu üzerine alarak cüceyi tomruktan ya da daha beterinden kurtarmıştı.

Başrahibin, el yazması için Finn'in yaptığı çizim örneklerini gördüğünde bu yeni işçisiyle ilgili tüm gevezelikleri unutmuş olacağını umuyordu. Harika çizimler olacaktı. Aylsham'dan Broomholm'a yaptığı yolculukta *Aziz John Incili*'nin başına ve sonuna eklenecek boş sayfalardaki çizimler hakkında düşünmek için epeyce vakti olmuştu. Arka planda, tabağındaki ve ağzında çiğnediği keklik etinin üzerindeki dut sosunun kırmızısına benzer bir kırmızı olacaktı.

"Umarım sosumuzu beğenmişsinizdir Üstat... Finn."

"Buradaki pek çok şeyi beğendim hanımefendi." Finn ha-

yal mi görüyordu yoksa kadının yüzü mü kızarmıştı? Aceleyle “Aşçı konusunda çok şanslısınız. Kuş da oldukça lezzetli,” diye ekledi.

Kadın ona bakarak gülümsedi –gerçek bir tebessüm. Buraya geldiğinden beri karşılaştığı o zorunlu dudak germe hareketi değil.

“Agnes çocukluğumdan beri benimledir. Benim dadımdı. Çok sadık biridir.”

Finn aşçıyı bıçağıyla selamlayarak ağzına bir parça daha et attı. *Agnes*, diye düşündü. *Hatırlamaya değer bir kelime*. Aşçılarla dostluk kurmak her zaman iyiydi. Leydi Kathryn’ın gözünden de düşmek istemiyordu. Eğer sadakate önem veriyorsa kendi hakkında onu kaygılandırarak şeyler yapmamalıydı. Yine de içten içe buranın dindar bir ev olmamasını umuyordu. Yoksa günlük dualarda yer almamak için durmadan bahaneler uydurmak zorunda kalacaktı. Ayrıca Rose’un aşırı bir dinsel tutkudan etkilenmesini de istemiyordu. Bu tür bir dindarlığı fazlasıyla karanlık buluyordu. Her şeyde bir denge kurmak gerekiyordu. Özellikle de dinde. Kızından istediği de buydu. Meryem Ana’ya bağlı olmalıydı ama bunu akıl ve mantıkla dengelemeliydi. Hayatını haç simgesi yönetmişti. Sanatını bile buna adamamış, cephede onu boynunda taşımamış mıydı? Ama başka bir simgeyle doğmuştu o. Terazi burcuydu. Denge alameti –bir kefedeki mantık, diğerinde dindarlık.

Leydi Kathryn’ın ona ve kızına evini açmasının nedenini bilse işi kolaylaşırdu. Tahminlerine göre Kilise’ye bağlılığından ziyade muhtemelen başrahip ona zahmetine değecek bir şeyler sunmuştu. Malikânesi zengin bir yerdi. Gümüş kupalar, gümüş oymalı boynuzdan kaşıklar bir işaretse tabii. Ama hazırladığı sofrayı, hatırı sayılır bir sofraya olsa da abartılı değildi. Ayrıca şarap tüketimi konusundaki dikkati de gözünden kaç-

mamıştı. Sonraki günlerde ona ve Rose'a daha sade yemekler sunulacaktı. Muhtemelen geliriyle vergileri ve kilise ödeneğini karşılamakta zorlanıyordu.

Dul kadının başka baskılarla karşı karşıya olduğunu da fark etmişti. Sağında oturan ve kupası ile tabağını paylaşan kanca burunlu şerif sık sık kadının koluna değiyordu. Kathryn kendini çekmeseydi burnunu göğüs dekoltesine sokacaktı neredeyse. Güzel bir kadın olduğu söylenebilirdi fakat Finn daha çok siyah saçlı, balıketli kadınlardan hoşlanırdı. Bu kadın fazlasıyla uzundu ve aşırı kibirli bir duruşu vardı. Kare kesimli elbisesinin üzerinden sarkan kolyenin altında bir şişkinlik olsa da balıketli olduğu söylenemezdi. En dikkat çekici özelliği kesinlikle saçlarıydı. Kırkın üzerinde olamazdı ama saçlarına şimdiden kır düşmüş, hatta neredeyse tamamen beyazlamıştı. Sadece sol şakağının üzerinde siyah bir şerit vardı ve ince boynunun arkasından sarkan mavi şeride bağlanmış kadife bir kurdeleye benziyordu. Kadının ay ışığında çırlıçıplak bir hâlde nasıl görüneceğini merak etti. Saçlarını açmış ve göğsünün üzerine eriyen bir gümüş yığını gibi bırakmış... Bu şehvetli düşüncelerin bir anda nasıl aklına girdiğine şaşırdı. Kadının bu kadar çekici olabileceğini düşünmemişti.

Sör Guy kadehini kaldırarak "Blackingham'ın leydisi şerefine," dedi. "Ev sahibemizin güzelliğine ve sofrasının cömertliğine."

Aşağılık yalaka, diye düşündü Finn. Acaba şerif kadının kalçalarına mı yoksa arazilerine mi kadeh kaldırıyordu? Yine de nezaketsiz biri gibi görünmemek için kadehini kaldırdı. Şerifi aşağılayarak kimseyi tehlikeye atmamalıydı.

Oda sıcaktı ve sağından belli belirsiz bir misk kokusu geliyordu. Leydi Kathryn'ın ince mendilinin nasıl göğsüne yapışmış olduğunu fark etti. Kasıklarının gerildiğini hissetti ve kadeh kaldırırken ayağa kalkmadıklarına sevindi. Aylardır

hiçbir kadınla birlikte olmamıştı. Uzun yolculuğu ya da dini bir inziva gibi saçmalıklar yüzünden değildi kimseyle birlikte olmayışı. Böyle şeyleri rahiplere bırakmıştı. Sadece uygun zamanı bulamadığı ve zor beğenen biri olduğu içindi. Kızıyla birlikte seyahat etmesi de flört ve oynaşmayı zorlaştırmıştı. Ona kendilerini sunmayı öneren kadınlar yaşadıkları kulübe-ler gibi kokuyordu ve bedenleri bitle kaplıydı. Piskoposların işlettiği genelevlerde bile frengiye yakalanma tehlikesi vardı.

Finn masadakilerin sessizleştiğini ve bir beklenti içinde kendisine baktıklarını fark etti. Tombul rahip masaya doğru eğilmiş ona doğru sesleniyordu.

“Siz katılmıyor musunuz Üstad Tezhipçi?”

“Üzgünüm ama ben—”

“Rahip Joseph, lütfen. Bir tatlı daha alır mısınız?” Leydi Kathryn eliyle uşağı çağırdı. “Agnes bu muhallebili tartları bu gece için özel olarak yaptı.”

Rahip kaşığını hemen eline aldı. Gözleri beklentiyle parladı. Sorusunu unutmuştu bile.

Soru ne olursa olsun, Finn, ev sahibesinin onun cevabına güvenmediğini anlamıştı. Kurnaz bir kadındı. Güvenlik amiri papazın cesedini getirdiğinde kadının verdiği tepkiyi hatırladı. Onu görmediğini çok katı bir biçimde savunmuştu. Bunda bir iş olabilir miydi? Ne olursa olsun onu ilgilendirmezdi. Kızını düşünmesi gerekiyordu. Bir papaz cinayetiyle ilgili bilgi sahibi olmak tehlikeli bir işti.

Finn’in zihninde çalan uyarı çanları onu hayallerinden uyandırdı. Bu sefer solundan gelen farklı, sakın ve samimi bir ses, “Sana çizim yapmak için en uygun yeri gösterebilirim – denizi gören küçük bir koy,” diyordu.

Yanındaki züppenin sesini tanıdı. Kızıl kafası kızına doğru fazla eğilmişti. Neredeyse dudakları birbirine değecekti.

Finn, Alfred’i tutkulu amacından tutup çekecek kadar

yüksek bir sesle konuşmaya girdi. “Deniz kenarında bir koy mu dedin? Rose ve ben orayı görmeyi çok isteriz. Öyle değil mi Rose?”

Alfred sanki eli balık fiçisinde yakalanmış bir hırsız gibi homurdandı ve kem küm etti. Rose kızardı. Babasına olan öfkesi güzel gözlerinden taşıyordu. Belki de zararsız bir flörtten ibaretti. Yine de çocuk, adamın gözünün üzerinde olduğunu bilse iyi olurdu.

Yemek uzadıkça uzamıştı. Ev sahibesi ayağa kalkınca Finn nasıl da rahatlamıştı. Artık odadakilerin müsaadesini isteyerek kadının ona ayırdığı güzel odaya çekilebilirdi. Diğerlerine kibarca iyi geceler diledi, Leydi Kathryn’e misafirperverliği için bir kez daha teşekkür etti ve kızını hevesli hayranının pençelerinden çekip aldı. Fakat daha odasına çekilemeden bir hizmetçi ona doğru yaklaştı ve mühürlü bir kâğıt uzattı. “Bu mesaj size geldi efendim. Bizzat vermem emredildi.”

Mührü tanıımıyordu ama üzerindeki kabartmalı haç figürü nereden geldiğine dair ipucu veriyordu. Muhtemelen hâmisinin aklına sonradan gelen bazı talimatlar içeriyordu.

“Haberci cevap için bekleyecek mi?”

Şerif susmuştu ve bu gelişmeye, açık bir ilgi gösteriyordu. Sör Guy daha önce görevini sorguladığında olduğu gibi yine midesi bulandı.

“Hayır efendim,” dedi uşak. “Ama haberci size bir şey daha söylememi istedi. Dedi ki, *Yarım-Tom borçlarını öder.*”

Cüce. Ama neden Broomholm’daki manastırdan mesajı o getirmişti? Manastır, Bacton Ormanı’nda, Aylsham’ın yedi mil kadar doğusundaydı. Ve Blackingham yolundan millerce sapmasını gerektiren bir yerdeydi –Norwich’e en az on iki mil. Yarım-Tom bataklığın kenarında, Norwich’in batısında yaşıyordu. Bu sorunun cevabını ancak mesajı açarak öğrenebilirdi. Şerif ayağa kalkarak ona yaklaştığında ve omzunun

üzerinden bakmaya başladığında tam da mesajı açmak üzereydi. Meraklı piç. Finn, mührü açmak yerine kâğıdın ucuyla Rose'un koluna dokundu ve Alfred'i nazikçe kenara çekerek kızının koluna girdi.

"Gel kızım. Odalarımıza çekilme vaktimiz geldi. Leydi Kathryn ve misafirlerini yalnız bırakalım." Benediktin rahibine başıyla selam verdi. "İyi geceler Rahip Joseph. Sabah yanına döndüğünüzde başrahibi sanatçısının çok iyi çalışacağı konusunda bilgilendirebilirsiniz. İyi yolculuklar dilerim. Size de Sör Guy." *Sör* kelimesi ağzından kolay çıkmamıştı.

Şerif, "Ama daha mesajı açmadınız," dedi.

Finn, "Bir hanımefendiden geliyor olmalı," diye yanıtladı. "O yüzden odamda, tek başıma okusam daha iyi olur." Masayı ittirerek ilerledi.

Leydi Kathryn o gece bir kez daha araya girerek gerilimi yumuşattı. "Bu durumda Finn, sizi keyfinizden daha fazla alıkoymamak için iyi geceler dileriz." Duvar şamdanlarından bir mum aldı. Alfred mumu elinden almak için uzanınca oğluna kaşlarını çatarak baktı ve Finn'in neredeyse hiç fark etmediği diğer oğluna seslendi. Mumu çocuğa uzatarak "Colin size yolu gösterir. Merdivenler karanlık ve bilmediğiniz bir yol. Rose'un tökezlemesini istemezsiniz herhâlde."

Finn biraz da olsa rahatlayarak odadakilere sırtını döndü. Merdivenleri çıkarken malikâneye gelişinden beri ilk kez yaralı çocuğu düşündü. Aklından nasıl da çıkmıştı. İyileşmiş miydi acaba? Elbette. Yarım-Tom. Haç kabartmalı mühür. Mesaj inzivadaki rahibeden geliyordu. Odasına ulaşınca yatağının başındaki mumu aldı ve mührü açtı.

Çocuk sadece üç gün daha yaşamıştı.

Alfred uykulu gözlerle ve sesindeki sitemi saklamaya çalışarak "Beni mi çağırdın anne?" diye sordu. Leydi Kathryn'ın her

zaman loş olan odasında, alacakaranlıkta yürürken sendeledi. Duvar şamdanlarındaki alevler titriyordu, fitiller iyice dibe gelmişti.

Kadın, oğluna hemen cevap vermek yerine odanın içinde ileri geri yürümeyi tercih etti. Deri tabanlı terliklerinin çıkardığı ses sabahın sessizliğini bölüyordu.

Annesinin yatağı toplanmıştı bile. Gözünün altındaki mor halkaları görünce *belki de hiç uyumadı*, diye düşündü Alfred. Yine baş ağrısı mı tutmuştu? Uykudan uyandırılıp buraya çağırılmasına duyduğu öfkeyi unutarak kaygıyla annesinin hareketlerini izlemeye başladı. Üzerinde hâlâ bir gece önceki kıyafetleri vardı. İpek tuniğinin koltuk altlarında ter lekeleri seçiliyordu. Başlığını çıkarmıştı. Gümüş rengi saçları dağınık bir yığın hâlinde beline iniyordu. Solgun ışıktaki yüzü oldukça bitkin görünüyordu.

“Anne, iyi misin?”

Yürüyüşüne ara vererek oğluna baktı. Odadaki varlığı onu şaşırtmış gibiydi.

“Alfred, erken kalkmışsın. Bir sorun mu var?”

“Sen çağırmışsın anne,” dedi. Sesindeki huzursuzluğu saklayamamıştı. Uyandırıldığında yatağa girili çok olmamıştı. Sersem gibiydi. Dili tutulmuştu sanki. Köyden birkaç gençle birlikte horoz dövüşlerini izlemeye gitmişti ama bunu annesine söylememesi en iyisiydi.

“Agnes’ten seni bu kadar erken kaldırmasını istememiş-tim,” dedi kadın.

“Ama o yaşlı domuz kaldırdı ve bundan çok keyif almış gibiydi.” Annesinden yiyeceği fırçayı bekledi ama kadın konuşmadı. Orada öylece durmuş oğluna bakıyordu. Sanki ne demesi gerektiğini bilmiyor gibiydi. Sözcükleri daima bir kılıç gibi kullanan annesinin tutulması olağan değildi.

“Anne, hasta mısın?” diye sordu. Aniden kendini küçük

bir çocuk gibi hissetmişti. Paniklemeye başlıyordu. Ya babası gibi annesini de aniden kaybederse? Alfred babasını severdi ama onu ve Colin'i daima destekleyen de serserilik yaptıklarında gazabından korktukları da Leydi Kathryn olmuştu. Roderick genellikle aylarca dışarıda olur, Fransızlarla savaşır ya da kralın sarayına giderdi.

Kadın başını iki yana salladı. Yatağının üstüne oturdu ve eliyle yanındaki boşluğa dokunarak oğlunu yanına çağırdı. “İyiym. Gel. Yanıma otur. Seninle konuşmam gereken çok önemli bir konu var.”

Bir şeyler değişmişti. Annesi Alfred'e karşı ya otoriter ya da anlayışlıydı: Kimi zaman katı bir disiplin yanlısı olur nadirense oğlunun üzerine titreyen bir anne gibi davranırdı. Ama bu sefer sesinde bir farklılık vardı. Sanki ondan tavsiye isteyecek gibi. Evet, seneye on altı yaşında olacak, kanunlara göre reşit sayılacaktı ama annesi sağlıklı olduğu sürece Blackingham'ı asla yönetemeyeceğini biliyordu. Blackingham'a evlilik yoluyla sahip olmuş ve evlilik anlaşması gereğince dulluk hakkı olarak alıkoymuştu. Kraldan başkası burayı elinden alamazdı.

Annesinin yanına, örtünün üzerine oturdu. Kathryn oğluna doğru döndü. Bir bacağına kaldırarak yatağın üzerine koydu ve destek almak için karyola demirine yaslandı. Uzandı ve oğlunun saçlarını okşadı. Alfred bir anda küçük bir çocuk olmuştu yine. Annesi ona kardeşinin yatağına küçük, yeşil bir yılan koymanın biraz zalimce bir şaka olduğunu, hiç de komik görünmediğini açıklayacaktı sanki. Ama annesi Colin'in tek ayak üstünde sekişini ve küçük, bebeksi dudaklarının sım-sıkı bir O harfi oluşturarak “Yılan, yılan,” diye bağırıldığını görmemişti. Alfred o anı hatırlayınca gülmek istedi. Bu sefer ne yapmıştı acaba? Yoksa annesi dün geceki horoz dövüşünü mü öğrenmişti?

“Alfred, zor zamanlar geçiriyoruz, biliyorsun. Kralın ölü-

müyle büyük bir boşluk oluştu. Oğulları bu boşluğu doldurmak ve güç kazanmak istiyor. Muhtemelen Lancaster ve Gloucester tahtı merhum ağabeylerinin on bir yaşındaki oğluna mücadele etmeden bırakmayacaktır. Bir yandan da Fransa savaşı ve sırtımızdan geçinmeye çalışan çok sayıda papa var.”

Alfred “Bunların benimle ne ilgisi var?” diye sordu. Annesi onu saray politikaları ya da Kilise konusunda tartışmak için pek çağırmazdı.

Annesi gülümsedi ve öfkesini belli edercesine başını iki yana salladı. Alfred bu bakışı tanıyordu. Bu bakışlar karşısında kendisini hep aptal gibi hissedirdi.

“Seninle çok ilgisi var Alfred. Blackingham’la. Eğer yanlış tarafta yer alırsak ve o taraf taht mücadelesini kaybederse her şeyi kaybederiz –kaybedersin.” Uzun, sivri parmaklarıyla çenesini okşadı. Gözlerini üzerinde gezdirdi. “Senin o güzel, kıızıl başın da buna dâhil.”

“Ama babam ve Lancaster Dükü iyi arkadaşı.”

“Evet. Baban Gaunt’lu John’la aptalca bir anlaşma yapmıştı. Ya Dük kendi kurduğu tuzağa düşerse? Bu ilk değil. Ya genç Richard amcalarının iş birlikçilerinden sıkılır ve bir başkasının, mesela başpiskoposun etkisine girerse? Gaunt’lu John, Kilise’nin gücüne karşı Wycliffe ve öğretilerini desteklediği için piskoposlar arasında pek sevilmiyor. Ayaktakımını papaya karşı kışkırtıyorlar. Eğer piskoposlar Gaunt’lu John’un aleyhine dönerse Blackingham Lordu da Dük’le birlikte düşer, ihanetle suçlanır ve topraklarına el konur. Bu sen olabilirsin. Anlıyorsun değil mi Alfred?”

“Sanırım.” *Belki her şeye rağmen asıl şanslı olan Colin’dir,* diye düşündü. Aniden önce doğmuş olmanın ağırlığını hissetti. “Ne yapacağız?” diye sordu ciddiyetle.

“Babanın anlaşmalarından haberimiz yokmuş gibi davranacağız ve her imkân bulduğumuzda tarafsız olduğumuzu

öne süreceğiz. Kendimizi görünmez kılacağız.”

“Görünmez mi?”

“Bir darboğazdan geçiyoruz. Sadakatimizi oldukça sakın bir şekilde üstleneceğiz. Sorulmadığı sürece fikir beyan etmeyeceğiz. Ne tarafa sadık olduğumuz sorulursa da sözlerimizi dikkatle seçeceğiz.” İşaret parmağını yaladı ve oğlunun görmesi için havaya kaldırdı. “Ve her zaman rüzgârın yön değiştirmesi olasılığına karşı hazırlıklı olacağız.”

“Yani dostlarımızla övünmeyeceğiz.”

“Ne *dostlarımızla övünelim ne de düşmanlarımıza karşı tehditkâr görünelim.*”

Alfred başını sallayarak “Ve önemli insanların yanında ağzımızı sıkı tatalım,” dedi. “Tezhipçi gibi davranmalıyım.”

“Aynen.” Kathryn’in büyük dudakları aşağı doğru kıvrıldı. Bu şekilde yüzü daha da bitkin görünüyordu. “Şerifin ve Rahip Joseph’in önünde bu kadar açık sözlü olmamalıydı. Bu, ona zarar verebilir. Dolayısıyla bize de.”

“Onunla konuşacak mısın?”

Kadın düşünceli görünüyordu. “Konuşmayı düşünmüyorum. Finn gibi bir adamın tedbirli olmak adına sessiz kalacağını sanmıyorum.”

Alfred, “Yani cesur biri diyorsun,” dedi.

“El konulacak toprakları, tehlikeyle yüz yüze kalacak oğulları olmadığını söylüyorum. Hiçbir loncaya bağlı olmayan yetenekli bir sanatçı o. Ve yeteneği dolayısıyla Kilise’nin koruması altında.”

“Bir kızı var.”

“Evet, bir kızı var.” Başını çevirdi. “Ama seni yatağından Finn’i ve kızını konuşmak için kaldırmadım.”

“Evet. Ağzımı sıkı tutmam için beni uyarmak istedin.”

Kadın başıyla onayladı. “Hem bunu söylemek hem de senden artık bu malikânenin lordu olarak biraz sorumluluk

almanı istemek için çağırdım.”

İşte başlıyor, diye düşündü Alfred, *sorumluluk dersi. Çok içiyorsun, eğlencelere fazla katılıyorsun.* Annesinin ona ne kadar da kızgın baktığını hatırladı. Glynis’le annesinin karşısında bu kadar yakın olmamalıydı. Sabahın köründe gizlice içeri süzüldüğünü duymuş olmalıydı.

“Fakat ben malikânenin lordu olacak kadar büyümedim. Hatırlasana, sen söylemiştin.”

“Topraklarını ve aileni nasıl koruyacağını öğrenecek kadar büyüdün.” Oğlunun araya girmesini engellemek için elini kaldırdı. “Silah kuşanmaktan bahsetmiyorum. Babanın sana kılıç ve hançer kullanmayı öğrettiğini biliyorum. Peki bunlar onun ne zaman işine yaradı? Hayır, ben başka türlü bir korumadan bahsediyorum.”

Kathryn ayağa kalktı ve yeniden odada dolaşmaya başladı.

“Simpson’ın bizim mallarımızdan, senin mallarından çaldığını düşünmek için bazı nedenlerim var. Herhangi bir durum olursa kiracılar, koyunlar, yünlerin hazırlanışı ve satışı hakkında birçok bilgiye sahip. Senin ihtiyacın olan bilgiler.”

“Eğer çaldığını düşünüyorsan neden kovmuyorsun?”

“Çünkü veba salgını ve Fransız savaşları yüzünden çok az değerli adamımız kaldı. İşçi bulmak zaten yeterince zor. Sıradan çiftçilerden, çobanlardan ve dokumacılardan bahsediyorum. Okuma yazma bilen ve hesap yapabilenleri bulmak ise daha da zor.” Dönüp oğluna baktı. Bakışları keskin, doğrudandı. “Yani senden gidip Simpson’la kalmanı istiyorum. Böylece onu denetler, aynı zamanda da bir şeyler öğrenirsin.”

“Bir çırak olmamı mı istiyorsun? Benim? Geleceğin Lord Blackingham’ı, Sör Roderick’in veliahdı bir denetmenin çıracı mı olacak?” Sesinin çocuksu, sızlayan bir hâle büründüğünü fark etti ama buna engel olamıyordu. “Neden Colin gitmiyor?”

“Çünkü Blackingham Malikânesi’nin veliahdı Colin değil, sensin. Üstelik bu, tam anlamıyla bir çıraklık değil Alfred. Yine Simpson uşak olacak sen ise efendi. Buna saygı gösterecek. Aksi bir tutum sergilemeyecek kadar açgözlü. Muhtemelen senin gözüne gitmeye çalışacak. Benim ondan hoşlanmadığımı biliyor. Üstelik ondan işleri öğreneceksin. Bir hırsız olabilir ama yün işinden anlıyor. Fakat daha da önemlisi onu gözleyecek, kendini ve bizi onun hırsızlıklarından koruyacaksın.”

“Ne kadar sürecek?”

“İşleri ne kadar hızlı öğrendiğine bağlı.” Omuzlarını silktilti. “St. Michael Yortusu’na kadar sürebilir.”

Alfred, ilk öfke dalgası geçtikten sonra annesinin isteğini ahlaki yönden düşünmeye başladı. Bir casus olacaktı. Böyle bir macera düşüncesinde çekici bir yan vardı. Yaşlı Simpson’la keyifli bir oyun oynayabilirdi. Hem itiraf etmeliydi ki annesinin daima üzerinde olan gözlerinden uzaklaşmak da iyi gelecekti. Aşırı bağlılığı kimi zaman acı verebiliyordu. Birine çırak olarak gitme isteğini sunmayı düşünüyordu. Mesela şerif Sör Guy de Fontaigne’e. Babası ölmeden önce böyle bir şeylerden bahsetmişti. Ama bu daha iyi olabilirdi. Yakın ama çok da yakın değil.

“Tabii söylememe gerek bile yok ama,” diye ekledi annesi, “Dua saatlerinde olman gerekmeyecek. Yeni manastır ilişkimiz için ne kadar süre dindar gözükmemiz gerektiğini bilmiyorum. Sanırım Rahip Joseph’le daha sık görüşeceğiz. Tabii Blackingham ve manastırın yazıhanesi arasında mekik dokuyan haberciler olacaktır. Hoş görünmeliyiz. Fakat Simpson sadece kutsal günlerde tapınakta bulunsa yeter. Tabii malikânenin ilerideki lordu olarak burada kalırsan, dualara eskisine göre daha sık katılman gerekebilir.”

Son nokta konmuştu!

“Ne zaman ayrılmam gerekiyor?” diye sordu.

“Yarın. Simpson hesapları hep cuma günleri getirir. Dün konuşmamız yarım kalmıştı. Yarın tekrar çağıracağım. Sen de yanımızda olacaksın. Yeni konumunu tam anlamıyla algıladığından emin olmalıyız. Benim düşüncem bundan sonra hesapları sana göstermesi. Sonradan aklına takılacak soruları cevaplamak için ben de arkada bekleyeceğim. Simpson senin sorumluluk aldığını görecektir. İşlerin nasıl gittiğini bir süre gözlemenin senin fikrin olduğunu da söyleyebilirsin. Böylece yün ticaretine dair bir şeyler öğreneceğini öne süreriz. Gardını almasını istemezsin ne de olsa.”

Bu yeni yetişkinlik durumu korkutucuydu fakat heyecanlı bir yanı olduğu da muhakkaktı. Burada kalıp annesinden emir almak ya da Simpson’la giderek emir vermek. Üstelik bir erkekle ahbaplık edecekti. Babasını çok özlemişti.

“Kabul ediyorum anne,” dedi ciddiyetle. Sanki kararı alan oymuş gibi. “Endişelenme, o alçağı yakalayacağım.”

“Güzel.” Leydi Kathryn gülümsedi. “Sana güvenebileceğimi biliyordum.” Derin bir nefes verdi. Yüzündeki çizgiler gevşemişti. “Şimdi git ve Agnes’e kahvaltıda ne istediğini söyle.”

Oğlunun yanağına bir öpücük kondurdu. Dudakları oğlunun yumuşak tenini hissetti. Saçındaki lavanta kokusunu içine çekti. En azından oğlu bu sefer onu mutlu etmişti. Sandığı kadar zor olmamıştı. Alfred ise Simpson’a malikânenin haşin lordunu oynamanın eğlenceli olabileceğini düşünüyordu. Sonra birden aklına Rose geldi ve pişmanlıkla iç geçirdi. Sanatçının o güzel kızını tamamen unutmuştu. Ayrılmak için çok kötü bir zamandı. Belki arasıra geçici yazı odasındaki gelişimi kontrol etmek bahanesiyle Simpson’dan uzaklaşırdı.

Leydi Kathryn rahatlayarak yatağına çöktü. Dışarıdan avludaki ilk koşuşturmaları duyabiliyordu. Can çekişen mutfak ate-

şinin kokusu sabahın taze havasına karışıyordu. Blackingham uykusundan uyanıyordu: Uşaklar, hizmetçiler ve hatta ahırda uyuyan hayvanlar bile günün ilk ışıklarıyla hayata karışıyordu. Ve Kathryn henüz uyumamıştı bile. Bütün gece Alfred'in iş birliğini kazanmak için en iyi yolun ne olacağını düşünmüştü ama dikkatle hazırladığı planı sonuç vermiş, uykusuzluğuna değmişti. Elbette oğluna emirlerine uymasını söyleyebilirdi ama bu iyi bir yol değildi. Onun için her şey bir oyundu.

Alfred ve oyunları. Kathryn, oğlu henüz küçük bir çocukken beline kılıç gibi bağladığı bir sopayla geçici kalkanını arkasında sürükleyerek savaş stratejileri tasarlamasına nasıl da bayılırdı. Alfred hayali cephe arkadaşlarının arasında hep bir kahraman olur, kızıl buklelerini şiddetle sallayarak onur ve cesareten bahseden büyük konuşmalar yapardı. "İleri askerlerim. O alçak herifleri öldürün," diyen sesi hâlâ kulaklarında. Ardından sopadan kılıcını hayal kırıklığıyla bir keleşin renklerini incelemek için etrafta dolaşan Colin'e doğru sallardı. Tekrar oğullarının çocukluğunda, onların yanında olduğunu hayal etti. Oyunlarını izliyor, onları seviyor, başlarını okşuyor, uyutmak için ninniler söylüyor, yaralarını, çiziklerini sarıyor, anneler ne yaparsa onu yapıyordu. Bu küçük zevkleri nasıl da hep var olacak sanmıştı.

Simpson'ın yanında casusluk yapmak Alfred için küçük bir oyundu ama onu Rose'dan uzaklaştıracaktı. Simpson'dan öğrenecekleri de ona faydalı olurdu. Üstelik denetmenin de denetlenmeye ihtiyacı vardı. Alfred zeki bir çocuktur. Eğer Simpson hırsızlık yapıyorsa Alfred bunu ortaya çıkarırdı ve birlikte bu duruma bir son verirlerdi. Yine de neşeli oğlunun yakınında olmasını özleyecekti. Alfred annesini hep güldürdü. Simpson onu etkilemeye çalışsa bile Alfred'in karakterine ne zarar verebilirdi ki? Önünde Roderick gibi bir örnek varken bile çok büyük bir zarar görmemişti.

Penceresinin önündeki tarla kuşu ötmeye başlamıştı – Şafağın çok erken söktüğünü haber veren münasebetsiz bir arkadaş. Bir tarla kuşunu vurmanın şanssızlık getirdiğine inanmasa çıkarıp ayakkabısını fırlatırdı. Kathryn'ın ise daha fazla şanssızlığa hiç ihtiyacı yoktu.

Birçok şeyi hatırlaması, çok tedbirli olması gerekiyordu. Kimi zaman kendini kış rüzgârında savrulan kuru bir yaprak gibi hissediyordu. Yönsüz. Kontrolsüz.

Biraz dinlenebilirse Finn ve Rose'un yeni odalarına yerleşip yerleşmediğine bakacak gücü bulabilirdi. Gözlerini kapayıp uykuya dalmadan hemen önce unuttuğu bir şeyi hatırladı. Alfred'e papaz öldürüldüğü gece nerede olduğunu sormamıştı.

Sunağınızda Kurtarıcımız'ın çarmıha gerilmiş bir temsilinin olması yeterlidir: Bu, gözünüzün önüne örnek almanız gereken Tutkusunu getirecektir. İki yana açılmış kolları sizi, onu kucaklamaya davet edecek ve çıplak göğsü sizi teselli etmek için hoş bir sütle besleyecektir.

—RIEVAULX'LU AILRED

KEŞİŞ HAYATININ KURALLARI (1160)

Münzevi kadın sunağın, acı çeken İsa figürünün önünde yere kapanmış acısını sergiliyordu. Zihnindeki o bir türlü bastıramadığı dehşet, derin düşüncelerini, dualarını bölmüştü. Ölüm ayinini okuyan piskoposun yüzü, sembolik mezarının büyük kapısını sürgülerken çıkan ses sanki üzerinden yıllar değil de birkaç gün geçmişçesine aklımdaydı. Kilidin dönüşü ve büyük ahşap kapının gıcirtısı sunağın sessizliğinde dahi kulaklarında çınılıyordu. Karanlıkta öylece yatıyor ve korkudan soğuk soğuk terler döküyordu.

Onu davet eden çağrıların en büyüğüydü. Issız bir yerde yaşamaya, kendini dünyadan, ailesinden, arkadaşlarından ve

hatta manastır topluluklarının rahatından soyutlamaya davet ediyordu onu. Böylece Tanrı'yı alacak boş bir tekneye dönü-şebilirdi. Kadın dünya yaşamından soyutlanmış, adeta ölmüş, kilisenin adı için kendi adından bile vazgeçmişti. Kulübesinin bulunduğu Saint Julian Kilisesi'nin adıyla anılıyordu. Kilise duvarlarının hemen dışına inşa edilmiş olan kulübe, bir ke-şişin yalnızlığını temsil ediyordu. Bu yaşamdan gelen çağrı-ya gönüllü olarak kulak vermiş, hem kilisedeki çevresinden hem de dünyevi her şeyden vazgeçerek sadece başkalarının getirdikleri besinlerle yaşamaya, her şeyi Tanrı ile paylaşmaya karar vermişti. İnzivası sadece arasıra teselli ya da dua istemek için gelen ziyaretçilerle bölünecekti. Ve bu ona yetiyordu.

Ta ki o geceye kadar.

O gece, kalbinin göğsünde, kafesteki bir kuş gibi çırpın-dığını hissettiği ilk geceydi. Birden paniklemiş, çılgık atmak ve yumruklarıyla onu dünyadan ayıran ahşap kapıyı dövmek istemişti.

Bu yoğun karanlığın içinde ne kadar zamandır yatıyor, bölünmüş olan cemaatinin inançsızlığına köprü olamayan dua-lar mırıldanıyordu?

Şu bir tarla kuşu muydu? Katedralin çanları sabah duası için çalıyordu. Ama daha sabah olmamıştı.

Bacakları katılaşmıştı. Bedeni rutubetli duvarlar yüzünden morarmıştı. Ağustos sıcaklığı altında terliyordu. Tefekkür içinde yaşamak, etrafında dönüp duran girdabın, *dance macabre*"nin dışında kalmak, kulaklarını yas çılgınlıklarına, hiç bitmeyen ağıtlara kapamak -Azrail dışarıda kol geziyor ve bir hasat ya-par gibi ruhları bedenlerden söküp alıyor- onun yerine dura-ğan, sıradan bir sesi dinlemek: Kendisini Tanrı'ya adadığında seçtiği yol böyle bir şeydi.

* Ortaçağ'a özgü bir dans. Ölümü temsil eden bir iskelet, diğerlerini mezara doğru götüren bir alayın başında yer alır. -çn.

Tezhip üstadı o yaralı çocuğu getirene kadar da hayatından memnundu. Yaralı çocuğu kollarında sallamış, ona ninniler söylemişti. Fakat tezhipçi yanında çocuğun annesiyle döndüğünde, “Münzevi” gölgeler ardında kaybolmuş ve yerine pişmanlıkla dolu, ardında bıraktıklarını acıyla hatırlayan bir kadın gelmişti.

İnzivaya çekilişle birlikte âdetleri kesilmişti.

Annesi, “Adı Mary,” dedi. Ateşten yanan çocuğu yıkıyorlardı. Son sözcükte sesi buruklaştı. Yüzünde tuhaf bir acı ifadesi vardı. Mistik oyunlarda aktörlerin taktığı trajik maskeler gibi donmuştu. “Ona Annemiz’in adını verdim. O yüzden inanıyorum ki Kutsal Annemiz onu koruyacaktır.”

Fakat Bakire Meryem adası olan çocuğu koruyamamıştı. Julian’ın dua ettiği İsa da. Annesi acaba Julian’ın bu küçük kızı nasıl da kıskandığının farkında mıydı? Ölü bir çocuk bile hatıralarda yaşardı. Önce kıskançlık, ardından şüphe geldi. Peki sonra hangi günahlar inancında çatlaklara yol açacaktı?

Dudaklarının arasında küf ve ölüm tadı yayan bir duvar vardı sanki. “*Domini, invictus,*” diye yalvardı. Fakat merhamet bir süreliğine ortadan kaybolmuştu. Uzun süredir soğuk taşların üzerinde yatmaktan bedeni katılaşmıştı. Denese kilitlenmiş eklemleri hareket eder miydi? *Burada öleceğim,* diye düşündü. *Öleceğim ve kemiklerimi sunağın önünde bulacaklar. Etim, olgun bir meyvenin dalından kopuşu gibi kemiklerimden ayrılacak.* Sol elinin dümdüz zemine dayanmış olan parmakları seğirmeye başladı.

Annenin adını bile bilmiyorum, diye düşündü.

Julian kendini rahatlatamak şeyler söylemeye çalıştı. Fakat sözcükler sessizliğin içine düşen çakıl taşları gibiydi: Sert ve kırılğan. Keder gibi. Hiçbir şey sunulmazken merhametten nasıl bahsederdi?

Çocuğu gömdükten üç gece sonra Julian rüyasında şeyta-

nın onu boğduğunu gördü. Hizmetçinin sürgülenmiş penceresinin ardından gelen çığlıklarla soluk soluğa uyandı. Bir annenin ölmüş çocuğu için ağlayışını duydu. Julian bütün iradesiyle çocuğun, içinde uyandırdığı arzuları yatıştırmaya çalıştı. Seçimini yapmıştı –inkâr ederek günaha girecekti.

“Pastor Christus est...” Ağzından başka kelime çıkmadı. Narin bedenimi bağışla Tanrım. Bu cevapsız arzu için sana teşekkür ederim. Acılarımı bir kurban gibi sana sunuyorum.

Gözlerinden süzülen sıcak yaşlara engel olamadı. Kurtarıcısının acılarına mı, küçük Mary’e mi yoksa kederli anneye mi ağlıyordu? Yoksa kendi boş rahmi için mi?

Bahçeden şafağın sökmek üzere olduğunu işaret eder gibi sabah duasının çanlarının sesi duyuldu. Kilisenin içinde yemek kırıntıları arayan farelerin sesleri geldi. Şu inanç denen şey ne kadar da kırılıyordu.

“Tanrım, muradın buysa içimdeki bu arzuyu yok et. Eğer tüm kadınsı arzulardan azade olmamı istemiyorsan bu arzuyu senin o mükemmel sevgini daha iyi anlamama vesile kıl.”

Cevap olarak, hücresinin kapısının altından sanki kararsız bir lütuf gibi inci rengi bir ışık toplanıp yayıldı. Julian, Alice’in kapının diğer tarafındaki sabah hazırlıklarıyla uğraştığını duyuyordu: Yemek kazanının altındaki ateşte yanan ince dalların çıtırtısı, Julian’ın yemeğini aldığı penceredeki küçük sürgünün açılışı. Julian yerinden kalktı. Yorgun bacaklarının ona itaat etmesine şaşırmıştı.

Alice, pencerenin pervazına temiz bir örtü yerleştirirken Julian, “Sabah mı oldu?” diye sordu.

Alice, “Evet. Çocuğun annesi gitti,” diye cevapladı. “Yanına gittiğimde karyolası boştu. Muhtemelen kocasının yanına dönmüştür.”

“Güzel. Böylece ruhunu onarmaya başlayabilir.”

Alice bir şey söyleyecekmiş gibi dudaklarını kıpırdatsa da

ortadaki adaletsizliğe dair hiçbir yorum yapmaması Julian'ı rahatlatmıştı. Julian pencere pervazındaki temiz örtü ve şalı alırken Alice, "Bütün gece ibadet mi ettiniz?" diye sordu.

"Kutsal Ruh yaralı ruhlara merhem sunsun."

"Bedenin de arada sırada biraz rahatlamaya ihtiyacı vardır." Yuvasını yapmaya çalışan bir çalı kuşu gibi koşuşturuyordu. "Kahvaltı için yumurtanız."

Julian kaynamış yumurtadan bir ısırik alıp kupasına dönmünce Alice'in pencereye yerleştirdiği sepette ucu yeni sivriltilmiş tüyden kalemleri gördü.

"Kalem getirmişsin. Yemeği sonra yerim. İşim bitince."

Hizmetçi ağzını açar gibi oldu ama itirazını yuttu. "Cüce için de haşhaşlı ekmek getirdim," dedi. "Cüce olsa da bir devin iştahına sahip."

"Ve bir devin kalbine. Ama o keki sadaka kapısına götürebilir ya da kuşlara verebilirsin. Tom geri dönmeyecek. Yılan balıklarının yanına döndü. Çocuğu bize getiren adama da bir mesaj götürdü. Onun da öğrenmek isteyeceğini düşündüm."

Alice kilisenin kuyusundan bir leğene su doldurdu. Yarısı yenmiş yumurtayı kenara iterek suyu da pencerenin kenarına yerleştirdi. "Adam çok ilginç bir tip. Bir rahibin görevini üstleniyor, manastır için çizim yapıyor ama rahip değil. Üstelik bir kızı var."

Alice sabun, mendil ve şıfalı bitkileri her hafta olduğu gibi bıraktı. Julian, Alice'in "Bu hiç sağlıklı değil," itirazlarına rağmen bu şekilde temizlenmekte ısrar ediyordu. Alice bir yandan konuşurken Julian da elbiselerini çıkardı.

"Onun bir aile babası olduğunu düşünemiyorum. İnatçı Gallerli adamlara benziyor ama tıpkı sizin gibi Norman Fransızcası konuşuyor. Daha önce İrlanda aksanıyla konuşmayan bir Gallerli görmemiştim. Hâlâ böyle duruyorsa kızlığım üzerine yemin ederim ki serseri bir Keltlidir. Hıristiyan

çok pagana benziyor. Ve Kilise için çalışıyor. Tanrı'dan korkan Saksonları odun ateşinde yakmalılar.”

Julian sırtını pencereye döndü ve iç gömleğini çıkardı. Genellikle soğuk olan hücre ağustos güneşi yüzünden rahatsız edici derecede sıcaktı. Su, berelenmiş bedenine iyi geldi. Acaba bu, haftalık banyolar kendisine yasaklaması gereken bedensel bir zevk miydi? Ya da bunu bir küfür olarak düşünebilir miydi? Yaşlı kadının sözlerini yarım yamalak dinliyor, lavantalı suyun yatıştırıcı kokusunu içine çekiyordu. Bu da yeni bir zevk mi? Ama lavantayı güzel yapan Tanrı'ydı –sevgi dolu babadan bir hediye.

“Tanrı'dan korkan Saksonlar dedim.”

Julian, etrafındaki diğer insanlar gibi Alice'in de iyi yürekli biri olmasına rağmen bazı önyargılarla yaşadığını uzun süre önce fark etmişti. Onunla tartışmanın faydası yoktu.

Alice konuşmaya devam etti. “Ama alışılmadık derecede temizdi. Ellerine dikkat ettiniz mi? Bir kadınıninki kadar yumuşaktı. Ve parmakları. Üzerindeki küçük boya izlerini saymazsak bir dilencinin kemirdiği tavuk kemiği kadar temizdi.” Yarıya kadar indirdiği kirpiklerinin arasından kurnaz bir bakış attı. “Ama kadınsı davranışları yoktu.”

Bir duraklama. İç çekiş. Julian neyin geleceğini anlamıştı.

“Ama sizin bu gözle izleyeceğinizi sanmıyorum.”

“Ben bekâret yemini ettim Alice. Körlük yemini değil. Fakat daha da önemlisi, dürüst bir kişiliği vardı.”

Alice bir anda öfkeden köpürdü. “Piskoposa domuzun katili konusunda yalan söylediğine göre pek de dürüst sayılmaz. Öldürenin cüce olduğunu biliyorum. Bana öyle söyledi. Tomruğa bağlanmaktan korktuğunu söyledi. En son birisi piskoposa ait bir şey çaldığında herifin burnunu dümdüz etmişlerdi.”

Banyoyu uzatacak ilahi bir neden bulamayan ve ruhunun

kolaylıkla temizlenmesini arzulayan Julian başına temiz bir havlu sardı. Havluda keskin ve ekşi bir kül kokusu vardı. Burnu sızladı.

Alice homurdanır gibi, “Gerçi soylu bir yalandı,” dedi. “Piskopos, Broomholm Manastırı için çalışan birine karşı, bataklık kenarında yaşayan bir yılan balığı avcısına olacağından daha hoşgörülü olur. Geçen hafta güzel şeyler de oldu.”

“*Soylu* bir yalan mı dedin Alice? Burada araya girmeliyim. Zamanlama konusu neyi değiştirebilirdi?”

“Duymadınız yani. Cüce size anlatmıştır sanıyordum.”

“Neyi anlatmıştır?”

“Piskoposun habercisi bir çuvala konup geri gönderilmiş. Başı ezilmiş.”

“Ne?..”

“O da bir kaza değilmiş. Henry Dispenser katilin bulunacağını ve başının bir direğe asılarak iç organlarının yakılacağını söylemiş.”

“Peki bunun bizim tezhip sanatçısıyla ne alakası var?”

“Sadece bir yabancı. O kadar. Ve herkes Gallerlilerin vahşi bir yapıya sahip olduğunu biliyor. Her neyse, piskopos haberi alınca öfkeden delirmiş. O darbeyi vuran kim olursa olsun insanları Kutsal Kilise’ye karşı kışkırttığı için John Wycliffe’i suçlayacakmış. Oxford Wycliffe’i susturmazsa Fransız papaya gideceğini söylemiş.”

Julian kirli elbiselerini pencerenin öbür tarafına bıraktı. Alice onları almak için uzanırken bile sözlerine ara vermemiştir. “Gerçi bu ona ne kazandırır bilmiyorum. Çünkü herkes biliyor ki o, İtalyan papanın davasını desteklemek için zenginden çalıp fakire veriyor. İki papa. Biri Fransa’da, diğeri Roma’da. Yüce Tanrım. Bir tanesi yetmiyor mu? Tanrı’dan korkan biri hangisinin haklı olduğunu nereden bilecek? Muhtemelen ikisi de değildir.” Ardından mırıldanır gibi ek-

ledi. “Belki ben de papa olduğumu iddia etmeliyim. Böylece üç papamız olur. Biri de kadın.”

Alice, Julian’ın yüz ifadesini görmüş olacak ki sustu.

“Neyse ben gidip bahçeyle ilgileneyim, siz de yazınızı yazın.” Odanın kapısını açarak sabah güneşine doğru ilerledi. Julian penceresinden açılan kapıdan giren ışığın duvara yansıtığı ağaç dalını görebiliyordu. Bir yaprak gölgesi aşına bir esintiyle dalgalandı. Erken sabahın kokusunu alabiliyordu. Güneşi yüzünde hissetmeyi arzuladı. Uzaklardan gelen ışık iç pencereden geçerek yazı masasına düşüyordu. Ona düşen pay buydu ve bununla yetinecekti.

Uzaktan Alice’in sesi geliyordu. Kapının hemen arkasında olmalıydı. Kekik ve rezene toplarken kendi kendine konuşuyordu. Mırıltı hâlinde bir küfür duyuldu. Ardından, “İki papa. Bu kötü bir dünya. Deccal kapımızda.”

Julian önündeki kâğıtlara döndü ve yazmaya başladı.

İSA’NIN UYGUNLUĞU ÜZERİNE

İçimde (ve aslında yaşayan bütün varlıkların içinde) cehennemin tüm şeytanlarına ve tüm görünmez düşmanlara karşı yeterli güç vardır.

Blackingham’ın aşçısı, sorumluluğundaki boş mutfakta iki kişiyi daha besleyeceğini duyunca kendini kötü hissetmişti. Agnes, uygun bir yer ayarlayıp büyük tencereyi yerleştirmek için korların üstündeki kızıl alevleri yatıştırmaya çalışırken kocası John’a artık yaşlı bedeninin daha fazlasını kaldıramayacağını mırıldanıyordu.

“Peki, hanımefendi nerede olacak?” diye sordu Agnes.

“Şimdi olduğu gibi iki ateş arasında kalmayacak gibi.”

John’a şikâyetlerinden bahsetmemesi gerektiğini biliyordu. Bu sadece onu daha alıngan hâle getirmeye yarıyordu ve

Agnes bunu hiç istemezdi. Yıllar önce, 1354'te ülkeyi kasıp kavuran ve birçok sağlam işçinin ölümüne neden olan veba salgınından sonra buradan gitmek için yalvarmıştı.

"Bu, buradan ayrılmamız için büyük bir fırsat," demişti. "Suffolk'ta maaşların ödendiğini duydum. İnsanlar istediği işe girebiliyormuş. İsteddiği zaman da ayrılıyorlar. Kimse soru sormuyor. Colchester'da bir yıl kaldıktan sonra özgür oluruz. Blackingham bize bel bağlamış değil ya."

"Kralın yasaları bunu yasaklıyor. Bir yıl boyunca kanun kaçağı olacağız. Senin için dahi olsa başımı derde sokamam John. Ormanda yabani hayvanlar gibi avlanmak istemiyorum. Leydi Kathryn bize karşı oldukça nazik. Sen de sıranı bekle. Sör Roderick günün birinde seni denetçi yapabilir."

John o günlerde güçlü ve zeki bir adamdı. Her şeyi yapabiliyordu. Yaptı da. Herkesin eline birer iplik tutuşturacak kadar yün üretmelerini sağlayan sürüleri tek başına toparlamıştı. Herkes yün kırıyor, sarıyor, tasnif ediyor ve paketliyordu. O zamanlar oldukça mağrur bir adamdı ama işler Agnes'in planladığı gibi gitmedi. Sevgili kocası John sadakati ve çalışkanlığı nedeniyle ödüllendirilmedi. Aksine Sör Roderick asık suratlı Simpson'ı kâhya olarak işe aldı ve Simpson, John'u eski yerine göndermekte hiç zaman kaybetmedi. Efendilik taslıyor, ona asla ismiyle hitap etmiyor, "Çoban" diye çağırıyordu.

John'un adı "Çoban" kaldı ve yaptığı işlerden hiçbir keyif almamaya başladı. Hâlâ koyunların kırılmasını, sürülerin otlatılmasını ve çok daha fazlasını denetliyordu –hepsi Simpson'ın yapması gereken işler. Bugün de Agnes mutfaktan çıkıp yün odasına yardıma gitmişti, zira eleman eksikliği vardı. Sezonun sonları gelmiş, harman vakti yaklaşmıştı. John da Simpson'ın maaşlı olarak işe aldığı orakçılarla birlikteydi. Agnes ile Glynis sürüdeki hayvanlardan kırılıp sarılmış olan yünleri yıkamış ve deponun temizce süpürülmüş zeminine

sermişlerdi – Agnes, Glynis ve oradan geçerken durup yardım etmeyi teklif eden evin küçük beyi Alfred.

Bugünlerde John eve gün battıktan sonra ve çok yorgun bir hâlde geliyor, yorgunluktan yemek bile yiyemiyor, rahatlamak için bir bira olsun içemiyordu. Bir zamanlar oldukça nazik bir adam olan John'un kaba ve sert biri olması için acıtsa da Agnes ondan hiçbir şeyi esirgemiyordu. Hanımı için ona ihanet etmişti. Eğer Leydi Kathryn'e sadık olmakta ısrar etmeseydi bugün kocası John özgür bir adam olacak, onunla çalışarak maaşını alacaktı. Simpson gibilerine uşaklık etmeyecekti. O yüzden şimdi oturup üzerine düşen işlerden yakınması pek adil görünmüyordu. Üzerine fazladan binen yük ile ilgili bir şey söylememeye kararlıydı.

Ekstradan çalışması gerekse de gerekme de sanatçının Agnes'in iyi niyetini kazanması uzun sürmemişti. İki hafta sonra Agnes, Finn'in hoş tavırlarının ve talepkâr olmayışının angaryaların sıkıntısını dengelediğini kabul etmek zorunda kaldı. Hatta adamın alışkanlığı hâline gelen öğlen aralarını dört gözle beklemeye başlamıştı. Adamın zekâsı hoşuna gidiyordu. Malikânenin hanımı gibi Norman Fransızlarından ya da Sör Roderick gibi Danimarka'dan değildi. Yine de Galler küstahlığı, Saksonların acımasızlığından daha hoş görülebilir bir şeydi. Ayrıca adamın ilmine de hayran kalmıştı.

Adam mutfağa geldiği ilk gün, "Bu zavallı yazıcıya bir bardak bira ya da bir yudum armut şarabı getirebilir misin Agnes?" demişti. Kapının önünde, arkasından vuran ışıkla oldukça heybetli görünüyordu.

Agnes dövmekte olduğu etten başını kaldırıp adama baktı. İşinin bölünmesinden hoşnut olmadığı belliydi. Bardağa armut şarabını boşaltırken homurdanıyordu.

Finn, kadını şaşırtarak hemen yanındaki tabureye oturmuş ve dirseklerini masaya dayayarak kupasını kadının çalıştığı

tezgâha koymuş, konuşmaya başlamıştı. “Bahse girerim güveç yapıyorsun. Büyükannem de yapardı. O da bir aşçıydı. Senin yemeklerin bana onunkileri hatırlatıyor.” Ekmek kırıntıları ile etin karışımını işaret etti. Agnes, yassı et yığınına yoğuruyordu. “İçine zencefil ve şeker de koydun mu? Peki ya safran? Büyükanneminkilerin safran rengi olduğunu hatırlıyorum.”

Agnes suratını astı ama cevap vermemezlik etmedi. “Şeker çok pahalı. Çoğu zaman bal kullanıyorum. İyi bir güvecin sırrı pişmesindedir. Tam kıvamında kaynamalı. Ama siz işinizin başına dönüp beni yalnız bıraksanız daha iyi olmaz mı?”

“Colin ve Rose boyaları karıştırıyor. Çocuk benim çırağım olup olamayacağını sordu. Abisi varis olduğu ve kendisi ona bağlı olmak istemediği için ticaretle uğraşmak istediğini söyledi. Ona bir loncaya bağlı olmadığım için bir çırak çalıştıramayacağımı ama izleyip öğrenebileceğini söyledim. Rose da usta sayılır. Ona öğretecektir.”

Agnes karışma vurdu. “Bay Colin da hızlı öğrenen biridir. Kızınızın onun yanında güvende olacağına emin olabilirsiniz. Yanındaki Alfred olsaydı onları asla yalnız bırakmamanız gerektiğini söyledim.”

“Colin zararsız biri. Muhtemelen bir süre sonra manastıra çağrılacak. Rose da onun kendisine eşlik etmesinden memnun.” Kaşlarını çatıp parmaklarını tezgâha vurdu. Gözlerini uzaklara dikti. “Kendisini çok yalnız hissettiğini düşünüyorum. Son zamanlarda biraz huzursuz olduğunu fark ettim. Çok tatlı, mutlu bir çocuktü. Şimdi Colin ud çalışıyor ve birlikte şarkılar söylüyorlar. Müzikten, renklerden, uzak diyarlardan bahsediyorlar. Bazen sohbetleri öyle dikkatimi dağıtıyor ki huzur içinde çalışabilmek için onları dışarı göndermek zorunda kalıyorum. Ama uyarın için teşekkürler. Genç Alfred’in annesinin ona verdiği görevlerden fırsat bulup da ona ait olmayan şeylere el uzatmaması için dikkatli davranacağım.”

Bardağından dolu dolu bir yudum aldı. “Harika bir armut şarabı Agnes. Meyveleri fiçılarda mı mayalıyorsun.”

“Meşeden yapılma fiçılar,” dedi kadın.

“Ah, lezzetinin nedeni anlaşıldı. Orman tadı bu.”

Agnes kendini tutmaya çalışsa da başaramayıp gülümsedi.

O günden sonra da her gün Finn’in ziyaretlerini dört gözle beklemeye başladı. Adamın armut şarabını daima hazır tutuyordu. Üstelik fiçının dibi görüldüğü ve yeni hasada daha bir ay olduğu hâlde. Kimi zaman yanına bir parça kek de hazırlıyordu. Adamın onunla konuşmasından zevk alıyor ve kimi zaman ondan bilgi almasına izin veriyordu. Ama hep belirli sınırlar içinde. Köylü olabilirdi ama içinde bulunduğu dönemde kallesliğin hâkim olduğunu bilecek kadar uzun yaşamıştı. Tutulmayan bir dilin insanı tepetaklak edebileceğini biliyordu.

Tezgâhın önünde oturuyorlardı. Agnes, çevirme çubuğuna yerleştirmek için iki tavuskuşunun tüylerini yolarken Finn de armut şarabıyla dolu olan bardağıyla oynuyordu. Temmuz sıcaklığının ardından odayı Kuzey Denizi’nden esen soğuk rüzgârlar doldurmuştu. Taş ocakta sürekli yanan ateşin dumanı, Agnes’in durmaksızın sığır kemikleri, arpa ve pırasa atarak kaydattığı büyük demir kaptan yayılan kokuya karışıyordu. Kapıya gelen herhangi bir yolcu ya da dilenci için her zaman bir kâse et suyu ve yulafli kek bulunduruyordu.

Finn, “Blackingham oldukça geniş bir malikâne. Sör Roderick’in sarayda dostları olduğunu duymuştum. Hatta Lancaster Dükü’yle yakınlığı varmış,” dedi.

“Evet, sanırım öyle denebilir. Gaunt’lu John bir keresinde ziyarete gelmişti. Sör Roderick’le birlikte avlanıyorlardı. O karga burunlu şerif de onlarla birlikteydi. Bu iş yüzünden başımın epey ağrıdığını söyleyebilirim. Dük’e ikram etmek için tavuskuşundan başka bir şeyimiz yoktu. Onu fırınlayıp

pişirene, sonra tüylerini yolup süsleyene kadar neredeyse ölecektim. İvrir zıvır şeyler işte.”

“Peki ya Leydi Kathryn? O da merhum kocası gibi Dük’e sadık mı?” diye sordu Finn.

Agnes omuzlarını silkti. Tehlikeli sularda yüzdüğünün farkındaydı. Ama Finn’in ona eşlik etmesinden keyif alıyordu ve sorularına cevap verdiği sürece adamın yanından ayrılmaya-çağını biliyordu. Sorusunu dikkatle cevapladı.

“Leydi Kathryn çocuklarına sadıktır. Ve Blackingham’a. Düklerden ve onların genç kralı etki altına almak için giriştikleri mücadeleden korkuyor.”

“Mücadeleyi Lancaster kazanacak gibi duruyor. Kral Richard’ı tamamen etkisi altına aldığı söyleniyor. Bir defasında Gaunt’lu John’la görüşmüştüm. Hoşuma gitmişti –tabii ben ona tavuskuşu pişirmek zorunda kalmamıştım.” Agnes’i her zaman savunmasız bırakan o tebessümünü takındı. “Ama kurnaz bir adamdır, söylemeden geçemeyeceğim. Kilise’yle kral arasında bir uçurum oluşturmak için John Wycliffe’i kullanma şekli mesela. Zenginler de fakirler de Kilise’nin vergilerinden yaka silkiyor.”

“Evet. O açgözlü Lancaster kontrolü ele almış gibi. Ama şimdilik. Şu lanet kelle vergisini ona borçluyuz mesela. Sözlerimi iyi dinle tezhipçi, fakir halk bu vergiyi kaldıramayacak. Bu kadar zorlarsanız bir köylünün bile bir patlama noktası vardır. Lancaster’ın peşine bu kadar erken takılmak için kötü yönlendirilmiş olmak gerek. Genç Richard’ın diğer amcası,” -bir süre ismi hatırlamaya çalıştı- “Gloucester yok sayılmamalı. Gelgitleri unutmamak gerek. Akıllı bir adam denizde yıkanmaz.”

“Güzel bir tavsiye Agnes. Aklımda tutmaya çalışacağım.” Tüylerin arasından dayanıklılığıyla kalem olarak kullanabileceklerini seçti ve parmaklarının ucuna batırarak güçlerini

denedi. “Yani Leydi Kathryn papaya mı sadık? Düşününce günlük ibadet ritüellerinin eksik olduğunu görüyorum. Yanlış anlama, şikâyet etmiyorum. Sadece Leydi Kathryn’ın reformistlere sempati duyduğunu tahmin ediyorum.”

Agnes, neredeyse tamamen yolunmuş olan tavuskuşundan kopardığı sivri bir tüyü tezhipçiye uzattı.

“Leydim dindar bir kadındır sanatçı. Manastıra yalan yanlış hikâyeler taşıma. İbadetlerini gizli gerçekleştirir ve sırf o namussuz kocasını günahlarından arındırması için ruhuna dua etsin diye piskoposa cömert ödemeler yapar. Şu ölü papazı hatırlarsın. Hani şerifin ormanda bulduğu. Herif sürekli buralarda dolanıyor, üstü kapalı tehditlerle leydime işkence ederek durmadan para istiyordu. Adeta kanını emmişti.”

Tezhip sanatçısının yüzünde parlayan bir şaşkınlık görür gibi oldu. Bir an gereğinden fazlasını söylemiş olduğunu düşündü. Uzanıp satırı aldı ve bıçağı tavuskuşunun boyun kemiğine geçirdi. Önce birine, sonra diğerine.

Finn kemikleri bıçağıyla küçülttü ve ocakta kaynamakta olan et suyunun içine attı. “Peki ya sen Agnes? John Wycliffe ve onun Kutsal Kilise’nin krala ait olan şeyler için vergi alması gerektiği fikriyle ilgili sen ne düşünüyorsun?”

“Ben mi? Benim ne düşündüğümü mü soruyorsun?”

“Sen akıllı bir kadınsın. Bir düşüncen olmalı.”

“Evet ama varsa bile kendime saklamayı tercih ederim. Senin, piskoposun casusu olmadığını nereden bileceğim? Bir rahibin görevini icra ediyorsun. Manastır için oldukça uygun bir yerdesin. Bir casusa yakışır bir bahanen de var. Burnumuzun dibindeki yılan olabilirsin.”

Bunları yarı şakacı bir edayla söylemişti. Ama yine de piskoposun elçisinin öldüğü gün birdenbire ortaya çıkan bu yabancıya dair ne biliyordu ki? Belki de gereğinden fazla konuşmuştu.

“Bir casus olsaydım bunu en azından o kuşbeyinli Henry Despenser için yapmazdım. Gençlik ve yersiz hırs tehlikeli bir kombinasyon olabilir.”

Agnes bu düşüncüyü onaylamıştı. Geçen yıl bir grup Felemenk alıcıya mallarını göstermek için John’la birlikte Norwich’e gittiğinde piskoposu görmüştü. Piskopos Despenser, Yare Nehri üzerindeki köprüde yapılan çalışmalarını denetliyordu. Büyük yün arabası mal doluydu ve piskopos taş işçilerine söylev verirken bir saat kadar beklemek zorunda kalmışlardı. Adamın kibri ve ermin elbiselerini kabartma biçimi Agnes’i kızdırmıştı.

Finn kadehinde kalan son şarabı da yudumladı ve odasına dönmek için ayağa kalktı.

“Bana işimi hatırlattığına göre odama dönsem iyi olacak Agnes. Rose birazdan babacığını aramaya gelir.”

Ama Rose babasına bakmaya gelmemişti. Hâlinden oldukça memnundu.

Colin bir hafta önce Finn’in fırçalarını temizlerken Rose’a “Sana ud çalmayı öğreteceğim,” diye söz vermişti.

“Harika olur. Babamı şaşırtabilirim. Yeni şeyler öğrenmemden çok hoşlanıyor.” Alışkanlıkla Finn’in el yazmalarını düzeltti. Babası dindarlığın yanı sıra düzene de önem verirdi.

“Eğer onu şaşırtmak istiyorsan burada çalışmamalıyız.” Colin’in sesinin şarkı söylemediği zamanlarda bile müzik gibi olduğunu düşündü Rose. Kimi zaman kendine çocuğun sesine değil sözlerine odaklanması gerektiğini hatırlatmak zorunda kalıyordu. “Sence yeterince uzaklaşabilir miyiz?” diye sordu.

Boynundaki inci işlemeli haçla oynayarak soruyu düşündü. Karmaşık telkâri işlemlere, yassı incilere dokunmayı seviyordu –en sevdiği takısıydı boynundaki. Ona dokunmak

düşünmesini kolaylaştırıyordu. “Babam her gün öğleden sonra ışık yer değiştirdiğinde odadan çıkıyor. Bahçeye gidiyor ve gün ışığı çekilmeden ertesi günün çalışmalarını çiziyor. Ya da hava bahçede oturulmayacak kadar yağmurlu ve soğuksa yürüyüşe çıkıyor. Ona Leydi Kathryn’le nakış işlemeye gittiğimi söyleyebilirim.”

Colin’in geniş, düz alnında kırışıklıklar belirdi. “Rose, onu kandırmak istemiyorum. Babana büyük bir hayranlık duyuyorum.” Bir mürekkep kabını düzeltti, yazılı kâğıt yığınının dokundu ve dut rengi sayfaların ortasındaki yaldızlı haçta parmaklarını gezdirdi –son sayfalar siyah ve kehribar rengi karmaşık süslemelerle doluydu. “Ya anlarsa?”

“O zaman ona doğruyu söyleriz şapşal. Doğruyu söyleyince affeder.” Colin’in çıkık çenesinin hemen üstündeki o bir parça solgun sakalı seviyordu. Düz, ipek bir perde gibiydi. “Seni suçlamaz. Heyecanlanır. Babamın senin ud çalmanı nasıl sevdiğini biliyorsun. Sen çalarken çok daha iyi çalıştığını fark etmedin mi?”

Colin’in çatılmış kaşları düzeldi. “Sanırım çalışabileceğimiz bir yer biliyorum. Orada kimse bizi göremez, duyamaz. Yün deposu. Kırpma zamanı dışında kimse oraya gitmez. Sadece yün paketleri olur.”

Öğlen güneşi sıcak, hava yolun kenarında yatan şişman ve tembel bir köpek gibi miskindi. Rose buluşmalarının sekizinci gününde kapıyı açıp içeri girdi. Hafta boyunca her gün ikinci vakti Rose ve Colin yün deposunda buluşmuştu. Tertemiz süpürülmüş, yıllardır yünlerin yağıyla düzleşmiş zeminde bağdaş kurmuşlardı. Colin kimi zaman yanına oturur, kollarını beline dolayarak parmaklarıyla Rose’un tellerde gezinen parmaklarına rehberlik ederdi. Bazen ise karşısına oturur ve özenle hangi tellere basması gerektiğini söylerdi. Bu dersler

sırasında Rose udun nasıl tutulacağından fazlasını öğrenmişti. Bu genç, nazik tavırları ve ipek gibi sarı saçlarıyla Rose'un yüreğinde daha önce hiç tanımadığı duyguları uyandırmıştı. Nefesini boynunda hissediş, elinin ellerinin üzerindeki dokunuşu kalbinin hızlı hızlı atmasına neden oluyordu. Bazen öylesine kendinden geçiyordu ki hiçbir şey düşünemiyordu.

O gün yün deposuna girdiğinde ilk fark ettiği, koyun ya-ğının zencefile benzer kokusu dışında ağır, keskin bir yün kokusu olmuştu. Çok daha güçlü, çok daha yoğun bir koku. Çıplak zemine yeni kırılmış yünler serilmiş olduğunu gördü. Gizli mekânlarında başkalarının olması onu öyle şaşırtmıştı ki görülme korkusuyla hemen gölgelerin ardına saklandı. İlk başta hayal gördüğünü düşündü. Oda yün yığınları dışında boş gibiydi. Ardından o sesi bir kez daha duydu: Sesler, inlemeler ve kıkırdamalar. Sesler çatı kirişine dek uzanan ve doldurulmayı bekleyen yün çuvallarının arkasından geliyordu. Kulak kabarttı. Parmakları kendine güvenini kazanmak için endişeyle boynundaki haçı okşuyor, fısıldanan sözcükleri duydukça ayakları seğiriyordu.

"Artık bırakın gideyim Bay Alfred. Leydim bana kızacak. Tabii yaptıklarımızı öğrenirse büyük ihtimalle size de." Ardından tiz bir haykırış ve kıkırdamalar duyuldu. Kız devam etti. "Aşçıya ve bana yünleri sarmak için sadece iyilik olsun diye yardım etmediğinizi anlamalıydım."

Rose yüzünün kızardığını hissetti. Ardında bıraktığı kısa yaşamı ne kadar korunaklı geçmiş olursa olsun orada ne yaptıklarına dair bir sezgisi vardı. Glynis'in güçlü, tiz sesini tanımasıyla birlikte yün çuvallarının ardından dört tane ayağın çıktığını görmesi bir oldu. Birbirine karışan bacaklar bir süre mücadele etti ve boğuk birtakım sözler duyuldu. Ama Rose daha fazlasını dinlemek için beklemedi. Kapıya doğru ilerledi ve hızlı adımlarla barakanın arkasına gitti. Colin onu buldu-

ğunda sırtını geniş tahtalara dayamış düşüncelerini toparlamaya çalışıyor, görülüp görülmediğini merak ediyordu.

“Rose, ne yapıyorsun burada?”

“Ben... İçeride birileri vardı. Beni görmelerini istemedim.”

Colin’in arkasına göz attı. İlerideki çayırdaki otlayan siyah burunlu koyunları görmüyor, çitlerin ötesindeki arıların vızıltısını duymuyordu. Gördüğü tek şey Colin’in udun tellerine dokunan parmaklarıydı ve kulaklarında kalbinin çarpıntısından başka bir ses yoktu.

“Muhtemelen John yünleri seriyordur. Ama kimseye söylemez. Hadi ama, önemli değil. Dersimiz için kendimize uygun bir yer bulabiliriz.”

“Peki,” dedi Rose. Ama Colin’i takip ederken oyalanıyor, odanın boş olduğundan emin olmak istiyordu. Bir yandan da diğer çiftin bu depoyu ne amaçla kullandığını düşünüyordu. Boynunu bir ateşin sardığını hissetti. Ya Colin zihninden geçenleri okursa?

Oda, yere serilmiş yünlerle çok daha farklı görünüyordu. Sanki canlı gibiydi. Müziğin sesi bile farklıydı. Notalar boşlukta yankılanmıyor, daha yumuşak, daha tok çıkıyordu. Colin birkaç dizesi olan bir şarkı mırıldanmaya başladı.

*Aşk arzusuyla yaşıyorum
Her şeyin en yakışığıdır o
Bana mutluluk getiren her kimse
Kendimi adadığımdır o*

Sözcükler tılsımlıydı. Özlemle telaffuz edilmiş, Rose’un yüreğindeki arzuyu uyandırmıştı. Ama bu arzusunun neye yönelik olduğundan emin değildi. Tuhaf, yeni bir histi bu.

“Ah, Colin, bu çok güzel. Bana da öğretir misin?”

Colin hiçbir şey söylemeden udu kıza uzattı ve uygun no-

talara basmak için parmaklarını nerelere yerleştireceğini göstermek için ona doğru eğildi.

“Çok güzel kokuyorsun Rose. Tıpkı yaz gibi,” dedi kızın omzunun üzerinden.

Rose sadece lavantalı suyla yıkandığı için mutluydu. Colin’in yakınlığını daha önce hiçbir insanın yakınlığını hissetmediği kadar hissediyordu. Babası için bile hissetmemişti bunu. Zira kızına sarıldığında etten değil de odundan yapılmış gibi kaskatı dururdu. Küçükken Rose’u kucığında sallardı. Rose, babasının yanağına değen sakallarının sertliğini hatırlıyordu. Ama çok uzun zamandır bunu da yapmıyordu. Dokunursa Colin uzaklaşıp uzaklaşmayacağını merak etti. Büyüyü bozmamak için hiç kıpırdamadan oturuyordu.

“*Aşk arzusuyla yaşıyorum.* Benimle birlikte tekrar et. Parmaklarını ben hareket ettiririm,” dedi Colin.

Rose’un parmakları öylesine titriyordu ki tellere doğru düzgün basamıyordu.

“*Kendimi adadığımdır o.*” Colin usulca, nefesini saçlarına üfleyerek söylüyordu. Tıpkı ninni söyler gibi.

Rose, Colin’in nefesini hissedebiliyordu. Yün çuvalının ardında gördüğü birbirine karışmış bacakları düşündü. Ne yaptıklarını biliyordu. Bir defasında hayvanların çiftleştiğini görmüştü ve midesi bulanarak babasına gidip insanların da böyle mi yaptığını sormuştu. Babası kısaca, “Hemen hemen,” diye cevaplamıştı ve Rose o an bakireliğini kalıcı kılmaya karar vermişti.

Ama Colin söz konusuysa işler değişebilirdi. Glynis bu işi kafaya takmıyor gibiydi.

Colin udu bir kenara bıraktı ve Rose’un yüzüne dokundu. Hareketsiz durursa onu öpebilirdi. Dudaklarının tadı nasıldı acaba? Olgun kirazlara benziyordu. Rose, Colin’in alt dudaklarını dişleriyle ısırarak için dayanılmaz bir istek duyuyordu.

Gözlerini kapadı ve Colin onu öptü. Önce dudaklarıyla utangaç, nazik bir temas, ardından diliyle daha ısrarcı fakat nazik bir deneme. Derken Rose ilkbahar yağmuruyla eriyen bir kar tanesi gibi çözüldü. Colin öpücüğün ardından kızı bırakmadan yüzünü saçlarına gömdü ve kulağına “Rose, benim Rose’um, kendimi adadığımdır,” diye fısıldadı. Aşk şarkısı bir vaat gibiydi.

Güneş iyice çekilip hava kararana dek birbirlerinin kollarında uzandılar. Mütereddit, keşfederek. İkisi de bu yenilik karşısında utanmışlardı. Rose bir fısıltıya benzer yumuşak bir hışırtı duydu. Aniden doğruldu.

“O da ne?”

“Ben bir şey duymadım.” Colin dudaklarıyla kızın boynuna dokundu.

“Dinle, bak yine duyuluyor.”

Yaprakların rüzgârda usulca sallanışına benzer bir ses yün deposunun sessizliğini bozuyordu.

“Korkma. Bir şey yok. Sadece yünler soğuyor. Onlar aslında canlı ve sıcaklayan varlıklardır. Sadece serin akşam havasında nefes alırlar.”

Rose daha yakından bakınca Colin’in haklı olduğunu, yünlerin üzerinde beyaz bir sisin yükseldiğini gördü. Tel tel genişlediklerini ve birbirleriyle fısıldaştıklarını duyar gibiydi. Hoş bir sestir ama hüznüydü de. Tıpkı kucaklaşmaları iç geçirerek hatırlayan eski âşıkların hayaletleri gibiydiler.

“Geç oldu Colin. Babam endişelenebilir. Gitmeliyiz.” Ama saçları çözülmüş ve Colin’in omzunun altında kalmıştı. Rose saçlarını kurtarmak için hiçbir şey yapmadı.

“Bir öpücük daha. Lütfen Rose. Çok güzelsin. Seni seviyorum. Sana söylemek istedim ama bana gülmeden korktum. Biliyorsun, sen ilksin. Ben abim gibi değilim.”

“Sana asla gülmem Colin.” O anda birden yeni ve rahatsız edici bir düşünce, cennetine süzülen bir yılan gibi aklına düştü. “Colin, sence yaptığımız yanlış mı? Cezalandırılır mıyız?”

“Seni herkesten çok seviyorum Rose. Her şeyden çok.” Kızın dudaklarının kenarında parmağını gezdirdi. Saygıyla. Daha önce babasının el yazmasındaki haçın üzerinde gezdirir gibi. Sonra doğruldu. Bir dirseğinden destek alarak Rose’a doğru baktı. Ciddi hatta biraz paniğe kapılmış gibiydi. “Bu nasıl günah olabilir Rose? Sen benim kadınıml olacaksın. *Tristan ve Isolde* şarkısında olduğu gibi sana kalbimi vadediyorum. Seni sonsuza dek seveceğim. Müzikten bile çok seveceğim.”

“O hâlde beni gerçekten seviyorsun,” dedi kız gülerek.

Yün deposunun zemininden yükselen sisin arasında yenden Colin’in kollarına atılırken ona duyduğu aşkın, beyaz yün yığınlarının iç geçirerek onayladığı gibi neşeli ve saf olduğunu düşündü.

El yazmaları imkânlar dâhilinde öyle bir süslenmeli ki sadece görüntüsü bile insanı okumaya sevk etmeli. Atalarımızın içerik ile dış güzelliğin uyumuna oldukça önem verdiğini biliyoruz. Kutsal Metin de en güzel süslemeleri hak ediyor.

—BAŞRAHİP JOHANNES TRITHEMIUS,
DE LAUDE SCRIPTORUM (14. YÜZYIL)

Leydi Kathryn yeni kiracısının odasını beğeniyle inceledi. Düzenli birine hazırlanmış düzenli bir çalışma alanı. Evet, burada kesinlikle bir düzen vardı: Küçük boya kutuları, masanın arkasında küçük nöbetçiler gibi dizilmişti. Fırça ve kalemler temizdi ve boylarına göre muntazam bir şekilde dizilmişti. Kâğıt yığınları dikkatle ve sanatçının eline uygun düşecek şekilde konmuştu —bu düzenin kurulmasına küçük oğlunun yardım ettiğini biliyordu. O da bunu onaylamıştı. Oğullarını mutlu görmek onu sevindiriyordu.

Buraya Colin'e bakmaya gelmişti. Odanın boş olması onu şaşırttı. Tezhipçinin bahçenin solgun ışığında çizim yapıyor olabileceğini düşünüyordu ama Colin'i burada bulacağını

sanmıştı. Özel bir neden için aramıyordu, sadece çocuklarını özlemişti. Simpson'la çalışmaya başladığından beri Alfred'i çok az görmüştü. Son zamanlarda Colin de yanına pek uğramıyordu. Önceden her gün ikinci vakti odasına gelirdi. Ona şarkılar söyler ya da yeni maceralardan bahsederdi –sazlıklarda bulduğu bir kuğu yuvası ya da Roderick'in şiir sevgisinden ziyade prestij için kütüphanesinde bulundurduğu birkaç kitaptan birinde keşfettiği bir şiir. Kimi zaman tapmakta beraberce dua ederlerdi –Colin duaları mırıldanır, Kathryn ise yanında diz çökerdi. Tanrı'dan ziyade oğluyla yapığı bir paylaşımdı bu.

*Colin de bahçede tezhipçiyle birlikte*dir, diye düşündü. Önemi yoktu. Oğluna bu ilişkiyi çok görmeyecekti. Eğer bir meslek öğrenmek onu rahip cübbesi giymekten kurtarsa onun yokluğuna gönüllü olarak katlanabilirdi. Krala ya da Kilise'ye oğlunu kurban veren çok anne vardı. O da bu sayıya dâhil olmayacaktı. Oğlunun usta bir sanatçıdan meslek öğrenmesi güzel bir şeydi. Ama konuşmalarına dikkat etmesi konusunda onu uyarmalıydı. Bir açık vermemesi gerekiyordu. Bu sanatçı hakkında ne biliyorlardı ki? Yüzeysel olarak kendi hakkında ne söylediyse öyle gibi görünüyordu. Agnes'in ondan hoşlandığı da kesindi. Adama özel ziyafetler hazırlıyordu. Leydi Kathryn buna ses çıkarmıyordu zira başrahip adama iyi bakması için oldukça cömert bir ödeme yapıyordu. Ama neticede aşçı basit bir insandı ve çekici tavırlar karşısında kolayca memnun olabilirdi. Çekici tavırlar ölü bir kalbi ve kurnaz bir zihni perdeleyebilirdi. Kocas da çekici bir adamdı. Başlangıçta. Karısının arazilerinin kontrolünü eline geçirmeden önce.

Bütün gün sıcak alan oda serinlemeye başlamıştı. Kuzeyden gelen son ışıklar masaya vuruyor, yarısı bitmiş tezhip sayfasındaki muhteşem renkleri ortaya çıkarıyordu. *In Principio*

erat verbum. “Başlangıçta kelam vardı.” Dikey olarak yazılmış olan baş harfler derin bir deniz yeşiliyle boyanmış ve etrafı zarif telkâri dantelalarla çevrelenmiş, bunlar da kırmızı ve altın rengine boyanmıştı. Düşüyormuş gibi resmedilen *B* harfi metnin geri kalanının üstünde uzanıyor, Saint John için güzel bir mezar oluşturunuyordu. Etrafında filizlenen yeşil yaprak ve asmalarla belirginleşen detaylı sınır öyle güzel çizilmişti ki canlı gibi duruyordu. Minyatür kuşlar ve egzotik biçimli hayvanlar çeşitli dalların arasında eğleniyor gibiydi. Renkler, sayfanın üzerinde adeta canlanmıştı. Broomholm başrahibinin Finn’i memnun etmek için kaygılanması boşuna değildi.

Altındaki güzel işlemlerin nasıl olduğunu görmek için kâğıdı hafifçe kaydırdı. Alttaki sayfada gördükleri onu daha da şaşırtmıştı. Burada kenardaki çizimler yalın bir şekilde çizilmiş, henüz renklendirilmemişti –bir tasarımdan ibaret denebilirdi. Ama Kathryn’i asıl şaşırtan metindi. Sadece Norman Fransızcasıyla da değil, Sakson İngilizcesiyle yazılmıştı! En azından İngilizceydi: Kısmen eski Sakson bölgesi, kısmen Norman Fransızcası, araya da birkaç tane Latince sözcük. Finn ya da başka bir sanatçı İngilizce bir metin üzerine çalışarak neden yeteneğini ve zamanını harcardı ki? Fransızca soyluların ve zenginlerin diliydi –ve sadece onlar kitap alma lüksüne sahipti.

“Umarım çalışmalarımı beğenmişsinizdir.”

Leydi Kathryn, Finn’in sesini duyunca arkasını döndü. Kâğıtları kurcalarken yakalandığı için yüzünün kızardığını hissederek yeniden masaya yaslandı. Şapkasının kenarlarının yüzündeki utancı saklamasını umuyordu. Sonra işi pişkinliğe vurmaya karar verdi.

“Çalışmanızı evet ama konuyu pek beğendiğim söylenemez söz.”

Finn bir kaşını kaldırdı. “Saint John’un süslenmeye değer

olmadığını mı düşünüyorsunuz?”

“Saint John’un *tezhibe* ihtiyacı yok. Benim kastettiğim Saint John’un altında yatan.”

“Gerçekten mi? Saint John’un altında yatan! Saint John’un bekâr olduğunu sanıyordum.”

Başka şartlar altında adamın kıvrak zekâsını eğlenceli bulabilirdi. Ama şimdi bu müstehcen çarpıtma onu kızdırmıştı. En iyisi bu terbiyesizliği görmezden gelmekti. İngilizce metni aldı ve adama doğru salladı.

“Ah, o mu,” dedi adam. “Sarayda tanıştığım bir arkadaşımın şiiri. Bir gümrük memuru. Kralın bürokratlarından biri. Adı Chaucer. Aklınızda tutmanızda fayda var. Günün birinde tekrar duyabilirsiniz. Dille ilgili özgün fikirleri var ama iyi bir şairdir.” Metni kadının elinden alarak yeniden masaya koydu ve Kathryn’in düzenini bozduğu kâğıt yığınlarını yeniden düzeltti. “İngiltere’nin gerçek dilinin *bu* olduğunu söylüyor.”

“Bu mu?” Masanın üzerindeki kâğıtları işaret etti. “İngiltere’nin gerçek dili ha?” Bu fikir karşısında öylesine öfkelenmişti ki biraz önceki utancını tamamen unutmuştu. “İngiltere’nin bir *dili* yok. Lordlar için Norman Fransızcası, sıradan halk içinse Sakson ve eski Norveç dili var. Ve rahipler için de Latince.”

Finn dişlerini göstererek güldü. Kadının değişiminden keyif aldığı açıktı. “*Mendirek İşçilerinin Hayali* diye bir şiir duyduunuz mu?”

“Şiir mi dediniz? Merhum kocam Roderick getirmişti. Sanırım şu an Colin’de ama onu neden istediğini bilmiyorum. Karmakarışık sesler. Anlam olarak da ses olarak da zorlayıcı. Akıcı bir dili yok –Onu yazan kalemin ucuna yazık.”

“Midland İngilizcesi,” dedi Finn, “Kulağınız alışınca kendine has bir güzelliğe sahiptir. Londra’da buna kralın İngilizcesi

diyorlar. Kral Richard, bu dilin saray ve mahkemelerde resmi dil olarak kullanılacağını ilan etti. Kral ve amcaları Fransızlara -ve Vikinglerle gelen eski kuzey Fransızcasına- pek muhabbet beslemedikleri için çok da şaşırtıcı sayılmaz.”

“Sizi temin ederim ki ben de Fransa’ya muhabbet beslemiyorum. Genç Richard’a sadığım. Tıpkı babasına sadık olduğum gibi.”

Bu itiraz Kathryn’e bile fazla savunmacı ve yüksek gelmişti. Adamın sarayda bulunduğunu belirtmesi onu gardını almaya zorlamıştı. Lancaster Dükü’ne casusluk yapıyor olabilir miydi? Roderick, Gaunt’lu John’la oldukça net bir anlaşma yapmıştı. Dük, Roderick’in dul karısı ve oğullarının bu anlaşmaya sadık olup olmadığını öğrenmek için Finn’i kullanıyor olabilir miydi? Daha da kötüsü ya Gaunt’lu John’un abisi Gloucester, genç kralın amcaları arasındaki mücadeleyi kazandığı gün aleyhlerinde kullanılacak delil bulmak için eve gönderdiyse tezhipçiyi? Sol şakağında tanıdık bir ağrı belirmeye başladı.

Yarısına kadar açık olan camdan içeri günün son ışığı düz bir hüzmeye hâlinde sızarak kapıya doğru bir yol oluşturuyordu. Finn odanın girişi ile kadının arasında, tam ışığın vurduğu yerde duruyordu. Kathryn konuşurken masanın yanından ayrılarak kapıya, Finn’e doğru yaklaşmıştı. Öyle yakınındaydı ki Agnes’in armut şarabının kokusunu hissedebiliyordu.

“Bu tür konularda pek bir şey bilmeyen garip bir dulum ben. Kulağım alışkın olduğu şeyi duymak istiyor hepsi bu. Norman Fransızcasıymış, Orta İngiltere İngilizcesiymiş, Tanrımızın sözlerini Latince olarak okuduktan sonra hiç fark etmez.”

Bu tamamen, yeni kiracısı işverenine burada gördüklerini anlatıyorsa diye başrahibin kulağına gitmesi için söylenmiş öylesine bir sözdü. Konuşmayı siyasi içeriğinden uzaklaş-

tırmak istemişti ama sanatçının çenesini sıkıldığını fark etti. Konuşacak gibi olmuş ama fikrini değiştirmişti. Bu durum Kathryn'in kafasını karıştırdı. Gerçi Finn'le ilgili birçok şey kafasını karıştırıyordu. Bir başrahip tarafından kutsal bir vazifeyle görevlendirilmişti. Fakat hâl ve tavırları pek dindar bir adam izlenimi vermiyordu. Konuşmalarında dikkatsizdi ve kutsal meseleleri hafife alıyordu. Sarayda bulunduğundan bahsetmişti ama patavatsızlığı bunu inkâr eder gibiydi.

“Siz basit bir dulsunuz bense kalemiyle iş almayı bekleyen basit bir sanatçıyım –ister Fransızca ya da Latince olsun isterse edebi bir değeri olmayan orta bölgelerin dili olsun.”

Ağzının biçimi, ve yeşil gözlerindeki parıltı Kathryn'le dalga geçer gibiydi. Kathryn bir espriyle karşılık vermeli, adamın “basit bir dul”dan fazlası olduğunu ima eden tonunu değiştirmeli, tahtla ve manastırla olan ilişkisini sorgulamalı, nelere bağlı olduğunu açıklamasını sağlamalıydı. Ama hiçbir şey söylemedi. Adamın bakışları ona çocukken annesinin deniz kenarındaki evinde geçirdiği yaz aylarında yıkandığı deniz yeşili havuzları hatırlatıyordu. Roderick'ten, çocuklardan, ölen papazın haberinden, entrika ve açgözlülüğü öğrenmeden önceydi. İlk *benliğinin* rengindeydi tam da... Başlangıçta... Sanki fırçasını çocukluğunun yazlarındaki o havuzlara batırmıştı adam. Mutlu zamanlardı. Annesinin hâlâ hayatta olduğu yıllar.

“Leydi Kathryn, benden istediğiniz bir şey mi vardı?”

Bir anda afallayan Kathryn yüzünün kızardığını hissetti. Finn, başrahibin güvenle çalışması için oldukça iyi bir ücret vererek kiraladığı özel odasına girmesinin nedenini soruyordu. Kontrolünü kazanmaya çalışarak olası bir açıklama düşünmeye başladı. Sonra doğruyu söylemenin en iyi savunma olacağına karar verdi.

“Beni belgelerinizi karıştırırken yakaladınız beyefendi,

özür dilerim. Sizin özel meselelerinize ve işinize burnumu sokmak gibi bir niyetim yoktu. Gerçek şu ki sadece Colin'e bakmaya gelmişim ama yazıları gördüm. Takdir edersiniz ki bir anne oğlunun ne işlere soyunduğuyla ilgilenme hakkına sahiptir, öyle değil mi?"

"Mütevazı çabalarınıza göz atma arzunuz beni gururlandırdı," dedi adam. Fakat tebessümünde gururdan çok eğleniyor-muş havası vardı. "Colin'in renklere ve ışığa yatkın bir gözü var. Himayemde olursa -sizin de izninizle tabii- iyi bir tezhip sanatçısı olacaktır."

Oğlunun adı geçince Kathryn yeniden soğukkanlılığını kazandı. Bakışlarını adamın gözlerinden alarak boya izleriyle lekelenmiş önlüğüne çevirdi. Başıyla pencerenin ardındaki masayı işaret ederek özür dilercesine gülümsedi.

"Lütfen bir annenin arzusunu yanlış anlamayın. Çalışmalarınızı gördüm. Büyük bir yeteneğiniz var. Eğer Colin'e bu işi öğretmek istiyorsanız elbette size minnettar kalırım. Sadece dinlenme saatlerimi geçirmek için yeni bir arkadaş bulmam gerekir. İbadet ve tefekkür daima yararlıdır." Üst dudağını içten kemiriyordu.

"Evet. İnsanın ruhuna iyi gelir." Adam başını öne doğru salladı, gülümseliyordu.

Ses tonunda bir alaycılık mı gizliydi? Kendini bir tuhaf hissetti. Yeniden kapıya doğru hareketlendi. Adam da onunla birlikte hareket etti. Kathryn, "Yeniden şiirle ilgilenmeye başlayabilirim. Coşkuyla tavsiye ettiğiniz *Mendirek İşçileri*'ne yeniden göz atabilirim. Sonra da elbette kendi işlemelerimle uğraşacağım."

Bir iki adım geriledi. Arada biraz mesafe bırakıp daha rahat nefes almak istiyordu. Adam bu sefer yerinden kıpırdamadı.

"Böyle bir mülkün size çok fazla boş vakit bırakacağını sanmıyorum. Diğer oğlunuz ne yapıyor?"

“Alfred mi? O hep babasıyla birlikteydi. Şimdi de günlerini denetmenin yanında geçiriyor. Yakında reşit olacak. On altıncı yaş gününü Noel’den iki gün önce.”

“Ve sizin de ibadet ve tefekkür için fazlasıyla vaktiniz olacak. Tabii genç bir lordun da genç bir kral gibi güçlü bir vekile ihtiyacı yoksa.”

Bu Lancaster’la ilgili örtülü bir yorum muydu? Ya da Gloucester Dükü’yle? Yoksa sadece alay mı ediyordu? Adamın yüzünü göremiyordu. Masasına gidip boş bir kâğıt, bir dizi kalem ve bir kese toz kömür almıştı eline. Kathryn ile kapı arasında uzanan yolda hiçbir engel yoktu. *Hemen çık git odadan*, dedi kendi kendine, *itibarın hâlâ yerle bir olmamışken çık*. Adamın sözlerini duyduğunda neredeyse kapıya varmıştı.

“Bahçede bana eşlik etmeniz beni çok memnun eder,” dedi adam. “Hâlâ biraz gün ışığı var. Sadece eşyalarımı almak için gelmiştim.”

Kadın dönüp baktığında adamın onu takip ederek kapıya yaklaştığını, aralarındaki mesafenin yeniden azaldığını gördü. Başını kaldırıp adama baktı.

“Sanmıyorum... İlhamınızı bölmek istemem.”

“Güzel bir kadının refakati asla ilhamımı kaçırmaz. Aksine ilham verir.”

Bu gözlerin rengini meleklerden ödünç almış olmalıydı. Ya da şeytandan. Ve tebessümü... Çarpık ve mağrurdu ama kadının içini ısıtıyordu.

“Güller çok güzel kokuyor. Gelin,” diyerek zarıfçe ısrar etti adam. “İşlemenizi de getirin. Birlikte sessizce otururuz. Siz dikiş yaparsınız ben de çizim. Silinip giden güneşin tadını çıkarırız.”

Yaşlı, evli bir çift gibi, diye düşündü Kathryn. Sonra ani bir ürpertiyle ne kadar da yalnız olduğunu fark etti. O kadar uzun süredir ve öylesine yalnızdı ki.

“Belki bu seferlik olabilir. Yukarıdan iğnemi alır, gül bahçesinde bulurum sizi.”

Sadece bu seferlik, diye söz verdi kendine.

Kargalar artık Leydi Kathryn ile Finn’in bahçede oturan suretlerine alışmış, varlıklarına itiraz etmez olmuştu. Kathryn, adamla birlikte vakit geçirmek için ikindi saatlerini hevesle bekler olmuştu. Onun yanında kendini nasıl da rahat hissediyordu. Tedbirin iplerini, her gün biraz daha gevşetiyordu. Üstelik kiracısı hakkında henüz çok az şey bildiği hâlde. Ama Kathryn adamın sanatında ruhunun pırıltısını görmüş ve güvenilir olduğuna kanaat etmişti.

O gün bahçe oldukça sessizdi. Ağustos sıcağı altında boğucu bir havası vardı. Denizden gelen hoş bir esinti havayı dağıttı ve kadının terli tenine bir nefes aldırarak serinletti. Güneş saatine tünemiş olan kızıl ardıç kuşundan esinlenerek ayağının ucunda duran sepetten kızıl bir ip seçti ve iğnesinin deliğinden geçirdi. Hemen yanında oturan Finn’in uzun parmakları ise hızla çalışıyor, hızlı, kendinden emin darbelerle kıvrımlı yaprakları ve sabah boyayacağı kıvrımlı düğümleri çiziyordu. Kathryn, adamın bakışlarının da güneş saati ile kâğıt arasında gidip geldiğini fark etti. Üç kalın çizgiyle birlikte kızıl gerdan sonsuza dek kâğıda hapsolmuş, ilerisi için karakalem bir vaat hâline gelmişti. Gagası, ikiliyi akşam güneşinden gölgesiyle koruyan alıç ağacınıninkilere benzer yaprakların arasındaydı.

“Günler kısalıyor. Bu uzun gün batımları yakında sona erecek,” dedi Finn.

Sesinde bir üzüntü belirtisi mi vardı? Kathryn de bu güzel akşamüstlerinin sona erecek olması düşüncesinden nefret ediyordu ama bunu dile getiremezdi.

“Hasat başladı bile,” dedi. İğnesiyle elindeki kumaşı işli-

yordu. “İşçi bulmak çok zor. Yazık. Daha iyi bir ücretle çalışmak için hasadı olan bütün lordları geziyorlar. Hiç utanmadan bir şilin için çavdarları ve arpaları tarlalarda çürümeye bırakıyorlar.”

“Bir şilin için mi? Ben olsam daha ziyade aileleri için derdim. Yiyecek, giyecek ve barınak için.”

“Eğer ait oldukları topraklara bağlı kalsalardı yiyecek, giyecek ve barınağa ihtiyaçları olmazdı. Agnes’e bakın. John’a, Glynis’e, Simpson’a ve çiftçilerime ve dokumacılarıma sorun, bir ihtiyaçları var mıymış.”

“Evet leydim, ama bir insan ihtiyaçlarından daha fazlasına sahip olmalıdır. Hayalleri olmalı. Üstelik bütün zenginler kiracılarına ve hizmetçilerine karşı sizin kadar lütufkâr değil.”

“Zengin. Benim zengin olduğumu mu düşünüyorsunuz? Keşke kral ve Kilise arasında nasıl sıkıştığımı bilseydiniz.”

Finn, malikâneyi ve çevresini işaret etmek için kalemını savurdu. “Araziniz var. Kaliteli kıyafetleriniz, hizmetçileriniz. Onca yemek. Aç çocuğuna vermek için ancak bir parça ekmek bulabilen anneler *böylesi* bir sefaleti anlayamaz.”

Kadın itiraz etmedi. Finn’in aklından geçenleri apaçık söylediğini öğrenmişti artık.

Kathryn, “Sör Guy kralın yeni bir vergi koyacağını söyledi,” dedi. Kızıl ip yumağını kucığına aldı ve dişıyla kopardı. Ardından ucunu Fransız düğümüyle bağladı. “Ama en azından bu sefer kelle vergisi: Kişi başına bir şilin. Belki güçlükle de olsa Colin, Alfred ve kendim için üç şilin toplayabilirim.”

“Peki ya Agnes ve John?”

“Onlar vergilerini onlara ödediğim maaştan ödemeliler.”

“Onlara maaş mı veriyorsunuz?”

Adamın tebessümünde bir onaylama sezdi.

“Veba bir sürü sağlam adamı öldürünce onlara maaş ödemeye başladım. Yapılacak en sağduyulu şey olarak bunu gör-

düm. Onları kaybetmeyi göze alamazdım. John gitse bile Agnes'in Blackingham'dan ayrıldığını düşünemiyorum. Her neyse, şerif onların vergilerini kendi maaşlarından ödemeleri gerektiğini söyledi. Sör Guy bunun daha adil olacağını düşünüyor. Katı bir vergi. Herkes aynı parayı verecek. Zengin de fakir de.”

“Ve siz buna adil mi diyorsunuz? Peki ya maaşı olmayan dokumacılar? Sizden ve diğer toprak sahiplerinden mal kaçırmaktan başka yapabilecekleri bir şey yok. Altı çocuklu, evli bir adam sekiz şilin ödeyecek. Bir mevsimde bu kadar kaza-namaz ki.”

Sör Guy bu konuda hiçbir şey söylememişti. Verginin ona çok yük olmayacağını duyunca öyle rahatlamıştı ki ona daha fazla bir şey sormak aklına gelmemişti. Şimdi üzerinde bir ağırlık hissediyordu. Vergiyi ödeyemeyince işçi ve dokumacıların ne yapacaklarını biliyordu. Ona geleceklerdi ve o da bir yerlerden para bulacaktı. Peki ya diğerleri? Günlük ya da mevsimlik olarak çalışanlar ne yapacaklardı? Onların vergisini kim ödeyecekti? Peki toprak sahiplerinin ödeme gücü olmayan işçileri ne yapacaktı?

“Belki de o kadar da adil bir vergi değildir,” dedi.

“Adil değil ve işe yaramayacak. Fakir insanların da sabrının bir sınırı vardır. Eğer onları duvara, kaybedecek hiçbir şeylerinin kalmayacağı bir noktaya iterseniz korkusuzlaşırlar. Şimdiden Canterbury piskoposuna karşı homurdanıyorlar.”

“Onun kralın vergisiyle ne alakası var ki?”

“Gaunt’lu John tarafından resmen görevlendirildi. Emin olun ki hazinenin Fransa savaşlarında boşaldığı hikâyesini uyduran bu ikisi. Yoksa zengin manastırların bazıları boşalabilirdi. Bu şeytanla yapılan bir anlaşma. Çok açgözlüler.”

Kraldan mı yoksa kiliseden mi bahsediyordu? Kime bağlıydı? Sormadı.

“İkisinin açgözlülüğü hakkında da bir şeyler biliyorum,” dedi kaybettiği incilerini düşünerek. Şu papazın cebine giren inciler. Acaba o narin inciler bir Fransız saraylısının boynunda mıydı yoksa piskoposun metresinin mi? Farkında olmadan iç geçirdi. Kimde olursa olsun, Kathryn onları kaybetmişti. Bir zamanlar annesine aitti o inciler.

Bir süre sessizce oturdular. Bahçedeki tek hareket, hızla oynayan kalemin kâğıdın üzerinde gidip geliyordu. Rüzgâr artık güllerin üzerindeki yaprakları kımıldatmıyordu. Güneş iyice çekilmiş, uzun gölgeler oluşturmaya başlamıştı. Kathryn iğnesini bir kenara bıraktı. Yaşlı bir kadın gibi gözlerini kısarak oya işlemek istemiordu.

“Alfred hasat lordu mu olacak?” diye sordu Finn.

O da işini bırakmış, kâğıdı, kalemleri ve küçük kömür kesesini bir koyunun kesesine benzeyen fakat biraz daha büyük olan deri bir çantaya yerleştirdi.

“Hayır. O hasat lordu olamaz. Köylülerle doğrudan ilişkide olması uygun düşmez. O soylu olarak doğmuş biri.”

Bunu söylerken sesi neden kendi sesine benzemiyordu?

“Anlıyorum,” dedi Finn.

“Hasat lordu Simpson olacak. Alfred’e rapor verecek.”

“Alfred de size.”

“Reşit olana dek.”

Finn çizimlerini ve kalem uçlarını dikkatle çantasına yerleştirdi. Bunu bir işaret kabul eden Kathryn de kızıl ip yumağını sardı ve iğneye kılıfını geçirdi. Finn, alıç ağaçlarının ardındaki geniş arazileri işaret etti.

“Blackingham soylu bir miras. Kocanız varisi için iyi çalışmış.”

“Blackingham bana ait,” dedi kadın. Rahatsızlığını gizleyebilmek için hızlı hızlı konuşmuştu. “Roderick saraydaki dostlarını etkilemek için buralardan kazanılan parayı har vur-

rup harman savurmaktan başka bir şey yapmadı.”

Finn’in alnındaki çizgiler, kırılaşmaya başlayan saçlarına doğru yükseldi.

“Sanmıştım ki—”

“Babamın oğlu olmadı. Annem ben beş yaşındayken öldü. Yaşlanana dek babama ben baktım. Bir gün Roderick’i eve getirdi ve onunla evleneceğimi, Blackingham’ın bir efendiye sahip olması gerektiğini söyledi.”

“Onu seviyor muydunuz?”

“Babamı çok severdim.”

“Babanızdan bahsetmiyorum. Roderick. Kocanız. Onu se-viyor muydunuz?”

Kızıl gerdan uçup gitmişti. Artık tamamen kararış olan güneş saati vaktin geç olduğunu gösteriyordu.

“Bana iki erkek çocuk verdi,” diye yanıtladı.

“Size sorduğum bu değildi.” Sesi boğuktu. “Ona âşık mıy-dınız?”

Kadın omuzlarını silkti. Oturduğu yerden kalktı ve iplerle dolu sepetini eline aldı.

“Aşk mı? Bir erkek ve bir kadın arasındaki aşk nedir? Okşamak, karanlıkta soluk soluğa kalmak —cinsel şehvetin tatmini.” *Roderick ve metresleri gibi*, diye düşündü. Finn de ayağa kalkmıştı. Rahatsız edecek kadar yakınında duruyordu. Kathryn durgun ağustos havasında nefesini düzene sokama-mıştı. Bir adım geriledi ve ekledi. “Aşk, bir annenin çocuğuna duyduğu şeydir. Tanrı’nın çarmıhta gerilen çocuklarına duy-duğu his.”

“Aşk Birçok şeydir. Çok çeşitli şekiller alır. Sizin bahsetti-ğiniz geniş anlamda aşk. Kardeşler, arkadaşlar arasında olması da mümkün. Bir kadın ve bir erkek arasında da.”

Giderek kararan göğün altındaki bahçede yaprak kımıl-damıyordu. Adamın sesi öylesine kısıktı ki aralarındaki kı-

sacık mesafeyi dolduran havayı bile yerinden oynatmamıştı. Onunla mı konuşuyordu? Belki de kendi kendine ya da aklına gelen biriyle konuşmuştu. Anlamak güçtü.

Bahçe ile evi ayıran çimlik bölgeyi sessizce geçtiler. Hole geldiklerinde Finn düşünceli görünüyordu. “Benimle odama gelmek ister misiniz?”

Kadın bir süre cevap vermedi. Finn kadının gardını tamamen düşürmüştü. Onunla olmak bir armağan gibiydi. Bazı geceler yahut günün tuhaf bir vaktinde vücudunu saran sıcaklıkla kızardığını hissetti. Yüzünün kıpkırmızı olduğundan emindi.

Adam gülümsedi. “Colin ve Rose da muhtemelen oradadır. İffetiniz yahut itibarınız lekelenmez. Sadece çalışmamın ilerleyişini göstermek istemiştin. Daha önce ilginizi çekmiş gibiydi.”

Adamı kibrinden dolayı küçük düşürmek istedi ama merak ediyordu. Saint John’a kadar gelip gelmediğini görmek istiyordu. Hem karakalem çizimlerin müthiş renklerle boyanmış hâlini görmeye de can atıyordu.

“Olabilir. Dedğiniz gibi itibarım zedelenmeyecektir. Ne de olsa ben bir anlamda toprak sahibiyim ve bu nedenle bana ait olan odaları teftiş etmekle yükümlüyüm. Ahlakıma gelince, sizi temin edeirm ki Bay Finn, öyle kolayca satın alınabilecek bir şey değil.”

Sanatçı başını geriye attı ve yürekten, dolu dolu bir kahkaha attı. Kahkahasının rüzgârı şamdanlarında yanan mumların alevini titretti. Kısa bir süre etraflarındaki gölgeler titredi ve merdivenlerin loşluğunu aydınlattı.

“Leydim, refakatinizden fazlasını istediğimi düşünmeniz beni çok şaşırttı. Kilisenin yeni bağışlama tarifesine göre zina suçunun cezası benim kesemi aşar,” dedi. Bir yandan da bir palyaço gibi abartılı bir şekilde yüzünü asmıştı. Kadın kendi-

ni gülmekten alamadı. “Ne yazık ki gücüm sadece bekârlığa ve platonik aşka yetiyor.”

Adamın peşinden merdivenleri çıkarken Kathryn kendi kendine, arkadaşlığın da kendine has bir bedeli olduğunu hatırlatıyordu. Hatta bu bedel onun kaynaklarını zorlayabilirdi.

Tezhip sanatçısında oldukça çekici bir şeyler vardı. Kathryn, Finn’in odasında geçirdiği o keyifli saatin ardından karar vermişti buna. Bahçede çizdiği kızıl gerdanı parlak bir kızıla boyayışını izlemişti. Daha önce onun kadar sakin bir adam görmüşlüğü yoktu. Onunla ilgili her şey hoşuna gidiyordu: Kızına karşı gösterdiği o sıra dışı sabrı, çalıştığı alanın intizamı, pratik zekâsı ve gözlerinin deniz yeşili rengi, huzurlu gülüşü, kıvrak darbelerle sanatını icra ederken parmaklarıyla kalem ve fırçaları okşarcasına kavrayışı. Kadını konuşturmak için takındığı rahat tavır bile kimi zaman Kathryn’in, düşüncelerini fazla açık etmesine neden oluyordu. Tüm bunlar onu oldukça tehlikeli bir adam hâline getiriyordu. Uzak durulması gereken biriydi.

Ama ondan ne kadar kaçmaya çalışırsa adam o kadar çok karşısına çıkıyor, odasına ya da mutfığa, hatta banyosu için taze lavanta toplamak için mutfak bahçesine giderken bile yoluna çıkıyordu.

“Agnes özel tarçınlı muhallebilerinden birini bahşetti. İkimize yetecek kadar büyük. Bahçede, şu bankta oturup paylaşabiliriz. Bir yaz pikniği.”

Bu adam şeytanın ta kendisiydi. Tarçınlı muhallebiye olan düşkünlüğünü nereden biliyordu ki?

“Tarçını pek sevmem Bay Finn. Yine de teşekkür ederim.” Adamın yanından hızla uzaklaştı. Baharatlı tatlının cezbedici kokusuyla ağzı sulanmıştı. Adamın gülüşündeki davetkârlıktan kaçarak onu bankta tarçınlı muhallebisiyle başa bırakmıştı.

Ertesi gün bu kez gül bahçesinde yanına yaklaşmıştı. Aniden karşısına çıkması Kathryn'i şaşırtmış, avucuna diken batmasına neden olmuştu. Adam tatlılıkla özür dilemiş, kadının yaralanan eline uzanarak dudaklarına götürmüştü. Kadın elini alelacele çekerken yüzünün budala bir kız gibi kızardığını hissetti. Adam biraz şaşkın görünüyordu.

"Özel bir pembe oluşturmak için koruya dut aramaya gidiyordum. Hava çok güzel. Belki bana eşlik ederek beni borçlandırabilirsiniz," dedi.

Borçlandırmak... Sanki karşılığında bir şeyler vermesi gerekecekmiş gibi. Ayrıca elinde dut toplamak için bir sepet ya da kâse yoktu.

"Teşekkür ederim ama mümkün değil Bay Finn. Bugün... çok yoğunum." Kekelemiş miydi? Bakışlarını adamdan kaçırdı. Utancını gizlemeye, adamın gözlerindeki hayal kırıklığına aldanmamaya çalışıyordu. "Birkaç gün boyunca oldukça yoğun olacağım. Kilerde ve depolarda sayım yapacağım."

Adam gittikten sonra kendini suçlu hissetti. Arkadaşlar arasına ormanda küçük bir gezinti yapabilirdi. Bunda ne zarar vardı ki? Ama zararı çok iyi biliyordu. Nabzının hızlanışını hissediyordu. Orta yaşlarını süren bir kadının damarlarına bu şekilde kan hücum etmesi hiç de sağlıklı değildi!

Adamın yakınlığı, tuhaf zamanlarda birden karşısına çıkıvermesi Kathryn'i geriyordu. Ama yokluğu da benzer şekilde gerginliğe neden oluyordu. Sonraki dört gün boyunca adamı hiç görmedi. Agnes'i üstünkörü sorgulamıştı.

"Dün her zamanki gibi bir kadeh armut şarabı içmek için mutfağa geldi. Ama bugün sanırım kızını Aylsham'daki pazara götürdü. Şafak sökerken çıktılar. Bir konuda yardımına mı ihtiyacınız vardı? Gelince sizi bulmasını söylerim."

"Hayır. Hayır. Sadece merak ettim. Bugün etrafta göremedim de. Hepsi bu."

Agnes cevap vermedi ama bir kaşını Kathryn'e doğru kaldırdı. Yüzünde de çarpık bir tebessüm belirmişti.

Kathryn bu ifadeyi görmezden gelmeye karar verdi.

Güneş saati öğleden sonra ikiye gösterirken Kathryn son derece neşesizdi. Saçma. Sanki onu özlüyormuş gibi. Ev bomboştur sanki. Ayak seslerinin daha önce hiç fark etmediği yalnız, fısıltılı bir yankısı vardı.

Salona giderek pencerenin kenarına oturdu. Kucağında işlemesi vardı. Hemen pencerenin yanındaki masada birisi, muhtemelen Colin bir kitap bırakmıştı. *Mendirek İşçilerinin Hayali*. İngilizce kitap. Birden Finn'i hatırladı. Kitabı alıp okumaya başladı. Garip yazımlarla mücadele etmek zorundaydı. Fransızca gibi akıcı değildi. İnsan neden Batı bölgesinin dilini şiir dili olarak seçerdi ki? Ve içerik. İçeriği de Kathryn'e Finn'i hatırlatmıştı. Ve bağışlanma, kefaret ve ibadetle ilgili sözlerini.

Satırların üzerine bir gölge düştü. Kathryn başını kaldırdığında Finn'in kapıda durmuş onu izlediğini gördü. Bakışları anlaşılmazdı. Kalbi hızla çarpmaya başladı. Sakinleşmek için derin bir nefes aldı.

"Leydim, sizinle karşılaşmak ne güzel bir şans. Sizi gördüğüme çok sevindim."

Kathryn kitabı kapadı ve başlığını eliyle örttü.

"Şans mı Bay Finn? Bir hanımefendiyle kendi odasında karşılaşmak mı? Peki neden *sevindiniz*?"

Adam gülümsedi ama küçük, kararsız bir tebessümdü bu. Gözlerine yayılmamıştı.

"Hanımefendiyi başka bir şeyle meşgul değilken bulmak bir şans. Sevindim, çünkü dışarıdan bir çift göze ihtiyacım var."

"Gözlerinizle ilgili bir sorun mu var? Agnes size bir karışım—"

Adam güldü. Bu sefer tebessümü gözlerinin kenarını kırıştırmıştı. “Hayır. Gözlerim kendini gösteren güzellikleri görecek kadar iyi.”

Kathryn boynunun ve yüzünün kızardığını hissetti. Mümkün olsa yüzüne yerleşen bu rengi hemen silerdi.

“*Sevindim* çünkü fikrinize ihtiyacım var. Tabii zaman ayıracabilirsiniz. Bana genellikle kızım tavsiye verir ama pazardan döner dönmez ortadan kayboldu.”

“Tavsiye mi verir? Nasıl?”

“Renkler hakkında. Tonlar çok mu parlak yoksa pek göze çarpmıyor mu? Ama meşgul bir hanımefendinin kendine kitap okumak için ayırdığı vakti çalmak istemem. Bu büyük bir fedakârlık olur. Belki Rose erken döner.”

Odasına gitmek için arkasını döndü.

“Bekleyin.”

Sonradan pişman olacaktı. Biliyordu. Ama kendine engel olamadı.

“Bu tür bir kitaptan vazgeçmek pek de fedakârlık sayılmaz. Sizin coşkuyla önerdiğiniz İngilizceyi sıkıcı buldum. Kulağıma pek ahenkli gelmedi. Çalışmalarınıza zevkle bakarım. Ama bilgiye dayanmayan fikirlerimin ne değeri olur bilemem.”

Finn, sanki Kathryn’ın aniden çektiği görünmez iplere bağlıymış gibi durup kendi etrafında döndü. Ya da ipi çeken aslında o muydu?

“Kâğıtları buraya mı getireyim? Tamamen kurumamış olabilirler.”

“Evet. Hayır. Yani... Odaınızda bakarım. Böylece çalışmalarınızın zarar görme riskini ortadan kaldırırız.”

Kathryn, Kathryn, belaya davetiye çıkarıyorsun, dedi içindeki zayıf bir ses.

Ama kalbi tamamen farklı şeyler söylüyordu.

*

Eylülün sonlarına gelindiğinde günler iyiden iyiye kısalmıştı. Finn ve Leydi Kathryn artık ikinci vakti değil, öğlen güneşinin altında bahçeye iniyorlardı. İkinci vakitlerini ise adamın çalışma odasında geçirmeyi tercih ediyorlardı. Kadın Finn'in çalışmalarına ilham veriyordu –ve çok daha fazlasına. Sonbaharın altın rengi ışığı pencereden içeri sızıyor, yatağın hemen karşısındaki çalışma masasına vuruyordu. Yatakta ise ikili kırıışmış çarşafın arasında yatıyordu. Dışarıda ilk karşılaştıklarında Finn nasıl olmuştu da Kathryn'in güzel bir kadın olmadığını düşünmüştü ki? Acaba bedeni ve yüzü Rebekka'sına benzemediği için mi?

Finn, Kathryn'in onu saran kollarından nazikçe sıyrılarak yataktan çıktı. Kadının kolları ağır ağır yatağa düştü. “Şimdi çalışmalıyım leydim,” dedi gülererek. “Kollarımda hâlâ aletleri-mi kaldıracak güç varken.”

Kathryn kuştüyü yastıklara sırtını yasladı. Kolları başının arkasında açık bir davet gibi duruyordu. Gümüş rengi saçları yastığın üzerinde dağılmıştı. Daha koyu saç çizgileri ipek bir kurdele gibi pembeleşmiş göğüs uçlarına sarkıyordu.

“Görünüşe bakılırsa aletiniz kendi kendine kalkıyor bayım,” dedi.

Finn güldü. Yüzünün yandığını hissetti. “O hâlde onu bir kenara bırakıp bir başkasını seçmeliyim,” dedi pantolonunu giyerken. Eğilerek kadının alına bir öpücük kondurdu. Dudaklarını darılmış gibi büzerek kırıışık çarşafa sarındı ve omzunun üzerinden onu izlemek için peşinden gitti. Işığın tamamen yitip gitmesini bekliyorlardı.

Ahlakının kolayca satın alınamayacağını söylerken haklıymış, diye düşündü Finn. Bunun için çok büyük bir bedel ödemişti. Birlikteliklerinin onu daha önce hiçbir kadının başaramadığı şekilde değiştirdiğini hissediyordu ve bir daha asla

eskisi gibi olamazdı. Kadın onu kendi içine almıştı ve Finn artık kendisi değildi. Kathryn'in bir parçasıydı sadece. Onu tamamen yutmuş, bedenini, zihnini ve ruhunu kendi ateşiyle yakmıştı. Bu sadece onun tutkusu değildi –ama bu tutku onu oldukça şaşırtmıştı. Zira çizimlerini görmek için odasına geldiği gün onu öpene dek tutkusunun derinliğini ve genişliğini tahmin edemiyordu. Kathryn'in sadece bedeni onun bedeninde erimiyor, ruhu da bu birleşmeyle yeni bir şekil alıyordu sanki. Kimi zaman sanki birbirlerinin düşüncelerini okuyorlardı. Bir tohum gibi temelinde duran sanat yeteneğini onun ateşinden koruyamıyordu. Çizim yaptığı sayfalardaki çizgileri dar kenarlardan kurtulmuş, belirsiz tonlar daha da belirsizleşmiş, parlak renkler daha da parlamış, örgüler karmaşıklaşmış, Kathryn'in dışı zihni gibi dönüp durmaya başlamıştı. Yeteneği artık sadece Finn'e ait değildi, ortak alanlarıydı. Eğer bunu Kathryn'den koruyamazsa sırrı ne olacaktı? Bunu tahmin etmesi ne kadar sürerdi? Ama korumalıydı. Kathryn'i bundan korumalıydı çünkü o artık Finn'in yaratıcı enerjisinin kaynağı olmuştu. On altı yıl önce karısını toprağa verdiğinden beri hiç hissetmediği bir aşkın nesnesiydi.

“Giyinsen iyi olur Kathryn. Rose ve Colin birazdan gelirler.” Çalışma masasına gitmiş, üzeri yazılı kâğıdı açmıştı. Metinler Rose'un dikkatli el yazısıyla kaleme alınmıştı.

“Gelmelerine daha var. Colin'in udunu alıp gittiğini gördüm. Nereye gittiğini sordum. Rose'a ders verdiğini söyledi. Sana bir *sürpriz* hazırlıyorlar.”

“Demek her gün ortadan kaybolmalarının nedeni bu.” Fırçasını bir beze sildi ve yeniden boyaya daldırdı. “Şaşıryormuş gibi yapmaya çalışayım.” Duraksadı. Birazdan söyleyeceklerini en nazik şekilde nasıl söyleyebileceğini düşünüyordu. “Sanırım geçen gün Alfred'in Rose'la konuştuğunu gördüm. Tavırları bana oldukça tanıdık geldi.” Sustu ve

Kathryn'in düşüncelerini okumasını, ona teminat vermesini bekledi. Ama Kathryn sadece bakıyor, adamın devam etmesini bekliyordu. "O benim kızım, anlıyorsun değil mi Kathryn? Onu korumak istiyorum..." Sesindeki yalvarma tınısının onu zayıflattığının farkındaydı. Ama Kathryn'e güveniyordu. Hassaslığını ondan saklamıyordu.

"Anlıyorum." Adamın boynuna bir öpücük kondurdu. "Çocuk nadiren bulunan bir hazinedir. Tanrı'nın bir armağanıdır ve her şeyden önce o korunmalıdır." Sonra kulağına eğildi ve fısıldadı. "Alfred'le konuşacağım."

İyice çözölen Finn fırçasını masaya bıraktı.

*Büyük evler bir insanı kutsallaştırmaz.
Ve Tanrı'ya ancak kutsiyetle hizmet edilir.*

—JOHN WYCLIFFE

Piskopos Henry Despenser, Norwich Katedrali'nin ana kapısının üzerindeki taşın karmaşık oymalarına pek önem vermezdi. Şeytan tarafından kaynayan bir kazana sürüklenen birkaç talihsiz insanı resmediyordu. Melekler ise bağışlanmış birkaç masumu ters yöne götürüyordu. Günahkârları bekleyen laneti hatırlatan bu figür oraya, onun gibi Cennet bekçileri için konmamıştı ama yine de Piskopos Despenser daha genç, daha az mağrur ve daha masum olsaydı, bu taştaki öğüt dönüp kendi içine bakmasına vesile olabilirdi.

Ama o öbür dünyadan ziyade bu dünyayla ilgileniyordu. Şimdi de bir utanca dönüşmüş olan faili meçhul Peder Ignatius cinayetiyle uğraşıyordu.

Deri tabanları taş zeminin üzerinde pek ses çıkarmıyor, Piskopos, katedralin güney bölümündeki kemerli yolda, zarif Norman kemerleri altında ilerliyordu. Henry etrafındaki ihtişamdan etkilenmemiş değildi. Kubbeli çatının ahşap kirişleri

efsanevi bir su canavarının iskeleti gibi uzanıyor sonra daha da yukarı çıkıyordu. Resimler, haç tasvirleri, gümüş ve altın tabaklardan oluşan hazine: Tüm bunların gücü ve zenginliği onu son derece etkiliyordu.

Aslında Henry'nin tanrısı burada yaşıyordu. Galileli bir marangoz değildi. Piskoposun tanrısı bizzat bu katedraldi. Ve tüm sahte tanrılar gibi o da kendisine insan kurban edilmesini ve durmaksızın hizmet edilmesini istiyordu. Kimi zaman sorduklarında yakut işlemeli İsa ile süslenmiş altın kolyeyi takacağına üzerine zırhını, başına miğferini geçirip Fransızlarla savaşmayı tercih edeceğini söylese de kurban hiçbir zaman Henry olmazdı. Çoğu işlerini tamamlayamadan ölen ve yerlerini oğullarına, torunlarına ve çıraklarına bırakan bir taş işçisi ve marangoz ordusu kurban edilirdi. Kimileri büyük katedrali inşa etmek için neredeyse elli yıl boyunca çalışmıştı ve şimdi de çeyrek asır önce bir fırtınada hasar gören ahşap kuleyi yenilemek için çalışıyorlardı. Çekiç darbeleri, parlatılan taşlar, marangozun rendesinden çıkan ısıklık, hepsi manastır bölümünde yaşayan rahiplerin ilahileri gibi katedralin bir parçasıydı.

Piskopos Despenser'a göre, güneşin altında altın gibi parlayan bu büyük taş mabet, insanın yaratıcılığını öven bir ilahi, tutkunun zafer şarkısıydı. Yukarı yükselen görkemli kubbe gibi kendi itibarını yükseltiyordu. Ama Henry, etrafını saran bunca görkemlin arasında en çok büyük sunağın arkasındaki piskoposluk tahtını severdi. Taht binanın doğu tarafındaki yarım kubbeyi tamamen hâkimiyeti altında tutuyor, antik bir sinagogdaki Musa'nın tahtının yeniden vücuda gelmiş hâli gibi duruyordu. Henry'nin ruhunu ele geçiren işte bu tahttı. Katedrali yönetmek Doğu Anglia'yı yönetmektir. Arazilerde otlayan binlerce koyun, safranlarla altın rengine dönen çayırlar, ördek, balık ve yılan balıklarıyla dolu bataklık ve nehir-

ler, hatta dere kenarındaki söğütler ve çalılar: Hepsi Henry Despenser'a bağlıydı. Çünkü Norwich Piskoposu biliyordu ki vergi koyma gücünü elinde tutan, her şeyi yerle bir etme gücünü de elinde tutardı. Bu, mülkiyet sahipliği değilse neydi?

Yine de kralla ortaklaşa sahip olunan bir haktı bu. Despenser'ın içine dert oluyordu. Bu güzel yaz sabahında keyfinin kötü olmasında, başpiskopostan işittiği azarın yanı sıra bu durumun da etkisi vardı. Kralın yeni koyduğu kelle vergisinden henüz haberdar olmuştu.

Yazıhane olarak kullanılan kemerli salonun kıvrımlı yollarında, el yazmalarını kopyalamakla uğraşan rahiplerin yanından geçerken ağır cübbesinin ermin işlemeli uçları arkasından sürükleniyordu. Metinlerin nasıl gittiğini görmek için bir an bile duraklamadı. Hatta kâğıt ve kalemelerin endişeli hareketlerini fark etmemişti bile. Olağan şartlarda bile kitaplar piskoposun pek ilgisini çekmezdi. Ki o gün olağan bir gün de değildi. Günlerden cumaydı. Piskoposun özel bir randevusu vardı.

Katedralin serinliği onu memnun etmişti zira yaz sıcağında çok terlemişti. Nemden taş duvarların kenarları bile leklenmişti. Piskoposun keten gömleğinin koltuk altı da ıslaktı.

Sabahtan beri orta sahına ayak basmamış, rahiplere ve koroya ayrılan yere yaklaşmamıştı. Sunaktaki altın kadehin önünde diz çökmemişti. Gömleğini değiştirerek ağır cübbesinin yerine daha kısa bir cübbe giymek için hızla piskoposluk konutuna ilerliyordu. Kralın hazinedarı ve başpiskoposla görüşmesi olmasaydı o ağır cübbeyi giymeyecekti. O yaşlı muhterem dini kıyafet protokolü konusundaki gevşekliğe kıızıyordu. Londra Konseyi "din adamlarından çok şövalyelere uygun" kıyafetler giyen rahipleri uyarmak için bir kararname bile çıkartmıştı. Başpiskopos, Colgate Sokağı'ndaki zengin manifaturacıların -ki Henry de kaliteli keten gömleklerini

oradan alıyordu- arttığından yakınmış ve oralardan giyinenlerin etrafta “tavus kuşları gibi” dolaştıklarını söylemişti. Fakat piskopos gösterişli giyinme hakkından vazgeçmeye niyetli değildi. Ne de olsa o soylu doğmuştu ve biçimli bacaklarıyla övünüyordu. Yine de üstünü dikkate alıyordu ve odasına girer girmez çıkarıp rahatlayacağı o ağır cübbeyi giydi.

Terle lekelenmiş gömleğini çıkarırken yaşlı odacısına seslendi. Bir köşede uyuklayan ihtiyar Seth irkilerek uyandı. Çapaklı gözlerini şaşkın bakışlarla kırıştırdı. Ardından hızla ilerledi. “Affedersiniz efendim.” Efendisine temiz bir gömlek ve yelek uzattı. Henry adama kaftanını verdi. Seth kaftanı sert hareketlerle fırçalamaya başladı. Fazlasıyla sert hareketler. Henry, yaşlı kostümcünün, yerine genç birinin getirilmesinden endişelendiğini biliyordu. Ama endişelenmesine gerek yoktu. Seth yaşlı ve yavaş olabilirdi ama piskopos onun sadık biri olduğunu biliyordu. Bu kötü günlerde sadakat her şeyden önemliydi.

“Efendimiz acaba yemek yedi mi?”

“Piskopos bize kızarmış isticiridye ve balık ile vişne reçeli ikram etti.” Kaşlarını çatarak yüksek sesle geçirdi. “Midem kaynıyor. Sanırım isticiridyeler bayatlamıştı. Ama bana bir kadeh şarap getirebilirsin. Öğleden sonrayı dinlenerek geçir. Bir ziyaretçi bekliyorum.”

Henry, yaşlı adamın huzurdan ayrılırken başını eğip verdiği selamı görmedi bile. Birkaç dakika sonra odaya döndüğünü de fark etmemişti. Piskopos kadehine şarap doldurdu ve kız gelmeden önceki yaklaşık bir saati düşüncelerine ayırmak üzere oturdu. Constance günah çıkarmaya her zaman cuma günleri gelirdi. Piskopos kadının manevi rehberi olmayı zevkle kabul etmişti. Eski bir arkadaşının kızıydı ve piskopos kadının sıkı kalçalarını ve göğüslerinin sanki sıkıştırılmayı bekler gibi öne çıkışını düşünmeden edemiyordu.

Ama bugün gelmesini hiç istememişti. Sıcak ve başpiskoposun ruhban sınıfının ahlaki gevşekliği üzerine verdiği vaaz, şevkini kırmıştı. O kendini beğenmiş ihtiyar budala Henry'nin dört yıl önceki skandalını, Norwich rahiplerinin, -biri, iki kadınla birden olma- ahlaksız davranışlar nedeniyle suçlandığı olayı hatırlatarak canını yakmıştı. Henry'nin elinden ağzını kapalı tutmaktan başka bir şey gelmemişti. Başpiskoposun kendine bir metres tuttuğundan şüpheleniyor ve hem kârlı hem elverişli bir genelev açmak için Londra piskoposuna gittiğini biliyordu. Yine de cuma maceralarına dair söylentilerin katedralin dışına sızıp sızmadığını merak ediyordu. Pek ihtimal dâhilinde değildi. Ama sesindeki uyarı tonunu yanlış algılamamıştı.

Peder Ignatius'un öldürülmesi konusunda ise başpiskopos daha net konuşmuştu. Öpmesi için yüzüğünü Henry'e uzatırken "Rahip cinayetiyle ilgili ne tür haberler var?" diye selamlamıştı onu.

"Suçluyu henüz bulamadık."

"Daha sıkı çalış. Bu suç cezasız kalmamalı. İşin peşini bırakma."

Bu işin peşini bırakma. Aynen öyle. Bu işin peşini bırakma. Sanki Henry'nin Avignon'daki sahte papayı yerinden etmek için yürüttüğü davaya para sağlama konusunda yeterince sıkıntısı yokmuş gibi bir de şu yeni vergi çıkmış, işin içine turp sıkılmıştı. Öldürülen papaz onun için de büyük bir kayıptı. Kadınları değerli hazinelerinden ayırma konusunda ustaydı. Blackingham yakınlarında öldürüldüğünde de bu tür bir görev için Aylsham'a gidiyor ya da oradan dönüyordu. Bildiği bu kadardı. Kralın Şerifi oradaki malikânenin leydisini sorguladığını söylemişti. Belki de daha sıkı bir sorguya almalıydı. Sabah Sör Guy'ı görevlendirecekti. İş sıcaklığına halledilmeliydi.

Piskopos Dispenser şarabından bir yudum aldı. Katedralin çanları ikindi ayını için çalıyordu: Saat üç. Akşam duasına üç saat var. Midesi biraz yatışmıştı. Şarap ve Constance'ın serin, beyaz ellerinin teninde gezindiğini düşünmek adamı rahatlatmıştı. Bir defa olsun kendini tamamen ona vermek isterdi. Geri çekilmek zorunda kalmamak. Ama bu riskli bir durumdu ve hayatını mahvedebilirdi. Papazların başına arasıra gelen bir skandaldı. Kadınlardan ikisi hamile kalmıştı. Ahmak. Sorumsuz. Üzücü bir günah. Her zamanki gibi kontrollü olacak ama sonuna kadar zevk almaktan da geri durmayacaktı.

İlk kez gönülsüzce yanına geldiğinde Constance'a "Meryem bunu onaylıyor," diyerek teminat vermişti. Sağ eliyle çenesini kaldırmış ve kadını gözlerinin içine bakmaya zorlamıştı. "Kendini Tanrı'nın hizmetine adadığında, O'na kendini sunarsın." Kadın bundan sonra istekli davranmasa da itaatkâr olmuştu. Fakat kadının istekli olmaması Henry'nin umurunda bile değildi. Doğrusunu söylemek gerekirse adamın tek derdi kendi zevkini tatmin etmek, onun üzerinde gücünü sergilemekti.

Kadın her an gelebilirdi. Henry, kadının o sıcak, sıkı bedeninin kendi bedenine yaslanışını, teninin dokunuşunu hissedebiliyordu. Keşfe çıkmış ellerinin altındaki yumuşak ve canlı ten... Tıpkı koro bölmesindeki oymalar gibi. Bir yaz ikindisinde bir adama sıkıntılarını zararsız, küçük bir oyun, biraz aşk kadar unutturacak hiçbir şey yoktu. Şarabından bir yudum daha alarak dilinin üzerinde gezdirdi. Fransızlar en iyi yaptıkları şeye odaklanmalı ve papalığı Roma'ya bırakmalıydı.

Sör Guy, Norwich'ten Aylsham'a doğru on iki mil kuzeyden ilerlerken gri dumanları gördü. Bir çayır yangını diye düşündü. Muhtemelen dikkatsiz bir çiftçi fazlasıyla kuru bir havası olan ekim ayında tarlasını yakmıştı. Sör Guy'ın sarayda bu-

lunan bir kız kardeşi vardı ve durmaksızın Londra'nın gri havasından ve iç karartıcı yağmurlarından şikâyet ederdi. Ama Doğu Angli'a'da yaz geçmemekte direniyordu. Havaalar günden güne ısınıyor, güneş daha da parlıyordu. Gökte beliren birkaç küçük bulut geniş bir alana yayılmış temiz ve beyaz yün öbekleri gibiydi. Uzaklardaki yangını körükleyecek olsa da Sör Guy rüzgâr çıkmasına sevinmişti. Çıkan rüzgârla birlikte deri yeleğinin altındaki teni gibi epeydir yürümekte olan atı da serinlemişti.

Resmi olarak kral adına, gayri resmi olarak ise piskopos adına görevliydi. Yargı, ölü papaz konusunda net değildi. Maktul piskoposun elçisi olduğundan ve Kilise tarafından papazlığa atandığından soruşturma yalnızca kilise tarafından gerçekleştirilebilirdi. Fakat cinayet krala ait topraklarda işlendiği için bu görevin Kralın Şerifi'ne düştüğüne karar verildi. Üzücü bir işti. Dünya açgözlü din adamlarından birini daha özleyecek değildi. O hâlde tüm bu yaygara neydi? Ama piskopos ona katilin adalet önüne çıkarılmasını söylemişti ve bölgenin güvenlik amirinin görevi de bunu yapmaktı. Bir an önce halletse iyi olurdu.

“Kiliseye saldırılıyor ve kralın güvenlikten sorumlu memurunun katili yakalamaya zamanı yok öyle mi? Birkaç soru sormak, cinayetin nedenini bulmak ne kadar zor olabilir ki?” Henry Dispenser adamı azarlarken küçümser bir ifade takınmıştı. “Bu işi başaracak beceriye sahipsin. O becerilerini birkaç yanıt almakta kullan.”

Sonradan görme. Sör Guy de Fontaigne'e bir Sakson toprak ağası gibi emirler yağdırıyor, Blackingham Leydisi Kathryn'i sorgulamasını istiyordu. Yine de piskoposun şüphelerini lehine çevirebileceğini düşündü. Leydi Kathryn'in bu cinayeti işleyecek kapasitede olduğunu düşünmüyordu ama orayla ilgili ters giden bir şeyler vardı –cesedi teşhis için malikâneye

götürdükleri gün Leydi Kathryn'ın sırtının dikleşmesi ve papazı gördüğünü inkâr ederken dudaklarının gerilmesi. Eğer Kathryn kendini yeterince tehdit altında hissederse Sör Guy'a karşı soğuk tutumunu gözden geçirebilirdi. Şerif sorgulamayı düzgün yürütürse belki Kathryn adamı hamisi olarak kabul ederdi.

Atı sağa doğru kaydı ve ayağını hızla yere vurarak şaha kalkacak gibi oldu. Havada sert ve keskin bir koku vardı. Gökyüzünün kuzeyindeki leke kararmış, ufuktaki bulutların rengi beyazdan griye dönmüştü. Gökyüzünden ziyade yeryüzüne yakındı. Tarla yangını olamazdı. Tam Sör Guy'ın sağında, Aylsham'ın kuzeydoğusunda kalan Bacton Korusu'ndan yükseliyordu. Eğer kuru alev alırsa Broomholm Manastırı tehlikeye girer, millerce bakir orman yanardı. Erkek geyik ve yaban domuzu avlamak için sık sık gitmekten hoşlandığı bölge de tehdit altındaydı. Atının dizginlerini çekerek topuklarıyla hayvanı hızlandırdı. Giderek kalınlaşan duman, yangının Bacton Korusu'na çok yaklaştığını gösteriyordu. Aylsham'dan bile yakın. Bir çiftçinin kulübesi ya da arazi boyunca tahılları ve arabaları depolamak için kullanılan depolardan biri yanıyor olabilirdi. Ya da bir çobanın barakası. Ama giderek kalınlaşan dumana bakılırsa yanan sadece bir kulübe olamazdı. Gerçekten de yolda ilerledikçe yangının Blakingham'dan kaynaklanabileceği sonucuna vardı. İnatçı atını mahmuzlayarak dumanın geldiği yöne doğru ilerlemeye başladı. Orası onun ilgi alanındaydı.

Lully, lulley, lully, lulley

Ölüm sevgilimi uzaklara götürdü.

— 15. YÜZYIL BAŞLARINA AIT BİR ŞARKI

SÖZÜNDEN

Yün deposu yandığı gün Leydi Kathryn diğer yangınları söndürmekle meşguldü. “Koyun kırpmaya” sürüldüğünden şikâyet eden Alfred’le yaptığı bir görüşmeden yeni dönmüştü. Hasat hesapları tamamlanana ve kiralalar toplanana kadar “Simpson’ın çalmasını önlemek için” orada kalmasını söyleyerek onu iki hafta daha uzakta tutmayı başarmıştı. Ayrıca Felemenkli tüccarlara satılacak bir miktar yün daha vardı -en iyi ipi yapmak için çekilen 240 kilo yün henüz kırılmamıştı- ancak bu partiyi pazarda mal azaldığında çok daha iyi bir fiyata satacaktı.

Oğluna “İki ay sonra babanın unvanı sana geçecek,” dedi. Ayrıca genç lorda yaraşır bir doğum günü ziyafeti için söz verdi.

Alfred’i, o keyifli kahkahasını, nüktedanlığını, bitip tükenmeyen enerjisini özlemişti. Ama onu geri çağırmaya korkuyordu. Finn bundan hoşlanmazdı. Ona, Alfred’i Rose’dan

uzak tutacağına söz vermişti. Ama Alfred onun oğluydu. Finn kızına göz kulak olmalı, Colin ve Rose arasındaki müsaade ettiği yakınlığı engellemeliydi. Kathryn, ikisini Finn'in el yazmalarını düzenlerken ve bahçede kovalamaca oynarken görmüştü. Kahkahaları, Kathryn'in onları izlediği pencereye kadar ulaşıyordu. Colin hep ciddi ve düşünceli bir çocuk olmuştu. Kathryn bu nedenle oğlunun bu kızla olan arkadaşlığından memnundu. Ama bir iki kez aralarında başka bir şey varmışçasına bakıştıklarını görür gibi olmuştu. Daha özel, pek de masum olmayan bir şeyler. Bu durumdan Finn'e de bahsetti. Adam ona aklına bu tür şeyler getirmemesini söyledi. Onlar sadece arkadaştı. Dünya hakkında hiçbir şey bilmeyen iki çocuk. Ama Alfred? Finn, Alfred'e pek güvenmiyordu.

Finn'i düşünmek bile Kathryn'in onu arzulamasına yetiyordu. Üç gün önce bitirdiği çizimleri rulo yapıp eyere bitişik heybelere koymuş ve Broomholm Manastırı'na gitmişti. Kathryn, ertesi sabaha kadar dönmesini beklemiyordu. İki gece boyunca yalnız uyumuştur ve geceleri onu bir şal gibi usulca saran bedeni, boynunu ısıtan nefesi özlemişti. Adamın yanında olması Kathryn'e tuhaf bir güven hissi veriyordu. İçinde zaman zaman kaynayan o sıcak hisler onu daha ılımlı ve sakin biri yapmıştı. Baş ağrıları da azalmıştı. Haftalardır hiç ağrı çekmemişti. Ta ki bugüne dek.

Ahlaksız bir kadın olduğunu düşünüyordu ama aslında zina yapıyor sayılmazlardı –ilk kez birlikte olduklarında, Finn saçlarını ilk kez açıp boynunu öptüğünde, *Kutsal Metinler*'in bulunduğu sayfaları renklendirdiği o yetenekli elleriyle göğüslerini ilk okşadığında öyle demişti Finn. Onun Rebekka'sı öleli çok olmuştu. Kadının Roderick'i de öyle. Kilise bile bedenin ihtiyaçlarını kabullenmişti –yaptıkları *ölümcül bir günah* değildi. Birkaç Rabbin duası ile günahlarından arınabilirlerdi. Ardından Finn kadının alnını öpmüş ve eliyle çe-

nesini kavrayarak başını kaldırmış, gözlerinin içine bakmıştı. Onların birlikteliğinin hayvani bir şehveti tatmin etmekten daha fazlası olduğunu söylemişti. Onları bir tür ruhsal birleşmeydi. Bu Tanrı'nın onayladığı bir şeydi. Öyle olmalıydı. Tanrı da onların paylaştıkları bu sevince tanık olacaktı.

Kathryn suçluluk hissinden sıyrılmış, adamın teminatları vicdanını rahatlatmıştı. Adamın karşısında günah çıkarır olmuştu. Ondan başka hiç kimse bu suçluluk hissini geçiremezdi. Ama şimdi adamın yokluğunda o suçluluk hissi geri gelmişti. Bakire Meryem zinaya karşıydı, Kathryn bundan emindi. Son zamanlarda ona hiç ibadet etmemişti. Bir papazın gözü üzerinde değilken artık akşam dualarına bile gitmiyor, sabah dualarına farklı bir şekilde katılıyordu.

Birçok konuda dikkatsiz davranıyordu. Aylık kanamaları düzensizdi, kimi zaman çok kanamalı geçiyor, sonra aylarca âdet görmüyordu. Yine de hâlâ doğurgan olup olmadığını düşünüyordu. Finn'den bir bebek doğurduğunu, güzelliğini Rose'dan alan öz bir kızı olduğunu hayal ediyordu. Evlilik dışı ilişkiden doğmuş bir aşk çocuğu. Çekinilen, acının ve küçümsenmenin nesnesi. Yüce Meryem, çok, çok aptalca davranmıştı. Ama buna rağmen Finn'i özlüyor, dönmesini dört gözle bekliyordu.

Büyük oğluyla giriştiği tartışmanın ardından yüzünde o eski bildik gerilmeyi hissetti. Elmacık kemiğinin hemen altındaki o keskin, delici ağrı. Oğlunun karşısında kontrolünü kaybetmiş, ona bağırması ve babası gibi sorumsuz olmakla suçlamıştı. Onunla bir kez daha görüşüp üzgün olduğunu söylemeliydi. Doğum gününde gönlünü alırdı. Ama şimdi soğuk bir şeyler içmek istiyordu. Agnes'i bulmak için mutfağa gitti.

Kathryn önce yükselen dumanları fark etmedi. Mutfak, pişen etler ve ocakta cızırdayan yağlar yüzünden duman altıy-

dı zaten. Mağaraya benzer mutfakın her zamankinden daha mavi görünmesini mutfak serinlesin diye açık bırakılan arka kapıdan giren ekim güneşine bağlamıştı. Işık içeri sızıyor ve Agnes'in çalıştığı ahşap masanın üstündeki raflarda mavi bir pus oluştuyordu. Yaşlı kadın başından beri Kathryn'in hayatındaydı ama kendi sınıfındaki diğer kadınlar gibi Kathryn de hizmetkârlarına sadece sahip olduğu birer mülkmüş gibi davranırdı. Fakat eski püskü bir oyuncağa ya da yırtık bir battaniyeye bağlanan çocuklar gibi onun varlığında huzur buluyordu. Soylulara ait bir malikânenin mutfak işlerini bir kadının yürütmesinin alışılmadık bir durum olduğunu biliyordu ama Kathryn evlilik sözleşmesinde Agnes'in muhakkak kendisiyle gelmesini şart koşmuştu. Blackingham onun mirasına ait bir araziydi ve karısı vesilesiyle Roderick'e ait olacaktı. Taşra yaşamının çok da sakın gitmediği o günlerde zehir daima ihtimal dâhilinde bulunan bir tehditti. Mutfakının kendisine sadık olması için çok mücadele vermişti.

"Agnes, soğuk bir şeyler içmeye ihtiyacım var." Çalışma tezgâhının yanındaki üç ayaklı bir tabureye oturdu. Aşçıyı ziyarete geldiğinde -ki artık boş vakitlerini başka şekilde değerlendirdiği için eskisine göre daha seyrek geliyordu- Finn'in oturduğu tabureyi tercih etmişti.

Agnes başını çevirip bir köşede duran bulaşıkçıya baktı. "Başının üzerindeki raftan bir maşrapa al ve leydimin mahzeninden biraz yayıkaltı getir."

On dört yaşlarındaki sıska kız ilk başta duymamış gibi yaptı ama sonra maşrapayı almak için yukarı uzandı.

"Dur. Önce o kirli ellerini yıkasan iyi olur. Az önce şu hep kırıntıları verdiğin uyuz iti okşadığını gördüm."

Kız ağır adımlarla masanın sonundaki kalaydan lavaboya ilerledi ve ellerini yıkamaya başladı. Sersem bir kıza benzese de birçok çocuk gibi üstünkörü yıkamıyordu ellerini. Üzerinden

su akarken metodik bir biçimde bir elini diğeriyle temizledi, sonra isle lekelenmiş gömleğine sildi.

“Bu kadar yıkamak yeter. Acele et. Leydi Kathryn bütün gün seni bekleyecek değil. Dikkatli taşı.”

Kathryn, kız mutfaktan çıkınca “Onu daha önce görmemiştım,” dedi.

İri yapılı aşçı, ateşin üzerindeki ağır tencereyi kaldırırken iç çekti. Ardından önlüğüyle yüzündeki ter damlalarını sildi. “Budalanın teki. Annesi onu yanıma almam için bana yalvarı. Artık onu beslemeye gücünün yetmediğini söyledi. Ama yardımından çok zararı oluyor. Kovabilirim.”

Kathryn, Agnes’in hırçın tavrına rağmen çocuğu yanında tutacağını biliyordu. Kız, yaşlı aşçının övgüsünü kazanamayı bilirdi ama karnı doyacaktı. Agnes, Aylsham civarındaki ser-serileri Blackingham’ın mutfağından beslediğı hâlde Kathryn, aşçının tutumlu biri olduğunu ve dağıttığından fazlasını koruduğunu bilirdi. Bunun yanı sıra hayır işleri aynı zamanda tövbe demekti. Kathryn, bu duruma sessiz kalarak Agnes’in hayır işlerine dâhil olduğunu düşünüyordu.

Ocağın kenarındaki bez yığınınına baktı. Finn burada olsaydı bir çocuktan ziyade bir köpeğin yatağına benziyor derdi.

“Agnes, bu kıza saman bir şilte ve sıcak bir battaniye getir. Geceleri giderek daha soğuk oluyor.”

Aşçının şaşkınlığı yüzüne yansımıştı. “Tabii leydim. Kontrol edeceğim.”

Kathryn öksürdü. “Bugün burası fazla dumanlı. Son zamanlarda bacayı temizlediniz mi?”

“Evet, geçen ay temizledik. Ama bütün gün rüzgâr esti ve kömürleri karıştırdı.”

Kız elinde yayıkaltıyla geri dönerek utangaç bir edayla Kathryn’e uzattı. Reverans olarak kabul edilebilecek bir şekilde eğildi. Kathryn kalay maşrapanın sadece yarısına kadar

dolu olduğunu fark etti ama bir şey söylemedi. Kız ya yarısını dökmüştü ya da dökeceği ve dövüleceği korkusuyla tam doldurmamıştı.

Agnes elindeki büyük kaşıkla kıza bir şeyler işaret etti. “Şimdi güvercinlerin bulunduğu ağıla git ve birkaç güvercin yakala. Çamaşırhanenin ardındaki taş bina. Çamaşırhaneyi biliyorsun. Yün deposunun arkası.”

Kız sessizce başını eğdi. Ardından sanki kadının talimatlarını tam anladığından emin değilmiş gibi durakladı.

Agnes, “İki besili güvercin,” dedi. “Haydi git.”

“Onu dövüyor musun Agnes?” Kathryn, ağzından çıkan bu soruya kendi de şaşırılmıştı. Ama kızdaki bir şeyler ona dokunmuş, açıklayamadığı bir şekilde dikkatini çekmişti. Açıklayamıyordu çünkü o ayrıcalıkları olan ve iyi yetiştirilmiş bir çocuktü. Yine de hata yapma korkusunu, otorite karşısındaki tereddütle titremeyi bilirdi.

“Dövmek mi? Dikkatini toplaması için arada sırada bir kaşıkla omzuna vurmayı dövmekten saymazsak hayır.”

“Küçük bir kaşıkla hafif bir vuruş,” dedi Kathryn. “Bedeni çok cılız.”

O anda aklını meşgul eden kız birden kapıda belirdi. Elinde güvercin yoktu. Gözleri korkudan kocaman açılmıştı.

Agnes iç geçirdi. “Ne oldu evlat? Güvercinliği bulamadın mı yoksa? Sana söylediğim gibi—”

Kız fısıltıya benzer bir sesle araya girdi. “A-a-affedersiniz hanımefendi,” -Önce Leydi Kathryn’e ardından Agnes’e baktı. Bulunduğu yerden aralarındaki sınıf farkını göremiyormuş gibiydi- “Size bir ha-haber vermek için geri döndüm.”

“Ne haberi? Ne geveliyorsun sen?” diye sordu Agnes.

“Ya-yanğın. Yün deposu yanıyor,” diye fısıldadı çocuk.

Yün deposu. Kathryn aniden dumanın güçlü kokusunu fark etti. Bu, ocağa damlayan yağın değil, yanan yünlerin

kokusuydu. 240 kilo yün –kâra dönüştürülecek yünler. Kızı kenara ittirdi ve depoya doğru koştu. Tek görebildiği dalga dalga yayılan kara duman ve turuncu alevlerdi.

Kathryn yün deposuna vardığında alevler binayı tamamen sarmıştı. Simpson ve çoğu Blackingham’a ait tarlalarının işçileri ile ahırda görevli seyislerden oluşan birkaç kişi rüzgârın taşıdığı dumanların içinde öylece duruyordu. Ellerinde boşalmış, işe yaramayan deri kovalar vardı. Çatının bir köşesi büyük bir çatırtı çıkararak çatlayıp düşerken onlar izliyordu.

Simpson, “Artık hiçbir faydası yok, yangını söndüremeyiz,” dedi. Ama Kathryn adamın pek terlememiş olduğunu ve elinde kova taşımadığını fark etmişti.

“Evet, bu denize işemek gibi bir şey.” Kathryn bu sözü söyleyen tanıımıyordu. Muhtemelen Simpson tarafından kışlık barınakları hazırlamak için işe alınan köylülerdendi. Adam bakımsız sakallarıyla çevrili ağzını açarak sırtıttı. Dişleri yoktu.

Leydi Kathryn ona doğru yaklaşınca ağzı kapandı. Göstermelik bir saygıyla kirli şapkasını çıkardı.

“Affedersiniz leydim.”

Simpson bir adım öne çıktı. İşçiye, sanki yolu kapayan bir tahıl demetini ya da bir ağaç dalını iter gibi kenara ittirdi.

“Yapabileceğimiz hiçbir şey yoktu leydim,” dedi. “Kav gibi aniden ateş aldı. Yerler ahşaptı ve yıllardır yün yağı emmişti. Yanmaya hazırды. Bir de yün yığınları vardı.”

Adamın kibirli yüzündeki zoraki gülümsemeyi silmek istiyordu. Ah, onun yerini alacak, onun sınıfından birisi olsaydı adamı o an kovardı. Dişlerini sıktı ve isli havayı içine çekti. Neticesi bir öksürük nöbeti oldu. Öfkesini kontrol etmeye, ağırbaşlılığını korumaya çalışıyordu. Bakışları duman ve hayal kırıklığı nedeniyle dolu doluydu. Sol şakağı hızla atmaya başlamıştı.

Çocuklarına yeni kıyafetler diktirmek için bu son parti yünden alacağı parayı bekliyordu. Sadece bir cübbe bile üç şilindi ve bu bir işçinin iki günlük emeği idi. Çocuklarının doğum günü yaklaşıyordu ve hazırlıklar için paraya ihtiyacı vardı. Bir kilo ağırlığında şeker ya da bir parça baharat, bir işçinin günlük ücretinin beş katıyken dışarıya karşı götürüntüyü kurtarmak giderek zorlaşıyordu. Ölümcül vergileri ödemek için masrafları epeyce kısmış, kemerleri sıkımişti fakat Blackingham'ın reşit olmak üzere olan genç lordları da düşünülünce ondan çok daha iyi bir ev sahipliği bekleniyordu.

“Bu nasıl olur, aklım almıyor,” dedi. Yangının uğultusu ve öksürükler arasında adeta bağıırıyordu. “Rüzgâr alevleri kö-rükledi ama yangının çıkış sebebi ne? Haftalardır şimşek bile çıkmadı.”

“Muhtemelen birisi yün yığınının yanında bir fener bıraktı.” Bakışları, Kathryn'in arkasından gelen ve şimdi bir kenarda durmuş olayları izleyen Agnes ve cılız kıza takıldı. Simpson duyurabilmek için sesini yükseltti. “Dikkatsiz birileri. Ya da sarhoş. Çobana sormalısınız. Tabii yüzü varsa.”

Dişsiz adam havayı kokladı ve geçen yılın turpları gibi pörsümüş olan kel başını sıvazladı. “Bana sorarsanız bu dumanın berbat bir ter kokusu taşıdığını söyleyebilirim. Yanmış yünden daha beter bir koku. Daha çok yanık et gibi.”

Ağzını şaplattı ve tükürdü. Tükürüğü rüzgârla döndü ve ayağının dibine köpüklü bir leke olarak çöktü. Adam konuşmaya devam etti. “Şimdilik kayıpları anlamayabilirsiniz leydim ama yerinizde olsam önem verdiklerime bakınırdım.”

Kayıp bir el arabası ya da bardaktan bahsediyormuşçasına rahattı. Kathryn de dumanın keskin kokusunu almıştı. Yanmış yün, ahşap ve kömürleşmiş yağ, deri ve saç kokusu. Midesi bulandı. İçindeki dışarı atmak istercesine kasıldı.

Alfred. Alfred neredeydi? Denetmenle birlikte olması gerekmiyor muydu?

Simpson düşündüklerimi biliyor, diye düşündü. Ama öylece bekliyor, bu anın tadını çıkarıyordu. *Benim sormamı bekliyor*. Sesinin telaşını ele vermemesine dikkat ederek sordu. “Simpson, Bay Alfred’in nerede olduğunu biliyor musun?”

“Genç efendimizi günün erken saatlerinde gördüm. Avludan çıkıyordu. Sanırım White Hart’a gidiyordu. Atına küfrediyor, öfkesini yatıştırmak için bir bardak bira arıyordu. Sanırım daha önce sizinle birlikteydi, yanılıyor muyum?”

Kathryn rahatlamıştı. Adamın art niyetli imasını görmezden geldi. Yangının yaydığı sıcaklık yüzünü yakıyordu. Rüzgâr uğulduyor ve gürültüyle çıtırdayan çatı adeta alev kusuyordu. İzleyiciler hep birlikte rüzgârın taşıdığı alevlerden uzaklaştı. Kısmen doymuş olan alevler artık yayılmıyor, binanın kömürleşmiş iskeletini emiyordu. Yaklaşılmayacak kadar sıcaktı. Çatının çöktüğü yerde oluşan küçük cehenneme baktı. Belki dün gecenin soğğundan korunmak isteyen bir dilenci ya da kapıdan içeri sızmış bir hayvan. Midesinde bir ürperti oluştu. Zavalılık. İster insan olsun ister hayvan, yanan ahşap kirişlerin altında biri yatıyordu. Ama Tanrı’ya şükür o kişi Alfred değildi. Colin’e gelince zaten onun yün deposunda işi olmazdı.

Öksürük ve öğürtüler arasında, “Burada yapılacak bir şey kalmadı,” diye bağırdı. “İşinizin başına dönün.” Adamlara arkasını döndü. Ateşin tıslamasıyla yarışır gibi rahatlayarak iç çekti. “Gel Agnes. Burada yapacak başka bir şey yok. Yangının kendi kendine sönmesini bekleyeceğiz. Giden gitti. Ne kadar istesek de onu geri getiremeyiz.”

Cılız kız, korkmuş bir tavşan gibi fırladı. *Muhtemelen mutfaktaki ocağın yanında bulunan paçavradan yatağına gidiyor*, diye düşündü Kathryn. Ama yaşlı kadın kıpırdamadı. Kathryn’in arkasına, binanın kapısının olduğu yere bakıyor-

du. Sonra birden yangına doğru koşmaya başladı. Ayağına takılan eteği yüzünden arasıra sendeliyordu. Ama akıntıya karşı mücadele eden bir yüzücü gibi koşmaya devam etti. Kendini doğruca yangının içine atacakmış gibiydi. Kathryn ona seslenerek arkasından koştu.

“Agnes, geri dön. Yaklaşırsan yanarsın. Geri dön. Bırak kendi kendine sönsün.”

Fakat Kathryn ona yetiştiğinde Agnes dizlerinin üstüne çökmüş, bedeni sarsılarak, yüksek sesle ağlıyordu. Göğsüne bir şey bastırıyordu. Yerden aldığı bir şeyler. Leydi Kathryn yanına diz çöktü ve ne bulduğunu görmek için nazikçe kollarını açtı.

Bir çobana ait bir pusula. John’un yanından ayırmadığı deri kese. Kathryn adamı o kese olmadan hiç görmemişti. Köylünün bahsettiği yanık et kokusu –barakanın içinde yanan Agnes’in kocasıydı.

Yangının saçtığı sıcaklık kavurucuydu ama Kathryn kollarıyla yaşlı kadını sararak Agnes’in yanında oturmaya devam etti. “Emin olamayız Agnes. Belki de John yardım çağırmaya gitmiştir. Birkaç dakika içinde döner.”

Dakikalar yıllar gibi geçti ama John ortalarda görünmedi. Simpson ve bir grup izleyici, onlardan bir kahramanlık yapmaları istenir kaygısıyla geri çekildi. Ama Kathryn yapılacak hiçbir şey olmadığını biliyordu. Eğer çökmüş çatının altında yanmakta olan John’sa onun parçasını bile bulamayacaklardı.

İki kadın, eskiden pagan tanrılarına verilen kurbanların önünde dua edenler gibi bu ölümcül yangının karşısında bekliyordu. Agnes ağlamayı kesip konuşabilecek duruma gelene kadar aynı pozisyonda durmak Kathryn’in bacaklarında ve omzunda ağrıya neden olmuştu. Agnes’in gözleri artık kuruydu. Hiç yaş yoktu. Sadece çaresizlik ve içe işleyen bir inleme. İnsandan ziyade bir hayvana benziyordu. Bunca yıl-

lık hizmetinden sonra Kathryn ilk kez hep hizmetçi olarak gördüğü bu kadının ondan çok da farklı olmadığını fark etti. Agnes'in John için duyduğu acı, Kathryn'in hiçbir zaman hissetmediği kadar gerçekti. Gerçekten de Kathryn kendi kocasının ölümünde acı çekmemişti. Ama bu kederi anlayabilirdi. Kocasını için olmasa bile çocukları için. Hatta belki Finn için. Derken bir kez daha rahatladığını hissetti. Yün deposunda yanan oğlu değildi. Ardından bir suçluluk duygusu. Suçluluk duyuyordu, çünkü eğer birinin mutlaka yanması gerekiyorsa bu Alfred değil John olmalıydı.

"Eğer içerideki John'sa onun ruhu için ayin yaptıracağım Agnes. Yangın sönünce de cesedini alarak tapınağa gömeriz."

"John için bunu yapar mısınız leydim? Simpson'ın söylediklerinden sonra?" Kathryn'in cevabını beklemeden devam etti. "Yalan söylüyor, biliyorsunuz. Benim John'um gündüz vakti asla içki içmez. Sadece geceleri. O da canı çektiğinde. Çalışırken asla sert içkilere el sürmez."

"Biliyorum Agnes. Bunları düşünme sen. John'un iyi bir hizmetkâr olduğunu biliyorum. Sen de John da Blackingham'a sadıksınız."

"Evet, sadığız. Evet. Ama ben olmasaydım John burada kalmaz, böyle ölmezdi." Omuzları tekrar kuru hıçkırıklarla sarsılmaya başladı.

Kathryn kadının neden bahsettiğini anlıyordu. Çifti uzun zamandır özgürlüklerinin ve ücretli işçiliğin peşinden koştuktan alıkoyan şeyin Agnes'in sadakati olduğunu biliyordu.

"Gel." Yaşadığı acının etkisiyle daha da ağırlaşan kadını hafifçe kaldırmaya çalıştı. "John için yapabileceğimiz hiçbir şey yok." Sonra kendisi de inanmayarak ekledi. "Tabii o John'sa."

Deri keseyi Agnes'in elinden aldı. Bir ipucu bulma umuyla içini açtı. İçinden bir katran kutusu, bir parça ip, bir bıçak, yağlı kâğıda sarılmış bir parça ekmek, peynir ve soğan

çıktı. Agnes çantadan çıkanları görünce yüksek bir çığlık attı.

“Bu sabah evden çıkmadan önce ben hazırlamıştım. Uzaktaki tarlalara gideceğini, akşamdan önce dönmeyeceğini söylemişti.” Sesi boğuklaştı.

Kathryn keseden deri kaplı yassı bir şişe çıkardı ve tıpa görevi gören bir kumaş parçasını çekti. İçini kokladı. Sert alkol kokusu yüzünden burnunu buruşturdu.

“Bak Agnes. Ağzına kadar dolu. Tek bir yudum bile içilmemiş. Eğer John içeri girdiyse muhakkak iyi bir nedeni vardır. Kesesinin kapının önünde oluşu içeri aceleyle girdiğini gösteriyor. Bir şeyler görmüş olmalı. Belki de yangını gördü, kesesini bir kenara fırlattı ve yangını söndürmeye koştu.” Agnes’i kendine doğru çekti. “Belki de kocan John bir kahraman gibi öldü Agnes.”

Agnes hanımına baktı. Yüzü acıdan yapılmış bir maskeyi andırıyordu.

“O bir kahraman gibi *yaşadı* leydim. Ve ben bunu ona hiç söylemedim.”

Akşam çökerken bir zamanlar Agnes’in kocası olan bedenın kömürleşmiş kalıntıları duman tüten enkazın üzerinden toplandı. Kathryn ve Agnes malikâneye vardıklarında Sör Guy da yeni gelmişti. Kathryn’in önerisiyle John’un cesedini kaldırmak için alevleri iyice söndürmek üzere meşaleli bir ekip kuruldu. O kibirli denetmen bile şerifin karşısında isteksiz görünmek istemiyordu. Erkekler, kadınları yangın yerine çağırıldığında akşam karanlığı yayılıyordu. Çobanın cesedini dışarı taşıyıp temiz bir battaniyeye sardılar. Önce Leydi Kathryn’e ardından dul kalan karısına gösterdiler. Agnes hıçkırırken boğulmuş gibi bir ses çıkardı ve Kathryn’in anlayamadığı bazı kelimeler mırıldandı. Ama elleriyle yaptığı çılginca hareketler anlaşılmayan kelimelerin maksadını açıklamaya yetiyordu.

Agnes battaniyeyi açmalarını, ona kocasının yüzünü göstermelerini istiyordu. Kathryn kadının isteğinde kararlı olduğunu anlamıştı.

Sör Guy, “Leydim, bunu pek tavsiye etmem—” diye söze başladı ama Kathryn’dan gelen sert bir baş işareti üzerine omuzlarını itaatle silkti ve cesedin yanına diz çöktü. Battaniyeyi kaldırarak ölü adamın yüzünü ortaya çıkarttı.

Kathryn onu zorlayan mide bulantısıyla baş edebilmek için başını çevirdi ama Agnes’in ona doğru çöktüğünü hissedince kollarını omzuna doladı. John’un kemikleri ve yanmış etinde insana dair hiçbir şey yoktu. Yüzü tamamen yanmıştı. Gözlerinin olması gereken yerde iki boş, erimiş yuva, isten şeritlerle siyahlaşmış, saçsız ve derisi erimiş kafatasında öylece duruyordu. İçin için yanmaya devam ediyordu. Bir topak tanıdık gri saç sol kulağının arkasında yanmamış hâlde öylece duruyordu.

Kathryn, Agnes’in ağır bedeninin yavaşça yere, kocasının yanına çökmesine izin verdi. Kadın hıçkırmaya başlayınca Kathryn onu ağlamaması için teselli etmeye çalışmadı. Acısını yaşaması için rahat bıraktı. Sonunda, buna daha fazla katlanamayacağına karar verince ve Agnes direnemeyecek kadar zayıf düşünce yeni dulu kaldırarak uzaklaştırdı.

“John’un cesedini tapınağa götürün,” dedi. “Biz de geliyoruz.” Ardından Sör Guy’a döndü, “Saint Michael’a gidip papazı getirirseniz size minnettar kalırım sör. John’un ruhu kutsanmalı. Bu gece. Agnes’in rahat etmesi için. Malikânenen birini de yanınıza vereceğim.”

Olayı izleyenlere göz atarak oğullarını aradı ve Colin’i gördü. Colin’in beti benzi atmış, tutulup kalmıştı. Kalabalığın kenarında öylece duruyordu. *Bu olanlar ona ağır geldi*, diye düşündü. Kötü görünüyordu ama şimdi onunla ilgilenecek zamanı yoktu.

“Colin’in size eşlik etmesine izin verirseniz çok memnun olurum Sör Guy. Küçük oğlumun çok hassas bir ruhu vardır. Meşguliyet de sıkıntılı bir zihnin en iyi ilacıdır. Onu tek başına gönderirdim ama karanlık çöküyor –Peder Benedict de sizinle yolculuk ederken kendini güvende hisseder.”

“Peder Benedict mi? Kendi papazınız yok mu?”

Kathryn, adamın ifadesindeki hoşnutsuzluğu anlamıştı. Neden herkes onun maneviyatıyla bu kadar ilgileniyordu ki?

“Geçen bahar kanamalı fluks hastalığından öldü.” Sesindeki rahatsızlığı belli etmemeye çalışıyordu. “Yerine henüz birini bulamadım ama özel ibadetler için bir programım var.”

Tam anlamıyla yalan sayılmazdı. Kilise saatlerine uymasa da tespihindeki taşları günlük olarak sayıyor ve kimi zaman da malikânenin hemen arkasındaki küçük, briketten yapılmış tapınağa uğruyordu. Bir iki kere Finn’le birlikte de gitmişler, içerideki dört sıradan ilkinde oturarak Bakire Meryem’in sunağın hemen üstündeki küçük, yaldızlı ikonası karşısında dua etmişlerdi. Finn, kadına göre dine daha az bağlıydı ama bir şekilde Kathryn’inkilerden daha kişiseldi. Dua etmiyor, tespih çekmiyor, Kathryn duaları okurken sessizce oturuyordu.

Sör Guy sanki daha çok açıklama bekliyormuş gibi hiçbir şey söylemeden durdu.

“Saint Michael’daki papaza bağlıyız. Peder Benedict de Blackingham’a iyi hizmet ediyor. Yün paralarından Saint Michael’ın binası için cömert bağışlarda bulunuyoruz.”

Sör Guy’ın Blackingham’ın dini uygunluğu hakkında başka düşünceleri varsa bile kendine sakladı. Bakışlarındaki kınama, kuma yazılmış kelimeler gibi silinip gitti, yerini her zamanki ketum bakışlar aldı. Kathryn, Guy de Fontaigne’i pek sevmezdi. Adamın gösteriş delisi ve kurnaz olduğunu düşünüyordu –hatta tehlikeli. Ama şu an burada olduğu için ona minnettardı.

Adam topuklarını birleştirerek “Nasıl isterseniz leydim. Papazı almadan dönmeyeceğim ve oğlunuzun zihnini az önce tanık olduğu dehşetten uzaklaştırmaya çalışacağım,” dediğinde Kathryn adamın tebessümünün içini bile ısıttığını hissetti.

Papaz ve Colin meselesi halledildiğine göre artık o korktuğu meseleye dönebilirdi. Bir an Agnes’e kocasının cesedinin yanında eşlik etmesi için Glynis’i çağırmayı düşündü ama yaşlı aşçının yüzündeki o boş bakışlar Kathryn’e yıkama ve gömme işlemini kendisinin kontrol etmesi gerektiğini söylüyordu. Tabii yanıp bitmiş bir ceset yıkanabilirse. Agnes’in acısı onu hareket edemeyecek hâle getirmişti. *Tanrı’ya şükür güçlü bir yapım var*, diye düşündü Kathryn. Keşke başındaki ağrı da biraz durulsaydı.

Agnes’i mutfağa götürdü, ateşin önüne oturttu ve bir bardaktan bira yudumlamasına yardım etti. “Şunu iç,” diye direktif verdi. Agnes dudaklarını açtı ve birayı yudumladı. Hareketleri sarsak ve tutuktu. Bir Noel oyununda rol alan bir soytarıya benziyordu.

“Agnes, eğer John’un cesedini hazırlayamayacağını düşünüyorsan bana yardım etmesi için Glynis’i çağırayım.”

Yaşlı kadın başını salladı. Kısa, net bir hareket. “Hayır. Bu benim görevim. Son görev.”

Kathryn kadına güç vermek için omzuna dokundu. “O hâlde birlikte yapacağız.”

Bir an Roderick yaşasaydı bir hizmetçinin bedenine dokunmasına ne tepki verirdi diye düşündü. Bu düşünceyi Finn’e duyduğu güçlü özlem izledi. Onun gücüne, kendine güvenine ve şefkatine...

Simpson mutfak kapısından içeri girdi. “Ceset tapınakta leydim. Eğer bana ihtiyacınız yoksa yemeğime döneceğim. Sör Guy yardım istediğinde uşak yemeğimi yeni getirmişti.”

“Elbette Simpson. Yemeğini soğutursan günaha girersin.”

Adamın yüzü kıpkırmızı kesildi. Arkasını döndü ama omzunun üzerinden giderayak lafını da söyledi.

“Bu arada leydim eğer yün deposundaki yangını araştırmak isterseniz oğlunuzu sorgulayarak başlayabilirsiniz.”

Aşağılık köpek. Böyle bir imada bulunmuş ve kadının tepkisini beklemeden uzaklaşmıştı. Depoyu Alfred yakmış, dik-katsiz davranarak yangına neden olmuş olabilir miydi? Ya da daha kötüsü bir öfke nöbeti sırasında? Daha bu sabah konuşmuşlardı. Ama bu çok ahmakçaydı. Sonuçta kendisi de zarar görecekti. Yine de gençlerin öfkesini ve mantıksızlığını kim anlayabilirdi ki? Bir daha gördüğünde karşısına dikilecek ve ona doğru bir yanıt verecek kadar ayık olmasını sağlayacaktı. Ama şimdi yapması gereken işler vardı.

Agnes mutfak ocağının yanında ahşaptan bir heykel gibi oturmuştu. Gözleri kocaman açılmış olan bulaşıkçı kız ona göz kulak oluyordu. Kathryn temiz bir çarşaf bulmaya gitti. Kalın dokunmuşlardan birini seçti. Sonra iç çekerek sandığın diplerini karıştırdı ve daha iyi bir çarşaf aldı. Ardından ıvır zıvırla dolu dikiş sepetini karıştırarak uygun ağırlıkta ve güçte bir iplik aradı ve iğne çantasını aldı.

Merdivenlerden mutfaka inerken Glynis’le karşılaştı ve ona büyük salona bir masa çıkarmasını söyledi. Sonra da yiyecekleri hazırlayacaktı. Sör Guy, papaz ve oğulları yemek yemeliydi. Kendisi şimdilik yemeyi düşünmüyordu.

Loş, dumanlı mutfaka döndü ve aşçıya yaklaşarak olabildiğince nazik bir şekilde söze girdi. “Haydi Agnes. John için son görevimizi yerine getirelim.”

Ölü adamın kefenini dikmek için birlikte tapınağa doğru yürümeye başladılar.

Saçakların altındaki gece kargaları kilisenin duvarları ardında yaşayan keşişleri temsil ederler, zira Kutsal Kilise'nin, yani bütün Hıristiyanların onlara dayanması için yaşamlarının tamamen Tanrı'ya adanması gerektiğini bilirler... Bir münzeviye bu yüzden münzevi denir. Çünkü dalgalar ve fırtınalar onu yerinden oynatamasın diye denize demir atmış bir gemi gibi kiliseye demir atmıştır onlar.

—ANCRENE RIWLE

(13. YÜZYIL – MÜNZEVLİLİĞİN KURALLARI)

Finn'in Broomholm Manastırı'na yaptığı yolculuk keyifli geçmişti. Ekim ayına göre oldukça ılık, güzel bir hava vardı. En azından İngiltere ve Galler arasındaki sınırı oluşturan dağlarda görmeye alışkın olduğu kasvetli ekimlerle karşılaşılırsa. Londra'da bile kış yağmurları yağmaya başlamıştı. Ama burası güneşliydi. Yaz, geçmemek için oyunlar oynuyordu. Günlerdir tek damla yağmur yağmamıştı. Geceyi manastırın konuğu olarak geçirdi. Fakat misafirhanede ağırlanan yolcular gibi değil, başrahibin özel konuğu olarak. Güzel bir yemek yemiş ve mışıl mışıl uyumuştı. Taş duvarların emdiği

yüzlerce yıllık sessizlikle çevriliyken rüyasında Kathryn'i gördü ve yüzünde bir tebessümle uyandı. Elbiseleri de nemliydi –gençliğinden beri yaşamadığı bir tecrübe.

Kahvaltısını başrahiple birlikte etti. Başrahip, dut rengi sayfaların üzerindeki karmaşık işlemlere ve altın rengi haç figürlerine gözlerini kısarak bakıyordu. “Bu kâğıtlar mükemmel. Çok kompleks. Bir tezhip sanatçısının becerilerini tam anlamıyla ortaya çıkarıyor. Mükemmel bir simetri! Fırça kadar pusulayı da nasıl kullanacağını iyi biliyorsun. Bunlara layık bir kapak tasarlamak için çok zorlanacağız.”

Böyle bir övgü karşısında Finn'in sanatçı yanı tatmin olmuştu. Başrahabin lezzetli jambonları, ekmeği ve peyniri daha da güzeldi. Başrahip ilk beş bölümün sayfalarını karıştırdı, her çizimi dikkatle inceledi, işaret parmağıyla boyanmış figürlerin üzerinde gezindi. “Mükemmel bir çalışma. Daha güzeli olamazdı.”

Sayfaları hemen arkasında durmuş şüpheyle Finn'i izleyen Rahip Joseph'e uzattı. Finn'in Broomholm'dan Blackingham'a yaptığı ilk yolculukta rahip cana yakın bir refakatçi olmuştu. Finn bir gün önce manastıra geldiğinde adama sıcak bir selam vermesine rağmen onun soğuk tavrıyla karşılaşmıştı. O zamandan beri adamı kıracak ne yaptığını düşünüyordu.

Başrahip, “Sanatınız metinle eşdeğer olmuş,” dedi. “Bu arada tanınmış bir kuyumcu ustasını görevlendirdim. Kitabın kapağı altın işlemeli taşlarla süslenecek.”

“Ekselansları, yazıhanenin çalışmaları da övgüye değer. Bana boşlukları oldukça iyi ayarlanmış bir metin sundular.” Rahipler sıkıcı kopyalama işlemini gerçekleştirirken büyük baş harfleri ve kenarlardaki boşluğu Finn'e bırakıyordu. “Latincem yeterince akıcı değil ama baktığım zaman iyi bir kopya olduğunu anlayabiliyorum.”

Finn, Rahip Joseph'in küçümser bakışlarını fark etmiş,

huzursuz olmuştu. Bu neydi şimdi? Kutsal kitap ve metinle ilgili bir şeyler. O kadar. Tercüme. Wycliffe ve onun İngilizce *İncil* tercümesi. Finn aniden Rahip Joseph'in Blackingham'ın salonunda, karşı masada oturduğu günü, Finn'in sözleri karşısında ağzının sımsıkı kenetlendiğini hatırladı. Wycliffe ve onun öğrencileri hakkında konuşuluyordu ve Finn, üstüne gelen adamı savunduğunu hatırlıyordu belli belirsiz. Şartlar düşünülürse onun dikkatsizliğiydi.

Başrahip omzunun üzerinden sertçe, "Dikkatli ol Rahip Joseph, kâğıtları lekeleme," dedi. Ardından karşısında oturan Finn'e döndü. Sandalyesini geri çekti ve birbirine kenetlenmiş olan parmaklarını göğsüne doğru kaldırdı. Boynundaki süslü haçı kapadı. Hâlimden memnun bir adam gibi görünüyordu.

"Finn, itibarını hak ediyorsun."

"Memnun kalmanıza sevindim."

"Memnun kaldım. Hatta daha fazlası. Böyle bir çalışma ödülü hak ediyor. Zengin renkler... Üstelik boş sayfalarda çok fazla altın rengi var. Bunun sana ucuza mal olmadığını biliyorum dostum." Sözcüklere dökmese bile emirlerini anladığı belli olan Rahip Joseph'e bir işaret verdi. Rahip biraz sonra oyma bir mücevher kutusuyla döndü ve kutuyu dikkatle başrahibin önüne koyarak geri çekildi. Duruşundaki değişmez katılık bunu onaylamadığını gösteriyordu ama bu, başrahibin umurunda bile değildi. Kuşağındaki anahtarları karıştırarak seçtiği bir anahtarla kutunun kapağını açtı ve altı altın para sayıp Finn'e uzattı.

"Cömertliğiniz için teşekkür ederim."

"Her kuruşunu hak ettin."

"Manastıra hizmet etmek benim için bir onurdur."

Başrahip bunun üzerine birkaç gümüş para çıkardı ve küçük bir keseye yerleştirerek ağzını kapadı ve bu keseyi de Finn'e uzattı.

“Bu da Blackingham’ın leydisi için. Acaba bizim adımıza ona verme nezaketini gösterir misin?”

“Kendi ellerimle teslim edeceğim.” Finn gülümsedi ve küçük keseyi boynundan gömleğinin altına sarkıttığı büyük kesesinin içine koydu.

“Umarım senin ve kızının Blackingham’da rahatınız yerindedir.”

“Sizi temin ederim ki çok rahatız.”

“Peki ya maddi ihtiyaçlarınız gibi manevi ihtiyaçlarınız da karşılanıyor mu?”

Manastır duvarlarındaki nem Rahip Joseph’in burnunu mu akıtmıştı yoksa duyduğu bir küçümseme sesi miydi?

“Rahip Joseph, lütfen yazıhaneye git ve tezhip sanatçımız için hazırlanan sayfaları getir.”

Rahip Joseph hızla odadan çıktı. Baş, kovulduğunun farkında olduğunu belli edercesine öfkeli, dimdikti.

“Şimdi devam edebiliriz,” dedi başrahip.

“Leydi Kathryn ve maiyeti dindar insanlar. Kızım ve ben de onların ibadetlerinde yer alıyoruz.”

Başrahip kısa bir tereddüt geçirdi.

“Bunu duyduğumuza sevindik. Günah çıkarmak için bir papazı bulunmadığı için bazı kaygılar mevcuttu. Talihsiz ölümden önce Peder Igantius da Blackingham’dakilerin maneviyatının tehlikede olabileceğine dair kaygılarını dile getirmişti.”

Finn, Rahip Joseph’in de başrahibin kaygılarını paylaştığını düşündü.

“Ekselansları, sizi temin ederim ki durum hiç de öyle değil. Leydi Kathryn’in hazinesi, ruhunu güvence altına almak için neredeyse boşaldı.”

Finn söyler söylemez sözlerinden pişman olmuştu. Başrahip onun patronuydu. Özür dilemeye girişti.

“Ekselansları, lütfen bağışlayın—”

“Özre gerek yok. Belki kralın vergileri daha az külfetli olursa...”

“Belki,” diye katıldı Finn.

“Hanımefendiye saygılarımızı bildir. Ona minnet duyduğumuzu ve dostu olduğumuzu ilet.”

Sesinin ağırlığı konuşmasına törensel bir hava vermişti. Finn, başrahibin, bir ağacın ne tarafa yıkılacağını hesaplayabilen adamlardan olduğunu düşündü.

Rahip Joseph döndüğünde Finn’i ağırlayan ev sahibi ayağa kalktı. Böylece görüşmelerinin sona erdiğini bildirmiş oluyordu. Finn de ayağa kalktı. Peder Joseph yeni yazılmış metinleri ve mühürlü bir paketi Finn’e uzattı.

İkinci paketle ilgili olarak, “Geçen hafta bir haberci bunu sizin için getirdi ve siz buraya gelene kadar saklamamızı istedi,” diyerek açıklama yaptı.

Finn, iki paketi de adamın elinden alırken, “Teşekkür ederim,” dedi.

“Oxford mührü.” Peder Joseph’in bakışları Finn’e meydan okuyordu.

Finn, “Evet, öyle,” dedi ve iki paketi de koltuk altına alarak meraklı rahibe merakını gidermeyeceğini gösterdi. “Ekselansları. Peder Joseph.” İkisine de başıyla selam verdi. “Yeterince zamanınızı aldım. Misafirperverliğiniz ve hamiliğiniz için teşekkür ederim. Size hizmet etmek benim için bir keyif. En kısa zamanda yeni bölümü resimlendirmiş olarak döneceğim.”

“Kızının ve senin Blackingham’da güvende olmanız beni memnun etti. Kış geldiğinde yollarımız kapanır. Ve Doğu Anglia’ya kış birdenbire gelir. Tıpkı karısını kur yapmadan ya da bir törene gerek görmeden alan sabırsız bir damat gibi.”

Sadece din adamlarını gören bir adamdan böyle müsteh-

cen bir benzetme duyan Finn, başrahibin Broomholm'a yerleşmeden önce hangi sularda kürek salladığını merak etti.

Başrahip elini uzattı. "Tanrı seninle olsun," dedi.

Rahip Joseph tek kelime etmedi.

Elindeki paralar, çizimler için gerekli en iyi boyaları almaya yeter de artardı. Günlerden perşembeydi ve Norwich'te pazar kuruluyordu. Finn, başına konan talih kuşunu harcamak için tam zamanında şehre girmişti. Eski kepçesinin eğrilğinden şikâyet eden Agnes için yeni bir kepçe aldı. Rose ve Kathryn'e de birer hediye seçti: Kaliteli deriden ayakkabılar. Tam kalıbına uygun ve yumuşak. O her zaman giydikleri sıgır derisinden dikilmiş terlik benzeri ayakkabılardan değildi. Londra'dan gelen son moda ürünler. Londra'daki yeni gümüş çıtçıtlıları bir moda terimi olarak "tokalı" diyordu bunlara. Rose'un ayak numarasını tabii ki biliyordu. Kathryn'inkilerin olacağından da emindi. Arada kadının ayağını eline alır, avucunu ayak tabanına bastırır, parmaklarıyla topuklarına, tabanına ve ince, düzgün parmaklarına masaj yapardı.

Bir an önce Kathryn ve Rose'a dönmek istiyordu. Ayrıca Broomholm'da kendisine verilen paketi, Wycliffe'ten gelen metni de bir an önce açmak istiyordu. Değişik bir tecrübe olacaktı. Geçen yıl *Saatler Kitabı*'nı resimlediği Gaunt'lu John'un verdiği görevi kabul etmişti ama akademisyenlerin arasındaki anlaşmazlığın farkında değildi.

Wycliffe'in, *Kutsal Metinler*'i İngilizceye çevirmesi ilgisini çekmişti. Ayrıca daha az gösterişli, daha sade bir sanatsal ifade fikrini de sevmişti. *İncil* hikâyesi için başrahibin hayal ettiği o cafcıflı taş işlemeye göre çok daha uygun bir çizim olurdu. Ayrıca akademisyenin açık sözlülüğünden, dürüst tavrından, dobralığından ve sade giyimi ile davranışlarından da hoşlanmıştı. Finn, Dük'ün emrinde çalışırken o kadar çok safsata ve

numarayla karşılaşmıştı ki, burada numara yapmak zorunda olmaması hoşuna gidiyordu. Sonuçta görevi kabul ettiğine hiç pişman değildi. Fakat artık saygı göstermesi gerektiğini öğrenmiş, paketi başrahibin huzurunda açmamıştı.

Oxford mührünün zedelenmemiş olmasından da ayrıca memnundu.

Pazardan ayrılarak atına bindiğinde vakit öğleni geçmişti. Başrahip haklıydı. Tam geçiş mevsimindeydiler. Yaz bitmek üzereydi. Tam da olması gerektiği gibi. Her şey olağan düzeninde ilerliyordu. Soğuk kış günlerini kırmızı briketli malikânenin içinde, sanatıyla ve sevdiği iki kadınla beraber geçirmek güzel olacaktı. Ama Aylsham'a dönmeden önce uğraması gereken son bir yer daha vardı. Atını küçük Saint Julian Kilisesi'ne çevirdi.

Julian, perdeyi açar açmaz ziyaretçi penceresini tıklatmakta olan adamı tanıdı. "Finn," dedi. "Seni yeniden görmek ne güzel." Elinde hâlâ üzerinde çalışmakta olduğu kâğıt vardı.

"Alice'in kapısını çaldım ama cevap veren kimse olmadı. Ben de bu pencereye geldim. Fakat görüyorum ki işini böldüm. Özür dilerim."

"Engellediğin tek şey isteksizliğim oldu ki onu engellemen de hiç mesele değil. Keşke sana yiyecek bir şeyler ikram edebilseydim. Ama Alice bugün burada değil."

"Yemeğimi yedim. Sana da taze ekmek ve biraz katık getirdim."

Yeğinin içinden bir paket çıkardı ve dar pencereden kadına uzattı. Kadın küçük bir sevinç çığlığıyla paketi açtı. Kabuklu ekmek çok güzeldi ama asıl hazine hemen yanındaki kahverengiye çalan küçük paketti.

"Şeker. Ah, Finn, burada en az bir kilo şeker olmalı. Yalnız yaşayan biri için çok fazla." Zihninden bir hesap yaptı. Bir

kilo şeker takasta üç yüz altmış yumurta ederdi. Her güne bir yumurta. Bir yıllık. “Bir kısmını geri almalısın.”

“Başrahip bana cömert bir ödeme yaptı. Üstelik Blackingham Malikânesi’nin hanımefendisi de bana iyi bakıyor. Sana gelen birçok ziyaretçi var. Eminim şekerini paylaşmanın bir yolunu bulursun.”

Sesi akort edilen bir kaval gibi kısıktı. Kadın rahatladığını hissetti. Adamın dalgalanan sesinin ritmi onu rahatlatmıştı. Adam, boya lekeli parmaklarıyla ve bir sanatçıya has elleriyle hafifçe kabuklu ekmeğe dokundu. Kadın, Finn’in ona ait çalışmalarını beğenip beğenmeyeceğini düşündü.

Adam, “Ekmek fırından yeni çıktı, hâlâ sıcak,” dedi. “Soğumadan biraz yemelisin.”

“Ancak bana eşlik etmen şartıyla yerim,” dedi. Birden içinin ferahladığını hissetti. “Alice’in odasına geç. Anahtar bahçedeki ikinci taşın altına saklar. Onun odasındaki pencereye gelersen yemeği paylaşabiliriz. Orası bu dar yerden daha büyük.”

“Böylesi kutsal bir arkadaşla yemek yemek benim için zevktir.”

Anahtarın dış kapıda dönüşünü dinlerken ekmekten iki dilim kesti. Kapalı odayı bir maya kokusu kapladı. Her iki dilimin üzerine de bir parça ezilmiş şeker serpti. Kadın işini bitirdiğinde adam içeri girmiş ve odadaki tabureyi pencerenin önüne çekmişti.

“Taze sütüm de var. Gitmeden önce Alice getirmişti.” Kadın da kendi taburesini pencerenin önüne çekti. İki kalay kupaya süt boşaltarak pencerenin önündeki tezgâha koydu ve Finn’in önüne doğru ittirdi. Ardından bir bardak altlığı aldı ve yere, bağdaş kurup oturdu. Gri bir gölge, köşedeki daha koyu gölgelerden ayrılıyor, oda boyunca geziniyordu.

Finn gülerek duman rengi kediyi işaret etti. Sevimli bir

şekilde kendisine sunulan süte doğru hopladı.

“Bakıyorum da son görüşmemizden beri bir pansiyoner almışsın.”

“Bu Jezebel,” dedi Julian. Kedinin kabına biraz kırıntı serpiştirerek kuyruğuna dokundu. “Yarım-Tom getirdi. Pazarda bulunduğunu söyledi. Açlıktan kıvranıyor, başını postuna yaslıyormuş.”

“Kutsal bir kadın için pek alışılmadık bir arkadaş ismi.”

“Peder Andrew, buradaki vaiz, öfkeli bir anında ona bu adı verdi. Kedi, komünyon şarabını döktü de.”

“Böyle bir günden sonra kalmasına nasıl izin verdi?”

“Ona münzevilerin kurallarını belirleyen *Ancrene Riwe* adlı kitaptan bir cümle okudum. Kutsal bir kadın inzivaya çekildiğinde yanında bir kedi bulundurabilir diyor. Bu sözler ve tabii kedimizin müthiş bir fare avcısı olması onu ikna etmeye yetti.”

Beraberce güldüler. Güzel bir kahkahaydı. Kadın son zamanlarda pek gülecek şans bulamamıştı.

Süt ve ekmeklerini paylaşırken bir yandan da sohbet ediyorlardı: Yarım-Tom’dan, Jezebel’in tırmalama alışkanlığından, Julian’ın keşiflerinden konuştular. Finn, pencerenin pervazında duran fındık kâsesini sordu.

“Onları ziyaretçilerime veriyorum. Tanrı sevgisini hatırlatсын diye. O, yarattığı en küçük şeyleri bile nasıl da seviyor. Lütfen ayrılırken sen de bir tane al. Kutsal kemiklerden daha ucuz. Bir tür iyilik gibi, ücretsiz.”

Finn’in bakışlarının, aceleyle bir kenara bıraktığı kâğıtta olduğunu fark etti. Eşyadan yana hayli mütevazı olan odada küçük bir yazı masası bulunsada Julian raf olarak pencere pervazını kullanıyordu.

“Yazı işlerinin iyi gitmediğini mi söylemiştin?”

Kadın cevap vermeden önce yutkundu. “Çoğu -hayalle-

rimle ilgili keşiflerim yani- aylarca önce yazıldı. Son zamanlarda pek yeni bir şey yazamadım.”

“Çocuktan beri,” dedi adam.

“Annenin acısını atlatamıyorum. Onu teselli etmekte başarısız oldum. Ona küçük kızının ölümüne rağmen Tanrı sevgisini gösteremedim.” Parmağının ucuyla biraz şeker kırıntısı aldı.

Finn’in boş teselli sözcükleri sarf etmemesi, acının inancı reddettiğini ve dolayısıyla bir günah olduğunu söylememesi onu sevindirmişti. Julian, küçük kızın daha iyiye gittiğini, bacağına iyileşmeye başladığını ama aniden ateşinin çıktığını söylediğinde adamın çenesini sıkması onun da acı çektiğini gösteriyordu. Anne bir türlü teselli edilememiş, ondan çocuğunu alan acımasız Tanrı’ya sövüp saymıştı. Kiliseye, domuza ve domuzun sahibi olan piskoposa lanetler yağdırmıştı.

Julian hikâyeyi bitirince bir süre sessizce oturdular. Ardından Finn, kadının çalışmasına göz atmak istedi.

Kadın bir kâğıt yığınının adama doğru uzattı. Adam kâğıtlara göz atarken Julian da şekerli ekmeğini yiyordu. Jezebel, kâsesini temizlemiş ve pembe diliyle yüzünü silerek Julian’ın kucağına atlamıştı. Kaygıyla, yeşil gözlerini yarisına kadar indirmiş sayfaları okuyan Finn’i izliyordu. Julian kulaklarını okşarken tatlı mırıltılar çıkarıyordu.

Dakikalar geçti. Julian huzursuz hissetmeye başlamıştı. Adamın yazdıklarını beğenmesine dair içinde uyanan arzu onu hem şaşırtmış hem de paniğe kapılmasına neden olmuştu. Jezebel, kadının kaygısını fark etmiş gibi kucağından aşağı atladı ve gölgede kalan köşesine yöneldi. Sonunda Finn kâğıtları toplayıp düzeltti -öncekinden bile daha düzgün bir hâle getirmişti- bir kenara bıraktı.

“Ben dindar bir adam değilim. Ama bunların, sizin Tanrı ve Meryem sevgisine dair öğretilerinizin Tanrı’nın doğasının

daha doğru bir biçimde anlaşılmasını sağlayacağını görebiliyorum. Bu metin süslemeleri hak ediyor.”

Adam inkâr ediyordu ama Julian onun oldukça dindar bir adam olduğunu düşündü. Sadece birçok insanın yaptığı gibi bunu kaliteli tespihler ve süslemeli haçlarla insanların gözüne sokmuyor, aşırı ahlakçı davranmıyordu. Bunun ona kibir hissinin tattıracağından korkmasına rağmen adamın çalışmayı beğenmesinden memnuniyet duymuş, biraz da utanmıştı. Finn, güzel sözler söylemeye alışkın olmalıydı.

“Bu yazılar çoğunlukla kendi anlayışıma yönelik. Görüşlerimin gerçek manasını anlamama yardımcı oluyor. Ben yeterince eğitilmiş değilim –Latincem çok zayıf. Başkaları için yazmıyorum. Kilise’nin diliyle yazamam.”

Adam gülümsedi. Hafif çarpık, gizemli bir tebessüm.

“Bana görüşlerinizi anlatın,” dedi.

Kadın, hastalığından bahsetti. Bu konudan konuşmak, yazmaktan çok daha kolaydı. Adam iyi bir dinleyiciydi. Julian genç bir kadın olarak kurtuluşu nasıl istediğini ve Tanrı’dan sadece üç isteği olduğunu anlatırken Finn dikkatle öne doğru eğilmişti.

Julian’ın ilk isteği, Tanrı tutkusunu doğru bir şekilde anlamak, İsa’nın acılarını –tıpkı çarmıhın başında bekleyen Magdalene gibi- seyretmek, onun acısını görmek, bilmek ve paylaşmak, babasına nasıl haykırdığını duymak, Romalılar onun o güzel etini çivilerken kaynak suyu gibi fışkıran kanını görmek. Ruhu o kaynaktan beslenmeden önce İsa’nın tutkusunu görmeli, bilmeliydi. *Tam anlamıyla* bilmeli.

Julian, Tanrısal sabra ve anlayışa biraz olsun yaklaşabilmek için bedensel bir hastalığa yakalanmak, büyük acılar çekmek ve böylece ruhunu temizlemek için nasıl yalvardığını anlatırken Finn de onu cesaretlendirircesine başını sallıyordu. Julian, üç şey için nasıl yalvardığını anlatıyordu: Gerçek piş-

manlık, gerçek şefkat ve gerçek Tanrı arzusu.

Bardağından bir yudum almak için ara verdi. Yutkunurken kendi sesini duyabiliyordu.

Julian bedenini saran hastalığı, üç gün üç gece boyunca ölüm döşğinde yattığını, belden aşağısı tutmaz hâle gelince nefes alması için annesinin yastıkları sırtına dayayışını ve son duaları için papazın geldiğini, görme gücünün giderek tüendiğini, papaz başında dua ederken sadece adamın boynundaki haçtan yayılan ışığı, sadece haçı, sadece ışığı gördüğünü anlatırken Finn öylece dinliyordu. Julian daha önce bu kadar karşısındakine tüm dikkatini veren bir adam görmemişti.

“Altı yıl önceydi. Saint Julian’da inzivaya çekilmeden hemen önce. Otuz yaşındaydım,” dedi.

Kadın hikâyesini anlatırken odaya giren ışık da yavaş yavaş azaldı. Julian kalktı ve bir mum getirdi. Pencereye, aralarına yerleştirdi. Mumun ışığı Finn’in yüzünü aydınlatıyordu. Kırışan sakalı, saçların seyrekleşmeye başladığı geniş bir alın. Julian adamın hikâyesini dinlemekten sıkıldığına, sabırsızlandığına dair bir işaret bekledi –bir rahatsızlık işareti, sandalyeyi oynatmak. Çoğu böyle yapardı. Adam hiç soru sormadı. Kadının devam etmesini bekledi. Önünde yarısı yenmiş etmek dilimi vardı.

“Sonra aniden, ben dikkatle haça bakarken, tüm acım, tüm korkum silinip gitti. Hiç yaşanmamış gibi. Hastalıktan önce nasılsam öyleydim. Kendimi haftalardır olmadığı kadar canlı ve bütün hissediyordum. Kalkmak, koşmak, şarkı söylemek istiyordum. Bu ani, mucizevi değişimin ancak Tanrı’nın işi olabileceğini hemen anlamıştım.”

Finn, ağırlığını verdiği noktayı değiştirerek hafifçe öne eğildi. “Peki ya hayaller?” diye sordu.

“Çivilendiği yerlerden akan kıpkırmızı kanı gördüm. Sıcak ve yepyeni. Gerçek gibi. Tam da çivili başlık başına ge-

çirilirken. Onu o şekilde görmek çok büyük bir acıydı ama aynı zamanda da büyük bir keyifti. Şaşırtıcı derecede büyük bir keyif. Hani sanki cenneti görmüş gibi... O an birçok şeyi anladım. Ruhum ile İsa arasında hiçbir aracı olmadan. Her şeyi kendim anladım. Anlatan ya da açıklayan kimse yoktu.”

“Bir papazın yardımı olmadan demek istiyorsun. Benzer bir öğretiyi daha önce de birilerinden duymuştum –ama neyse. Sen devam et. Başka neler gördün?”

“Gördüğüm son şey İsa’nın annesiydi. Meryem Anamız. Hayalette benzer bir genç kız. Genç ve uysal. Bir çocuktan olsa olsa bir parça büyük.”

Finn önündeki kâğıtları işaret etti. “Ve sonra da bunları yazdın öyle mi?”

“Bunlar yazmaya *çalıştıklarım*. Ama yeteneğimin sınırlı olduğunu görüyorum.”

Adam kâğıtları aldı. Eliyle şöyle bir tarttı. “Benim bunlar-da gördüğüm muhteşem bir başlangıç.”

“Ama hepsi bu. Bitirdim. Gördüğüm her şeyi yazdım ama yeterli değil. Benim karalamalarım O’nun bana verdiği mutluluğa değer değil. O’nun aşkının taşkınlığını anlatamıyorum. Sözcüklerim –yani aslında bütün sözcükler- yetersiz. Bunu layıkıyla anlatabilecek bir kelime yok.” Kadın son kelimeyi söylerken ağzından çıkan nefesle mumun alevi titredi. “Diyebilirim ki bu, annelerin çocuklarına gösterdikleri sevgi gibi bir şey. Tıpkı annemin hasta çocuğuna gösterdiği gibi. Ama bundan daha fazlası. Çok daha fazlası. Kelimeler yetersiz, boş –özellikle de O’nun beni nasıl sarıp sarmaladığını hatırlayınca. O’nun sevgisini anlatmak için yaklaşılabildiğim tek tanım bir annenin sevgisi –ama tabii çok daha fazlası. Sayısız çocuğunu muazzam bir sevgiyle kucaklayan mükemmel bir anne O.”

“Mükemmel bir anne mi? Ama Tanrı erkek.”

Kadın başını iki yana salladı. “O’nun erkek olduğunu inkâr etmiyorum. Babamız, Tanrı bizi yarattı. Oğlu, İsa bizi besledi, korudu, kolladı. Onun kanı bizi anne sütü gibi besledi. O’nun gösterdiği sevgi, ancak bir annenin fedakârlığıyla örneklendirilebilir. Ben bunu ancak bu şekilde açıklayabiliyorum.”

Finn’in yüz ifadesi bir heykeltıraşın elleri altında ısınan bir kil parçası gibi yumuşadı. “Ben de bu sevgiyi biraz olsun biliyim. Bir kızım var. Adı Rose.”

Julian hatırladığını belirtircesine başını salladı. Hristiyan bir çocuk için bu ismin tuhaf kaçtığını düşünüyordu. Garip. Ama adam söylerken kulağa çok hoş geliyordu.

“Karım çocuğumuzu doğururken öldü. Ölmeden önce bana söylediği son şey neydi biliyor musun? Rebekka, karım, Rose’u -doğum esnasında ona oldukça acı veren o küçük bedeni- bağrına bastı ve *Bu öyle şahane bir duygu ki, keşke sen de bunu tadabilseydin*, diye fısıldadı.”

Rebekka! Bir Yahudi adı. Bir Hristiyan ve bir Yahudi? Hayır. İnsanın böyle bir şey yapmak için aptal olması gerekirdi. Sanatçının aptal olmadığını biliyordu. Tabii o Yahudi karısı onu büyülemeyse. Ama Yahudi kadınları da bir Hristiyan’la evlenerek kendini lekelemek istemez, hayatını riske atmazdı. Fransa’da, Hristiyanlarla ilişki içinde olduğu için bir Yahudi’nin başı kesilebilirdi. Yahudiler kuyuları zehirleyerek ’34 yılındaki veba salgınına sebebiyet vermekle suçlanıyordu. Yüzlerce Yahudi’nin Rhine civarındaki binalara zorla götürülerek canlı canlı yakıldıklarını duyunca Julian onlar için dua etmişti. Ağlamıştı da. Kilise’ye bağlı insanlar hoşgörülü olunması gerektiğini, Yahudilerin yaşamadığı bazı bölgelerde de veba görüldüğünü, hastalığın onların yoğun olarak yaşadığı bazı bölgeleri teğet geçtiğini ve ölüme neden olmadığını söylüyordu. Finn muhtemelen o hoşgörülülerden

biri olurdu. Ama görünüşe bakılırsa bir Yahudi'yle evlenerek Kilise'ye ve krala karşı çıkacak kadar toleranslıydı.

Karısının acı tatlı hatırasıyla Finn'in çene kaslarının gerilişini izledi. Bir şeyler daha söylemesini bekledi. Adam devam etmeyince uzandı ve eline dokunarak konuşmaya başladı. "Doğruluğuna inandığım tek bir şey var Finn. Tek bir şey. O da, *bu dünyada ne olursa olsun, Tanrımız, Annemiz, her şeyi yoluna koyacaktır.*"

Finn, kadına kuşkuyla baktı. "Çocuğunun ölümüyle kahrolan bir anneyi gördükten sonra hâlâ nasıl bu kadar kendinden emin olabilirsin?"

"Buna inanıyorum çünkü O bana öyle söyledi. Tanrı, Annem bana öyle söyledi ve o yalan söylemez."

"Şüphecilikten bu kadar uzak olmana imreniyorum," dedi adam. Parmaklarını kâğıtların üzerine vurdu. "İlk bölümü, hastalığını anlatan kısımları alayım. Sen devamını yazarken ben de o kısmı resimlendiririm."

"Okuman beni çok memnun etti ama dilim süslemeye değer değil. Latince yazmam gerekirdi."

"Dil daha geniş çevrelerce okunup anlaşılmasını sağlayabilir. John Wycliffe adını duydun mu?"

"Piskoposun ondan pek hoşlanmadığını biliyorum."

Finn'in kaş çatışı gülmesine neden oldu. Sesini fesat bir fısıltıya dönüştürdü. "Sence bu, bilgi hakkında yorum yapmak için yeterli mi?"

Finn o çarpık tebessümüyle cevap verdi. "Rahibe Julian, sen sezgileri güçlü bir kadınsın." Ayağa kalktı ve kâğıtları eline aldı. "John Wycliffe, *Kutsal İncil*'i, senin de yazılarını kalemle aldığın dile çeviriyor. Bana güven duyarsan, bu konuda öğrenecek şeyi olan iki çırağım var."

"Elbette kâğıtları alabilirsin. Kelimelerimin senin elinde güvende olacağını biliyorum Finn. Tek ricam, süslemelerin

sade olması. Benim mütevazı sözcüklerime uygun düşmeli. Abartılı ya da cırtlak renkler olmasın.”

“Rahibe Julian, John Wycliffe’le sandığından çok daha fazla ortak noktanız var.”

Artık Doğu Anglia’nın uzun süren alacakaranlığı da çekilmiş, odayı aydınlatmak için ellerinde sadece pencerenin önündeki mum kalmıştı. Finn kâğıtları kollarının altına yerleştirmiş dış kapıya doğru ilerlerken Julian’ın bakışları eşişe dek adamı izledi. Adam kapıyı açınca gecenin karanlık gölgesi penceresine vurdu. Serin ekim akşamında rüzgâr yoktu ve dolunay, yol kenarındaki bitkilere vurarak mavi-yeşil bir şerit oluşturunuyordu.

Finn açık kapının önünde durarak “Yakında bunlara don vurur,” dedi.

Sahibinin sesini duyan atı bir an önce gitmek için huzursuzlanarak kişnedi.

Julian, “Bu gece dışarısı epey soğuk olacak,” dedi. “Üstelik Azizler Günü arifesi. Dışarıda olmak için uygun bir gece değil. Blackingham da epey uzakta. Katedraldeki rahiplerle kalabilirsin.”

Finn güldü. “Bir handa, ocağın yanına çekilmiş bir şilte de yatarım. Serseriler arasında olmak daha güvenli. Piskopos benden pek hoşlanmıyor. Onu yerinden mahrum ettiğimi düşünüyor.”

Julian “Hediyelerin için teşekkürler,” dedi adam el sallarken. “Bir dahaki sefere kızını da getir.”

Ama adam kapıyı kapamıştı bile. Anahtarın kilitte döndüğünü, ardından da bahçedeki taşın altına geri koyduğunu duydu. Kalay kupaların dibinde kalan sütü de Jezebel’in kâsesine boşaltarak kırıntıları temizledi. Ardından ekmek ve şekerleri özenle yağlı kâğıda sardı. Mumu söndürdü –mum da en az şeker kadar değerliydi. Karanlıkta köşedeki karyola-

sına gitti. Jezebel yatağına atladı. Önce battaniyenin kıvrımı, ardından kürklü bir top dizlerinin sıcağıyla büküldü.

Rose kendini hiç bu kadar yalnız hissetmemişti. Thetford'daki rahibelerle kalırken bile. Güneşli bir günde deniz mavisi ipekten elbisesini giymek bile kendisini daha iyi hissetmesini sağlamamıştı. Colin için giyinmişti ama Colin burada değildi. Leydi Kathryn onun "dinlendiğini" ve yemekte onlara katılmayacağını söylemişti. Sofra büyük salona kurulmadığı için de özür dilemişti. Şerif bunun çok "konforlu" olduğunu söylemişti. Rose ise sıkıcı bulmuştu.

Uzun burunlu şerife güvenmiyor, onun Leydi Kathryn'e ve kendisine bakışlarından öğreniyordu. O boncuk boncuk gözleri teninde geziniyordu. Keşke babası burada olsaydı. Küçükken babası onu asla yabancılarla bırakmazdı. Ancak Rose yine de Leydi Kathryn'in pek yabancı sayılmayacağını kabul etmek zorundaydı. O, Colin'in annesiydi. Günün birinde kaynanası olabilirdi. Bu düşünce kalbinin hızla çarpmasına neden oldu.

Belki de Colin'e bir tepsi götürmeyi teklif etmeliydi. Kimse ona bir şey anlatmamıştı. Onu konunun dışında bırakmak işlerine geldiğinde bir çocukmuş gibi davranıyorlardı. Tek bildiği yün deposunun yandığı ve Çoban John'un yangında öldüğüydü. Cehennemdeki bir ruh gibi yanmıştı. Korkunç bir şey. Şimdi de hiçbir şey olmamış gibi hep birlikte oturmuş güvercin etinden yapılmış güveç ve pırasa yiyorlardı. Bir gece önce Colin'le birlikte yün deposundaydılar. Mum yakmışlar mıydı? Hatırlamıyordu. Kimi zaman yakıyorlardı. Ama mumu söndürmeyecek kadar dikkatsiz değillerdi. Söndürmemişler miydi yoksa?

Leydi Kathryn, şerifle paylaştığı tabağın üzerinden Rose'a bakarak gülümsedi. Yorgun bir tebessüm. Şerif ve misafir pa-

paz için yemek hazırlarken Rose da Leydi Kathryn'e yardım etmişti. Agnes'ten yemek beklemek zalimlik olurdu. Rose'a karşı her zaman nazik olan Agnes, zavallı kocasının yanmış bedeninin başında bitkin bir hâldeydi. Rose ürperdi ve eli ni boynundaki gümüş haça uzattı. Ama eli tenine değdi. Şeridini yıkamak için boynundan çıkarmış ve geri takmayı unutmuştu. O olmayınca kendini savunmasız, cırılçıplak hissediyordu. Sanki elbisesini, gömleğini giymeyi unutmuş gibi.

Şerifin sakalında bir parça yağ parlıyordu. Güvercin güvecinin kokusu, üşüdükleri için yaktıkları odunların kokusuna ve yün deposundaki yangından kalma pis havaya karışıyordu.

Yemek yedikleri odanın kapısı avluya açılıyordu.

Rose, kusmadan önce kapıya zor yetişmişti.

*Eğer yeminli bir bakireye saygısızlık ederse, üç yıl
boyunca kefareti öder.*

THEODORE'NİN PİŞMANLIĞI (8.YÜZYIL)

Derin mutfağın karanlığında, büyük taş ocakta daima yanan ateş sönmüştü. Leydi Kathryn'ın babasının döneminde yaşanan '34 yılındaki veba salgınından beri ilk kez Blackingham'daki büyük bacadan duman tütmüyordu. Ancak paçavralardan yapılmış yatağında tir tir titreyen cılız hizmetçi bu konuda hiçbir şey bilmiyordu. Tek bildiği yanında yattığı ocağın soğuk olduğuydu. Zaman zaman ocağın kenarındaki bir sepete kıvrılan köpek bile daha sıcak bir yatak aramaya gitmişti.

Ama Magda'nın başka bir yatağı yoktu. Sazdan yapılma tek gözlü sefil bir evde yaşayan sekiz kişilik ailesinin köyü en az iki mil uzaklıktaydı. Şeytanların gizlendiği tarlalarda yürümeli, bugün bir adamın şeytanın ateşiyle yandığı ve bir zamanlar yün deposu olan kalıntılardan geçmeliydi. Gerçi gölgeler ve yeni hayaletler olmasa bile dönemezdi. Babasının öfkesi ve annesinin hayal kırıklığıyla yüzleşemezdi. Babası hep aptallığından dem vurarak küfrederek ve ailece ilgilendikleri o berbat bahçeden zararlı otlar yerine yanlışlıkla sebzeleri ko-

pardığında onu döverdi. Annesi sonunda çaresiz kalarak onu buraya getirmişti. “En azından ısınırsın, karnın doyar,” diye fısıldamıştı annesi. “Sana ne söylerlerse yap,” demişti. “Sakın eve geri dönme,” dememişti ama çocuk, annesinin omuzlarının birden çöküşünden, şişkin karnını gizlemek için kambur duruşundan ve giderken bir kez bile dönüp ardına bakmamasından her şeyi anlamıştı.

Magda, bu değişimi de mevsimlerin değişimini, sarhoş babasının öfke nöbetlerini ve annesinin her yıl doğum yapmasını kabullendiği gibi kabullenmişti. Hayatında kontrol edemediği ne varsa kabullenirdi. Başka bir şey de beklemezdi. Ahmağın teki olduğunu biliyordu. Bunu ona o kadar çok söylemişlerdi ki bir ahmak bile anlayabilirdi. Ama yetenek denen şeyden habersizlerdi. En büyük oğlu hızla gelen bir at arabasının altında ezildiği zaman annesi, “Tanrı verir, Tanrı alır,” demişti. Belki de bu yetenek ona Tanrı tarafından ahmaklaşması karşılığında verilmişti. Başkalarının bu yeteneğe sahip olmadığını biliyordu. Yoksa neden böyle salakça şeyler söyleyip yapsınlardı ki? Tıpkı babasının sahip oldukları tek domuzu, ertesi gün hastalanıp ölen bir inekle takas etmesi gibi. Magda, takas yapacağı adamın güvenilirmez biri olduğunu anlamıştı. Babası açgözlülüğü yüzünden kör olmuş ve pazarlığı hızla sonlandırmıştı. Ama böyle olacağını tahmin edememişti. İşte Magda o zaman, insanların içini görmenin, söylemedikleri şeyleri duymanın herkeste bulunmayan bir yetenek olduğunu anlamıştı.

Başka şeyleri de anlıyordu. Mesela insanların ruhlarının ne renk olduğunu. Beyaz saçlı, uzun boylu kadının sesi mağrur, ruhu maviydi. Gök mavisi değil de yeşile çalan bir mavi. Bir nehir gibi. Bir nehir, evet. Kıyıda sallanan söğütleri, güneşin parladığı masmavi gökyüzündeki beyaz bulutları yansıtan gölgeli bir gölet. Aşçının ruhu paslı bir kahverengiydi. Islak toprak gibi. Hani kap kaçak yapılanlardan. Kocası için üz-

gündü. Magda çobanı bir iki kez görmüştü. Oldukça hoş birine benziyordu. Onun ruhu da kahverengiydi ama tonu daha açıktı. Kış günü çayırların aldığı renkten. Ama Magda'nın en çok sevdiği, güvercin güveci yaparken uzun kadına yardım eden kızdı. Rose ve Leydi Kathryn –isimlerini öğrenmişti. Bu isimleri, Mayıs Eğlencesi'nde bir ozandan duyduğu şarkının sözlerini söyler gibi tekrar tekrar söyledi. Ta ki ezberleyene dek. Büzüldüğü köşeden Rose'un enteresan ten rengini izliyordu. Soluk bir kuklanın rengine benziyordu. Kendisi gibi pembe ve beyaz değildi. Saçları ise kömür gibi siyah ve parlaktı. Ama Rose'un ruhunda iki renk vardı. Birbirine geçmiş, hareketli iki renk. İçine gül atılmış tatlı tereyağı gibi altın rengi ile sarının karışımı bir renk. Bu, Magda'yı adeta büyülemişti. Bugüne dek iki renkli bir ruhu olan tek kişi tanımıştı. Annesinin ruhu menekşe rengiydi ama kimi zaman ortası altın rengi oluyordu. Her zaman değil. Arasıra.

Magda ürperdi ve bacağındaki pire ısırığının kabuğunu kanayana dek kaşıdı. Belki közleri karıştırabilir, ahırda biraz yakacak bulabilirdi. Ahır çok uzakta değildi. Oraya gidecek kadar cesaret bulabilirdi kendinde. Büyük ocak demirini iki eliyle tuttu ve küllerin arasında birkaç kıvılcım bulana dek sönmüş kömürleri karıştırdı. Seyisin oğlu ona gülmüş ve “kız çocuğu” demişti ama ruhu yeşildi. Daha önce yeşil ruhlular içinde ona kötü davranan kimse olmamıştı. Yardım ederdi. Ertesi sabah Agnes, ateşin sönmesine izin vermediğini görünce mutlu olurdu. Hem de soğukta uyumak zorunda kalmazdı.

Finn, hanın ortak kullanıma açık odasındaki şöminenin yanında yatağını hazırladı. Döner merdivenlerin yukarısındaki dolaba benzer odalarda küflü bir yatağı iki kişiyle paylaşmaktan daha az riskliydi. Yerde yatmakta olan altı ya da yedi yolcunun ve Canterbury'e giden seyyahın horultularını iğrenerek

dinledi. En yakınında yatan adam geçen yılın hasadından beri sakalını ve saçlarını yıkamamış gibi duruyordu. O keçeleşmiş saç yumağında bir dolu yağ, kırıntı ve Tanrı bilir daha neler vardı. Finn battaniyesini çekti. Bir bitin en fazla ne kadar mesafeye zıplayabileceğini merak ediyordu. Ayrıca odada yatanların içinde kaç tane yankesici olduğunu da düşünmeden edemiyordu. Gömleğinin içine sıkıştırmış olduğu ağır keseyi, uyurken ortaya çıkmayacak şekilde ittirdi. Gerçi endişelenmesine gerek yoktu. Uykusu gelmiyordu. Müşkülpesentliği ve içindeki huzursuzluk uyumasını engelliyordu.

Gün onun için güzel başlamıştı –başrahibin cömert ödemesi, pazarın renkli tezgâhları arasındaki gezintisi, Münzevi’yi ziyareti. Fakat Saint Julian Kilisesi’nden ayrılır ayrılmaz her şey ters gitmeye başladı. Şehir duvarlarının dışında kalan Kral Yolu’ndan Blackingham’a gitmeyi düşündü ama böyle bir durumda yolculuğunun önemli bir kısmı karanlıkta geçecekti. Bunun yerine bir ya da iki mil boyunca Wensum Nehri’nin kenarından kuzeye, Piskopos Kapısı’na doğru ilerledi. Orada, büyük katedralin yakınlarında bir han bulacağına emindi.

Şehre giren büyük bir kafil e yüzünden bir süre Piskopos Kapısı’nda bekletildi. Diğer yolcuların çoğu, gezi arabasının kı zıl perdesine i liştirilmiş Kilise’nin mührüne saygı göstermek için atlarından inmişti. Ama Finn, büyük kafil e ağır ağır ilerlerken sabırsızca homurdanan atının üzerinde kalmayı tercih etti. Bu sırada arabanın içindeki yetkiliyle göz göze geldi.

Norwich Piskoposu Henry Dispenser.

Finn, göz temasından kaçınmak için başını diğer tarafa çevirdi ama çok geçti. Birbirlerini tanımışlardı. Büyük araba gıcırtyla durdu. İçeriden kı zıl üniformalı bir uşak çıkınca kalabalık şaşkınlıkla mırıldanmaya başladı. Uşak doğruca Finn’e yaklaştı.

“Norwich Piskoposu Henry Dispenser efendimiz sizinle

konuşacak,” dedi. Tüylü şapkasıyla arabayı işaret ediyordu.

Finn bir an konuşmayı reddederek ilerlemek istedi. Ama kusurları arasında aptallık yoktu. Atından indi ve dizginlerini görkemli kıyafetler giymiş olan uşağa uzattı. Adam bozulmuştu ama yine de atın yanında durdu ve eldivenli parmaklarının arasında iğrenç bir şey tutarmış gibi dizginleri aldı.

Finn, “Bu ata iyi bak,” dedi. “Broomholm Manastırı’na ait değerli el yazmaları taşıyor.” Oxford’dan gelen pakete endişeyle bakan Finn ilerledi ve pencerenin perdelerini araladı. İçerideki kibirli yüze, “Saygıdeğer piskopos,” dedi.

Kalabalık hafifçe ilerledi. Sanki tek kulak olmuş dinliyor gibi sessizlerdi. Piskopos başka bir uşağa bir şeyler fısıldadı ve arabanın kapısı açıldı. Tozlu yola püsküllü ve brokar işlemeli bir ayak taburesi kondu.

Finn hareket etmedi. Diğeriyle aynı derecede görkemli giyinmiş olan bu ikinci uşağa soru dolu bakışlarla baktı.

“Piskopos efendimiz seninle özel olarak konuşacak.” Sesindeki tını, bu sade giyimli adamın böyle bir muameleye değer olmadığını düşündüğünü açıkça belli ediyordu. Finn perdeleri aralayıp kumaşla kaplı arabaya girerken kalabalık iç geçirdi.

Finn, tekerlekler üzerinde de olsa Kutsal Kilise’nin ihtişamıyla süslenmiş bu arabaya girer girmez sosyal olarak dezavantajlı bir konuma düşmüştü. İşaret verilmeden oturmalı mıydı yoksa böyle kambur, tuhaf bir hâlde dikilmeye devam mı etmeliydi? Boyu uzun olduğu için kasıtlı olarak böyle acemi ve rahatsız bir konumda mı tutulacaktı? Piskoposun sırtışı, Finn’in rahatsızlığının farkında olduğunu ele veriyordu. Henry Despenser’in, başkalarının huzursuzluğundan keyif alan bir adam olduğunu ortaya çıkaracak kadar uzun bir duraksamanın ardından karşısındaki kadife kaplı sırayı işaret etti. “Otur lütfen.”

Finn oturdu. Hiçbir şey söylemedi.

Misafir, ev sahibinin bakışlarına karşılık verirken sessizlik uzadıkça uzadı. Bu kadar yakından ve loş ışıkta bakınca piskopos Finn'in hatırladığından daha genç görünüyordu. Belki yaş olarak gençti ama kibri oldukça büyüktü. Söze Despenser başladı.

"Broomholm'daki manastır tarafından tutulan tezhip sanatçısı sensin."

"Evet efendim."

"Domuz etinden hoşlanan şu adam."

Finn yemi yutmadı. Son görüşmelerine yapılan göndermeyi görmezden geldi. Despenser konuşmasını sürdürdü. "Talihsiz şartlarda gerçekleşen," -kurnazca gülümsedi- "son görüşmemizden beri çalışmanın yapısını araştırdım. Başrahip, Kilisenin malına yaptığın saygısızlık karşısında büyüklük gösterip seni affetmekle çok bilgece bir karar verdiğimi söyledi. Seni övüp duruyor."

Finn ilk görüşmelerine yapılan göndermeyi yine görmezden gelerek iltifatları hafif bir tebessüm ve baş işaretiyle karşıladı. Bu neydi şimdi? Piskopos onunla oyun mu oynuyordu? Münzevi kadının kedisinin zarif patileriyle bir fare tuttuğunda gülümsediği gibi gülümsüyordu.

Piskopos, "Görünüşe bakılırsa kelimelerden çok eylem adamısın," dedi. "O hâlde konuya geleyim. Sana bir görev vereceğim. Benim için sunağın arkasındaki panoya asılacak bir örtü yapmanı istiyorum." Görevinin ne hakkında olacağını şimdi düşünüyormuş gibi duraksadı. "Tutkuyu, Dirilişi ve İsa'nın göğe çıkışını anlatacak."

İşte sürpriz! Nasıl bir tuzaktı bu? Despenser öldürülen domuzunun intikamını mı almaya çalışıyordu?

Piskopos devam etti. "Ne düşündüğünü biliyorum –neden loncalara gitmiyorum? Ama ben belirli estetik standart-

ları olan bir adamım ve senin üstün yeteneğin kolay bulunur cinsten değil. Başrahip bu konuda bana teminat verdi.”

Büyük övgüler. Hem de büyük patrondan. Bu, onu rahatlatmalıydı. Ama rahatlatmadı. Halıyla kaplı dar araba boğucuydu. Zindan gibiydi. Piskopos gençliğine ve ermin kenarlı elbisesine rağmen pek hoş kokmuyordu. Bedeninde sarımsak ve bayat parfüm kokusu vardı.

Finn sözcüklerini dikkatle seçerek “Beni çok onurlandırınız,” dedi. “Ama korkarım şu sıralar bu işi yapamayacağımı bildirmeliyim. Başrahip bana epeyce iş verdi ve cömert bir hami olduğunu kanıtladı. Onu hayal kırıklığına uğratmak istemiyorum.”

Sözcükler daha ağzından çıkmadan yanlış yaptığını anlamıştı.

Piskoposun yüzü kıpkırmızı oldu. “Yani bir başrahipten-se bir piskoposu hayal kırıklığına uğratmayı tercih ediyorsun. Broomholm büyük ayrıcalıkları olan bir manastır değil. Hevesin beni şaşırttı tezhipçi. Ve aklın.”

“Hayal kırıklığı değil saygıdeğer efendim. Sadece sunak örtüsünü layıkıyla yapabilecek zamanı bulana kadar ertelemek diyelim.”

Dispenser’ın dudakları sımsıkı birbirine kenetlendi. Son söyledikleri de söylenmemesi gereken şeylerdi. Başrahipten sonra gelmenin piskoposun hoşuna gitmeyeceğini anlamalıydı. Neden öyle demişti ki? Kiliseyle ilgili nefret ettiği ne varsa hepsini temsil eden bir din adamının bu sonradan görmeliğini iğnelemek için bilinçsiz bir arzu mu duyuyordu? Yeni bir denemeye girişti.

“Sizin gibi soylu ve saygın birinin güvenini kazanmak gerçekten gururumu okşadı. Fakat eminim saygıdeğer efendimiz de kabul edecektir ki manastıra hizmet ederken de sizin vermek istediğiniz görevde olacağı gibi Tanrı’ya hizmet ediyο-

rum. Kişisel bir kazanç için birinden birini seçmek, sanatımı adadığım Kutsal Bakire'ye saygısızlık olur."

"Dine bağlı ve temkinli bir cevap kesinlikle. Aynı zamanda uyanıkça." Ses tonu bir sanatçıdan beklediği şeyin dindarlık ya da uyanıklık olmadığını belirtiyordu.

Finn minyatürler üzerine çalıştığını, bu büyüklükte bir çalışmanın onu aşacağını söyledi. "İzniniz olursa sunak örtünüzün Felemenk sanatçılardan biri tarafından yapılması hâlinde çok daha değerli olacağını söylemek isterim."

Piskopos bu cevap karşısında yerinde huzursuzca kıpırdanmıştı. Tıpkı şimdi Finn'in kabalık hanın zemininde dönüp durduğu gibi.

Piskopos sert bir sesle, "Tabii eğer sen yapamıyorsan başkalarına bakacağım," dedi. Sonra da sabırsız bir el hareketiyle dışarıda, pencerenin önünde bekleyen uşağı çağırdı. Kapı aninden açıldı ve Finn arabadan inerek akşamın serinliğine geri döndü. Henüz kendine gelmişti ki arabacı atları kırbaçladı ve büyük araba ağır ağır ilerlemeye başladı.

Bir çuval inciri berbat ettim. Artık güçlü bir düşmanım var, diye düşündü. Ama şimdilik canını sıkın tek şey etrafında uyuyan ayaktakımından adamların horultuları ve osuruklarıydı. *Vazgeç Finn, bu gece sana uyku yok,* dedi kendi kendine. Böylece şafak sökmeden odadan çıkarak seyisi uyandırdı ve atını istedi. Kış sabahının ilk ışıkları kendini göstermeye başladığında Norwich'ten çıkmış, Blackingham'a doğru yol alıyordu.

Finn'in sabah yolculuğu bir gün öncesinin vadettiği kadar güzel değildi. Huzursuzluk ve kaygıyla doluydu. Genellikle şafak vakti değil de gün batımlarında hissettiği bir yalnızlık duyuyordu. İçinde kötü bir his vardı. Boynundan sarkan altın paraları ve eyerindeki hediyeleri düşünmek bile içini rahatlat-

mamıştı. Uykusuzluktan gözleri yanıyor, sırtı ağrıyordu. Yerde uyumak için fazla yaşlanmıştı. Ya da belki de Blackingham'daki odasının rahatına alışmıştı. Blackingham. O da içini kıpırdatıyordu. Kötü bağlanmış bir bağ gibi. Aşkın bedelini biliyordu.

Yalnızlığa verdiği bu kısa molanın bedeli ne olacaktı? Evet, kısa olacaktı. Eğer Kathryn ile ilişkisi öğrenilirse... Ama iyi bir geçmiş vardı. İşi bitince gidecekti. Gitmek istediğinden değil, başka seçeneği olmadığından. İlişkileri gizli kaldığı sürece Kathryn'in konumu zedelenmezdi. Her şeye rağmen belki de kendini dizginlemeliydi. Yoksa bu kısa mutluluk ona gücünün yetmeyeceği bir bedele mal olacaktı.

Atının su içmesi için bataklık kenarındaki bir su birikintisinde durduğunda bulutlardan bir perde güneşin sıcaklığını kesmişti. Belki de her zamanki iyimserliğini sıkıntıya dönüştüren eyerde taşıdığı metinlerin ağırlığıydı. Ya da herkesten dikkatle gizlediği, öyle ki zaman zaman kendinin bile unuttuğu sırrın ağırlığı. Bunu ondan gizlemekte doğru mu yapıyordu? Ama bilmemek onun tek savunması olacaktı.

Ufukta belirsiz bir noktaya gözlerini dikti. Gri gökyüzü bataklığa, bataklık denize dökülüyordu. Boya kutusundaki yegâne rengi gri olan hüznü bir çocuk tarafından çizilmiş bir deniz manzarasına benziyordu. Manzara öylesine düzdü ki insan dünyanın kıyısına dek yürüyebilirmiş gibi geliyordu. Sulak alanda rüzgârı kesecek tek bir tepe, ufacık bir yükselti bile yoktu. Bu düzlüğü, bu geniş ve huzursuz gökyüzünü nasıl güzel bulabilirdi? Berrak, altın rengi ışıklarıyla uzun yaz onu cezbetmişti ama artık o uzun yazın sona erdiğini hissediyordu. Ensesine vuran soğuk kuzey rüzgârı da bunu onaylar gibiydi.

Blackingham önünde uzanıyordu. Kırmızı briketten çehresi onu, üzerine yapışmış kasvetli havadan kurtarıyordu. Mutfak bacasından sadece ince bir duman çıkıyordu. Gri gö-

ğün üzerinde güçlükle seçiliyordu. Ama Finn o dumanda hoş bir karşılama gördü ve atını Rose ve Kathryn'e doğru mahmuzladı. Rose ve Kathryn.

Colin geceyi tapınağın soğuk zeminine kapaklanmış hâlde geçirmiş, sabahı o hâlde etmişti. Gece boyunca tüm dikkati sunakta yatan  st  örtülü cesedin üstünde ydi. Cesetten yükselen yanık kokusu Colin'in midesini altüst ediyordu.  zerindeki solgun örtü, yanmakta olan tek mumun zayıf ışığını yansıtıyordu. Sabaha kadar cesedin başında, çobanın son yolculuğunu yapmasını bekledi ışıık. Colin de. *Pater Noster, qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum...* Tanrı'ya kaç defa söylemişti bunları. Tekrarlamaktan boğazı kavrulmuş, dili şişmişti. *Libera nos a malo, libera nos a malo, libera nos a malo.* Bizi kötülükten koru. Ama içinde bunun için artık çok geç olduğuna dair bir korku vardı. Hepsinin suçuydu. Neden daha önce görmemişti? şeytan, onu ölümcül bir günaha çekmek için Rose'un güzelliğini kullanmıştı. Bir bakireyi baştan çıkarmıştı ve şimdi ikisinin de ruhu çobanın kanıyla lekelenmişti.

Feneri s nd rm şler miydi? Hatırlamıyordu. Ama ne fark ederdi ki? Tanrı onlara yangınla mesaj vermişti. Y n deposu Tanrı'nın onlarla ilgili hükmüydü. Tapınağın soğuk sessizliği içinde *Et dimitte nobis debita nostra*, diye mırıldandı hıçkırıklara boğularak. Dar pencereye beyaz bir güvercin konmamıştı, meleklerle özgü bir ışıık kurtuluş m jdelememişti. Sadece zeminde gezinen bir fare. Aslında bir mucize beklemiyordu. Günahı kolayca affedilebilir bir günah değildi. Ruhunu kurtarmak için belki de bir  m r Rabbin duası okumalıydı. Tabii Rose'un ruhunu da –günah işlediklerini ilk Rose söylemişti.

Daima Tanrı'ya ait olduğunu bilmiyor muydu? Onun çağrısını reddetti. Ve şeytan bu küçük ganimetle yetinmeyerek

onu kandırdı. İşte ellerinde kan vardı. Ve Rose'un da —güzel, masum Rose onun şehvetiyle lekelenmişti. Hayatını Rose'un kurtuluşu için dua etmeye adayacaktı. Ama öyle hayal ettiği gibi olmayacaktı. Müzik yoktu. Uyumlu seslerden oluşan bir koro da olmayacaktı. Cenneti anlatan şanlı ilahiler de. Müziksiz bir manastır seçecekti. Belki Fransisken. Sessizlik yemini edecek, gençliğinin kalanını ve tüm hayatını sessizliğe adayacak, kirlettiği Rose için dua edecekti. Müziğinden teselli almadan yaşanacaktı. Kefaretini ödeyecekti.

Tapınağın serinliğine rağmen teni yanıyordu. Belki sıtmaya yakalanır ve ölürdü. Kaçış. Ama bir lütuf gibi ölümü dileyemezdi. Hem Rose vardı. Rose'un ruhunun ona ihtiyacı vardı.

Avludaki çan bir kez çaldı. İnancılıları sabah duasına çağırıyordu. Onu çağırıyordu. Sunağın önündeki bu ağlayıp sızlamaları onu bağışlatmazdı. Şafağın griliğiyle birlikte içrisi daha da ruhani görünüyordu ama artık Colin'i korkutmuyordu. Yaşlı bir adam gibi tutuk hareketlerle ayağa kalktı. Üzerine bir tövbe elbisesi geçirecek ve John'un cesedi Saint Michael'a götürülürken arabanın arkasında yürüyecekti. Cenazesini arabadan bizzat alacak, ölümler kapısından geçirecek kabul göreceği kutsal toprağa bırakacaktı. Peki ya sonra? İçinde bir ağırlık kıpırdandı. Kalkmadı, sadece kıpırdandı. Daha rahat oturmak için.

Sonra günahını Saint Michael'ın papazına itiraf edecek ve böylece Blackingham'ın en küçüğü Colin olarak sürdürdüğü yaşamı sonra erecekti.

Sör Guy de Fontaigne de günün ilk ışıklarıyla kalktı. Blackingham'da kalmak gibi bir niyeti yoktu. Ev sahibinin binbir özürle sunduğu soğuk güvercin güvecinden epeyce yedikten sonra rahat uyuyamamıştı. Yangında ölen herif, aşçının kocasıydı. Ne olmuş yani? Kadın sonuçta bir

hizmetkârdı. Sadakati hizmetinde bulunduğu haneye karşıydı. Sör Guy Blackingham'ın efendisi olsaydı –bunun düşüncesi bile Kralın Şerifi'ni büyülüyordu. Özellikle de Blackingham'ın Leydi Kathryn'in çeyizi olduğunu ve kocasının ölümüyle haklarının ona iade edildiğini öğrendiğinden beri –böyle bir ihmalkârlığa asla göz yummazdı. Kadının acısını reddettiğinden değil. Köylüler ve köleler bile bu hakka sahipti. Gözyaşlarını yemeklere tat vermek için kullanabilirdi. Ama o yemekler muhakkak yapılacaktı. Ve tam zamanında servis edilecekti. Görev de kişinin konumu gibi Tanrı tarafından emredilmişti. Yoksa Sör Guy bu hırsla kral olurdu. Tahta ulaşamayabilirdi. Ama Blackingham Malikânesi ulaşabileceği yerdeydi.

Öncelikle Leydi Kathryn'e kur yapmalıydı. Ama odasında ateş yanmazken ve karnında böylesi bir eziyet sürüp giderken hiç de kur yapacak durumda değildi. Bir gece önce kadının istediği gibi gidip papazı getirmiş ve -yine istediği gibi- kötü durumdaki oğlunun *kafasını dağıtmıştı*. Roderick avlandıkları zaman yanında diğer ikizi getirirdi. Alfred, şerifin daha çok hoşuna gidiyordu. Neşeli bir gençti. Eğlenceli ve zaman zaman da haylaz. Bu ipek saçlı, düzgün yüzlü, solgun çocuk onlarla sadece bir kez ava gelmiş ve yaralı bir geyiği görünce ağlamaya başlamıştı. Roderick onunla alay etmiş ve eve göndermişti. “Annesinin memesini çok emdi. Asla bir erkek olamayacak.”

Çok tatsız bir yol arkadaşıydı. Şerifin o kararlı, kafasını dağıtma çabalarına verdiği tepkiyi pekâla bir sağır ve dilsiz de verebilirdi. Bir saat içinde yanlarında rahiple birlikte bu yetersiz ikramların olduğu malikâneye geri dönmüşlerdi. Tüm bunlar bir çobanın ölümü yüzündendi. Blackingham'a gerçekten de bir el atılmalıydı. Sör Guy da bunun için can atıyordu. Mağrur bir dul da cabası. Eğer Roderick'in duluyla evlenirse, çeyiz toprakları onun kontrolüne girerdi.

Serin kış sabahında hızla giyindi. Lavaboda su olmamasına küfretti. Ardından hızla kılıcını ve hançerini beline yerleştirdi. İssız avludan geçerek büyük mutfağa doğru ilerlerken mezara benzeyen evde en ufak bir kıpırtı bile yoktu. Dumanlı mağaraya benzeyen mutfağa umutla girdi: Belki orada cızırdayan tombul sosisler bulabilirdi. Ama burada da yaşamsal bir işaret yoktu. Bulaşıkçı kız, ocağın cılız ateşinin yanında uyuyordu.

Hançerinin kını yemek kaplarından bazılarına çarptı. Uyumakta olan kız tekmelenmiş bir köpek gibi sıçradı. Farkında olmaksızın büzülmüştü. Sanki kendini görünmez kılmak istiyordu.

“Bana bak, kız. Hanımın nerede?”

Kız tepki olarak sadece büyük, uykulu gözlerini kırıştırdı.

“Tanrı aşkına, sağır mısın? İnsan burada bir parça ekmek bulmak için ne yapmalı?”

Kız, dört ayak üstünde duran bir kedi gibi sıçradı. Gözleri aniden açıldı. Anlaşılmaz bir şeyler homurdanarak bir dolaba doğru koştu. Küflü bir beze sarılmış yarım bir somun getirdi ve adama uzattı.

“Ekmek,” dedi. Sonra somunu aralarındaki masaya bıraktı ve yeniden gölgeye çekildi.

“Sana kendi istihkakından yemek veriyor. Kabul etmemek kabalık olur.”

Sör Guy, duyduğu erkek sesinin sahibini görmek için arkasını döndü. Hançeri hazırды. Arkasında sırttan adamı tanıy gibi olsa da hançerini tamamen indirmedі.

“Kokmuş bir yemeğı yemek daha kabaca diye düşünüyorum.” Hançeri yerine koymuştu ama eli hâlâ kabzasındaydı. Adamı tanımıştı. “Piskoposun elçisinin öldürüldüğü gece buradaydınız. Manastırdan geliyorsunuz. Bir çeşit sanatçı.”

“Tezhip sanatçısıyım. Adım Finn. Siz de Kralın Şerifisiniz. Olayı gayet net hatırlıyorum. Papazın cesedini zamansızca or-

talığa sererek Leydi Kathryn'i korkutmuştunuz.”

Sör Guy'ın sırtı düzleşti. Baş parmağıyla hançerin kabzasındaki oymaları okşadı. Bir sanatçıya göre fazlasıyla kibirli bir ses tonu vardı. Tavırları uygunsuzdu ve uygun olmayan her şey Sör Guy'ın canını sıkardı. O akşam sofrada konuştuklarını, bir anlaşmazlık yaşadıklarını anımsar gibiydi ama konuyu hatırlayamadı. Emin olduğu tek şey, adamı o zaman da sevmediği idi. Şimdi de hoşlanmamıştı. “Burada kiracı olduğunuzu, hane halkından olmadığınızı hatırlıyorum. Yani Leydi Kathryn'in korkup korkmaması sizi ilgilendirmez.”

Finn, başkasının işine burnunu soktuğu imasını görmezden geldi. Murfağa bir göz attı. İkisi dışında kimse yoktu. Bulaşıkçı kız, onur kırıcı bağışını bırakarak kaçmıştı.

“Agnes nerede?” diye sordu Finn. “Bu saatte genellikle ekmek yapardı.”

Tezhip sanatçısının Blackingham'a bu kadar hâkim olması, aşçının ismini hatırlamak bir yana sanki çok eski arkadaşlar gibi bahsetmesi Sör Guy'ı daha da rahatsız etmişti.

“*Agnes* kocasının cenazesinde. Bu yüzden hepimiz aç kaldık.” Tezhip sanatçısının yüzünde samimi bir şaşkınlık belirmediğini gördü. En azından bu konuda anlaşıyorlardı demek. Ama Finn'in biraz sonra söyledikleriyle şaşkınlığının evin kötü idaresiyle ilgili olmadığını anlayacaktı.

“John? Öldü mü? Ama nasıl—”

Arkada bir ses, hızla geçen birinin rüzgârı duyuldu. Kuzguni saçlı bir kız kollarını açmış Finn'e doğru koşuyordu. Sör Guy bu sevgi gösterisi karşısında şaşırarak hafızasını yokladı. Ah, evet, kızı. Ama o kadar tanıdıktı ki. Bir kızın babasına göstermesi gereken resmiyet ve saygıdan eser yoktu. Bu aptal kıza bir an önce yerinin öğretilmesi gerekiyordu.

“Baba, çok korkunç. Keşke burada olsaydın. Buna dayanamıyorum.”

Şerif, Finn'in kızının kollarını boynundan nazikçe çekişini ve boya lekeli işaret parmağıyla yanaklarından süzülen yaş temizleyişini izledi.

Tuhaf, daha önce bu kızın ne kadar egzotik göründüğünü fark etmemişti. Ten rengi aynı babasına benziyordu. Muhtemelen annesi de esmer tenli bir şıllıktı.

"Hişş, Rose. Sakin ol. Olanları anlat."

Kız etrafa bir göz gezdirdi. Yalnız olmadıklarını yeni fark ettiği belliydi.

"Yün deposu baba. Yandı. John da içerdeydi." Sesi neredeyse bir fısıltı gibi çıkıyordu.

Tezhipçi şaşırmış, hatta üzülmüş gibiydi. Çoban acaba onun için ne yapmıştı? Sör Guy merak içindeydi.

"Zavallı John." Başını samimi bir üzüntüyle sallayarak "Zavallı Agnes," diye mırıldandı. Sonra, "Çok yazık," dedi.

Şerifin kafası giderek daha da karışıyordu.

"Leydi Kathryn için de büyük bir kayıp oldu baba. Depodaki yünlere bel bağlamıştı."

Evet, nihayet mantıklı bir duygu.

Kız devam etti. "Bir şey söylemedi ama çok üzüldü. Sanırım o da senin burada olmanı isterdi."

Burada olmanı isterdi! O? Leydi Kathryn? Küçük belirsizlik ve rahatsızlık tohumları, şerifin planlarının pürüzsüz yüzeyini bulandırıyor.

"Hemen onun yanına gidiyorum. Sen de gözyaşlarını sil. Hem sabahın bu saatinde burada ne arıyorsun?"

"Yardım etmeye geldim. Cenazeden döndüklerinde yemek yemeleri gerek. Leydi Kathryn, Colin ve Agnes."

Agnes? Bu kız, soylu bir malikânenin misafiri, açığına hizmet mi edecekti? Dünyanın ilahi düzeni tersine mi döndü?

"Yardım edebilirim," dedi gururla. "Dün gece Leydi Kathryn'e yardım ettim. Güvercin güveci pişirdik."

Akşamki yemeği hatırlayan Sör Guy'ın midesi guruldadı.

“Öyleyse ben de yardım edeyim,” dedi kızın babası. “Eski günlerdeki gibi. Leydi Kathryn, Colin ve Agnes sıcak bir mutfak ve güzel yemeklerle kendilerini rahat hissedерler.”

Kralın Şerifi topuklarının üzerinde dönerek mutfaktan çıktı. Ateşі yakmakla uğraşan Finn ve Rose'un, gidişinin farkında olmadıklarını biliyor, dışlerinin arasından küfrediyordu.

Sahibinin, Kralın Şerifi'ni (ve yanındaki dalkavukları) para almadan beslediği Aylsham'daki Beggar's Daughter birahanesinde önünde bir parça ekmek ve peynir olan şerif başka şeylere dalmıştı.

Tezhipçi, “Hemen onun yanına gidiyorum,” demişti. Üstelik bunu oldukça sahiplenici bir şekilde söylemişti. Sanki Leydi Kathryn'le şu Finn denen adam arasında bir şeyler, bir tür arkadaşlık varmış gibi. Sör Guy ağzındakileri çiğnedi ve yuttu. Bu tür bir arkadaşlık, hedefine giden yolda ona engel teşkil edebilirdi. Eğer Kathryn'in onu koruyan bir arkadaşı varsa, Sör Guy'ın istediği gibi savunmasız değil demekti. Belki de aralarındaki arkadaşlık değildi ve birlikte yatıyorlardı. Belki de sevgililerdi. Hayır. Bu düşünce çok mantıksızdı. Soylu bir kadın ve bir sanatçı. Üstelik her ne kadar Roderick'in bahsettiği kadarıyla Leydi Kathryn dindar bir kadın olmasa da sağduyuluydu. Bu, zinaya girerdi. Tezhipçinin bir arkadaş ya da danışman rolünü üstlenmiş olması daha mantıklıydı. Yine de kadının suyuna gitmeliydi. Sonucun ne olacağını kim bilebilirdi ki? Tek bir şeyden emindi: Arkadaş ya da sevgili, tezhipçi, önündeki yolda kaldırılması gereken bir engeldi. Ama doğru sırayı izlemeliydi.

İlk önce ölen papaz konusuyla uğraşmalıydı. Üç ay olmuştu. Piskoposun başka öncelikleri vardı. Kuzey Elmham'daki

Anglo-Sakson katedralin kalıntılarına bir malikâne ve av sahası inşa etmekle meşguldü. Ama başpiskopos sabırsızlanmaya başladığı için piskopos da ondan gelişme kaydetmesini istiyordu. Artık mesele şerifin meselesiydi. Sör Guy birasının son yudumunu içti, ona hizmet eden kızı ödeme niyetine çimdikledi ve hancıya başıyla selam bile vermeden dışarı çıkarak suç mahallini incelemek üzere atına bindi.

Bure Nehri, Doğu Anglia'daki turba bataklıklarına yol alan birçok damardan biriydi sadece. Denize dökülen kıvrımlarında genellikle dar banketlerinden taşan sığ, miskin bir akıntıydı ve Aylsham'ın kuzeyinde ve doğusunda ilerleyerek Blackingham'ın güneyindeki otlakların sınırını çiziyordu. Nehir güneydeki Aylsham'la ve oradan da Norwich'e uzanan ana yolla kesişiyordu. Papazın cesedi işte burada, akıntının sığ kıyılarındaki sazlıklarda -yani Blackingham sınırında- bulunmuştu. Papaz Blackingham'a doğru gidiyor olmalıydı. Leydi Kathryn onu görmediğini söylediğine göre dönüş yolunda olamazdı. Ya da belki de daha kuzeye, Broomholm Manastırı'na gidiyordu. Sör Guy'ın, araştırmasına baştan başlamak için bu kasvetli günde, buraya gelmesi bu yüzdendi. Gerçi burada ne bulmayı beklediğini bilmiyordu. Ne de olsa bölgenin bataklık olması nedeniyle muhtemelen suçla ilgili bütün kanıtlar uzun zaman önce silinmişti. İz sürmekte geç kalmıştı ama en azından sürüyordu. Adamları burayı birkaç gün sonra taramış ama bir şey bulamamışlardı. Piskoposun baskıları artırdığı şu dönemde kendinden emin olmalıydı.

Atı bataklık arazide gönülsüzce ilerliyor, sazlıkların arasından gezinen ördeği ürkütüyordu. Şerifin keskin gözleri olağan dışı bir şey görmedi. Kanlı cinayetin izi çoktan silinmişti. Saz toplayıcıların yakın zamanda kestikleri küçük bir alan vardı. Uzun çimlerin arasına düşmüş bir demet kamış öylece duruyordu. Ters çevrilmiş bir taş yoktu. Sör Guy'ın titizlikle in-

celemekten başka yapabileceği bir şey yoktu. Ancak atından inmek istemediği için yerdeki saz demetini kılıcının ucuyla deşti. Bir kez daha ürken ördek öttü ve kanatlarını hayal kırıklığıyla çırparak havalandı.

Saz demetinin altında hiçbir şey bulamayan güvenlik amiri, demeti ittirdi ve kılıcını bir tırpan gibi kullanarak kesilmemiş sazları araştırdı. Tahmin ettiği gibi orada da hiçbir şey yoktu. Atının dizginlerini sertçe çekerek sağa döndürdü. Atın toynakları saz destesini bir kez daha ezdi. Kare şeklinde kahverengi bir paket yere düştü. Muhtemelen işçilerden birinin yemeğinden kalma bir kumaş parçasıydı. Yine de araştırmaya değerci.

Merakı onu atından indirmeye yetecek kadar büyüktü. Yere düşen şeyi aldı. Şaşırtıcı bir şekilde kuruydu. Muhtemelen içine düştüğü saz demeti onu ıslanmaktan korumuştı. Herhâlde sazların içine düşmüştü ve onlarla birlikte kesilip bağlanmıştı. Biraz daha yakından bakınca bu nesnenin deri kaplı küçük bir yazı tahtası olduğunu anladı. Ucuna iple bir tebeşir bağlanmıştı. Deri kabın üzerindeki kabartmalı Kilise mührünü görünce nefesi hızlandı. Deri ayakkabılarından sızan ıslaklığı artık önemsemiyordu. Büyük bir merakla tahtanın üzerindeki yazıları incelemeye başladı. Latincesi, tökezleyerek de olsa yazanları çevirmeye yetecek kadar iyiydi.

“2 altın florin,” Hemen yanında baş harfler: P.G. Ancak sonrasını okuyunca çözebildi: “Annesinin ruhu için.”

“1 gümüş kadeh,” ardından yine baş harfler geliyordu. “R.S., Merhum karısının ruhu için.”

“2 peni, Mumcu Jim, açgözlülük günahı karşılığı.”

Bu üç madde, parantez içinde yapılan işaretler ve “Aylsham” yazısıyla birleşiyordu. Güvenlik amiri bulduğu şeyin ne olduğunu anlamıştı. Papazın son gezisinde Kilise’ye verilen malların dökümüydü. En üst kısımda tarih bile vardı: “22 Temmuz, Mary Magdalene Günü.”

Bir madde daha vardı. Bir kayıt daha. Sonuncusu. “1 inci dizisi. L K, Sör Roderick’in günahları için.” Yanındaki kayıta ise “Balckingham,” yazıyordu.

Leydi Kathryn, papazın Balckingham’a gelmediğini söylemişti. Ama işte, merhum papazın el yazısı buradaydı: Leydi Kathryn’in yalan söylediğinin kanıtı.

Alfred, annesini bulmak için annesine ait olan atını Saint Michael’a doğru sürerken gün çoktan doğmuştu. Daha önce de özür dilemek için Leydi Kathryn’i aramıştı. Glynis ona annesinin ve kardeşinin, cenaze törenine katılacağını söylemişti. Alfred atını ondan izinsiz aldığı için çıldırmış olmalıydı. Ama artık Alfred’in de kendisine ait bir atı olması gerekiyordu. Babası, reşit oldukları zaman oğullarına güzel birer at alacağını söylemişti. Annesi ise maddi durumlarını bahane ederek atların alınmasını ertelemişti. Colin annesine itiraz bile etmemişti. Bir kız onda ne bulurdu acaba? Her zamanki gibi yine annesinin yanındaydı. Yaranmaya çalışıyordu. Alfred de orada olmalıydı, çünkü annesini memnun etmek zorundaydı. Ve şu an onu memnun edip edemeyeceği konusunda kaygılıydı.

Keten tuniğinin içinde ürperdi. Keşke daha kalın bir şey giymiş olsaydı. Aylsham’daki ocaklardan tüten dumanla ağırlaşmış havayı soğudu. Yanan yağların kokusuyla yemek yememiş olduğunu hatırladı. Saint Michael’ın küçük kulesini görüyordu. Ne korkunç bir ölüm. Çobanın cesedini çıkardıklarında orada olmak isterdi. Göz yuvaları erimiş miydi? Etleri kemiklerinden ayrılmış mıydı? O cesede bakıp da kusmayacak kadar erkek olduğunu kanıtlamak için beş şiline bahse girebilirdi. Colin oradaysa muhtemelen suratı yemyeşil olmuş ve kusmaya başlamıştır diye düşündü. Ana kuzusunun tekiydi. Muhtemelen hiçbir kızla beraber olmamıştı.

Simpson, John'un sarhoş olduğunu ve dikkatsiz davranarak yün deposunu yaktığını söylemişti. Alfred bundan pek emin değildi. Denetmeni annesinin haklı olduğunu anlayacak kadar izlemişti: Güvenilmez herifin tekiydi. John'un birayı sevdiği doğrudu ama sorumsuz bir adam değildi. Gün ortasında sarhoş olmazdı. Hayır, muhtemelen denetmen çıkarına hizmet eden bir nedenle ya da belki de sırf kötülüğünden herkesin John'un yün deposunu yaktığını düşünmesini istiyordu.

Fakat Alfred'in annesiyle konuşmak istediği şey sadece Simpson'ın suçlamaları değildi. Annesine ait bir şey vardı elinde. Denetmenin evinde bulmuştu. Bir gün önce, annesi onun malikâneye dönmesine izin vermediği için çok öfkeli ve somurtkandı. Casusçuluk oynamaktan sıkılmıştı. Simpson, onun malikânenin lordu rolünün ardındaki nedeni anlamış ve onu küçük oyunlarla kandırmanın bir yolunu bulmuştu. Kıçına kadar koyun gübresine batmışken şövalyecilik oynamak kolay değildi. Bir gün önce, annesi ona çıkıştıktan sonra Alfred öfkesini ve zedelenen egosunu yatıştırmak için önce Aylsham'a, White Hart'a giderek birkaç bira içmişti. Ardından da bazı konularda uzlaşmaya varmak için Simpson'ın evine dönmüştü. Doğum gününe dek iki hafta daha orada kalacaksa bazı şeyleri açıklığa kavuşturması gerekiyordu.

Evi boş bulunca, denetmenin kulübesinde geniş bir araştırma yapma fırsatı yakaladığını anladı –bundan önce Simpson'ın odasının kapısını hep kilitli bulmuştu. Para çaldığına dair bir kanıt bulamamıştı ama başka bir şeyler ele geçirmişti. Denetmenin başına kakılabilecek bir şeyler. Adamı hırsızlıkla suçlamakla tehdit ederek hizaya sokabilirlerdi. Ve Alfred bu kanıtı annesine sunacaktı –bir tür barış önerisi ve bir tür rüşvet olarak. Kararını vermişti. Blackingham Lordu Sör Roderick'in büyük oğlu olarak dünyaya gelmişti ve uşak olarak bir gün daha geçirmeyecekti.

Ama eğer annesi dönmesine izin vermezse başka bir planı vardı. Babasından gelen Viking kanı macera istiyordu ve bu macerayı nerede bulacağını biliyordu. White Hart'taki delikanlılar kendi aralarında piskoposun İtalyan papayı yeniden başa getirmek için ne denli hırslı olduğunu konuşuyor, bundan yakınıyorlardı. Eğer doğruysa, piskopos Avignon'a sefere çıkmak için altından daha fazlasına ihtiyaç duyacak demektir: cesur İngiliz askerleri, soylu İngiliz askerleri. Tek sorun, Alfred'in kendi atının olması gerektiği idi. Annesini yumuşatmak için bir neden daha. Babasının zırhını baharda denediğinde yeterince uzadığını görmüştü. Miğfer ve tozluklar tam geliyordu. Zırh ise göğüs kısmında biraz gevşek duruyor, yeleği üzerinden sarkıyordu. Ama yaz boyunca kaslarının geliştiğine emindi. Yeniden deneyecekti.

İsteksiz atı güçlkle sürüyordu. Soğuğu ve nemi unutmuştu. Zihnindeki güneş adeta bulutsuz bir gökte parlıyordu ve rüzgârın saçlarını dalgalandırmasını hissedebiliyordu. Zafer kazanılan cepheleri hayal ettikçe coşkusu artıyordu. Dalgalanan ipek sancaklar. Habercilerin trampetleri. Ve Alfred, atının üzerinde muzaffer bir edayla Fransız sarayına doğru ilerliyordu. Kadınlar yelpazelerinin ardından zırhı güneş gibi parlayan cesur İngiliz gencinden bahsediyordu. (Üzerinde ne bir çamur ne de kar izi vardı.) Hatta belki Garter Şövalyesi bile olabilirdi. Zavallı babasının elde edemediği bir unvan.

Kilise avlusuyla ölümler kapısı arasındaki kısa mesafeyi geçti. Cenaze töreni bitmiş olmalıydı. Mezarın başında sadece ağlayan yaşlı aşçı vardı. Annesinden ya da Colin'den hiçbir iz yoktu.

Alfred bir an atından inerek kadını teselli etmeyi düşündü. Ama bir köleyle nasıl konuşulacağını bilmiyordu.

*Dirige, Domine, Deus meus, in conspectus tuo
biam meam.*

Ah efendim, Tanrı'm, adımlarımı sana yönelt.

—DIRIGE (DIRGE), ÖLÜM DUASINDAN

Leydi Kathryn, Saint Michael Kilisesi'nin avlusunda tek başına bekliyordu. Cenazeye katılan bir avuç çiftçi ve aileleri ayrılırken ürkekçe selam veriyordu.

"İyi günler leydim."

"Çobanın cenazesine gelmeniz sizin iyiliğinizi ve cömertliğinizi gösteriyor leydim."

İyi ve cömert? Yoksa sadece aptal mı? Bir yandan da kalabalığın Agnes'in etrafını sararak teselli edişini izliyor ve -evet, itiraf etmek gerekirse- kıskanıyordu. Blackingham'ın köleleri ve kiracıları arasında daha önce hiç fark etmediği güçlü bir bağ vardı. Bunu fark etme gerekçesi neydi? Önce babasıyla, sonra kocasıyla uğraşmışlardı. İkisi de cömertlikleriyle tanınırdı. Şimdi ise geciken kiralar için peşlerinden koşan, ödeyemedikleri zaman ise stoklarına el koyan ve en güçlü çocuklarını sözleşmeli işçi olarak alan Simpson'dı. Daha önce Roderick, şimdi de Simpson onlarla Leydi Kathryn'in temsilcisi olarak ilgilenirken Kathryn ancak adamların onu nasıl sağlıksız ve-

rilerle değerlendirdiğini merak ediyordu. Ona doğru sinsi, sıkılğan bakışlar atıyorlardı.

İçlerinden biri, “Kutsal Ekmek Şarap Ayini’nde soylularla birlikte olmak uygun düşmez,” diye fısıldadı.

Tanıdık geliyordu ama Kathryn ismini hatırlayamamıştı. Zaten hiçbirinin ismini bilmezdi. Etrafa bakınarak Simpson’ı aradı. Ortalıkta olmayışı onu şüphelendirmiş, rahatsız etmişti. Saygısını sunmak için burada olmalıydı. Ayrıca çiftçileri ile Kathryn arasında bağlantı kurmalıydı. Çiftçilerin fısıltılarını duymuyor, varlığının onları huzursuz ettiğini fark etmiyor gibi davranıyordu. Ama o da en az melek yüzlü bir heykel kadar sıkılıyordu.

Ölüm duasını okuyan rahiplere ödeme yaptı. Ama son ilahiden, son *misere nobis*’ten, yanık beden törensel tabutundan çıkarılarak mezara konduktan ve üzerine tubaya benzer toprak atıldıktan sonra biraz daha oyalandı. Diğerleri çekilip gittikten sonra bile Agnes’i kilise avlusunda yalnız bırakmak istemediği için bekledi. Agnes mezarın yanında diz çökmüştü. Acemi ve çirkin görünüyordu. Sanki şerefli tenine yeni bir yara izi açılmış gibi. Kathryn, ölüm kapısının yosun tutmuş kanadının yanında durup oğullarına bakıyordu. Alfred’i çağırmıştı ama gelmemişti. Colin bile gitmişti. Cesedi taşıyan iki tekerlekli arabanın ardında yürüyen cenaze alayına katılmak için ısrar etmişti. Ama ayinden önce ya da ayin sırasında ortadan kaybolmuş olmalıydı. Bu, Kathryn’i şaşırttı. Colin ayinleri severdi.

Yarım saat önce papazın gelmesini beklerken küçük topluluğun beklediği yerde bulunan banka oturdu. Bir kumru ağlamaklı bir sesle eşine sesleniyordu. Kathryn ürperdi. Pelerini getirmeliydi. Agnes üşüyormuş gibi değildi. Çamurlu yükseltinin yanında, yere çökmüştü. Ama köylülerin yüksek tabakadan daha dayanıklı olduğunu herkes bilirdi. Bir insanın

çok sevdiği kocasını kaybetmesi nasıl bir duyguydu acaba? Roderick'in mezarı başında hiç oyalanmamıştı. Yüzündeki acı değil, rahatlama ifadesi görülmesin diye...

Rüzgâr kuzeyden esiyor, ölü toprakları kuru toprağa savuruyordu. Agnes yeterince acı çekmemiş miydi? Kathryn sonra Finn'i düşünmeye başladı. Kocasını değil –asla da kocası olamazdı çünkü kral, soylu bir kadının sıradan biriyle evlenmesine izin vermezdi. Yine de onu bu ıssız kilise avlusunda, yalnız nöbetçiler gibi porsuk ağaçlarının altında öylece bırakmak nasıl da zor olurdu. Pelerinini omuzlarına daha sıkı sardı ve ısınmak için ellerini ovuşturmaya başladı.

Soğuğa daha fazla dayanamayınca nazikçe Agnes'e yaklaştı. Kollarını omzuna doladı ve onu kaldırmaya çalıştı. Tıpkı yangın günü yaptığı gibi.

"Gel Agnes. Bugün John için yapabileceğimiz her şeyi yaptık. Ruhu için ayin yaptıracağım. Şimdi gitme vakti. Sıcak bir şeyler yemen gerek."

"Siz gidin leydim. İzniniz olursa ben John'la biraz yalnız kalmak istiyorum. Geri dönünce sizin, Bay Colin'in ve tezhipçinin kızının ihtiyaçlarını göreceğim."

Kathryn'in iki mil mesafedeki eve tek başına yürümekten başka şansı kalmamıştı. Agnes'i mezarlıkta bıraktı. İhtiyaçlarını kendileri karşılayacaklardı. Elbette bu seferlik sadakatiyle onu utandıran bu kadının ihtiyaçlarını kendininkilerden önce düşünmeli ve acısını yaşamasına izin vermeliydi. En azından şerifi beslemek zorunda kalmayacaklardı. Kathryn, şafak söktükten hemen sonra Sör Guy'ın ayrıldığını görmüştü. Şüphesiz Blackingham'ın misafirperverliğinden memnun kalmadığı için kendini küçük düşmüş hissediyordu ve bu durumu dışarıya yaymakta hiç vakit kaybetmeyecekti. Rose'la birlikte hazırladığı akşam yemeğine de burun kıvrıdığını fark etmişti. Şimdi de Colin, Rose ve kendi için bir şey-

ler hazırlamalıydı. Acaba uşaklar aşçının yokluğunda mutfak ateşini yanık tutmayı hatırlamışlar mıydı? Muhtemelen hayır. Ayrıca buz gibi bir ocağı yakmakla da uğraşacaktı. Ne kadar da sıkıcı. Odasındaki ateşin keyfini sürmek istemişti.

Eve yaklaşırken -neden sağlam ayakkabılarını giymemişti ki; tekerlek izleriyle dolu yolun sert tümsekleri ayağını yaralamıştı- çift bacadan duman yükseldiğini gördü. Tanrı'ya şükür yapması gereken işlerden biri azalmıştı.

Avludan geçerken tanıdığı bir erkek sesi duydu. Bu ses tüm kaygılarını ve ayağının acısını unutturmuştu ona. Eteğini toplayarak mutfağa doğru koştu. Rose içerideydi. Finn de dö-küm tavaya yumurta kırıyordu.

“Demek döndün,” dedi. Kendini aptallaşmış gibi hissediyor, ona doğru koşup kollarını boynuna dolamak istiyor ama yapmaması gerektiğini biliyordu –Rose’un önünde olmazdı.

“Çok üzgünüm leydim. Rose bana yangından bahsetti,” dedi. Ama Kathryn, adamın yüzünde farklı bir şeyler, âşıkların ağızlarıyla değil gözleriyle konuştukları gizli bir dil görmüştü.

Aniden kurt gibi acıktığını hissetti.

“Benimle paylaşacak kadar yumurtanız var mı?”

Adam o tatlı kahkahasıyla güldü. “Bunları sizin için hazırladık. Ama eğer bizimle paylaşma lütfunda bulunursanız çok memnun oluruz.”

Ekmek, peynir ve yumurtadan oluşan -böyle basit yemekler ne zamandan beri böylesine lezzetli olmuştu?- yemeğin ortasında Rose birden yemyeşil oldu ve dışarı koşarak yediklerini avluya boşaltmaya başladı. Finn de arkasından koşmuştu. Kızı kustuktan sonra başını kaldırarak ağzının kenarındaki safra lekesini patiska mendiliyle sildi.

Rose, midesindeki asi yumurtaları çıkardıktan sonra, “Sanırım biraz uzanıp dinlensem iyi olacak baba. Kendimi bitkin hissediyorum,” dedi.

Leydi Kathryn elinin tersiyle Rose'un alnına dokundu. "Ateşi yok. Muhtemelen sen yokken olanlara tepki veriyor. Çok cesur bir kız ve bana çok yardımı dokundu. Blackingham'ın gerçek kızı olsa daha iyi hizmet edemezdi."

Kız, babasının önünde sunulan bu övgülere zayıfça gülümsedi ama rengi hâlâ uçtu.

"Odanıza götürüp yatağına yatır. Ona rahatlatıcı bir çay getireceğim. Babamın midesi bulandığı zamanlarda ona yaptığım ilaç."

Finn kızını kaldırdı. Anaç bir dişi kuş gibiydi. Bu arada Kathryn de söz verdiği şeyi yapmaya çalışıyordu. Alelacele bir aramanın ardından -bu mutfakla bir hanımefendinin olması gerektiğinden daha fazla içli dışlı oluyordu- havan, tokmak, rezene ve kimyon tohumlarını bulup ezmeye başladı. Karışımı götürdüğünde Rose çoktan yatağına girmişti. Babası üzerine eğilmiş, battaniyesini çenesinin altına çekiyordu. Ardından öğlen güneşinin içeri girmemesi için büyük perdeleri açtı.

"Daha iyi hissediyorum. Sanırım artık kalkabilirim. Renkleri karması için Colin'e yardım etmeliyim. Geri döndüğüne göre karışım isteyeceksin baba."

"Colin de dinleniyor." Kathryn acı çayı kızın dudaklarına götürdü. "Cenazeden beri onu görmedim. Hepimiz için büyük bir sıkıntı oldu. Glynis'e odasına bir tepsi götürmesini söyledim. Agnes için de biraz peynir ekmek ve bir kadeh şarap ayırdım." Finn'e baktı. Gözleriyle bir işaret gönderir gibiydi. "Biraz sonra ben de dinlenmeye çekileceğim." Fakat Finn, Rose ile o kadar meşguldü ki kadının gözlerindeki daveti görmedi. Tabii bu bir davetse. Artık Kathryn bile emin değildi. Sonsuza dek uyuyabileceğini düşünüyordu. Rose çayını içti. Göz kapakları ağırlaşmaya başlayınca Kathryn de ayaklarının ucuna basa basa dışarı çıktı. Finn, Rose'un yatağının kenarında oturuyordu ve Kathryn'in çıkışını duymamış gibiydi.

*

Kathryn, kapısının çalındığını duyduğunda odasında yanan zayıf ateşi canlandırmaya çalışıyordu. Muhtemelen gelen Alfred'di. Kavgadan sonra özür dilemeye gelmiş olmalıydı. Her zaman böyle yapardı. O da aç mıydı acaba? Yoksa Simpson'ın hizmetçisi çıkmadan önce ona kahvaltı vermiş miydi? Aylsham'daki küçük şirin meyhanede sabah içkisi içmiş olması daha kuvvetli bir ihtimaldi. Üzerindeki giysileri düzeltti.

"Leydim, gelebilir miyim?" Gırtlaktan, boğuk bir ses. Alfred değil.

Kapıya doğru ilerledi, sürgüyü çekti ama kapıyı sadece araladı.

"Rose'la birlikte değil miydin?"

"Bebek gibi uyuyor. Benim orada olmam onu rahatsız eder. Senin dediğin gibi muhtemelen sinirleri bozuldu. Kapıyı aç. Sana vereceğim bir şey var."

Cazibe. Kendini savunmalıydı. Son iki günün sıkıntılarını unutmak için. "Şimdi olmaz. Benim odamda değil. Colin ya da Alfred gelebilir."

"Ne kötülük var bunda?"

Finn'in mutfakta kendisini karşılarlarken nasıl tedbirli davrandığını, kızının gözleri önünde onu kucaklamayışını hatırladı. Şakaklarındaki kan hızlanmaya başladı. Onu hemen geri göndermeliydi.

"Hadi. Kapıyı aç. Sadece konuşacağız."

Kathryn nihayet ısınmıştı. Onu ısıtan ocaktaki sönmeye yüz tutmuş ateşten ziyade bedenini sarmalayan güçlü bedendi. Odayı, cızırdayan alevlerin ve sevişmelerinin kokusuyla keskin bir duman kaplamıştı. Tatlı bir rehabet ruhunu yün gibi sarmıştı. Sonsuza dek böyle kalabilseydi keşke. Bacakları,

arapsaçı gibi onunkilere dolanmıştı, dudakları onun düz saçlarının incelerek mükemmel bir “0” oluşturduğu alınıdaydı...

Böyle birlikte yataarken vücudunun tüm ahengini hissediyordu. Tutkuları kendi kendine sönüp gittikten uzun süre sonra bile nefes alışları birbirine uyuyordu. “İki beden bir olma” biçiminde müthiş bir gizem vardı. Kutsal Ekmek Şarap Ayini’nde ekmek ve şarabın İsa’nın kanına ve etine dönüşmesindeki mucizeden daha küçük bir mucize değildi bu. O mucizeyi sadece iştmiş, ağzında hiçbir zaman etin ve kanın tadını hissetmemişti —o yüzden mi değersizdi acaba? Şarap, ağzında şarap olarak kalıyordu, ekmek de ekmek. Fakat diğer kutsal ayini, iki ruhun birleşmesini bizzat tecrübe etmişti. Roderick’le asla böyle bir şey yaşamamıştı. Kilise ve kral tarafından kutsanmış evliliğinde o sadece damızlık bir kısraktı, kocası ise bir at. Sevişirken rollerine sadık kalıyorlardı.

Finn, “Sana Norwich pazarından bir hediye getirdim,” dedi.

“Bir hediyeye ihtiyacım yok. Senin yanımda olman benim için yeterli bir hediye.” Her kelimesinde o mükemmel “0” şeklini tüy gibi öpüyordu.

“Ah, yanında olmam ha. Anlıyorum. Başrahip sana *yanında olmaman* ücretini gönderdi. Oldukça da ağır bir kese. Gerçekten de külfetli bir görev olmalı.”

Sözcükleri alaycıydı. Konuşurken bir yandan da gülüşünü ve kıkırdamasını gizlemeye çalışıyordu. Fakat Kathryn öfkelenmişti. Finn’in onu bencillikle suçlayacağını, kendi soylu mülkleri dışındakilere ilgisiz olduğunu düşüneceğini biliyordu. Hizmetçilerinin kafa vergisini kimin ödemesi gerektiğine dair tartışmalarını hatırladı. Adam, onu boynundan öperken ve bir tutam saç kaldırarak göğsünü ortaya çıkarırken Kathryn onu -nazıkçe- ittirdi ve battaniyeyi üzerine çekerek koltuk altlarına sıkıştırdı.

Bir`dirseğinin üzerinde doğrularak yüzünü Finn'e döndü. "Benimle alay etme. *Yanımda olman* derken kastettiğim bu değildi. Sadece senin varlığından bahsediyordum. Yine de başrahabin cömertliğinden memnun olduğumu inkâr etmeyeceğim. Özellikle de yün deposunu kaybetmişken. Yün yığınlarından elde edeceğimiz kazançtan bahsetmiyorum bile." Kazançtan ne diye bahsetmişti ki? Onu kızdıracağını bildiği için mi?

Çünkü adamın ses tonunda huzursuz bir ima vardı. Aslında bir anlamda ona fahişe demişti –şaka yapılacak bir şey değil.

"Çobandan bahsetmedin."

"Tabii, elbette çoban. Kolayca -ya da ucuza- yeri dolduracak biri değildi." Bu da adamın, onun açgözlülüğü konusundaki fikrini besleyecekti.

Adam kollarını başının arkasına alarak uzandı. Boynunda deri bir kayışın ucundan sarkan fındık rengi kalay bir kutu vardı. Kathryn bunun ne olduğunu sordu, Finn ise kutsal bir kadından hediyesi olduğunu söyledi. Kathryn bir an bu kolye, adamın hayatının ondan saklanan bir bölümünü temsil ediyormuş gibi sinirlendi. Kolyeyi bir kenara iterek parmağının ucunu adamın göğsünde gezdirdi. Hafifçe, takılır gibi... Ama Finn artık gülümsemiyordu ve ona bakmıyordu. Onun yerine suratını asmış tavana bakıyor, sanki islenmiş çatı kirişlerindeki gölgelere çekilen şeytanları izliyordu.

"Tek neden bu mu?"

"*Tek neden* derken ne demek istiyorsun?"

"Kazanç. Tek düşündüğün *kazanç* mı?"

"Elbette değil," dedi Kathryn. Bir eliyle karışmış battaniyeleri gösteriyordu.

Kathryn çobanın cesedini yıkarken Finn neredeydi? Agnes'i teselli ederken Finn ve o merhamet hakkındaki abar-

tılı fikirleri neredeydi? Piskoposlarla takılıyor, kutsal kadınlarla felsefe tartışıyordu. Başrahabin lüks eşyalarla döşenmiş odasında şarap ve çöreklerle dolu bir sofranın başındaydı.

“Çocuklarımla refahını düşünmeliyim. Onlar adına korumam gereken bir miras var. Sen ise bir sanatçısın.”

Adamın bir kaşının kalktığını gördü ve sesini değiştirerek söylediği “sanatçı” vurgusundan pişman oldu. “Yani demek istiyorum ki kızına bakmak için yeteneklerini kullanman yeter. Kilise ya da kral bu yeteneğini elinden çekip alamaz.”

Adamın nabzının hızlandığını, bacaklarının, yüz kaslarının gerildiğini, tüm bedeninin yeni akort edilmiş bir arp teli misali gerildiğini hissetti. Göğüs kafesinin altındaki boşluğa dokundu. Buradaki kasların gevşemiş olması gerekirdi ama değildi. Gevşeklik yoktu şimdi.

“Bir *sanatçı* olarak yeteneğime bağlıyım çünkü başka bir şansım yok. Kral ve Kilise beni çoktan soyup soğana çevirdi. Bir söğüt dalı gibi boşalttılar.”

Kadının eli adamın midesinin üzerinde kaldı. Parmakları, göbek deliğini çevreleyen ince kıllarla oynuyordu.

“Ne demek istiyorsun?”

“Demek istediğim Kathryn, zorbarların baskısını üzerinde hisseden tek insan sen değilsin. Yünlerini taşıyan arabacıya sor, düşük bir ücret karşılığında tarlalarını süren köylüye sor, emeklerini satın aldığın köylülere sor. Ama onlara göre, yüzlerine bulaşan çamurun nedeni *senin* o nefis yemeklerin.”

Kathryn adamı okşamayı bıraktı.

“Boya konusunda oldukça iyi olabilirsin tezhip ustası, ama Blackingham büyüklüğünde bir yeri idare etmenin neye mal olduğuna dair hiçbir fikrin yok.”

Adamın alaycı gülüşü haklı bir öfke ve kırılmış bir gururla doluydu. Gözleri gülmüyordu. Gerçekten öfkeliydi. Gururu kırılmıştı.

“Birkaç dönüm otağıyla şu küçük briket yapı! Bilmenizi isterim ki *leydim*, bir zamanlar koca bir arazinin varisiydim. Bir höyük ve dış avlusu bulunan taş bir kale ve bana bağlı bir maiyet! Öyle ki Blackingham yanında... bir lonca başkanının evi gibi kalırdı.”

Doğru mu duymuştu? Hızlanan nabzını yatıştırmak için elini boynuna götürdü.

“Yani sen soylu bir aileden geldiğini ve bunu bana daha önce anlatmadığını mı söylüyorsun Finn? Bunun ne anlama geldiğini biliyor musun?” Biraz önce göğsündeki kollarla oynayan elini adamın çenesine götürerek avucunun içiyle yüzünü kendine çevirdi. “Eğer soylu bir aileden geliyorsan krala evlenmek istediğimizi söyleyebiliriz!”

Adam hiçbir şey söylemedi. İçinde çatışan duygular -huzursuzluk, şaşkınlık ve korku- yüzüne yansıyor. Kadın bekledi. Sevinci geçen her saniye dışarı taşıyordu. Tutkuyla hiçbir alakası olmayan bir sıcaklık tenini yakıyordu. Eğer adam sırf onunla evlenmek istemediği için susuyorsa onu kendinden aşağı mı görüyordu? Bunca zamandır onun büyük hanımefendiyi oynayıp izleyip gülüyor muydu? Şimdi adamın gururunu tamir etmek için kibirle patlaması sonucu bunları öğrenince kızarmıştı. Adam belki de onunla sadece yatmak istediği gerçeğini açıklamaya zorlanmıştı. Kadın için büyük bir tutku olan şeyin Finn için sadece bir fingirdeşme olması mümkün müydü? Karşılığında Kathryn’e para ödenen bir fingirdeşme...

Yeryüzüne gönderildikten sonraki Havva gibi hissetti kendini. Adama bakmadı. Doğrularak yatağın kenarına yöneldi. Çarşafı da kendiyile birlikte çekti.

Finn, çarşafın kenarından tutarak vücudu tamamen açılmadan yerine çekti. “*Varistim* dedim Kathryn. *Varistim*. Şimdi ise senin söylediğin gibiyim. Bir sanatçıdan fazlası de-

ğilim,” dedi perişan bir hâlde. “Arazilerim ve unvanım kral tarafından geri alındı.”

Geri mi alındı?! Bu ancak tek bir anlama gelebilirdi. Finn bir vatan hainiydi ve Kathryn ona yataklık yapıyordu –hem de kelimenin tam anlamıyla. Onu bağrına, Blackingham’ın bağrına basmıştı. Çocuklarının doğuştan kazandıkları haklara ihanet etmişti. Hatta belki hayatlarını bile tehlikeye atmıştı.

“Bunu bana söylemeliydin,” dedi. “Bir ihanet suçu işlediysen bana anlatmalıydın.”

Adamın yüzüne bakmıyordu. Ona anlatmayarak kadının güvenine, aralarındaki yakın ilişkiye ihanet etmişti. Ama Kathryn yine de onu kucaklamak, kayıpları için teselli etmek istiyordu. Arazilerini kaybetmekten kötü ne olabilirdi ki? Ve Kathryn, Finn’in aslında bu kayba kendi için değil kızı için üzüldüğünü bilecek kadar iyi tanıyordu onu –ya da şu ana dek iyi tanıdığını sanıyordu.

Finn, “Krala ihanet etmiş olsaydım asılır, boğulur ya da çarmıha gerilirdim,” dedi kadının arkasından. “Kellem bir kazağa geçirilirdi ve kargalar gözümü oyardı.”

Ruhunu okuyan bu deniz yeşili gözler, dönüp öpmeyi çok arzuladığı o gülün gözler şimdi gülmüyordu.

Yatağın içinde doğruldu, kadının omzuna doğru eğilerek yanağına dokundu. “Arazilerim elimden alındı çünkü bir kadını çok sevdim. O, benim zayıf yanımdı.”

O hâlde bir yanlış anlama, bağışlanabilecek küçük bir suç olmalıydı. Toprakları geri verilmese bile Kathryn için ne önemi vardı ki? Finn ne kadar küçümsese de Blackingham onlara yeterdi.

Omzunun üzerinden, “Kalen neredeydi?” diye sordu. Hâlâ sırtı ona dönük oturuyordu. Göz göze gelmeye hazır değildi.

“Marches’te. Galler sınırında.”

“Peki ya kadın? Ona?..”

Bakışları Kathryn'e güven vermek ister gibiydi. "Rose'un annesiydi."

Kathryn üzerinden büyük bir yükün kalktığını hissetti. Karısına âşık olduğunu biliyordu. Onu sevmesinin nedenlerinden biri de buydu. Yine de içinde bir yerler ölmüş olan bu kadını kıskanıyordu.

"Ve kral bunu onaylamadı."

Bu bir soru değildi. *Çözülmesi gerçekten kolay olan eski bir hikâye*, diye düşündü Kathryn. Finn genç ve âşıktı, asi mizacını göstermiş, düşüncesiz davranarak krala karşı çıkmış, alelacele evlenmiş, belki de Kral Edward'ın seçtiği bir kadına sırtını dönmüştü.

"Kral onaylamadı," diye tekrarladı Finn.

Duraksadı. Kadın, rahatlamış bir hâlde büyük engellere rağmen mutlu biten romantik bir aşk hikâyesi dinlemeyi bekleyerek sustu. Yeniden ona dönmek istiyordu ama biraz daha bekledi. Daha da emin olmak, onda böyle bir yara açtığı için adamı cezalandırmak istiyordu. Duruşunu dikleştirdi, sırtı sertleşti ve başını tavana kaldırdı. Adamın derin bir nefes aldığı, ardından aldığı nefesi hızla bıraktığını duydu.

"Bir Yahudi ile evlendim," dedi.

Kadın ilk başta yanlış duyduğunu düşündü. Fakat o sözcük odanın kirisleri arasında dolaşıyordu. Sanki kendini havaya yazmak ister gibiydi. Her tekrarında bir öncekinden daha büyük oluyordu. Yahudi. Yahudi. Yahudi. Kathryn hareketsizce duruyordu. Bir şahinin gölgesi altında donup kalmış bir tavşan gibiydi. Bir an nefes bile alamadı.

Yahudi, Yahudi, bir Yahudi ile evlendim, demişti adam. Bir Yahudi ile ilişkisi olan bir adamı yatağına almıştı. İsa'nın katilleri.

Finn kadına uzandı ve omzuna dokundu.

"Kathryn, eğer Rebekka'ya tanısaydın—"

Kadın korkuyla çekildi, uzaklaştı ve oturana kadar durmadı. Yatağın kenarında sendeledi. *Rebekka*. Ve Rose'un zeytin rengi teni ve kuzguni saçları. İlk görüşte Kutsal Bakire'ye benzettiği kız. Ama nereden bilebilirdi ki? Hayatında sadece bir kez Yahudi görmüştü. Norwich'teki o yaşlı tefeciye de babası uzaktan göstermişti. Çarşafı sertçe çekti. Bedenini çarşafa sararak ayağa kalktı. Hâlâ arkası dönüktü. Onu çıplak gören bir Yahudi'yle arkadaşlık eden biri olmayacaktı.

"Mutfağa gidip Agnes'in işinin başına dönüp dönmediğine bakmalıyım. Evdekilerin karnını doyurması gerek." Sesi kısık, boğuk çıkıyordu.

"Kathryn, bizim—"

"Ro... Kızının yanına gitsen iyi olur. Her an çocuklarımdan biri gelebilir."

Alfred ve Colin. Ya annelerinin bir Yahudi ile zina yaptığığını öğrenirlerse?

Çarşafı iyice bedenine sardı. Adamın derin derin iç geçirdiğini, bacaklarına geçirdiği keten pantolonunun hışırtısını duydu. Kathryn saçlarını örerken sırtında adamın nefesini hissetti. Ardından dudaklarını ensesine değdirdiğini duydu. Teni karıncalandı.

"Kathryn, lütfen—"

"Başka zaman Finn. İleride zamanımız olacak."

Dar görüşlülüğünü bildiği bu kadının tepkisini, onu küçümseyeceğini tahmin edememiş miydi? Kathryn onun gibi değildi —içinde Finn gibi derin bir merhamet ve şefkat kuyusu yoktu.

Adamın uzaklaştığını duydu. Çorapları zeminde sürüklenirken hışırdıyordu. *Onu durdur. Bunun hiçbir şeyi değiştirmeyeceğini söyle.*

"Daha sonra Finn. Söz veriyorum, sonra konuşacağız." El yordamıyla korsesinin bağlarını buldu. Oğullarını düşünmesi

gerekiyordu. Bir Yahudi'yle arkadaşlık etmek yasadışıydı.

Cevap yok. Finn'i geri çağırmak, onu yatağa götürmek için geri döndü. Ama çok geçti. Odada tek başınaydı. Kapanan kapının demir yuvasına giren dilinin sesini duydu.

Yatağının yanındaki masanın üzerindeyse başrahibin gönderdiği gümüş paralar parlıyordu.

Alfred o gün beklendiği gibi annesinin odasına gelmedi. Aslında daha erken bir saatte oradaydı. Kapının içeri giren birinin ardından kapandığını görece kadar erken gelmişti. Bir erkeğin ardından. Birkaç dakika kapıyı dinledi. Ama yeterince uzun değil. Şüphelerini doğrulamak için -annesi buna nasıl cüret ederdi- doğruca, artık sanatçının kaldığı, babasının eski odasına gitti. Tahmin ettiği gibi boştu. Küçük odayla çalışma odasını ayıran perdeyi araladı. Rose uyuyordu. Başka bir zaman olsa bu görüntü onu heyecanlandırarak haylazca düşler kurmasına neden olabilirdi. Ama bugün değil. Annesi, babasının hatırasını kirletirken ve dul yatağını bu her işe burnunu sokan adamla paylaşıırken değil.

Tuniğinin cebindeki incilere dokundu. Annesine ait olan ama Simpson'ın özel odasında bulduğu inciler. Şüphesiz o kurnaz denetmen, Leydi Kathryn'ın arkası dönükken incileri cebine atmış, kadının onları kaybettiğini sanacağını düşünmüştü. Alfred bu incileri becerikliliğinin kanıtı olarak annesine sunmayı bekliyordu. Annesinin bu incileri görünce memnuniyetle gülümseyeceğini umuyordu. Bu onun için önemli bir hediye, Simpson'ın kellesini uçuracak bir kanıttı. Ama annesinin başka meşguliyetleri vardı ve hediyesi berbat olmuştu.

Demek onu bu yüzden uzaklaştırmıştı. Denetmeni gözlemek filan hep bahaneydi. Bir yabancıyla rahatça yatabilmek için yolundan çekilmesini istemişti sadece. Muhtemelen Colin'in burnunun dibinde olup bitenleri anlamayacak kadar

salak olduğunu düşünmüştü. Tanrı aşkına! Belki de babasının yatağında yatıyorlardı. Bu düşünce midesini bulandırdı. Öz annesi! Sanki babası silinip gitmiş gibi. Alfred, bir el darbesiyle babasının masasına intizamlı bir şekilde dizilmiş küçük boya kaplarını devirme isteğini bastırdı. *O küçük aciz sazanın* kendine mal etme cesareti gösterdiği bu masa... Ama hayır. Gürültü, yan odada uyumakta olan *prensesi* uyandırabilirdi. Muhakkak annesinin öfkesini üzerine çekerdı. Onun yerine birkaç tüyden kalemi aldı ve elleriyle buruşturarak uçlarını canı yanana kadar avucuna batırdı.

Bir askıda kapağı açık deri bir çanta asılıydı. Bir zamanlar babasının kitaplarının bulunduğu çanta. Süslenmiş metnin sayfalarını karıştırdı. Hızla bir göz atınca üstteki kâğıtların *John'un İncili* olduğunu anladı. Aşağıda ise pek önemli değilmiş ya da unutulmuş gibi birkaç kâğıt daha vardı. Sakson diline ait kelimeleri, İngilizce sözcükleri tanıdı. Önemsiz karalamalar. Kutsal *İncil*'i kirleterek ruhunu tehlikeye atacak kadar öfkeli değildi –özellikle de aklında o fikir parlamaya başlamışken. Saint John'u dikkatle çantaya yerleştirdi. Ardından incileri cebinden çıkardı ve öylesine bakan birinin görebileceği ama dikkatle gizlenmeye çalıştığını düşüneceği şekilde sayfaların üzerine yerleştirdi.

Bu küçük intikam teşebbüsüyle hayal kırıklığını az da olsa tamir eden Alfred ayaklarının ucuna basarak odadan çıktı. Ama önce cebine bir parça altın tozu atmayı ihmal etmedi. Bunun pahalı bir şey olduğunu anlamak için sanatçı olmaya gerek yoktu. Yüzünde bir tebessümle merdivenlerden indi. Dışarı çıkınca altın tozlarını bir gübre yığınının üzerine serp-ti ve sonuca bakarak gülümsedi. Yıldızlanmış inek dışkısını sanatçının yatağına koymayı düşündü ama ellerini kirletmek istemiyordu. Omuzlarını silkti. Düşüncesi bile onu tatmin etmeye yetmişti. Annesinin incilerini aşığının odasında bul-

masını ve ondan açıklama istemesini bekleyecekti.

Alfred, yeni yaramazlığını kutlamak için atını doğruca Beggar's Daughter'a sürdü. Üzüntüsünü orada bastıracaktı. İlk kadehi kendi aldı. İkincisini ise Sör Guy de Fontaigne. Üçüncüyü de. Ardından Alfred konuşmaya başladı.

Dikkatle dinleyen Sör Guy çocuğun sırtına babacan bir edayla vurdu. İç çekerek üzüntüsünü bildirdi ve yeni bir kadeh için meyhaneciye seslendi.

Agnes soğuğa aldırmadan mezarın başında bekliyordu. Buradan bir türlü ayrılamıyordu. Kendine düşen sözleri söylemeden olmazdı.

"Bana hep iyi bir koca olduğunu düşündüm John. İçki hariç. Tanrı bunu bağışlayacaktır. Bunun senin hatan olmadığını biliyor."

Başından uzun bir saç teli kopardı -saçları ne zaman bu kadar beyazlamıştı?- işaret parmağına sararak kusursuz bir daire oluşturdu. Ardından parmağındaki soluk renkli bu saçtan yüzüğü çıkardı ve yumuşak toprağa bıraktı. Kargalar büyük olasılıkla yüzüğü alacak ve yuvalarına götürecekti. Ama Agnes'in kocasına verebileceği başka hiçbir şeyi yoktu.

John da evlendikleri gün böyle bir yüzük yapmıştı. Kendi kahverengi saçlarından parlak bir yüzük. Ocaktan yükselen bir alev yüzüğü yakınca ağlamıştı. Acısından çok yüzüğün yanışına üzülmüştü. John gülmüştü ona. Ardından kendine çekmiş ve eğer karısını mutlu edecekse saçlarını tamamen kazıyarak bütün saç tellerini -o gü, kahverengi saçlarını- onun için örebileceğini söylemişti.

"Artık özgürsün. En nihayetinde ve sonsuza dek. Blackingham'ı hiç sevmediğini biliyorum. Şu an Blackingham arazisinde yatmıyor olman beni memnun ediyor. Ama Leydi

Kathryn seninle ilgili doğru karar verdi John. Yangın için seni suçlamıyor. Ben de seni suçlayamam.”

Uzunca bir süre mezarın yanında oturdu. Güneş bulutların ardından kendini göstermeye çalıştı ama pusu dağıtmadı. Kumru o içli ağıdını kesti. Artık duyulan sadece Saint Michael’ın çatısı üzerinde sallanan kuru yaprakların sesiydi.

“Artık gitmeliyim John. Yerine getirmem gereken görevlerim var.”

Ayağa kalktı ve kocasının ruhu, dile getirmek istemediği bir serzenişi ağzından almadan arkasını döndü. Ölü kapısını geçip kocasının ruhunun duyamayacağı bir mesafeye geldikten sonra bir mırıltı hâlinde içindekini söyledi. Bu sözler, kalbindeki son acı damlalarını da sıkıştırdı.

“Bana bir çocuk vermedin John. Beni yalnız bıraktın.”

Daha önce Leydi Kathryn’in de geçtiği zorlu yoldan ilerleyerek iki mil ötedeki Blackingham’a doğru yürümeye başladı. Soğuğu hissetmiyordu. Kötü durumdaki takunyalarının içindeki nasırları işine yaramıştı. Kırmızı briketli ev ileride uzanıyor, onu görevinin başına çağırıyordu. Et pişirmek için çok geç olmuştu. Zayıf güneş ışıkları sisle saklambaç oynasa da zamanı kestirebiliyordu. Belki şişe bir iki tane keklik geçirebilirdi. Eğer acele ederse muhallebi yapacak zamanı da kalırdı.

Mutfak bacasından ince bir duman süzülüyordu. Bunun için Kutsal Bakire’ye şükretti. Kendisi yokken oradaki uşağın da ortadan kaybolacağından korkmuştu. Bir köylünün oğluydu ama oldukça tembel, kaba bir çocuktü. Yüzünde çiçekten kalma izler vardı ve savaşa gitmeye uygun değildi. Yoksa diğerleriyle birlikte o da giderdi.

Sessiz mutfağa girdi ve ahşap kapıyı ardından kapadı. Daha önce bu kapının bu kadar ağır olduğunu nasıl olmuştu da fark edememişti. Aniden gıcırdamış ve demir dil sanki görünmeyen bir melek tarafından ittirilmiş gibi yuvasına oturmuştu.

“Ah, sensin Magda. Yine kapının arkasına mı saklandın,” dedi yün şalını askıya asarken. “Temizlik bir erdemse melekten ziyade şeytansın.”

Bulaşıkçı kız, Leydi Kathryn kalabileceğini söyleyince bir kere banyo yapmıştı. Mutfağında böyle bir pisliği tutamazdı. Kız sanki kendine iltifat edilmişçesine gülümsedi. Gözleri sevinçle açılmıştı. Elini Agnes’in başına doğru kaldırdı, sanki parmaklarının arasında ipek uçuşuyormuş gibi havaya vurdu.

Kız sağırdı galiba, yazık. Agnes daha yakından inceledi. Kesinlikle sağırdı. Ya da başka bir sorunu vardı. Belki de o hüzünlü gözlerin ardında gizlenen bir zekâ.

Kız ateşi işaret etti. Sonra kendini. Hevesle baş sallıyordu. “Ne anlatmaya çalışıyorsun çocuk? Söyle.”

“Magda.” Kendini işaret etti. Ardından ocağı. “A-Ateş.”

“Ateşi sen mi yaktın?”

Kız yüzünde beliren kocaman bir gülümsemeyle başını salladı. “Ço-çocuktan odun istedi.”

“Güzel. Güzel. Ateşi yanık tutmuşsun. Dedikleri kadar ahmak olmayabilirsin.”

Kız kollarını çarprazlayarak ovuşturdu. “Magda, üşüdü,” dedi gülümseyerek.

Ateşin sıcaklığı Agnes’e de iyi gelmişti. Şimdiye kadar dışarının nasıl soğuk olduğunu fark etmemişti. *Soğuk. John acaba kilise avlusunda üşüyor muydu? En iyisi bunu düşünmemek. Orada kaldırılmayacak bir keder yatıyor.* Alıcı gözle kıza baktı. Seyisin kızın yardımına neden geldiğini tahmin ediyordu. Kız küçüktü ama üzerindeki paçavraların altından tomurcuklanmaya başlamış göğüsleri seçilebiliyordu.

“Yemek. Senin için.” Magda yumurtaların bulunduğu tabağı işaret etti.

“Yumurtaları da mı sen pişirdin?”

Kız, bu sözleri doğrulayamamanın üzüntüsüyle başını kal-

dırdı. “Hayır. Bir a-adam ve kadın.” Sonra neredeyse meydan okur bir havada ekledi: “Ama ben de yumurta pişirebilirim.”

“Gerçekten mi?”

Leydi Kathryn, Tanrı onu kutsasın. Ve bir adam. Tezhip sanatçısı dönmüş olmalıydı. Bu durum onu memnun etmişti. Yumurtalar bir nimetti. Sadece karnı aç olduğu için değil -gerçi üzüntüden iştahı kesilmişti- aynı zamanda bu, diğerlerinin yemek yediği anlamına geldiği için. Yine de bir şeyler yemeleri gerekecekti tabii ama fazla değil.

Kız kirli elleriyle bir parça ekmek uzattı. Agnes ekmeğe bakarak kaşlarını çattı -yangından önce, John hâlâ onunla birlikteyken pişirilen ekmek- ama yine de ekmeği aldı ve kızın dokunmadığı kısmıyla donmuş yumurtadan bir parça aldı. Bir yandan yumurta ve ekmeği çiğnerken bir yandan da düşünceli bir hâlde bulaşıkçı kıza bakıyordu.

“Biraz su kaynat Magda. Banyo yapacaksın.”

Kız başını iki yana salladı. Gözleri korkudan kocaman olmuştu.

“Bu seni öldürmez çocuk. Hem bit ve pirelerinden kurtulursan köpeklerle birlikte uyumak zorunda kalmazsın.”

Magda’nın bakışlarındaki korkunun çok küçük bir kısmı silinmişti ama yine de sallanan güğüme su doldurdu. O sabah su küpünü kuyudan doldurmuştu ama suyu sanki her damlası zehirmiş gibi az az boşaltıyordu.

“Tamamen doldur. Doğrusu bu.”

Agnes, yangından beri ilk kez göğsüne çöreklenen ağırlığın hafiflemeye başladığını hissetti. Dolaba giderek küllü sabun ve yıpranmış yün keseleri çıkardı. Geri döndüğünde kız ortadan kaybolmuştu. Mutfaktaki tek ses kaynamakta olan suyun tıslamasıydı. Ardından büyük ahşap masanın altında hafif bir hareket oldu. Baca temizleyicisinin çıkardığı sestense sadece biraz daha fazlası.

“Dışarı çık çocuk. Canını yakmam. Erimezsın de.”

Kız çağırılınca masanın altından çıktı. Ama sabun ve lifi görünce korkuyla büzüldü. Agnes kızın kolunu nazikçe tutarak onu ocağa doğru çekti. Kenardaki taşın üzerine yerleştirdi. Kız uysalca duruyordu ama Agnes bir tasa dumanı tüten suyu doldururken her an kaçmaya hazırды. Agnes, Magda'nın yukarı bakan yüzünü tuttu ve derisi pembeleşene kadar ovdu.

“Bu gece benim yatağımı paylaşabilirsin,” dedi Agnes. “Böylece ikimiz de üşümemiş oluruz.”

Kathryn, Simpson'dan aylık hesapları almak için büyük salona giderken, Colin'in tapınakta dua ettiğini duydu. “*Misere Nobis, Kyrie Eleison*.” Güneş doğarken sabah duası, saat dokuz gibi, sonra on iki gibi bir daha dua. Ardından öğlen duası ve akşam karanlığı çökerken akşam duası. Günün hangi saati olursa olsun -son dua için çanlar çaldıktan sonra bile- Kathryn ne zaman tapınağın önünden geçse, oğlunun içeride dua ettiğini görüyordu. Üstelik ibadetini formalite icabı papazlardan öğrenilen sözlerle değil, içten bir yakarışla gerçekleştiriyordu.

Blackingham'ın günahları güzel oğluna bu kadar ağır mı geliyordu ki hiçbir şey yememekten -en son ne zaman yemek yerken görmüştü onu?- solgun ve bitkin bir hâlde merhamet dilenen dualar mırıldanıyordu? Sabaha kadar burada, bu soğuk tapınakta, mumlar duvardaki gölgelere sinmiş şeytanlarla dans ederken ve şafak sökmeden önce Saint Peter'in kuşu karanlığın içinde öterken de yakarışlarını mı fısıldıyordu? Blackingham'daki günahkârlar pineklerken, annesi bir Hristiyan katiliyle yatarken -Öyle bir *Hristiyan katili* ki Kathryn'in tanıdığı bütün papazlardan daha Hristiyan- şüphesiz içlerindeki en masum kişi olan oğlu durmaksızın dua ediyordu.

Tapınağın kapısında durdu. İçeri girmeye, oğlunun duasını

bölerek onu dışarıya, serin kasım güneşinin altına çıkarmaya hazırdı. En son ne zaman konuştuklarını bile hatırlamıyordu. Çobanın geçen haftaki ölümünden beri konuşmamışlardı. Onu bir ikindi vakti odasından gönderdiği günden beri Finn de yanına gelmemişti. Yedi gece boyunca beklemiş, kapısının tıklatılışını duymak istemişti. Ertesi gün Glynis ona Finn'den bir mesaj getirmişti. Bir pakete iliştilmiş bir not: "Zavallı bir sanatçı ve kızına kapılarını açan hanımefendiye minnetimin ifadesi olarak küçük bir hediye." *Sanatçı*. Bu sözcük yüzünde tokat gibi şakladı. Paketi açınca yumuşak deriden bir çift ayakkabı buldu. Üzerinde daha önce hiç görmediği bir toka vardı. Bunun son moda olduğunu duymuştu ama şimdiye dek görmüş değildi. Ayakkabılar çok güzeldi. Neden kendi getirmemişti ki?

Domini Deus. Colin tapınakta ağlıyordu. Solgun saçları, hiçbir şey yememekten kuruyup kalmış olan kemikli yüzünün etrafında bir hale oluşturmuşçasına parlıyordu. Tapınağın camındaki kızıl haçtan yayılan ışık saçlarında geziyordu. Başından omuzlarına dek uzanan kutsal bir haç şekli yansıyordu üzerine. Sanki bir rahip pelerini giymiş gibi. Saint Margaret'ın penceresi. Roderick, doğum azizini tasvir edecek parlak boyalar için iyi bir para ödemişti. Kathryn hamileyken Roderick mumları yakmış, tapınağı Saint Jude'dan Saint Margaret'a çevirmişti –Azizlerden ne kadar da çabuk sıkılıyordu. Tıpkı sevgililerinden sıkıldığı gibi. Tüm bu sıkıntı ve masraf kendi için değildi, biliyordu. Her şey geleceği, "soyundan gelenlerin gururu," içindi. Ebenin ona gösterdiği ikizlere böyle demişti. Ama başından beri biriyle, diğerinden daha çok gurur duydu.

Uyumakta olan küçük bebeği Kathryn'e uzattı ve kıpkırmızı yüzüyle çığlıklar atanı bir kupa kaldırır gibi tek eliyle havaya kaldırarak adını Alfred koydu. "Bu. Bu," demişti,

“Kaderinde savaşçı olmak var.” Bu sözleri duyunca Kathryn ürpermişti. Ürpermiş, ve Saint Margaret’a iki oğlunu da koruması için dua etmişti. Şu an güneş ışığından hacıyla Colin’i baştan çıkarmaya çalışan Saint Margaret’a. Roderick küçük oğlunun bir sunağın başında gece gündüz ağladığını görse ne derdi? Roderick’in kefareti konusuna bir meyli yoktu ama Tanrı bilir günahları bunu gerektirecek kadar çoktu. Colin sunağın önünde diz çökmüş, ellerini birleştirmiş hareketsizce duruyordu. Gözleri kapalıydı: Klasik af dileme duruşu. Annesinin varlığını muhakkak hissetmiş, eteğinin hışırtısını duymuş olmalıydı. Hiçbir tepki vermedi.

“Colin.” Yumuşak bir fısıltı.

Taştan oyulmuş gibiydi. Sadece dudakları hafifçe kıpırdıyor, durmaksızın dua mırıldanıyordu.

Kathryn iç geçirip geri döndü. Abisini kurtaramamıştı ama küçük oğlunu babasının lanetli tesirinden korumuştur. Ama diğer *Baba* ile mücadele etmeyecekti. Oğlu için bile. Yoksa sadece kendinin değil, oğlunun ruhunu da tehlikeye atardı.

“*Christi Eleison.*” Annesinin ayak sesleri uzaklaşırken Colin’in daha da zayıflamış olan sesi yalvarır gibiydi.

İsa bize merhamet etsin. Evet, özellikle de sana Colin, benim güzel yavrum. Sana merhamet etsin. Kathryn de sessizce sözcükleri tekrarlardı. “*Christi Eleison.*”

Bana da merhamet, diye dua etti. Şakaklarının zonklamaya başladığını hissediyordu. Birazdan baş ağrısı çökerdi. Aylık kanaması gecikmişti. Kaygılanmalı mıydı? Bu ilk defa olmuyordu. Yaşamı boyunca böyle olmuştu. Ama öncedendi. Finn’in tohumu acaba rahminde hâlâ doğurgan olan bir köşe mi bulmuştu kendine? *Geri çekilmişti*, öyle değil mi? Her seferinde mi? Bu konuda hiç konuşmamış, onu günahkâr bir anlaşılmaya davet etmemişti ama Kathryn adamın tutkusunu karnının yumuşaklığına boşaltmasını beklemeyi öğrenmişti.

Dökülen bir şarap gibi.

Coitus Interruptus.

Ağırığı savuşturmak için şakaklarını ovuşturdu. Simpson'la hesapların üzerinden geçmeliydi.

Coitus interruptus. Christi Eleison. Derin bir nefes alıp verdi. Göğsünde bir ağırlık vardı. Çok fazla Latince kullanmıştı.

Kathryn büyük salona girdi. Kâhya buraya gelecekti. Son büyük ziyafette kullanılan taşınabilir masa ve oturma sıraları çıkarılmıştı –Roderick'in ölümünden beri bu ziyafetler azalmış, araları açılmıştı. Salondaki eşyalar, briketlerin arasından sızan soğuğu önlemek için kullanılan duvarlardaki süslü duvar halıları ve tek bir masa ile sandalyeden ibaretti. Masa ve sandalye de malikânenin hanımı olarak çeşitli konularla ilgilenirken Leydi Kathryn tarafından kullanılıyordu. Eyer biçimli bu sandalye, kocası için sağlam İngiliz meşesinden yapılmıştı. Roderick iri bir adamdı. Tahtını dolduran bir efendiydi. Şimdi Leydi Kathryn'in hacimli kadife fistanı sandalyenin oymalı kollarının kenarlarına sıkıştırılmışken bile epeyce bir boşluk vardı. Dirseklerini sandalyenin kollarına yaslamayı denediğinde ise kendini, kanatları tuhaf bir şekilde kısa kalmış yaralı bir şahin gibi hissediyordu.

Sandalyenin platformun üzerinden odanın ortasına taşınmasını emretmiş, bu şekilde daha az tehditkâr görüneceğini düşünmüştü. İşlerini üst kattaki odanın sıcak ortamında halletmeyi tercih ediyordu. Büyük salonu sadece o kibirli denetmene konumunu hatırlatmak için kullanmaya karar vermişti. Şimdi ise o sandalyeyi yukarıdaki yerinden kaldırmanın hata olduğunu düşünüyordu –Simpson'ın ona bakmak için başını kaldırması gerekiyordu. Üstelik büyük bir boşluğun içinde kendini çok küçük hissediyordu. Ama sandalye çok ağırdı ve Kathryn'in başı çok ağrıyordu.

Ağrısını defetmek ya da katlanma gücü kazanmak için gözlerini kapadı. O tanıdık ağrı ve denetmenin gelişini beklemek. Adamın, canını bu kadar sıkmasına neden izin veriyordu ki? O hizmetkârdı, Kathryn ise efendi. Onu kovabilirdi. Peki yerini dolduracak birini nereden bulacaktı? Kapı tarafında bir kıpırdanma olduğunu hissetti, ardından birilerinin mırıldandığını duydu. Gözlerini açtığında karşısında sadece Simpson değil oğlu da vardı. Tabii, Alfred'in de onunla birlikte olacağını niçin düşünememişti ki? Alfred -ne zaman büyümüştü de böyle uzamış, böyle yakışıklı olmuştu?- Simpson'ın arkasında duruyordu. İçindeki huzursuzluk çekildi, hafifledi. Sırtını dikleştirdi ve çenesini kaldırdı.

Alfred annesinin eline uzandı ve dudaklarına götürerek saygılı bir hareketle önünde diz çöktü.

“Umarım sevgili anneciğim iyidir.”

Sarayda kullanması gereken tavırlara alışıyor, diye düşündü Kathryn. Bazı yönlerden -birçok yönden- babasına ne kadar da benziyordu. Ama o bana ait. Benim göğsümden emdi. Bu daha güçlü bir bağ. Ve Alfred Blackingham için çok güçlü bir lord olacak. Kathryn babasının, Blackingham'ın ilk lordunun bu kuvvetli varisten ne kadar memnun olacağını düşünerek gülümsedi.

Alfred'e söylenecek çok şey vardı -uzun zamandır düşünüyordu- fakat Alfred'in arkasında teslimiyetçi bir tavırla değil ama öyle bir duruşla bekleyen Simpson'a dikkat etmeliydi.

Alfred'e ayağa kalkmasını işaret etti.

“Gayet iyiyim. Düşünüyorum. Sonunda annenle görüşmeye karar vermene sevindim. Şu son talihsizlikten beri ortarlarda olmaman göze çarptı” -burada dönüp denetçiye baktı- “Ve tabii senin de. Ayine katılmalıydınız.”

Alfred'in arkasındaki Simpson sırtıttı. Kathryn, adamın söylemeye cesaret edemediklerini yüzünden okuyabiliyordu:

Sıradan bir köylü için düzenlenen bir cenaze töreni sadece bir gösterişi ve Simpson'ın seviyesine uygun değildi.

Alfred hafifçe kızardı. Gözleri hınçla parlıyordu.

“Sevgili anneciğim ihmalkârlık etmek gibi bir niyetim yoktu. Sadece bana verdiğin görevi yerine getiriyordum.”

Sözcükler güzeldi ama ses tonu Kathryn'in pek hoşuna gitmemişti.

“Çobanın cenaze töreni olduğu gün, öğleden sonra odana geldim. Sorumluluk sahibi bir evlat olarak sıkıntılı zamanlarda sana destek olmak istedim. Fakat kapı kapalıydı ve sevgili anneciğim başka biriyle özel bir görüşme yapıyordu. Rahatsız etmek istemediğim için oradan ayrıldım.”

Denetmen sırtıyordu ama Kathryn öyle şaşırmıştı ki bunu fark edecek durumda değildi. Çobanın cenazesinin olduğu gün öğleden sonra demişti. Finn ile son kez birlikte oldukları gün. Yüzündeki kanın çekildiğini hissetti.

Kapı sürgülüydü. Bundan emindi. İçeride kiminle olduğunu ya da yakınlıklarını göremezdi. Üste çıkmaya karar verdi. En iyi savunma saldırıydı. En azından Roderick'in stratejisi hep bu olmuştu.

“Keşke kapıyı çalsaydın. Yalnız olduğuma eminim. Çocuklarıma kapım her zaman açık. Seninle konuşmam gerekiyordu. Yangınla ilgili bazı sorularım vardı. Mesela yangından önce yün deposunda herhangi bir işin oldu mu?”

Kathryn'e mi öyle gelmişti yoksa Simpson telaşlanmış mıydı? Eğer Alfred'le ilgili bir yalan söylediyse açıklamasını yapmalıydı.

“Yangın mı?” Alfred şaşırmış görünüyordu. Yüzü daha da kızarmıştı. Kathryn, oğlunun öfkeli hâlini hatırladı. “Beni suçlamayacaksın herhâlde! Oraya sadece bir, bilemedin iki kez gittim. O da John'un yünleri dizmesine yardım etmek için.”

“Birileri yangının çıktığı gün sabah saatlerinde seni orada görmüş. Düşündüm ki—”

“Ne düşündün? Yangını benim çıkardığımı mı? Bahse girerim Colin’e o sırada nerede olduğunu sormamışsındır bile.”

Simpson’a bir kez daha bakınca adamın salonun yüksek tavanına aniden ilgi duymaya başladığını gördü. Ama dinliyordu. Kathryn emindi. Her kelimeyi zevkle dinliyordu. Sırıtişını saklamaya çalışmadı bile.

Kathryn, “Hesapları inceledikten sonra baş başa konuşuruz,” dedi.

Simpson ilerledi. Deri iplerle bağlı hesap defterini Alfred’e uzattı. Alfred de Leydi Kathryn’e. Kadın kâğıtları dikkatle ve hızla inceledi. Hesapların geçen yılki hasat hesaplarıyla tutarlı olduğunu gördü. Geçen yılın hesaplarını inceleyerek bu görüşmeye hazırlanmıştı.

“Her şey yolunda görünüyor.” Hesap defterini oğlu ve Simpson’la arasında duran masaya bıraktı. “Aferin Alfred. Senin denetimin Simpson’ın hesaplarını olumlu yönde etkilemiş görünüyor. Bu sefer açık yok.”

Bu sözler Simpson’ın yüzündeki tebessümü sildi.

“Çıkabilirsin Simpson. Oğlumla özel konuşacağım.”

Adamın başıyla verdiği selam, bir tabutun kapağının kapanışı kadar sertti.

Ayak sesleri kesilince Alfred iş görüşmesi ciddiyetindeki duruşunu sürdürdü. Bu yetişkin tavrı bırakmak istemiyordu.

“Artık yalnızız Alfred. Bu kadar ciddi olma. Gel ve annene bir öpücük ver de barışalım.”

İstenen öpücüğü vermek için yerinden kırpırdamadı. Hatta duruşu daha da katılaştı. Elini yeleğinin içine soktu ve ipek bir kurdeleyle bağlanmış bir kâğıt çıkardı.

“Annemden bir dileğim var.”

Alfred’le ilgili başka bir terslik vardı. Saint Margaret ta-

pınağındaki sunağın önünde hareketsizce duran Colin'i düşündü ve iç geçirmemek için kendini zapt etmeye çalıştı. Çocukları kısa bir süre sonra birer yetişkin olacaktı. Şimdiden ondan uzaklaştıklarını hissedebiliyordu.

Ciddiyetle başını salladı. Oğlunun yeni filizlenmiş gurunun kırmamaya kararlıydı. "İsteğini dillendirebilirsin."

Alfred elindeki kâğıdı annesine uzattı. Kathryn mührü tanıdı. Sör Guy de Fontaigne. Huzursuzlukla karışık bir merak duydu.

"Bu, Kralın Şerifi'nin mührü," dedi. "Senin bir şey isteyeceğini sanıyordum."

"Benim isteğim. Babamın yokluğunda Sör Guy, isteklerimde bana destek oluyor."

"Anlıyorum," dedi kadın. Parmaklarıyla hızlıca mührü kırdı. "Güçlü bir anlaşma yapmışsınız."

"Senin de göreceğin gibi babam tarafından ve onun isteklerine göre yapılan bir anlaşma."

Kathryn içeriği gözden geçirdi. Ardından sayfaları çılginca çevirerek inanamaz gözlerle yazılanları okudu. İçine düştüğü dehşet onu oturduğu sandalyeye çivilemişti. Oğluna gitmek, kollarıyla onu sarmak, bağrına basmak istiyordu ama dayanamayacağından korkuyordu.

Tek söyleyebildiği, "Alfred, bunu istediğinden emin misin?" oldu.

"Babam benden bunu isterdi. Hayatta olsaydı yapacağım şey buydu."

"Peki ama *senin* istediğin bu mu?"

"Benim istediğim de bu. Sör Guy'ın hizmetine girerek babam gibi bir şövalye olmayı öğreneceğim. Babamın zırhını denedim bile. Üzerime oluyor. Onu yanıma alacağım. Sör Guy da bana bir binek atı temin edecek." Ardından taş gibi bir duruşla ekledi: "Senin izinle tabii ki."

Kâdın bir anda yaşlandığını hissetti. Etrafını saran büyük salon ona her zamankinden daha büyük geldi. Yukarılarda bir karga uçtu ve kirislerden birinin altına girerek bir çalı kuşunun terk ettiği bir yuvaya tündü. Kathryn kâğıtları, Sör Guy'ın resmi şerif mührünün üzerindeki kargacık burgacık imzasını bir kez daha inceledi. İmzası da adamın kendisi gibi keskin ve sevimsizdi. Bunu reddedemeyeceğini biliyordu. Sör Guy genç krala ve onun vasisi Gaunt'lu John'a dilekçe verebilirdi. Oğlunu ona karşı kışkırtabilir, belki de Blackingham'ı, dulluk hakkı olarak Kathryn'e kalan kısımları bile Alfred'in kontrolüne verebilirlerdi. Kalan ömrünü kralın "koruması" altında geçirmek üzere ıssız bir manastırın yolunu tutardı. Onunla sadece Colin konuşabilirdi.

Christi Eleison.

Hayır, Sör Guy de Fontaigne'in düşmanlığını göze alamazdı.

Kısık bir sesle, "Seni özleyeceğim," dedi.

"Eminim yerimi alacak birini bulursun. Bundan önce yokluğumdan memnundun."

"Aynı şey değil. O zaman yakınımda olduğunu biliyordum. Ne zaman istesem seni görebiliyordum." Hesap defterini işaret etti. "Senin yokluğun Blackingham için gerekli bir fedakârlıktı."

Alfred'in cevabı dudaklarını iyice sıkmaktan ibaretti. İyice sıkılmış çene kaslarıyla tıpkı Roderick'e benzemişti.

"Noel Yortusu için geleceksin değil mi? Senin ve kardeşinin doğum günü kutlaması da yapılacak."

"Sör Guy ayrılmama izin verirse."

Genç oğlu, karşısında hazır ol vaziyetinde, katı, sert bir şekilde duruyordu. Kollarını boynuna dolasa, onu kucaklasa da yine böyle kalacağını biliyordu. Böyle bir reddedişi davet edemezdi. "O hâlde annenin seni kutsadığını bilerek git," dedi.

Sesi ancak bir fısıltı gibi çıkabilmişti.

Alfred başını hafifçe eğdi ve çıkmak için arkasını döndü.

“Bir veda öpücüğü bile vermeyecek misin Alfred?”

Alfred aralarında duran masanın üzerinden eğildi ve dolgun dudaklarını hafifçe annesinin yanaklarına değdirdi. Kathryn bir anda geçmişe döndü. Aynı dudaklar, bekleğindeki o yay şeklindeki dudaklar göğsüne yapışmış iştahla süt emiyordu. O zamanlar bırakmaya gönülsüzdü, şimdi ise kaygılı.

Oğlu kapıya doğru ilerlerken arkasından seslenme isteğini bastırdı. Oğlu dünyaya adım atmış ve başka ittifaklar kurmuştu. Kathryn ancak ahmakça arkasından bakabiliyordu.

“Uşaklardan birini al, sana hizmet etsin. Şerifin evine yoksulluk içinde gitmene izin veremem. Bir adam al. Babanın zırhını parlat.”

Alfred annesine döndü. Kathryn oğlunun gözlerinde bir an, babaları onları “güçlendirmek için” dövdüğü zamanlarda başını eteklerinin arasına saklayarak gözyaşlarını gizlemeye çalışan çocuğu gördü. Ama bu sadece onun uydurması olmalıydı. Zira kapıdan el sallayıp giderken kasıtlı yürüyordu.

Uzun süredir aklını kurcalayan diğer soruyu sormamıştı: Papaz öldürüldüğü gün neredeydi? Aylar geçmişti. Muhtemelen artık bir önemi yoktu –Kathryn için ise önemliydi. Oğlunun gidişine üzüldürken zihninde bir uyarı çanı çaldı. Kralın Şerifi’nin hizmetine girerek Alfred onu da ilişkiler yumağının içine çekmişti. Kathryn bileğinde bir şahinle hiçbir zaman ava çıkmadıysa da yırtıcı bir hayvan görünce tanırdı.

Uzunca bir süre büyük salonun sessizliğinde oturarak çifte kaybı üzerine kafa yordu. Yedi gün içinde hayatındaki en önemli üç erkekten ikisini kaybetmişti. Üçüncüsü de giderek uzaklaşıyordu. *Christi Eleison. Tanrım merhamet et.*

Tavandaki kırıslara tünemiş olan karga da hareketsiz duruyordu. Gagası yuvanın üzerinde hazırda, sanki çalı kuşlarının dönüşünü bekliyordu. İkinci güneşinin ışınları dar pencere-lerden içeri giriyor, karganın kanatları, Kathryn'ın üzerinde devasa birer gölgeye dönüşüyordu. Büyük meşe sandalyenin üzerinde küçücük ve yapayalnız kalmıştı.

*Kadın adamın karşısında diz çöktü ve oğlunun,
tek varlığının öcünü almak için kocaman ve parlak
hançerini kınından çıkardı.*

—BEOWULF (8. YÜZYIL ANGLO-SAKSON

DESTANI)

Yontulmuş kavaklarla kaplı zemine (bataklıklarda sertleşmeyen lekeli bir zemin) yığılmış pöstekilerden oluşan yatağından kalkan cüce sönmeye yüz tutmuş ateşini karıştırarak canlandırdı ve rahatlamak için dışarı çıktı. Sabahın erken saatleri: Belirmekte olan umudun kokusu, dünya geriniyor, daha kendine gelememiş. Sağda solda birkaç örüş, gündüz uykusuna esneyen gece yaratıklarının sessizliğine nüfuz ediyor. Cüce, bataklığın üzerine çöken sisi derin derin soludu. Güneşin küçük hayaleti sis tabakasının ardından kendini göstermeye uğraşıyordu. Yarım-Tom, böyle sabahlarla güneşin kazanacağını bilecek kadar çok karşılaşmıştı. Güzel bir gün olacaktı. Kasım ortalarında bir hediye sayılabilecek kadar güzel bir gün –Martinmas, Saint Martin Yortusu, kasım. Ama Yarım-Tom azizlerin günlerini takip etmezdi. Kiliseye gitmezdi. Norwich'teki o boğuk çanlı pazar kilisesine, görkemli Saint Peter Mancroft'a bile gitmezdi. Takvimi, ayın değişen

evrelerine göre tahmin ediyordu.

Bir söğüt dalına attığı çentiklerle pazar kurulan günleri takip ederdi, kutsal günleri değil. Söğüt dalındaki çentiklere bakınca kasımın ikinci perşembesinin geldiğini, Norwich'te pazar kurulacağını gördü. Şimdi yola çıkarsa oraya varması öğleni bulurdu. Takas gününün sonlarına ancak yetişirdi. İşaretlere bakılırsa zorlu bir kış gelecekti. Bu, belki de ilkbahara kadar son şansıydı. Kendine bir ya da iki bardak bira armağan edebilirdi. Hatta belki kutsal kadını ziyaret etmeye de vakit bulurdu. Gece vakti eve dönmek için yapmak zorunda kalacağı uzun yolculuğu düşündü. Gerekirse bir çiftçi kampındaki barınaklardan birine girer, ay yükselene kadar beklerdi. Sonra da beyaz, sulak arazilerin arasından geçerek eve giderdi.

Yolluk olarak çörek ve kurutulmuş balık almak için içeri girdi. Tek odalı bu kulübeyi rüzgârın yıktığı bir kavaktan yapmıştı. Çatısını ise Yare Nehri'nden topladığı sazlıklarla örmüştü. Kulübe şaşırtıcı derecede sağlamdı. Doğudan esen kış rüzgârlarını kesiyordu. Ayrıca korunmasını da sağlıyordu. İşkencecileri, onu bataklığın ortasına kadar takip edecek cesarete sahip değildi. Bataklıkların çamurlu yolları bir atı ve binicisini saniyeler içinde yutabilir, yalvaran kurbanlarını kumun altına gömerdi.

Odanın ortasındaki ocakta yanmakta olan ateş ve hemen başındaki o rahat sandalye yolculuğa karşı çıkar gibiydi. O sandalye, Yarım-Tom'un çocuksu endamına tam olarak uyuyordu. Rüzgârın yıktığı bir ağaç gövdesinin kıvrımlarından zekice oyulmuştu. Fakat uzun kış gecelerinde ateşin önünde oturmak, baharda kestiği, yazın soyduğu söğüt dallarından sepetlerini -arı kovanı, yılan balığı tıpası, balık yakalama sepeti, sırık taşıma sepeti- örmek için çok vakti olacaktı. Hayal kurmak için de. Çocukluğunun geçtiği manastıra gelen gezi-

ci ozanlardan duyduğu şarkıları, kudretli Beowulf'u anlatan kahramanlık destanlarını kendi kendine mırıldanmak için zamanı olacaktı.

Bu kış hayallerinde Yarım-Tom'un ruhu büyük bir savaşçıya dönüşürdü. Bir parça kurutulmuş balık yiyip turp suyunu içtikten sonra odanın içinde zıplayarak söğüt dalından kılıcıyla titreyen gölgelere saldırırdı. Yarım-Tom, hayalinde Beowulf olurdu. Lord Hrothgar'a sadakat yemini eden, canavar Grendel'a karşı parlayan kılıcını kullanan, hançer, büyük deniz canavarının yumuşak boğazına saplandığında memnuniyetle iç geçiren hep Yarım-Tom'du. Neredeyse akan kanın sıcaklığını bile hissediyordu. Domuzun kanı gibi kokmuyor muydu? Uzun boylu, herkesin içinde dev gibi duran, Grendel'ın o hınçlı canavar annesini bataklığına çeken o cesur -ozanların şöhretine türküler yaktıkları- adam Yarım-Tom'dan başkası değildi. Kılıcının, canavarın zehirli kanında eriyişini izleyen de Yarım-Tom'du.

Daha anlayışlı günlerinde ise (farklı bir yaşamla ilgili vahşi ve olağanüstü hayaller kurmadığında, düşünmeye zamanı olduğunda), canavarın hayatını bağışlar, ona insanlara özgü bir anlayış gösterirdi. Grendel'a insan etine dair tükenmek bilmez bir iştah veren Wyr'dün kararsız eli değil miydi? O hâlde canavar suçsuz sayılmaz mıydı? Onları canavarlaştıran kader değil miydi? Canavarlar kendiliğinden canavar olmuyordu. Üstelik kendi intikam hırsının, sevgisinin ateşinde yanan bir anne vardı. Böyle bir anneye sahip olduğu için Grendel'ı kısıkanıyordu.

Kimileri Yarım-Tom'a "şeytan dölü" diyordu. Ya da "Babası bir cin." Ruhu sertleşene, cilalanana ve parlayana kadar bu sözler onu yaralamıştı. Eğer Tanrı, asla şeytan değil -bunu kesinlikle biliyordu çünkü kutsal kadın ona, şeytanın yaratamayacağı konusunda teminat vermişti- eğer Tanrı onu

tamamlamamışsa bunun mutlaka bir nedeni olmalıydı.

Münzevi, “Yaratılan her şeyi Tanrı yaratmıştır; ve Tanrı yarattığı *her şeyi* sever,” demişti. Bunu söylerken kendinden öyle emindi, sesinde annelere özgü öyle bir şefkat vardı ki onun kendinden eminliğine bakarak cüce de sözlerine inanmıştı.

Üç dişli yılan balığı mızrağını aldı ve Yare’in sıg sularının durgun bir göle döküldüğü yere doğru ilerledi. Kaslı kollarının bir hareketiyle mızrağı gölün çok da derin olmayan tabanına sapladı ve çıkardı. Balık sepetinde kuyruğunu sallayan ve çırpınan bir hayvan vardı. Arkadaşı için güzel bir balıktı. Kutsal kadın için güzel bir hediye.

Pazar gününün sonunda, üçüncü kalite birasından -birinci sınıf bira içebilecek kadar zengin değildi- ikinci kupayı içtikten ve Norwich’li Julian’ı ziyaret ettikten sonra Yarım-Tom bataklıkların ve evinin bulunduğu batıya değil, Aylsham’ın bulunduğu kuzeye doğru ilerlemeye başladı. *Onun* Hrothgar’ı olan tezhip sanatçısına verilecek bir mesajı vardı. Bu sefer mesajı bir uşakla göndermeyecekti. Kutsal kadına, tuniğinin içine yerleştirdiği sayfaları sadece adamın ellerine teslim edeceğine dair söz vermişti.

Yolunun üzerinde değildi. Pazardan eve giden yoldan çok daha uzundu -Aylsham’a kadar on iki mil, oradan da Blackingham Malikânesi’ne iki mil. Hepsi de ters yöneydi ve hava kararıyordu. Ama elinden gelen buydu. Tezhipçiye çok şey borçluydu.

Üstelik Rahibe Julian da ona karşı hep nazik olmuştu. İhtiyaçlarını kimsenin anlamadığı kadar iyi anlıyordu. Yalnızlıktan nasıl bunaldığını biliyordu. Üstelik onun küçük olmasını göklere çıkarıyordu. Yarım-Tom ilk kez kadını görmeye gittiğinde devlerle dolu bir dünyaya onu yarım bir adam olarak gönderen Tanrı’ya karşı öfke doluydu. Julian,

Yarım-Tom'a şefkatle bakmıştı –adam için bu öylesine alışılmadıktı ki ilk başta şefkati tanıyamadı. Kadın aralarındaki pencere pervazında duran bir kâsedan fındık ikram etmişti.

Öne doğru eğilmiş, kâseyi cücenin göz seviyesine indirmişti. “Bunları görüyor musun Tom?” –onu kapılarının önünde bulan rahipler tarafından hakaret edercesine konulan adını nadiren kullanırdı. “Bunlar fındık. Tanrı bana küçücük bir şey gösterdi. Bunlardan büyük değil. Avucumda öylece duruyordu ve bir top gibi yuvarlaktı. Ona idrak gözüyle baktım ve *Bu nedir?* diye düşündüm.”

Bunu söyledikten sonra adamın nasırlı avucunu açtı ve fındığı ortasına yerleştirdi. Konuşmaya devam etti. “Her şeyi böylece anladım. *Yapılan her şey bu.* Çok küçük bir şey. Tüm yaratılanlar. Dünya bir fındıktan daha büyük değil. İsa'nın elindeyken güvende. Bunun ne kadar süreceğini merak ettim. Sanki her an silinip hiçliğe karışacakmış gibi görünüyordu. Ve sonra cevabı aldım; *Sürüyor ve sürececek; çünkü Tanrı onu seviyor. Ve var olan her şey, Tanrı'nın sevgisiyle var.*”

Bu konuşmanın üzerinden üç yıl geçmişti ve Yarım-Tom'un boynuna asılı tilki derisinden bir kesede taşıdığı fındık, Julian'ın onu avucuna koyduğu ilk günkü gibi sıkı, sert ve yuvarlaktı. Bu mucize Yarım-Tom için yeterliydi. Zengin başrahipler isterlerse azizlerin kemiklerini dövülmüş altından ve taş işlemeli kutularda saklasınlar. Yarım-Tom'un ihtiyaç duyduğu tek kutsal kemik bu fındıktı.

Güneş ağır ağır batıyordu ve hava soğuktu. Yarım-Tom kuzeye doğru ilerlerken yol, seyyahlardan neredeyse tamamen arınmıştı. Çoğunun yolculuğu Norwich'te son bulmuştu. Daha ileri gidecek olan birkaç kişi ise yolculuklarına sabah devam etmek üzere kalacak bir yerler aramaya başlamışlardı. Bir insanın karanlıkta, eşkıyaların ve kanun kaçaklarının hançerlerle yahut boğarak insanları öldürdüğü bir yolda yürüme-

si için çok' cesur ya da çok aptal olması gerekiyordu. Batan güneşin son ışıklarıyla aydınlanan Blackingham'ın kırmızı briketlerini görünce oldukça rahatlamıştı.

Kalacak bir yer bulma düşüncesiyle malikânenin dışındaki bina topluluğuna baktı. Tabakhanenin yanından geçerken burnunu buruşturdu. Ölmüş hayvanların postları idrar fiçilerinde kaynatılıyordu. Paketi teslim ettikten sonra demircinin yanında yatabilirdi. Demir dövme ocağından yayılan ısı, gecenin soğuğunu uzaklaştırırdı. Aylsham'dan gelirken, kışlık etlerini pişirmekte olan çiftçi ve köylüler yüzünden hava pusanmış ve ağırlaşmıştı. Blackingham'a yaklaştıkça koku güçleniyordu. En iyisi mutfak kapısından girmekti. Evin misafirine haber getiren bir ulaktı ve aşçı ona yiyecek bir şeyler vermekle yükümlüydü. Kış telefi nedeniyle et bolluğu olmalıydı. Belki bol etli bir koyun güveci ya da etli börek de bulurdu.

Mutfak bahçesine yaklaşırken günün son ışıklarını da çivit mavisini göğe yükselen kurumuş bir ağacın budaklı dalları ve kıvrılan gövdesi kesiyordu. Yarım-Tom iç geçirerek, *Arılar için güzel bir ağaç*, diye düşündü. Ama bal eylül sonunda toplanmalıydı. Blackingham'ın mutfağında bal likörü de olabilirdi. Tatlı-baharatlı ve kafa cilalayan, yıkanmış bal peteklerinde mayalanan. Bal likörü ve etli börek.

Yeleğinin içindeki pakete dokundu ve kararlı adımlarla mutfak kapısına doğru ilerledi. Fakat bir süre sonra olduğu yerde kaldı. Ağacın oralardan bir fısıltı geliyordu. Ayarsız ama yine de müzikal. Belki de içeri girmeyi bekleyen arıların vızıltısı. Kasım ayında mı? İncelemek için ağaca doğru yaklaştı. Tepede alacakaranlık yumuşayarak hafif çizgili bir lavanta rengine dönmüştü ve rüzgâr, gün battıktan sonra arasına olduğu gibi tamamen kesilmişti. Ağacın altında yalnızdı; başka kimse yoktu –en azından o göremiyordu. Yine de o biçimsiz ses yükselmişti. Artık daha melodikti. Meleklerin şarkısı. Sadece

Tanrı'nın cennette duyabileceği bir müzik. Kutsal Anne'nin sesi mi? Baştan ayağa ürperdi, bir soytarının efendisine verdiği aptalca selama benzer bir selam verdi. Ağaca daha da yaklaştı. O davetkâr, dalgalı ve yumuşak müzik onu çekiyordu. Bir kadının vücudu gibiydi. Rüyaları dışında hiç tatmadığı o yasak meyve. (Ne de olsa onun gibilere ya vakti geçmiş ya da çürümüş meyveler gelirdi –ki o bunları almazdı).

Pembeleşen göğü taradı. Tepecigi ve ağacı izledi. Ses, büyük ağaç gövdesinin içinden geliyor gibiydi. Ormanın eşğine yaklaşan bir geyik gibi daire çizdi. Ağacın kaba kabuğuna dokundu. Şarkı, ağacın iç kısımlarından yükseliyordu. Şüphesiz bir kadın sesi ama genç bir kadın, belki de bir kıza aitti. Kutsal Bakire değil. Onun sesi şüphesiz çok yükseklerden gelirdi. O hâlde bir cadı mı? Kötü bir ruh ağacı ele mi geçirmişti? Yarım-Tom kolay kolay korkmazdı. Yırtıcı hayvanlar ve kurbanlarını görmüş, toprağın ve bataklığın ve vahşi havaların ihanetine tanıklık etmişti. Zaman zaman peri olduğunu düşündüğü yaratıklarla karşılaşmıştı. Yoksa sadece yusufçuk kuşu muydu? Kim emin olabilirdi ki? Ancak cücenin çocuklara özgü bir kabullenişle benimsediği doğal dünyasındaki mucizelerde bile ağaçlar şarkı söylemezdi. Şüphesiz bu ağaç da şakırmıyordu. Başlı başına bir kaygı sebebi olan bir kadın sesiyle hem de. Elini, kızgın bir ocaktan çeker gibi hızla çekti. Ardından döndü ve mutfığa doğru ilerledi. Şeytan, yorgun ayaklarına çimdik atmış gibiydi.

Magda, büyük ağacın gövdesinin oyduğunda bağdaş kurmuş, kendi kendine usulca bir şarkı mırıldanıyordu. Arıları memnun eden bir sesi vardı. Bunu nereden bildiğine dair hiçbir fikri yoktu. Sadece biliyordu işte. Arılar onun arkadaşlarıydı. Bu ağaç en sevdiği kaçış yeri idi. Sessizliğinden hoşlanıyordu. Bütün dünyadan gizlenen bu küçük odasını seviyordu.

Dalların arasında biraz emekleyip sürünerek alttaki bir delikten içeri giriyordu. Adağını da yanında götürerek kıvrılıp oturuyordu. *Bir bebek annesinin karnında böyle hissediyordur kendini*, diye düşünürdü. Hepsinin dünyaya ağlayarak gelmesi boşa değildi.

Magda küçük şeyleri, küçük yerleri, küçük yaratıkları sevdi. Evde bakımını üstlendiği iki küçüğü özlemişti. Böyle soğuk gecelerde, uyudukları saman şiltenin üzerinde kız kardeşlerini kollarıyla sarardı. Tıpkı bir tavuğun civcivlerini kanatlarının altına alması gibi. Şimdi onları kim ısıtıyordu acaba? Peki ya beslemek için babasının masasından lokmalar aşırıldığı dağ gelinciğiyle kim ilgileniyordu?

Blackingham'da mutsuz değildi. İşler ağırdı ama altından kalkıyordu. Aşçı ona karşı iyiydi. Hatta soğuk gecelerde yatağını onunla paylaşıyordu. Yiyeceği boldu ve ot kokan yünden bir elbisesi vardı. Paçavraya dönmüş olan eski elbisesi tuvalet gibi kokuyordu. Hem üzerinde kötü böcekler yaşıyor ve canını yakıyordu. Aşçı o elbiseyi yaktığında sevinmişti. Şimdi derisi pembeydi ve saçları lavanta gibi kokuyordu. Kaşıntıdan oluşan yaraları da iyileşmişti. (Vücudunda kaşıntıya bağlı kabukların olmadığı bir dönem hatırlamıyordu hayatında.) Yine de kimi zaman evin büyüklüğü -çok fazla insan, çok büyük bir boşluk, çok çeşitte renk- kafasını karıştırıyordu. Bazen de, kendini yalnız hissettiğinde küçüklerin özlemini çekiyordu. Bakacağı kimse yoktu.

Kovuğun loşluğunda arıların ağaç odasının duvarında gezişini güç bela görebiliyordu. Kaynaşan bir kitle, canlı bir duvar halısı, dışarıdaki arıların kanatları çalışıyor, büyük bedenin sıcaklığını artırıyor, diğerlerini sıcak tutuyordu. Dış tarafta kalan arılar üşürse diğerleriyle yer değiştireceklerdi, biliyordu. Kış boyunca böyle mükemmel bir birlik hissiyle, hepsinin hayatta kalması için el ele çalışıyorlardı. İnsanlar ne-

den böyle yapamıyordu sanki? Belki de bunun nedeni onun anlayabileceği türden bir şey değildi. Ne de olsa ahmağın tekiydi. Babası öyle diyordu.

Önüne koyduğu kâsedden iki çubuk aldı ve ballı suya batırarak arıların beslenebilmesi için nazik bir şekilde canlı topluluğun arasına yerleştirdi. Topluluğun iç kısmı, aşçının soğuk gecelerde yatağa koyduğu yatak taşı gibi sıcaktı. Nabız gibi atan arıdan duvar halısının kokusu toprağa ve oduna karışıyordu. Ağacın içinde kokmuş reçineden eser yoktu. İşçi arılar hepsini silip süpürüyordu.

Kovan giderek büyüyordu. Kısa bir süre sonra ağacın içi çok kalabalık olacaktı. Bir dahaki yıl eski kraliçeyi kovacaklardı ve yeni bir kovan doğacaktı. Eylül ayında bal toplarken yumuşak bir yün gibi kollarını ve omuzlarını saran arıların verdiği hissi hatırladı. Demirci, arıları öldürüp hazinelerini çalmak için gelmişti. Ama Magda başını şiddetle iki yana sallayarak ve aşçının yardımıyla adamı balı kendisinin toplamamasına müsaade etmesi konusunda ikna etmişti. Ve arıları kurtarmıştı.

“Bırak denesin,” demişti aşçı. “Bu kızın ellerinde birkaç sürpriz var.”

Demirci, nazik bir dev gibi gülümseyerek ve başını sallayarak geri çekilmişti. Magda onu iyi tanıyordu. Bütün çocuklar tanırdı. Çocukları demir ocağının etrafında toplar, çekicini örse vurarak etrafa yayılan kıvılcımları izletirdi. İçlerinden biri bakışlarını başka yöne kaçırarak olursa ona, “Buraya gel. Ben diğer ucunu döverken şu çubuğu tut. Buradaki işim bittince senin gözlerini de düzeltirim,” derdi.

Ocaktan yayılan ısı iltihapları zorlar ve demirci birtakım büyümlü sözlerle onu yok etmek için büyük bir telaşa kapılırdı.

Magda arıları sakinleştirerek ağacın içinden bal peteğini çıkarınca, “Cezbetme yeteneği var, evet,” demişti.

Magda bunun özel bir yetenek olduğunu bilmiyordu ama kovarı bozmadan petekleri çıkarmayı her zaman becerirdi. Arılar da, Tanrı'nın yarattığı her şey gibi saygıyı hak ediyordu ve kendileri bu saygıyı tatlı bir altınla ödüyordu. Şimdi sıra dinlenmekte olan işçilere saygı göstermeye gelmişti işte: Su, bal ve biberiye karışımına batırılmış bir kâse çubuk. Böylece arılar kışın aç kalmayacaktı.

Akşam iyice çökene dek arılarla birlikte oturdu. Bu inziva yerini bulduğu için ne kadar şanslı olduğunu düşünüyordu. Karanlığın giderek etrafı sarmasıyla mutfığa giderek aşçıya yardım etme zamanının geldiğini hatırladı. Tezhip sanatçısı ve kızına yemeklerini Magda götürüyordu. Son zamanlarda, özellikle de bir haftadır Leydi Kathryn'le birlikte yemek için odaya inmiyorlardı. Tezhipçi küskün, neşesiz görünüyordu. Kız ise çok hastaydı. Durmadan midesi bulanıyor, kusuyordu. Aslında gerçekten hasta değildi. Babasının bu kadar endişelenmesine gerek yoktu. Magda, Rose'un neden yediği her şeyi geri çıkardığını biliyordu. Ayrıca tezhipçinin kızının neden iki renkli olduğunu da anlamıştı. Kenarları daha açık olan bir pembesi vardı ve Rose'un midesi bulandıkça o açıklık daha çok parlıyor, iyice belirginleşiyordu. Mide bulantıları yakında bitecekti. Asla uzun sürmezdi.

Magda, ağacın kahverengisi üzerinde toplanan arıları artık göremez hâle gelince beline mumdan bir iple bağlanmış olan kumaş keseden bala batırılmış iki çubuk daha çıkardı ve oturduğu yere koydu. Arılara tatlı bir saygı. Ardından şarkısını kesti ve emekleyerek ağaçtan çıktı.

Dışarı çıktığında beyaz bir ışığın aşağıdan ve hızla mutfığa doğru ilerlediğini gördü. Daha yukarıda bulunan Magda mutfak kapısının açık olduğunu, aşçının mutfak ateşinin hemen yanında durduğunu ve pembemsi ışıklar arasında kalan biriyle elini kolunu sallayarak konuştuğunu görüyordu.

Aşağı doğru inerken aşçının tiz sesini duyunca gülümsedi. Bağırması, vurmasından beterdı.

“Kimi aradığın beni ilgilendirmez. Çamurlu ayakkabılarınla benim mutfağıma giremezsin.”

Magda'nın merakı o her zamanki utangaçlığına ağır bastı. Akşamın serinliğinin sertleştirdiği zeminin üzerinde hızla ilerledi. Mutfığa girdiğinde neredeyse sevinçten bağıracaktı. İçeride, aşçının mutfağında çok tatlı, çok güzel küçük bir adam vardı. Soluk soluğa kalmış, ellerini hararetle oynatıyordu. Magda, şimdiye dek rastladığı en güzel ruhla karşı karşıyaydı.

Ama eğer hastalık [âdetten kesilme] öfkeden ya da acıdan kaynaklanıyorsa, ona güçlendirici yiyecek ve içecekler verin ve zaman zaman yıkanmasını sağlayın. Eğer uzun süre oruç tutmaktan ya da uykusuz kalmaktan kaynaklanıyorsa kanını güçlendirecek şeyler yiyip içmesine dikkat edin. Onu oyalayın, neşelendirin ve kederli düşüncelerden vazgeçirin.

—KADIN HASTALIKLARI

DERLEYEN: İNGİLİZ GILBERT (13. YÜZYIL)

Finn ayakta çalışıyordu. Dar pencereden giren kısa ömürlü aralık güneşini böylece daha iyi yakalayabiliyordu. Masasının üzerine eğilmişti. Bakışlarını arasıra Rose'un odası için kapı vazifesi gören perdeye kaydırıyordu. Kızına atıştırdıktan sonra biraz uzanmasını söylemişti. Mutfaktaki kız bir kâse sebze çorbası ile baharatlı elma şarabı getirmişti ama Rose çalışması gerektiğini öne sürerek yemedi. Kız tepsiyi önüne bırakınca Rose, sanki adaçayı ve biberiye kokusu onu rahatsız etmiş gibi kâseyi ittirdi.

Finn, hizmet eden kızı yatıştırmak için, "Kızımın midesi bulanıyor," dedi.

Kız hafifçe geri çekildi. Cevap verecek gibi duruyordu. Dudakları ayrıldı ve söze başlamak için nefes aldı. Sonra konuşmadan aldığı nefesi bıraktı. Finn kâseyi alarak parmaklarını ısıttı. Kızının bol malzemeli, güçlendirici çorbadan birkaç yudum almasını istedi.

“Bunu mutfığa geri götürebilirsin,” dedi. “Fakat Agnes’e bunun, onun açlığıyla ilgisi olmadığını söyle.” Kendi tabağını masanın diğer tarafına, kızını rahatsız etmeyecek bir yere çekti. “Ben kendi payımı sonra yiyeceğim.”

Kız kâseyi eline aldı, reverans yaptı, başını eğdi ve ardından sessiz ama onurlu bir edayla kapıya yöneldi. Bu kızın, ocağın yanındaki gölgelerin içinde saklanan o pasaklı yumurcak olduğuna inanmak zordu. Finn onu utangaçlığından kurtarmak, gözlerinde parıltısını gördüğü canlılığı ortaya çıkarmak istedi ama daha zamanı değildi. Şimdi kızına odaklanmalıydı. Rose’un yüzünün yeşile çaldığını fark etmişti. Solgunluğu hiç hoşuna gitmiyordu. Gözlerinin altında mor halkalar peyda olmuştu. Belki de gizemli bir kadın hastalığıydı. Keşke bu konuyu Kathryn’le konuşabilseydi.

“Belki de yemek yerine kısa bir uyku çeksen iyi olur Rosebud.” Bir süredir ona bu şekilde hitap etmemişti. Bu çocuksu lakaba itiraz etmesini bekledi ama Rose bir şey söylemedi. “Devam et,” dedi. “Dün gece geç saatte kalktığını duydum. Uyumadığını biliyorum. Hem ben de senin yardım edemeyeceğin bir iş üzerine çalışacağım.”

Rose itiraza yeltenmeden “Peki baba,” dedi.

Bu, onun pek yaptığı bir şey değildi. Normalde bu kadar solgun ve suskun da olmazdı. Bedenini ya da ruhunu saran bir illet mi? Finn, kızının odaları ayıran ağır perdeyi aralayışını izledi. Tabii bir kadının nezaketiyle. Evlenme çağına geldiğine dair bir işaret daha. Onu soyunun etkilerinden daha ne kadar koruyabilirdi?

İşlemeli perdenin ardından hafif bazı sesler geldi: Hareket, öksürük, ardından sessizlik. Işığın eğimine bakılırsa bir saat olmuştu. Perdeyi aralayıp kızına bakma isteğine karşı koydu.

Kalan zamanı *Wycliffe İncili* üzerine çalışarak geçirecekti. Rose'u bu işe karıştırmamaya dikkat ediyordu. Kızının soyundan kaynaklanan sorunları bir de kendi boşboğazlığıyla ağırlaştırmak istemiyordu. Bu çalışmada ondan yardım alsa bile hem kaligraf hem tezhipçi hem de minyatürcü olarak çalışması gerekiyordu. İlki epeydir ilgilenmediği bir sanattı. Süslediği metinlerin çoğu, yazıhanelerdeki rahipler ya da Paris loncalarındaki kopyalayıcılar tarafından yazılıyordu. Kendi kaligrafisini yaparsa en azından Paris sanatçıları tarafından yapılan baştan savma işlerden kurtulacaktı. Üstelik iş tamamlanınca sanatsal bir bütünlük gösterecekti. Bu denge- nin parça parça yapılan işlerde sağlanması zordu.

Rose'un üzerinde çalıştığı metinleri topladı –Mezmurlar; Leydi Kathryn için yeni yıl hediyesi. Kızının fikriydi. Blackingham'ın hanımefendisini çok seviyordu. Finn, Leydi Kathryn'den gelen en ufak bir övgüde bile kızının gözlerindeki isteği görüyor ve aralarında bir arkadaşlık doğmasını diliyordu. En azından bu annesiz çocuk için. Nasıl bu kadar aptal olabilişti?

Düşüncelerini yeniden elindeki sıkıcı işe yöneltmeyi dene- di. Kaligrafi için kendi mürekkebini yapabilirse çok iyi olur- du. Yasadışı projesini dikkatsizce almıştı zaten. Gerçi gizliliğe dikkat eden John Wycliffe değildi. Wycliffe, her şeyden önce Kilise'ye karşı çıkışlarında fazlasıyla cesurdu. Ama kimi za- man dikkat cesaretin önemli bir parçasını oluştururdu.

Finn, masanın altından nemlendirmekte olduğu karadi- kenlerle dolu deri bir kova çıkardı. Mürekkep yapma yöntemi de diğer sanatsal becerileri gibi Felemenk olan büyükanne- sinden gelen bir yetenekti. Galler'den ve oraya ait her şeyden

nefret eden büyükannesi, çocukken torununa öğrettiklerinin günün birinde onun hayatını biçimlendirdiğini görseydi nasıl da kıkırdardı. Her zaman güçlü, mağrur bir kadın olmuştu. Tıpkı Leydi Kathryn gibi dilini tutmaya çalışmaz, aksine aklındakini söylemekten asla çekinmezdi.

Ama son olayda Leydi Kathryn geri çekilmiş, bir Yahudiyle yaptığı evlilik nedeniyle duyduğu nefreti onunla konuşmamıştı. Sanki bir melek dilini tutmuştu. Ya da belki önyargısının dillenmesinden çok korkmuştu. Ama Finn'in sözcüklere ihtiyacı yoktu. Kadının gözlerini kaçırmıştı, ona bakmaya katlanamayışından her şeyi anlamıştı.

Kabuklu suyu aldı, dikkatle süzdü, tuvalete taşıdı ve Bure Nehri'ne, oradan da denize dökülen kale atıklarına karışması için deliğe döktü. Siyah kalıntıyı alarak bahçedeki vişne ağacından topladığı reçineyle karıştırdı. Ağacı sohbaharda, güneş altın rengi ışınlarıyla ortalığı ısıtırken toplamıştı. Daha sonra Kathryn'le onun odasına giderek uzun ikinci boyunca sevişmişlerdi. Bahçede, yaralı vişne ağacının öz suyu damlıyordu. Bu görüntüyü daha sonra Saint John'un sayfalarına, çarpmıha gerilmiş İsa figürüyle birlikte minyatür olarak resmetmişti. İsa'nın çivilenen yerlerinden akan vişne kırmızısı damlalar. Yaralı bir ağaçtan kan damlıyor, damlıyor, damlıyordu.

Bir damla vişne sakızını, karadiken kalıntıları ile ezilecek kıvama getirene dek mum alevinde ısıttı. Kathryn'i düşünmemeye, o günü hatırlamamaya çalışıyordu. Ya da üç hafta önce onu yatağından gönderdiği günü. Rol yapmış, oğulları gelip gittikten sonra onu çağıracağını söylemişti. Ama çağırmamıştı. O günden beri Kathryn'i çok az görmüştü. Başlarda görmek de istemiyordu zaten. Yaralanan gururunun iyileşmesi, öfkesinin soğuması gerekiyordu.

Kısa ve tesadüfi karşılaşmalarında Kathryn resmiyetle se-

lam veriyor, bakışlarını kaçırıyor ve meşgul olduğunu öne sürüyordu: Yaklaşan Noel, oğullarının yaş günü kutlaması. Son görüşmelerinde, tapınağın önünde tesadüfen karşılaşmışlardı ve kadın yakında konuşmak için zamanları olacağını söylemişti. *Erkek domuzlar süt verdiğinde*, diye düşündü adam. Bir sefil gibi ona gitmeyecek, önünde diz çökmeyecekti. Başka türlü çözmek erkeklige yakışmazdı.

Mürekkebi karıştırdı ve karışımı kenara koydu. Elleri bugün güzel harfler çizecek kadar sabit değildi. Daha iyi olduğu bir günü bekleyebilirdi. Sabrının bu kadar tükenmemiş olduğu bir günü. Daha az ustalık gerektirecek bir şey üzerine çalışacaktı –daha önce yazdığı metinlerin kenarlarını yaldızlamak.

Birileri yine boya kaplarını oynatmıştı. Renklere hızla göz attı. Altın tozları neredeydi? Gümüş tokalı güzel ayakkabıları aldığı gün pazardan altın tozu da getirmişti. Acaba Kathryn ayakkabıları beğenmiş miydi? Kibar bir teşekkür notu göndermişti. Kelimeleri resmiydi: “Bay Finn, cömertliğiniz karşısında minnetle...” Böyle soylu bir hanımefendinin daha düşük bir sınıftan birine gönderebileceği türden bir not. İnsanın kalbine yakın taşıyabileceği aşk mektuplarından değildi pek. Ayakkabıları giymiş miydi? Aralarına giren soğukluk nede niyle giyip giymediğini görmek için şakacı bir edayla eteklerini kaldıracak kadar küstah değildi.

Aynı boya kaplarını tekrar tekrar kaldırıp düzenlerken hayal kırıklığı artmıştı. Altın tozu hâlâ ortada yoktu. Belki de Rose kaldırıp askıdaki kitap çantasına koymuştu.

Süslemelerini bitirmiş olduğu *John Incili*’nin sayfalarını dikkatle çantadan çıkardı. Üzerinde çalıştığı İngilizce metnin parçalarını meraklı gözlerden dikkatle sakladığı kâğıtları aramak için ellerini çantaya daldırdı. Ta ki parmakları... hayır altın yaprakları değil. Başka bir şey. Bir şeyler. Düz, yuvarlak taşlar. Bulduğu şeyi hisırdayan sayfaların arasından çıkardı.

Kolye büyüklüğünde mükemmel bir dizi inci, odadaki tüm ışığı üzerine toplayarak parladı.

Arkadan perdenin açıldığını duydu. Döndüğünde yanakları pembeleşmiş olan Rose'un gülümsediğini gördü.

"Böyle hırpani görüdüğüm için üzgünüm baba. Haklı olarak tembel bir kızın olduğunu düşüneceksin." Dişleri bembeyaz parlıyordu. Tıpkı elindeki inciler gibi.

"Umarım şimdi kendini daha iyi hissediyorsundur."

"Yazın olduğu kadar iyiyim. Bana ne oldu bilmiyorum. Sanırım sersemlik. Alnını öyle kırıstırma. Ben iyiyim. Peki şu bana yasakladığın gizemli proje ne?"

Babasına biraz daha yaklaşmıştı. Parmak uçlarında duruyor, babasının omzu üzerinden kitap çantasına bakıyordu. Adamın elindeki incileri görünce soluğu kesildi. "Baba bunlar çok güzel. Benim için mi?" Almak için elini uzatmıştı. "Önce gümüş tokalı ayakkabılar şimdi de bu muhteşem kolye. Bir kız böyle bir babaya sahip olmaktan başka ne ister! İşte." Belinin üzerine dek sarkan örgülerini kenara attı. "Boynuma tak."

Rose mest olmuştu. Heyecanlanınca yanağında sanki bir gül açmıştı. Rengi tamamen yerine geldi.

"Güzel kızımı hayal kırıklığına uğratmaktan nefret ediyorum ama korkarım—"

"Ah." Saçlarını bıraktı. "O hâlde benim için değiller."

Dolgun dudakları hızla seğirerek hayal kırıklığını gizlemeye çalıştı. *Annesinin dudaklarını almış*, diye düşündü Finn. Bunu daha önce hiç fark etmemişti. Kızı büyüdükçe Rebekka'ya daha çok benziyordu.

"Leydi Kathryn'e mi aldın?"

"Leydi Kathryn mi? Ev sahibimiz için neden bu kadar abartılı bir hediye alayım ki?" Acaba kızı sesindeki acı tonu fark etmiş miydi?

Rose'un yüzündeki pembelik derinleşti. Bakışlarını kaçırdı. "Peki benim için ya da Leydi Kathryn için almadıysan neden aldın?"

"Sorun da bu. Ben almadım. Ortadan kaybolan altın tozlarını arıyordum, metinlerin arasında bunu buldum. Oraya nasıl girdiğini ya da kimin koyduğunu bilmiyorum."

Zihninden olasılıkları geçirdi. Belki hizmetçilerden biri incileri çalmıştı ve yakalanmak üzereyken sonradan geri almak umuduyla onun eşyalarının arasına saklamıştı. Ya da bir başka olasılık. Sertçe Rose'a baktı.

"Acaba, sevgili kızım, âşık bir genç, bana bahsetmediğin bir talip sana bu abartılı hediye vermiş olabilir mi?"

"Hayır baba. Tabii ki hayır."

Bir âşığı olması fikri bile o kadar inanılması güç bir şey ki yüzüme bakamıyor, diye düşündü Finn.

"Ben... Ben o incilerle ilgili hiçbir şey bilmiyorum. Ama altın tozlarıyla ilgili bildiğim şeyler olabilir. Gerçi emin değilim ama."

"Emin değilim derken ne demek istiyorsun? Altın tozuyla ilgili bir şeyi ya biliyorsundur ya da bilmiyorsundur."

"Davetsiz bir misafirimiz olmuş olabilir."

"Demek davetsiz bir misafirimiz olabileceğini düşünüyorsun." Hayal kırıklığını dizginlemeye çalışıyordu. Rose'u üzmemek istemiyordu. "İkimiz de bu kolyenin bana ait eşyaların arasına nasıl girdiğini bilmediğimize göre elbette davetsiz bir misafirimiz oldu demektir."

"Hayır, demek istediğim sanırım ben o davetsiz misafiri gördüm."

"Sanıyor musun? Onu gördün mü Rose?"

"Evet. Ama rüya olduğunu sandım. Alfred'in, eşyalarını karıştırdığını gördüm."

"Alfred mi?" Kızı artık bütün dikkatini üzerine çekmişti.

“Alfred buraya geldi ve bunu bana söylemedin, öyle mi?”

“Sadece bir kere. Üstelik emin değildim. Yani, uykuluydum. Hastalandığım gündü. Üç hafta kadar önce. Leydi Kathryn bana çay yapmıştı, hatırlıyor musun? Sonra da uyumuştum. Derin bir uykudan uyandım. Bir metal sesi duyduğumu düşündüm. Sonra da ayak sesleri. Şiddetli ayak sesleri. Sonra kapı çarptı. Perde aralandı.”

Sahneyi zihninde yeniden yaşıyormuş gibi duraksadı. Adam cesaretlendirmek için başını sallayarak bekledi. On altıncı yaş gününde hediye olarak verdiği ve annesine ait olduğunu, annesinin, onu -şeytandan değil ama onun kadar büyük kötülüklerden- koruyacağını düşünerek bunu boyundan asla çıkarmadığını söylediği işlemeli haç kolyesiyle oynayışını izledi.

“Hiçbir şey göremedim ama yataktan kalktım ve çalışma masana gittim. Boya kapların yerdeydi. Kapıya koştum ve koridora baktım. Alfred’i gördüm. En azından arkadan Alfred’e benziyordu. Uzun boylu, geniş omuzlu, kızıl saçlı. Ona seslendim ama uzaklaşıp gitti. Başım dönüyordu, ben de yatağıma döndüm. Uyandığımda boya kapları düzgünce diziliydi. Ben de belki Leydi Kathryn’in hazırladığı çaydaki bir bitki hayal görmeme neden olmuştur diye düşündüm. Ama şimdi bunun bir rüya olmadığını ve ben uyurken Glynis’in gelip ortalığı topladığını düşünüyorum.”

Alfred? Alfred hangi sebeple incileri oraya koyardı ki? Tabii annesinin emirlerini yerine getirmiyorsa. Ama Kathryn kesinlikle ondan kurtulmak için hırsızlıkla suçlayacak kadar öfkeli ya da korkmuş değildi. Şimdi ne yapacaktı? İncileri ona geri vererek Alfred’in yaptıklarını ya da onun ihanetini tartışmalı mıydı? Böyle davranırsa zaten kötü giden ilişkilerine öldürücü darbeyi vurmuş olurdu. Peki ya yanılıyorsa? Aralarında aşılmaz bir uçurum yaratmış olurdu.

Hep yanında taşıdığı küçük seyahat kutusunun gizli bir bölümü vardı. Wycliffe'in yazılarını da orada saklıyordu. Ne yapacağına karar verene kadar kolyeyi orada saklayacaktı. Aceleyle hareket etmemeliydi. Yarın yeterince zamanı olacaktı.

Magda, öğlen götürdüğü tepsileri almak için mutfaktan çıktı-ğında Agnes son Norfolk elmalarını sıralıyordu. John'un çok sevdiği küçük, kırmızı elmalar. Yaşlı aşçı, kız burada olduğu için Kutsal Bakire'ye sessizce bir dua mırıldandı. İyi bir konuşmacı değildi ama iyi bir yoldaştı. Karşısındakini memnun etme kaygısı taşıyordu. Agnes'in ne yapacağını söylemesine gerek duymayan az sayıdaki insandan biriydi. Ahmak gibi görünebilirdi. Ama değildi. Kendince işleyen bir zihni vardı.

Elmalar küflü, elma şarabı gibi kokuyordu. Vakti geçmişti. Agnes elmalardan birini cebine koydu. Ziyaret etmeye zaman bulduğunda John'un mezarına koyacaktı. Fakat bugün gide-meyecekti –görünüşe bakılırsa ertesi gün de. Elmalar mah-zenden uzun süre önce getirilmiş olmalıydı. Bir kısmı çür-rümüştü bile. Yapılması gereken çok fazla iş vardı. Özellikle de Noel mevsimi yaklaşırken. Düşüncesi bile ayaklarının ve sırtının ağrmasına neden oluyordu. Yine de Sör Roderick hayattayken olduğu kadar kötü olamaz diye düşünüyordu. Leydi Kathryn, bol bol yemek isteyecek biri değildi. Ne de olsa hâlâ yas tutuyordu: Sör Roderick bu yılın ilkbaharında öldürülmüştü daha. (Söylendiğine göre Dük için savaşırken ölmüş. Agnes'in bu güzel hikâye hakkında şüpheleri vardı. Bir kadının üzerinde tepinirken ölmüş olması daha yüksek bir ihtimaldi.) Ama yas tutsun ya da tutmasın, hizmetçiler ve çiftçiler, malikâneye bağlı olan ya da ücretli çalışan işçiler için her zamanki gibi herkese açık bir davet olacaktı. Soslar, tütsülenmiş balıklar, safranlı kekler, kıymalı börekler ve elbette küçük, kurutulmuş elmalar büyük salondaki masaya dizilecekti.

Aylsham'daki köyden biraz yardım alarak başa çıkamayacağı şeyler değildi. Sör Roderick'in Lancaster Dükü'nü ağırladığı geçen Noel gibi olmazdı. Mutfağı bir grup erkek tarafından istila edilmişti. Emirler yağdırıyor, yeşil ve kısl üniformalarına çekidüzen vererek bileş taşındaki bıçaklar gibi birbirlerinin gururlarını okşuyorlardı. Tüm biracıları, fırıncıları ve büfe, kiler ve ibriklerden sorumlu çalışanları denetleyen bir adam vardı. Bir öküz, bir yaban domuzu ve beş yavru domuzu şişe geçirip pişirmekle görevli iki çocuk daha gelmişti.

Sör Roderick, "Blackingham'ın mutfağını idare eden bir kadınla dükün karşısına çıkıp kendimi küçük düşüremem," demişti. "O şişman, yaşlı inek bir köşede durup leydimin leziz lokmalarını pişirebilir."

Agnes'in pişirdikleri dışında bir şey yemeyeceğı, Leydi Kathryn'in evlilik anlaşmasının bir parçasıydı. Birçok soylu kadının, özellikle de bir varis doğurduktan sonra çeyiz olarak verilen toprakları için zehirlenmesine karşı alınmış küçük bir önlemdi bu. Şaşırtıcı bir şekilde Sör Roderick de Agnes'in pişirdiğı yemeklerden ve fazladan bir hizmetçiye gerek duymadan birasının mayalanmasından memnundu. Ayrıca biraz yemek karşılığı ona yemek sunacak başka elleri işe almasını da seviyordu. Zehirlenmekten neden korkmuyordu? Bazen Agnes bile onun avcılara has soslu tavuğuna it üzümü serpmek istiyordu. Karısının sadakatinden o kadar emin miydi? Yoksa bu da bir kadın tarafından alt edilemeyecek kadar güçlü olduğunu düşünmesine neden olan kibrinin bir tezahürü müydü? Belki de Blackingham'ın mutfağını Agnes'in idare etmesi kumara ve spora daha çok para harcamasını sağlıyordu. Soylu arkadaşları hariç. Hayır. Orada büyük lordu oynamalıydı. Agnes'i her şeyden sorumlu tutar ama hiçbir yetki vermezdi.

Boşa gidişine iç çekerek iki elmayı domuzlara ayrılan yem

sepetine attı. Bir diğeriniyse kenardaki giderek büyüyen yığına ekledi. Çürük kısımlarını ayıklayarak yarısını kurtarıp tatlı için püre yapabiliirdi. Sert, lekesiz olanların göbeğini alarak ahşap bir döşemeye bırakıyordu. Hepsi bir ağırlıkla ezilecek ve fırında kurutulup soğutulacaktı. Magda'nın yemek tepsiyle döndüğünü duyunca omzunun üzerinden geriye baktı. Hâlâ dolu olan çorba kâsesini görünce dudaklarını büzdü.

“Aylsham yolu, çocuklarının karnına sıcak bir lokma girsin diye bütün gün başka hiçbir şey almadan çalışmaya razı olacak kadınlarla doluyken bunca yemek ziyan oluyor.”

Magda, “Kız yemedi,” dedi.

Agnes sinirden köpürdü. “Gallerlinin tabağı dolu olsa şaşardım. İştahıyla ilgili bir sorun yok. Düşünüyorum da Rose son zamanlarda süzölmüş görünüyor.” İstavroz çıkardı. “Tanrı yardımcımız olsun, umarım veba değildir. Yabancılarla çok dikkat edemiyorsun ne de olsa.”

Agnes otuz yıl önce babasını, annesini ve üç abisini vebaya kurban vermişti. Ceset toplayan arabaların “Ölülerinizi getirin,” diye bağıarak gelişi daha dün gibiydi. Blackingham'ın hizmetinde olduğu için aileden kurtulan tek kişi olmuştu. Bu yıkım yabancıardan gelmişti. Kimileri bir grup gezici müzisyeni suçluyordu. Kimilerine göreyse bu bela yaşlı bir Yahudi'nin heybesinden yayılmıştı. Uzun bir zaman sonra müzisyenler aforoz edilmiş, yaşlı Yahudi ile ailesinin ise evi yakılmıştı. Ancak canlarını ve sırtlarındaki elbiseleri kurtarabilmişlerdi.

Magda her zamanki gibi kelimelere takılarak “Ve-veba değil,” dedi. “Hamile.”

“Tezhipçinin kızı mı? Aptal olma. Kız kesinlikle bakire. Yüksek tabakanın tarzı bu, çocuk. Onlar karşılırlarına çıkan ilk herifle yatağa girmez—”

Kız kocaman, gri, temiz ve derin bir su sarnıcına benzeyen gözleriyle aşçıya bakıyordu.

Agnes devam etti. “Demek istediğim böyle bir şans yok.” Yem kovaşına bir elma daha attı. “Babası kuluçkaya yatmış gibi başında.” Kurtarılabılır elmaları önlüğünün eteğine doldurdu ve doğrama tahtasına taşıdı. Ardından çürük kısımlarını kesmeye başladı. “Sen neden böyle düşündün?”

“Ama doğru. Ruhu bölünmüş.”

“Ne saçmalıyorsun sen çocuk?”

“Ruhu iki renkli. Tıpkı doğumlarından önce annemin ruhunun olduğu gibi.”

Ne biçim şey! Bir ruhun şapka ya da pelerin gibi görülebildiğini iddia ediyor! Hem de iki renkli!

“Rose’un ruhu pe-pembe.” Dalgınlığı kızın yüzünü yumuşatmıştı. Agnes, neredeyse güzelleştiğini düşündü. “Ruhunun küçücük bir kısmı da te-tereyağı gibiydi. Sıcak ve kenarlarda eriyor.”

Kenarlarda eriyor! Gökyüzünün altında açıklanamayan çok fazla şey vardı. Belki de Magda’nın özel bir yeteneği vardı. Ya da laneti.

“Bunu kimseye söyleme. Duydun mu beni çocuk?” dedi Agnes en sert sesiyle. “Böyle dikkatsiz konuştukları için kadınlar yakılıyor. Her ne gördüysen kendine sakla. Muhtemelen o saçma hayal gücünü dizginleyen hiçbir şey yok.”

Hepsi buydu. Bir çocuğun uydurması. Kadınlığın kıyısındaki kızlar her tür gerçekten uzak inanca meyletmeleriyle biliniyordu.

Magda, Agnes’in bıraktığı bıçağı aldı ve yarısı çürük elmaları dilimlemeye başladı. Agnes iç geçirerek bıçağı uzandı.

“Elmaları ben bitiririm. Sen gidip çamaşırcı kadını getir. Onu hemen görmem gerektiğini söyle.”

Kathryn uyandı ve yatak perdelerini çekti. Başından aşağı iç eteğini geçirirken çıplak ayaklarıyla bastığı taşların soğuklu-

ğunu fark etmiyor gibiydi. Eteğini giydi ve uzun çoraplarını bulmak için elbise sandığını karıştırmaya başladı. Kathryn yüzünü yıkamadan önce Glynis, kadının tasına su koymak için ancak fırsat bulmuştu.

“Şöylece bir tara ve açık bırak Glynis. Şapka takacağım. Örgülerle uğraşacak vaktim yok.” Tarağı kızın elinden kaptı. “Çok yavaşsın. Kendim yaparım. Sen hemen mutfağa git ve Agnes’e tabakçının karısı için yemek sepeti hazırlamasını söyle. Hemen istediğimi de ekle.”

Kathryn, yüzünde somurtkan bir ifade olan kızın ağır ağır kapıya doğru ilerleyişini izlerken “hemen” kelimesinin onun için hiçbir anlam ifade etmediğini düşündü. Onu cezalandırmanın bir faydası yoktu. Bu, kızı daha da yavaşlattırdı. Ve bugün Kathryn’ın acelesi vardı. Halledilmesi gereken ev işleri vardı. Ardından hasta bir kiracısına hayır ziyaretinde bulunacaktı –özellikle de ödemesi gereken çok sayıda kefaret varken bu işleri ihmal etmemeliydi. Sonra da odasına gidip Finn’le görüşecekti.

Kathryn kızın arkasından bağırdı. “Hemen geri dön. Ayakkabılarımla ilgilen. Bileğe kadar çamur olmuşlar.”

Bir gün önce günah çıkarmıştı. Çamurlu ve rüzgârlı yolda iki mil boyunca tek başına yürüyerek Saint Michael’a gitmiş, -atla gitmektense bu şekilde giderek daha çok kefaret ödemiş sayılabilirdi- papazı bularak ona mümkün olan en hafif kelimelerle Finn ile arasındaki şehvet günahını (bunlar papazın kelimeleriydi, onun değil) anlatmıştı. Günah çıkaracağı papazı dikkatle seçmiş, ağzı sıkılığına güvenebileceği biri olmasını istemişti. Ne de olsa Saint Michael, Blackingham yünlerinin satışından verilen vergiyle yapılmıştı. Papaz, affedilebilir bir günah yüzünden böylesine cömert bir hayırsevere ihanet etmek istemezdi.

Kefareti hafif olmuştu: Yirmi Ave Maria duası, on Rabbin

duası ve ardından pişmanlığını belirten bir eylem –tabakçının karısına hazırlanan yemek sepeti bu yüzdendi. Zaten çarmanın kutsal kalıntılarını öpmek için ölümcül kışın ortasında dizlerinin üzerinde sürünerek Walshingham Tapınağı'na girmesi söylense de sorun olmazdı. Eteklerini yakan cehennem ateşi dışında hiçbir şeyin arzusunu öldürmeyeceğini biliyordu. Araf'ta bile sevgilisinin ardından gelip cehennem kapısına dek ona eşlik etmesini isteyeceğinden korkuyordu. Tabii onun cezası da böyle olursa. Kendisi Finn'i o kapılara kadar takip eder miydi? Bu sorudan kaçmak istiyordu ama biliyordu ki bir insanın maneviyatını tehlikeye atmaya değer bir tutku varsa o da buydu.

Finn'i yatak odasından göndermesinin üzerinden üç hafta geçmişti ve ne zaman merdivenlerde yahut avluda karşılaşsalar, adamın gözlerindeki soru dolu ifadeyi görüyordu. Kathryn cevap veremedikçe aralarındaki soğukluğun da derinleştiğini hissediyordu. Bu sadece şehvet değildi –gerçi ne kadar denese de o yangını da dualarla söndüremiyordu. Bir bütün olarak: Rahat kahkahası, zekâsı, anlayışı, düşüncelerini okuyuşu. Artık Finn'i ne zaman görse, paylaştıkları samimiyet pelerini daha da geriliyor, yıpranıyor, Kathryn'in omuzlarına o sancılı yalnızlık pelerini sıkı sıkıya sarılıyordu. Artık bu yokluğa katlanamaz hâle gelince günahlarının bağışlanması isteğiyle papaza gitmişti –sadece geçmiş günahları için değil ileride de işleyeceği günahlar için.

Sadece zina günahını itiraf etmişti. Bir zamanlar bir Yahudi'yle ilişkiye girmiş biriyle birlikte olduğunu söylemedi. Hem Kurtarıcı'nın kendisi de Yahudi değil miydi? Ona benzeyen birini reddetseydi İsa buna gücenmez miydi? Ve eğer Tanrı o muhteşem merhametini Yahudiler'e de yöneltiyorsa Kathryn'nin farklı davranması günah olmaz mıydı?

Üstelik o da biraz mutluluğu hak ediyordu.

Kathryn mutfğa girer girmez ekmek tahtasına yöneldi, kendine bir dilim kesti ve pişirme ızgarasına koydu. Agnes, “Bırakın Magda yapsın leydim,” dedi doldurmakta olduğu sepetten başını kaldırarak. “Kendi yiyeceklerinizi hazırlayarak kahvaltı etmemelisiniz. Tam size bir tepsi hazırlıyordum ama emrinizi yerine getirmek için ara verdim. Glynis dedi ki—”

“Kendim hallederim. Eski günlerdeki gibi Agnes. Küçük bir çocukken nasıl olduğumu hatırlıyor musun? O zamanlar bana ekmek ve kızartma ızgarasını uzatacak kadar hızlıydın.”

“Ama artık bir hanımefendisiniz ve kendi ekmeğinizi kızartmanız uygun düşmez.”

Agnes yardımcı kıza başıyla işaret verdi. Kız tereddütle ızgaraya uzandı ve dikkatle çevirdi. Ekmeğin iki tarafını da eşit olarak kızarttı. Ekmek iyice kızarıp altın rengine dönünce Magda ekmeğe Frenk üzümü reçeli sürdü ve temiz bir mendille koyarak Kathryn’e uzattı. Kathryn, kızın ellerinin de temiz olduğunu fark etti.

“Kız çok iyi görünüyor, öyle değil mi Agnes?”

“Gayet iyi.”

Kathryn ekmeğini sessizce yerken bir yandan da kelimeler konusunda tanıdđı en cimri kadının özellikle daha da kısa olan cevabını düşünüyordu.

“Bugün keyfin mi yok Agnes? Eğer iyi değilsen demircinin karısını çağıralım, sen de dinlen.”

Kathryn, *Çok da uzun bir tatil olmaz, diye düşünüyordu. O kadar uzun değil, bir güne bir peni.*

Agnes omzunun üzerinden baktı. Başını aniden yana çevirerek kapıyı işaret etti. “Et deposuna git Magda. Biraz domuz eti getir,” dedi. Yardım paketine kıtır bir ekmek bıraktı.

Kathryn, “İki parça,” dedi. *Hayır işi. Geçmiş günahlarının kefareti. Ve gelecek olanların.* “Kalın kes.”

Kız ağır ahşap kapıyı ardından kapatınca oluşan serin rüzgâr ocaktaki külleri uçurdu. Agnes üst dudağını ısırdı. Kathryn tostunu çiğnedi. Nihayet Agnes söze girdi.

“Hasta değilim leydim. Ama aklım dolu.”

Kathryn parmaklarını sabırsızca yardım sepetinin koluna vuruyordu. “Eğer bir sorun varsa bana söyle Agnes. Sorun kelle vergisiyse endişelenmene gerek yok. Senin vergini zaten ödeyeceğim. En adil yol bu. Sen iyi ve sadık bir hizmetkârsın.”

“Çok nazık, çok iyisiniz leydim ve bunun için size minnettarım. Ama konu vergiler değil.” Et deposundan gelecek son eklerle tamamlanacak olan sepeti kenara ittirdi. “Bilirsiniz, pek dedikodu yapan biri değilimdir. Dedikodu, şeytanın dilidir. Ama...” Agnes ellerini önlüğüne sildi ve gergince çırpıttı.

“Eğer duymam gereken bir şeyse bu dedikodu sayılmaz Agnes. Anlat bana.”

Kathryn ekmeğinin son parçasını da yuttu. Parmak uçlarındaki küçük kırıntıları yaladı. Muhtemelen köylülerle serfler arasındaki bir sürtüşmeden bahsedecekti. Köylülere ödenen maaş yüzünden serfler durmadan hınçlanıyordu. Ama bu sefer sorun neyse Simpson halledebilirdi.

Agnes, “Tezhipçinin kızıyla ilgili,” dedi. “Son zamanlarda çok mızımız biri oldu. Dün de yemeğini geri gönderdi.

Kathryn rahatladığını hissetti.

“Ah, yerinde olsam endişelenmezdim Agnes. Hastaydı ama sanırım artık daha iyi.” Zavallı Agnes, biraz akan her burnu vebalı sanıyordu. Kara ölüme karşı nedensiz bir korkusu vardı. “Genç kızları bilirsın. Muhtemelen kuruntudur. Ya da Havva’nın laneti.”

Agnes dudaklarını büzerek başını iki yana salladı. “Hayır leydim. Havva’nın laneti değil. Çamaşırcı kız üç aydır hiç kanlı bir çamaşırını yıkamadığını söyledi.”

Kathryn kendine bir bardak koyun sütü aldı. “Belki de ki-

zın âdetleri düzenli değildir. İlk yıllarda bazılarınıninki düzensiz olur. Dedikodunun nasıl yayı—”

“Evet, biliyorum. Çamaşırcıyı o yüzden bizzat sorguladım. Üç ay boyunca gün batımı kadar muntazammış. Ondan sonra hiç gelmemiş.”

“Yani diyorsun ki?..”

“Ben sadece çamaşırcı kadının söylediğini söylüyorum. Sizin bilmeniz gerektiğini düşündüm.”

Kapı gıcırdayarak açıldı ve Agnes domuz etlerini kızın elinden aldı, temiz bir beze sardı ve sepete yerleştirdi. Kathryn sepeti aldı ve Agnes’e başıyla bir işaret verdi.

“Bu bilgi şimdilik aramızda kalsa iyi olur.”

“Elbette leydim. Sadakatimden şüphe etmenize lüzum yok.” Ardından Kathryn’in önünden çekilerek ekledi: “Tabakçının karısına iyi dileklerimi iletin. Şişedeki ilik çorbasını denesin. Onu güçlendirecektir.”

Kathryn, Agnes’in her şeyi sezen gözlerinin görüş alanından çıkıp kapının ardına geçince duraksadı ve ayakta durabilmek için arkasına yaslanarak yardım sepetine sarıldı. Babasıyla ya da Colin’le şakalaşan, gözlerine dek ulaşan büyüleyici tebessümüyle Rose’un hayali gözlerinin önünde belirdi. O parlayan gözlerde kadınlığa dair bir şeyler var mıydı? Hayır. Rose masumdu. Bir balya yününe bahse girebilirdi. Başka bir açıklaması olmalıydı. Alfred’i evden uzaklaştırmasının nedeni bu değil miydi? En azından uzaklaştırdığını sanıyordu. Peki ya dışarıda bir yerde kızla karşılaştıysa? Gizli saklı köşelerde buluşuyorlarsa? Yün deposu yandığında Simpson, “Oğlunuza sorun,” demişti.

Yüce Tanrım!

Kathryn, Rose’u Finn’in odasında yalnız buldu. Kendini işine öylesine kaptırmıştı ki başını kaldırıp bakmadı bile. Adamın

elbise dolabının bulunduğu yatak odasına ve küçük odalara bağlanan koridordan ışık gelsin diye kapı aralık bırakılmıştı. Kathryn eşiğin üzerinden atladı. Eteği hafifçe taşa değdi ve çok küçük bir hışırtı çıkardı.

Rose, masanın bir ucunda, uzun bir taburede oturuyordu. Hafifçe öne eğilmişti. İşine öyle yoğunlaşmıştı ki dudakları sımsıkı kenetlenmişti. Eli hızla önündeki kâğıtların üzerinde gidip geliyordu. Kathryn, Finn'in kendinden emin, hafif çizgilerini tanımıştı ama kızının titiz elleriyle uyguladığı çizgiler, şişirilmiş kolluklar ve kurdeleyle bağlanmış manşetlerle daha da düzenli görünüyordu. Kız, herhangi bir Norman kadını kadar şımartılmış görünüyordu. Yıldızlı brokar bir elbise ve üzerine göğüslerini düzleştiren, elbisenin kare kesimli yakasından iki nazik şiş olarak ortaya çıkaran bir korse giymişti. Bu, bir kadının bakire olduğunu vadeden bir göğüs dekoltesi idi. Kaliteli Fransız patiskasından elbisesi, eteğindeki beyaz şeritlerle uyumluydu. Başını saran, aynı derecede kaliteli dokunmuş keten örtüsü uçuşuyor ve siyah saçlarıyla adeta kovalamaca oynuyordu. Bir sanatçının kızına göre oldukça şık bir elbiseydi. Bir Yahudi için oldukça şık. Ve her zaman taktığı haç da boynundaydı. Bu haçı babasının verdiğini, annesinden kaldığını söylemişti. Yahudi bir kadından kalan haç. Ya da Finn tarafından kurgulanmış bir kurnazlık: Kızını korumaya yarayacak bir Hristiyan tılsımı.

Rose çalışırken bir yandan da usulca bir şeyler mırıldanıyordu. Kathryn'nin aşına olduğu bir melodi. Dilinin ucundaydı. Bu melodi ve kalemin kâğıdın üzerinde çıkardığı ses dışında odada başka bir ses yoktu. Rose birden şarkıyı kesdi, iç geçirdi ve biraz geri çekilerek kâğıda baktı. Kalemi her an işlemeye hazırdı. Yüzü süzölmüş, büyük gözlerinin etrafı neredeyse kurumuştur. Onun dışında oldukça sağlıklı görünüyordu. Solgun bir güneş ışını kızın biraz yukarısındaki

pencereden içeri girerek kızın yanağında çiçekler açtırıyordu. Ortaya çıkan elmacık kemiklerinin yanında Kathryn yaşındaki bir kadının kıskanabileceği bir gençlik pırıltısı taşıyordu –tabii kıskanmak günah değilse.

Baca deliğiyle Kathryn'in az önce içeri girdiği aralık kapı cereyan yapmıştı. Hava akımı Rose'un manşetlerine bağlanmış kurdeleleri uçurarak kâğıda sürtünmesine neden oldu ve dikkatle çizilmiş sayfaları lekeledi. Kız şaşkınlıkla küçük bir çığlık attı ve tek eliyle işini berbat eden kurdeleleri toplamaya çalıştı.

Kathryn ilerleyerek "Dur yardım edeyim," dedi.

Rose kapıya doğru döndü. Ağzı şaşkınlıkla açıldı.

"Leydim," dedi. "Özür dilerim. Orada olduğunuzu bilmiyordum. Yani geldiğinizi duymadım." Rose oturduğu tabureden kalktı ve Kathryn'i karşılamaya gitti. "Lütfen içeri gelin." Hafifçe reverans yaptı. Yüzünde beliren küçük tebessüm, koyu kahverengi gözlerini aydınlatmıştı. Haspa! Kathryn'in soylu iddialardan ne kadar rahatsız olduğunu nasıl da biliyordu.

"Çok işin var. Sonra da gelebilirim."

Gerçeği anlamaktan vazgeç. Sorunu görmezden gel, ortadan kalksın. Ama Kathryn çoktan içeri girmiş, mavi kurdeleleri Rose'un bileklerine bağlamaya başlamıştı bile. Sonuncuyu da bağladıktan sonra hafifçe vurdu. "İşte," dedi.

Kızın gözlerinde aynı hareketi yapan annesinin puslu anısı canlandı. Yüzünü anılarında dahi hatırlamadığı, ama ellerini hatırladığı annesi –mavi kurdeleleri bağlayan ince, uzun parmakları...

"Teşekkürler. Tek başıma bağlamak zor oluyor. Bunun için akrobat olmak gerek."

"Elbette zordur. Bir kız, belirli bir yaşa geldiğinde giyinmesine yardım edecek bir nedimesi olmalı. Babana söyle bunu.

Köyden bir kız ayarlayabilir. Başrahip ona iyi para veriyor.”

“Düşündüm ama emin değilim... Bugüne kadar babamla ikimizdik hep. Onu incitmek istemiyorum. Kimi zaman Magda, Agnes’in yanındaki şu kız yardım ediyor. O olmadığında da öylece sıyırıp alelacele bağlıyorum.” Rose manşetlerine bakarak güldü. “Neredeyse her şeyi.”

Geniş alnını Finn’den almıştı. Ama büyük ağzı ve koyu renk gözleri, Rebekka’dan mıydı? Güzel gözler. Oğlu, herhangi bir kadının oğlu bundan nasıl etkilenmez ki?

Rose, “Lütfen gelin, oturun,” dedi. Elini uzatıp kadını birkaç adım içeri çekti. “Sizin burada olmanız büyük keyif.” Gülüşü bir anda, ışığa bir gölge düşmüş gibi zayıfladı. “Ama sanırım babamı görmeye geldiniz. Korkarım burada değil. Altın tozu almak için Norwich pazarına gitti. Gün batmadan döneceğini söyledi. O gelene kadar benimle oturur musunuz? Bana eşlik etmeniz çok hoşuma gider.”

Kathryn, belki de özlediğinin kaybedilen sevgili olmadığını düşündü. Sadece yalnızlıktan bunalıyordu. Kathryn yalnızlığın nasıl bir şey olduğunu, nasıl bir hastalığa benzediğini hatırladı... Çocuklarından, Roderick’ten önce, babasının evindeki tek kadinken ve ona Agnes dışında refakat edebilecek hiçbir kadın yokken... Hastalık, yalnızlık ya da kaygı, bir kadının kanamalarını düzensizleştirebilirdi. Değişken ve gizemli bir şeydi. Özellikle de bu kadar genç birinde. Ya da Kathryn yaşındakilerde. Manastırdaki kadınların âdet dönemlerini birbirlerine uydurduklarına ve herkesin bir defada o ağırları çekip kurtulduğuna dair hikâyeler duymuştu. Başka manastırlarda kendilerini İsa’nın gelini olmaya adanmış âdetten kesilen kadınları da.

“Seni görmeye geldim Rose, babanı değil.”

Kızın parlayan tebessümünde öylesi bir memnuniyet vardı ki Kathryn’in içi ezildi.

Oturacak bir yer aradı. Yatağın ucunda durdu, oturmaya hazırlanırcasına eteğini düzeltti, sonra kendine engel oldu. Evlilik yatağı. Roderick'in yatağı. Şimdi ise Finn'in yatağı. Perdeler çekilmişti, nevresimler dümdüz çekilmişti. Finn, Kathryn'in şimdiye dek gördüğü en düzenli adamdı. Her şeyi, elbiseleri, eşyaları, zihni bile o düzenliliği yansıtıyordu. Bu yatağın hiçbir konuda bir disipline sahip olmayan eski sahibinden o kadar farklıydı ki. Ayak bileklerinde bir ürperti başladı. Oradan sırtına çıktı ve boynundan geçerek saçlarına dek ulaştı. Zaman perdesindeki bir dikiş izi yarıldı ve o yırtıktan ufacık bir bakış attı. Bir an, gözünün önünde çakan bir ışık gibi yatağı kocasıyla son birlikteliğine tanıklık ederken gördü: Perdeler kapalı, çarşaf bacaklarının arasında toplanmış. Zorlayıcı, boğucu. Kocasının bedeninin ağırlığı o leş kokulu havayı bile yok ediyor. Kathryn bir ceset gibi hareketsiz altında yatıyor. Bedeni de tüm bu dehşeti hatırlamıştı –Adam kendini ittiriyor sonra küfrediyor, bir daha ittiriyor.

“Leydim.” Rose’un sesi onu kendine getirdi. “Kötü görünüyorsunuz. Babamın yatağına oturun. Sorun etmez.”

Yatak gözüne yeniden sevimli gelmeye başladı: Düzgünce yapılmış, perdeler geri çekilmiş, oymalı başlıkları püsküllerle süslenmişti. Odada temiz çarşafın kokusu vardı. Keten tohumu yağı ve nefis yağı. Finn'in kıyafetleri böyle kokardı. Ateşin turbalı dumanı da bir parça bu kokuya karışmıştı. Derin bir nefes aldı.

“Hayır, iyiyim. Baban yatağına oturmamdan hoşlanmaya bilir. Çalışmak için kullandığı tabureyi tercih ederim.”

Tabureyi Rose'unkinin karşısına çekti. Aralarında yayılmış sığır derisinden kâğıtlar duruyor, iki kadın karşı karşıya oturuyordu. Kathryn kâğıtların üzerindeki yazıyı fark etti. Konuşulacak bir şey. Ağzını dilini kurutan o soruyu kızı pat diye soramazdı, onuru zedelenirdi.

“Ne üzerine çalışıyorsun? Sanırım babanın İngilizce dediği dilde.”

Rose kızardı ve kâğıtları alelacele karıştırarak çalışmasını sakladı. “Ah, görülecek bir şey değil. Sadece biraz eğlence. *Saatler Kitabı*. Bir... arkadaşım için.”

Ya da bir sevgiliye verilecek bir armağan. Lütfen Kutsal Annemiz, oğlum olmasın.

“Bir işin olmasına sevindim,” dedi. “Burada kendini yalnız hissediyor olmalısın.”

“Arasıra. Biraz. Babam gittiğinde.” Rose başını eğdi ve telaşla ekledi. “Ama burayı seviyorum. Bazen Colin udunu getiriyor ve bana şarkı söylüyor. Aynı zamanda iyi de yazıyor. Babam onun yetenekli olduğunu söylüyor.”

Rose’un mırıldandığı o melodi. Colin’in şarkılarından biri.

“Seni ve babanı memnun etmesine sevindim,” dedi. “Onun müziği benim de hoşuma gidiyor.”

“Son zamanlarda onu hiç göremedim... Göremedik.”

Kathryn, “Alfred de gitti artık,” dedi irdelemek istercesine.

“Alfred mi? Onu pek gördüğüm yoktu. Ama eminim tanısam onu da severdim.” Son cümleyi özür dilercesine eklemişti. Karşısındaki kadını gücendirmemek için duyduğu kaygı insanın içine dokunuyordu. “Yani her zaman meşguldü ya da denetmenle birlikteydi.”

Güven veren bir cevap. Onu dünyaya getiren şartlara rağmen bu kızı sevmemek çok zordu. Babasının tüm çekiciliğini almıştı.

“Evet, ben de oğullarımı çok az görüyorum. İkisini de özlüyorum. Alfred, Sör Guy’ın hizmetine girdi. Colin ise... korkarım, onu ben de pek göremiyorum. Çobanın ölümünden beri tapınakta çok zaman geçiriyor. Bağışlanma ve kefarete dair üstü kapalı bir şeyler mırıldanıyor. Sanki suçlanacağı bir günah taşıyormuş gibi. Ama bu konuda konuşmuyor. En

azından benimle. Sana bahsetti mi?”

Rose bakışlarını başka tarafa çevirdi. Titreyen elini boğazına doğru kaldırdı. Ağzının kenarları kıpırdadı. “Artık hiçbir şeye zaman ayırmıyor. Müziğe bile. Yangından beri.”

“Atlatacaktır. Herhâlde John’la benim tahminimden daha yakındı. Sanırım bir anne, oğullarıyla ilgili her şeyi bilemiyor. Peki ya sen Rose? İyi hissediyor musun? Fenalaştığın gecedен beri baban senin için epey endişeleniyor. Sana çay getirdiğim akşam. Hatırladın mı?”

Rose gözlerini kırptı ve başını öne doğru salladı. “Bana karşı çok nazik davrandınız. Evet, sanırım daha iyiyim. Ama kimi zaman yine başım dönüyor. Birden zayıf düşünüyorum. Ama çoğu zaman gayet iyi hissediyorum.” Dudaklarının kenarında küçük bir tebessüm belirdi.

Kathryn, *İleride ağzının kenarında gülmekten yerleşmiş çizgiler belirecek, tıpkı babası gibi*, diye düşündü.

“Haftalardır hiçbir şey yiyemedim ama artık arayı kapatıyorum. Dün gece, gecenin bir yarısı uyandım ve canım birden ringa balığı çekti. Üstelik ben ringa balığını sevmem bile. Ağzımı kurutur.”

Kathryn’in ağız bir anda kupkuru oldu. Ve bunun ringa balığıyla hiçbir alakası yoktu. Kız aşeriyordu. Bunun ne anlamı geldiğini bilmeyecek kadar saf olabilir miydi? Fakat elbette, ona kadınlığa giden yolda yardım edecek bir kadın yoktu ki. Kathryn bunun nasıl bir şey olduğunu iyi bilirdi. İlk kez kanaması olduğunda -kimileri buna çiçeklenme diyordu- şarap kırmızısına çalan kanı görmüş ve ölmek üzere olduğunu düşünmüştü. Babasına gidip durumu anlatana kadar aylarca öleceğini sanmıştı. Babasının yüzü kıpkırmızı kesmiş, ebevi çağırtmıştı. Ebe kadın, ona bu gizemi öyle bir dille açıklamıştı ki kadınlığa geçişi hiç hoşuna gitmemişti.

Acaba Finn kızına ne kadarını anlatmıştı? Kendi babasın-

dan daha anlayışlı olduğu kesindi ama genellikle anne ya da kadının bir akraba tarafından verilen bu nasihatleri atlamış olabilir miydi? Ne de olsa Kathryn ve oğulları için bir Yahudi'yle yaptığı evliliğinin etkilerini yok saymak istiyordu.

“Dürüstçe konuşalım Rose. Kadın kadına.” Anne kız gibi de diyebilirdi ama şimdilik bunu söyleyebilecek durumda değildi. “Âdetlerin düzenli mi?”

Kız kuşkulu bakışlarla karşılık verdi.

“Aylık kanamaların kızım. Her ay oluyor mu?”

Dışarıda güneş bir bulutun ardında kalmıştı. Odadaki ışık azalmış, her şeyi griye boyamıştı. Rose'un kızaran yüzü hariç.

“Üç ay oldu,” dedi. “Ama daha önce de gelmediği oluyordu. Küçükken. Belki hasta olduğum içindir diye düşündüm.”

Neredeyse bir dakika kadar odaya sessizlik hâkim oldu. Güneş ortaya çıkmamıştı ve ocakta yanan ateşe rağmen oda soğumuştur. Kathryn'in şakakları atmaya başladı. Böyle bir konuşmayı yapmak istemiyordu. Bu Rebekka'nın göreviydi. Onun değil. Yahudi anneler bu durumlarla farklı bir şekilde mi başa çıkıyorlardı? Acaba merhum Rebekka kızına ne gibi tavsiyeler verirdi?

“Rose, hastalığınla ilgili olabilir, tamam. Ama düşündüğün gibi değil. Bu bir sonuç değil de sebep olabilir.”

“Anlamadım.” Sesi bir çocuğun sızlanan sesi gibiydi. Kısa bir süre önce bir kız çocuğu olan biri...

“Belki...”

Başka nasıl söyleyebilirdi ki? “Karnında bir çocuk taşıyor olabilirsin. Bir kadın hamile kalınca kanamaları kesilir.”

Kız her an bayılacakmış gibiydi. Titreyen eliyle yüzünü kapadı. Kathryn ayağa kalktı, ona doğru yürüdü. Eğilip kızın çenesini kaldırdı ve doğruca kendisine bakmasını sağladı.

“Rose, bir erkekle beraber oldun mu?” Her bir kelimeyi yumuşak ama net, anlaşılır bir şekilde söylemişti.

Kız hiçbir şey demedi. Sadece üst dudağını ısıırıyordu. Çenesi titriyordu.

“Cevap ver yavrum. Bir adamla birlikte oldun mu?”

Kathryn kızı korkutmamak için sesini kısık tutmaya çalışıyordu ama bu çok zordu. Nihayetinde karşısındaki Alfred değildi, Rose’du.

“Sadece Colin.”

“Onu kastetmiyorum. Yani bir erkekle ilişkiye girdin mi? Bahçede yürürken seni gören ve faydalanan bir düzenbaz? Belki seni cinselliğe zorlamıştır, ha?”

Rose ağlamaya başladı. Gözlerinin kenarından kocaman yaşlar ırmak gibi akıyor, küçük akıntılar hâlinde kendilerine bir yol arıyor ve ağzının kenarlarında birleşiyordu.

“Sadece Colin’leydim.”

Colin?

Kathryn öfkeyle “Rose, cinsel ilişkinin ne anlama geldiğini biliyor musun?” diye sordu.

Kız elleriyle yüzünü kapayarak başını öne doğru salladı.

“Öpüşmek de dâhil mi? Sadece öpüştük. Çoğu zaman.” Duraksadı. Titreyen parmakları kaygıyla boynundaki küçük haçı aradı. “Yün deposunda.”

Yün deposu! Kathryn kalbinin sıkıştığını hissetti.

Yün deposunu oğlunuza sorun.

Rose ayağa kalktı. Eteği gürültüyle tabureye takıldı. Suya yatırılmış bir karadiken kovası devrildi. Kathryn de Rose da yere dökülen ve ahşap döşemeleri ıslatan mürekkep rengi boyaya aldırmadı. Rose birkaç adım attı. Bir elinin tersini sıkıca boğazına bastırıyordu. Hıçkırmaya başladı. Kathryn onu sakinleştirmeliydi, yoksa hastalanacaktı. Kollarını omzuna koydu ve usulca yatağa oturttu.

“Rose,” dedi tarafsız, olabildiğince sakın bir sesle, “Öpüşmekle olmaz. Tek yaptığınız bu mu? Sen ve oğlum,

yün deposunda öpüşmekten öte bir şey yaptınız mı?”

Kathryn kızı güçlkle anlayabildi. Sözcükler sanki bir hıçkırıyla beraber ağzından fırlar etmişti.

“İki kez.”

“İki kez mi? Alfred, seninle iki kez cinsel ilişkiye girdi öyle mi Rose?”

Kız daha da yüksek sesle ağlamaya başladı. Başını sallıyordu. “Biz sadece... İki kez. Ama Alfred değildi.” Biraz daha hıçkırdı. Güçlkle nefes aldı. Rose kurdeleyle bağlanmış manşetlerine burnunu sildi.

“Colin’di.” Oğlunun adı bir hıçkırıyla birlikte çıkmıştı. Rose papanın adını verse Kathryn bu kadar şaşırmasdı. Bir an soluğu kesildi. Hemen yanındaki kız deli gibi öne arkaya sallanıyor, inliyordu. “Babama... Söylemeyin... Lütfen.” Her sözcük sarsılarak verilen nefeslerin arasında çıkıyordu. Kathryn kıza sarıldı.

“Hişşş. Hastalanacaksın ve bunun bize bir faydası olmaz,” diye fısıldadı kız sarsılırken. *Colin*’i düşünüyordu. Neden fark edememişti? Etmişti aslında. Ama sadece oynayan iki çocuk olduklarını düşünmüştü. “Şimdilik kimseye göstermeyeceğiz,” dedi. “Belki de yanılıyoruzdur. Bu mümkün. Her ne kadar... Çocuk taşıyor da olabilirsin. Bekleyip göreceğiz. Eğer hamileysen, o zaman yapılması gereken şeyler var... Şimdilik sakın olmaya çalışalım.”

Kathryn’in sözleri Rose’da sakinleştirici bir etki yapmıştı. Yaşadığı duygusal fırtına aralıklı inlemelere ve düzensiz hıçkırıklara dönüştü. Ama Kathryn’nin zihni bu çıkmazın doğuracağı sonuçlarla çalkalanıyordu. Kıza güven veren sözlerinin cehennemdeki bir su sarnıcı kadar anlamsız olduğunu biliyordu. Kaybedilecek zaman olmadığının da farkındaydı. Derhâl ebeye gidecekti. Özel karışımlar vardı... Ama önce Colin’le konuşmalıydı. Colin!

Rose'a, olanları Finn'e anlatmayacağına dair söz vermişti. Bu daha iyi olacaktı. Daha az karmaşık. Kathryn'ın oğlunun kızının bekâretini bozduğunu öğrenirse öfkeye kapılırdı. Belki de derhâl evlilik muamelesinin başlatılmasını isteyecekti. Ne de olsa kendisi bir Yahudi kadın için her şeyden vazgeçmişti. Oğlundan da aynısını yapmasını bekler miydi? Ama Blackingham'ın oğlu bir Yahudi'yle evlenemezdi. En azından Kathryn nefes aldığı sürece.

Perişan hâlde kızı kendinden uzaklaştırdı. Bir kolu hâlâ kıza sarılıydı. "Gözlerini sil Rose. Odana gidip dinlen. Perdeyi de kapat ki baban gelince güzel kızını bu hâlde görmesin."

Finn kızını asla üzgün görmemeliydi. Yoksa devasa bir manastırın rüzgârı kesmesi gibi kolaylıkla gerçeği ağzından alırdı.

"Sana sakinleştirici bir şeyler göndereceğim. Fazla endişelenmemeye çalış. Bir şeyler düşüneceğiz."

Mademki İncil, İsa'dan, kurtuluş için gerekli olan yegâne şey olarak bahsediyor; bu demektir ki bütün insanlar için gerekli, sadece papazlar için değil.

- JOHN WYCLIFFE

Finn, Norwich'e kuzey yönünden yaklaşıyordu. Şehrin yukarısında kalan seyir noktasından bakınca pazar, Norwich Kalesi'ne bağlı, uzayıp giden bir kurdeleye benziyordu. Norwich Kalesi; geniş, büyük, çirkin, artık askeri bir kale olarak değil, insanların zindanlarında çürüdüğü bir hapisane olarak kullanılan bina. Güneşin altında altın gibi parlayan krem rengi sahte Caen taşlarına rağmen, renkli pazar tezgâhlarının üzerine düşen gölgesiyle bir tepeye tünemiş bir şahini andırıyordu. Finn ürperdi ve yün pelerinine daha sıkı sarındı.

Kale köprüsünün alt ucu, sığır pazarının kurulduğu bir dış avluya bağlanıyordu. Hemen yanındaki bir darağacının yanında bir grup izleyici toplanmıştı. Finn onları çekenin ne olduğunu biliyordu. Bu tür olaylar her zaman pazarın kurulduğu günlere denk getirilirdi ki epeyce kalabalık çekebilirler. Bu kadar uzaklıktan bile -daha yakına gitme cüreti göstermeyecekti, bu tür şeyleri kaldıramazdı- boğuk kahkahaları

duyabiliyordu. Eğer birkaç dakika kadar önce gelmiş olsa bu görüntüyle karşılaşmayacaktı ama artık görmezden gelemezdi. İpin, mahkûmun boynuna geçirildiğini görmüştü ve artık istese de gözlerini kaçırıyordu. Yüzü olmayan kalabalık tek bir ses olup inledi. Giderek yükselen bir ağıda dönüşen bir inleme. Döşeme kapağı açıldı. Kalabalık kendinden geçmişine tek bir beden gibi soluğunu tutarken Finn de nefesini tutmuştu. Darağacındaki adam aniden bir kavis çizip ipin ucunda bir et parçası gibi asılı kalmadan önce belirli aralıklarla sarsılırken Finn kaslarının kasıldığını hissetti. Tanrı'ya şükür yuvasından fırlayan o gözleri, şişmiş yüzünden giderek öne çıkan morarmış dudakları görecektik kadar yakında değildi. Atını sağa doğru çevirdi ve ilerledi. Ama mide bulantısını engellemek için geç kalmıştı.

Elinin tersiyle ağzını silip atını ilerlemeye zorlarken *zavallı adam*, diye düşündü. Muhtemelen sesi gereğinden fazla çıkan ve Gaunt'lu John'un üç yıl içinde ikinci kez uygulamaya koyduğu kelle vergisi aleyhinde konuşan muhalif bir köylüydü. Sadece doğruyu söylediği için ağır bir bedel ödemişti. Başı bedeninden kopacak, gözleri kuşlar tarafından yenecekti. Diğerlerine uyarı için bir süre şehrin kapısındaki bir direkte sergilenecekti. Doğruları söylemek riskli bir işti.

Kaleyi arkasına alan Finn'in bakışları pazarın doğusunda kalan ve bu şehrin bir diğer mimari harikası olan binadaydı. Norwich Katedrali de Hapishane Kalesi gibi ikinci güneşinde altın rengine bürünmüştü ve Finn'e göre diğer binadan sadece biraz daha az tehditkârdı. Yine de göze daha hoş gelen bir bina olduğunu itiraf etmeliydi. Norman tarzı dörtgen çan kulesi, tepe kısmı olmasa bile heybetliydi. 1362 yılındaki bir kasırga, ahşap kuleyi harap etmiş, yapımı süren bir apsis ise kısmen yıkılmıştı. Finn, Wycliffe'in kasırga için "Tanrı'nın gazabı taşıyan nefesi," deyişini hatırlayarak gülümsedi.

Katedralin apsisi, Piskopos Despensers'in selefi tarafından yeniden yapılmıştı ama başka şeylere öncelik verilince kulenin yapımı geri planda kalmıştı. Manastır hücrelerinin de yeniden inşa edilmeye ihtiyacı vardı. Ayrıca Benediktin rahiplerini isyankâr halktan ayıracak bir duvar yapılmalıydı. Rahipler, daha önce, 1297'de bağış almadan hizmet vermeyen, Ekmek Şarap Ayini'ni bile gerçekleştirmeyen Benediktin papazlarına kızan bir grup öfkeli köylü tarafından yakılmıştı. *Metreslerini yanlarında tutacak izinleri satın almak için İsa Efendimiz'in bedenini bir peniye satıyorlar*, diye anlatmıştı Wycliffe. Finn bu konuda ona hak veriyordu.

Manastır hücrelerinin yenilenmesi de devam eden bir süreçti. Finn'in atı Kale Sokağı'na ve oradan da Elm Tepesi'ne doğru ilerlerken çalışan taş ustalarını görmüştü. Sağlam Norwich taşını, Normandiya'dan getirtilen daha hoş görünümlü bir taşla kaplarken alçıların tokatlanışını ve taşların kazınışını duyuyordu. Küfürleri -özellikle de dondurucu havada hemen donan alçıya ve yarım eldivenlerin içinde moraran parmaklarına küfrediyorlardı- hücrelerin taş kirişlerine yapmış oldukları yuvalarından kaçan kuşların çığlıklarına karışıyordu.

Finn, Elm Tepesi'ne ulaştığında atından indi. Tabelasında köpüklü bir bira bardağı bulunan Beggar's Daughter'ın önündeydi -Tanrı aşkına, köpüklü bira bardağı nasıl da işine yarardı. Atının dizginlerini daha önce gördüğü sefil oğlana uzattı.

"Döndüğümde hayvanım burada olursa sana yarım peni ve domuzlu çörek."

Üstü başı perişan hâldeki çocuk hemen koşup dizginleri aldı ve hayvanı binaların arasındaki dar barınağa götürdü.

"Şeytanın kendisi gelse bu atı benden alamaz efendim." Şartlarını maskeleyen çalışan bir enerjiyle adamı selamladı.

Finn, "Beni endişelendiren şeytan değil," dedi.

Atılğanlığını beğenmişti. Çocuğu daha önce mücadele ederken görmüştü –siparişleri götürüyor, pazardaki satıcıların tezgâhlarını temizliyor, ekmeğini kazanmak için her şeyi yapıyordu. Bir dilencinin parmaklıklardan uzak kalması için çok hünerli olması gerektiği gerçeğine rağmen böyle çok sayıda çocuk vardı. Dilencilere sadaka verenlerin bazıları bile hapse atılıyordu. Çoğunlukla bağlı oldukları topraklardan kaçan, şehrin çöplüğünde yaşayan ve özgürleşene dek duvarlar ardında saklananlardı. Ve burada çok fazla çöplük vardı. Elm Tepesi, Norwich'in en dar sokağıydı. Taşlı yolun ortasından açıkça akan lağım, insanlar için de hayvanlar için de geçişi tehlikeli kılıyordu. Ancak her hafta kurulan pazarın dışında Norwich'in birincil öneme sahip ticaret merkezi sayılabilir-di. Zengin yün tüccarları ve Felemenk dokuyucular buradaki büyük kasaba evlerinde oturuyorlardı. Depoları ise evlerin arkasından nehre doğru uzanıyordu. Sokağın diğer ucunda ayakkabıcıların, zanaatkârların ve dükkânların en tepesindeki lonca üstatlarının karman çorman evleri uzanıyor, insana labirentteymiş hissi veriyordu. Bir çocuk ile bir atın şeytana uyulursa kolayca kaybolabileceği bir labirentti.

Finn meyhanenin içinde, çocuğu ve atını görebileceği kirli bir pencerenin önüne oturdu. Çocuk ona tekrar bir selam verdi küstahça göz kırptı. Finn de çocuğun selamına karşılık verdi. Atı, istediği an kapıya gelecekti, Finn bundan emindi.

Elm Tepesi'ne kalem ucu almaya gelmişti. Ama ilk önce kemiklerini ısıtacak bir şeylere ihtiyacı vardı. Ayrıca Wycliffe'ten gelen bir paketi vermek üzere gelecek olan Yarım-Tom'u bekliyordu. Fazla beklemesi gerekmedi. Dükkânın en uzak köşesinden bir çember oluşturmuş beş sarhoşun kahkahaları duyuldu. Grubun lideri, Finn'e en yakın olan sırtı dönük adam, kaledeki hapishanenin üniformasını giymişti.

“Bence asalım. Diğerleri gibi sallanacak mı bakalım.”

“Yok. Bu çok kısa. Pek sallanmaz. Ancak ölü balık gibi seğirtir.”

Toplu gülüşmeler.

“O zaman bakalım onu ne kadar yükseğe atabiliyoruz.”

Hızla uzanan bir kol ve tavana doğru fırlayan çaputa benzer bir şey kırışlerden birine çarptı ve yere inmeden önce havada takla attı. Çemberin hemen dışına düştü. Yere dümdüz yattıktan sonra aniden iki ayağının üstüne kalktı. Mucizevi bir şekilde hiç yara almamıştı. Yarım-Tom. Cüce kapıya doğru koştu ama bir kol uzandı ve onu yakalayarak yeniden çemberin ortasına çekti.

Finn ayakkabısının kenarındaki hançere uzandı. Çembere doğru ilerledi.

Çemberin içinde dayak yiyen Yarım-Tom küfrediyor ve kendisini tutan kolu ısırmaya çalışıyordu.

“Vay canına, epey dayanıklıymış. Ama içimden bir ses bu sefer yırtamayacağını söylüyor.”

Finn çembere yaklaştı. Genel olarak farklı giyinmiş insanlardı. Eğlenme arzusundan ziyade korkularından ötürü zorbayı oynuyorlardı. İdam sahnesi içlerindeki kana susamış yanı ortaya çıkarmış olabilirdi. Benzer şeylerle daha önce de karşılaşmıştı: Sıradan bir günde oldukça nazik hareketler sergileyen sıradan adamlar, burunlarına gelen bir kokuyla vahşi köpeklerle dönebiliyordu. İlgileniyormuş gibi yaparak hapislane muhafızının omzunun üzerinden baktı. Adamın omzundan yağlı saçlarına doğru ilerleyen biti görünce çok hafif geri çekildi. Hançerinin ucunu adamın sırtına, kaburgasının hemen altına dayayarak deri yelegei delemek kadar ittirdi.

“Cüceyi bırakmaya ne dersin dostum?” dedi oldukça ke-yifli bir sesle. Hançeri biraz daha bastırdı.

Adam kendisine saldırıyı görebilmek için başını oynattı. Hançerin, gömleğinin kumaşını deldiğini hissedince vücudu

kaskatı kesildi. Yarım-Tom'u tutan kolu hafifçe gevşedi. Cüce o sırada kendini kurtararak kapıya doğru koştu.

Finn, bir elini muhafızın omzuna koydu. Diğer eliyle hançeri hâlâ olduğu yerde tutuyordu. "Sanırım buradaki dostlarımız kale köprüsünden sallanmıyor olmalarını kutluyor."

"Bundan sana ne?"

Adamın sesinde sahte bir kabadayılık vardı. Finn, adamın kaçamak bakışlarını bu yeni gelişmeyi anlamaya çalışan arkadaşlarının üzerinde gezdirdiğini fark etti. Onları rahatlatıyordu. "Meyhaneci, buradaki dostlarıma en iyi birandan getir. Benim hesabıma yaz."

Uzun boylu, kaygılı görünen bir köylü omuz silkti. İlk hareketlenen de o oldu. Sonra diğerleri de birer birer ayrılarak oldukça rahatladığı görülen dükkân sahibinin uzattığı tepsi-den bardaklarını aldı. Belli belirsiz bağ kırılmış, cüceyi hırpalayan çember dağılmıştı. Göz göze gelmemeye çalışıyorlardı. Finn, hançerinin ucunda duran ve eğlencesini bozduğu iriyarı düzenbazla göz göze gelince, *henüz bitmedi* diye düşündü.

"Buna ne dersin dostum? Senin için de bir kadeh var."

Finn daha sözlerini tamamlamadan adam onu çevirdi ve hançerini kaptı. Ama bir hesap hatası yapmış, bıçağın keskin kısmını tutmuştu. Haşlanmış bir kedi gibi tiz bir çığlık atarak kanlı elini geri çekti.

Tam o sırada Yarım-Tom, yanında bir güvenlik memuru ile kapıda belirdi. Adamın üzerindeki kırmızı rütbe nişanı, Kralın Şerifi'nin astlarından biri olduğunu gösteriyordu.

"Küçük adam burada kralın huzurunu bozduğunuzu söylüyor." Kaşlarını çatarak içeriye göz gezdirdi. "Bu işin içinde olduğunu biliyoruz Sykes."

Takviye. Ama yine de hepsi kendini demir parmaklıkların ardında bulabilirdi. "Sorun yok memur," dedi. "Sizi, kralın huzurunun zarar görmediğine temin ederim. Tam memur-

ra yeni hançerimi gösteriyordum ki hançeri yere düşürdü. Tutmaya çalışırken de elini kesti.”

Diğer eğlence düşkünleri içkilerini tek tek bitirerek kapıya doğru tereddütlü adımlarla ilerlemeye başladı. İçlerinden biri ilerlerken boş bardağını kaldırarak Finn’e selam verdi.

“Gördünüz. Her şey yolunda. İsterseniz mekân sahibine sorun.”

Dükkânın sahibi başıyla onayladı. Şüphesiz kralın adaletinden kaygılanmak için geçerli bir nedeni vardı. Memurun tamamen ikna olmadığı belliydi. Bir eli hâlâ küçük kılıcının kabzasındaydı.

Finn, “Ben de Sykes’a çürümeden önce elindeki kesiği halletmesini söylüyordum,” dedi. Bir yandan da hançerine bulaşan kanı temizliyordu.

“Tamam. Baktıracağım. Baktıracağım. Sen ona şükret.”

Öfkeli bakışları ve üstü örtülü tehditkârlığına rağmen Sykes dükkân sahibinin getirdiği bir beze elini sardı ve sendeleyerek kapıya doğru ilerledi. Memur çok hafifçe kenara çekildi. Muhafız, yanından geçebilmek için yan dönmek zorunda kaldı.

“Ne zaman biri asılsa muhakkak kanlı bir hadise çıkar. Hiç şaşmaz. Sykes da hadisenin ortasındadır. Senin yerinde olsam ondan uzak dururdum. Adamın yaşlı ve şişman bir fahişe kadar geniş bir suç geçmişi var.”

“Teşekkür ederim ama arkadaşım ve ben,” -burada memurun şaşkınlığını fark ederek başıyla Yarım-Tom’u işaret etti- “Arkadaşım ve ben, Sykes bir şekilde başımıza bela olmadan gideceğiz.”

Memur gittikten sonra Finn hem kendisine hem de Yarım-Tom’a yiyecek bir şeyler söyledi.

“Bir şeyin olmadığına emin misin? Sert bir düşüştü.”

Yarım-Tom’un geniş tebessümü yuvarlak yüzünü iki yarım

aya böldü. “Benim de kendime göre bir iki numaram var.” Ekmekten bir parça kopardı ve ağzına tıktı. Kuvvetle çiğnedi. Sonra devam etti. “Genellikle bu tür yerlerden uzak dururum. Ya da koşarım. Ama başka şansım kalmazsa başımı yeleğimin içine gömerek yuvarlanır, bir top şeklini alırım. Bak, şöyle.”

Küçük adamın başı bir anda vücudunun içinde öyle bir kayboldu ki kabuğundan yeni çıkmaya başlayan iri bir kaplumbağaya benzedi. Finn kendine engel olamayarak güldü. Yarım-Tom gücenmek bir yana bu durumdan hoşlanmış gibiydi. Bir parça soğan ve bir parça ekmek ısırdı. Ağzındakileri yuttuktan sonra ekledi. “Ve ne zaman şehre gelsem iki gömlek giyerim. Güzel bir dolgu oluyor.”

“Çok uyanıkça.”

“Evet ama her zaman işe yaramıyor. Bir defasında kaburga kemiklerimin üçü kırılmıştı. Sanırım sen olmasaydın bu sefer kıcımlı kolay kurtaramayabilirdim.”

Finn teşekkürle gerek olmadığını belirtir gibi elini salladı. “Kararlaştırdığımız saatte gelseydim kıcının kurtarılması gerekmeyecekti. Bana Üstat Wycliffe’ten bir şeyler getirdin mi?”

Yarım-Tom elini gömleğinin içine soktu. Bir kayışı çözdü ve deri kaplı bir paket çıkardı. “Bu da dolgunun bir parçası. Kâğıtlar içinde. Üstat Wycliffe, ihtiyatlı olman gerektiğini söyledi.” Aşına olmadığı kelimeyi ağır ağır söylemiş, önce dilinin içinde bir döndürmüştü. “Başpiskoposun sırtına bir hedef tahtası iliştiirdiğini söyledi.”

“Yani onunla konuştu mu?”

“Tabii ki. Tıpkı söylediğin gibi piskoposlar toplantısına katılmak için Thetford’daydı. Onları yemekte eğlendiren bir ekibin içine sızdım. İki at arabası ve bir ya da iki amuda kalkma hareketi. Üstat Wycliffe daha önceden bana bir iş vermiş gibi davrandı. Sonra da ödememi yapıyormuş gibi bu paketi verdi.”

“Tamamlanmış sayfaları ona verdin mi?”

“Evet, bana verdiği sözüm ona iş oydu.”

“Çalışmalarımı beğendi mi?”

“Sadece şöyle bir göz attı. Bir kese vermek istedi.”

“Sana söylediklerimi ilettin mi?”

“Evet. Ona çalışmanın...” Duraksadı. Gözlerini yuvarladı.

“Ücretsiz olduğunu söylediğini ilettim,” dedi kasılarak. Yeni öğrendiği kelimeyle gurur duyduğu açıktı.

“Cevabı?”

“Cennette ödüllendirileceğini söyledi.”

“Güzel. Peki ona zaman bulursam çevirilerinin bir kopyasını çıkaracağımı da söyledin mi?”

“Dedi ki... Ne dediğini hatırlamıyorum ama ana fikir şu ki kutsal sözleri kendi kendine okuyan insanlar arttıkça Kilise’nin onları nasıl aptal yerine koyduğunu anlayanların sayısı da o kadar artacak.”

Finn başıyla onayladı. Üzerinde çalışırken çevirileri o da okumuş, büyüleyici bulmuştu. *John İncil’i*’ni Latince’den okumuşluğu yoktu. Sadece Latince olarak ezberlenmiş vaazlar, oyunlar ve kısa parçalar sayesinde anlamını kavramıştı. Ona, sadece inanması söylendiği için inanıyordu. Ama Wycliffe’in çevirilerinde papazların anlattığından farklı bir Tanrı görmüştü. Evet, orada da acılar vardı ama mutluluk ve sevgi de vardı. Münzevi’nin bahsettiği türde bir sevgi. *Çünkü Tanrı dünyayı çok sever... Hepsi bu kadar*, diye düşündü Finn. Ama yeterliydi. Eğer inanırsan.

“Okuman var mı Tom?”

“Rahipler öğretmeye çalıştı ama Latinceyi anlamıyorum. *İncil’i* kendi başıma okumaya kalkarsam sıkıntı çıkabilir.” Sırıttı. “Ama artık bir ulak olarak diyebilirim ki senin söylediğin o süslü cümleleri hatırlamaya çalışmaktan daha kolaydır.”

Finn, pencerenin dışında atını tutan çocuğun bezlerle sa-

rılmış ayaklarını ısıtmak için zıpladığını gördü. Gitme zamanı gelmişti. Domuzlu çörek sipariş etti ve dükkân sahibinden eve gidene kadar ihtiyacı olacağını söyleyerek bir battaniye satın aldı. Çocuğun bir yatağı yoksa bile bu gece en azından bir battaniyesi olacaktı.

Finn, asılan adamın ölüm maskesinden kaçamayacaktı. Acaba kimdi? Kaçak bir avcı, adi bir hırsız? Ya da belki de sadece doğruyu söyleyen biri. Hepsi asılmayla sonuçlanan suçlardı. Bir insanın başından olması çok kolaydı –*Kilise'ye ya da krala karşı çıkmak yeterli*, diye düşündü Finn. Onun da dikkatli olması gerektiğine dair bir uyarı gelmişti. Wycliffe'in metinlerini süslemek onu da Lollard hareketinin bir parçası yaparmıydı? Yasadışı değildi. Henüz. Bu işe bu kadar aleracele dâhil olması için hangi melek ya da şeytan dürtmüştü onu? Ve amaç neydi? Cennetin ödülleri pek aldırıcı yoktu. Cehennemin ateşine de. Sadece ona mantıklı gelmişti. *Kutsal Metinler*'i herkesin kendi kendine okuması fikrini sevmişti.

Wenson Sokağı'ndan çıkıp şehri terk ederken Cowgate'deki bir direkte bir zavallının asılı başını gördü. Ya da o baştan geriye kalanları.

Kathryn, aynı zamanda tapınağın verandası olarak kullanılan kalın taşlı mezarlığın çatısına ulaşmak için üç taş basamağı çıktı –biri Baba, biri Oğul, biri ise Kutsal Ruh için. Canlılar, ölülerin kemikleri üzerinde ibadet ediyordu. Yapması gereken ilk şey Colin'i bulmak ve Rose'un anlattıklarının doğru olup olmadığını öğrenmekti. Colin tapmaktan başka nerede olabilirdi ki? Bir anda her şey anlam kazandı: Hiç kesilmeyen dualar, çobanın ölümü karşısında duyduğu yersiz üzüntü, giderek zayıflayan bembeyaz yüzü ve gözlerinin altındaki morluklar.

Tutkunun ateşiyle tekmelenen bir fener olabilirdi. Ya da

arkalarında söndürmeyi unuttukları bir mum bırakmışlardı. Belki de Rose ve Colin'in yangınla bir ilgisi yoktu. Colin zaten her zaman dine bağlı bir çocuk olmuştu. Acaba Rose'la birlikte işlediği şehvet günahı, o masum ruhunu, suçluluk duygusu onu diğer suçları da üstlenmeye zorlayana kadar kemirmiş miydi?

Tapınağın kapısını dinledi. Sessizlik. Kapının demir menteşeleri gıcırdadı. İçerisi sanki uzun zamandır kapalıymış gibi havasızdı. Sunak boştu. Duvardaki güneş saatinin akşam duası vaktini gösterdiğini görünce Kathryn'in sırtını korkunç bir ürperti sardı. Colin akşam dualarını hiç kaçırmazdı. Yangından önce bile.

Boş tapınaktan çıktı. Kapıyı çekti ve sırtını kapıya yaslayarak nefes almak, düşünmek için öylece durdu. Colin dua etmekten yorulmuştu, hepsi bu. Muhtemelen odasında uyuyordu. Mavi damarları seçilen göz kapakları gördüğü korkunç rüyaların etkisiyle seğiriyordu belki. Kathryn hemen odasına gidecek ve onu uyandıracak, anlatacaklarının Rose'un anlattıklarıyla uyuşup uyuşmadığına bakacaktı. Eğer uyuşuyorsa ona her şeyin yoluna gireceğini söyleyecekti. Colin'e bir görev verecekti. Belki de Alfred'e bir mesaj ulaştırması için Sör Guy'a gönderirdi. Bu onun kafasını dağıtır ve Kathryn'e düşünmek için zaman kazandırır. Kathryn kefaret ihtiyacını anlamıyor değildi. Ama o meleklerle özgü sesi ve nazik tavırlarıyla bilinen sevgili oğlu –bedel ödemesi gereken o değildi. O, hayatı boyunca kimseyi incitmemişti. Doğumda bile annesinin canını yakmamıştı. Gürbüz abisinin açtığı kanlı yoldan kayıp çıkmıştı. Sanki akla son anda gelmişçesine.

Babası ve Kathryn beş yaşındayken ölen annesi tapınak verandasının altında, Kathryn'in durduğu yerde yatıyordu. Roderick'in yanında –Yan yana değil, karşılıklı. Ve ikisinin de karşısında, bir üçgenin tepe noktasında onu bekleyen mezar

bulunuyordu. Her şeyi dikkatle planlamıştı: Alfred ve ailesi Roderick'in tarafını dolduracaktı. Colin ve karısı ise anne babasının yanında olacaktı. Ama bu da berbat olmuştu. Kathryn çözülmüştü. Kıyamet çanları çaldığında oğlunun yanından güzel ellerinden Hristiyan kanı damlayan bir Yahudi'nin ruhu yükselemezdi.

Colin henüz bebekten haberdar değildi. Acısını çektiği günah, sadece cinsel birleşmeydi. Ve bunun olası bir sonucu olarak çobanın ölümü. Rose ona söylemiş olamazdı, kendi de bilmiyordu. Rose'la evleneceğini düşünerek her tür suçlama ve itiraza karşı aşkla savunma yapmayı düşünmüş olmalıydı. Peki ya Rose'un soyunu öğrendiğinde, Finn'in Rose'un annesi için yaptığını yapacak mıydı? Bir Yahudi tarafından büyülendiği için her şeyden vazgeçecek miydi? Büyülenmek. Belki de kız Kathryn'in sandığı kadar masum değildi. Karabüyü kullanan Yahudilerle ilgili çok sayıda hikâye duymuştu –kursunu altına çevirebiliyorlarsa Colin'i baştan çıkarmak kolay işti. Sonra Rose'un bakışlarını hatırladı –insanlarla dolu bir çayırdaki sendeleyerek korkmuş bir geyik yavrusu gibi. Hayır. Kız büyücü değildi. Sadece masumiyeti onu korumaya yetmemişti. Ama masumiyet asla var olmamıştı. Masumiyet, şeytan tarafından dokunmayı bekleyen ketendi.

Avludaki bir ateşin etrafında ellerini ısıtan ahır çalışanlarının rahat rahat şakalaşarak gülmeleri dikkatini çekti. Finn dönmüştü. Yarına kadar dönmemesini ummuştu. Rose babasına gerçeği haykırmadan önce Colin'le konuşmalıydı. Kızın babasına bir şey anlatmama konusunda güvenilir olduğundan emin değildi. Beklemek konusunda anlaşmalarına rağmen özellikle de şimdi babasını görürse... Durumuna dair öğrendikleri taze bir yara gibi sızlıyordu.

Kathryn, "Finn," diye seslendi.

Finn başını kaldırıp sesin nereden geldiğine baktı. Sonra

bakışlarını tapınak verandasına kaydırды.

“Agnes bugün ekmek yaptı,” diye bağırdı Kathryn üç basamağı hızla inerken. Eteğı bacaklarının etrafında uçuştı. “Senin favorin. Çok sevdiğin *pain demain*.” En kaliteli undan yapılan beyaz ekmek. Asillerin lezzeti. Görmezden geldiğı çok fazla ipucu olmuştu. “Daha sıcakken gidip biraz almalısın.”

Aralarında birkaç adım kalmıştı. Kathryn, aradaki mesafe aşmamaya dikkat ederek ağır adımlarla ilerliyordu. Finn başını kaldırıp kadına baktı. Batmakta olan güneşin ışınlarından korunmak için bir elini gözlerine siper etmişti. Kadın bir an ona doğru koşmak, onun tarafından rahatlatılmak arzusu duydu. Ama adam gerçekleri öğrenirse pek rahat edemeyecekti.

Finn, “Sanırım önce üzerime sinen şehri temizlemem gerekiyor,” dedi.

Kathryn’in zihni un değirmeni gibi işliyordu. Odasına gidecekti. Rose orada olacaktı. Gözyaşları dinmemiş, yanağında hâlâ izi var. Eğer Kathryn adamı engelleyebilirse, adam odasına gittiğı zaman Rose çoktan uyumuş olurdu. Böylece bir gün daha kazanırlardı. Thomas Korusu’nda yaşayan yaşlı kadını ziyaret edecekleri bir gün. Belki ondan bir karışım bile alırlardı. Ya da büyü –ama hayır, büyü olmaz. Çok tehlikeli. Ama yabancı otlardan yapılmış bir karışım, Rose’un kanamalarını geri getirecek bir ilaç bulabilirlerdi.

“Mutfağı gittiğinde Glynis’e biraz banyo suyu ısıtmasını istediğimi söyle,” dedi Kathryn. Bu yeterince teşvik edici olmalıydı. Finn, Kathryn’in tanıdığı diğer üç erkeğın hepsinden fazla yıkanıyordu. Acaba Yahudi karısından öğrendiğı bir şey mi? Seyis, Finn’in atıyla birlikte ahıra girmişti. Kathryn sesini alçalttı. “Glynis’e suyu benim odama götürmesini söyle. Akşam duasından sonra ben de sana katılacağım.” Kadının ani dindarlığına, onu çağırın bir papaz yokken kilisede tek

başına dua etmek istemesine takılır mıydı? “Bir şeyler içerek Agnes’le sohbet edebilirsin. Ona istiflediği Fransız şarabından doldurmasını söylediğimi ilet.”

Adam tereddüt etti. Parmaklarını kırışmakta olan saçlarında gezdirdi. Kathryn’in parmakları o saçlara dokunmak arzusuyla kasılmıştı. Onu cezbetme gücünü mü kaybetmişti?

“Konuşmamız gerek,” dedi.

“Daha fazlasını yapamayacak kadar yorgunum Kathryn.”

Bakışlarında bir kırgınlık ve güvensizlik vardı. Onu kandırdığı için bir an içi sızladı Kathryn’in ama ilk önce kandıran o değil miydi? Adamın deri çantasına uzandı.

“Odana gitmen gerekmiyor. Rose’u rahatsız edebilirsin. Sanırım dinleniyor. Ona verdiğin bir iş için çok çalışıyor. Gardırobumda kocamdan kalan temiz elbiseler var.” Kadın kendi sesinde izi kalmış bir arzunun tınlarını duydu. Adamın da bunu duymuş olmasını ve bir vaat olarak algılamasını umdu.

“*Pain demain* mi dedin? Ballı mı?”

“Ballı. Hâlâ sıcak.”

“Çok uzun dua etme,” dedi eski dalgacı tonlamasından izler taşıyan bir sesle.

“Çantayı aldım, çalışma masana koyarım.” Çantayı alırken hafifçe koluna dokundu.

“Şimdi ekmeğin soğumadan git.”

Colin’in odasına doğru giderken Finn’in odasının yanından geçiyordu. Parmak uçlarına basarak içeri girdi ve çantayı masanın ortasına bıraktı. Rose’un bölmesinde yatak perdeleri kapalıydı. Hiç ses yoktu. Gönderdiği yatıştırıcı çay işe yaramıştı.

Şimdi, Colin’e.

Fakat Kathryn, Colin’in odasında da olmadığını görerek şaşırdı. Yatağı hiç bozulmamıştı. Çok uzağa gitmiş olamazdı.

Udu köşedeki bir sandalyenin üzerindeydi. Daha önce oğlunun odasının bu kadar sade olduğunu, bir hücreye benzediğini fark etmemişti. Udu kaldırıp tıngırdattı. Colin annesine uzun zaman önce birkaç nota öğretmişti. Ancak titreyen parmakları telleri tam tutturamıyordu.

Finn onu bekliyordu. Sabırsızlanarak kızını görmek isteyebilirdi –udu dikkatle yerine yerleştirdi. Bu sırada yere bir kâğıt parçası düştü. Almak için eğildi. Colin'in düzgün el yazısını tanıdı.

Zihni yazılanları kabul edene dek iki defa okumak zorunda kaldı.

İlk önce peşinden gitmeyi, onu geri getirmeyi düşündü. Finn'i gönderebilirdi. Hangi yoldan gittiğini tahmin ediyordu. Norwich rahiplerine ya da Broomholm'a değil. Bunlar eve çok yakın olurdu. Belki batıya, Thetford'a gidiyor olabilir ama kuzeydeki Blinham Manastırı'na, Benediktinlere, Cromer'in yabancı ve ıssız uçurumlarına gidiyor olması daha büyük bir ihtimaldi. İssız, yapayalnız.

Ama eğer onu geri getirirse Colin bebeği öğrenir ve Rose'la evlenirdi. Yahudi olmasını önemsemezdi. Bu, onun gözünde sadece kefareti tamamlardı.

Hayır, bu şekilde daha iyi, diye düşündü. Gözünden yaşlar akmaya başladı. *Böylesi daha iyi, şimdilik.* Kathryn onu buradan uzaklaştıracak kadar güçlü olamazdı. Onun iyiliği için bile. Bu şekilde bebeği asla öğrenemez ve bir seçim yapmak zorunda kalmazdı. Papaz yemini etmek için çok gençti. Yıllarca çırak olacaktı. Finn ve Rose'u gönderdikten sonra onu geri getirmek için yeterince zamanı olurdu. Blackingham'ı onun için güvenli bir hâle getirecekti. Alfred için de.

Bir gün ikisi de eve dönecekti.

Bir süre yerde oturdu. Oda tamamen kararana dek sallanıp durdu. Colin yazdığı notta kendisini Tanrı'ya, zamanını

ibadete adayacağını söylüyordu. Sessizlik yemini edeceğini yazmıştı. Küçük Walshingham ve Fransiskanlar? Nerede olduğunu bilseydi keşke. Sesindeki müzik sonsuza dek susacaktı. Kathryn buna katlanamazdı. Oda artık neredeyse tamamen kararmıştı. Kendini toplamalıydı. Notu dikkatle göğsüne yerleştirdi ve ayağa kalktı. Finn onu bekliyordu.

O (Tanrı) bazarlarımızı daha önce hiç olmadığı kadar sert ve üzücü bir şekilde düşmekle cezalandırdı ve o zaman başladığımız şeylerin bize hiçbir şey kazandırmadığını düşündük –ne de olsa o kadar da bilge değiliz. Ama durum öyle değil.

—NORWICH'LI JULIAN, İLAHİ VAHİY

Finn, Leydi Kathryn'in akşam duasından dönüşünü mut-
fakta beklerken yemeğini tadını çıkara çıkara, aşçıyla so-
bet ede ede yedi. Kale Hapishanesi'ndeki asılma olayından,
şehirdeki gerginlikten bahsetti. Aşçı ise kelle vergisinden ya-
kındı.

“Üç yıl içinde bu ikincisi. Tanrı'ya şükür Leydi Kathryn benimkini ödemeyi kabul etti. Ama şimdi yanımdaki kızın vergisinin de ödenmesi gerek.” Agnes, karıştırma kaşığıyla bulaşıkçı kızın bulunduğu yöne doğru salladı. Kız elindeki çaydanlığı ovmaya öyle bir dikkatini vermişti ki Finn, kızıl boyayı karıştırırken kendisinin de işine aynı böyle yoğunlaş-
tığını düşündü.

“Eğer Leydi Kathryn kocanın kelle vergisini ödüyorsa,” dedi iki ısıruk arasında, “Bu kız için vergi ödediğinde cebin-
den fazladan para çıkmayacak demektir.”

Agnes, gıdısını ikiye katlayarak başını salladı. Ancak alındaki kırışıklıklar o kadar da ümitli olmadığını gösteriyordu. “Evet ama bu, yangında yünlerini kaybetmeden önceydi. Geçen sefer çiftçilerin vergilerini de ödemişti. Fakat bu turptan çıkabilecek su bu kadar işte. Ve kralın amcası daha da su çıkarmak isterse geriye sadece posa kalmasından korkuyorum.”

“Boynuna ilmek geçirme tehdidi güçlü bir susturucu.”

“İpte ölmenin açlıktan ölmekten kolay olduğunu anlayınca gücünü yitirir.”

Finn bu ifadenin içindeki basit bilgelige hak verdi. Kathryn’in odasına doğru ilerlerken bunu düşünüyordu. Ama kısa bir süre sonra daha kişisel düşüncelere yönelerek bu düşünceden uzaklaştı. Hava giderek kararırken oda sıçrayarak yanan ateş ve iki mumla hafifçe aydınlatılmıştı. Ateşin önünde, içinde bir miktar su bulunan bir küvet vardı. Su beş parmakdan fazla değildi. Finn eliyle suyu kontrol etti. Ilık. Kemiklerini ısıtmazdı ama yolculuk kokusunu alacak kadar ılıktı. Elbiselerini çıkardı ve küvete girdi. Bacadan gelen bir hava akımı ürpermesine neden oldu. Sırtı soğuk küvete temas edince irkildi. Isınmak için kollarıyla kendini sardı ve büzüşmüş erkekliğine baktı. Belki de bu iyi bir fikir değildi. Arzusu uyandığında bedeni onu hiç başarısızlığa uğratmamıştı. Ama her şeyin bir ilki vardı. Artık genç bir adam değildi.

Ürpermiş derisini Suriye sabunuyla ovarken bir grup atın geldiğini ve avluda toplanan ahır köpeklerinin boğuk haykırışlarını duydu. Kathryn’in odasının büyük duvar halıları arasında boğulup gidiyordu sesler. Muhtemelen soğuk bir aralık akşamında malikânenin misafirperverliğine sığınmak isteyen yolculardı. Geri çevrilmeyeceklerini biliyordu. Yanlarında taşıdıkları döşekleri sosyal konumlarına bağlı olarak büyük salona ya da ahıra sermelerine izin verilecekti.

Meyhanenin önünde atına bakan Norwich'li çocuğu hatırladı. Ayrılırken adama bir kez daha arsız bir selam vermiş, göz kırpmış ve sırtıtmıştı. Peki, onun kelle vergisini kim ödeyecekti? Kralın görevlendirdiği memur, ondan zorla bir şeyler almaya kalkar mıydı? Sırtından gömleğini ve Finn'in verdiği battaniyeyi alır mıydı mesela? Ya bu gece nerede uyuyacaktı acaba?

Sabun güzel kokuyordu. Lavanta kokusu, turba ateşinden yayılan toprak kokusuna karışıyordu. Bu, ona Kathryn'i hatırlattı. Elbiselerine ve saçlarına yayılan, göğüslerinin arasından süzülen o koku. Kathryn'i düşünmek tanıdık bir dürtünün uyanmasına neden oldu. Güzel. Kanı ısınıyordu. Eğer kadını doğru anladıysa -gerçi söz konusu bir kadın olduğunda insan doğru anladığından asla emin olamazdı- gözlerinde bir barışma vaadi vardı. O da aralarındaki soğukluğa bir son vermeye en az Finn kadar hevesli görünüyordu. Hem ilk hamle ondan gelmişti.

Avludaki köpeklerden biri tekmelenmişçesine havlamaya başladı. Gürültülü sesler, duvar halıları tarafından yutulan anlaşılmaz sözcükler ve kapanan bir pencerenin ardından gelen boğuk bir kahkaha. Derken kapı büyük bir kılıcın kabzasıyla çalınmaya başladı. Bir grup yolcuya göre fazla şamatacı bir davranıştı.

Ellerini kürek gibi kullanıp omzundan aşağı su dökerek köpüklerden arındı. Küçük bir bezle kurulandı ve küvetin dışına çıktı. Kathryn kocasından kalan kıyafetlerden söz etmişti. Köşedeki sandığa baktı ama kendi çamurlu elbiselerine uzandı. Roderick'in kıyafetlerini giyecek kadar küçülmeyecekti. Yüzünü asarak tuniğinin üzerindeki bir lekeyi sildi.

"Aç kapıyı! Evin hanımını görmek istiyoruz!" Sesler o kadar yüksekti ki mezardaki ölüler bile duyabilirdi.

"Kral adına emrediyorum, kapıyı aç! Kral adına çalışan muhafızlarız."

Merdivenlerden Kathryn'in yumuşak sesi duyuldu. Sözleri anlaşılmıyordu ama ses tonu öfkeliydi.

Finn pantolonunu giydi, gömleğini üstüne geçirdi ve kapıya doğru ilerledi. Ayakkabılarını giymemişti. Merdivenlerin yarısında hançerini orada bıraktığını hatırladı. Kathryn için soğuk zemine çıplak ayakla basmak sorun değildi ama hançer tamamen başka bir meseleydi. Geri döndü ve merdivenleri ikişer ikişer çıkmaya başladı.

Leydi Kathryn kapıyı açar açmaz Sör Guy avluya girdi. Zamanlaması iyiydi –o kaba görevlilerinden birinin işi zorbalıkla halletmesini bekleyebileceğini biliyordu. Daha iyi. Bu şekilde kabalık eden değil arabulan adamı oynayabilirdi.

Muhafız, dul kadını sertçe kenara itti.

“Senin iznine ihtiyacımız yok. Burayı aramak için emir aldık.”

Sör Guy, atının dizginlerini seyise uzattı, atından indi ve hızla ilerleyerek silahlı adamlara bağırırmaya başladı. Sesinin Leydi Kathryn'e ulaştığından emin olmaya çalışıyordu.

“Sizi aptallar! Bu soylu evi ve hanımefendiyi aşağılayarak kendinizi tehlikeye atıyorsunuz.”

Başını hızla sola doğru sallayarak adamlarına dışarıda beklemelerini işaret etti. Kendisi de muhafızla Kathryn'in arasına girdi. Kathryn'in eline uzandı.

“Lütfen küstahlıklarınızı bağışlayın leydim.”

Sonra kadının elini dudaklarına götürdü. Uzun bir süre öylece kaldı. Kadın birdenbire elini çektiğinde adam ilgiyle kadının ruh hâlini anlamaya çalışıyordu.

“Sör, Blackingham'ın sükûneti kimin emriyle bozuluyor?” Önce kaba saba muhafıza, ardından Sör Guy'a baktı. Adama, hesaplı hareketlerinin farkında olduğunu anlatmaya çalışır gibiydi.

Kathryn'in duruşu adamı rahatsız etti. Tavırlarındaki kibri önceden de fark etmiş ve Roderick'in buna neden katlandığını düşünmüştü. Blackingham'ın lordu kendisi olsaydı buna asla katlanmazdı.

Tereddüdü yüzünden okunan muhafız cevap verdi. "Kralın ve Kralın Şerifi efendimizin emriyle." Cümlelerin sonlarına doğru sesi azalmış, soru sorar bir hâl almıştı.

Sör Guy kendisine yöneltilen güvensiz bakışları görmezden geldi.

"Bu kaba giriş için bizi affetmenizi rica ediyorum leydim. Görünen o ki kötü davranışlar sergilenmiş. Ben de öyle düşünüyorum. Size katılmak için piskoposla yaptığım bir toplantıyı terk ettim."

"Hoş geldiniz Sör Guy. Fakat sözleriniz ve adamlarınızın elindeki silahlarla bir hanımefendinin evine giriş biçimi bunun dostça bir ziyaret olmadığını gösteriyor."

"Ne yazık ki bu bir ziyaret değil. Ama kendi adıma dostluk kısmına katılabilirim." Burada sertçe selam verdi. "Eğer bunu umarak cüretkâr davranmıyorsam." Yeniden eline uzanmak için hamle yaptı ama sonra daha iyisini düşündü. Kapıyı kapatarak soğuğu ve muhafızı dışarıda bıraktı. "Sevgili dostumun dolu olmanız nedeniyle size karşı kendimi sorumlu hissediyorum hanımefendi. Bu konuda ve diğer her konuda çıkarlarınızı gözeteceğimi ve bana güvenebileceğinizi bildiğinizi umuyorum."

Arkasından bir ses, bir erkek sesi, "Peki bu *konular* nelermiş?" diye sordu.

Karanlıkta kalan merdivenlerden gelerek sağında duran tezhip sanatçısını tanıdı. Sinir bozucu bir adam. Kulağının dibinde vızıldayan bir at sineği. Şimdilik sinekliği ona savurmamak en iyisiydi. Iskalamamak için konmasını bekleyecekti.

Sanatçının cevap verilmeye değer olmadığını ima edercesi-

ne cevabı Kathryn'e yöneltti.

"Sizi temin ederim kolayca halledilebilecek bir şey. Sadece bir formalite."

Kathryn, "Lütfen daha açık konuşur musunuz Sör," dedi. Şerif başını salladı. "Ölen papazla ilgili."

Şerif hayal mi etmişti yoksa Kathryn'in sırtı mı kasılmıştı? "Ölen papaz mı?"

"Peder Ignatius. Geçen yaz Blackingham sınırlarında başı parçalanmış hâlde bulunan piskoposluk elçisi. Cesedi avlunuza getirdiğimizde neredeyse bayılacaktınız. Eminim unutmamışsınızdır."

Kolay kolay unutulacak bir görüntü değildi. Şimdi bile hatırlamak bana acı veriyor."

Gerçekten de öyle görünüyordu. Rengi solmuştu.

Tezhipçi, "Hanımefendiye acı vermemelisiniz," diye araya girdi. "Cesedi buraya getirdiğiniz gün Leydi Kathryn size papazı görmediğine dair teminat vermişti. Söylediklerini duydum. Blackingham'a geldiğim gündü."

"Ah, gerçekten mi? Hatırlayamamıştım. Anımsattığınız için teşekkür ederim."

Bu sanatçı bir gübre yığınının etrafında dönen bir at sineğine benziyordu. Sabır. Zamansız bir vuruşla pisliğini şerifin üzerine sıçratabilirdi.

Cevabını kadına yöneltti. "Tam da söylemek üzere olduğum gibi, papazın ölümünün çözülememiş olması piskoposun zihnini kurcalıyor. Altı ay oldu. Papazın Blackingham'ı ziyaret ettiğini gösteren bir kayıt bulundu. Hanımefendi inkâr etse de..."

Sözlerini dikkatle seçmişti. Onu korkutarak müdahalesinin daha değerli hâle gelmesini istiyordu. Bir elini -az önce adamın dudaklarına götürdüğü eliydi- bembeyaz boğazına götürdü. Cevap vermedi.

Sör Guy devam etti. “Piskopos efendimizi sizin masumiyetinize ikna etmek için elimden geleni yaptığım hâlde yine de evinizin aranmasını istedi. Adamların dış binalarda ve mutfakta hızlı bir araştırma yapacak. Bu arada ben de, tabii sizin izninizle, malikânede küçük bir gezinti yapacağım.”

Sözlerini noktaladığını belirtmek için en içten tebessümüyle kadına baktı. Bu tebessümle yüzüne, *size sadık olduğum ve bencil olmadığım konusunda bana güvenebilirsiniz* diye bir ifade verdiğinden emindi. Her sabah piskoposun karşısında takındığı ifade. Kralın Norfolk şerifi olarak şimdiki kazançlı pozisyonunu bu ifadeye borçluydu. Kadının irkilmesini görmezden gelerek omzundaki kurdelelere dokundu.

“Birlik olursak piskoposu kolayca ikna edebiliriz.”

Kathryn’in ona değil de sanki ne yapması gerektiğini sorarmış gibi arkasında duran tezhip sanatçısına baktığını görmezden gelmeye çalıştı. Elini kadının çenesine uzatmak ve ince boynunu bir tavuk kemiği gibi döndürmek istiyordu. Tezhip sanatçısı başıyla bir işaret verdi. Tanrı aşkına! Keşke bu lanetli sinek, vuruş menziline girseydi.

Kathryn, “Pekâla, buyrun. Fakat bu ziyaretiniz resmi bir ziyaret olduğu için size misafirperverlik göstermememi anlayışla karşılayacağınızı umarım.”

Sör Guy yangının çıktığı ve çobanın öldüğü günü hatırladı. Blackingham’ın misafirperverliği, feragat edebileceği bir şeydi. Yine de bunu ileri bir tarihte yoluna koymak üzere zihnindeki deftere kaydetti.

“Ve lütfen adamlarınıza söyleyin, maiyetimdekilere de bana yaptıkları gibi saygısızca muamele etmesinler.

Deftere konulan bir işaret daha.

“Maiyetinizin sorgulanması gerekiyor leydim. Piskopos adamakıllı bir sorgulama yapılmadan ikna olmayacaktır.

Leydimin haklarını savunan biri olmadıkça üzerinizdeki kuşku bulutları—”

“Masumiyetin savunulmaya değil sadece gerçeğe ihtiyacı vardır.”

“Eğer insan, Kutsal Kurtarıcımız gibi gerçek uğruna kendini feda etmeye hazırsa. Ama sizin iki oğlunuz var. Onları da mı feda edeceksiniz?” Kadının rengi soldu. Sör Guy, onu canevinden vurduğunu anlamıştı.

Oturma odasına girdiler. Sör Guy, Finn’in kenardan onları izlediğini biliyordu. Hâlâ ordaydı. Yakalayamayacağı bir mesafeden vızıldıyordu.

Kralın Şerifi tabure, masa ve dolap olarak kullanılan bir sandığı açtı. Tabak ve kumaşları karıştırdı. Kılıcını duvar halılarında ve halıların kenarındaki tuğlalarda gezdirdi.

Kathryn bir kenarda kaskatı duruyor, rahatsız bir pozisyonda duran bir nöbetçiyi andırıyordu.

“Yatak odalarına da şöyle bir baktıktan sonra işimiz bitecek,” dedi adam.

Kathryn eliyle özel odalara çıkan merdiveni işaret etti. “Benim odam yukarıda. Misafirim ve kızı ise sizin Roderick’in odası olarak hatırlayacağınız odada kalıyor. Çocuklarımın odaları ise koridorun diğer ucunda. Kâhyamı sorgulamanız gerekecekse Simpson’ı çağırtayım.”

“Gerek yok. Aranana nesne kişisel bir şey. Ama Colin’i çağırma nezaketi gösterebilirsiniz. Alfred ile boş bir zamanımda konuşurum.”

Kadın cevap vermeden önce bir an tereddüt etti gibi geldi Sör Guy’a. “Colin burada değil.” Durup derin bir nefes aldı. Sonra bakışlarını çıldırmışçasına kaydırıp tezhipçiye baktı. Kathryn’in artık Sör Guy’la konuşmadığı açıktı.

“Colin bir hac yolculuğuna çıktı,” dedi Finn’e. “Sabahın erken saatlerinde gelen bir hacı grubuna katılmış. Sadece bir

inziva, bir çeşit dinlenme olduğunu söylemiş. İbadet edecekmiş. Kendini... çobanın ölümünden sorumlu hissediyor. O ve Rose yün deposunu kullanıyorlarmış. Şey için..." Bakışları endişesini ele veriyordu. "Ud dersleri için. Sana sürpriz yapacaklardı."

Şerif, pencere pervazına dayanmış boş bir zırha benziyordu. Kadının sesinde savunma yapar gibi bir tonlama vardı. Sanatçıyla aralarındaki yakınlığı ele veren bir yumuşaklık. Sevgililerdi. Daha önce de bundan şüphelenmişti ama kadının bu kadar düşeceğini tahmin etmemişti. Bu kolayca hoş görülebilecek bir şey değildi. Leydi Kathryn'ın -ya da herhangi bir kadının- böyle aptalca sırttan bir talibi olması ihtimali midelerini bulandırıyordu. Yine de bu adi ilişkiyi öğrenmiş olması gelecekte kullanabileceği bir avantajdı.

"Colin'le sonra konuşurum. Ya da isterseniz adamlarımı hemen arkasından gönderebilirim," dedi. "Ama belki ikisine de gerek kalmaz. Şimdi devam edelim. Önce Bay Finn'in odasını arayalım da çalışmalarına bir an önce yeniden başlasın."

Kathryn, "Peki ama Simpson'ın odasını aramaya gerek yoksa misafirimininki neden aranıyor," diye sordu.

"Ben sadece bana verilen emirleri yerine getiriyorum. Ayrıca Bay Finn bana papaz öldürüldüğünde burada olduğunu hatırlattı. Peki ya sizin, masumiyetin savunulmaya ihtiyacı olmadığı inancınıza ne oldu? Eminim tezhipçinin korkmasını gerektiren bir şey yoktur."

"Kızım dinleniyor. Rahatsız," dedi Finn. "Sizin kaba yöntemlerinizi görüp korkmasını istemiyorum."

"Kaba yöntemler mi?" dedi şerif. "Sözleriniz çok yanlış beyefendi. Kralın Norfolk Şerifi, *nazik* bir hanımefendi ve *masum* bir çocuk karşısında kaba davranışlarda bulunmaz. Şimdi lütfen bizi odanıza götürün. Dilerseniz kızınızı hazırlayabilirsiniz."

Sanatçının odasından işe yarar bir kanıt çıkacağına dair ciddi bir şüphesi yoktu gerçi. Ama onu taciz etmek hoşuna gidiyordu.

Finn'in ardından Sör Roderick'in şimdilerde değiştirilmiş ve bir sanatçı atölyesine dönüşmüş olan eski odasına girince odanın düzenliliği karşısında şaşkına döndü. Adamın kızı odanın karanlık bir köşesinde duruyordu. Sör Guy gereksizce, *çok güzel*, diye düşündü fakat hemen ardından Norman soyundan olmadığını -muhtemelen babasının bir kâfiri taciz etmesiyle doğmuştu- hatırladı bir kez daha. Gözleri ağlamış gibi şiş ve kızarıktı. Leydi Kathryn kızın yanına gitti. Aralarında gizemli bir bakışma geçti.

Şerif, büyük, oymalı yatağın etrafındaki perdeleri çekti. Büyük bir sandığı boşaltmak için, sanki içindekiler dokunulmayacak kadar pismiş gibi kılıcını kullandı. Finn'in dikkatle düzeltilmiş çarşafını buruşuk bir yığına çevirdi. Birkaç boya kabını açtı. Onları da düzensiz bir hâlde bıraktı. Birini dikkatsizce devirdi. Ardından da önceden çalışılmış tebessümlerinden birini takınarak özür diledi. Bir yandan da huzursuzluğunu tartmak için Finn'e bakıyordu.

Tezhipçi, "Bu boyalar oldukça pahalı ve ödemeleri Broomholm Başrahibi tarafından yapılıyor," dedi.

Sör Guy gülmemeye çalıştı ama tezhipçinin sesindeki rahatsızlık son derece sevindiriciydi. Onu daha çok kıskırtma isteğiyle düzenle dizilmiş kâğıtları karıştırmaya başladı. Duvar şamdanlarındaki mumlar, sığır derisinden sayfaları titrek alevleriyle aydınlatıyordu. "İyi iş çıkarmışsın tezhipçi. Benim için bir kitap hazırlamanı istemeliyim belki de."

Tezhipçi hiçbir şey söylemedi.

Sör Guy, sandığın kalınlığını gözüyle ölçtü. Kılıcıyla kenarına vurdu. Ah, yoğun değil, boş bir ses. Sandık ters konulmuştu. Başıyla adamına bir işaret verdi. Adam sandığı çevir-

di ve yere çarptı. Ahşap astar açıldı ve içindekiler döküldü. Kâğıtlar etrafa saçıldı.

“Lütfen Sör, babamın çalışmaları—”

Tezhipçi kızını susturmak için başını salladı. Sör Guy yığının tepesindeki kâğıtları almak için eğildi. Saygıdan ziyade merakla...

“Hımm. Bu ne? Saint John’dan bir metin mi? O kadar da renkli değil. Daha iyi iş çıkardığını düşünmüştüm...” Doğruldu ve mum ışığında kâğıtları incelemek için duvar şamdanlarına yaklaştı. Gözlerini iyice kısmıştı. “İngilizce Saint John. Wycliffe’in din dışı metni.” Yüzünde beliren tebessüm yapmacık değildi. “Bay tezhipçi, başrahip tek işverenin kendisi olmadığını öğrenmekten hoşnut olacaktır.” Sonra kendi kendine konuşur gibi ekledi. “Piskoposun da ilgisini çekecektir.”

At sineği daha yakında vızıldıyordu. Neredeyse erişebileceği bir mesafedeydi. Işığın altında kâğıtları karıştırdı. “*Norwich’li Julian’ın Manevi Anlatıları*. Bu da Midland dilinde. Piskopos kendisine bağlı kutsal kadınların zamanlarını nasıl harcadıklarını da öğrenecek.”

Sör Guy giderek kullanışlı bir hazineye dönüşmekte olan yığından başka neler çıkacağını görmek için diz çöktü. Piskoposun gözüne girmek için kullanabileceği bilgiler... Papaz cinayeti çözülmediği için son zamanlarda Henry Dispenser ona karşı pek hoşgörülü değildi. Muhtemelen piskopos da başpiskoposun öfkesini üzerine çekmişti. Bu küçük lokma zihnini dağıtabilirdi. Henry Dispenser, Wycliffe ve ona bağlı Lollard vaizlerinden nefret ediyor, onlara karşı büyük bir öfke duyuyordu. Belki de bu masum görünen yazı yığnında bulunacak başka şeyler de vardı.

Kâğıt yığınının altında eline pürüzsüz, yuvarlak ve sert bir şey geldi. Tutup çekti. Şeytanca bir zevkle ışığa tuttu. Krem

rengi boncuklar açıkça parlıyordu.

Sinek yere konmuştu.

Mükemmel bir şekilde dizilmiş bir inci dizisi. Ölen papazın listesindeki inci dizisi.

SİNEKLİĞİ İNDİR!

Leydi Kathryn kolyeye baktı. Bir zamanlar annesine ait olan kolye. Kafatası parçalandığı gün Peder Ignatius'un ondan zorla aldığı.

Şerif, "Leydimin incileri sanırım," dedi.

Kılıcını kadına doğru uzattı. Ucundan kolye sarkıyordu. Ona ait olduğunu nereden biliyordu? Peki bu sevinç dolu bakış da neyin nesiydi? Aleyhinde bir kanıt bulmaya bu kadar mı hevesliydi? Genellikle kış mevsimindeki liken çalırlarının grisine benzeyen gözleri neden ıslanmış taşlar gibi parlıyordu?

"Bir dizi beyaz inci, muntazam dizilmiş, ortasında siyah bir inci var. Ölen papazın kayıtlarında böyle yazıyor. Sanırım bahsettiği inciler bunlar."

"Bu kolye benim, evet... İnkâr etmiyorum... ama, nasıl olur da?.."

"Aynen öyle leydim. Bunlar buraya nasıl geldi?" Sesi kısılmıştı. Her söz bir tehdit gibi çıkıyordu ağzından. "Ölü bir adamın kayıt listesinde yer alan bir inci dizisi Bay Finn'in eşyaları arasına nasıl girdi? Bu, sevgili tezhip sanatçımızın pis-koposa cevabını vermesi gereken soru."

Rose küçük bir çığlık attı. Finn, kendinden geçmiş kızını kucakladı. Şerif onları zevkle izliyordu. Başından beri bu kolyeyi arıyordu ve onu Finn'in odasında, açıkça antipati beslediği bir adamın eşyaları arasında bulmak gerçekten de sevindiriciydi.

"Gerçekten bir yanlışlık olmalı. Fi... Tezhipçiyi iyi tanırım.

Katil olacak bir mizaca sahip değil!” İncilere doğru uzandı. Geri almaktan ziyade hayal olup olmadığından emin olmak istiyordu.

Şerif kılıcını kadının ulaşamayacağı bir noktaya çekti ve incileri sol eline aldı. İnci kolye parmaklarının arasından sarkıyordu. Altın telkârili kopçasındaki siyah inci mum ışığında parlıyordu. Herkes donup kalmıştı.

Arkalarındaki dar pencereden ayın bir kısmı göründü. Küçük bir bulut ayın önünden geçti. Uzunca bir süre kimse konuşmadı. Ta ki aşağıdaki adamlardan gelen haykırışlar ve hırçın sesler onları mistik bir oyunun oyuncularına gibi yeniden harekete geçirene dek.

Sör Guy tirizli pencereyi açtı ve aşağı doğru, “Aramayı kesin. Aradığımızı bulduk,” diye bağırdı. Bir yılının inceliği ve hızıyla kılıcının ucunu Finn’in boğazına dayadı. “Yukarı gelin. Kelepçeleri de getirin.”

“Hayır! Yapamazsınız.” Rose, boğumları beyazlaşmış parmaklarıyla Finn’in kolunu kavradı. “Babam asla kimseyi incitmez! Bırakın onu!” Yüzü süt gibi bembeyaz olmuştu. Kathryn, kızın bayılacağından korktu.

Kathryn, “Rose haklı Sör Guy,” dedi sesini yükselterek. “Dışarıdan nasıl görünürse görünsün. Ortada bir yanlışlık var, söylüyorum. Bu adam katil değil. Başka bir açıklaması vardır. Mutlaka olmalı.”

“Leydim, ilginiz, ya da *hevesiniz* mi demeliyim, sesinizi tizleştiriyor. Kızı elbette onun masumiyetini iddia edecek. Ama bunun başka nasıl bir açıklaması olabilir ki? İşte olayın doğruluğunu ortaya koyan kanıt. Hanımefendinin önceki ifadesinde dürüst davranmadığının kanıtı. Ancak araştırmaya gerek olmayan bir gerçek var. Ve bir de suçlumuz.”

Adamın yukarıdan bakan tavrı ve imaları kadını öfkelen-dirmiş ve korkutmuştu.

Finn yüksek sesle boğazını temizledi. “Başka bir açıklaması var,” dedi. “İnciler, odaya izinsiz giren biri tarafından yerleştirildi. Onları iki gün önce buldum.”

Şerif karşılık olarak tiz bir ısıklık çaldı. Ama Kathryn bu açıklamaya gümüş çingırağa sarılan bir çocuk gibi sarıldı. Masumiyetini kanıtlayacak durumda olmasa şerifin kılıcı boğazındayken bu kadar soğukkanlı olamazdı değil mi? Kolyeyi bulduğundan ona niye hiç bahsetmediğini sormak istiyordu ama onu sessizliğe sürükleyerek suçlu görüntüsünü pekiştirmemek için dilini tuttu.

Rose, “Doğru,” diye ısrar etti. Benzi daha da solmuştu. İki eliyle babasına uzanmış, koluna sarılmıştı. Kılıcın ani bir hareketle ikisine yapabileceklerine dikkat etmiyormuş gibiydi. “Onları başka biri koydu. Koyan adamı gördüm.”

Şerif, “Adamı mı?” diye sordu.

Rose küstahça cevap vermeden önce Kathryn’e, ardından da babasına baktı.

“Alfred’di. Blackingham’ın genç lordu.”

Alfred mi demişti? “Alfred! Rose, neden böyle bir şey—”

“Bırakın kız bitirsin. Norfolk Şerifi’nin acele karar verdiğinin söylenmesine izin veremem.”

“Hastalandığım geceydi. Çobanın cenazesi olduğu gün. Uyuyordum. Babamın odasından gelen seslerle uyandım. Biri onun eşyalarını karıştırıyordu. Uyuyormuş gibi yaptım çünkü korkmuştum. Babam olmadığını biliyordum.”

“Baban olmadığını nereden biliyordun? Üstelik gözlerin kapalıyken Alfred olduğunu nasıl anladın?” diye sordu şerif kuşkuyla.

“Gençlere has canlı bir yürüyüşü vardı. Babamın ayak sesleri daha sabittir. Benim tarafıma geçtiğinde perdenin sızıntısından gördüm—”

Rose duraksadı. Kathryn’e özür dilercesine bir bakış attı.

“Kızıl saçları vardı.”

Kathryn, Sör Guy’ın sanki kızın şahitliğinin ağırlığını ölçmüş gibi odaklanmış görünen ifadesinden ona inanmaya meyilli olduğunu anlamıştı. Daha önce korktuysa, şimdi dehşete düşmüştü Kathryn. Önce Finn, şimdi Alfred. Tanrı onu ikisi arasında seçim yapmak zorunda bırakmazdı. Masum olduğunu bildiği bir adam ve masumiyetinden pek o kadar da emin olmadığı oğlundan birini seçmek...

Alfred, gençliğin verdiği bir taşkınlıkla, annesi adamın açgözlülüğünden şikâyet etti diye papazı öldürmüş olabilir miydi? Oğlu böyle bir şey yapabilir miydi? Ne de olsa Roderick’in oğluydu ki bu düşünce masumiyetini gölgeliyordu. Kaba bir şaka yapmak için yahut kıskançlık yüzünden o incileri Finn’in odasına koymuş olabilir.

Peki ama papazı öldürmediyse incileri nereden bulmuştu.

“İçerideki adamın çıktığını duyunca kalktım ve kapıya doğru koştum.” Rose artık ağlamıyordu. Şerifin hikâyesine gösterdiği ilgiyle ya da dikkatini toplama ihtiyacıyla kendine güveni gelmişti. “Koridorda ilerleyen Alfred’i gördüm. Odaya geri geldim ve babamın boyalarının dağılmış olduğunu, çalışma masasının bozulduğunu gördüm.”

“Uyarmadınız mı?” Sör Guy tam bir sorgucuya dönmüştü. Kılıcını hafifçe indirmişti. Hâlâ Finn’in göğsüne dönüktü fakat artık bedenine temas etmiyordu.

“Hayır. Başım dönüyordu. Ben de babamı beklemek için uzandım. Uyumuş olmalıyım. Uyandığımda oda düzenliydi. Ben de rüya görmüş olabileceğimi düşündüm. Ta ki babam çantasında incileri bulana kadar.” Kızardı. Solgun yanaklarında parlayan iki nokta. “İlk önce bana aldığını sandım.”

Kathryn, “Ama Alfred’in incileri çantaya koyduğunu görmedin,” diye araya girdi.

“Belki de ben aceleci davranıyorum,” dedi şerif. “Leydi

Kathryn, Blackingham'ın sahibesi olarak tezhipçinin odasına izinsiz olarak girildiğinden haberdar edildiniz mi? Oğlunuzu bu konuda sorgulamalı mıyım?" Doğruca kadına bakıyordu. "Yoksa söz konusu zamanda ne yaptığına dair kesin bir bilgi verebilir misiniz?"

Kathryn, *Benden ne istediğini biliyor*, diye düşündü. Birinin aleyhine ifade ver ve diğeri özgür kalsın. Adam bundan zevk alıyordu. Kadın, karga burunlu şeriften nefret ediyordu.

Kathryn, merdivenlerde sert ayak sesleri duydu. Taş merdivenlere sürten zincirlerin sesi. Rose'un gözlerindeki yalvaran ifadeyi gördü ve kızın içinde bulunduğu ikilemi öğrendiğinde hissettiği acıma hissini duydu. Ve tabii kendi ikilemi. Finn'in tutuklanması ona zaman kazandırır. Alfred'i kendi sorgulamak ve eğer annesini korumak için papazı öldürdüyse kaçması için gereken zaman... Ayrıca Colin'in bıraktığı tohumun kökünü kazımak için korudaki yaşlı kadından biraz karışım alabilirdi.

Eğer Rose'un anlattıkları doğruysa -Göklerdeki Annemiz korusun- Finn incileri iki gün önce bulmuş olmalıydı. O hâlde neden gelip ona anlatmamıştı? Oğlunun suçlu ya da masum olduğuna karar vermek onun işi değildi. Şimdi tek işi oğullarını korumaktı. Hem piskopos masum bir adamı cezalandırmazdı. Her gün, her saat onun için Kutsal Meryem'e dua edecekti. Eğer Finn masumsa, bir süre sonra serbest kalırdı. Ve Kathryn'in ihtiyacı olan tek şey zamandı.

İkisine de ihanet ederken Finn'e ya da kızına bakamadı. Pencerenin dışına, ayı örten buluta bakıyordu. "Üzgünüm Rose ama rüya görmüş olmalısın. Muhtemelen sana yatıştırıcı olarak verdiğim bitki çayının etkisidir."

Şerifin adamı kapıdan girdi ve Finn'e birkaç santim kala durdu.

Kathryn, kendi dudaklarından dökülen yalanları dinledi.

Onun sözleri. Sesi sanki bir rüyadan çıkar gibiydi. “Alfred bütün gece benimle birlikteydi. Yünlerin ve deponun kaybı beni çok üzmüştü. Ve tabii değerli bir hizmetkârın. Alfred beni teselli etmek için yanımda kaldı.” Onu teselli eden oğlu değil -nasıl arsız bir yalan- ama şimdi bunu düşünecek durumda değildi. “Odamdaki bir karyolada uyudu.”

Amirin yüzünde bir tebessüm belirdi. Adamına başıyla işaret verdi. Adam ilerledi ve Finn’in bileklerine zinciri takmaya girişti. Kathryn yalanını geri almak için ağzını açtı ama sesi çıkmadı. Görevli adam kollarını babasının boynundan koparırcasına çekerken Rose uzun bir çığlık kopardı. “Hayır!”

Finn, “Rose, her şey yoluna girecek,” dedi. “Her şey yoluna girecek.”

Şerif Rose’u ittirdi. Kız yatağın üzerine çöktü. Kathryn yanına gitmek istedi ama kıpırdıyamadı. Finn’in bakışlarının üzerinde olduğunu hissedebiliyordu. Gözleri etini yakan mavi bir alev gibiydi. Kemiklerini eritiyordu adeta. Ta ki onların altındaki buruşuk ruhu iğrenç, kara bir leke gibi ortaya çıkana dek.

Pencerenin dışında ayın bir kısmı kaybolmuş, sanki bulut tarafından yenmişti. Gece zifiri karanlıktı.

Batı rüzgârı ne zaman eseceksin? Küçük yağmur damlaları düşün yere. Tanrım, keşke sevgilim kollarımda olsa ve yatağımda olsam yine.

- 14. YÜZYIL – ANONİM LİRİK

Blackingham, İsa'nın 1379 yılında on altı yaşına basan oğlanlar için herhangi bir kutlamaya ev sahipliği yapmamıştı. Bir önceki yılın Noel yortusundan kalanlar da yeni bir Noel kutlamasını ateşlememişti. Agnes, "Evi yeşillendirmemek ve Noel ateşini yakmamak," demişti, "eve uğursuzluk getirir."

Hanımı ona öylece bakmış ve küçümseyerek konuşmuştu. "Uğursuzluk mu dedin? İkimizin de uğursuzluktan korkacak neyimiz kaldı ki ihtiyar?" Agnes, Leydi Kathryn'in sesindeki acılığı da bakışlarının deliciliğini de sevmemişti. Kıyafetlerinin dağınıklığı da hoşuna gitmemişti.

Kralın Şerifi, tezhipçiyi ellerini zincirleyip götürelili on iki gün olmuştu. Adama ne olduğuna dair tek kelime öğrenemedikleri ve hanımının ne elbiselerini değiştirdiği ne de saçlarını topladığı on iki gün. Glynis, leydinin huzurundan kovulduğunu söylemişti. "Tabii suratıma bir saç fırçasını fırlattıktan sonra. Neredeyse kör oluyordum." Hırpani hâldeki kadın,

Agnes'in çenesini kapalı tutması konusundaki uyarılarına rağmen karşısına çıkan herkese hikâyeyi anlatıyordu. Köydeki insanlar yeterince dedikodu yapıyorlardı zaten. Agnes, Noel kutlamalarının yapılmasıyla ilgili çok sayıdaki soruya cevap olarak, "Leydim sıtmaya tutuldu ve herkese açık bir davet veremeyecek kadar hasta. Ama mutfağa bir ziyafet hazırlaması talimatını verdi. Her zamanki gibi büyük salonda olacak ve hepiniz davetlisiniz," diyordu.

O kibirli denetmen, bu daveti yönetmekten oldukça mutlu-
luydu. Caka satmak ve malikânenin lordunu oynamak hoşuna gitmişti. Pek kutlama havasında geçmemişti ama başka ne yapılabilirdi ki? Noel'de cimrilik yapmak, soylu bir malikânenin değerini düşürürdü. Veba salgını sırasında bile Kathryn'ın babası köleleri, çalışanları ve çiftçileri için sıkıntılı da olsa yeterli bir ziyafet çekmişti.

Ama Leydi Kathryn herhangi bir kutlama için hazırlık yapmakla ilgilenmiyordu. Bu hafta, Agnes mutfakta sıra dışı yemeklerle Noel yemeğine benzer bir şeyler planlamaya çalışırken Leydi Kathryn üç kez ormana gitmişti. Her seferinde de saatler sonra, elinde Yaşlı Gert tarafından hazırlanmış tehlikeli bir karışımla dönmüştü –bir cadıdan yardım almanın sapkınlık sayılması umurunda bile değildi. Agnes, yaşlı kadının bir cadı olduğuna inanmıyordu. Sadece sıksa bedenini hayatta tutabilmek için bitki ve iksir satan bir kocakarıydı. Şifalı bitkiler ve iksirler genellikle işe yaramazdı. En azından Agnes'te işe yaramamıştı. Hiç. On iki yıl önce, kendinde o cesareti bulmuş ve Yaşlı Gert'e giderek bir şey istemişti. Bir büyü, bir iksir -umurunda bile değildi- tıkanıp kalmış rahmini açacak bir şey. O şeytan işi karışımın çıkardığı sadece iğrenç bir safra oldu.

Rose için de işe yaramıyordu. Zavallı kız sadece ağlıyor ve kuru kuru öğürüyor, sonra tekrar ağlıyor, bir kez daha öğürü-

yordu. Ya babası için duyduğu korku, ya karnındaki yük ya da Leydi Kathryn'i memnun etmek için zorlukla yuttuğu o ilkel ilaçların etkisiydi. Leydi Kathryn, "Baban döndüğünde sağlıklı olmak istersin değil mi?" diyordu.

Rose tuhaf şekilli bir ilacı ağzına tıkarken Agnes, "İçinde ne olduğunu biliyor musun?" diye sormuştu. "Bu bir nar bül-bülü yumurtası kadar kocaman ve çürümüş gibi kokuyor."

Kathryn ona ikaz edercesine bakmıştı. "Sıradan bitkilerden yapılmış bir ilaç sadece."

Sıradan bitkiler, diye düşündü Agnes. *Çobandüdüğü ve lohusa otu, karaçam mantarı ve Hint sümbülü karışımı*. Tanrı bilir o Yaşlı Gert başka ne iğrenç bitkiler katmıştı. Agnes, hanımının yapmak istediği şeyi biliyordu. Merak ettiği, Rose'un bunu isteyip istemediği idi. Ama şimdiye kadar kız rahmindekilerden kurtulmuş değildi –sadece midesindeki-ler çıkmıştı.

Leydi Kathryn her an atıyla geri dönebilirdi. Agnes ocakta kaynayan tencereyi kontrol etti. Ardından pencereden dışarı baktı. İçi boş, büyük ağaç -Magda'nın bal ağacı- devasa gölgesiyle tepenin yarısını örtmüştü. Bütün sarnıçlar gölgedeydi. Kapı açılırken demir menteşeler gıcırdadı –kapı akşam duasına kadar içeriden sürgülenmezdi. Leydi Kathryn gelmiş olmalıydı. Güzel. Kim bilir hangi zararlı karışım için isteyeceği sıcak su hazırды.

Leydi Kathryn içeri süzüldü ve sanki tahtayı ve demiri cezalandırır gibi kapıyı sertçe kapadı. İçinde öylesine bir öfke birikmişti ki. Agnes onu daha önce sadece bir kez bu hâlde görmüştü: Babası onu Roderick'le evlenmeye zorladığında. O zaman iki hafta boyunca hiçbir şey yememişti ama babası hastalanınca ona olan sevgisinden ötürü tavrından vazgeçmişti. Son birkaç gündür Agnes şimdiki öfkesinin kaynağını anlamaya çalışıyor, bu öfkenin altında ezilecek zavallıya acı-

yordu. İlk önce tezhipçinin kızı olabileceğini düşündü. Ama Kathryn zaman zaman Rose'a karşı sabırsız olsa da genellikle nazik davranıyordu.

"Agnes, bunları güzelce ez ve kaynar suya kat."

Agnes, civanperçemi, rezene ve yabanmürveri ile karıştırılmış hatmi köklerinin bulunduğu küçük kabı aldı.

"Ne kadar su olsun? İksir mi olacak?"

"Hayır, alçı kıvamına gelecek kadar su dökmen yeter."

Agnes iç geçirdi. Zavallı Rose. Bu gece karnında ve mahrem yerlerinde kötü kokulu bir yakıyla uyuyacaktı -ya da uyuyamayacaktı.

Leydi Kathryn bir yandan içeride dolaşıyor, bir yandan da yüzünü iki eliyle kapamış, alnına masaj yapıyordu. "Son çare bu. Bu da işe yaramazsa çocuğu doğuracak. Sonra da icabına bakacağız."

Agnes, kadının söylediklerinin ne demek olduğunu düşünmek bile istemedi. Ürperdi ve istavroz çıkardı. Küçük bir kız olduğu dönemlerden beri yanında çalıştığı hanımının yaşlandığının ilk kez farkına vardı. Beyaz saçları -daha otuz yaz bile görmemişken beyazlamıştı- onu daha önce hiç bu kadar yaşlı göstermemişti.

Saçları genellikle başının etrafında ışıklı bir haleyle sarılmış gibi dururdu. Şimdi ise sırtına inen, yüzüne düşen karışık, berbat bir yığındı. Elmacık kemiklerinin üzerindeki cildi öylesine gerilmişti ki sanki kemik, üzerindeki beyaz örtüyü her an deiecekmiş gibi duruyordu.

"Leydim, bu Blackingham'da sınırın yanlış tarafında doğmuş ilk çocuk değil. Son olmayacağı da söylenebilir. Ne zararı var? Kız yeterince iyi. Tembel değil. Size eşlik de eder. Bebeğiyle birlikte yaşar."

"O kadar basit değil."

"Hiçbir şey basit değil ki, öyle değil mi?" Agnes, bitkile-

ri havana yerleştirdi. Vururken harcadığı çaba, sözcüklerinin havaya küçük tükürükler saçmasına neden oldu. “En azından babası çıkana kadar kalabilir. Neden hemen onu aldıklarını anlamıyorum. İnsan doğasını tanırım. Bay Finn katil değil.” Ocakta dumanı tüten kaptan biraz su boşalttı. “Ondan herhangi bir haber aldınız mı?”

Kathryn başını iki yana salladı.

Agnes, en önemlisi bu değilmiş gibi davranarak duygusuz bir ses takınmaya çalıştı ve “Finn bebeğin babasının kim olduğunu biliyor mu?” diye sordu.

Leydi Kathryn elindeki metal tası sertçe savurdu.

“Bu seni ilgilendirmez, öyle değil mi?”

Zararı yok. Agnes babanın kim olduğunu biliyordu, tamam. Genç Colin’den başka kim olabilirdi ki? İkisi sürekli bir aradaydı ve çocuklar gibi oynuyordu. şimdi Rose ocuk bekliyordu, Colin ise “inziva” daydı. Soyluların yaşam biçimini anlamak kimi zaman çok zordu. Colin neden kızla evlenmiyordu ki?

Leydi Kathryn tası masaya koydu. Agnes sıcak karışımı kâseye boşalttı. Soğuyup katılaşmadan önce sürölmesi gerekiyordu.

“Dikkatli olun, kızın derisini yakmayın.”

Kathryn cevap vermedi ama hizmetçilerin kullandığı kapıdan mutfağı terk ederken omzunun üzerinden başka bir şeyler söyledi. “Alfred’e buraya gelmesi için haber gönderdim. Muhtemelen önce mutfağı gelecektir. Hep öyle yaparlar. Geldiğı zaman hemen yanıma gönder.”

Ayak sesleri merdivenlerde giderek uzaklaşırken Agnes’in aklına başka bir düşünce geldi. Finn bebekten habersiz olabilir miydi? Bu, Leydi Kathryn’in aceleciliğini açıklardı. Eğer Gert’in iksirleri işe yararsa, tezhipçi bebeği asla öğrenemeyecekti. Kadınların işleri –oğu erkeğin özemeyeceğı kadar

karmaşık. Bir süre bunun üzerinde düşündü. Ardından başka, daha kasvetli bir düşünce zihnini istila etti. Eğer tezhipçinin boynuna celladın ilmeği geçecekse, kızının durumundan haberdar olmaması belki de daha iyiydi.

Alfred o gün Blackingham'a gelmedi. Ama cüce gelmişti. Herkes gibi o da ilk önce Agnes'in mutfağına girmişti ama Agnes, bunun pek hoşuna giden bir şey olduğunu söyleyemezdi. Alttan alta kaynayan başka şeyler vardı –bunu, cücenin Magda'ya yönelttiği muzip bakışlarından ve kız etraftayken burnunun ucunun komik bir şekilde pembeleşmesinden anlamıştı. Neyse ki kız bugün burada değildi. Bir yemek sepetiyle birlikte hamile annesine bakmaya gitmişti.

Agnes, Yarım-Tom'u sevmiyor değildi. Ama Magda'ya, bataklıkların oradan gelen bu cüceden daha çok değer veriyordu. Bu da Agnes'i tuhaf bir şekilde kabalaştırıyordu.

"Bu soğuk kış gününde bataklığından fazlasıyla uzaklaşmamış mısın Yarım-Tom? Eğer Blackingham'a tezhipçiye bir mesaj ulaştırmak için geldiyse kendisi burada değil."

Kutsal kadından getirdiği haberi vermek üzere tezhipçi-yi sormak için mutfağına ilk geldiği günün aksine ona içecek bir şey ikram etmedi. Eğer şu anda burada misafirperverlik görmeyi umuyorsa pek gönüllü bir ağırlamayla karşılanamayacaktı. Sadece Hristiyanlığın gerektirdiği tarzda ve ölçüde ağırlanırdı. Kendini bir keklğin kanadını yolmaya verdi, başını kaldırıp bakmadı.

"Biliyorum," dedi adam başını keyifsizce sallayarak. "Aylsham'da konuşulanları duydum. Çok kötü olmuş. Papazın katilini yakalayacak zekâyâ sahip olmadıkları için masum bir adama yıktılar."

Agnes, hiçbir şey ifade etmeyen kuvvetli bir öksürükle cevap verdi. Uzun süre önce tehlikeli meselelerde fikirlerini

kendisine saklaması gerektiğini öğrenmişti. Üstelik adamın, misafirliğini Magda'nın dönüşüne kadar uzatmasına neden olacak kadar cesaretlenmesini istemiyordu. Kız sevgiye muhtaç ve karşılık vermeye hevesliydi.

Cüce yanan ocağın başında ellerini ısıttı.

“Devam et Agnes. Oxford'dan Finn için bir paket getirdim. Bizzat ona teslim etmeye söz verdim. Ben de bu konuyla ilgilenirken Blackingham'da ona söylemek istediğiniz bir şey var mı diye sormaya geldim. Kale Hapishanesi'ne girmenin bir fırsatını bulursam tabii.”

Tabii, sonra da onun mesajını getirirsin, diye düşündü kadın. Kısa bir süre sonra da Kale Hapishanesi ve Blackingham arasında gidip gelmek için bahanen olur. Haber getirip götürüyormuş gibi yaparsın. Bataklığa giden yolun üzerinde değildi. Aylsham'a gelmek için kavşaktan sola dönerek kuzeye doğru ilerlemesi gerekiyordu. Hâlbuki dümdüz ilerleyip Norwich'e giderse hem zaman harcamaz hem de ayakkabıları yıpranmazdı. Dolunaya benzeyen yüzündeki kocaman gözleriyle mağaraya benzeyen mutfak tarayışını izledi. Adamın ne aradığını biliyordu.

“Blackingham'dan hapishaneye gidecek bir mesaj yok,” dedi.

“Bu kararı hanımefendinin vermesi gerekmiyor mu?” Sesi derinden geliyordu. Vücudunun geri kalanıyla orantısız duran güçlü omuzları gibi.

“Sen küstahın tekisin. Hanımım bana talimat verdi.” Parmakları kekliğin tüylerini öyle hızlı yoluyordu ki eli dolmuştu. “Bir kanun kaçağına yataklık yapmasına neden olduğun için tezhipçiye kızgın.”

“Onun suçluluğuna inanıyor olamaz!”

“Suçluluğuna ya da masumiyetine karar verecek olan hanımım değil. Kanun suçlu olduğunu söylüyorsa suçludur.”

“Peki ya kızı? Herhâlde—”

“Tezhipçinin kızı üzüntüden öylesine perişan ki kimseyi görececek durumda değil.”

Yalanlar, masanın altında yastıklara doldurmak için büyük bir yığın hâlinde biriktirdiği tüyler gibi üst üste birikiyordu. “Eğer Blackingham’dan haberler götürmek istiyorsan, Finn’e Leydi Kathryn’in kızıyla bizzat ilgilendiğini ve kızına kendi yüzünden bir zarar gelmeyeceğini söyleyebilirsin. Şimdi buradan ayrılсан iyi olur küçük adam. Buradan Norwich’e uzunca bir yol var. İşte. Şunu da yolculuk için al.” İçinde domuz eti ve ezilmiş turp bulunan bir hamur parçasını uzun masadan aşağı uzattı. “Senin yerinde olsam burada yiyerek zaman kaybetmezdim. Kış aylarında günler uzun olmuyor.”

Adam, Agnes’in zihnini okur gibi baktı —çok güzel. Ardından çöreği aldı, başıyla teşekkür etti ve kapıya doğru paytak paytak ilerledi. Agnes, *Geniş göğüslü bir kuş gibi yürüyor*, diye düşündü. Sürgüyü çekmiş ve omzuyla ağır ahşaba dayanmıştı —Magda gelmeden ondan kurtuluyordu. Tam o sırada adamın olduğu yerde kalmasına neden olan sözleri duydu. Kendi palavracı ağzından çıkan sözler.

“Tezhipçiyi gördüğünde Agnes’in onun için Rabbin duası okuyacağını söyle.” Bunu söylemeyecek kadar tedbirli olmalıydı ama kendine engel olamamıştı. İçinde bir sızıyla Finn’in son kez mutfakta, karşısında oturuşunu hatırladı. Ona idam olayını ve nasıl midesinin bulandığını anlatmıştı. Ayrıca sıradan halkın güvenceleri konusunda ne kadar endişeli olduğunu da hatırladı. Sonra bir de ne zaman özel bir hizmet yahut fazladan bir bardak bira istese flörtöz bir edayla takındığı o tebessüm vardı. Kendisi bir kocakarı, o ise en güzel günlerini süren bir adam. Nazik bir adam. Nadir bulunan.

“Ona de ki, bir değeri var mı bilmiyorum ama yaşlı Agnes onun papaz katili olmadığını biliyor.”

Cücenin yüzüne geniş bir tebessüm yayıldı.

“Eğer bir şey öğrenirsem eve dönerken sana iletirim.”

Agnes et satırını alarak kuşa sertçe vurdu. Tek bir darbeyle dörde ayırdı. Büyük kapı ağır ağır kapandı. Yarattığı hava akımıyla yalnız, kahverengi lekeli bir tüyün havada uçuşmasına neden oldu. Tüy ocağın yanına kondu ve uçlarından tutuşarak ekşi kokusunu havaya yaydı. Agnes alışkın bir el hareketiyle hayvanların iç organlarını çıkararak domuzlara verilecek yemlerin içine attı.

Colin evden ayrılalı dört gün olmuştu ve Blinham Manastırı’na yaklaşıp yaklaşmadığını merak ediyordu. Her sabah yola çıkarken güneşin birazdan doğacağını hatırlatıyordu kendine ama son iki gündür güneş görünmüyordu. Sadece soğuk, gri bir şafak. Bir damla bile pembelik taşımayan... Ormana sapan yan yola girdi. Annesi peşine düşerse ana yolu izleyeceğini, muhtemelen güneye, Norwich’e doğru gideceğini düşünüyordu. Bir yanı annesinin peşine düşmesini, onu eve, Blackingham’a, Rose’a geri götürmesini ve her şeyin kötü bir rüya olduğunu söylemesini istiyordu: O yangın olmamıştı, Colin günaha girmemişti, bir kızın bekâretini bozmamıştı. Ama annesinin suçlular ve feodal kaçaklarla dolu dikenli yollarda onu aramayı akıl etmeyeceğini biliyordu.

Colin, Agnes ile John’un konuşmalarını gizlice dinlerken yolun tehlikelerini öğrenmişti. Küçük bir çocukken genellikle mutfakta durur, yoluna çıkmadıkça Agnes tarafından umursanmazdı. O anlayışlı aşçının ona verdiği acıbadem kurabiyeleri için gidiyordu mutfığa. John’un, karısına anlattığı ormandaki kanun kaçakları arasındaki arkadaşlarının hikâyelerini dinlemek için oyalanırdı.

“Düşündüğün kadar zor bir hayat değil Agnes. Bir çeşit kardeşlik var. Hem sonsuza dek sürmeyecek. Ormanda he-

men hemen bir yıl. Blackingham vazgeçene kadar. Sonra bir kasabada geçirilen bir yıl bir gün. Ardından özgür olacağız Agnes. Özgür.”

Colin o zaman bile adamın ne istediğini bilirdi. Ama annesine hiç söylememişti. Çobanın cezalandırılacağını biliyordu. Onun kırbaçlandığını ya da zindana atıldığını görmek istemiyordu. Şimdi John ölmüştü ve Colin kanun dışı bir yoldaydı. Hepsi Rose’la birlikte sebep oldukları yangın yüzündendi. O feneri yün deposunda bırakmak istememişlerdi. Bırakıp bırakmadıklarından da emin değildi. Ama başka bir açıklaması yoktu. Tabii bu yangın orada günah işlediklerine dair Tanrı tarafından gönderilmiş bir işaret değilse ve Tanrı öfkeli nefesini tıpkı Sodom ve Gomora’ya doğru üflediği gibi oraya üflemediyse. Her ne olursa olsun yangın ve John’un ölümü onun suçuydu. Rose’un değil. Kızı baştan çıkaran kendisiydi. Kefareti ödemesi gereken kendisiydi. Yani eğer Rose kuştüyü yatağında yatarken o ormanda bir başına kaybolmuşsa, Rose güzel yemekler yerken o oruç tutuyorsa, böyle olması gerektiği içindi. Colin’in çilesi, kızın kefareti olacaktı. Yine de burada uyuyacak bir yer bulma düşüncesi zihnini öyle bir meşgul ediyordu ki Rose için dua etmek, John’un ruhu için yalvarmak, hatta Tanrı’yı düşünmek bile zordu.

Bir gece önce şanslıydı. Hava kararırken ağaca benzeyen devasa bir mantarın yanındaki küçük, tahta barınakta yatmıştı. Bir keşişin terk edilmiş kulübesi miydi? Sahibi her an dönebilecek yasadışı bir kulübe. Onu izinsiz girmekle suçlar mıydı? Ama John orman kardeşliğinden bahsetmişti. Belki de barınağın sahibi ona acır ve misafirperverlik gösterirdi. Hatta bir parça ekmeğini bile paylaşabilirdi. Colin sonunda talaşlı zeminde uyuyakaldı. Rüzgârdan korunduğu için mutluydu.

Blackingham’ı düşledi.

Rose’u düşledi.

Gün doğarken, yalnız bir kuşun ötüşüyle uyandı. Kalkıp elbiselerini silkeledi. Bütün samanlar temizlendikten sonra da ısınmak için üzerini silmeye devam etti. Kan akışını hızlandırmak için uyuşmuş ayağını oynatıyordu. Çatı kirişinin üçgen duvarındaki yuvasında oturan bir tavuk aniden bir yaygara kopardı. Alçak kırıştan gıdaklayıp çırpınıyordu. Colin başının üzerine uzandı ve eliyle yuvayı yokladı. Bir yumurta. Tavuk öfkeyle çırpınırken Colin yumurtayı kırdı ve bir damlasını bile ziyan etmemeye çalışarak içindekileri emdi. Midesindeki eziyet hoş bir şekilde ama ne yazık ki çok kısa bir süreliğine dindi. İstekli bir şekilde tavuğa baktı ama hayvan kırışın üstüne, Colin'in erişemeyeceği bir noktaya uçtu. Güzel. Yumurta çalmak başka bir şeydi, o yumurtayı üreteni çalmak başka. Yine de tavuğun ulaşamayacağı bir noktada kalmasını, onu baştan çıkarmamasını umdu. Dünden beri hiçbir şey yemişti. Son yediği şey ise bir yaprak yığınının altında bulduğu kuru bir elmaydı. Ayrıca John'un bahsettiği kardeşlerden hiçbirine de rastlamamıştı. Sürekli izlendiğini hissetse de yolda şimdiye dek kimseyle karşılaşmamıştı.

Gece boyunca kar yağmıştı. Sazdan çatı ile kaba plakalar arasındaki beyaz şeritlere bakılırsa kalınlığı beş santimetreyi buluyordu. Dünya bambaşka görünüyordu. Gerindi ve derin bir nefes aldı. Koku da bambaşkaydı –ve etraf o kadar sessizdi ki bir an yuvalarında soluk alan tilkileri duyduğunu düşündü. Gitme zamanı. Hangi yoldan? Bembeyaz karların üzerinde hiç ayak izi yoktu ve şimdi o bozuk patika da görünmüyordu. Güneş doğmak üzereydi ama dışarıda sadece inci rengi, suskun bir sis vardı. Colin omuzlarını silkti ve güneye -Blinham Manastırı'nın tersine doğru- ilerlemeye başladı.

Birkaç saat sonra ana yola vardığında vakit öğleni bulmuştu ve hâlâ kimseyle karşılaşmamıştı. Ayak sesleri karın içinde duyulmuyordu. Sadece sessizliğin içinde arasıra kah-

verengi bir dal ya da kozalağın ezilme sesi yankılanıyordu. Bütün orman bir battaniyenin altında uyuyordu. Ayağındaki uyuşukluk baldırlarına dek yükselmişti. Çürümekte olan fıstık çamının keskin kokusunu soludu ve damlayan burnunu koluna sildi. Kar yeniden başlamıştı. Oturmak istiyordu ama karın içinde uzanırsa bir daha kalkamayacağından korkuyordu. Böylece ana yola çıktığında yolunun dışına çıktığını fark etse de sevincinden neredeyse ağlayacaktı. Kısa bir süre sonra buranın da orman kadar ıssız olduğunu görünce hayal kırıklığına uğradı –bu kış gününde dışarıda ne bir yolcu ne de bir satıcı vardı. Ama zorlu yürüyüşüne devam ederse en azından dinlenebileceği bir ahır bulabilirdi. Ve eğer şanslıysa orada da kuluçkaya yatmış bir tavuğa denk gelebilirdi.

İkinciye doğru medeniyete dair hiçbir iz göremediği hâlde kömür ateşinin kokusunu duydu. Kar iyice hızlanmıştı ve daha ne kadar ilerleyebileceğini kestiremiyordu. Bir kulübenin kapısında yükselen direği gördüğünde neredeyse kulübeyi fark etmeden geçip gitmek üzereydi –kar yağışı görüş mesafesini azaltmıştı. Bir birahane tabelası. Daha önce abisiyle böyle bir yere gelmişti. Heyecanla içeride yiyecek ve içecek satıldığını düşünürken birden cebinde bir meteliği bile olmadığını hatırladı. En azından ateşin kenarında ısınabilirdi.

İçeri girerken taşkın kahkahalar duydu. Küçük bahçede büyükçe, cırtlak tenteli bir araba gördü. Böyle bir arabayı daha önce de görmüştü. Düz bir at arabası renkli tentelerle çevrelenmişti. Bu tenteler kaldırılarak araba bir sahneye dönüşebiliyordu. Muhtemelen içeride ısınan gezici bir oyuncu grubuna aitti. Daha iyi. Kalabalığa karışır, fark edilmez, belki bir parça ekmek bulabilirdi. Belki midesindeki köpekler böylece havlamayı keserdi.

Colin kararsızca kapıyı açtığında içeriden bağırışlar duyuldu. “Kapa şu kapıyı. Soğuğu içeriye alıyorsun.”

Hanın kapısını hızla kapattı. “Özür dilerim.” İçeridekiler genç olduğunu anlamasın diye başını eğdi. Alfred olsa blöf yapardı. Colin ise çocuksu ve hırpani görünüşünün farkındaydı.

Loş bir köşeden, “Buraya bak hancı,” diye bir ses duyuldu.

Adamın dikkatinin o noktaya çekilmesine sevinen Colin kapıya yaslandı ve kısa bir süre ne tarafa gideceğine karar vermeye çalıştı. Ateşin dumanı ve şişte cızırdayan kuşların kokusu yüzünden içerisi boğucuydu. Kokuyu duyunca midesindeki açlık sancıları yeniden harekete geçti. İki hokkabazın yanına sıkıştı. Biri ince ve uzun, diğeri daha kaslıydı. Parlak elbiseler giymiş bir grup oyuncunun arasında bir şeyler konuşuyorlardı. Ateşin başında ısınırken ve pişmekte olan etin midesinde yarattığı hissi görmezden gelmeye çalışırken bir yandan da adamları dinliyordu.

“Dul kadın bana kadife tuniğini hediye etti. *İpek sesime* duyduğu hayranlığı ifade etmek içinmiş.” Kızıl tuniğine uygun tüylü bir şapka takan kibirli bir züppe söylemişti bunu.

“Buna bir karşılığım var ve göreceksin seninkinden daha iyi: Beyefendi bana bir kese altın verdi,” dedi kaslı hokkabaz kollarını esneterek.

“Ben ikinize de galip gelirim. Hanımefendi bana altın kesesinden fazlasını verdi.” Zayıf olan kaşlarını oynattı ve çapkın bir edayla gülümsedi. “*Eğimlerimi* özellikle beğendiğini ifade etti.”

Herkesten gürültülü kahkahalar yükseldi.

“Altından daha iyi olduğunu söylemiştim.”

“Hayır, pek sayılmaz. Maud’inki kadar güzel değil.” Akrobat sesini ve kadehini kaldırarak karşıdaki kıza göz kırptı. Kız onu görmezden geliyordu. “Biz sıradan halk sadece bir şeyi daha iyi yapabiliyor, öyle değil mi Maud?”

Maud cevap vermedi ama kaslı adam verdi. “Kadehimi buna kaldırıyorum. Bir asilzadenin aynı anda hem kıcını ka-

şıyıp hem de burnunu karıştırdığı hiç görülmedi.” Bir yudum bira aldı ve kaşlarını çattı.

“Fakirler açlıktan kırıılırken, kadınlar küflü çavdar yemekten çıldırırken o burunları havada gezen lordlar ve leydiler, kuğu ve kuş etlerini ağızlarına tıktırıyorlar. En güzel kıyafetlerini giyerek tombul güvercinler gibi kurumla ortalıkta dolaşıyor, kapılarındaki sefil dilencileri yok sayıyorlar. Tıpkı vaiz John Ball’un söylediği gibi. Thetford’da kalabalık bir kitleye vaaz verirken dinlemiştim. John Ball. Bu ismi ileride de duyacaksınız. Ball, Tanrı’nın hepimizi aynı çamurdan yarattığını söylüyor.”

“Şu Lollard vaizlerinden gibi duruyor.”

“Lollardlardan olabilir ama söyledikleri doğru. Hem kimin bir papaza ihtiyacı var ki? Bıraksınlar herkes kendinin papazı olsun.”

“Evet. Aşar vergisini de kendi öder artık.” Tüylü şapkası olan adam coşkuyla araya girmişti.

“Sen aşar vergisi hakkında ne biliyorsun ki?” Kaslı adam sırtıttı. Neşesinin yerine geldiği açıktı. “Ne zaman kralın görevlileri vergi toplamaya gelse fakirlikten dem vuruyorsun.”

Akrobat, “Bence bir onluk yerine o süslü kadife tuniğin bir kolunu verebilirsin görevliye,” dedi.

“Evet. Sen de vergi toplayan adama hanımefendinin sana verdiği şeyin onda birini verirsin.” Tüylü adam sarsıla sarsıla güldü. “Tabii çarşafın arasında onu aramaya razıysa.”

Herkes kahkahalara boğuldu.

Bu tür küfürlü şakalaşmalara alışkın olmayan Colin, yüzündeki kızarıklığın ateşe yakınlığından kaynaklandığını düşünmelerini umdu.

Maud geniş kalçalarıyla müşterilerinin arasında dolaşırken Colin onu izledi. Kadınlığı -köylü işi içliğinin izlerini gösteren kalçasının salınışı- çocuğun artık bilgilenecek olan hayal gücünü en az kaba şakalar kadar ateşliyordu. O yumuşak

bacaklarının bedenine dolanmasının nasıl bir his olacağını düşündü. Bu düşünce onu rahatsız etti. Bunları düşlemenin artık büyük bir günah olduğunu düşünmesine neden olan geçmişini hatırladı. Ve vazgeçmek üzere olduğu şeyleri.

Maud bira bardaklarıyla dolu bir tepsiyle hokkabazlara yaklaştı. Kaslı olan tepside bir bardak aldı. Akrobat uzandı ve kızın göğsünü çimdikledi. Maud adamın eline vurup ustalıklı uzaklaştırdı. Dolu bir bardağı adamın başından aşağı boca ederken, “Eğer aradığın bir soytarının altınıysa hanımefendine geri dönebilirsin. Benim soytarılara harcayacak *altınım* yok. Sana verecek biradan başka şeyim yok,” dedi.

Diğerleri alaycı bir edayla alkışlayıp ısıklıyordu. Colin de adamın yüzündeki ifadeyi görünce tebessümünü zor bastırdı.

“Sanırım artık vaftiz olmuşsundur.” Tüylü şapka bir kez daha sarsıldı.

“Evet. Üstelik bir din adamından çok daha adil bir el tarafından.” Kurban dilini çıkarıp dudaklarını yaladı. “Hem de kutsal sudan daha güzel bir tadı var.”

Adamların neşeli hâlleri Colin’in kendisini daha da yalnız hissetmesine neden oldu. Nihayet ısınmıştı. Ateşin önünden ve pişmekte olan etin kokusundan uzaklaştı. Ekipten birisi köşedeki bir sıraya udunu bırakmıştı. Colin udu eline aldı ve usulca tıngırdatmaya başladı. Kısık sesle şarkı söylüyordu.

“Hoş bir sesin var delikanlı.” Konuşan uzun boylu akrobattı. Colin adamın onu izlediğini fark etmemişti. Udu yerine bıraktı. Kızardığını hissetti. “Özür dilerim. Sizin udunuz mu? Sadece bakıyordum. Zarar vermek gibi bir niyetim yoktu.”

“Zarar verdiğin yok.”

Colin ne söyleyeceğini bilemedi. Adamın arkadaşlarının yanına dönmesini umuyordu. Fakat adam, Colin’e yaklaşmasını ve yanına oturmasını işaret etti.

“Buralı mısın?”

Colin bu soruya ne cevap vereceğini bilemedi. “Bura”nın neresi olduğunu bilmiyordu.

Annesinin onu aramak için birilerini göndermiş olabileceğini düşünmeye zaman bulamadan “Aylsham’danım,” dedi.

“Aylsham. Buranın yirmi mil kadar kuzeyinde. Burada ne arıyorsun? Norwich’in güneyindesin.”

Güney! Şafak sökerken güneş sağda oluyordu ama ortada güneş yoktu ki. Colin kalbine iğneler battığını hissetti. Hâli yüzüne de yansımış olmalıydı.

“Nereye gidiyorsun?”

“Cromer’a, Blinham Manastırı’na gidecektim. Oradaki rahiplere katılacağım. Sanırım yolu uzattım.”

“İyi görünmüyorsun delikanlı. En son ne zaman yemek yedin?”

Colin gözlerini yerdeki samanlara dikti. “Uzun süredir yemedim.”

“Hancı, genç arkadaşşıma yarım bardak bira ve bir porsiyon et getir.”

“Hiç param yok.”

“Yemeğin karşılığında şarkı söyleyebilirsin. Şarkı dinlemek isteyen var mı?”

“Evet.” Birahanenin arkasından bir ses yükseldi. “Aşk şarkısı olsun. İlahi ya da ağıt istemiyorum. Yakında yeterince dinleyeceğiz onları.”

Maud ona bir tepsi yiyecek getirdi ve Colin tepsiye gömülmüşken uzun akrobat açıklamaya başladı. “Biz turne oyuncularız. Paskalya Turnesi için Fakenhame’a gidiyoruz. Muhtemelen yaz başında Cromer’da olacağız. Bir şarkıcı ve udi her zaman işimize yarar. Eğer yüzüne biraz boya sürülmesini takmazsan bize katılabilirsin. Para vermiyoruz ama her şeyi yiyebilirsin.” Maud’a Colin’in bardağını tazelemesini işaret etti. “Ayrıca kendi adına biraz bahşiş toplayabilirsin.

Güzel sesli, sarışın bir çocuk –hanımefendiler seni hediyeye boğar. Yol boyunca birkaç yortuda ve ziyafette sahne alacağız. *İncil* hikâyelerinden değiştirilmiş hoş alıntılar. Perhizden önceki çarşamba günü de mucize gösterilerine başlayacağız. Pentecost’dan geçerek kolayca Blinham’a varırız.”

Colin bu teklifi uzun süre düşünmedi. Başka bir seçeneği var mıydı ki? Bir haftadır yoldaydı. Açıkmiş, üşümüş ve gideceği yere yaklaşacağına uzaklaşmıştı. Ya bu oyunculara katılacak ya da eve dönecekti. Eğer eve dönerse... Zihninde bir an Rose’un yüzü belirdi, hemen ardından yerini çobanın yanık yüzüne bıraktı. Blackingham’ın sıcak ve güvenli ortamına dönerse kefaretni ödeyememiş olacaktı. Kendi için. Rose için.

“Aylsham’dan geçecek misiniz?” diye sordu.

“Evet, ama orada oyalanmayı düşünmüyorum.

Bu iyiydi. Annesine bir haber gönderir, iyi olduğunu söylerdi. Endişelendiğini biliyordu. Cromer’a yine gidecekti. Sadece biraz zaman alacaktı.

Colin, tavuğun kemiğindeki son eti de sıyırdı ve ellerini pantolonuna sildi.

“Evet, ne diyorsun delikanlı? Küçük grubumuza katılacak mısın?”

“Karnımı doyurmalıyım,” dedi Colin. “Ve Cromer’a giden yol çok uzun.”

Akrobat güldü. “İyi dedin. Anlaştık o hâlde.” Udu aldı ve Colin’e uzattı. “Şimdi yemeğinin karşılığını ödeme vakti.”

Colin udun tellerini tıngırdattı. “Bir aşk şarkısı biliyorum,” dedi ve söylemeye başladı. Boğazı gergin ve sertti.

*Aşk arzusuyla yaşıyorum
Her şeye en yakışandır o
Bana mutluluk getiren her kimse
Kendimi adadığımdır o*

Rose'un saçlarının kokusunu, dudaklarının yumuşaklığını anmayı kalbine yasaklayarak kendi kendine, *başka bir aşk şarkısı*, dedi. Ama oyuncuların üzerine bir sessizlik çökmüştü ve Colin'in hüzünlü sesini dinlerken onaylarcasına başlarını sallıyorlardı.

Finn ayakkabısının kenarındaki hançeri hatırladı. Üzerini aramamış, öylece merdivenlerden aşağı sürüklemişlerdi. Elleri hâlâ zincirliydi. Tarihi kalenin altındaki karanlık zindanlardan birindeydi. Bir sopanın ucunda asılı atık kovanını uzatan alçağı tanıdığını düşündü. Başvuracak bir merci yoktu.

Sabırlı olması gerektiğini biliyordu. Her gün yatağının yanındaki duvara bir çentik atıyordu. Beklemek, sakin olmak zordu. Özellikle de Rose'un üzgün yüzünü hatırladıkça. Ama sabretmesi gerekiyordu. Şık giyimli bir avukat -Kathryn tarafından gönderilmiş- gelecek ve onun masum olduğunu iddia ederek adaleti sağlayacaktı. İkinci gün, Kathryn'in yalan söylerkenki bakışlarını hatırlayarak *bunlar zaman alacak*, diye düşündü. Bir yanlış anlama vardı. Kathryn bunu ortaya çıkaracaktı. Alfred, incileri neden oraya koyduğunu açıklayacaktı. Üçüncü gün öfkeyle haykırmış, sesi kısılana kadar haklılığını iddia etmiş ve tehditler savurmuştu -kimi zaman kaba bir kahkahayla cevaplanıyor, çoğu zaman ise sessizlikle karşılanıyordu.

Duvarın üzerinde yedi çizgi olduğunda gardiyanlarına saldırma fikrine ısınmıştı.

Bir kuleye hapsolmuş çaresiz bir genç kız gibi kurtarılmayı bekleyemezdi. Ama eğer kaçarsa kanun kaçağı olacaktı. Tabii kızı da.

Sonunda pislik onu korkağın tekine çevirmişti. Hücresinin karanlığı, soğuk, açlık, günlük istihkakıyla birlikte verilen ve üzerinde zar gibi bir koyun yağı bulunan o suyun asla gidemeyeceği susuzluk, genellikle gün geçişlerinde duyduğu o ka-

tıksız ümitsizlik, şeytanın cehenneme mahkûm edilmesi gibi mahkûm edildiği bu zindandan asla kurtulamayacağına dair içinde büyüyen ümitsizlik değildi. Ardında bıraktığı Rose için duyduğu korku ya da Kathryn'ın ihanetinin acısı da değildi. (Bu ihanet acısı, oraya bir daha gitmemeye karar verene kadar zihninde dönüyor, sonunda yine aynı düşüncelere saplanıp kalıyordu –Neden? Neden? Neden? Sözcükler kafasının içinde bir mahkeme üyesinin tekrarları gibi yankılanıyordu.) Bunların hiçbirisi değildi. Sadece sefalet: Bedeninde ve sakallarıyla bulduğu bitleri -her gün, her saat, her saniye- küfürler ederek kirli tırnaklarıyla ezmek, böcek ısırıklarının iltihapla dolu yaralarını kaşımak, hem koltuk hem masa hem de yatak olarak kullanılan o küflü ve yapışkan kaya parçası, kendi dışkısının kokusu –onun felaketi bunlardı.

Dua bile edemiyordu. Hangi Tanrı böyle bir pislği dinlerdi ki?

Gece ve gündüz arasında pek bir fark yoktu. Boğucu bir karanlık azalıp çoğalıyordu sadece. Günleri ona gelen yemekler üzerinden anlıyor, duvara bir çizik atarak sayıyordu. Eliyle bütün çizikleri tek tek saydı. Yirmi bir çizgi. Yirmi bir gün. Bir insan bu kadar kısa bir zamanda nasıl vahşi bir hayvana dönüşebilirdi? Zincirlerini, karanlıkta parlayan gece sineğini öldürmek için birkaç adım öteye sürükleyemeyecek kadar zayıf düşmüştü. Paul'un kılıcının üzerine düşüşü gibi üzerine düşmeyecekse, hançerinin ona ne faydası vardı ki? Hızlı bir itiş ve hançer kaburgalarında. Bir sıçanın dişlerini onu çeken belirsiz bir çıkıştaki iyice kemirilmiş bir kemiğe batırışına benzer bir ses. Bu ve Rose'u düşünmek.

Bölük pörçük rüyalarında Kathryn ona geliyor, güz bahçesinde yanı başına oturuyordu. *Havada körpe ve sulu meyvelerin kokusu var. Ve üzerinde duman tüten barakada pişen etin kokusu. Kadın başını işine eğmiş. Durmaksızın işleyen ve ku-*

maşın üzerinde kavisli bir yol çizen kemikten iğnesine. Yüzünün yarısı gümüşü saçlarının ardına saklanmış. Diğer yarısınıysa bir alıç ağacının dalı gölgeliyor. Adam hemen yanında diz çökmüş. Kolundaki kurdelelere, saçlarına dokunuyor ve kulağındaki porselen boruya bir şeyler fısıldıyor. Kadın gülüyor. Sanki bir akıntının ortasında kaynayan temiz su gibi. Temiz, saf ve tatlı. Adamın öpücüğünü almak için yüzünü çeviriyor. Ani bir kol hareketiyle elindeki iğneyi gözüne batırıyor. Adam beyaz ve sıcak bir acı dışında hiçbir şey göremiyor.

Ne zaman uyansa dudaklarının kenarında tuzlu damlacıklar oluyordu.

Yaşadığı kâbustaki şeytanlarla savaşmak için zihninde canlı resimler çiziyordu. Saint John'un renklerini ve minyatürlerini hayal ediyor, *Saatler Kitabı*'nı düşünüyordu. Ömür boyu çalışsa bitiremeyeceği kadar resim biriktirmişti göz kapaklarında. Başrahibin sipariş ettiği o gösterişli *İncil* değil elbet; Wycliffe'in metnine ait sade çizimler. Davut ve Süleyman'ın müjdelediği Tanrı gibi görkemli bir Zebur, tamamı çivit mavisi ve kırmızı. Kenarları altın tozuyla yapılmış kenger yapraklarıyla çevrelencek ve cildi yakutla taçlandırılmış dövme altından olacaktı. Norwich Piskoposu'nun açgözlülükten salyalarının akmasına neden olacaktı. 1185 yılında Saksony Dükü tarafından verilen siparişle hazırlanan efsanevi *Herimann İncili*'ne, altın değerinde görülen büyük *Aurea Testatur*'a rakip olacaktı. Bunu düşlemekten göz kapakları ağrıyordu.

Ve derken, bu canlı resmi zihninde tutacak gücünün kalmadığı günler geldi. Sadece soğuk ve midesindeki gürültü vardı. Bir de o boğucu karanlık ve koku.

Piskopos onu çağırdığında o günlerden birindeydi.

*Onun (rahibin) kollarının uca kadar süslemeli
olduğunu gördüm
Ülkedeki en kaliteli, gri kürkle süslenmişti
Ve şapkasını çenesine tutturduğu yerde
Dövme altından güzel bir iğne vardı.*

— GEOFFREY CHAUCER,
CANTEBURY HİKÂYELERİ (14. YÜZYIL)

Finn, gardiyanın ayağıyla midasını dürtmesi üzerine uyan-
dığında hücreindeki taştan levhanın üzerine yarı uyur
yarı uyanık vaziyette kıvrılmış yatıyordu. Gardiyanın ayağı
Finn'i dürtüyor, onu çevirmeye çalışıyordu. Bir an Finn'in
nefesi kesildi. Ardından yeniden soluk almaya başladı. Acıdan
ağlıyordu. Gardiyan demir kelepçeleri bileğine geçirdi ve
adamı ayağa kaldırdı. Finn yaşlı bir adam gibi sendeliyordu.
Hücresinin üzerindeki açık bir parmaklıktan bir ışık hüzməsi
yayıldı ve gözlerini Kathryn'in küçük iğnesi gibi deldi. Onu
sırıtarak izleyen işkencecisine gözlerini kısarak bakıyordu.

"Beni tanımadın değil mi? Bir cüceyi biraz hırpaladığı için
kötü davrandığın Yaşlı Sykes'ı hatırlamadın mı?"

Finn onu tanıdı. Hem de geldiği ilk gün. Ama Sykes'in,
Beggar's Daughter'daki karşılaşmaları sırasında hiçbir şey ha-

tırlamayacak kadar sarhoş olmasını ummuştı. Boş bir umut, o kadar. Sykes onu hatırlamıştı ve öcünü almak için buradaydı. Finn hiçbir şey söylemedi. En iyisi adamın istediğini yapmasına izin vermektir. Düşmanı bir dirençle karşılaşmazsa daha az eğlenirdi. Zaten direnecek gücü de yoktu. Öne doğru eğildi. Acıyan kaburgalarını korumak istiyordu.

“Artık hoş bir beyefendi değilsin ha? Kokun midemi bulandırıyor. Seni temizlememiz gerek. Yoksa cellat boynuna ilmeği geçirmek için yanına yaklaşamaz. Hançerin olmadan o kadar da güçlü değilsin ha?”

Hançer. Belki her şeye rağmen şimdi bir şansı olabilirdi. Finn sol ayağını ayakkabısının içinde döndürdü. Hançerinin olması gereken düz deri kılıf boştu. Karanlıkta parlayan bir çift göze hançer attığına dair belli belirsiz bir şeyler hatırlıyordu. Geri koyamamıştı. Bu, o iğrenç kaygan zemini eliyle yoklaması gerektiği anlamına geliyordu. Peki ama ne işe yarayacaktı?

Gardiyan onu merdivenlere doğru itirdi. İlk basamağa takılıp tökezledi. Ayak zincirleri hâlâ bileğindeydi —o kadar uzun süredir bileğindeydi ki sanki vücudunun bir parçası olmuştu. Ayak bileklerinin etrafındaki deri nasırlaşmış, koruyucu bir yaraya dönüşmüştü.

“Zincirler ayağımdayken çıkamıyorum. Biraz gevşetmelisin.” Ağrıyan kaburgaları yüzünden kısık sesle konuşmak zorundaydı. Nefes almak canını çok yakıyordu.

“Hiçbir şeyi gevşetmek zorunda değilim. Seni merdivenlerin tepesine doğru tekmeleyebilirim. Bir çuval köpek boku gibi. Ama seni tekmeleyecek ayağım fazla enerji sarf eder. Bu hakkımı daha sonra kullanabilirim, değil mi?”

Bir ayağındaki demir manşeti gevşetti. Finn merdivenleri çıkarken ardından demir zincirin sesi geliyordu.

“Eğer kaçmak gibi bir fikrin varsa hiç tavsiye etmem.”

Ciddiyetini göstermek için aniden zincirin üzerine bastı. Finn ileri doğru sendeleyerek inledi.

Zindanların dışındaki çamur dolu bahçeye geldiklerinde Finn bir kez daha yalpalamaya başladı. Işık gözlerini kamaştırmış, başının zonklamasına neden olmuştu. Haftalardır sessizlik içinde kalan bir zihin için sağır edici bir gürültü vardı -kişneyen atlar, ciyak ciyak öten kuşlar, öfkeli haykırışlar, havlayan köpekler ve sesleri çınlayan muhafızlar- duyularına saldırıyordu. Hüccresinin her şeyden arınmış sessizliğine karşı neredeyse dindarca bir özlem duydu.

Soğuk ve parlak bir kış günüydü ve üzerinde sadece perişan hâldeki gömleği vardı. Bedenini kontrol edemeyerek titremeye başladı.

“Ne yapıyorsun orada Sykes?” Ahır civarında dolaşan adamlardan biri seslenmişti.

“Öttürmem gereken bir kuş var. Ama üstünü başını temizlemeliyim. Yoksa akbabalar ondan hiçbir şey koparamaz.”

“Yardıma ihtiyacın var mı?”

“Bu zevki kimseyle paylaşmak istemem.”

Sykes tarafından çekıştırilen Finn kör olmuş gibi ilerliyordu. Biraz sonra ahşap bir oluğa takıldı ve içine doğru ittirildiğini hissetti. Su şok ediciydi. Kaburgalarındaki ağrıyı bile uyuşturmuştu. Çıkmaya çabaladı, serbest olan ayağı oluğun ağzından çıkamıyordu. Bedeninin yarısı dışarıdaydı ama zalim bir el yüzünü suyun içinde tutuyordu. Ne de olsa cellat kandırılacaktı. Mücadelesini kesmek, bir tazının ağzındaki bir sıçan gibi hareketsiz kalmak için kendini zorladı. Saldırganıyla eşit güçte olmadığını bildiği için bir kavgaya girişme arzusuna direndi. Farklı sesler, kulaklarında uğuldayan suların içinde eriyip gidiyordu.

“Tanrı aşkına Sykes. Onu boğacaksın. Piskopos bundan hiç hoşlanmaz. Çıkar şunu.”

Bir saniye daha kalırsa ciğerleri parçalanacaktı.

“Hemen dedim.”

Başını bastıran el çekildi ve Finn yüzeye çıkınca su püskürttü. Sykes gömleğini yakaladı ve yırtılır gibi olunca kumaşı elinde toplayarak adamı çekti. Bir başka gardiyan koşarak geldi ve onu bir battaniyeye sardı.

“Dispenser onu canlı istiyor seni aptal.”

“Onu temizlemem gerekiyordu, öyle değil mi? Piskopos’un değerli burun deliklerine ihtimam göstermeliyiz. Şimdi daha düzgün görünmüyor mu ha?”

“Daha düzgün. Sana düzgünü göstereceğim, ahmak dölü.”

Finn bir battaniyeye sarılmış hâlde ayakta duruyor, üzerinden sular damlıyordu. Tamamen temizlenmemiş olsa bile biraz önceki adama göre bir gelişme kaydetmiş sayılırdı. Vücudunun titremesine engel olamıyordu ama soğuk su -içine itildiği at yalağında kırık bir buz parçası vardı- zihninin açılmasına yardımcı olmuştu.

Piskopos onu çağırmıştı. Demek en azından dinlenecekti. Savunmasını hazırlamaya başlasa iyi olurdu. Hapsedilişinin ilk zamanlarında zihninde oluşturduğu savunmanın yıkılmış iskelesini yeniden kurmaya çalışırken bir yandan da avluda titreyerek durmuş, yanındakilerin onun hakkındaki tartışmasını dinliyordu.

Şefi zincirleri çıkarma görevini devralınca Sykes da ahıra doğru çekildi. Finn ayak bileklerini ovdu. Demirler olmadan ayakları ona hafif, yabancı gelmişti.

“Günlerden ne?” Finn bu soruyu yeni gelen adama yöneltmişti. Dişleri titriyor, sözcükleri kesik kesik çıkıyordu. Titremesini durduramıyordu.

“7 Ocak. Dün Epifani Yortusu’ydu.”

Kutsal İsa. Bir aydır o lağım çukurundaydı. Daha şiddetli sarsılmaya başladı. Her titreyişinde kırık kaburgaları acıyordu.

“Hadi. Seni ısıtıp piskoposun karşısına çıkman için temizlemeliyiz.” Memur, son söylediği sanki çok zor, külfetli bir işmiş gibi bakmıştı Finn’e.

“Yani mahkemem mi olacak?”

En azından birileri alarm çanlarını çalmıştı. Leydi Kathryn nihayet etkisini göstermeye başlamıştı. Ona kötü davranılması sadece o alçak Sykes’in suçuydu.

“Mahkemeyle ilgili bir şey duymadım. Sadece Piskopos’un seni kuledeki odaya çağırdığını biliyorum.” Memur, Finn’e onu takip etmesini işaret etti.

Muhafız odası olarak kullanılan odaya girince Finn bedenini bir kömür sobasının yanında ısıttı ve sanki Kutsal Kâse’yi tutuyormuş gibi iki eliyle tutarak bir tas et suyu içti. Küçük yudumlardan fazlasına cesaret ettiğine bakılırsa iştahı açılmıştı. En azından titremesi yatışmıştı. Ama bedeninin üst kısmını tamamen düz tutmaya çalıştığı anda acısı dayanılmaz oluyordu.

“Beni soran birileri oldu mu? Blackingham’ın leydisi olan hanımefendi ya da kızım? Adı Rose.”

“Benim haberim yok. Ama sormuş olsalardı duyardım. Sorumlu memur benim.”

Ardından sanki bunu kanıtlamak istermiş gibi bağırarak bir küvet hazırlanmasını ve ateşin önüne konulmasını emretti. Finn en son Kathryn’in odasındaki ateşin önünde yıkanmıştı. Kathryn ona ihanet etmeden önce. Bundan sonra asla temizlenemeyecekti.

“Şimdi hatırladım da biri gelip tezhipçiyi sormuştu. Sensin değil mi?”

Finn başıyla onayladı.

“Blackingham’dan mesaj getirdiğini söyledi. Bir cüce. Komik, küçük bir adam. Onu senin gardiyanına yolladım.”

Gardiyanı. Sykes. Demek onu tamamen terk etmemiş-

lerdi. Muhtemelen Yarım-Tom'u Kathryn göndermişti ama Sykes ona engel olmuştu.

Memur ayağa kalktı. Anahtarları şangırdıyordu. Finn'e bir havlu uzattı.

Temiz bir havlu. Finn'in göz bebekleri parladı. Şüphesiz bir memurun önünde temiz bir havlu ve bir parça sabun gördüğü için ağlayacak değildi.

"Benim devriyeye çıkmam gerek," dedi memur. "Kalenin bazı soylu *misafirleri* var. Genellikle Fransızlar. Kefaret için tutuluyorlar. Birkaç konforlu mal için bana ödeme yaparlar." Finn'e bakıp göz kırptı. "Bordo'dan gelen bir dükün geniş kalçalı sarışınlara özel bir düşkünlüğü var."

Finn'e temiz bir pantolon ve gömlek getirdi. Kaliteli patiskadan değildi ama iyi bir İngiliz pamuklusundandı.

"Ustura yok elbette. Ama saçın ve sakalın için şu tarağı al. Sık dişli kısmını kullan. Piskopos bitlerden hoşlanmaz."

Finn tarağı aldı ve kıyafetleri pisliğiyle kirletmemek için kendinden uzak tuttuğu yığının üzerine koydu. "Son bir şey daha. Her ne kadar bu şartlarda hizmetlerinizin karşılığını hemen veremeyecek olsam da bir şey isteyebilir miyim?"

Memur gülümsedi. "İsteyebilirsin."

"Sanırım Sykes kaburgalarımı kırdı. Göğüs kafesimi sarmak için bana uzun, sert bir bez parçası verebilirseniz bu nezaketinizi asla unutmam."

"Piskoposun özel tutsağı için bir şeyler ayarlanabilir."

"Çok sorun olmazsa temiz bir bez."

Memur kahkaha attı. Finn, bu şartlarda tedbirli olması gerekirken adama kendisine dair fazla ipucu vermiş olabileceğini fark etti. Yeniden tertemiz olma fikri aklını başından öylesine almıştı ki memurun cevabının ancak yarısını anlamıştı. "Piskoposun özel tutsağı" mı demişti? Bu, kulağa oldukça uğursuz geliyordu.

“Temiz olur. Ayrıca onu sarman için sana yardım edecek birini göndereceğim. Ağrın için de biraz afyon. Ardından görevli seni piskoposa götürecektir.” Sonra kahkahası kesildi ve ekledi. “Eğer adamlarımın elinden kaçmak gibi bir fikrin varsa hiç tavsiye etmem. Kale çok iyi korunuyor ve Henry Despenser’la yapacağın bu görüşme senin tek şansın. Onu memnun etmek için elinden geleni yap. Bu kale duvarları arasında yitip giden bir sürü asilzade gördüm ben.”

Henry Despenser, yüksek arkalıklı sandalyesinde dimdik oturuyordu. Kulaklarını tıpkı ayağının dibindeki av köpeği gibi havaya dikmişti. Bu, önceden düşünülmüş, karşısındaki ricacıların iyice diz çökmeye zorlayacak şekilde hesaplanmış bir duruştu. (Piskopos Henry Despenser baştan savma selamları küçümserdi.) Muntazam olmayan etli sol elinin yüzüksüz işaret parmağı, köpeğin kulağını okşuyordu. Sağ eli ise sandalyesinin kolundaydı. Orta parmağındaki mühür yüzüğü oymalı ahşaba pat pat vuruyordu. Kudretini göstermekten büyük keyif alıyordu. Bir adamın, özellikle de huzuruna çağırttığı türde bir adamın, karşısında eğilmesini sağlamak ona hemen hemen cinsel rahatlamaya eş değer bir kendinden geçiş sunuyordu.

Odayı inceledi. Her şey hazır. Ona hizmet edenler detaylara verdiği önemi bilirdi. Köpeğin kulakları dikildi. Biraz sonra piskopos da duydu –her basamakta sürüklenen uzun bir kılıcın sesi ve onu takip eden ayak sesleri.

Kürklü kenarlarını genişletmek için elbisesinin kenarlarını yaydı. Resimlere ve belki de sapkınlığa son derece hevesli birini tuzığa düşürmek için çok fazla enerji harcamıştı. Yine de bu sıkıntıya değerdin –adamın saygısızlığı cezasız kalmamalıydı. Üstelik sunağın arkasına yapılacak resim meselesi vardı. Beş panelli mihrap arkılığı. Katedralin sunağını resimletmek istiyordu. Bedavaya alabileceği bir şey için neden para ödesin

ki? Tezhipçinin çalışmalarını görmüştü. Cesur darbeler, zengin renkler ve piskoposu kışkırtan bir yetenek. Ama eğer kendisi o yeteneğe sahip değilse, o yeteneğe sahip olan adama sahip olurdu o da.

Tırnağını köpeğin postuna geçirdi. Kulağının kafasıyla birleştiği o yumuşak ekleme... Köpek ürperdi ama kıpırdamadı. Ufaklık bir inleme sesi bile çıkarmamıştı. İyi bakılmış, iyi eğitilmiş bir hayvan. İsteddiği itaat böyle bir itaatti.

Kapı tereddütle çalındı. Henry, köpeğin başına vurdu. Hayvan hafifçe inledi ve başını ön patilerinin arasına gömmeden önce hafifçe ürperdi.

“Benedikt.”

“Ekselansları.” Memur eşiği geçti ve bir dizinin üzerine çöktü. Uzun kılıcı taş zemine değiyordu. Arkasında duran tezhipçi, başını sembolik olarak eğdi ama bedeni dimdikti.

“Mahkûmunuz Kutsal Kilise’nin huzurunda diz çökmüyor mu?”

Memur, Finn’in koluna dokunarak hafifçe çekti ve diz çökmeye zorladı. Fakat Finn bunu isteksizce yapmıştı ve duruşuna bakılırsa zindanda geçirdiği haftaların tavırlarını düzelteceğini gösteren bir alçakgönüllülük yoktu. Pekâlâ. Zorlu kavgalardan sonra gelen zafer daha tatlı olurdu.

“Mahkûm yaralı ekselansları. Kaburgaları sıkıca sarılı. Bu nedenle uygun bir şekilde saygı göstermekte zorlanıyor.”

“Bu sakatlanma bizim gözetimimiz altındayken mi gerçekleşti?”

“Bir kaza ekselansları. Merdivenlerden düştü.”

“Anlıyorum.” Henry gülümsedi. “Daha dikkatli olmalı... Bay Finn, öyle değil mi? Kalkabilirsin.”

Mahkûm beceriksizce ayağa kalkmaya çalışırken acısı yüzüne yansıyor. Henry, köpeğin kafasını okşamaya devam ediyordu.

“Çıkabilirsin gardiyan.”

“Fakat ekselansları, bu adam cinayetle suçlanıyor.”

“Suçlamanın ne olduğunu farkındayım. Tekrarlıyorum, bizi yalnız bırak.”

Memur geri geri kapıya doğru giderken piskopos bakışlarını Finn’e çevirdi. Onun konumundaki insanlar bu bakış karşısında genellikle oldukları yerde huzursuzca kıpırdanırdı. Dispenser, istemese de adamın disiplinli duruşuna hayran oldu.

“Bir papaz katili misiniz Bay Finn?”

“Ben katil değilim ekselansları. Büyük bir haksızlığa uğruyorum. Kanıtları duyunca siz de anlayacaksınız. Eğer kızımla görüşürseniz göreceksiniz ki—”

Henry eliyle adamı susturdu.

“Babasının lehine konuşmayacak bir kız tuhaf olurdu. Üstelik böyle bir tanıklık için henüz erken. Bölge şerifi hâlâ kanıt topluyor. Kanıt toplamak uzun zaman alır. Sör Guy’ın çözmesi gereken başka meseleler de var. Bana sürekli hatırlatıyor. Bu arada eminim ki Kutsal Kilise’nin, papaz katili olma ihtimali bulunan birini serbest bırakamayacağını anlayacaksınız.”

Özellikle de heretiklerle bağlantısı olan birini, diye düşündü ama dillendirmede.

Mahkûmun zayıf yüzündeki kasları titreten öfkeyi izledi. Bu yüzün bu kadar kısa zamanda böyle aç, avlanmış bir hâle gelmesi şaşırtıcıydı. Adamı daha önce iki kez görmüştü: İlk olarak cesurca karşısına çıkıp domuzunu öldürdüğünü itiraf ettiğinde, ikinci olarak ise ondan iş almayı kabul etmediğinde. İkisi de unutulmayacak olaylardı. Yine de Henry o dik duruşu olmasa adamı tanıyamazdı. Kale Hapishanesi’nin zindanlarında geçirdiği beş hafta bu duruşu pek yaralayamamıştı —değersiz bir düşman sayılmaz.

“Sana özgürlüğünü veremeyiz. Ama davanın görülmesini beklerken daha rahat bir yerde kalmanı sağlayabiliriz. Zindan, senin gibi yetenekli adamlara göre bir yer değil. Elbette bu tür bir ayarlama için senin iş birliğine ihtiyacımız var. Ama âdetleri unuttum. Kötü görünüyorsun. Hasta mısın?”

Ateşin önündeki süslü masadan yayılan iştah açıcı kokular beklenen etkiyi göstermişti. Henry ellerini çırpı ve yaşlı uşağı kapıda belirdi.

“Seth, bir masa hazırla ve Bay Finn bayılmadan bir sandalyeye oturt. Bir kadeh de şarap ver.”

Henry de kendi sandalyesinden kalktı ve masaya doğru ilerledi. Kızarmış bıldırcın etini alarak koyu renkli zencefil sosuna batırdı ve nazikçe kemirmeye başladı.

Finn’in bakışlarını başka bir yöne çevirişini izledi. Adamın bakışlarındaki iştah ile durdurmak için mücadele ettiği mide bulantısını fark etti. Artık biliyordu ki uzun süren açlığın ardından -ki bu adamın açlığı, piskoposun perhiz yaptığı o nadir ve kısa günlerden çok daha uzun süreliydi- güzel yemeklerle karşılaşmak, istenmeyen sonuçlar doğuracak hislerin üstesinden gelebilirdi.

“Lütfen, konuğum ol. Mahkûmlara verilen yemeklerden bıkmış olmalısın.”

Finn başını iki yana salladı. “Sadece ekmek –şarabın etkilerini azaltmak için. Midem, zindanın küçük porsiyonlarına uyum sağladı.”

Demek öyle. Bu kibirli tezhipçinin masasındaki yemeklere vahşi bir hayvan gibi saldırışını ve kusarak küçük düşmesini izleme zevkinden mahrum kalacaktı. Ama Henry başıyla onay verdi ve uşağı bir parça ekmek keserek Finn’in önüne koydu.

“Belki biraz da elma sosu,” dedi mahkûm, kadehinden küçük yudumlar alırken. “Ufak bir parça da peynir lütfen.”

Sandalyesini masadan uzaklaştırarak ateşe yaklaştırdı.

Seth bıçağıyla peyniri ölçer gibi yaptı. Finn başını iki yana salladı. Seth, bıçağı az önceki dilimin yarısına denk gelecek şekilde kaydırdı. Finn yine başını salladı. Seth, bir kez daha ikiye böldü.

Henry kaşlarını çattı ama adamın iradesine hayran olmamak elde değildi. “Umarım hücreni rahat bulmuşsundur.” Tezhipçinin tam karşısına oturmuş, yaptığı ironinin etkisini dikkatle izliyordu.

“Şeytanın böcekleri için yaptığı bir yaşam alanı.” Ekmeğini elma sosuna batırdı ve dikkatle çiğnemeye başladı.

Henry, şekerli bir tarta uzanarak üzerine pıhtılaşmış bir krema döktü. “Çok lezzetli. Gerçekten denemelisin...” Yutkundu ve parmaklarını yaladı. “Hücrenden hoşnut olmama üzüldüm. Başka odalarımız da var. Mesela şu an içinde bulunduğumuz bu oda hücrelere göre daha güzel döşenmiş.”

Bir el hareketiyle tertemiz yatağı, temiz gömlek ve pantolonların asılı olduğu askıları, üzerinde boya kapları ve fırçalar bulunan alçak çalışma masasını gösterdi.

“Piskoposluk koltuğu elbette burada kalmayacak. Ama yerince büyük bir çalışma masası ve koltuk var. Ayrıca insanın bir parça mavi gökyüzü görmesini sağlayacak kadar yüksekte. Sanırım bu, yani bir parça gökyüzü mahkûmlar için önemli. Pencerenin önünde durup nehre bakabilir, akıp gidişini izleyebilirsin. Böyle bir hücre, kendini sanatına adanmış biri için bir sığınağa dönüşebilir.”

Mahkûm hiçbir şey söylemedi. Şarabını yudumlayıp küçük bir parça peynir aldı. Sonra sanki nadiren bulunan bir lezzetmiş gibi inceledi. Fakat bakışları boyaların ve fırçaların üzerindeydi. Henry, Finn’in sağ elindeki parmakların farkında olmaksızın hayali bir fırçayı tutar gibi bir hâl aldığını fark etti.

Henry gülümsedi ve kendi kadehinden büyük bir yudum

aldı. “Kaliteli bir şarap. Fransızlar kendilerini Burgonya şarapları üretmeye adanmış ve papalığı Roma’ya bırakmalı. Evet, senin dava meselesine gelirsek. Elbette krala başvurabilirsin ama bu hiçbir işe yaramaz. Çünkü kralın dini meselelerde yargı yetkisi yok. Yargıyı papalık veriyor. Kralın otoritesi sadece yürütme esnasında devreye giriyor.”

Küçük bir sandığı işaret etti. “Orada temiz çarşaf var. Bu odada kalan kişiye haftada bir temiz çarşaf verilecek.” Tırnaklarını inceleyerek mühür yüzüğünü çevirdi. “Eğer hızlı bir dava arzuluyorsan sorun değil.” Ermin işlemeli omuzlarını silkti. “Hızlı bir cinayet davası genellikle zanlının aleyhinde sonuçlanır. En iyisi, ittifak kurmak için zaman kazanmak...” Etten yeni bir parça ısırdı, ağzını sildi ve etrafa baktı. “Sence de burada bir sanatçı için yeterli ışık yok mu? Bir de çalışma masasını şuraya, pencerenin önüne taşırsan...”

Mahkûm şarap kadehini masaya bıraktı ve aniden ayağa kalktı. Pencereye doğru ilerleyerek dışarıya baktı. Piskoposa arkasını dönmeye cüret etmişti! Henry biraz düşündü, sonra bu kabalığı görmezden gelmeye karar verdi.

“Elbette davayı Kutsal Kitap’la çözmeyi de düşünebiliriz. Bu çok daha hızlı olur. Gece yarısından önce özgür kalırsın.”

Finn arkasını dönmeden, “Ya da gece yarısından önce ölmüş olurum,” dedi.

“Aynen öyle. Parmağımın hangi cümlemin üzerinde duracağına bağlı.”

“Ya da o cümleyi nasıl yorumlayacağınıza,” dedi Finn. Arkasına dönmüş, Henry’nin gözlerinin içine bakıyordu.

“Aynen öyle.” Uzun zamandır bu kadar eğlenmemiştir.

“Peki bir sanatçının bu istisnai muamele karşılığında ne yapması bekleniyor?”

Henry, *demek artık ciddi bir pazarlığa başlamak üzereyiz*, diye düşündü. “Sadece o talihsiz tutuklanma olayından önce

yaptığın şeyi yapacaksın. Daha önce sana İsa Efendimizin çarmıha gerilmesini, dirilişini ve göğe yükselişini resmeden panelli bir sunak arkılığı istediğimden bahsetmiştim. O konuşmamızı hatırlıyor musun?”

Finn, “Hayal meyal,” diye karşılık verdi.

“Hatırladığım kadarıyla böyle büyük bir çalışmayı layıkıyla yapacak zamanının olmadığını söyleyerek teklifimi geri çevirmiştin.” Henry gülümsedi. “Ve görünen o ki kader bir anda sana gerekli zamanı vermeye karar verdi.” Artık gerçekten de eğleniyordu. “Sen ne dersin?”

Bir sessizlik oldu. Finn’in yüz kasları sert ve acı bir şeyler çığnıyormuşçasına oynuyordu. Ama konuşmaya başladığında sesi titremiyordu. “Bahsettiğiniz türde bir çalışma yetenek ve yoğunlaşma gerektirir. Ücreti ne olacak?”

“Ücret mi? Pazarlık gücün bu kadar zayıfken ücretten bahsedecek kadar cüretkârsın demek.” Oda boğucu ve fazlasıyla sıcaktı. Henry, saçlarının arasından ter damlalarının süzüldüğünü hissedebiliyordu. Ama mahkûm sıcaktan etkilenmemiş gibiydi. Hatta ateşe biraz daha yaklaştı. “Haftada bir temiz bir çarşaf temin edilecek. Ayrıca odanın düzeniyle, alışverişinle, hazırlıklarınla ve yemeğinle ilgilenecek bir hizmetkârın olacak.”

“İnsanların sadece yemekle yaşayamayacağı *Kutsal Metinler*’de yazılı.”

Finn ellerini ateşe doğru uzattı. Neredeyse alevlere dokunacaktı. Tanrı aşkına! Adamın biraz daha ilerlemesi ateşin içine oturması demekti.

“Kendi çıkarların söz konusu olunca oldukça zekisin tezhipçi. *Kutsal Metinler*’den yaptığın alıntılarla bana şeytan rolü vermeye çalışıyorsan hatırlatırım ki sen de İsa Mesih rolüne pek uygun sayılmazsın. Kendine bir bak. İddia ettiğin gibi ellerinde bir papazın kanı yoksa bile ruhunda endişelenme-

yi gerektirecek çok şey var. Sör Guy bana sana ait kâğıtların içinde bulunan şeytani çevirilerden bahsetti. John Wycliffe ve Gaunt'lu John'un yanında yer alarak şeytanla dostluk ediyorsun tezhipçi. Bu adamlar, şu sıra ihtiyaç duyacağın türde arkadaşlar değiller. Belki sanatını kutsal şeylere adanarak ruhunu kurtarabilirsin.”

“Sanatımı zaten kutsal olana adadığımı düşünüyorum. Ancak ilgilenmem gereken tek şey ruhum değil. Bir kızım var ve hayatını sürdürebilmek için bana bağlı.”

“Ölürsen ona ne faydan olacak?”

“Henüz ölmedim.”

Henry bu oyundan sıkılmaya başlamıştı. Parçalanmış etlerin bulunduğu gümüş tabağı masadan aldı ve köpeğin önüne koydu. Ardından yüksek arkalı sandalyesine döndü. Mühür yüzüğünü oymalı ahşaba vurmaya başladı. Köpek başını kaldırdı ve piskoposa baktı. Adam onu görmezden gelince inledi. Henry başını öne doğru salladı. Köpek parçalanmış av kuşunu iştahla yemeye başladı.

“Kızının ihtiyaçları karşılanacak.”

“Beni ziyaret etmesine izin verilecek mi?”

Adamın gözlerindeki isteği gizlemesi imkânsızdı. Ah, en azından zayıf bir noktası vardı. Bunu en iyi şekilde nasıl sömürebilirdi? *Aceleci vaatler yok. Gardını düşürmesini sağla. Onunla, kedinin fareyle oynadığı gibi oyna.* Henry bu açıktan, katedralin kubbesini resimlemekten çok daha fazlasını elde edebilirdi.

“Bir hafta sonra tekrar geleceğim. Bu arada bana bir set oyun kartı çiz –dört takım olsun: Kardinaller, başpiskoposlar, krallar ve başrahipler. Neden bahsettiğimi anladın değil mi?”

“Sarayda bu tür kartlarla oynamıştım: Krallar, kraliçeler ve soytarılar.”

Sarayda. Demek herif biraz olsun etkisini göstermek istiyordu. *Güzel. Güzel. Saray bağlantıları –doğruca Lanchaster Dükü’ne ve onun Lollard heretiklerine uzanan değerli bilgiler.*

“Arkalarında da benim armalı kalkanım olsun. Bir piskopos tacı ve Saint Peter’in kızıl zemin üzerine sarkan ve altın bir haçın yanında duran anahtarları.”

Gümüş kâseyi ayağıyla köpeğin ağzından uzaklaştırdı, tasmaşını eline alıp kapıya yöneldi. Koridorda uyuklayan Seth’e, “Gardiyana söyle, piskoposluk koltuğunu alsın,” diye bağırdı.

Finn, “Kâğıtları sertleştirmek için özel bir balmumuna ihtiyacım var,” dedi.

Henry belinden sarkan keseyi açtı ve içinden bir şilin çıkardı. “Gardiyayı gönder, ihtiyacın olan ne varsa alsın. Para yetmezse piskopos için olduğunu söyle. Satıcı kabul etmezse ismini alsın.”

“Kızım beni ziyaret edebilecek mi?”

“Bakacağız. Oyun kartları hoşuma giderse.”

“İki gün içinde hazır olur.”

“Haftaya geleceğim. Aceleye gerek yok. Çok zamanın olacak.” Kadife kesesinin ağzını sıkıca kapadı. “Bu arada satranç oynar mısın?”

“Biraz biliyorum.”

“Güzel. Güzel. Bir dahaki gelişimde satranç takımını da getireceğim.”

Kapı arkasından kapanınca Henry gülümsedi. Verimli bir gün olmuştu. Üstelik akşam duasından önce evinde olabilecekti.

Ertesi gün ise Münzevi’yi sorgulayacaktı.

Annenin bakımı en samimi, en kolay ve en güvenilir bakımdır; samimidir, çünkü şefkatinden kaynaklanır; kolaydır çünkü sevgiden kaynaklanır; güvenilirdir çünkü gerçektir. Bu makamı Tanrı dışında kimse tamamen dolduramaz ya da doldurması beklenemez... Ancak bizim gerçek annemiz, İsa ve Tanrı, bize neşe ve sonsuz yaşam sunabilir

- NORWICH'Lİ JULIAN, MANEVİ ANLATILAR

Rose, kusmadığı zamanlarda küçük sunağın önünde diz çökerek Kutsal Bakire'ye dua ediyordu. Çalışma masasını bu hâle getirdiğini görse babası ne derdi? Onaylamazdı –babasının “dinlerini kirli gömleklerinin üzerine geçirdikleri süslü cüppeler gibi üzerinde taşıyan dindarlar”la ilgili olumsuz yorumlarını duymuşluğu çoktu. Ama babasının onu geri çevirmeyeceğini biliyordu. Zaten ondan ne zaman bir şey esirgemişti ki?

Meryem Ana'nın ve çocuğunun küçük bir ikonası artık onun yegâne huzur kaynağıydı. Agnes ve mutfaktaki diğer kız da vardı –ona karşı iyi davranıyor, ateşini yakıp yemek getiriyorlardı ama Leydi Kathryn'ın hizmetindeydiler. Ve Rose,

artık Leydi Kathryn'e güvenmiyordu. Mavi elbisesi içindeki Kutsal Bakire'nin kaymak taşından heykeli görünürdeki tek dostuydu. Rose'un idareten yaptığı sunakta daima yanar hâlde tuttuğu mum, boyalı gözleri aydınlatıyor, Cennetin Kraliçesi'ne dua ederken gözlerinin tutkuyla parlamasına neden oluyordu: Babası için, Colin için, karnında büyüyen bebek için dua ediyordu. Gecenin bir yarısı Finn'i demir parmaklıklar ardında görerek uyandığında mum ışığı bebek İsa'nın yüzünü aydınlatıyor, renklendiriyordu. *Canlı bir bebek gibi*, diye düşünüyordu Rose. Karnını okşuyor, Colin'in ona verdiği çocuğa benzetiyordu.

Ave Maria'yı söylerken –bazı kelimeleri söylemekte zorlanıyordu, dini eğitimine öncelik verilmemişti- babasının da ibadet edip etmediğini merak ediyordu. Dua ettiğini umuyordu. Kendisini rahatlattığı gibi onu da rahatlatacağından emindi. Bir tespihi yoktu ama her Ave'den sonra boynundaki ipek bağa bir düğüm daha atıyordu. Daha önce boynundaki kolyeyi hiç merak etmemişti. Ama şimdi, kendisi üzerinde hiçbir zaman dini bir simge taşımayan babasının ona bu haçı boynundan hiç çıkarmamasını söylemiş olması ona tuhaf geliyordu. Onu koruması için olduğunu söylemişti. Ve Rose şimdi o korunmaya ihtiyaç duyuyordu. Dua ederken dudakları kıpırdıyordu ama uzun bir süredir odadaki tek ses saten eteğinin taş zemine değerken çıkardığı hışırtı ile ocaktaki kömürlerin cızırtısıydı –Rose ise yanan ateşe rağmen hep üşüyordu.

Bir ayak sesi ibadetini yarıda kesti.

“Burası çok havasız Rose.” Leydi Kathryn pencerenin kanadını açtı. İçerisi aniden soğuk havayla doldu. Mumun alevi titredi. Rose alevi eliyle koruyarak rüzgârın önünden uzaklaştırdı. “Üstelik dizlerinin üzerinde fazla zaman geçirmen sağlığını için iyi değil. Colin seni asla Meryem Ana'yla paylaşmazdı. Fanatik bir dindara dönüşüyorsun.”

Rose titredi. "Colin gibi yani. Colin bir rahip olmaya gittiğine göre belki ben de gidip rahibelerle yaşamalıyım." Bu, Kathryn'in tepkisini ölçmek için söylenmiş keşif amaçlı bir şeydi.

"İsa'nın gelini olmak için bir parça geç kaldığını düşünüyor musun?" Kathryn elindeki kupayı kaldırırken yüzünü astı. Rose ayağa kalkmış ve yatağın kenarına oturmuştu. "Al. Hızlı içersen tadı o kadar da kötü gelmez."

Rose şalını omzuna iyice sardı. Cesaretini topladı. "Ondan zerre kadar içmeyeceğim."

"İçmeyeceğim de ne demek?"

"İçmeyeceğim işte. Sağlıklı değil." derin bir nefes aldı. Leydi Kathryn onu kovarsa nereye giderdi? "Ne yapmaya çalıştığınızı biliyorum." Sesinde meydan okuyan bir ton vardı ama içten içe titriyordu.

Leydi Kathryn sesini alçaltıp dosdoğru, meydan okurcasına Rose'a bakarak "Peki, ne yapmaya çalışıyormuşum?" diye sordu.

"Bebeğimi zehirlemeye çalışıyorsunuz... Ölsün diye. Alfred'i suçladığım için beni cezalandırmak istiyorsunuz." Sonra karşı çıkan değil ama yalvaran, çocuğu -Colin'in yavrusu- için yalvaran bir sesle devam etti. "Ama ben sadece doğruyu söyledim."

Son kelimelerin yarısını yutmuştu. Boğazı kurumuş, yapışmıştı. Göz kapakları batıyordu. Ama Leydi Kathryn'in karşısında ağlamamaya kararlıydı. "Colin kaçıp gittiği için benden nefret ediyorsunuz. Eğer onun karnımda taşıdığım bebeği ölürse beni de buradan gönderebilirsiniz."

İşte. Söylemişti. En büyük korkularını dillendirmişti.

Kathryn, geçici sunağın yanında durmuş, elindeki kupayı zehirli bir şarap kadehi gibi tutuyordu. Diğer eli Meryem Ana ikonasının üzerindeydi. Hemen cevap vermedi. Bir parmağı-

nı, bir nesneyi derinlemesine inceleyen biri gibi bebek İsa'nın üzerinde gezdirdi. Rose, kadının yüzündeki ifadeyi okuyamamıştı. Zayıflamıştı ve güçsüz görünüyordu. Karşısında dikilen ve üzerine gölgesi düşen kadının enkazı karşısında kendini tehdit altında hissetmese ona acıyabilirdi. Leydi Kathryn, Rose ile pencerenin arasında duruyordu. Gri bir bulutun ardından soğuk bir ışık sızıyor, kadının solgunluğunu daha da ortaya çıkarıyordu.

“Seni her şekilde gönderebilirim,” dedi sessizce, kendi kendine konuşuyormuş gibi. “Colin bebeği bilmiyor. Bilmesi de gerekmeyecek.”

Rose kadının bayılacağını düşündü.

Sunağın üzerindeki mum alevi kararsızca sallandı. Uzaklarda, Blackingham'ın millerce ötesindeki denizin üzerinde kopan mevsimsiz bir fırtınanın habercisi olarak gök gürledi. Leydi Kathryn pencereye doğru ilerledi. Yeni bir rüzgâr ve daha güçlü bir gök gürültüsü. Aç bir adamın midesi gibi... Leydi Kathryn duraksadı. Elindeki kupanın içine baktı. Sonra sanki ilk kez görüyormuş gibi Rose'a baktı. Rose hiçbir şey söylemedi. Söylenecek bir şey var mıydı? Çocuğu için yalvarmalı mıydı? Artık tanıyamadığı bu kadın için bir şey fark eder miydi?

Soğuk bir esinti bir tutam saçı Kathryn'in yüzüne yapıştırdı. Kathryn boştaki eliyle saçları çekti, geriye attı ve parmaklarıyla karmaşık saçlarını düzelitti. Bir şeyler -kuru bir yaprak parçası- yün elbisesine düşüverdi. Onu da silkeleyip uzaklaştırdı. Sonra şaşkın bir ifadeyle kurumuş bir lekeyi kazıdı. Yeniden Rose'a baktığında yüzünde korkunç bir rüyadan uyanan birinin ifadesi vardı.

Kupayı kaldırdı ve içindekileri pencereden boşalttı.

Rose sanki tokatlanmış gibi aniden yerinden fırladı.

“Artık içmene gerek yok,” dedi Kathryn. Ardından omuz-

larını silkip acı bir kahkaha atarak “İşe de yaramıyor zaten,” diye ekledi.

Rose şalına daha sıkı sarındı. Titremesine engel olamıyordu. “Leydim, ben sadece—”

Leydi Kathryn elini kaldırarak onu susturdu. “Kimse seni buradan göndermeyecek Rose. Kimse sana zarar vermeyecek.” Sonra elinde tuttuğu boş kupaya baktı. “Çocuğuna hiçbir zarar gelmeyecek.”

Bu kelimeler Rose’un kulaklarında bir kehanet gibi çınladı.

“İstersen ibadetine dönebilirsin.” Leydi Kathryn’in eli sanki bir hıçkırığı orada tutmak istercesine ağzına gitmişti. Pencereyi kapamak için uzandı. Sırtını Rose’a dönmüştü. Kısık bir sesle ekledi. “Benim için de dua edersin belki.”

Rosa nefesini bıraktı. Derin, düzensiz bir iç çekiş şeklindeydi. “Teşekkürler leydim,” dedi. “Teşekkürler. Hepimiz için dua edeceğim.”

Dağınık saçları ve lekeli elbiseleriyle acınacak bir görüntüsü olan Leydi Kathryn’i kucaklamak istedi. Mağrur bir kadının gölgesine dönüşmüştü adeta. Ama kadın dimdik ve mesafeli duruyordu. Sanki aralarına bir soğukluk girdiğini söyler gibiydi.

Kathryn odadan çıkarken kapıda durdu ve arkasına dönmeyen, “Agnes’e Glynis’le sana biraz yiyecek göndermesini söyleyeceğim. Süt ve yumurta gibi süt yapıcı şeyler,” dedi. Sonra sanki bir anda aklına gelmiş gibi ekledi. “Buraya geldiği zaman ona benim için temiz bir havlu ve biraz yağ getirmesini söyle. Güzelce bir yıkanmam gerek.”

Julian, Finn’le ilgili kötü haberleri yardımcısı Alice’ten öğrenmişti.

“Sana ölen çocuğu getiren Gallerliyi hatırlıyor musun? Kale Hapishanesi’ndeymiş.” Bir kâse sebze çorbasını pence-

reden ittirirken vermişti haberi.

Julian şaşkınlığını gizleyemedi. “Hangi suçlamayla?”

“Cinayetle suçlanıyor. Bir *papaz* cinayeti!” Alice, sanki tezhipçiye yöneltilen suç odaya girip onun boğazına yapışacakmış gibi istavroz çıkardı. “Onunla ilgili gizli bir şeyler olduğun söylemiştim sana. O bulutlu, yeşil gözlerinin ardında tam bir Gallerli öfkesi vardı. Her zaman söylerim, bir Gallerliye asla güvenme.”

Cinayet! Alice yanılıyor olmalıydı. Pazar yerinde duyduğu boş dedikodular. Julian’ın zihninde sorular dolanıyordu ama alışkanlıkla yardımcısını önyargısından dolayı azarladı. “Çok ayıp Alice. Acele karar veriyorsun. Tanrı, Gallerlileri de senin Sakson etini yarattığı topraktan yarattı.”

Alice azarı görmezden gelerek başını salladı. Julian’ın sormadığı detayları hızla anlatmaya başladı. “Beklendiği gibi suçlu. Onu ilk gördüğümde iyilik getirmeyeceğini anlamıştım. Tüm o alçakgönüllü tavırlarına rağmen. Dinle. Zavallı papazın kafasını parçalamış. Tıpkı çürük bir turpu ezer gibi.” Ürperdi ve tekrar istavroz çıkardı. “Her taraf kan ve beyin parçası olmuş.”

Julian, Alice’in zihnindeki o vahşi hayali güzel, yuvarlak yüzünü buruşturuşunu telaşla izledi. Ona özenle bakan o yumuşak huylu Alice! İnsanın kalbinde nasıl bir nefret yattığını kim bilebilirdi ki? Ne kadar da muhtaçtık Tanrı’nın inayetine.

“Alice! Yeter! Kendini manasızca korkutmadan önce sakinleş. Bay Finn için dua edeceğiz. Masum olduğuna eminim. Bir hata olmalı. Yanlış kimlik hatta belki yalancı tanık. *Her şey yoluna girecek.*”

Hizmetçisiyle arasında Finn’in suçluluğu ya da masumiyeti üzerine başka bir konuşma geçmedi. Mesnetsiz bir dedikodu değildi. Julian Tom’a sormuştu. Kanıtlar aleyhindeydi. En azından duyduğuna göre Finn’in eşyaları arasında

Blackingham'ın hanımına ait olan ve merhum papaza verilmiş olan inciler bulunmuştu. Ama hiçbir kanıt çok iyi bildiği bir şeyi değiştiremezdi. Yaralı çocuğu kollarında bir anne şefkatiyle taşıyan, Tom'u korumak için piskoposun domuzunu öldürme suçunu üstüne alan adam soğukkanlılıkla cinayet işleyecek biri değildi.

O gece de her gece olduğu gibi Münzevi, sunağında yanan mumun önünde diz çöktü ve *Saatler Kitabı*'ndan akşam duasını okudu. Bakire Duası'nı okurdu. Ardından Çarmih Duası ve Kutsal Ruh Duası. Gece yarısı olduğunda ise Finn için şefaath duasını okudu. Dudakları Latince sözcükler mırıldanıyordu: *Domine Ihesu Christe...* Kalbi ise İngilizce dua ediyordu: *İsa Mesih Efendimiz, Tanrı'nın oğlu, Tutkunla, Çarmihla ve Ölümle verdiğin yargını bildir.* Ama ağzından ritüel sözcükler dökülürken zihninde Finn'in adını tekrarlıyordu. Gecenin karanlığı koyulaşırken sabaha kadar dua etti. Bedeni kaskatı kesilmiş ve ağrımaya başlamıştı –*Deus in adiutorium meum inende. Tanrı yardımcısı olsun.* Kendi yerine adamı anlatan bir zamir kullanmıştı.

Saatler Kitabı sunağın üzerinde açık duruyor, ona ilham ve huzur veriyordu. Gözleri kapalıyken bile görebiliyordu. Acı çeken kurtarıcısı, kanları akan İsa. Başlangıçta gözlerinin önünde sanatçının sade çizimi belirdi. Sığır derisinden bir kâğıdın üzerindeki İsa çizimi. Teni bembeyaz, yaralarından ince ince kızıl bir boya akıyor. Acı çeken gözleri kederli. Bedeni eğilmiş. Baş hafifçe öne düşmüş. Ama zihnindeki görüntüye odaklandıkça o beden önce ağır ağır çarpmaya başladı. Ardından daha ritmik çarpışlar... Yayıdığı ışığın içinde dönüşüyor, kendini değiştiriyor, ta ki üç boyutlu olana, canlanana kadar. Baş kalktı. İnci tanesi gibi kan damlaları düşmeye başladı: Tıp, tıp damlıyor alnından. Sonra çivili başlıktan daha serbestçe akmaya başlıyor. Öyle gerçek ki, eliyle

dokunmaya cesaret edebilse çiviler parmaklarını delecek.

Bu onun İsa'sıydı. Onun hayalindeki İsa, ölüm döşeğindedeyken ona kendisini gösteren Anne Tanrı –çarmıh yaralarından, kırbaçlanmış yerlerinden delinmiş teninden, kanayan alnından öylesine kan akıyordu ki, ölüm değil yaşam fışkıran bir pınara dönüyordu. Tanrı'nın bağına basacağı insanlığa aç bütün ruhları doyuracak kadar yaşam.

Efendisinin görkemi karşısında donup kalmış hâlde duaları ezberinden okuyordu. Gözleri, parlayan mum alevinin karşısında kapanmıştı. Zihni bir yolculuğa çıkmış, bedenini reddetmişti. Mumlar oluk oluk aktı ve bir bülbül methiye-yi müjdeledi. Gecenin en saf kısmıydı bu. Zengin ve derin. Tıpkı kan gibi. İsa'ya duyduğu sevgi gibi. O ve İsa, arkadaşı, sevgilisi, annesi, Tanrısı –bütün dünya uykudayken baş başa kalmışlardı. Şiddetli acı. Muhteşem mutluluk. Zihni huzur içinde yüzüyordu –huzur ve sıcaklık ve ışık, ruhu O'na dokunana kadar bedeni sınırı aşmıştı.

Her şeyi yoluna koyacağım.

Bunun gerçek olduğunu biliyordu.

Çanlar sabah duası için çalmadan hemen önce bir ses Julian'ın trans hâlini böldü. Büyük ahşap kapı -mezarının kapağı- menteşeleri gıcırdayarak açılmıştı. Telaşlandı. Etrafını saran karanlığın, bedeninin altındaki sert zeminin, açık avuçlarıyla zemin arasındaki ıslaklığın farkına vardı. Haydudun biri inzi-vaya çekildiği odanın kutsallığına saldırmaya mı cüret etmişti? Tanrı'nın gönderdiği bir melek? Ya da ona işkence etmeye gelmiş bir şeytan? Ayağa kalkıp yüzünü kapıya çevirdi.

Kapı büyük bir gıcırtyla açıldı. Sabah güneşi kapıdan sızarak Julian'ın gözlerini kamaştırdı. Kaşınan gözlerini kapadı. Sonra açtı ve gözlerini kısarak baktı. Bu dört duvarın arasına girdiğinden beri odası bu kadar ışık almamıştı.

Kapıda beliren piskoposun silüetini tanıdı.

Bütün gece süren ibadeti onu öylesine tüketmişti ki adamın yüzüğünü öpmek için eğildiğinde oda etrafında dönme-ye başladı. Adam elini uzatmasa Julian üzerine düşecekti.

“Ayakta duramayışımı bağışlayın ekselansları. Bütün geceyi dua ederek geçirdim. Bazen bacaklarımın tutmamasına neden oluyor.”

“Ama inancın kuvvetli, öyle değil mi Münzevi?”

Adamın sesindeki suçlayıcı ton, tavırlarındaki gerginlik, kaşlarını çatışı Julian’a, sanki bir şekilde ona karşı çıkmış gibi öfkeli olduğunu gösteriyordu. Neden odasının mührünü kırmayı tercih etmişti? Zaman zaman ziyaretine gelirdi ama o zamanlar ziyaretçi penceresinden ya da Alice’in penceresinden iletişim kurarlardı. Bu sıradan bir ziyaret değildi. Her zaman günün ilerleyen saatlerinde gelir ve önden bir hizmetçiyle birlikte sandalyesini gönderirdi. Bir sepet dolusu çörek ve Jezebel için de bir miktar süt. Zaman zaman da Carrow Manastırı’nın kütüphanesinden kitaplar getirirdi. Bugün eli boştu. Duruşundaki katılık, göğsünden sarkan süslü haçla boş boş oynayışı, aynı seviyede göz göze dururken -Julian uzun bir kadındı- kaşlarını çatışı teoloji üzerine tartışmaya gelmediğinin habercisiydi.

“Ruhum tazeleniyor ekselansları. Zayıf olan sadece bednim.” Adama dosdoğru bakıyor, sözlerindeki ve bakışındaki meydan okumaya karşı koyuyordu. “Bağlılığımın güvenilirliğini mi sorguluyorsunuz?”

Adamın parmakları haçın ağır zincirindeydi. “İbadetlerinin güvenilirliğini değil Münzevi. Ama son zamanlarda öğrendiğim bir şey kiliseye olan bağlılığını sorgulamama neden oldu.”

Yazı masasına giderek Julian’ın taburesine oturdu. Julian da minnetle karyolasının kenarına çöktü. Adamın içeride oluşu ve yeminlerini bozuşu sinir bozucuydu. Bunu herkes-

ten çok o biliyor olmalıydı. İnzivaya çekildiğinden beri bu kadar yakınlaştığı tek insan o yaralı çocuk olmuştu.

Yüksek tabureye oturmuş olan piskopos ona yukarıdan bakıyordu. O kadar yakınındaydı ki piskoposluk cübbesinin ermin işlemeli kenarları, Julian'ı sade elbisesine değiyordu. Mücevherlerle süslenmiş parmakları masanın üzerindeki kâğıtların üzerinde gezindi. Sanki bir şey arıyordu. Kâğıtları bir kenara ittirdi. Dudakları hâlâ sıkı bir çizgi hâlindeydi.

Julian sadakatsizlik suçlamasına sessiz kalmıştı. Ne diyeceğini bilmiyordu. Dindarlığına yapılan suçlama, kanıt yoksa boştu. Bir insan kalbinde neler olduğunu nasıl kanıtlayabilirdi ki?

“Neden Kilise’nin resmi diliyle yazmıyorsun?”

Memnuniyetsizliğin nedeni bu muydu? Manevi Anlatıları’nı Latince değil İngilizce yazması ha? Elbette bu pek yeterli bir neden sayılmazdı. “Efendimiz’in dili, Roma’nın dili mi? Latince, Aramice, İngilizce: Gerçekler anlatıldıktan sonra ne fark eder?”

“Fransızca’yı seçsen anlardım. Ama bu Midland şivesi, bu İngilizce sıradan köylülerin dili.”

“Sıradan köylülerin gerçeği öğrenmeye ihtiyacı yok mu?”

“Sıradan köylülerin onlara gerçekleri anlatacak papazları yok mu?”

“Esnaf loncalarının pek çok üyesi okuma biliyor. Eğer Tanrı aşkını, hatta *Kutsal Metinler*’i kendi dillerinde okusalar inançları kuvvetlenmez mi?”

Adamın gözleri kısıldı. “Görüyorum ki günahkârların etkisi inzivaya çekildiğin bu odaya kadar ulaşmış. Şeytan, kutsal bir kadının bu düşünceyi savunuşunu izlerken kesinlikle kahkahalar atıyordu.”

Öfke, Julian’ın çoktan unutmuş olduğu bir histi. Ta ki o ana kadar. “Herhâlde düşünceniz—”

Adam, Julian’ın itirazını engellemek için elini kaldırdı.

“Şunu bil ki Münzevi, çeviri genellikle Kutsal Kitap’a ihanet eder. Üstelik rahip sınıfından olmayanlar, *Kutsal Metinler*’i yorumlayacak zekâ ve bilgeliğe sahip değildir. Onlar ancak kendilerinden daha bilgili insanlarla tartışarak ruhlarına zarar verirler.”

Bu nasıl bir hakaret, nasıl kasıtlı bir uyarıydı. Yoksa sadece bir gözlem miydi? Ne olursa olsun sözleri hatalıydı. Kitlelerin eğitim aldığı çoğu rahip de o kadar bilgili değildi. Birkaç sıradan paragrafı ezberden okumak dışında okuyup yazmaları yoktu. Ama bunları dile getirmemesinin daha iyi olacağını düşündü. Onun yerine, “İngilizce Londra’da da yaygın olarak kullanılıyor. Sadece sıradan halkın dili değil. Sarayın da dili,” dedi.

“Saray mı dedin? Sarayda sana katılacak birini tanıyorum: Kral Vekili Gaunt’lu John. Ama Dük, Kutsal Kilise’nin dostu değil. Kendi kendilerine mırıldanan Lollard vaizlerini ellerinde İngilizce risalelerle taşraya gönderen ve piskoposlar ile rahipleri yozlaşmışlık ve döneklik gibi yalan yanlış suçlamalarla itham eden söylevler çeken John Wycliffe’in destekçilerinden.” Sözlerini, yumruğunu yazı masasına vurarak noktaladı. “Halkı bu sahte doktrinler ve saçma bir eşitlik düşüncesiyle kışkırtıyorlar.” Sol kaşı tiki tutmuş gibi kalkıp iniyordu. “O da İngilizce yazıyor. Münzevi, umarım onun etkisi altında değildir. O sapkınlığı vaaz ediyor. Ve heretiklere asla tolerans gösterilmeyecek!”

Finn, Wycliffe’ten bahsetmişti. Doğruluğu olmayan suçlamalarla hapsedilmesinin nedeni bu muydu?

Piskopos elini koluğunun içine soktu, bir yığın kâğıt çıkardı ve öne doğru eğilerek kâğıtları Julian’ın burnuna doğru salladı. “Bunları tanıdın mı?”

Kadın kâğıtları aldı, kısaca bir göz attı. “Bunlar bana ait. Manevi Anlatılar. Ama nasıl?..”

“Bir papazı öldürdüğü şüphesiyle birini tutukladık. Bunlar, Evangelist Saint John’un din dışı bir kopyası, Wycliffe’in İngilizce çevirisiyle birlikte o adamın üzerinden çıktı. Merak ediyorum Münzevi, bu metinlerin ismini taşımasını nasıl açıklayacaksınız?”

“Onlar benim yazılarıım,” dedi kadın. “Onları adama ben verdim.”

“Demek senin kendi yazıların. Adama verdiğini de itiraf ediyorsun.”

“Evet. İlgi gösterdi.” Yazılarını, yazdığı dilde basmasını çünkü bunun kitlelerin dili olduğunu ilk söyleyenin tezhipçi olduğundan bahsetmedi.

“Finn’in fitne içeren yazılara özel bir ilgisi varmış gibi duruyor.”

Doğru mu anlamıştı?

“Ekselansları, benim Anlatılar’ımın fitne içerdiğini mi söylüyorsunuz?”

Piskopos kâğıtları kadının elinden aldı. “Bunlara Ortodoks teoloji demek zor.” Yeniden yazı masasına bıraktı. “Anne Tanrı meselesi. Bu nedir Münzevi? Paganlarınkine benzer bir çeşit tanrıça kültü mü?”

“Hayır, hayır ekselansları. Cüretimi bağışlarsanız, söylemek istediğimi yanlış anladınız... Gerisini okursanız.”

“*Teslis’in ikinci kişisi ise bir çeşit Anne’dir... Çünkü Annemiz İsa’da çıkarımız ve yükselişimiz mevcut. İsa Mesih bir kadın değildi!*”

Piskopos ayağa kalktı ve tabureyi tekmeledi.

“O adam, ekselansları,” dedi kadın sesini alçaltıp söylemini yumuşatmaya çalışarak. “Devam ederseniz diyorum ki, *O adam bizim merhametli annemizdir. Annelik, şefkatli, sevgi dolu, merhamet içeren bir annelik, İsa Efendimiz’in sevgisine benzer: Söylediğim bu. Sevginin niteliği, İsa’nın sonsuz mer-*

hametinin niteliği, bir annenin çocuğuna duyduğu sevgiye çok benzer. Burada söylediğim sadece *bu*.”

Adam boştaki eliyle masaya sertçe vurdu. Kadının mürekkep kabı çalkalandı ve birkaç değerli damla temiz kâğıtların üzerine döküldü.

“Güzel anlatılmamış. Ve *İngilizce*.”

Kadın aceleyle mürekkep lekelerini kuruladı. “Basit dilim hoşunuza gitmediyse özür dilerim fakat ben Tanrı sevgisinin derinliğini ve enginliğini zaten çok iyi bildiğini varsaydığım papazlar ve piskoposlar için yazmıyorum. Sadece Tanrı’nın sevgisini, O’nun sonsuz merhametini kendimce eğitimsiz birinin de anlayabileceği şekilde yazıyorum. Gerçeği anlatıyorum kullandığım dilin ne önemi var?”

“Sadakatının sorgulanmasına neden olur. Bu ittifaklarla ilgili bir mesele. İttifaklar ve suretlerle.”

Eğer sen her şeyi böyle görüyorsan, kalbim maneviyatın için korkuyla dolar piskopos.

Aklına gelenleri söylememek için dudaklarını sımsıkı birbirine bastırdı.

Konuşmaları boyunca piskopos kâğıtları rulo yapmıştı. Uzunca bir süre o ruloyu dizine vurarak ayakta bekledi. Kadının yorumlarını değerlendirdiği açıktı. En azından o ani öfke patlamasının ardından sakinleşmiş gibiydi.

“Tezhipçi Finn’le ilgili ne biliyorsun?”

“İyi bir adam olduğunu biliyorum,” dedi Julian. Konunun aniden değişmesiyle hafifçe geri çekilmişti.

“Beni masum bir adamı haksız yere hapsetmekle mi suçluyorsun?”

“Sizi hiçbir şeyle suçlamıyorum ekselansları. Bu sözleri kullanan sizsiniz, ben değilim.”

Adam odaya göz gezdirdi. “Kedin nerede?”

“Kedim mi?” Onu ikna mı etmişti? O yüzden mi konuyu

değiştiriyordu? Adama gülümsemeye çalıştı. İnzivaya çekildiği odanın ortasında durarak onun hislerine saldırmış olduğunu gördükçe isteksizliği artıyordu. Ama adam onun piskoposuydu. Belki de bu hakka sahipti. “Jezebel bir hafta önce gitti. İlk kez olmuyor. Kendini hazır hissedince dönecektir.”

“Onu senin kucağında görmek isterim.” Küçük bir tebessüm. Galiba fırtına dinmişti. “Onu geri getirmek için bir uşakla süt göndereceğim. Senin için de bir şeyler gönderirim,” dedi.

“Çok nazıksınız ekselansları.” Adam rulo hâlindeki kâğıtları masanın üzerine bırakınca Julian rahatlayarak iç çekti. Tanrı’ya şükür ziyareti sona eriyordu.

“Bu arada Kutsal Kilise ile dostluğunu yeniden kurmak istersen ortodoksiden saptığın için özürlerini sunan bir savunma metni yazman gerek. Tanrı ve Kutsal Teslis konusundaki görüşlerini açıkla. Kutsal Kilise’nin öğretilerine sadakatini belli etmeli ve İngilizce yazılarından birinin sonuna iliştirilmeli. Latincen yetersiz olduğu için özür metninin Norman Fransızcasıyla bir kopyasını yazıp bana verebilirsin.”

Sesi, bir stok listesi okurcasına kayıtsızdı. Julian doğru mu duyuyordu? Münzevilik hakkı tehdit altında mıydı?”

“Bu belge elime geçene kadar kutsal ayinlerden uzak duracaksın.”

İbadet hakkı bile!

“Kurduğun ilişkilerde ve kullandığın dilde dikkatli olman konusunda seni uyarıyorum. Sapkınlık ciddi bir suçlama. Ruhunu sonsuza dek lanetleyebilir ve fiziksel olarak da ölümüne neden olabilir.”

Adam ayağa kalkıp kapıya doğru ilerledi. Julian da, adamın huzurunda oturmamak için ayağa kalktı. Başını öne eğdi. Selam vermek için diz çöktü ama yarı baygın gibiydi.

“Belgeyi yarın istetirim. Ayrıca Kutsal Teslis’le ilgili yazıları

da. Kilisenin onayladığı metinler. Ruhunun eğitimi için bunları yeniden gözden geçirmen için seni nazikçe uyarıyorum.”

Öpmesi için elini kadına uzattı. Kadın, adamın elini titreyerek dudaklarına götürdü.

“Seni bir daha ziyaret etmeyeceğim,” dedi adam.

Kadın dizlerinin üzerinde öylece kaldı. Saygıdan değil, onunla yüzleşecek gücü olmadığından. Kapının kapandığını, sürgünün ilk kez nihai olarak çekildiğini duydu. Hücresinin koyu karanlığında bir kez daha tek başına kalmıştı.

Peder Andrew, Saint Julian’da Bakire Meryem Yortusu’nu kutlamaya hazırlanıyordu. Bakire’nin Arınması için verilen ziyafet. Mum yapımcısı, ayin için hazırladığı mumları sabahın erken saatlerinde getirdi. Mallarını uzatırken bir şeyler mırıldandı. Giriş holü o kadar soğuktu ki adam konuşurken ağzından dumanlar çıkıyordu.

“Bütün müşterilerimin eli böyle sıkı olursa çocuklarım aç kalır Peder.”

Haklıydı elbette. Fiyatı kilise belirlerdi, mumcu değil. Ve Peder Andrew, bu ücretin balmumunun maliyetini bile ucu ucuna karşıladığının farkındaydı.

“Mumlar Kutsal Meryem için kullanılacak. Fedakârlığın ödölsüz kalmaz. Ruhun bundan faydalanacak.”

Ezberden verdiği bir cevaptı bu. İyi mallar için iyi bir ödeme isteyen bir adam için hiçbir manası olmadığını çok iyi biliyordu. Papazlığının ilk yıllarında Tanrı’ya hizmet ederken diğerlerine de örnek olmak umuduyla kendi hissine göre iletişim kurmaya çalışırdı. Kimseyi etkileyemedi. Şimdi istenen hizmetler karşılığında Kilise’nin resmi cevaplarını veriyor, sözcükler üzerinde zerre kadar düşünmüyordu. Ayinleri usulen yapıyordu.

Mumcu, kilisenin fakir bir adama uygun bir ücret vere-

bilecek kadar zengin olduğuna dair bir şeyler mırıldandı. Peder Andrew büyük kapıyı kapatarak adamın şikâyetleriyle birlikte soğuk havayı da dışarıda bırakırken sadece gülümsedi ve başını salladı. Bugünlerde hiç kimse Tanrı'nın evini idare etmenin ne kadar önemli olduğunu anlamıyor gibiydi. *Mumcu adamın evine veba uğrasın da o zaman görelim. Adam mallarını Kutsal Bakire'ye hiçbir ücret almadan bağışlamak için yalvaracak,* diye düşünüyordu papaz mumları sunağın arkasındaki büfeye yerleştirirken.

Çift kapaklı kapının sol bölümünü açtı ve mumları içine yerleştirdi. Düzgünce, tek tek yerleştiriyordu. Bir sene önceden kalan yarım düzine kadar mumu ön tarafa yerleştirdi –onlar kutsanmıştı zaten. Oradayken ayin için de yeni bir cüppe alacaktı. Sağ bölmeyi açtı. Kapının menteşesi düştü. Demir sürgü gevşemişti. Bir marangoz bulması gerekecekti. Çoğu, katedralin kulesini yenilemekle meşgulken kolay olmayacaktı. Katedralde çalışanlar da zaten kalitesiz iş yapanlardı. Onlar bile bir sürü bahane uydurarak daha kazançlı işler arayacaklardı. Kirli para. Maneviyatı lekeleyen...

Rahip yardımcıları da dikkatsizdi. Katlanmış, yeni onarılmış cübbelerin bulunması gereken yerde buruşturulmuş bir kumaş yığını vardı. Katlamak için sunak örtüsünü çektiğinde lekeli olduğunu gördü. Fakat tapınağın soluk ışığında bile bunun küf lekesi olmadığını anlayabiliyordu. Daha koyuydu –ve sert. Kan lekesi gibi. Nabızı hızlandı. Kan lekesi mi? Kumaşı açtı ve pencereden gelen ışığa tuttu. Gözlerini kıstı. Lekeler kara noktalar hâlinde ve kesik kesikti ama şüphe yoktu. Noktalar bir haç biçimindeydi. *Domine Ihesu Christe.* Kutsal Haç! Kurtarıcı'nın kanı! Mucize. Burada, Saint Julian Kilisesi'nde bir mucize. Onun gözleri önünde. Saint Julian Kilisesi'nin bir münzevisi vardı, şimdi bir mucizesi de olmuştu. Tanrı bu kiliseye gülümsüyordu. Tanrı, Peder Andrew'e gülümsüyordu.

Tepesinde asılı duran büyük haça baktı. Fildişi ayaklarından kan damlamasını bekliyor gibiydi ama hayat belirtisi yoktu. İsa'nın boyalı gözlerinden de yaş yahut kan damlamıyordu. Önemli değil. Kurtarıcı onlara bir mucize vermişti zaten. Sunak örtüsünün üzerindeki İsa'nın kanıydı. O, Peder Andrew, Saint Julian Kilisesi'nin papazı bunu piskoposa söyleyecekti. O da burayı hakiki ilan edecek ve altından bir kutsal emanet sandığının siparişini verecekti. Kendisinin de önemli bir rol oynadığını şimdiden görebildiği büyük bir törenle, kutsal kalıntıları sunağa yerleştireceklerdi. Hac yolcuları Thetford ve Canterbury'den, hatta Londra'dan bunu görmeye gelecekti. Saint Julian mucizeleriyle ünlü olacaktı.

Kalbi öyle hızlı çarpıyordu ki sesini duyabiliyordu. Hayır. Bu kalbi değildi –tabii kalbi göğsünün içinde çarpmak dışında sürtünmeye de başlamadıysa. Sesler büfenin arkasından geliyordu. Zaman zaman fareler sıkıntı çıkarırdı ama son zamanlarda ortada yoklardı. Münzevi'nin kedisine bu yüzden katlanıyordu zaten. Lekeli kumaşı dikkatle katladı, dudaklarına değdirdi ve nazikçe sunağa yerleştirdi. Ardından diğer cübbelerin fare pisliğiyle lekelenmediğinden emin olmak için elini büfenin içine daldırdı. Eline yumuşak ve kıvrımdayan bir şeyler geldi. Süngertaşı gibi pürüzlü bir dil parmaklarını yaladı. Elini büfeden çıkardı ve asasını aradı. Ucunu büfenin ardına hızla vurdu ve içindekini çıkardı. Gözleri yeni açılmış bir çift kedi yavrusu kıvrılmış kenarda yatıyordu.

Hayal kırıklığının tadı safraya benziyordu ve Peder Andrew'in ağzını doldurmuş, ağzının içini kin gibi acılaştırırmıştı. İşte mucizesi. Münzevi'nin baktığı dişi kedinin marifeti. Şeytanın akrabası sunağına günah bulaştırmış, kutsal olmayan zürriyetini Kurtarıcı'nın resmi altında doğurma cüreti göstermişti.

Yavru kediler yeni bir ortamda olduklarını fark etmiş ve

titreyen bacaklarıyla İsa'ya ait portrenin etrafında gezinmeye başlamışlardı. Asasını bir kez daha kullanarak sunağı hayvanlardan temizledi. Artık hayvanların sayısı üçe çıkmıştı ve sonraki yavrulama döneminde daha da artacaktı. Jezebel –Ne kadar da uygun bir ad. Babil fahişesi. Muhtemelen şu sıralar yavrularını terk etmiş, dışarıda fahişelik yapıyor, günahkâr doğasını tatmin ediyordu.

Kararlılıkla giyinme odasına giderek küçük bir kutu aradı. Görevine pek uygun düşmeyen küfürler mırıldanarak bir ip, bir çuval ve büyük bir taşla geri döndü. Birkaç saniye içinde yavru kedileri toplamış, onları taşla birlikte çuvala atmış ve ağzını bağlamıştı. Çuval kıvranıyor, çaresizlikle küçük bombeler oluşturunuyordu. Küçük hayvanlardan ne kadar da çok çılglık ve mızıltı çıkıyordu böyle. Bir an -sadece bir an- içi sızladı. Sonra yeniden lekeli sunak örtüsüne baktı. Elinde patlayan mucizesine.

Ardında bir tıslama sesi duyduğunda çuvalı omzuna atmış kapıya doğru ilerliyordu. Arkasını döndüğünde yüzüne doğru atılan anne kediyle karşılaştı. Tırmıklarını gözüne doğru uzatmıştı. Kedi boynundan yakaladı ama o sırada yanağı tırmalanmış, kanamaya başlamıştı bile (bu yaranın izini yaşlanana dek taşıyacaktı). Elindeki hayvan bir tavukmuş gibi boynunu kırdı. Ardından çuvalı açtı ve anne kediye de yavrularının yanına fırlattı.

Çuvalı Piskopos Köprüsü üzerinden Wensum Nehri'ne attı.

“Peder Andrew, kedimi gördünüz mü?” diye sordu Münzevi itiraflarını bitirdikten sonra. “Neredeyse üç haftadır ortalarda yok. Daha önce hiç bu kadar uzun süre kaybolmamıştı.”

Julian, adamın yanağındaki sargıyı parmaklayışını izledi.

“Birkaç gündür görmedim,” dedi adam.

Kadına hitap ederken rahibin sesinde bir acelecilik, rahatsızlığa benzer bir şeyler vardı. Bakışlarını ondan kaçırıyordu. Piskoposun ziyaretinden beri böyleydi. Acaba piskopos adamla onun hakkında konuşmuş muydu? Belki de papaza, kadını komünyon hakkından mahrum etmesi talimatını vermişti. Papaz her gün ona İsa'nın etini ve kanını ilgisizce sunarken bunu merak ediyordu. Sadece kuruntu da olabilirdi. Belki de piskopos yumuşamış ya da papaza Münzevi'nin haklarından mahrum edildiğini söylemeyi unutmıştı. Komünyon ekmeğini ağzına her alışında rahatlıyordu.

"Peder, Alice'in penceresine gelerseniz yaranızı sarayım. Üç gün önce değiştirmiştik."

Birkaç dakika sonra adam Alice'in odasına girmiş ve pence-
renin diğer tarafında Julian'ın karşısına oturmuştu. Omuzları
öne doğru düşmüştü. Kadına bakmak istemiyor gibiydi.
Zeminde bu kadar ilginç olan ne vardı ki? Yoksa kadının he-
retiklikle suçlanarak münzeviliğinin elinden alınacağı tehlike-
siyle karşı karşıya olduğunu bildiği için mi bakamıyordu ona?
Sargıyı kesmek için dikiş makasını aldı.

"Hızla iyileşiyor," dedi. Yarayı incelemek için pencereye
doğru eğilmişti. "Artık sargıya gerek yok."

"Hâlâ sızlıyor."

"Piskopos geçen hafta bana Carrow Manastırı'nın kütüphane-
sinden birkaç kitap gönderdi." Ses tonunu sıradan bir şeyden
bahsediyormuş gibi tutmaya çalışmıştı. Bir yandan da parma-
ğının ucundaki merhemle yara izinin üzerinde geziniyordu.
"Size de bir şeyler gönderdi mi?" diye sordu. Peder Andrew'in
teoloji öğrencisi olup olmadığını bile bilmiyordu hâlbuki. Bu
tür manevi konuları hiç konuşmazlardı. Aslına bakılırsa hiçbir
şey konuşmazlardı. Kadın adamın karşısında günah çıkarırdı,
o kadar. Adam her gün komünyon ayini için tapınak camında
belirirdi. İlişkileri bu ibadet etrafında dönüyordu.

“Piskopos benimle pek görüşmez,” dedi.

“Geçen hafta salı günü ziyaretime geldi. Sizin de onu görmüş olduğunuzu düşünmüştüm.”

“Geçen salı asılacak bir adamın Ölüm Duası’nı yapmak için Kale Hapishanesi’ne çağırılmıştım.”

Kadının eli adamın yaralı yanağının üzerinde donup kaldı. İsmi sormaya cesaret edebilir miydi?

“Bir mahkûmun son duası mı? Bu olağan bir şey mi?”

“Suçlu günah çıkarmak isterse Kilise bunu yerine getirmeye çalışır.”

“Bu adam... adam... ne suç işlemiş?”

“Krala ait geyiklerden birini izinsiz olarak avlamış.”

Finn değildi. Ama zavallı bir köylü, bir baba ya da bir koca, yahut birinin oğlu, sofrasına et koyma cüreti gösterdiği için ölmüştü. Kadının eli yaranın üzerinde gezinmeye devam etti.

“Zavallı adamın ruhu için dua edeceğim,” dedi merhem kavanozunun kapağını kaparken. “Bunu yanınıza alın. Her gün yaranıza sürün. Korkarım yanağınızda dikenli çalılar budarken daha dikkatli olmanızı hatırlatmak için küçük bir yara izi kalacak.”

“Dikenli çalılar mı? Ah. Evet. Dikkat. Daha dikkatli olacağım.”

“Düşerken dallar gözünüze gelmediği için şanslısınız.”

“Evet, şanslıydım,” dedi adam. Sonra sanki bir anda aklına gelmiş gibi ekledi: “Onarılması gereken bir sunak örtüsü var. Dikişleri sökülmüş... dikkatsiz çıraklar. Onarmanız için tapınak camına bırakacağım. Piskoposun gönderdiği kitapları bitirdikten sonra tabii.”

“Hemen yaparım.”

Adam ayrılmak için ayağa kalktı. Sonra bir an duraksadı. Piskoposla ilgili bir şey mi söyleyecekti? Ortodoksi konusunda ona yaklaşmak için laf mı alıyordu?

“Münzevi...”

“Evet?”

“Kediniz hakkında.”

“Ah. Kedim. Jezebel. Evet?”

“Bunca zaman sonra muhtemelen geri dönmeyecektir.”

Bir sessizlik. Adam kadının arkasındaki komünyon penceresinden karanlık tapınağın içine bakıyor gibiydi. “Size yeni bir kedi getireceğim.”

Ertesi gün yaşlı bir kedi bahçe penceresinde belirdi. Oldukça şişman, yavaş ve tembeldi. Carrow Manastırı’nın mutfağından beslenen emekli bir fare avcısı. Zamanının çoğunu bahçe penceresinin önünde uyuklayıp tapınağa doğru ilerleyen fareleri görmezden gelerek geçiriyordu.

On bir kutsal adam bütün dünyayı gerçek dine iman ettirdi. Bir insanın bütün davranışlarının çok daha kolay dönüşebileceğini düşünüyorum. Çok fazla üstadımız, papazımız ve vaizimiz, başımızda ise bir papamız var.

—WILLIAM LANGLAND,
PIERS PLOWMAN (14. YÜZYIL)

Yarım-Tom geride kalan iki hafta boyunca iki kez Finn'e ulaşmaya çalışmıştı. Her perşembe pazaryerine doğru zorlu bir yolculuk yapmasının nedeni satacak çok şeyinin olması değildi –kış aylarında alıcılar da satıcılar da azalırdı. Arkadaşını görebileceğine dair umudunu ısrarla sürdürüyordu. Ve her perşembe günü geri çevriliyordu. Bir defasında onu Beggar's Daughter'da -Finn'in yardıma geldiği gün- hırpalayan aksi gardiyan, diğerindeyse mahkûmun hiçbir şey söylemediğini iddia eden mübaşir tarafından geri gönderilmişti. İkisinin de bataklıktan gelen bir cüce için sabrı yoktu.

Bu sefer Finn'i görmeye kararlıydı ve bir planı vardı. Çarşamba günü Blackingham'a doğru uzun bir yolculuk yapmıştı ve bunun tek nedeni yaşlı aşçının -son zamanlarda ondan hoşlanmaz olmuştu- sebze çorbasından içmek ya da arı

ağacının içinde şarkı söyleyerek onu korkutan güzel kızı görmek değildi. Boyunu uzatamazdı ama soylu bir malikânenin üniformasını giyerek konumunu yükseltebilirdi. Düklere has bir ev, onu bir deve dönüştürebilirdi.

Birlikte Blackingham'ın çamaşırhanesinden bir üniforma çalmaya karar verdiklerinde Magda'ya, "*Kısa* bir sağdıç," demişti.

Kız elinde çalınmış üniformayla geldi. Yanan ateşle ve ocağın üzerinde dumanı tüten güveçle sıcacık bir mağaraya benzeyen mutfakta yalnızlardı. Adam mavi renkli tuniği başının üzerinden geçirince Magda güldü. Yarım-Tom, kızın gülmesini umursamadı. Kollarını havaya kaldırarak uzun kumaşı bir soyтары gibi sallayıp onu daha da çok güldürdü. Tom'a göre, Magda'nın kahkahası en az bal likörü kadar sarhoş ediciydi – ve onun kadar zor bulunuyordu, zira kız nadiren gülüyordu.

"Bir korkuluk olarak gidersen pek saygı görmezsin," dedi. O kadar çok gülmüştü ki yanaklarından yaşlar süzülüyordu. "Seni de Bay Finn'le birlikte zindana atabilirler."

Yarım-Tom daha önce kızın hiç bu kadar çok kelimeyi art arda dizdiğini duymamıştı. Keşke boyu biraz daha uzun olsaydı. Daha uzun bacaklar üstünde yürüseydi. O zaman daha fazlasını umabilirdi. Kız bir düşünceye odaklanmış gibi dudaklarını büzdü ve bıçağa uzanarak cüceye bir taburenin üstüne çıkmasını söyledi.

Uzun gelen kumaşı kesmeye başladı: Önce kollar, sonra bacaklar. "Sabit dur. Leydi Kathryn'ın üniformasına kan bu-laştırmak istemezsin değil mi?"

Cüce, sanki ormanda beslenen bir geyiği izliyormuş gibi hareketsizce durdu. Kızın irkilmesine neden olup da bu yakınlığın büyüsunü bozmamak için nefes almaya bile korkuyordu. Uzanıp saçına dokunmak istiyor ama cesaret edemiyordu. Büyük ahşap kapının menteşelerinin gıcırtısını duymuştu

bile –Agnes dönüyordu. Yarım bir adamın kızı gibi gördüğü biriyle yakınlaştığına dair bir emareyi hoş karşılamazdı.

Agnes şalgam dolu bir sepeti yere bırakırken “Siz ikiniz ne aptallıklar peşindesiniz?” diye sordu.

Magda kesip biçme işine ara verdi. “Hava çok soğuk. Onları almak için mahzene beni gönderseydin ya.”

“Bu adam niçin süslenmiş? Noel geçti. Maskaralık sezonu kapandı.” Yerdeki yırtık kumaşları alarak yakından inceledi. “Tanrım! Mahvettiğin şey Blackingham’ın üniforması çocuk! Neler geçiyor sizin aklınızdan? O kaliteli, mavi kumaş hiç de ucuz değil. Leydi Kathryn elimizde ne var ne yoksa alacak – gerçi birimiz bile o kadar etmeyiz.” Cüceye baktı.

Yarım-Tom planını açıkladı.

Ellerini beline koymuş, kaşları çatılmış, alnı kırıkmış olan Agnes uzun süren bir dakika boyunca düşündü. Yarım-Tom ona bakarak gülümsüyordu. Hırçınlığına rağmen -hazinesini korumak istediği için hırçınlaşıyorsa onu kim suçlayabilirdi ki- iyi yürekli olduğundan şüphesi yoktu. “Tek yol bu,” dedi.

“Kenarları yapmak için iğnemi getireyim,” dedi aşçı. “O parçaları da sakla Magda. Çöpe atılamayacak kadar kaliteli kumaşlar.”

Yarım-Tom ertesi gün kale kapısında baş gardiyanın karşısına çıktı.

“Blackingham’ın leydisinden mahkûm Finn’e bir mesaj getirdim.”

Gardiyan sandalyesinden kalkmaksızın adamı baştan ayağa süzdü. Yarım-Tom elinde tuttuğu rulo hâlindeki kâğıdı memurun burnuna doğru salladı –aslında elindeki bir mektup değil, Blackingham mutfağı için hazırlanmış eski bir sipariş listesiydi. Mührü yeniden ısıtmaya çalışırken Magda ona yardımcı olmuştu. Böylece hiç açılmamış gibi görünüyordu.

Gardiyan kâğıdı almak için uzandı. Yarım-Tom kâğıdı çeke-
rek arkasına sakladı.

“Leydi Kathryn mührün ancak Finn tarafından kırılabil-
leceğini söyledi. Adam ve kızıyla ilgili özel meseleler. Leydi
Kathryn mahkûmu görmeme izin verilmesini, böylece kızın
babasına kötü davranılmadığından emin olacağını söyledi.”

Gardiyan düşünceli görünüyordu. Ama harekete geçmedi.

Yarım-Tom, “Leydi Kathryn Sör Guy de Fontaine’in bir
arkadaşıdır,” dedi.

“Şerifin onayı var mı?”

“Şerife sorması gerekirse sizin, onun ricasını geri çevirdi-
ğinizi de anlatmak zorunda kalır, öyle değil mi?” Abartılı bir
şekilde iç geçirdi. “Ve bu da şerifi kızdırabilir.”

Gardiyan iyi niyetle gülümsedi. “Tam bir adam gibi pazar-
lık ediyorsun.” Ayağa kalktı. “Beni takip et.”

Yarım-Tom, dönen merdivenlerde iki kat boyunca adamı
izledi. Merdivenlerin sonuna gelince gardiyan demir parmak-
lıklı bir kapıyı belinden çektiği büyük bir anahtarla açtı ve
Yarım-Tom’a girişte beklemesini söyledi. “Piskoposun özel
mahkûmu. Satranç oynuyorlarsa Ekselansları rahatsız edil-
mek istemeyecektir.”

“Piskopos mu?”

“Evet. Haftada bir ziyaretine geliyor. Teoloji üzerine tartış-
malar yapıyorlar.”

Yarım-Tom, “teoloji” kelimesinin anlamını bilmiyordu.
Bir piskopos bir mahkûmu neden ziyaret ederdi ki –tabii sor-
gulamayacaksa? Yarım-Tom’un omuzlarına, bir rahip cübbe-
sinin kapşonu gibi kötü bir his çöktü. Askılar, kasnaklar, çivi-
li kafesler ve kızgın demirlerle ilgili bir sürü korkunç hikâye
duymuştu. Bu işe burnunu sokmak için delirmiş olması ge-
rekiyordu. Ama adama borçluydu. En azından tezhipçi yerin
üstünde tutuluyordu. Buraya gelirken tırmandığı basamakla-

rın sayısına bakılırsa epeyce üstünde.

Gardiyan çok çabuk geri döndü. Başıyla Yarım-Tom'a hollün sonundaki odaya girebileceğini işaret etti. Orada demir kapı yoktu. Ahşap kapı ise ardına kadar açıktı. "Çıkmak istediğinde şuradaki parmaklığa vur yeter. Merdivenlerin dibinde bir gardiyan olacak."

Yarım-Tom eşikten geçip içeri girince öylesine rahatlamıştı ki neredeyse ağılıyacaktı. Oda temiz ve sıcaktı. Üstelik bir yatak ile bir çalışma masası vardı ve çalışma masasının hemen üzerindeki yüksek pencereden içeri ikinci güneşi doluyordu. Finn'i hemen tanıdı. Hatırladığından daha zayıftı ve çökmüştü ama Finn'di. Çalışma masasında oturmuş, fırçasını eline almıştı. Sanki tutsak değildi.

Yarım-Tom boğazını temizledi. Tezhipçi başını kaldırıp baktı. Yüzüne geniş bir tebessüm yayıldı.

"Yarım-Tom! Eski dostum, içeri gel." Finn dimdik bir hâlde ayağa kalktı. "Bu acı dolu gözlere ne güzel bir manzaranın sen! Blackingham'dan haber mi getirdin? Gel hadi. Benim sandalyeme otur. Ben biraz ayakta duracağım." Sandalyeyi küçük ateşin yanına yaklaştırırken göz kırptı. "Seni Leydi Kathryn göndermiş. Üniformadan öyle anlaşıyor."

Yarım-Tom eğilip büküldü. Sonra hâlini düşünerek güldü. "Üniforma sadece bir aldatmaca. Daha önce de seni görmeye çalıştım ama başaramadım. Ben de bu yüzden üniformayı *ödünç aldım*. Biraz yardımla tabii."

"Ah, sandım ki..."

Gözlerinde bitkin, yorgun bir bakış, yüzünde hayal kırıklığı vardı.

"Ama Blackingham'a geri döneceğim. Onlara rapor vermemi istediler."

Finn, Yarım-Tom'un nezaketen böyle söylediğini biliyor-muş gibi hafifçe gülümsedi. "Kızım? O iyi mi?"

“Aksi yönde bir haber duymadım. Tabii eminim ki babasını özlüyordur.” Yeni üniformasına zarar gelmemesine dikkat ederek yere oturdu. “Sandalyeyi sen al. Piskopos seni ziyaret ettiğinde nerede oturuyor?”

“Kendi sandalyesini getiriyor.”

“Canın mı yanıyor Bay Finn? Yanını tutuyorsun.” Yarım-Tom hayalinde daha önce beliren işkence aletlerini hatırladı.

“Syke’stan küçük bir hoşça kal armağanı. Beggar’s Daughter’daki serseriye hatırladın mı?”

“Sana borçluyum.”

“Bir arkadaşın bir arkadaşına ne kadar borcu varsa senin borcun da o. Ama bana yardım edebileceğin bir plan var.”

“Kaçış planı mı? Tam bana göre.”

“Hayır dostum, kaçış değil. Bu mümkün değil. Ama öncelikle sana yiyecek bir şeyler ikram edeyim. Hizmetkârim paylaşabileceğimiz miktarda yiyecek getiriyor. Bakalım neler varmış.” Ocağın yanında duran sepetin üzerindeki örtüyü kaldırdı. Odayı et çorbası ve sebzelerin iştah açıcı kokusu doldurdu.

“Hizmetkârın mı var?”

Finn’in kısık sesli kahkahası acıydı. “Son iki haftadır içinde bulunduğum şartlar çok düzeldi. Görünen o ki değerli bir köleyim.”

Yarım-Tom çalışma masasını inceledi –boya kutuları ve fırçalar. Bir köşede çivit mavisine boyanmış uzun, ahşap bir panel duruyordu. “Piskopos için çizim mi yapıyorsun?”

“Henry Dispenser katedral için beş panelli bir mihrap arkalığı istiyor. O sunak parçası hayatımın bağlı olduğu ip. Bir leydinin kurdelesindeki altın şerit gibi incelenek dek uzatmak niyetindeyim.”

Yarım-Tom başını iki yana sallayarak tezhipçinin uzattığı tabağı geri çevirdi. Finn’in bu yemekle bir hafta boyunca ida-

re etmek zorunda olmadığına emin olamazdı.

“Hadi. Ye şunu. Ben ne istersem yiyebiliyorum. Piskopos evcil hayvanlarını iyi besliyor.”

“Emin misin?”

“Eminim. Hatta artanları genellikle pencereden atıp nehirdeki balıkları besliyorum. Ama sanırım kırıntılar onları hayal kırıklığına uğrattıyor. Onları ısıtacak ve hayatta kalmalarını sağlayacak bir şeyler bekliyor olmalılar.”

“Nehir burada derinleşiyor. Buradan atlayan bir insan ölmez. Tabii yüzme biliyorsa,” dedi Yarım-Tom öneri sunar gibi.

“Düşünmem gereken bir kızım var,” dedi Finn. “Onu tehlikeye atamam. Sen de burada devreye giriyorsun.”

“Ne istersen.”

“Kızım ile aramda bir haberci rolü üstlenmek istersen onu babasının hâlâ hayatta olduğuna ikna et. Ona götürmen için bir mektup vereceğim.” Yüzünden bir pencere kanadının kapanışına benzer bir ifade geçti. “Bir mektup da Leydi Kathryn için. Önceden yazmıştım. Güvenebileceğim birini bekliyordum.” Boya ve fırça sandığını karıştırarak rulo yapılmış iki kâğıt çıkardı. Yarım-Tom kâğıtları aldı. Süslü bir kemer ileştirilmiş tuniğinin içine yerleştirirken gömlekte bu amaçla kullanılacak küçük bir yırtmaç olduğuna sevindi.

“Bugün iletirim.”

Finn bir an gözlerini kapadı. Yüz kaslarının gevşediği görülüyordu. “Bir şey daha var,” dedi.

“Söyle.”

“Wycliffe metinleri. İngilizce çevirinin önemine ikna oldum. Tanrı, piskopos ve onun gibilerin kullanma hakkını elinde tutacakları bir şey değil. Wycliffe’in *John İncili*’nden bir parça alıp alamayacağına bak. Alabilirsen bana getir—”

Yarım-Tom gülümsedi. Mavi tuniğinin içine uzandı ve Finn’e sarılmış bir paket uzattı. Üzerinde Oxford mührü var-

di. “Üstâ Wycliffe son gönderdiklerini götürdüğüm zaman vermişti,” dedi.

“Güzel. Artık zamanımı piskoposun kaprislerinden daha değerli bir şeye harcayabilirim. Ama çevirilerin burada bulunmasını göze alamam. Hücremi istedikleri zaman arayabilirler. Yani eğer Blackingham’a mesaj götürüp getiren biri kılığında gelip çizimleri tamamlanmış metinleri benden alırsan Oxford’a sadece bir kez gitmen yeter. Dağıtım için Lollard papazına verebileceğin sade kopyalar hazırlayacağım.”

“Da..?”

“Yaymak. Papazlar, *Kutsal Metinler*’i okuyabilsinler diye bunları halka dağıtıyor.”

“Ya piskopos sürpriz bir ziyaret yaparak seni bunlar üzerinde çalışırken görürse?” Yarım-Tom’un gözünde, bir an işkence askısı ve kasnak belirdi.

“Kendisi gelmeden önce hep hizmetçilerini gönderiyor. Ama seni uyarmalıyım dostum. Bu iş, bağlantılı olan herkes için çok tehlikeli. Piskopos, Wycliffe ve takipçilerini heretiklik suçlamasıyla yargılamak için can atıyor. Wycliffe Dük’ün korumasında ama sen değilsin.”

“Piskoposun yoluna çıkmamayı başaracak kadar zekiyim,” dedi Yarım-Tom teminat verircesine.

“Biliyorum. Bu işte varsın, öyle mi?”

“Evet. Tekrar geleceğim. Söz veriyorum.” Ayağa kalktı ve tuniğine dokunarak içerideki mektupları kontrol etti.

Finn de ayağa kalkarak elini uzattı.

“Seni bekliyor olacağım eski dostum.”

Pencerenin pervazına bir karga kondu ve bir ekmek kırıntısını aldı. Ardından da kanatlanıp uçtu. Yarım-Tom, Finn’in kuşa bakışını izledi. O an, adamın özgürlük hasretini adeta içinde hissetti.

Colin, arkalarından koşan akrobatı işaret ettiğinde turne arabası Norwich'ten çıkmış Acre kalesine doğru ilerliyordu. Birisi, "Yavaşla sürücü," diye bağırdı. Kaslı adam bir kolunu kaldırarak arkadaşını arabanın içine çekti. Bir battaniye yığınının üzerine oturan akrobat, elini Colin'in dizine vurdu ve mektubunu verdiğini söyledi.

Colin yaklaşık bir aydır annesine haber göndermeye çalışıyordu. Ama ekip zevklerine göre bir oyun alanı bularak orada vakit geçirmişti. Programlarında esneklik yapmazlarsa bir işe yaramazdı.

"Güzel bir ev delikanlı. Hem de çok büyük. Ama içerisi biraz ıssızdı. Birilerini bulmak için mutfaka gitmem gerekti. Yaşlı aşçı bana bunları verdi."

Yağlı kâğıdı açan Colin, Agnes'in mayalı ekmeğinin o bildik kokusunu hemen tanıdı. Özlemle boğazı düğüm düğüm oldu. Mektubu kendi götürmeliydi. Hatta daha iyisi eve dönmeli ve annesine fikrini değiştirdiğini söylemeliydi. Ama John'un hayaleti omzuna dokundu. Gözlerini kapadığında çobanın boşalmış, kapkara göz çukurlarını gördü. Ekibe katıldığından beri bu görüntü hayaline girmemişti.

"Mutfakta başka kimse var mıydı?"

"Sadece yoldan geçerken uğrayan bir cüce ve oldukça güzel, sarışın bir kız. O da çok sıcak davrandı."

Glynis. Colin etrafı örtülü arabanın karanlığında yüzünün kızardığını hissetti. "Sıcak" davranmanın neşeli ve yan yan bakarak gerçekleştirilirse sonuçlarının neler olabileceğini iyi biliyordu. Şeytanın aklına sokmaya çalıştıklarını ve o istenmeyen bildik dürtüleri uzaklaştırmak için kendini çimdikledi.

"Mektubu bıraktın mı?"

Araba engebeli yolda sarsıldı. Yanında oturanlardan biri birasını döktü ve sürücüye bağırıp küfürler ederek dikkatli olmasını söyledi.

“Evet delikanlı, mektubu bıraktım. Zavallı annen şu sıralar muhtemelen küçük yavrusunun bir gösteri ekibiyle kaçışına ağılıyordur. Ama boş ver bunları. Sana iyi bakacağız ve bahar geldiğinde dinç ve sağlıklı bir şekilde rahiplere teslim edeceğiz.”

İçlerinden biri, “Ve çok daha bilgili bir şekilde,” diyerek araya girdi.

Bir kupa birayı elden ele gezdiren soytarılar topluluğu soğuga aldırıyor gibiydi. Colin daha önce hiç bu tür bir bira içmemişti. Sadece sulandırılmış şarap ve evdeki normal bira. Alfred’in bunu bu kadar sevmesi boşuna değildi demek. Biraz acıydı ama insanın içini ısıtıyor ve arkadaşlarını neşelendiriyordu. Arabanın arka tarafından biri flüt üflemeye başladı. Bir diğeri de ona eşlik ederek şarkıya girdi. Colin müziği seviyordu. Bira gibi müzik de eve duyduğu özlemi yatıştırıyordu.

Kathryn mutfakta yalnızdı. Agnes’ten Rose’un şişmiş bilekleri için ilaç istemeye gelmişti. Ama aşçı da bulaşıkçı da mutfakta değildi. Arkasındaki kapının açıldığını duyduğunda merhem kendi hazırlıyordu. Agnes’in geldiğini düşünerek arkasını döndü. Blackingham’ın canlı renkleri olan fakat kötü bir şekilde uyarlanmış üniformasını giymiş olan bir cüce başını eğerek selam verdi. Siperlikli şapkasının püskülü yere değiyordu. “Hanımefendi için bir mektup getirdim,” dedi. Elini tuniğinin içine daldırarak rulo hâline getirilmiş kâğıt parçasını çıkardı.

Kathryn, cüceyi daha önce de görmüştü. Bir ya da iki kez Finn’e mesaj getirmişti. Onu Blackingham üniforması içinde gördüğüne şaşırdığı da söylenemezdi. Agnes gelip kayıp üniformayla ilgili açıklama yapmıştı. Kathryn bu konuda herhangi bir onay sözcüğü söylemese de duyunca sevinmişti. Şerife ihtiyatlı bir şekilde sorular sormuş, mahkûmun hayatta

olduğunu ve Kale Hapishanesi'nde yargılanmayı beklediğini bildiren kaba bir yanıt almıştı. Ama bu iki hafta önceydi. Neredeyse bir ömür.

Cüce, hâlâ orada olduğunu hatırlatmak ister gibi öksürdü. Kadın kâğıdı elinden aldı ama açmadı. Üzerinde resmi bir mühür yoktu. Bir idam haberi olsa şüphesiz resmi mührü olurdu. Bütün bedenini titreme sardı. Destek almak için kalçasını arkasındaki masaya dayadı. Küçük adam ateşin önünde kıpırdanıp dururken kasketli şapkası da adeta dans ediyordu –sarıнын üzerinden atlayan mavi bir alev. Neden sabit durmıyordu ki? Kathryn'ın parmakları kâğıdı sımsıkı sarmıştı. Açmak çok kolaydı. İçindekileri okumak. Ama yapamıyordu.

“Bu... Bu benim için mi?”

Kim için olabilirdi ki? Tabii ki Rose'a yazılmadıysa.

“Evet leydim. Leydi Rose için de bir mektup var.” Elini uzatarak diğer ruloyu da çıkardı.

Evet. İşte. Arzuladığı, uğruna acı çektiği haber.

“Kale Hapishanesi'nden mi?” Sözcükler boğazında düğümleniyordu.

“Evet leydim. Bizzat Bay Finn'den.”

“Onu gördün mü?”

“Gördüm. Kendi gözlerimle.”

“O... O iyi mi?”

“Son haftalarda çok çekti. Ama hâlâ yaşıyor. Üstelik hücresi diğer mahkûmların yukarısında.”

Kathryn bir an soluğunu tuttuğunu fark etti. Sertçe bıraktı nefesini. Sonra “Nasıl görünüyordu?” diye sordu.

Cüce kıpırdanmayı kesti. Gözlerini kadına çevirdi. “Çok çile çekmiş bir adam gibi görünüyordu.”

“Bedeninde... İzler var mıydı?”

“İz mi?”

“Kesik, yanık?” diye sordu kulak tırmalayıcı bir fısıltıyla.

“Hayır leydim. Kaburgalarında br sorun var, yürürken ak-sıyor ama iyileşecek. Fakat çok zayıflamış olduğunu söyleye-bilirim.”

“Peki... Şeyi... Kızını sordu mu?”

“Evet leydim. Onun için duyduğu endişe yüzünden acı çekiyor. Bir ricası—”

Kapı, soğuk rüzgârı içeri alarak açıldı ve elinde iki baş-sız güvercinle birlikte Agnes içeri girdi. Güvercinlerin kopuk boyunlarından, Agnes’in sol elinde tuttuğu bir tasa kan dam-lıyordu. Bulaşıkçı kız da arkasından girerek kapıyı kapattı. Ateşin önünde duran cüceyi görünce gülümsedi. Aralarında bir bakışma geçti. Kathryn kızın aşırılan üniforma meselesin-deki rolünü düşündü. Magda, adı buydu. Kız Kathryn’e hoş bir reverans yaptı. Kathryn de bir baş işaretiyle kızın selamını aldı.

“Agnes görünen o ki Blackingham’a bağlı olarak çalışan yeni bir seyisimiz var. Ona yiyecek bir şeyler ikram et ve bu gece kalabileceği bir yer ayarlaması için Simpson’a haber gön-der.” Sonra cüceye döndü. “Üniformamı giydiğine göre en azından adını bilmeliyim.”

“Bana Yarım-Tom derler.”

“Güzel. Yarım-Tom. Bu geceyi burada geçirirsen çok mem-nun olurum.” Elindeki kâğıdı tartar gibi kaldırdı. Hafifliği, içindeki sözcüklerin tesirini maskeliyordu. “Getirdiğin me-saj cevap gerektiriyor olabilir. Odama çekilip okuyacağım.” Diğer kâğıdı almak için uzandı. “Bunu da tezhipçinin kızına vereceğim.”

Bir anda asıl işini hatırladı. “Agnes, kızcağız yine kötüleş-ti. Demlenir demlenmez Magda’yla ona bitki çayı gönder.” Sonra Yarım-Tom’a döndü. “Tezhipçiyle tekrar iletişim kura-bileceksin değil mi? Sabah cevabımı götürebilirsin?”

“Evet leydim. Malikânenizin üniforması sayesinde.”

*

Kathryn odasına girince yatağın üzerine oturarak titremesini durdurmak için perdelere tutundu. Rulo hâlindeki iki kâğıt hemen yanında, yatak örtüsünün üzerinde duruyordu. Mavi kurdeleyle bağlanmış olan, cücenin onun için getirdiği idi. Rose'un mektubu kızıl bir kurdeleyle bağlanmıştı. İkisini de almadı. Elleri mektuplara uzanmak yerine dört direğe ipek şeritlerle bağlanmış olan yatak perdelerinden birinin ağır işlesmesini düzeltmeye başladı. Başka bir zaman diliminde, mutlu olduğu günlerde bu perdeler, içindekileri gizlemek için çözülmüş ve kapatılırdı. Hatırlayınca içine derin bir keder çöktü. "Böyle bir mutluluğu yeniden bulacağımı hiç düşünmüyordum," demişti Finn saçlarına nefesini üfleyerek. Bedeni Kathryn'in bedenini sarmıştı. İlk birliktelikleri. Daha fazla düşünmeye dayanamadı.

Titreyen ellerle mavi kurdeleli kâğıdı aldı ve açtı. İkinci güneşinin loş ışığında görebilmek için duvardaki şamdana yaklaştırdı. Hatırladığı gibi kalın olmasa da bu kalem darbeleri kesinlikle onun el yazısıydı. Aşağı doğru indikçe içeri kayan girişler, baş harflerde mükemmel bir vurgu. Parmaklarını kâğıdın üzerinde gezdirdi. Mektubu bir anlığına dudaklarına değdirdi. Sonra kendini sersem gibi hissederek sözcükleri okumaya başladı –ne yani, dudaklarıyla içeriği kutsamayı mı umuyordu?

Kale Hapishanesi
İsa Efendimizin 1380. yılının ikinci ayı

Leydim,

(İsminden o kadar mı nefret ediyordu da yazamamıştı?)

Bir zamanlar yüreğimin en ateşli arzularının nesnesi olan kadının ihanetiyle yaralanmış biri olarak korkunç bir sıkıntıyla yazıyorum size.

(Bir zamanlar. Bir zamanlar demişti. Devamını okumak istemiyordu ama nemli gözlerini kâğıttan alamadı.)

İhanet dolu sözcüklerle ölümcül bir yara aldım fakat tüm umutların yitirilmesiyle birlikte nefret verici bir hâl olmuş olan varlığıma katlanmak zorundayım. Leydimin kulaklarını gardiyanların elinden çektiklerimin can sıkıcı detaylarıyla meşgul etmeyeceğim. Blackingham'ın leydisinden hâlâ bir araştırma ya da müdahale gelmesini, gerekli zamanda masum olduğuma dair bir itirazda bulunmamasını ancak kaderimin başıma getirdikleri karşısındaki kayıtsızlığına yahut daha da beteri aleyhimdeki tanıklığıyla üzerime kalan suçları gerçekten inanmasına yorabiliyorum. İki ihtimal de buradaki hiçbir işkencecinin çektiremeyeceği kadar büyük bir acı kaynağı. Bu sefil varlığıma sıkı sıkıya sarılmam için geriye tek bir neden kaldı. Çocuğumu yetim bırakmaya çağırm. O yüzden sana, bir zamanlar paylaştığımız aşk adına (Burada harfler dalgalanıyordu. Kathryn'in gözlerinde biriken yaşlar yüzünden miydi yoksa Finn'in elinin titremesinden mi?) sana yalvarıyorum, ben onun için bir yer ayarlayana kadar kızımı çatının altında tut ve ona destek ol. Bu şartlarda bile sana karşılığını ödeyecek kaynaklarım var.

Senden bir şey daha istiyorum. Hatta tüm çaresizliğime karşın sana yalvarıyorum. Rose'a bir at ve ona eşlik edecek birini temin ederek beni ziyaret etmesini sağla.

Onu bizzat görmeli ve babasının onu terk etmediğine inandırmalıyım.

Kâğıdın sonundaysa sanki bir yırtık gibi ismi yazıyordu sadece. Kutsama yok, sevgi sözcükleri ok. Sadece *Tezhipçi Finn*. Öyle sert yazılmıştı ki muhtemelen o kısmı yazarken kalemin ucunu kırmıştı.

Kathryn kâğıdı yeniden rulo hâline getirerek mavi kurdeleyi bağladı, diğer mektubun yanına koydu. Biraz sonra bir kez daha okudu. Rose'un bakımı için para ödemek zorunda olduğunu düşünmesi Kathryn'in canını yakmıştı. Son kez birlikte olduklarında, "Tek düşündüğün kazanç mı?" diye sormuştu. Finn'in gümüş paraları yatağın kenarına koyduğu, Kathryn'in adamı Yahudi bir kadına âşık olduğu için yanından gönderdiği gündü. Titreyen elleriyle yatak örtüsünü düzeltti. Şimdi olsa onu yatağından kovmazdı. Binlerce Yahudi'yle yatmış olsa bile.

Diğer ruloyu aldı. Etrafını saran kızıl kurdelede parmaklarını gezdirdi. Rose bu saatlerde uyuyor olmalıydı. Kathryn titreyen parmaklarıyla kurdeleyi açtı. Gözleri Finn'in kızına yazdığı sevgi dolu sözcükleri yalayıp yuttu. Umutsuzluktan eser yoktu –burada sadece cesaret, güven veren tatlı kelimeler, her şeyin düzeleceğine dair umut dolu sözler ve kızına kavuşacağı zamana kadar kızının gelip onu görmesi ricası vardı. İspanya'dan bahsediyordu. *Endülü'sü görmek ister misin?* Umut tazelemek ve kızını teselli etmek için söylenmiş sözler miydi yoksa başka diyarlara, Blackingham'dan, Kathryn'den uzaklara gitmeyi mi planlıyordu?

Yatağın üzerindeki fener söndü. Batan güneşin solgun ışığı karanlıkta kalan odaya gelmiyordu. Rose'un mektubunu da kendi mektubunun içine sararak giysi sandığına yerleştirdi. Babasının ondan istediği şeyi öğrenmek şimdilik kızı üzme-

ten başka bir şeye yaramazdı. Rose güçlü, iradeli bir kızdı. On iki millik Norwich yolunu tek başına almaya bile kalkardı. Bu durumda da kesinlikle düşük yapardı. Her ne kadar bu Kathryn için iyi bir şey olsa da Finn'in kızının başına bir şey gelmesine izin veremezdi. Onun sorumluluğundayken değil. Vicdanı zaten yeterince sızlıyordu.

Kathryn loş odasında yatağına uzandı. Başındaki o zonklayan ağrıyı geçirmeye çalışıyordu. Sabah olunca Rose'a bir habercinin gelip babasının iyi olduğunu, ona sevgilerini gönderdiğini ve ilkbaharda görüşmeyi umduğunu iletteğini söyleyecekti. Mektuptan ise hiç bahsetmeyecekti.

Glynis yemeğini getirene kadar -dakikalar mı geçmişti yoksa saatler mi?- gözlerini kapamış, karanlıkta öylece uzanmıştı.

Kız sönmüş olan fenerdeki mumu değiştirerek şöminede çatırdayan ateşle yaktı. "Benim de size bir mektubum var," dedi. Cebinden katlanmış bir kâğıt çıkardı.

Kathryn doğruldu, saçlarını geriye attı. Parmaklarının altındaki yağlı saç tutamları ona yabancıydı. "Mektubu ver, yemeği değil."

"Oldukça yakışıklı bir çocuk bıraktı. Colchester'dan gelen bir gösteri ekibinden olduğunu söyledi."

"Umarım Agnes onları göndermiştir. Soytarılara ya da şenlikçilere ihtiyacımız yok."

Kâğıdı açtı -lekeli ve yıpranmıştı, ter kokuyordu.

"Başka bir şey var mıydı leydim?"

"Aşçıya söyle sabah cüceyi göndersin. Onunla gönderilecek bir mesajım yok."

Söylenecek ne vardı ki? Finn'in papazı öldürmediğini biliyordu. Ama onun öldürdüğünü düşünse bile Alfred için korkmadıkça onu ele vermezdi. Hiçbir şey değişmemişti. Oğlunun kızıl buklelerini idam sehpasında görmeye katlanamazdı. Adalet adına olsa bile. Üstelik Finn'i mahkûm et-

mek için yeterli kanıt yoktu. Cüce, “Sıradan mahkûmlardan yukarıda,” demişti. Finn’in dostları vardı. Zekiydi. Hayatta kalmayı başarırdı. Ama Alfred yapamazdı. O hem tahtın hem de Kilise’nin gözünü diktiği bir mülkün varisiydi.

Keşke Alfred gelip masum olduğunu söyleyebilseydi – ama Sör Guy oğlunu piskoposun Fransız papaya karşı başlatmayı hayal ettiği olası kutsal savaş için eğitim almak üzere muhafızlarıyla birlikte uzağa göndermişti. “Çatışmalar gerçekten başlarsa onu geri çağırabilirim.” Guy de Fontaigne bu vaadi, kendini sevdirmek için bir ikramda bulunmuş gibi vermişti –ya da kadına gücünü göstermek için. Şerif hiçbir şeyi karşılıksız yapmazdı. Ondan iyilik istemeyecekti. Henüz değil.

Glynis tepsiyi aldı. Kapıdan çıkarken “Yatmadan önce herhangi bir hizmete ihtiyacınız olacak mı?” diye sordu.

“Bu gece değil.

Kathryn, kızın tebessümünü bastıramadığını fark etti ve kızdan yayılan enerjiyi gıptayla izledi. Muhtemelen boş gecisini sümüklü bir seyisle geçirme planları yapıyordu. Kathryn bu açıdan da ona gıpta ediyordu.

Glynis gidince Kathryn de dikkatini yeni gelen mektuba verdi.

Colin’in el yazısı! Kâğıtta yazanları açıklıkla okudu. Ardından da mektubu ellerinden bırakarak başını ellerinin arasına aldı. Endişelenmesi gereken bir şey daha çıkmıştı.

Colin’in Benediktin rahiplerinin bağrında güvende olduğunu düşünüyordu. Ama bu kadarcık rahatlık bile ona çok görülmüştü. Küçük oğlu, Rose’un rahmine bıraktığı tohum büyüüp serpilirken, bir grup ahlaksız soytarıyla -kurtların arasına düşmüş bir kuzu- kış boyunca orada burada gezecekti. Fakat en azından fiziksel bir zarar görmüş değildi. Gerçi böyle bir arkadaşlığın onun ruhuna ne gibi zararlar verece-

ğini kimse bilemezdi.

Cansız alevler arasında bir kor parçası kaydı. Kathryn odanın soğukunda iç çekti. Sonra yüzünü duvara döndü ve başındaki ağrıya teslim oldu. Bu kadarını da hak etmiyordu.

Bir anne kimi zaman çocuğunun düşmesiyle acı çeker ve kendince çok farklı şekillerde üzülür... Dünyevi bir anne muhtemelen çocuğunun ölümüne de üzükürken ilahi annemiz olan İsa, onun çocukları olarak bizlerin ölümü karşısında asla üzülemez.

- NORWICH'LI JULIAN, MANEVİ ANLATILAR

Kathryn'in Kale Hapishanesi'ne giden on iki millik yola çıkabilecek cesareti toplaması haftalar sürdü. Geceleri uyumuyor, zihninde ne varsa açık açık yüzleşiyor, Finn'e bütün bunların açıklamasını hangi kelimelerle yapacağını düşünüyordu. Hiçbir şey bulamadı. Ama Finn'e borçluydu. En azından Rose'a bakacağına dair bir teminat vermeli ve kızının neden onu görmeye gelemeyeceğini açıklamalıydı. O açıklamayı nasıl yapacağını Kathryn de bilmiyordu. Ama eğer onu görebilirse ve adam gözlerinin içine bakarsa belki de o gözlerde kendisine duyulan aşkı okuyabilirdi. Kim bilir belki de göremezdi. Ama yeniden uyuyabilmek için en azından denemesi gerektiğini biliyordu.

Daha önce saçlarını iki kez yaldızlı bir filenin içine toplamış, kenarları kürklü pelerinine sarınmış ve atına binmişti.

Üç mil süren Aylsham yolunu iki kez katetmişti. Ve iki kez, onu uygun bir mesafeden takip eden uşağıyla birlikte geri dönmüştü.

Ama bugün tertemiz bir şafak vardı. Sanki değirmen havuzu marta kadar buz kaplı olacaktı. Ufukta kış bulutları yoktu. Atı, yoldaki buzlanmış tepecikler arasında kolaylıkla yol alabilirdi. Dikkatini bira atölyesine, mutfağa, kilere ya da mahzenlere vermek zorunda değildi. Bir gün önce Simpson'la birlikte çiftçilerin hesaplarını da onaylamışlardı. Artık sığına-bileceği bir bahane kalmamıştı.

Aylsham kavşağına vardığında topuklarıyla atın sağrısına vurdu ve başını Norwich yönüne çevirdi. Pelerini savrularak atın sağrısını örttü. Başlığının kürklü kenarları rüzgârdan dalgalandı. Ama gözündeki yaşları kurutan acı ve soğuk rüzgâr hoşuna gitmişti.

Kathryn'i takip eden uşak Aylsham kavşağında beklentiyle atını dizginledi. Hanımı geri dönmeyince iç çekti ve yeleğini sıkıca sararak atını dört nala sürmeye başladı.

Finn pencerenin önünde durmuş dışarıyı izliyor, uzun süre yakın mesafeden çalıştığı için yorulan gözlerini dinlendiriyordu. Wycliffe'in metinleri yerine piskoposun paneli üzerine çalışıyor olmalıydı aslında. Ertesi gün cumaydı. Piskopos her cuma onu ziyarete geliyordu. Aslına bakılırsa Finn de bu teftişleri dört gözle bekliyordu. Yalnız bir adam için şeytan bile sevinçle karşılanacak bir arkadaştı. Gardiyanları ve hizmetindeki yarım akıllı uşak dışında gördüğü tek insan Yarım-Tom'du. Onu da ilk ziyaretinden sonra iki kez daha görmüştü. Birinde Blackingham'dan dönmüş ama herhangi bir mesaj getirmemişti. İkincisindeyse bitmiş olan Wycliffe metinlerini almaya gelmişti.

Aşağıda hafif kıvrımlarla ilerleyen nehir adeta donmuştu.

Soğuk kış manzarasına eşlik eden beyaz-mavi bir yola benziyordu. Bir kuşun bir buluta konamaması gibi üzerinde yürüyemediği bir yol. Nehir ile hapishaneyi bağlayan köprü'nün ötesini göremiyordu. Köprüde, arkasında onu izleyen bir uşakla birlikte ilerleyen bir kadından başka kimse yoktu. Karın üzerindeki izler ne taraftan geldiklerini gösterir gibiydi. Finn'in sanatçı duyarlılığındaki gözleri uşağın üniformasındaki beyaz zemin üzerindeki mavi ve gümüş renginin ne kadar canlı bir kontrast oluşturduğunu fark etti. Mavi ve gümüş rengi. Blackingham Üniforması! Rose! Nihayet! Köprüyü daha iyi görebilmek için pencerenin kenarına yaklaştı ama kadın görüş açısından çıkmıştı.

Aceleyle odasının girişine yöneldi. Aşağıdaki demir parmaklığa inen merdiveni geçti. *Sakin ol*, dedi kendi kendine. Mavi üniforması olan bir sürü malikâne vardı. Gümüş rengi şerit de ışığın bir oyunu olabilirdi.

Kalaydan yapılma maşrapasıyla parmaklıklara vurdu. Muhafızların odasına doğru "Uşağımı yollayın," diye seslendi. "Odam çok soğuk. Kızım geliyor. Biraz köze ve sıcak elma şarabına ihtiyacım var. İki bardak."

O günkü görevli dışarı çıktı. Bir yandan pantolonunu iliklerken bir yandan da söyleniyordu. "Kapa çenen. İnsan rahat rahat işeyemiyor bile. Sen burayı ne sanıyorsun? Lanet bir han mı?"

Finn adamın sızlanmasını dinlemeden döndü. Ama omzunun üzerinden, "Adı Rose. Memura söyle, beni ziyaret etmesi için piskopostan iznimiz var," diye bağırdı.

Her an odada olabilirdi. Acıkmış olacaktı. Uzun bir yolculuktu. Hizmetçinin akşam yemeğini getirmesine en az üç saat vardı. O zamana kadar Rose gitmiş olurdu.

Şöminedeki sönmeye yüz tutmuş közleri karıştırdı. Ardından bir gece önceki yemeğinden kalan peksimetlerle

kurutulmuş meyveleri aldı. Bayat peksimetlerin üstüne biraz su serpti ve epey değerli sayılan şekeri döktü. Sonra onları bir kâğıda sararak ısınmaları için şöminenin yanına koydu. Kuru meyveleri de bir tabağa dizerek ateşin önündeki küçük masaya yerleştirdi. Tam beklemek için oturmuştu ki tarağını bulmak için ayağa fırladı. Aceleyle saçlarını ve sakalını düzeltti. Temiz bir gömleği var mıydı acaba?

Kathryn, sesine yapabildiği kadar otoriter bir hava katarak “Mahkûm Finn’i görmeye geldim,” dedi. “Ben Leydi Blackingham.”

Atının dizginlerini seysisine vererek kale kapısının önünde atından inmişti. Memur başını odaya çevirerek Kathryn’in duyamadığı bir şeyler mırıldandı. Belinde kısa bir kılıç taşıyan bir adam belirdi. Adam şaşırmış, hatta biraz da telaşlanmış görünüyordu. Hafifçe başını eğdi. “Leydim, sizi beklemiyorduk.”

“Evet, tabii beklemiyordunuz. Tezhipçi Finn burada, öyle değil mi?”

“Şey, evet, ama—”

“Ziyaretçiye izin veriyor musunuz?”

“Zaman zaman ziyaretçi alırız. Hatta kadın ziyaretçiler de.” Bir gülme sesi duyunca memura uyarırcasına bir bakış attı. “Ama bir kadının burada olması biraz tuhaf—”

“Şerif, kocamın, merhum Lord Blackingham’ın arkadaşığıydı. Mahkûmu görebileceğim konusunda bana teminat verildi.” Tam anlamıyla yalan sayılmazdı.

“Kontrol etmem gerek. Belki sonra tekrar gelerseniz—”

“Donmak üzere olduğumu görmüyor musunuz? Ava çıkılacak bir gün değil. Sör Guy, dostunun dul karısına sıkıntı çıkardığınızı duymaktan hiç hoşlanmayacaktır.”

Adam kaygıyla iç çekti. “Sizi ona götüreceğim.”

Anahtarların bulunduğu büyük bir çemberi eline aldı ve kadını avludan geçirerek yukarı doğru kıvrılan bir merdivenin başına götürdü. Orada, küçük bir odada başka bir muhafız vardı. Merdivenlerin ucundaki kapı bir dizi demir parmaklıktan oluşuyordu. Görevli memur kilidi açınca taş zeminde sürtündü. Kathryn ürperdi.

Görevli muhafıza dönerek “Yukarıdaki kapı açık mı?” diye sordu.

“Evet. Beyefendi az önce inmiş parmaklıklara vuruyordu.”

Memur, Kathryn’e önden ilerlemesini işaret etti.

“Lütfen,” dedi kadın. “Bay Finn’le yalnız görüşmeyi tercih ederim.”

Adama gülümsedi. Hafifçe koluna dokundu. Ama hiçbir zaman işveli bir kadın olmayı becerememişti. Adam tereddüt etti. Kadın belinde asılı olan kadife çantaya uzandı. Gümüş bir para çıkardı ve saygılı bir şekilde adamın eline bıraktı. “Yeterince güvende olacağıma eminim. Bay Finn’le özel konuşmak istiyorum,” derken boğazı kupkuruydu.

Memur omuz silkti ve eliyle kadına yukarı çıkmasını işaret etti. “Biraz tırmanacaksınız. Görüşmeniz bitince aşağı inip parmaklıklara vurmanız yeterli.” Tam gidiyordu ki aniden geri döndü. Kathryn bir an adamın fikrini değiştirdiğinden korktu. “Ayrılmadan önce giriş kapısına uğrarsanız elimde ilgınızı çekeceğini düşündüğüm bir şey var.”

Adam gelişigüzel bir selam verdi. Kathryn ardından kapının kilitlendiğini duydu. Biraz sonra yapacağı konuşma zihnini öyle meşgul ediyordu ki memurun ne istiyor olabileceğini düşünmedi bile.

Finn ateşi canlı tutmak için tüyden bir kalemle karıştırma-ya çalışırken -kalemi sivriltmek ya da ağırlaştırmak için bir şey vermiyorlardı- arkasında ayak sesleri duydu. Kalemi ate-

şin içine bıraktı. Kalem birden parlayarak alev aldı. Arkasını döndüğünde pelerinli ve şapkalı birinin kapıda durduğunu gördü. Işğın içinde bir gölge gibiydi. Onu kollarına almak için acele etti.

“Güzelim benim,” dedi. “Nihayet. Babanın seni ne kadar—”

Kadının donup kaldığını hissetti. Geri çekildi, biraz uzaklaştı. Güldü. “Nefesini kestiysen özür dilerim. Sadece—”

Kadın kürklü şapkayı çıkararak yüzünü açtı.

“Kathryn!”

Rose değildi. Önce hayal kırıklığı, sonra sevinç duydu. Ama kadına bu neşesini göstermeyecekti. Sevincini, kadının ihanetiyle kalbinin derinliklerinde açılan çukura gömdü. Hâlâ ne kadar da güzel görünüyordu gözüne. Orada her zamankinden daha kibirli bir hâlde dikiliyordu. Sırtı dimdik, soğuktan teni pembeleşmiş ve gözleri parlıyordu. Bütün bunları fark ettiğı için kendinden nefret etti.

“Seni Rose sandım,” dedi. Sesi duyusuzdu. Sözcükleri, sessizliğı aniden bölen keskinlikte söylemişti.

“Sarılışının sıcaklığından ben de o sonuca vardım.”

“Rose nerede? Neden seninle gelmedi?” Birden içini bir korku sardı. Nefes almayı kendine hatırlatmak zorunda kaldı. “Hasta mı?”

“Endişelenme Finn. Rose iyi. Ona dikkat ediyorum. İçeri gelebilir miyim?”

“Blackingham’ın asil leydisi bir hırsız ve katilin hücreğine girmekten korkmuyor mu? Umarım mücevherlerini evde bırakmışsındır. O ölü papazın kafatasını parçaladığım gibi senin kafatasını parçalamamdan da korkmuyor musun?”

Kathryn bir heykel gibi kaskatı kaldı. Yüzünde dayanılmaz bir üzüntüyle adama bakıyordu. Üst dudağına dişlerini öylesine bir geçirmişti ki, Finn şimdi bile öpmek istediğı o dudak-

lardan kan damlalarının sızacağını düşündü. Doğası nasıl bir ahlaksızlığa sahipti ki onu hâlâ çekici buluyordu.

“Senin hırsız da katil de olmadığını biliyorum,” dedi. “Senin iyi bir adam olduğunu biliyorum.” Yüzü iyice zayıflamıştı. Gözlerinin altında da gölgeler vardı.

“Bunu o şerif olacak arkadaşına söyle,” dedi. Hislerini gizlemek için arkasını döndü. Ona doğrudan bakınca nefreti -ve arzusu- eriyip gidiyordu.

“İçeri girmeme izin veriyor musun?” Usulca, nefes vererek söylemişti.

“Bir mahkûm nasıl izin verebilir ki?” Bir adım geriledi. Kadın eşikten geçip aniden durdu. Yüzünün rengi çekilmişti.

“*Mahkûm* derken ne demek istiyorsun?”

“Burada mahkûm.” Eliyle etrafını saran odayı işaret etti.

Kadın etrafa baktı. Gözleri karyolayla çalışma masasının üzerinde bir süre oyalandı. “Daha kötü olduğunu düşünmüştüm,” dedi.

Adam, “Öyleydi,” diye karşılık verdi. “Ama bir alçakla pazarlık yaptım. Piskoposun kölesi oldum.” Eliyle küçümser bir hareket yaparak çalışma masasının üzerinden, pencerenin önünde yarıyı yapılmış göğçe çıkış panelini gösterdi. “Bu değersiz şeyin sunağını süslemesi karşılığında yaşamın solgun bir taklidini yaşamama izin verildi.”

Kathryn saygılı bir edayla resme dokundu. “*Değersiz* değil. Çok güzel,” dedi. “Bütün diğer çalışmaların gibi.”

Bu sözlerin onu sevindirmesi, kadının fıkrının onun için önem taşıması tuhaf geldi. Omuzlarını silkti. “Boynumdaki ilmeği çekip aldı.”

Kathryn, “ilmek” kelimesini duyunca ürperdi. Ama tehlikenin geçmiş olması sevindiriciydi de.

“Oda sana soğuk geldiyse özür dilerim. Sık sık soğuyor.” *Alçak*, diye düşündü. *Onun sana daha çok acımasını sağlama-*

ya çalışıyorsun. “Tavrımda da içinde bulunduğum şartlar gibi eksik bir şeyler var. Lütfen leydim, oturun.” Odadaki tek sandalyeyi işaret etti. “Sizin yüksek huzurunuzda ayakta durmak kabalık olacak ama sadece bir sandalye var.”

“Finn, yapma. Lütfen.”

Finn kadının arkasındaki pencereden görünen kırılğan gökyüzüne ve solgun kış güneşine bakıyordu.

Yeniden kadına döndüğünde bir resmin figürü gibi gördü kadını. Onu bu şekilde çizebilirdi. Yarı gölgede kalacak şekilde oturmuş. Ateşin ışığı mavi elbisesini aydınlatıyor. Baş eğik. Elleri kucağında bağlı. Gözleri farklı bir yöne bakıyordu. Bir kaymak taşı gibi hareketsiz ve yorgundu. Bekliyordu. Yüreği gizemli bir kadın. *Kucağına bir bebek koy, Meryem Ana olsun,* diye düşündü. Daha da güzeli onu yaralı İsa'nın kanlı başını tutarken resmetmekti.

“Neden Kathryn? Sadece nedenini bilmek istiyorum.”

Kadın başını kadırdı ama cevap vermedi.

“Birlikteliğimizden nefret ettiğin için mi? Bir zamanlar Yahudi bir kadını sevmiş bir adamla yatmaktan öğrendiğin için mi?”

“Aslında nedenini biliyorsun Finn. Bir seçim yapmak zorundaydım.”

“Ve sen yalan söylemeyi seçtin.”

Kathryn gözlerini kapadı, derin bir nefes aldı. Gözlerini açtığı anda adama bakmıyordu. “İnciler kimdeyse papazı o öldürmüş demektir.”

“O yüzden de kızım incileri odama Alfred'in koyduğunu söyleyince onun suçlu olduğunu tahmin ederek beni kurban ettin.”

“Seni kurtarmak için kendi canımı verirdim, bunu bilmiyor musun? Ama...” Sanki yanan közlerin içinde yazılı bir cevap bulabilirmiş gibi ateşi inceliyordu. “Eğer Rose’la benim

aramda bir seçim yapmak zorunda olsaydın kimi seçerdin Finn?”

Adam bu soruyu haftalar boyunca kendine sormuştu. “Seni böyle kolayca götürmelerine izin vermezdim Kathryn. Hem seni hem de Rose’u kurtarmanın bir yolunu bulmaya çalışırdım. Seni öyle kolayca bırakmazdım.”

“Kolayca. Yaptığım şeyin kolay olduğunu mu sanıyorsun? Deniyorum. Anlamıyorsun. Şerif—”

Adam nefretle homurdandı. “Arkadaşın, şerif.”

“Arkadaş ya da düşman. Önemli olan benimle ilişkisi değil. Anahtar onun elinde. Ona karşı nazik olmalıyım. Bana karşı elindeki koz sadece sen değilsin. Alfred de var. Şerifin yanına gittiğinden beri oğlumu görmüyorum. Onunla konuşabilsem, güvende olduğundan emin olabilsem, o zaman belki piskoposa bir rica—”

“Af mı dileyeceksin? Kendini kandırma. Despenser oynadığı bu oyun her neyse ondan sıkılana kadar beni burada tutmaya kararlı. Sör Guy de Fonraigne’e gelince özgürlüğümü kazanmam için parmağını bile kıpırdatmaz. Onun vaatlerine karşı dikkatli ol Kathryn. Senin üzerinde güç kazanmasına izin verme. Benim için şeytanla anlaşma yapma.”

Kadın üzerinde peksimetlerin ve iki bardak elma şarabının bulunduğu masayı işaret etti. Elini uzatmış ama kadehi almamıştı.

“Rose’u bekliyordun.”

Kadının dudakları sımsıkı birbirine kenetlenmiş olarak gülümseyişi ve üzüntüsü adamın içine işlemişti. Ama kadının yalvaran ifadesine karşı yüreğini sertleştirmişti. Onu görmekten mutlu olduğunu söylemedi. Elma şarabını ikram bile etmedi.

“Ona yazdığım günden beri onu bekliyorum. Ona mektubumu verdin mi?”

“Ben... Verdim.”

Ya yalan söylüyordu ya da ters giden bir şeyler vardı. Rose gelmekte ısrar ederdi, biliyordu.

“Hasta olmadığınızı söyledin. Hâlâ senin yanında mı? Onu göndermedin, değil mi?” Telaşa kapıldı. “Sana söyledim Kathryn, ödeme yapacağım—”

“Senden para istemiyorum Finn. Ne sanıyorsun beni? Çaresiz bir kızı evimden atacağı mı düşünüyorsun?”

Kathryn’in sesindeki kırılgan ifadeye gülerek karşılık verdi. “Eski sevgilini evden göndermek konusunda çok hızlıydın. Üstelik oldukça aşağılayıcı bir şekilde. O adamın beş parasız kalan Yahudi kızına destek olmak pek senden beklenecek bir şey değil.”

“Sen asılsan, özgür bırakılsan ya da yaşlanarak yatağında ölsen bile Rose benimle kalacak. Her koşulda.”

Güzel. Öfkelenmişti. Üzüntüsüne kanmadığı gibi öfkesine de kapılmayacaktı. Ateşli cevabı adamı tatmin etmeye yetmişti.

“Kızını dışarı atacağımı düşünmeye hakkın yok. Bunun beni ne kadar yaraladığını biliyor musun?”

Biliyordu.

Kadın ayağa kalktı ve odada gezinmeye başladı. Pelerini ayaklarına dolanıyordu. Sözlerini yumruklarını sıkarak noktalandı. Adam kadının hareket hâlindeki ayaklarına bakıyordu. Gümüş tokalı ayakkabıları giymişti. Onun hediye ettiği ayakkabılar.

“Ona kendi kızım gibi davranacağım Finn, sana yemin ederim. Ondan hiçbir şey talep edilmeyecek. Giydirilip beslenecek ve Blackingham’ın kızıymış gibi ilgilenilecek. Hem Rose hem de çocuk. Kutsal Bakire adına yemin ederim.”

Ne çocuğu? Neden bahsediyordu bu kadın? Kendini boşalmış olan sandalyeye bıraktı. Kadının kalktığı sandalye hâlâ

onun sıcaklığını taşıyordu. Kathryn de odada gezinmeyi kesmişti. Pelerinin kenarı tehlikeli bir şekilde ocağa yakındı. Finn eğildi ve pelerinin kenarını çekerek sıçraması muhtemel bir alevin tehlikesinden kurtardı.

Tepesinde dikilen kadına baktı. “Çocuk mu?” diye sordu.

“Bunu bu şekilde söylemek istemezdim. Sadece bana güvenebileceğini bilmeni istedim. Biliyorum, bunu sana daha önce söylemeliydim. Ama aramız o kadar gergindi ki. Sonra da şerif geldi zaten...” Eldivenli parmaklarını, sanki çıkmak isteyen kelimeleri engellemeye çalışmış gibi ağzına götürdü. Gözleri kızardı. Önce küçük bir hıçkırık duyuldu. Ardından ikincisi.

Ağlıyordu! Finn onu daha önce hiç ağlarken görmemişti ve bunun, üzerinde bıraktığı tuhaf etkiye karşı hazırlıksızdı. Onu öpmek istiyordu; ağlamayı kessin diye bağırarak istiyordu. Karşısında ağlamaya ne hakkı vardı? Ayağa fırladı ve kadının bileğini yakalayarak onu dik durmaya zorladı. Ona bakmaya. Kadın canı yanmış gibi irkildi ama şikâyet etmedi. Adam kadının bileğini bir parça gevşetti.

“Ne çocuğundan bahsediyorsun Kathryn?”

Dudaklarının mührünü kırarmış gibi elini ağzından çekti. Akmayan yaşlar yüzünden sesi boğuktu. “Rose hamile. Mayısta doğum yapacak.”

Zihnindeki düşünceler bir an için çanın sesini duyunca uçuşan kuşlar gibi dağıldı. Kadının bileğini bırakarak elleriyle yüzünü ovmaya başladı. Rose. Onun Rose’u. Daha kendisi bebektir.

“O ve Colin sevgililermiş.”

“Colin mi?”

“Sen de benim gibi hiçbir şeyi göremedin. Bu, onların olduğu kadar bizim de hatamız. Onları çok fazla yalnız bıraktık. Biz—”

“Bana hatırlatmana gerek yok Kathryn. Ne yaptığımızı iyi hatırlıyorum.”

Aralarına derin bir sessizlik girdi.

“Pişmanmış gibi konuşuyorsun,” dedi Kathryn.

“Meyvesi acı olan kötü bir tohumdu Kathryn.”

Kadının gözlerine yaşlar doldu. “Bir anını bile değiştirmedim. O *kötü* tohumların birini bile, cennetin en saf meyvelerine değişmedim.”

“Torunum gayrimeşru olmayacak. Oğlun kızım ile derhâl evlenecek.”

Kadın konuşmak için ağzını açtı. Finn elini kaldırarak onu susturdu. “Sakin kızım bir Yahudi olduğu için evlenemeyeceklerini söyleme. Bunu söyleme Kathryn. Eğer dudaklarından bu sözler dökülürse senin, kalbi aşkı hiç bilmeyen bir yalancı ve iki yüzlü olduğunu düşünürüm. Kralın buna izin vermeyeceğini de söyleme sakın. Kral benim gerçek kimliğimi bilmiyor. Senin dışında kimse bilmiyor.”

Kadın kuru bir sesle, “Evlenemezler,” dedi.

Finn ona tokat atmak istedi. Kendine engel olmak için sağ elini sol eliyle tuttu.

Kadın irkilir gibi omuzlarını dikleştirdi. Sanki adamın düşüncelerini okumuştı.

“Evlenemezler, çünkü Colin kaçtı. Nereye gittiğini bilmiyorum.”

“Ne zaman?”

“Seni tutukladıkları gece.”

“Arkadaşın şerifi gönder bulsun. Onu geri getir ve sorumluluklarıyla yüzleşmeye zorla.”

“Colin bebeği bilmiyor. Muhtemelen Rose’dan uzaklaşmak istedi. Cazibesine kapılıp günaha girmek—”

“Senin *himayene* girdiğinde bakire olan kızımın, oğlunu baştan çıkardığını mı söylüyorsun?”

“Hayır. Sadece diyorum ki– Finn, cazibenin gücünü biliyorsun.”

Gözleriyle adama yalvarıyordu. Adam ona arkasını döndü.

Kadın uzandı ve sağ omzuna dokundu. Sesi bir fısıltıdan ancak bir parça yüksekti ama Finn her kelimesini duydu. “İsa’nın kanı adına sana söz veriyorum ki kızına iyi bakacağım. Ve çocuğunun iyi bakılmasını sağlayacağım.”

Adam derin bir nefes aldı. Kontrollü olmaya çalışıyordu. Henüz tam iyileşmemiş olan kaburgaları canını yakıyordu. Odadaki tek ses Finn’in başının içinde zonklayan nabız atışlarıydı.

“Gitmem gerek,” dedi Kathryn. “Karanlık çöktükten sonra yol tehlikeli oluyor.”

Konuşursa kendine hâkim olmayacağını düşünen adam hiçbir şey söylemedi. Arkasını döndüğünde Kathryn çoktan gitmişti.

Biraz önce burada olduğuna dair tek işaret giderek uçup kaybolan lavanta kokusu ve beraberinde getirip adamın kollarına bıraktığı o ağır haberdirdi. Merdivenlerde giderek uzaklaşan ayak seslerinin yankısını dinledi. Kalay maşrapayı alarak duvara fırlattı. Elma şarabı taş duvara saçıldı ve ardından yapışkan, koyu renk damlalar hâlinde zemine döküldü.

Kathryn kapıyı açması için gardiyanı çağırdı. Uşağı avludaki ateşin başında ısıniyordu. Atını çözdü ve kadına getirdi.

“Leydim, affedersiniz. Bir dakikanızı alabilir miyim? İlginizi çekebilecek bir şey var.”

Memur. Onun ricasını tamamen unutmuştu. Bir an önce atına binip gitmek, bu korkunç yeri arkasında bırakmak istiyordu –rüzgâr gözyaşlarını kurutsun, soğuk tenini dondursun. Ta ki göğsündeki ağrıyı hissetmez olana kadar. Ama yapılacak bir şey yoktu. Adam orada beklenti içinde dikilmişti.

Zaten ona bir iyilik yapmıştı. Yakın zamanda ona tekrar ihtiyaç duyacağını biliyordu.

“Biraz çabuk lütfen,” dedi. “Blackingham uzak mesafede.” Kapıdaki kulübeye doğru adamı takip etti.

Adam muhafız kulesinin ortasındaki büyük bir sandığın kilidini açtı ve bir beze sarılmış uzun bir nesne çıkardı.

“Bunun parasını ödeyip almak isteyeceğinizi düşündüm. Mahkûma ait. Elbette ona geri veremeyiz.”

Bezi açtı ve kabzasında ince bir işleme bulunan ince bir hançer çıkardı. Finn’in hançeri. Bu gümüş hançeri ilk gördüğünde birlikte bahçedelerdi –yeni sevgililer. Ayağı bir sarmaşığa dolanmıştı ve sendelemişti. Finn ona engel olan dalı kesmiş, bir taç hâline getirmişti. “Leydimin saçı için yeşil bir taç.” Sonra tacı saçlarına takarken gülmüş ve sevgilisinin burunun ucunu öpmüştü.

“Ne kadar?”

“Üç altın para?” Tartarcasına kadına baktı. Pazarlık yapabiliirdi ama kadının çok acelesi vardı.

“Uygun bir fiyat. Ama yanımda sadece şilin var.” Hırsızlarla iş birliği yapıyor olmalıydı adam. “Teminat kabul edersen.”

“Elbette leydim. Sizin için saklayayım mı?”

“Yanımda götürmek isterim. Takas?” Serçe parmağındaki küçük yüzüğü çıkardı. “En az üç altın para eder.”

Memur yüzüğü aldı. Işığa doğru kaldırdı, sonra ısırdı.

“Anlaştık,” dedi. Hançeri yeniden beze sarmaya başladı.

Kathryn başını salladı. “Sarmaya gerek yok.”

Hançeri adamın elinden aldı ve tespîhinin hemen yanına, beline bağladı. Yol boyunca atı ne zaman hoplasa, kabzanın beline vurduğunu hissetti.

Madde: Kehanetler, yalanlar ve tefsirlerle kısmen de olsa bir ayaklanma yahut isyana neden olan... şairler, ozanlar ya da serseriler... himaye edilmez.

- PARLAMENTO KARARI, 1402

Colin ekip arabasının en ucunda oturmuş, bir yağmur perdesinin ardından boşalmış olan pazar yerini izliyordu. Büyük tente kaldırılmıştı. Colin de yüzünü dışarı dönmüş, bağdaş kurmuştu. Bir bacağı uyuşmuştu bile. Arabanın arka tarafındaki sevgililerin mırıltılarını ve inlemelerini görmezden gelmeye çalışıyordu.

Bury Saint Edmunds Kumaşçılar Loncası tarafından düzenlenen Paskalya Şöleni yağmurlu geçmişti. Yeniden Dirilme sahnesini izlemek için yağmur altında dikilmek istemeyen kalabalıklar evlerine, içi geçmiş şöminelerindeki ateşlerin başına dönmüştü. Tüccarlar da oyun arabalarını toplayıp onları takip etti. Göğe Yükselen İsa'nın selamını almasından hemen sonra kalabalığın arasına girmeyi planlayan bir grup ozanın oyunlarını ve şarkılarını alkışlayacak ya da ödüllendirecek kimse kalmamıştı. Kalabalığın peşinde koşarak ruhban sınıfının yozlaşmasına dair risaleler dağıtan zavallı bir papaz kalmıştı sadece. Bütün dinleyicilerinin ala-

nı terk ettiğini fark etmemiş gibiydi.

Ekip üyeleri oyun alanının sırlıslıkla olmasını önemse-memişti. Mart ayında Mildenhall'daki bir evlilik töreninde gösteri yapmışlardı. Lord onlardan iki hafta sürecek bir göste-ri istemişti. Onlardan sonuna kadar faydalanılmış, iyi de öde-me yapılmıştı. Colin bile şarkı söylemekten bıkmıştı.

İki arkadaşı en yakın meyhaneye gitmişti. "İslanmış ruhlarını" canlandırmak için başka "ruhlar" arayacaklardı. Üçüncüsü ise tefiyle birlikte Mildenhall'da ekibe katılan bir sütçü kızın kollarında oyalanmayı seçmişti. Kız, ekibin isyan-kar şiirlerinin onu kaçmak için cesaretlendirdiğini söylemiş-ti. Fakat Colin arabanın sallanışına bakınca bu kaçışın Tüylü Şapka John'un güzel tüyleriyle -ya da güzel olan başka bir şe-yiyle- ilgili olduğundan şüphelenmeden edemiyordu.

Colin, diğerleriyle meyhaneye gitmiş olmayı diledi. Gerçi orada da kendini fazlalık hissedecekti. Uyuşan ayağını rahatlatmak için ağırlığını diğerinin üzerine verdi. Arabanın içinden, derinliklerinden gelen şehvetli sevişme melodilerine kulaklarını tıkamaya çalıştı —etrafta görececek kimse olmamasına rağmen kızardığını hissetti. Rose'u arzuluyor, onun görüntü-sü gözlerinin önünden yok etmeyi başaramıyordu. Rose'un düşüncesi zebani gibi beliriyor, içini sızlatıyordu. Günahı için pişmanlık duydukça o günahı birlikte işlediği kişiyi daha çok arzuluyordu. Bu ızdırap bütün hücrelerine yayılmıştı.

Ekibin yazdan önce Cromer'a varamayacağını anlamış-tı. Cromer, Norwich'in kuzeyinde kalıyordu, Bury Saint Edmunds ise güneyinde, tam ters istikamette. Yollar kalaba-lıktı. Gerçi artık o kadar da önemli değildi. Ekipteki işi onu hızla rahiplerin arasına katılamayacak bir hâle dönüştürüyor-du. Hem artık bu ihtimal ona çekici de gelmiyordu. Tek iste-diği eve dönmekti.

Yün deposuyla ilgili yanılıyor olabilir miydi? Sadece orada

buluştuıkları için yangına Rose’la kendisinin neden olduğunu nereden bilebilirdi ki? Belki de John’un günahıydı. Belki kendi kendine yapmıştı. Colin onu birçok kez sarhoş görmüştü. Belki o gün de sarhoş olmuş ve yanlışlıkla bir fenere çarpmıştı. Ama aklından uzaklaştıramadığı bir şey vardı. Rose bir zamanlar bakireyken artık değildi ve bu Colin’in hatasıydı. Hepsi onun suçuydu. Rose’un değil. Ve bu hatayı düzeltmek de onun elindeydi.

Arkasından gelen haykırış ve inlemeleri duymamak, bardaktan boşanırcasına yağın yağmura rağmen imkânsızdı. Eğer yangın şehvetin cezasıysa bu arabanın uzun zaman önce koca alevler tarafından yutulmuş olması gerekiyordu. İlerideki çamur deryasına baktı. Arabanın tepesindeki tenteden damlayan yağmur sularıyla etrafa sıçrayışını izledi. Çılgın papaz -Colin, John Ball’a böyle diyordu- yağmurun altında duruyordu. Kollarını göğse doğru kaldırmıştı. Sular yüzünden aşağı akıyordu. Onu dinleyecek kimsenin kalmadığı gerçeğinden bihaber görünüyordu. “Yaklaşan felaketten kaçın. Tanrı, tıpkı Nuh zamanında olduğu gibi dünyayı yıkıma uğratacak. Babil’in yozlaşmış fahişesine sırtını dönecek.”

Colin, onu sık sık görürdü. Nerede bir kalabalık görse sapkın öğretilerini yaymak için oraya giden Lollard vaizlerinden biriydi –ama bu, hepsinden daha uçuktu. Karşılaştığı diğer rahiplerin yüzlerini hatırlamıyordu ama John hem coşkusuyla hem de görüntüsüyle akılda kalan bir tipti. Perişan bir rahip kıyafeti içinde kısa boylu bir adam. Ama özellikle gülünç mimikleri ve Kilise ile asilzadelere açgözlülükleri ve fakirleri sömürdükleri için öfkelenildiğinde birden parlamasıyla tanınıyordu. İlahi sınıf düzenini küçümsüyor ve radikal bir eşitlik fikrini vaaz ediyordu. Bir zamanlar Colin de bu konularda düşündüğü için onun nazarında o kadar da radikal değildi.

John Ball’un vaazlarında yer alan bu liberal fikirler, diğer

ozanların şiirlerinde de yer alıyordu. Bu küçük tohumlar, onun da ilahi düzeni sorgulamasına neden oluyordu. Tanrı neden küçük bir azınlığa gümüş kupalardan kaliteli şaraplar içerek zengin kürkler giymesini emrederken diğerlerinin paçavralara sarınmasını ve ahşap bardaklardan kirli su içmesini istemiş olsundu ki? Kimin hizmet edip kimin hizmet alacağına gerçekten Tanrı mı karar veriyordu? Yoksa İlahi Düzen, fakirleri oldukları yerde tutmak için krallar ve piskoposlar tarafından uydurulmuş büyük bir plandan mı ibaretti? Kilise, Tanrı'nın herkesi eşit yarattığını ya da herkesin çalışarak kendi mükâfatını elde etmesi gerektiğini söylemeyi heretiklik olarak adlandırıyordu.

Çılgın papaz sesini iyice yükselterek temposunu artırdı.

*Adem toprağı kazar ve Havva yün eğirirken
Kimdi asilzade?*

Tanıdık sözler. Eşitlik düşüncesi. Zengin ile fakirin, soylu ile kölenin aynı kökten geldiğini söyleyen radikal sözler. Colin buna benzer sözlerin zaman zaman büyük lordun platformunda söylendiğini duymuştu. Lord ve konukları, sanki bu eleştiriler kendileri için değil de başka bir İngiltere'de yaşayan başka soylular için söyleniyormuşçasına alkışlar, başlarını begendiklerini belirtmek için sallarlardı. Ama şimdi, gözlerinden çılgın bir kâhin gibi alevler saçan John Ball'un dudaklarından dökülen bu sözler ona daha tehlikeli görünüyordu. Colin, adamın bir defasında huzuru bozmaktan demir parmaklıkların arkasını boyladığını görmüştü. Adamdan mümkün olduğunca uzak kalmaya çalışıyordu ama John Ball arabaya otuz adımdan daha yakındı ve kendine bir dinleyici arıyordu. Gerçekten de yaklaşan felaketten kaçmak gerekiyordu! Ama nereye? Arabanın arka tarafına gidemezdi. Karanlıktan

gıcırtilar geliyordu. Hareket etmesi sadece papazın dikkatini çekmeye yarardı. John Ball bir cümlemin ortasında aniden sustu. Yukarı kalkmış kollarını yana bıraktı sonra da kavuşturdu. Rahip cübbesinin geniş kollukları içinde kolları görünmez oldu.

Colin, kendisine doğru bakan papazla göz göze gelmemeye çalıştı. Fakat ne zaman gözlerini kaçırsa, görünmez bir zincirle ona doğru çekiliyordu. Papazın kırlaşmış saçları şeritler hâlinde yüzüne ve boynuna yapışmıştı. Gözlerinden burnuna doğru akan sular onu ağılıyormuş gibi gösteriyordu. Colin adamın bakışlarının onu aşarak arabanın içine nüfuz ettiğini hissedebiliyordu.

Papaz kararlılıkla arabaya doğru ilerledi. Tenteyi kapamak için çok geç kalmıştı. Birinin yüzüne kapıyı çarpmak gibi olurdu.

“Adem toprağı kazarken ve Havva yün eğirirken kimdi asilzade? Bu sözlerle kulak versen iyi edersin delikanlı.”

“Daha önce de duydum.” Ona mı öyle gelmişti yoksa arabanın gıcırıtısı kesilmiş miydi? Geri çekilmek için çok geçti. Kötü şöhretli John Ball’la diyaloga girmişti bile. “Aynı sözleri udumla eşlik ederek söylüyorum.” İşte bu yalandı. Hiç söylememişti. Repertuvarında sadece aşk şarkıları vardı. Ama arkadaşları söylüyordu, öyleyse böyle söyleyebilirdi.

“Ah. Ama onları kendin için mi söylüyorsun? Yüreğini ateşe atıyor musun?” göğsüne vurdu. “Bu şarkıları söylerken perişan kulübesinde açlık çeken köylüleri görüyor musun? Paçavralara sardığı ayağındaki açık yaralardan akan irinin pis kokusunu duyuyor musun? Kralın onun sırtına yüklediği yükü, Kilise’nin boğazına yapışmış ellerini ve yüreğindeki yarayı hissedebiliyor musun?”

Colin bu ateşli -ve şiirsel- sözlerle nasıl cevap vereceğini bilmiyordu. Arkasında kıkırdama ve gülüşmeler duydu. Sesin

duyulmaması için öksürdü. Ani bir rüzgâr yağmuru arabanın içine taşıdı.

“Yağmur geliyor peder. Perdeyi kapamalıyım. Yağmurdan korunmanız için sizi içeri davet etmek isterdim ama... İçerisi tamamen dolu.”

Yaşlı adamın gözleri fırtınalı bir denizin rengindeydi. “Eski düzen yıkılacak. Hepimiz Adem’le Havva’dan geldik mi? Ne köleler ne de efendiler kalacak. Tanrı, adının bu şekilde kullanılmasına daha fazla katlanmayacak. Bu sefer gelen tufan değil. Yozlaşmış din adamlarının ve kötü prenslerin zincirlerinden kurtulacağız. Felaket bu sefer yangınla gelecek.”

“Evet peder. Aklımda tutacağım.” Yün deposundaki yangını hatırlamıştı. Kimin günahı? Hangi günahkâr?

Papaz, cübbesinin içinden nemli bir broşür çıkardı ve ağır adımlarla uzaklaşmadan hemen önce Colin’e uzattı. Bir şeyler mırıldanıyor, yağmura aldırmadan başını sallıyordu. Uyarılarına kulak asması gereken günahkârlar burada değildi. Sadece kafasının içindekiler vardı. Colin broşüre bakarak loş ışıktaki tuhaf kelimeleri anlamaya uğraştı. *Piskoposluk Üzerine*; John Wycliffe, Oxford. Fransızca ya da Latince değil İngilizce yazılmıştı. Ancak o zaman mesajın alt sınıfları amaçladığını anladı. Broşürü yırtarak çamur deryasının içine, oyuncuların attığı diğer broşürlerin yanına atmaya niyetlendi ama sonra elindeki kâğıda tekrar baktı ve ikiye katlayarak gömleğinin içine yerleştirdi. Belki de okumalıydı. Çılgın papaz en azından ona Rose dışında düşünecek bir şey vermişti.

Colin, arkadan yükselen tef sesleriyle Tüylü Şapka’nın alaycı sözlerini duydu. “*Adem toprağı kazarken ve Havva yün eğirirken...* Ah, ta ruhumda hissediyorum.”

Cevap olarak bir kıkırdama geldi. “Hisseden *ruhun* değil.”
“O hâlde senin ruhun mu?”

“Ruhumun biraz daha aşağısı sanırım.” Bir kıkırdama daha.

Ah, Kutsal Meryem, yeniden mi başlayacaklardı? Colin çadırın perdesini gevşeterek bıraktı. Bir çarpma sesi duyuldu ve araba karanlığa gömüldü.

Çift “Hey,” diyerek itiraz etmek istedi.

Aradaba küf ve ter kokusu vardı. Hayvan kokusu gibi... Colin üzerine bir battaniye sardı, elleriyle yüzünü kapadı ve yağmurun dinmesini beklemeye başladı.

Yağmur Blackingham’a da ulaşmış, Norwich, Aylsham ve Cambridge’den sesler getirmişti. Yare, Ouse ve Wensun dere-leri taşarak turbalıklara ve bataklıklara yayılmıştı. Oraların tek yolcuları geniş sularda yüzen su yılanları ve yılan balıklarıydı. Arkalarında kıvrılan sessiz izler bırakarak gölleri geçiyorlardı. Sellerle birlikte sefalet, çamur ve umutsuzluk da gelmişti.

Nisan ayında çok sayıda din yolcusu Canterbury ve Walsingham’a doğru yola çıkardı –uzun süre önce ölmüş azizlerin kutsal kemikleri bulunmadığından Norwich’e pek uğrayan olmazdı ama Saint Julian’daki kutsal kadını görmeye giden birkaç kişi olurdu. Fakat bu yıl, Cambridge’in kuzeyinden gelen bütün yollar çamurdan nehirlerle dönüşmüştü. Arasına bir at arabası, ahşap tekerleklerini çamurdan kurtarırsa yolun lanet zemini üzerinden ağır ağır geçerci.

Hapishaneye gidiş gelişler de azalmıştı. Kathryn ona acı veren ilk görüşmelerinden beri Finn’i görmüyordu. Agnes ona cücenin Rose için bir mesaj getirdiğini ama bizzat vermek için ısrar ettiğini söylemişti. Küçük adam Kathryn için yazılmış bir mektup getirmiyordu.

Rose keyifliydi. “babamdan bir mektup aldım,” dedi Kathryn’e. “Haklı çıktınız. Bebeğe çok sevindiğini söylüyor. En azından çılgına dönmemiş. O kadar rahatladım ki.” Zeytin rengi tenine zıt düşen bembeyaz dişlerini gösterdi. “Yarım-

Tom babama cevap yazmamı bekliyor. Babam saçımın da bir tutam istemiş. Bakın.” Yüzünün kenarına doğru kıvrılan bir tutamı gösterdi. “Düşündüm ki buradan kesersem her gözüme takıldığında babamı hatırlar ve onun için bir Rabbin duası okurum.”

Rose sağlığını geri kazanmıştı. Kathryn ona babasını gördüğünü ve Finn’in güzel kızını sorduğunu söylemişti. O günden beri iyileşmeye başlamıştı. Kathryn kıza babasının içinde bulunduğu şartları en hafif şekliyle anlatmış, gözlerinde gördüğü acıdan bahsetmemişti. Birer elma şarabı içerek şekerli peksimet yedikleri yalanını bile atmıştı. Bebek doğar doğmaz -evet ona bebeği anlatmıştı- Rose’u da babasını görmeye götürceğine söz verdiğini de belirtmişti. Hayır, babası ona kızgın değildi ama Colin’e biraz kızmıştı. Colin’in adı geçince Rose alt dudaklarını ısırarak ve gözlerini sınıksız kapamıştı. Kathryn, kendi gözlerinde biriken yaşların batışını hissedebiliyordu. Ama Rose’un neşesi hemen yerine gelmişti.

O günden sonra da eski keyifli hâllerine döndü. İştahı da açıldı. Kışlık stoklar azalıyordu ama Kathryn, Finn’in kızının kurutulup tuzlanmış etle bayat çavdar dışında da bir şeyler yemesi gerektiğini düşünerek iki koyun kesilmesini emretti –bu, Simpson’ı hayal kırıklığına uğratmıştı. Kadının emrini hiçe sayma cüreti göstererek cılız bir koyun getirdi. Kadına diş biliyordu. Hangisi onun işiydi? Kathryn ayrıca Agnes’e de haftada bir Rose’un en sevdiği tatlıyı hazırlamasını söylemişti.

Rose’un karnı yusuvarlaklı. Bebek yukarıdaydı. Kathryn, *Kız olacak*, diye düşündü.

Kathryn’in dinmek bilmez yağmur sesinin onu delirteceğini düşündüğü bir nisan günü torunu doğdu.

Ebe göbek bağına kestikten sonra hâlâ ıslak ve kaygan olan

zayıf bebeği göğsüne yatırınca Rose, “Nefes almıyor,” demişti güçlükle konuşarak. Ebe çocuğu bacaklarından kavrayarak baş aşağı tuttu -Rose’un çığlıklarına aldırılmıyordu- ve ciğerlerindeki balgamı temizledi. Kathryn bebekten gelen ince ama ısrarlı ağlama sesini duyunca rahatladığını hissetti.

Ebe bebeği temizleyip bir battaniyeye sardıktan sonra “Onu kendine yakın tut ki kalp atışlarını duyabilsin,” dedi.

Rose bebeği kucağına alırken Kathryn’e dönerek “Ona Jasmine adını vermek istiyorum,” dedi. “Babam hep annemin yasemin koktuğunu söylerdi.”

“Bu çok güzel bir isim Rose ama ona Anne ya da Elizabeth gibi yaygın bir isim versek daha iyi olmaz mı?”

“Annemin anısına Rebekka da koyabilirim.”

Rose o kadar genç görünüyor ki, diye düşündü Kathryn. *Daha kendisi çocuk sayılır.* Ama doğum sancılarında birçok kadından daha iyi katlanmış, sadece bir kere, bebek başını çıkarırken çığlık atmıştı. Kathryn’in elini öyle sıkı tutmuştu ki kadının bileğini morartmıştı. Rose’un saçları hâlâ terden sıırılsıklamdı. Bir bukle, babası için kestiği o bukle yanağına yapışmıştı. Kathryn kızın alnını okşayarak saçlarını düzeltti. Finn’in alnını düşünüyordu. Aynı zamanda da Yahudi ismi taşıyan bir çocuğun karşılaşacağı sorunlar ve hayatlarını ne denli zorlaştıracığı gibi düşüncelerle meşguldü.

“Bence Jasmine, Rebekka’dan daha güzel bir isim. Hem annenin anısını da yaşıyor. Küçük kızına oldukça uygun. Bir yasemin tomurcuğu gibi küçük ve güzel.”

Kathryn’in hesaplarına göre belirlediği tarihten dört hafta önce doğan bebek öyle küçüktü ki iki elini birleştirerek onu içine sığdırabilirdi. Bebek süt emdikten sonra Kathryn onu annesinden aldı ve yumuşak olan kemiklerinin eğilmesini önlemek için bacaklarını, incecik bedenini ve hatta başını bile yumuşak sargılarla kundakladı.

Kathryn parasını öderken ebe, “Çok küçük bir çocuk,” demişti. “Ama kuvvetli. Onun için endişelenmenize gerek yok. Başını çıkardıktan sonra onu Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adına vaftiz ettim. Ona bir Hıristiyan ismi verdim. Anna. Bakire Meryem’in annesinin adı. Bütün yeni doğan kızlara bu adı veririm. Bu dünyaya Hıristiyan bir çocuk olarak geldi ve o şekilde ayrılacak. Tabii eğer yaşarsa muhtemelen vaftiz törenini uygun bir şekilde kilisede yapmak istersiniz.”

Kathryn, *O Hıristiyan bir çocuk*, diye düşündü. Colin’in çocuğu. Sonra bebeğin başındaki ince tüylerin kurudukça solgun, kızıla çalan bir renge dönüştüğünü görerek rahatladı. Yahudi değil.

“Senin vaftizin yeterli olur, öyle değil mi?” diye sordu.

“Ah, muhakkak.” Ebe cebinden küçük bir kutsal su şişesi çıkarttı. “Peder Benedict bizzat kutsadı ve çocuğun hayatı tehlikede olduğunda hangi duaları söyleyeceğimi öğretti.”

Ebe gittikten sonra Kathryn, Rose’un yatağının kenarına oturarak onu seyretti. Rose vaftiz edilmiş miydi? Finn ısrar etmemiş miydi? Ama sonra Finn’in Rebekka’ya nasıl sevdiğini hatırladı. Belki kadın dinini değiştirmemiştir? Onunla yine de evlenir miydi? Rose kendini güvende hissederek uykuya daldığında Kathryn, Rose’un boynundaki süslemeli haçı düşünüyordu.

Bebek tekrar acıktığında -Rose uyurken ve Kathryn onun yatağının başında kestirirken sanki aradan sadece birkaç dakika geçmiş gibi hissetmişlerdi- Rose’dan bir damla bile süt gelmemişti. Sütten önce gelen o solgun, yapışkan sıvı bile. Jasmine hafifçe inleyerek itiraz etti. Gül goncasına benzeyen ağzıyla Rose’un sağ göğsünün şişmiş ucunu çekmeye çalışıyordu.

“Sol tarafı dene.”

Ama Jasmine daha çok ağlamaya başlamış, o küçük yüzü

öfkeden pespembe kesilmişti. Uzun süren doğumu yüzünden kendini hâlâ zayıf hisseden Rose da ağlamaya başladı. Kathryn, *Ağlayan iki çocuk*, diye düşündü ve iç çekti. Oysa o da çok bitkindi. Sanki çocuğu kendi doğurmuş gibi yorgundu.

“Senin sadece dinlenmek gerek Rose,” dedi Kathryn. “Yoksa hiç sütün gelmez. Sen kendini daha iyi hissedene kadar bebeğe biz bakarız. Bu arada da ona süzölmüş koyun sütü verir ya da köyden bir sütanne buluruz.” Ebeyi gönderdiği için kendine lanet ediyordu. O nereden bir sütanne bulacağını bilirdi. Kathryn nereden başlayacağını bilemiyordu.

Magda nazıkçe dirseğine dokunana dek kızın bir köşedeki kirli çarşafı topladığını fark etmedi. “A-affedersiniz leydim. Siz süt bulana kadar parmağınızın ucunu emerek oyalanabilir. Bakın, şöyle.” Kathryn onu durduramadan ağlayan bebeği aldı ve parmağının ucunu ağzına koydu. Bebek parmağını emerken usulca birkaç kez, “Eee, eee,” dedi ve bebek uyuyakaldı. Kız bebeği usulca karyolasına bıraktı.

Kathryn çok şaşırmıştı. “Çok iyi baş ettin Magda. Sanırım seni çocuk bakımında kullanabiliriz.”

Kız keyifle kızardı ve hızla bir reverans yaptı. “Lütfen leydim, eğer ihtiyacınız olan bebek bakıcısıysa annemin hâlâ sütü var. Onu getirmemi ister misiniz?”

Onu getirmeni isterim! Kathryn o kadar rahatlamıştı ki ağlayabilirdi. Bazı köylü kadınların emzirdikçe yeniden hamile kalmayacaklarını düşünerek emme çağını çoktan geçmiş çocuklarını sarkmış göğüslerinde taşıdığını biliyordu. Bazıları ise yetersiz beslenme yüzünden çabucak süttten kesiliyor ve bebekleri ölüyordu. En azından Finn’in torununun başına bunun gelmesine izin vermeyecekti.

Magda’ya dönerek “Evet, lütfen, hemen yola çık,” dedi. “Annene ona iyi bir ödeme yapılacağını söyle.” Ardından

Rose'un elini tuttu. "Görüyor musun Rose, bir bakıcı bulduk bile. Sen sadece dinlen," dedi. "Her şey yoluna girecek. Magda dönene kadar bebeğine ben bakacağım."

Magda annesinin sevineceğini biliyordu. Bu, aç çocukları için daha fazla yemek demekti. Ailesi geçen seneki kelle vergisinin etkisini hâlâ atlatamamıştı. Kral Richard'ın istediği kelle başına bir şilinden toplam sekiz şilinleri olmadığı için tahsildar kış boyunca geçimlerini sağlayacak olan domuzu almıştı. Üstelik aşçı, Dük'ün kötü giden İspanya Savaşı'nı finanse etmek için yeni bir vergiden bahsedildiğini söylemişti. "Adamların kibiri ni finanse etmek için bebeklerin ağzındaki yemeği alacaklar," diyordu Agnes. Magda'nın ailesi bu sefer daha az ödeyecekti. Sekiz yerine altı şilin. Çünkü Agnes, Leydi Kathryn'den Magda'nın vergisini ödemesini isteyeceğini söylemişti. Küçük erkek kardeşi de ölmüştü –beslenecek bir mide, vergisi verilecek bir kelle eksilmişti. Magda dışında hiçbiri çocuğun ardından yas tutmuyordu. Gerçi o da annesini birkaç kez kilise bahçesindeki üç küçük mezarın başında ağlarken gördükten sonra üzölmeye başlamıştı. Altı şilin: Dük'ün onunki gibi bir aile için vereceği kefareti olabilirdi. Üstelik domuzu da almışlardı.

Köy kulübesinin kumdan zemini çamurla kaplıydı. Annesi bir masanın başındaki kaba kasalardan yapılmış tabureye oturmuştu. Odada bunlar dışında tek eşya Magda'nın annesinin yattığı karyolaydı. Karyolanın yanında söğüt dallarından yapılmış derme çatma bir bebek yatağı vardı. İçinde sürekli bir bebek olurdu. Diğer üç çocuk, hayvanların üzerindeki bir asma katta yatıyordu. Kış aylarında hayvanlar doğa şartlarından korunuyor ve bedenlerinden yayılan sıcaklık çocukları da ısıtıyordu.

Sonuçta işe yarıyordu. Ama buna benzer bir günde değil.

Rüzgâr ve yağmur, saz çatıdaki küçük duman deliğinden süzülen kömür dumanını içeri ittiriyordu ve kulübenin içini tavukların ve ineğin dışkı kokusu sarmıştı. Duman Magda'nın gözlerini yaktı. Annesinin etraftaki bu karmaşaya aldırmadan nasıl oturabildiğini merak etti. En küçük çocuğunu göğsüne yatırmış emzirirken boşta kalan eliyle de ekmek yoğuruyordu. Dört yaşındaki diğer bir çocuk eteğine yapışmış ağlamaktaydı. Magda Blackingham'daki sessiz, temiz odaları, tüylü yatakları, üzerinde daima çorba kaynayan ocağıyla büyük mutfağı hatırladı.

"Babam nerede?" Alçak kapının önünde durmuş, gürültüyü bastırmak için bağırarak geldiğini haber vermişti.

"Magda!" Annesinin zayıf yüzü gülümsediği zaman güzelleşirdi. Gerçi nadiren gülümserdi. "Nereye gittiğini bilmiyorum." Başındaki örtüden çıkmış bir tutam saçı arkaya attı. "Çıldıracağım deyip bizi susturdu ve gitti. Yağmurun altında ağır ağır yürüdü. Daha iyi. Sertliğiyle havayı kirletiyordu."

Magda, *Sanki hava daha da kirlenebilirmiş gibi*, diye düşündü. "O zaman sanırım kuru elma ta-tartı yerine kendi tatsızlığı kalacak elinde."

Pelerinindeki yağmur damlalarını silkeledi ve elindeki yiyecek sepetini gururla masanın üzerine yerleştirdi. Küçük kardeşi ağlamayı keserek annesinin eteğine tutunup yukarı tırmanmaya çalıştı. Çatının altında ciyak ciyak öten tavukları kovalayan diğer üç kardeşi de koştı ve kirli elleriyle sepete uzandılar.

"Dikkat edin." Magda sepeti geri aldı. "Herkeseye yetecek kadar var. Bir çuval iyi öğütölmüş un da getirdim. Bir parça da domuz eti."

Annesi küçük bir çığlık attı. Derin bir nefes aldı. Ardından gözleri yaşlarla doldu. Uzanıp Magda'nın yüzüne dokundu.

"Seni Blackingham'a götürdüğüm gün için Tanrı'ya şükür-

ler olsun çocuk. Baban beni bunu yapmaya zorladı diye defalarca kez lanet yağdırdığımı itiraf etmeliyim. Konuşmadığın için senin ahmağın teki olduğunu söylüyordu. Bense söyleyecek bir şeyinin olmadığını düşünüyordum.” Annesi duraksadı. Sanki af diliyormuş ya da kızını evden uzaklaştırdığı için onay bekliyormuş gibi yüzüne baktı.

“Bana çok iyi davranıyorlar anne. Evin leydisi bile. Kimse bana ahmak demiyor. Sadece kardeşlerimi özlüyorum. Ben Blackingham’da olduğum sürece aç kalmayacaksınız.”

Annesi bir an telaşlandı. “Çalmadın değil mi?”

“Tabii ki çalmadım anne. Sepeti bizzat aşçı hazırladı.”

“Keşke baban burada olsaydı da dilinin nasıl açıldığını görseydi. Ne kadar güzel konuştuğunu görse inanmaz.”

Küçükken onu konuşturmaya çalışırken *Dilini kediler yemiş*, diye dalga geçerdi babası. Babasının kucağına oturuşunu ve başının etrafındaki kırmızı ışığa uzanışını hatırladı. Saçını çektiğinde babası kızın kulaklarına vururdu. Ardından konuşmadığı için babasından yediği dayakları hatırladı.

“Babana karşı sert olma kızım. Onun hayatı da hiç kolay değil.”

“Kimsenin hayatı kolay değil anne.” Annesine neden geldiğini, Rose’un küçük bebeği doyuracak kadar sütü olmadığını anlattı. Bebeği sadece iki kez emzirmiş, sonra sütü kesilmişti.

“Ben gidince bunu sen besleyeceksen,” dedi annesi, “Hemen gideyim.”

“İkisi için de yetecek kadar sütün yok mu?” Açlıkla annesinin göğsünü emen küçük kardeşine baktı. Kocaman, yuvarlak gözlerini açmış, sanki olan biteni anlıyormuş gibi Magda’ya bakıyordu.

“Billy süttten kesilecek kadar büyüdü. Onu emzirmeye devam ediyorum çünkü... Neyse, nedenini boş ver. Artık gerek kalmayacak.”

Dumanlı, loş odada annesi arkadan menekşe rengi bir ışıkla aydınlatılmış gibiydi ama Magda renklerden bahsetmemeyi, bazı insanların yüzleri okuyabildiği gibi onun da ruhları okuyabildiğini söylememeyi öğrenmişti. Biri duysa ona ahmak diyebilirdi.

Kathryn zamanını Rose ile çocuk arasında bölüştürmüş, ikisine de özenle bakıyordu. Çocuk iyileşiyordu. Ama Rose'un kanamaları kesintisiz devam etti. Başlangıçta telaş edilecek bir şey yoktu. Ama sonra, kanamalar azalması gerekirken daha da arttı. Erkekler bu gizli özelliğe, kadın bedeninin aylık olarak temizlenmesine "çiçek" diyordu. Bir kadının çiçekleri: Kadın bedeninin doğal varlığı için ne güzel bir terim. Ama artık doğal değildi. Koyu çiçekler bembeyaz bezlerin üzerine aktıkça akıyordu.

Rose'un durmaksızın kanadığı odada gece gündüz Saint Margaret'a mum yakılıyordu. Kathryn onu Finn'in yatağına taşımıştı. Daha önce Rose'un kaldığı bölme şimdi çocuğun bakımı için kullanılıyordu. Magda'nın annesi her gün Jasmine'i emzirmek ve ona bakmak için kendi kulübesiyle Blackingham arasında iki millik yol alıyordu. Kathryn kadına kendi çocukları için ne yapacağını sorduğunda tarlaları sel aldığı için kocasının işsiz olduğunu ve küçüklere baktığını öğrenmişti. Kathryn bir iki kez mutfakta, Magda ve Agnes'in yanında küçük bir erkek çocuğu görmüş, ama hiçbir şey söylememişti. Kadın Jasmine'e baktığı sürece çocuğunun yanında olmasına izin verecekti.

Rose günden güne soluyordu. Küçük, yuvarlak göğüslerindeki damarlar, şeffaflaşan teninin altındaki mavi şeritlere benziyordu. Çocuğunu emzirme denemelerini sürdürüyordu. Süt gelmeyince bebek ağlıyordu. Her beyhude çabadan sonra Kathryn, Jasmine'i alıp sütanneye veriyordu. Bitkin hâldeki Rose ise bıkkınlıkla arkasına yaslanıyordu. Hiçbir şey söyle-

miyordu. Ama Kathryn burnu ile yanakları arasında gözyaşlarından oluşan küçük dereler görmeye alışmıştı.

Kathryn şifalı yeşim taşını Rose'un yastığının altına koydu ve ona ballı aslankulağı çayı hazırladı. Kumaş topaklarını kadın gömlekleri için kullanılan bir karışıma bastırdı ve bacaklarının arasını bezle doldurdu. Dördüncü gün Rose'un teni dokunulmayacak kadar yanıyordu ve artık bebeği beslemeye yeltenmiyordu. Bir ara arka bölmede ağladığını duydu.

Kathryn korkuyla bağıarak "O ses de ne?" diye sordu. Bakıcıyla bebeği kendi odasına götürdü. Bunu daha önce de denemişti. Çocuğun yakınında olmasını istiyordu ama Rose itiraz etmişti. Bu sefer sesini çıkarmadı.

Rose'un ateşi düşmek bilmiyordu. Sayıklamaya başlamıştı. Anlamsız şarkı parçaları, aşk şarkıları -Kathryn hatırlıyordu, Colin'in şarkılarıydı bunlar- ve zaman zaman yarı fısıldar hâlde bir iki isim söylüyordu. Zaman zaman Finn'i, zaman zaman da Colin'i sayıklıyordu. Kathryn onu soğuk suyla yıkadı ama ateşi yine de yükselmeye devam etti.

Beşinci gün Kathryn Saint Michael'daki papazı çağırttı. Rose günah çıkarmalıydı.

Uşağın yolların çok *çamurlu* olduğundan yakındığını duyunca "Ona söyleyin, gece yarısından önce papazla birlikte dönmezse dayak yer," demişti. "Erimez ya. Oyalanırsa mezarını hazır etsin."

Rose'un yatağına oturarak dualar ve sevgi sözcükleri mırıldandı. Geceyarısına doğru papaz geldi. Pelerininden tüylü bir hayvan gibi sular damlıyordu.

"Kız nerede?" diye sordu. Gecenin bir vakti çağrılmaktan hoşnut olmadığı açıktı.

Kathryn onu Rose'un yanına götürdü. Kız bir ceset gibi hareketsiz yatıyordu. Gözleri kapalıydı. Kapaklarında mavi damarlar görünüyordu. Teni bembeyaz bir çarşaf gibi solgun-

du. Kathryn sadece iki saat önce bacaklarının arasındaki bezleri çıkardığında dışarıdaki yağmur yemiş toprak gibi koyu ve sırlıslıklamdı.

Papaz cübbesini hazırlayıp kutsal su ve haçını çıkarırken “Acele etsek iyi olur,” dedi. Sonra *Commendatio animae* okumaya başladı.

“*Qui Lazarum...*”

Kız sadece bir kere, Ölüm Duası okunurken gözlerini açmış ve yabani bakışlarla etrafı izlemişti. Gözleri korkudan kocaman açılmıştı. Bir şeye şaşırılmış gibiydi –ama zaten gençler ölüme her zaman hazırlıksız yakalanmaz mıydı? Yoksa papazın varlığı mı telaşlandırmıştı onu? Bakışları hızla Kathryn’e yöneldi. “Jasmine,” diye fısıldadı. Sanki bebek ona uzatılıyor-muş gibi elini havaya kaldırmıştı.

“Jasmine uyuyor,” dedi Kathryn en kibar sesiyle. Kendisi de korku ve şaşkınlıkla mücadele ediyordu. Ölümü çok yakınında hissediyordu. “Küçük kızınla ben ilgileneceğim,” dedi. “Kendi canım pahasına onu koruyacağım Rose, sana söz veriyorum. Benim kızım olacak.”

Kız başını öne doğru salladı ve ardından sırtüstü uzandı. Hareketsizdi. Nefesi öyle zayıftı ki Kathryn bir ara yüzüne mum yaklaştırıp alevinin dalgalanıp dalgalanmadığını kontrol etti. Bir süre sonra Kathryn elinin üzerinde hafif bir ağırlık hissetti. Rose’un elini tuttuğunun farkında değildi.

“Babama söyleyin,” Kathryn duyabilmek için eğildi. “Babama söyleyin çok üzgünüm.”

Kathryn, Rose’un cesedinin yanında uzun bir süre oturup yağmurun sesini dinledi. Yağmur, bardaktan boşanırcasına yağıyor, bacadan içeri girerek ateşin cızırdamasına neden oluyor ve odayı dumanla dolduruyordu. Kathryn, Rose’un yüzüne dokundu. Buz gibi olmuştu. Papaz bir şeyler yemek için

mutfağa inmiş sonra da yatmıştı. Sabahleyin torununu uygun bir şekilde, tapınakta vaftiz edecek, Kathryn vaftiz annesi olarak başında dururken bebeği üç defa vaftiz suyuna batıracaktı. Ama kutlama olmayacaktı. Çocuğun annesi, vaftiz kurnasının yanında, aile mezarlığının -tahsis edilmiş toprakların- altında, Roderick'in hemen yanında yatacaktı. Roderick sonsuza dek yanında güzel bir kadının, bir Yahudi'nin yanında yatacaktı. Zıyan edemediği tek meyve.

Vaftiz töreninde baba da olmayacaktı. Acaba Colin Benediktin'lere katılmış mıydı? Colchester'da ekibiyle birlikte olan bir tamirciden oğlunun güvende olduğunu duymuştu. Belki şimdi bile sevgilisinin öldüğünden habersiz, mutlu mesut aşk şarkılarını söylüyordu.

Yollar kuruyunca Cromer'daki rahiplere bir mektup gönderilecekti. Belki çocuğundan haberdar olmak geri dönmesini sağlardı.

Rose'un cesedini hazırlaması için Glynis'i yardıma çağırmak üzere zili çalacaktı ki aklına geldi. Yahudilerin özel bir işaretle, vücutlarında bir bozuklukla doğduğunu söyleyenler vardı –Roderick de bu konuda bilgili birinden Yahudi kadınların yarığının ağız gibi yatay olduğunu duyduğunu söylemişti. Kathryn bunun yalan olduğunu biliyordu. Rose'un kadınlık organı Kathryn'inkinden farksızdı. Fakat ebeyi çağırmadan önce bir an tereddüt ettiğini de itiraf etmeliydi. Sonunda Rose'un acılarına dayanamayarak söylenti doğruysa ebeyi susturmanın bir yolunu bulabileceğine karar vermişti.

Kendi odasına bırakılmış lavanta suyu dolu lavaboyu aldı ve her bir bacağına dikkatle batırarak yıkamaya başladı. Ne bir işaret ne de bir bozukluk vardı. Rose'un her parçası mükemmeldi. Kathryn kızın koyu renk saçlarını örerek yüzünün etrafına doladı. Göz kapaklarına iki demir para koydu ve mavi, ipek bir kurdeleyi başının etrafından geçirerek çenesi-

nin altından bağladı. Ardından babasının en sevdiği elbisesini giydirdi. Açık mavi elbisesiyle bir gelin gibi görünüyordu. Ölümde de yaşamdaki gibi güzeldi.

Kathryn, ipek kordonun ucundaki küçük haçı çıkarması gerektiğini düşündü. Jasmine'e annesinden bir hediye. Tıpkı Rose'un annesinin kızına bıraktığı gibi. Haçı dikkatle çıkararak ilk kez yakından inceledi. Karmaşık telkârilere oldukça zarifti. Finn'in *John İncili*'nin boş sayfalarına çizdiği işlemeli kenarlıkları andırıyordu. Haçın tepesinde altı küçük inci tanesi tam bir yuvarlak oluşturuyordu. Belki de güneşi temsil ediyordu. Ama Norwich'teki eski Sakson kiliselerinde gördüğü güneş sembolüyle haçı birleştiren haçlara benzemiyordu. Kimileri buna heretiklik diyordu. Yuvarlak, haçın kollarının kesiştiği noktayla desteğin *içindeydi* ve bir yıldızla benziyordu. Altı köşeli bir yıldız. Ama sarmal motifin içine öyle zekice işlenmişti ki ilk bakışta görülüyordu. Muhtemelen hayal gücünün uydurmasıydı.

Finn'in bu güzel süslemeyi Rebekka'sı için yapıp yapmadığını düşündü. İçinde küçük bir kıskançlık kıvılcımı çaktı. Kıskanmaya ne hakkı vardı ki? Kathryn ipek kordonu tepsihine doladı –boynuna takarak dinine saygısızlık etmeyecekti. Finn'in, kızının ölüsünün bile ne kadar güzel olduğunu ve ona ne kadar dikkatle bakıldığını görmesini istedi. Belki bu şekilde teselli bulabilirdi. Kutsal Meryem, Finn'e kızının öldüğünü söyleme cesaretini nasıl bulacaktı?

Ceset giydirilip kokular sürüldükten sonra Kathryn zili çalmayı düşündü. Bu son görevi başka birine devrederek yatağına çekilebilirdi. Ama bunun yerine giysi sandığından mumlu bezi aldı ve dikmeye başladı. Son görevi bizzat yerine getirmesi önemliydi.

Ağır, mum emmiş kumaş iğneye direniyordu. Kısa bir süre sonra kumaş Kathryn'in delinmiş parmaklarından damlayan

kanla lekелendi. Rose, mezara Kathryn'den de bir şeyler götürecekti.

Dikişі bitirdiğinde şafak sökmek üzereydi. Yağmur dinmişti. Kulakları yağmur damlalarının sesine öyle alışmıştı ki sessizlik korkutucu geldi. Çiftçiler sevinecekti. Nehirler geri çekilmeye başlayacaktı. Çayırlar kuruyacak ve tepelikleri yeni ve yemyeşil bir halı kaplayacaktı. Yollar yeniden seyahat edilebilir hâle gelecekti. Hapishaneye bir ziyarette daha bulunması gerekiyordu. Finn'e, güzel Rose'unun kefenini nasıl diktiğini anlatacaktı. Ve onu nasıl gözyaşlarıyla işlediğini.

Umutsuzca Finn'in çocuğun onda kalmasına izin vermesini diledi.

*İnancımız, Tanrı'nın sözü üzerine bina edilmiştir.
Ve Tanrı'nın sözünün her konuda geçerliliğine
inanmak, inancımızın bir parçasıdır.*

- NORWICH'LI JULIAN, MANEVİ ANLATILAR

Kathryn geceleri uyumuyordu. Zihninde korkunç sözcükler, kocaman botlu askerler gibi dolanıyor, onu uyutmuyorlardı. *Onun için yapılacak başka hiçbir şey yoktu Finn... Acısı dindi... Huzurla öldü... Kutsal Bakire'nin kollarında güvende... Ruhu için ayin yaptırdım... Çocuk senin tesellin olacak...*

Boş sözler.

Finn kendini mutlaka kızının ölümüne hazırlamış olmalıydı. Birçok kadın lohusa yatağında ölürdü. Karısını da aynı şekilde kaybetmişti. *Kızına duyduğu yakınlığın verdiği bir babalık içgüdüsüyle anlamış bile olabilir*, diye düşündü Kathryn.

Geniş sel sularının çekilmesini beklerken başındaki ağrı durmaksızın nüksediyordu. Bazı günler bir korkak gibi davranmayı düşünüyordu. Uşaklardan biriyle bir mektup gönderebilirdi. Bir defasında kalemi eline almış ama kâğıdın üzerinde hazır bekleyen kaleme bakınca Finn'in boya lekesiyle dolu parmaklarının eylül bahçesindeki kızilgerdan kuşunu çizişini,

Rose'a sanatlarının gerektirdiği gibi süslü baş harflerin çizimine yardım edişini görmüştü. Kathryn'in parmakları öylesine titriyordu ki bir çizgi bile çekemedi. Boş kâğıdı avucunun içinde buruşturarak ateşe attı.

Saatlerce bebeği sallıyor, ona ninniler mırıldanıyordu. Jasmine küçücük eliyle Kathryn'in parmağını sıkıyordu.

"Sen de annen gibi çok güzel bir bebeksin. O da çok güzeldi. Evet, öyleydi. Güzel bebek. Güzel bebek," diyordu şarkı söyler gibi. Onun yaşındaki bir kadın için aptalca hareketler.

Ama Jasmine uyuklu gözlerini -mavi gözler, Colin'inkiler gibi- açıyor ve bilge bakışlarını Kathryn'e sabitliyordu. Kathryn bebeği bakıcısına verdiğinde bile -hiçbir zaman uzaklaşmıyor, yakınında dolaşıyordu- bebek Kathryn'in yüzünü izliyordu. Eğer Kathryn görüş açısından çıkarsa o da sütannesinin memesini bırakarak başını çeviriyordu. Ama Kathryn zaten genellikle görüş açısından çıkmıyordu. O bilge gözler Kathryn'in bir türlü ayrı kalamadığı mıknaş taşları gibiydi.

Norwich yolu, Kale Hapishanesi'ne gitmeye elverecek kadar kuruduğunda mayısın ortasına gelmişlerdi.

Jasmine altı haftalıktı.

Finn kuledeki penceresinden sel sularıyla kaplı tarlaları izliyordu. Sular kaynaklarına dönüyordu. Haftalardır ilk kez nehir kenarındaki alıç çalılarının tabanını ve taş köprüünün kemerini görebiliyordu. Uzaklarda tek bir at arabası çamurlu yolda ağır ağır ilerliyordu. Işık o gün daha iyiydi -ince bir sis, solgun güneşi örtmüştü- ve Finn bir tarla kuşunun sesiyle uyanmıştı. Penceresinin kenarında bir kuş yuvası vardı. Bahar şarkıları söylüyordu.

Ama Finn için kış sürüyordu. Uzun süredir Blackingham'dan haber alamıyordu. Rose hamileliğinin son-

larına gelmiş olmalıydı. Çalışmayı denediğinde ellerini bir titreme sarıyordu.

Haftalardır tek ziyaretçisi piskopos olmuştu. Geçen haftaki ziyaretinde Despenser'in incelikle oyulmuş tahtasında satranç oynamış ve o eski meseleyi konuşmuşlardı. Her zamankinin aksine ateşli bir tartışma değildi. Finn'in aklı Blackingham'daydı. Despenser kaşlarını çatarak Finn'in piyonunu almıştı. "John Wycliffe ve John Ball gibi hain din adamları kırsal bölgelerde dolaşarak köylüleri Tanrı'ya ve krala karşı kıskırtıyor. Bütün Hristiyanlıktaki bütün ahmak, kaba ve esir heriflerin kendilerinin papazları olacağını söylüyorlar. Lanet olası bir özgürlük. Cehaletleri hepsini cehenneme sürükleyecek."

Finn karşı çıktı. "Piskoposlar kendilerini, ikiz şeytanlar olan ritüel ve batıl inancın kölesi hâline getirmişken insanlarmaneviyatlarına nasıl faydalı olacaklar?"

Despenser gülümseyerek "Onlar birer koyun ve güdülmeleri gerek. Efendimiz böyle söylemiyor mu?" dedi.

Finn koyun ile keçiyi birbirinden ayırmak üzerine gizemli bir cevap düşündü ama konuşmadı. Aklı konuşmada değildi. Oyunda da değildi. Despenser kolaylıkla şah çekmişti. Genellikle pat kalırlardı. Ya da Finn biraz mücadeleden sonra şah-mata izin verirdi. Şahı kurtarmak için atlarından birini ileri sürdü. Despenser'in solgun parmakları -tıpkı çok düşkün olduğu fildişi gibi beyazdı- filin üzerinde oyalandı, ardından piyonuyla hamle yaparak Finn'in siyah atını aldı.

Despenser sessizliği bölerek "Bugün aklın burada değil," dedi. Finn'in sonraki hamlesini düşünmesi için zaman tanımak için sandalyesinden kalktı ve Finn'in çalışma masasına doğru ilerledi. Mihrap arkalığının ilk panelini inceledi. "Çalışman da çok yavaş ilerliyor." Yüüklü parmaklarından birini uzatarak Bakire'nin boyanmamış yüzüne dokundu.

Rose'un gözleri, Rose'un dudakları. Finn adamın eline

vurup uzaklaştırmak istedi. Ama önündeki satranç tahtasını inceler gibi yaptı. “İkinci panelin arka planı için çalışıyorum. Bakire’nin elbisesine uygun boyam yok.”

“Nasıl uygun renk olmaz?” Sesinde içlerlemiş bir ifade vardı. “Geçen hafta istediğin laciverti ve Arap sakızını temin etmedim mi? Üstelik belirtmeliyim ki çok pahalıydı. Ve onlar için ta Flanders’e birini göndermek zorunda kaldım. Yine de yapılamıyor mu? Bakire’nin gözyaşları çok aşırı bir değer katmıyor.”

“Lacivert taş,” diye yanıtladı Finn. Şahı korumak için filini feda edecekti. “Tortulu bir taş. Doğu’da her yerde bulunur. Tonları çivit mavisiyle deniz yeşili arasında değişiyor. Mesele karışımda. Bakire’nin elbisesi için saf bir mavi elde edebilmek için uygun ışığı yakalamalıyım. Işık daha iyi olduğunda...”

Piskopos boynundaki büyük haçı çekiştirdi. Parmakları inci kakmalı süslemeleri okşuyordu. “Sana anlaşılmamızı hatırlatırım Üstat Finn. Bu lüks barınmadan ben istediğim için faydalaniyorsun. Umarım din dışı, küçük işleri piskoposun siparişinden önemli görmüyorsunuzdur.”

Finn göz kapaklarının arasından adamı izledi. Kaygısı gideerek artıyordu. Adam köşedeki sandığa bakıyordu. Boyaların, satranç tahtası ile taşlarının bulunduğu sandık. Aynı zamanda kâğıt ve kalemlerin, bir de lanetli yazılarla dolu metinlerin bulunduğu deri bir kesenin bulunduğu sandık. “Sizi temin ederim ki ekselansları anlaşılmamızı unutmuş değilim. Burada uzun süre kalacağım, işimi tamamlamak için yeterince boş vakte sahip olacağıma inanmamı sağladınız –tabii burada kalacağım süreyi kısaltacak yeni kanıtlar bulunmadıysa.”

Köşedeki sandık hâlâ Dispenser’in ilgi alanındaydı. “Yeni bir kanıt yok. Şerif papazın katilini elimize geçirdiğimizden oldukça emin. Aslında şimdiye kadar asılmamış olmanın tek nedeni benim için değerli olman. Ama benimle oynama tezhipçi. Sabrımı taşıрма.”

“Ben oyunlar oynayan bir adam değilim ekselansları. Sahip olduğunuz gücün farkındayım. Bir sanatçı için bu ışıktaki çalışmanın zorluğunu anlamalısınız. Bu yüzden sadece arka planı yaptım.” Piskoposun yanındaki alçı taşından paneli işaret etti. “Işık güçlenir güçlenmez ilan paneline döneceğim. Sanırım hamle sırası sizde.”

“Bakire’nin yüz çizimi tablonun güzel olacağını vadediyor. Modelin sanırım kızın, Üstat Finn.”

Dispenser hamlesini yaptı. Finn, adamın dudaklarını incelterek gülümsemesinin altında yatan tehdidi algılamıştı. Ama en azından Wycliffe’in metinlerinin, Yarım-Tom sel nedeniyle gelip alamadığı için orada kalan lanetli kanıtların bulunduğu sandığa olan ilgisini kaybetmişti.

“Bugün oldukça zayıf bir rakipsin. Oyun takımını kutusuna kaldır. Çalışmaya dönmen gerek. Yarın ışığın daha güçlü olacağını umut ediyoruz.” Piskopos çulluğun yuva yaptığı cam kenarına ilerledi. Dallardan yapılmış sepette küçük, inci tanesine benzer yumurtalar vardı. Finn bu yumurtaları da küçük çulluk kuşunun her seferinde gagasında bir dal getirerek yuvayı yapışını izlediği gibi izliyordu. Soğuk gecelerde içeri girip çıkabilsin diye pencere kanatlarını açık bırakırdı. Piskopos kuşun yumurtalarını tek tek alıp inceledi. Sonra hepsini tek tek pencereden aşağı fırlattı. Ardından da yuvayı söküp attı. “Sürekli gidip gelmesi dikkatini dağılabilir,” dedi.

Piskopos gittikten sonra Finn kâğıtları yakmayı düşündü. Hatta sandığı açıp çıkardı da. *Tanrı dünyayı o kadar sevdi ki babası olduğu tek oğlunu dünyaya gönderdi...* Din adamları günahkârların göreceği işkenceleri ağdalı bir dille anlatırken neden hiç Tanrı’nın sevgisinden bahsetmiyorlardı? Münzevi, Tanrı’nın sevgisini yazmıştı. Kendi iyileşme sürecinde o sevgiyi iliklerinde hissetmişti. Gördüğü hayallerde O’nun tutkusuna şahit olmuştu. Belki diğerleri, piskopos gibiler daha

çok şeytanı ve onun taktiklerini anlamaya yakındı. Ama işte Finn'in parmaklarıyla yazılan *John İncili* sevgi sözcükleriyle doluydu. Herkesin duyması gereken sözlerle.

Ama aşkı tatmayan biri bu sözlerin manasını nasıl anlayabilirdi ki? O anlıyordu. Aşkı tatmıştı. Rebekka'da. Ve Kathryn'de. Sadece bir kadın erkek ilişkisi değil. Daha derin bir şey. Onu korumak, ruhuyla ruhunu birleştirmek istiyordu. Ama aşk onu düşürmüştü. Rebekka onu bırakıp gitmişti. Kathryn ihanet etmişti. Tanrı'nın sevgisi bundan daha fazlaydı muhakkak. Tıpkı Münzevi'nin dediği gibi –daha büyük bir aşk, bozulmayan bir güç. Ve Finn de bunu hissediyordu. Rose'u ne yaparsa yapsın bağışlayabilirdi. Onun Rose'a olan sevgisi kullandığı pahalı boyalar gibiydi –damıtılmış bir öz. Saf ve konsantre.

Ama merak ettiği bir şey vardı. Eğer Tanrı'nın sevgisi ebeveynlerin çocuğuna duyduğu sevgi gibiyse -elbette daha derin, daha engin, çok daha mükemmel bir sevgi- tek oğlunu nasıl feda etmişti? Hangi ebeveyn akla hayale gelmeyecek bir acı çekmesi için oğlunu kurban ederdi? Kathryn olmadığı kesindi. Bunu kanıtlamıştı. Kendisi de yapamazdı. Acaba Tanrı, oğlunun kanlar içinde asılışını, gözlerinden süzülen yaşları, çevresini saran kalabalığın alaylarını, yanında dönen köpekleri, yukarıdaki akbabaları izlerken neler düşünmüştü? Ama izlememiştir, değil mi? Dayanamamış, yüzünü çevirmiştir. Finn en azından bunu çok iyi anlıyordu.

Boya ve sakızların altındaki deri paket, kâğıt ve kalemle tıka basa doluydu. Fazladan kopyalar Wycliffe'in hoşuna gidecekti. Son haftalarda Wycliffe metinleri üzerine çalışmak Finn'e tuhaf bir huzur veriyordu. Mücadele etmenin bir yolu gibiydi. İsyankâr ruhunun tahribatı olarak başlayan bu süreç ona başka hiçbir yerde bulamayacağı bir huzur veriyordu. Elleri piskoposun ikonları üzerinde çalışamayacak kadar tit-

rese de parmakları her zaman Wycliffe metinlerini kopyalayacak kadar sakın ve kendinden emin oluyordu. Eğer bu *İncil* gerçeği anlatıyorsa birçok kopyası olması gerekmez miydi?

Yarım-Tom yakında Norwich'e gelir, diye düşündü. Sular çekiliyor. Bakire'nin elbisesine yarın çalışırım.

Ama çalışmadı. İngilizce çevirileri kopyalamayı sürdürdü. Aradan bir hafta daha geçti. Kâğıtlar artık sandığa sığmıyordu. Ve şimdi -boşalan pervazıyla- yukarıdaki penceresinden bakarken tek görebildiği iki kadın ile on dört yaşlarında bir genç kızı taşıyan at arabasının köprüden geçtiği idi. Kadınlardan biri bir bebek emziriyordu. Hapishanedeki babasına çocuğunu getiren bir kadındı herhâlde. Çocuk için, babasının suçunun büyük olmamasını diledi.

Yarım-Tom'dan bir iz yoktu. O hâlde bataklik bölgelerde sel hâlâ etkili olmalıydı. Arkadaşını yeniden görmesi haftalar sürebilirdi. Bu kâğıtları buradan çıkarması için başka birini bulmalıydı. Ertesi gün cumaydı.

Piskopos haftalık ziyaretini gerçekleştirecekti.

Kathryn, Magda ve annesine “Burada bekleyin,” dedi. Magda'nın annesi hapishane avlusunda herkes tarafından görülebileceğine aldırmandan işini yapıyor, aç çocuğu besliyordu. Kathryn bebeğin emişini izlemekten büyük bir keyif alıyordu. Jasmine de sık sık gürültülü bir şekilde emiyordu.

“Burada güvende olacaksınız,” dedi söz vererek. “Memur size göz kulak olacağını söyledi. Bence güvenilir biri.”

Magda, “Endişelenmeyin leydim. Bir şey olmayacak,” dedi.

Ama Kathryn, kalenin ihtişamlı Normandiya işi kapısını izleyen kızın sesinin titrediğini fark etmişti. Şehir duvarlarını uzaktan gördüğünde biraz korku biraz da hayranlıkla ağzından kaçırıldığı küçük çığlık da dikkatinden kaçmamıştı. Fakat kız da son derece cesur biriydi. Çamura saplandıkla-

rında (Kathryn, Roderick'in ağır arabası yerine yük arabasını çıkarmayı akıl etmişti) kız, Simpson'ı çağırmaya gönderdiği sızlayan uşaktan daha çok faydalı olmuştu.

Nihayet yardım gelmişti ama Blackingham'dan değil. Yoldan geçen bir grup köylü çamurlu tekerlekleri ittirmişti. Tek silahı amacına ulaşmaktaki kararlılığı -ve Finn'in, tespihinin yanına astığı hançeri- olan Kathryn, Simpson'ın onlara yetiyeceğini umarak ilerlemeye karar vermişti.

Ama Simpson gelmedi. Akslardan biri bir kez daha çamura saplandığında tekerleği iki kadın ile kız kurtardı. Kathryn'e göre yapmak zorunda olduğu şeyin yanında bu zorlu yolculuk bahar bayramında dans etmek gibiydi. Bebeğin yanağına dokunarak oraya bulaşmış olan bir damla sütü sildi. Sırtını dikleştirdi ve hapishane merdivenlerinin dibindeki demir parmaklığa yaklaştı.

Anahtar delikte dönerken muhafız, "Yukarıdaki kapı açık," dedi.

Kathryn yanında getirdiği küçük kum saatini yüklüğe koydu. "Bana yarım saat ver, sonra diğerlerini de yukarı gönder." Muhafıza bir peni verdi. "Memur onlara senin göz kulak olacağını söyledi." Biraz ilerideki arabayı işaret etti. "Kimseyi yaklaştırma."

"Elbette leydim," dedi muhafız parayı cebine koyarken. Demir kapı Kathryn'in arkasından kapandı.

Başındaki tacın altından topa benzer kocaman kan damlaları dökülüyor; dosdoğru damarlardan akıyormuş gibi geliyor bana... ama yayılırken parlak kırmızı.

- NORWICH'LI JULIAN, MANEVİ ANLATILAR

Finn, Bakire'nin elbisesinin rengini bir türlü tutturamıyordu. Artık vazgeçmiş, masasının üstüne kapaklanmıştı. Önünde Wycliffe metinleri duruyordu. *Belki biraz da parlak kırmızı karıştırmayı denemeliyim*, diye düşündü John İncili'ni kopyalarken. Arkasından bir gölge geçti. Işık bir an azalıp çoğaldı. Kâğıtları karalama defterinin altına ittirerek sırtını dikleştirdi ve görülmelerini engelledi. Piskopos olduğunu sanmıyordu. Bu kadar sessiz adımlarla, bir seremoni yapmadan gelmezdi. Tabii mahkûmunu yakalamaya çalışmıyorsa.

Finn hızla ama dikkatle paletine birkaç tutam lacivert tozu döktü ve karıştırıyormuş gibi yaptı. Arkasında bir adım daha duydu. Belli belirsiz, kuşkulu. Yüzüne, işine konsantre olmuş bir sanatçı havası vermeye çalıştı. Ziyaretçisini karşılamak için arkasını döndüğündeyse maskesi devrildi. Elindeki lavi-cert taşı tozuyla dolu küçük şişeyi düşürdü. Toz yere saçılarak zemini maviye boyadı.

“Kathryn.”

Şaşkınlıkla kadına baktı. Görüntüsü kadar buradaki varlığına da şaşırmıştı. Pelerinde çamur lekeleri vardı. Karmakarışık saçlarından beyaz bir tutam fileli şapkasından kurtulmuştu. Saçları dağınık duruyordu. Eşikten itibaren çamurlu ayak izleri bırakmıştı. Sıkıntı, ağzının ve gözlerinin kenarında çizgiler oluşturmuştu. Finn’in önceden hatırlamadığı çizgiler.

“Rose mu?” diye sordu. Nabız atışlarının hızlandığını hissedebiliyordu. “Doğum mu başladı?”

Kadın bir an ne cevap vereceğini bilemeden baktı. Soluk alıp verişinde korku kırıntıları vardı.

Sonunda, “Rose’un doğumu gerçekleşti Finn,” dedi.

Adam içinde tuttuğu nefesi hızla bıraktı. Korkusu dağılıyordu.

Kadın bakışlarını odada gezdirdi. Sonra yerdeki boyaya sabitledi. Neden ona bakamıyordu? Yüzleşmekten asla kaçmayan Blackingham’ın Leydisi’ne hiç benzemiyordu. Finn, kadının suçluluk duygusunun ona ağır geldiğini hissediyordu. Bununla dalga geçebilirdi ama Rose’un çilesinin bitmiş olmasının verdiği rahatlık öyle yoğundu ki bu haberi getirene bir iyilik yapar gibi vazgeçti. Kadının eteğindeki çamuru silmemek, saçını düzeltmemek için kendini tuttu.

“Peki ya çocuk?” diye sordu.

Kadın cevap vermedi.

“Kathryn, çocuk yaşıyor mu?” Kalbi göğüs kafesini delip çıkacak gibiydi.

Kadın derin bir nefes aldı. “Çocuk yaşıyor. Bir torunun var. Rose adını... Jasmine koydu.”

Jasmine. Rebekka’nın en sevdiği çiçek. “Torunum, Jasmine,” dedi. Bu kelimenin sesinden hoşlanmış, ağzında bıraktığı tattan hoşlanmıştı. Söylerken gülümsüyordu.

Kathryn'in omzuna dokundu. "Bana bu haberi vermek için zorlu bir yolculuk yaptın. Sana minnettarım. Yorgunsun. Otur. Yiyecek bir şeyler isteyeceğim. Bana zaten büyük bir iyilik yaptın ama senden benim için bir şey daha yapmanı isteyeceğim."

Kadın oturmadı. Yere, kırılmış şişeden yayılan mavi toza bakıyordu.

Rahatlamaktan ötürü öyle sersemlemişti ki sözcükleri de nabızı gibi çıldırmışçasına çıkıyordu ağzından. "Ziyaretinin zamanlaması çok iyi. Benim için bir deste kâğıdı dağıtmama ihtiyacım var. Wycliffe'in metinlerini kopyalıyorum. Piskopos bunu duysa hoşlanmaz. Eğer o metinleri Saint Julian'daki Münzevi'ye götürürsen o da Yarım-Tom'a vererek yerine ulaştırılmasını sağlar. Şu sıralar piskoposu kızdırmayı kesinlikle göze alamam. Rose bana bu kadar ihtiyaç duyarken yapamam. Kathryn, sana anlatamam nasıl—"

Kadın adamın elini omzundan çekti ve dizlerinin üstüne çöktü. "Toz döküldü," dedi usulca. "Sana yardım edeyim." Eldivenli elleriyle yerdeki mavi tozları toplamaya başladı.

"Seni gördüğüme çok şaşırdım." Adam da kadının yanına diz çökerek mavi tozları bir kâğıda toplamaya başladı. "Zaten Bakire'nin pelerini için çok keskin bir renkti. Bana torunumu anlat." Kadın cevap vermedi. Sadece burnunu çekti. Üşütmüş müydü? Eldivenin üstüne bir damla düştü. O nereden gelmişti. "Kathryn? Sen ağlıyor musun?"

Topladığı boyaları elinden aldı ve uzanarak masasının üzerine koydu.

Nefes alamıyordu. "Kathryn, Rose mu?"

Başı öne doğru sallandı. Altın rengi ağdan kaçan bir tutam saç da olmasa fark edilmeyecekti.

"Kathryn, Tanrı aşkına. Bana bak. Cevap ver." Kadının omuzlarını tuttu. "Rose mu? İyi değil mi yoksa?"

Kadın yüzünü kaldırıp adama baktığında elmacık kemiğinin kenarında çamurlu ve mavi tozlu eldiveniyle gözyaşını sildiği yerde bir iz vardı.

“Kathryn, dedin ki...”

Kathryn yeniden gözlerini sildi. Mavi boya gözlerinin altına yayıldı. Yüzü hırpalanmış gibi görünüyordu. Bir an kadının yüzünde ağlayan Meryem Ana’yı gördü. Çarmıh resmindeki Meryem Ana. Ve o an kadının ona söyleyemediği şeyi anladı.

Zihni, kadının yüzünde okuduğunu kabullenmeyi reddederken çıkarmaya çalıştığı kelimeler onu boğuyordu. “Ama doğumun gerçekleştiğini söyledin Kathryn.”

“Evet, doğum gerçekleşti Finn. Rose, Kutsal Bakire’nin yanında.”

Kathryn uzun bir süre Finn’in yanında oturarak adamın başını ellerinin arasına alıp kızı için ağlayışını çaresizce izledi. Kathryn ikisi için de ağlıyordu. Boğuk bir sesle Rose’a nasıl şefkatle davranıldığını ve ne kadar dikkat edildiğini anlattı. Son sözlerini babasına söylediğini, onu aile mezarlığına, kutsal toprağa gömdüklerini söyledi. Adam bunların hiçbirine cevap vermedi. Hâlâ başı ellerinin arasında oturuyordu. Kathryn onu hareketlendirmek için küçük Jasmine için bir sütanne bulduklarını, çocuğun nasıl bir hazine olduğunu, Blackingham’a nasıl umut getirdiğini anlattı. Finn’e de umut verecekti. Finn dönene kadar çocuğa bakacağına yemin etti.

“Ona kendi çocuğum gibi bakacağım Finn. Hiçbir çocuk onun kadar sevilmeyecek. Sana yemin ediyorum tatlım.”

Finn’e son kez birlikte olduklarında böyle hitap etmişti en son. Bu acının ortasında ağzından dökülen bu sözler Kathryn’i de şaşırtmıştı. Ama adam bu sözü fark etmemişti

bile. “Finn, Efendimiz’i besleyen Kutsal Bakire’nin sütü adına yemin ederim.”

Sanki bütün bu sözleri bir heykele söylüyordu. Sonunda merdivenlerde ayak sesleri duydu. Sütanne bebekle birlikte kapıdaydı. Kathryn hiçbir şey söylemeden bebeği aldı ve kadına dışarıda beklemesini işaret etti. Kollarında tuttuğu bebekle birlikte adamın yanına diz çöktü.

“Görmen için sana Rose’un kızını getirdim.”

Hafifçe eline dokundu. Ürkütmemeye dikkat etmişti. “Finn.” Adamın birden döneceğini, onu ittireceğini sandı. Ama adam kıpırdamadı. Kathryn boştaki eliyle adamın kollarını ayarladı. Uyuyan bebeği oraya yerleştirdi. Finn bebeğe sanki tuhaf, egzotik bir yaratıkmiş gibi baktı. Gözlerini hiç kırpmıyordu. Dudakları aralıktı. Kathryn’e sonsuz gibi gelen bir süre öylece oturdu. Bebek sessizce uyuyordu.

Kathryn usulca konuşmaya başladı. “Finn, bu Jasmine. Rose’un sana hediyesi. Anna ismiyle vaftiz edildi ama Rose, Rebekka’nın anısına ona Jasmine adını verdi.”

Adam donuk bir şekilde, “Rose’un hediyesi,” diye tekrarladı.

Kathryn bebeğin yanağını okşadı. Jasmine koyu mavi gözlerini açarak kadına göz kırptı.

“Ağzını Rose’dan almış Finn. Bak, geniş ve soylu alnı da aynı Rose.”

Finn çocuğu kendinden uzaklaştırarak yarım kalmış çalışmalarından biriymiş gibi inceledi. Kathryn daha önce adamın bakışlarının bu kadar soğuk olduğunu görmemişti hiç. Adam konuştuğunda sesi kısık ve duygusuzdu. Kathryn duyabilmek için eğilmek zorunda kaldı. “Colin’in açık ten rengini almış,” dedi. “Gözleri aynı Colin.” Ses tonu Kathryn’in iliklerini dondurdu.

Finn çocuğu Kathryn’e geri uzattı. “Sevdiğim üç kadını

da kaybettim,” dedi. “Birini daha kaybetmeye dayanamam.”

Finn, ziyaretçilerinin ne zaman gittiğini fark etmemişti. Öğleden sonra çalan çanlarla kendine geldi. Hücresinde yalnızdı. *Belki de hepsi bir rüyaydı*, diye düşündü. Ona işkence etmek için şeytanın gönderdiği bir rüya. Bedeninin ağırlığı hafiflemeye başlamıştı. Ama kâğıtlar ortada yoktu –ziyaretçisi yaklaşırken sakladığı kâğıtlar. Ayağının ucunda da kırılmış küçük şişe vardı. Masasının üzerinde Wycliffe metinlerinin bulunması gereken yerde kire bulanmış mavi toz duruyordu.

Acı bir kez daha son hızla vurarak içindeki bütün umudunu emmişti. Bir şeyleri, herhangi bir şeyi kırmak, kanı bütün taşları boyayana dek bedenini duvara çarpmak istiyordu. Bir küfür savurdu ve etrafındaki boşluğa doğru öyle bir haykırdı ki muhafız yukarı çıktı.

“Bana afyon getir. Ağrım var.”

“Bilmem ki...”

“Getir dedim. Hemen!” diye bağırdı. Yumruklarını masaya indirdi ve muhafız ona içine afyon katılmış bir kadeh şarap getirene dek vurmaya devam etti.

Akşam duası için çalan çanlarla uyandı. Ateşi vardı. Kalbi deli gibi çarpıyor, başındaki zonklamalar da kalp atışlarına tempo tutuyordu. Kendini bayır aşağı koşan, bir türlü duramayan biri gibi hissediyordu.

İlan paneline yöneldi. Arap sakızı ile keskin mavi tozu titreyen elleriyle karıştırdı. Mavi boyanın içinden kırık bir cam parçası parladı. İnce camdan hançeri izlemek için boyayı eline aldı. Sonra avucunu kapadı ve keskin bir acı duymayı umarak bekledi.

Avucunu açtığında küçük bir kan damlası gördü. Stigmata. Ama kendi kendine yapılan. Burada bir mucize yoktu. Onun için de, Rose için de.

Kan damlası avucunun içinde mavi tozla karıştı. Sol elinin işaret parmağıyla yapışkan karışımı paletine taşıdı ve karıştırmaya başladı. Elleri artık titremiyordu. Dikkatle, metodik bir biçimde -sanki mavinin tonunu ayarlamak için sadece parlak kırmızı katıyormuş gibi- işaret parmağını kesti.

Yeni bir damla için parmağını sıktı. Karışımı karıştırdı.

Kesik. Damla.

“*Aurea testatur.*” Altının içinde görülüyordu.

Kesik. Damla. *Sanguine testatur.* Kanda görülüyordu.

Kesik. Damla.

İşte olmuştu. Bakire'nin elbisesi için mükemmel ton. Derin, çürük mavi.

Torununun gözlerinin rengi.

Yine de Kutsal Kilise'nin her konuda vaaz ve eğitim verdiğine inanıyorum. Onunla ters düşecek herhangi bir şeyi kabul etmek gibi bir niyetim asla olmadı.

- NORWICH'Lİ JULIAN, MANEVİ ANLATILAR

Münzevi kâbus dolu uykusundan ziyaretçi penceresinden gelen hafif tıkırtıyla uyandı. Rüyasında şeytanın onu boğduğunu görüyordu –piskoposa son derece benzeyen bir şeytan. Zihni öylesine karmaşıktı ki rüyayı gerçek sandı. Öğleden sonraki ibadetlerini gerçekleştirirken üşümüş olmasına rağmen uyandığında terden sıırıslıkladı. Acaba ibadetini gerçekleştiremeden mi uyuyakalmıştı? Eğer öyleyse şeytanın ona yaklaşmış olması boşuna değildi. Ne kadar uyumuştı? Ayin penceresinden ikinci güneşinin, Saint Julian'ın karanlık iç kısmını renklendirdiğini gördü.

Tak tak. Yeniden vuruldu. Bu sefer daha hızlı. Dışarıdan sesler geliyordu. Kadın sesleri. Yağmurlar başladığından beri pek ziyaretçisi olmuyordu. Ziyaretçilerini özlemişti. Ama kimi zaman, şimdi olduğu gibi onlardan korkuyordu. O kimdi ki onlara ilahi huzuru sunsun? Kutsal Ruh ondan ayrılmıştı. Huzur kalmamıştı.

Güçlkle yerinden kalktı. Kendini otuz yedisinden çok daha yaşlı hissediyordu. Perdeyi çekti. Birkaç kadın ve bir çocuk. *Hoş gelmişler*, diye düşündü. Her ne kadar dar pencereden hücrenin içine bakan üç çift göz dışında bir şey göremiyorsa da ziyaretçilerine de öyle söyledi.

Öndeki gözlerin sahibi, “Ben Blackingham’ın Leydisiyim,” dedi. Sonra arkasındaki iki kadını işaret ederek “Bunlar da hizmetkârlarım,” diye ekledi. Pencereye doğru bir kundak kaldırdı. “Bu da koruyuculuğunu üstlendiğim torunum.”

“Bu pencere hepiniz için küçük. Lütfen arkadan dolanıp hizmetçimin odasına geçin. Onun bana hizmet ettiği pencereden daha rahat konuşabiliriz. Daha geniştir. Alice dışarı gitti ama ikinci güneşinden faydalanayım diye kapısını açık bıraktı.”

Birkaç dakika sonra Alice’in penceresinde üç çift göz yeniden belirdi. Ama bu sefer o gözler birer yüze, yüzler ise yol yorgunu üç kadının bedenine bağlıydı. Bebeği elinde tutan, soylu bir kadın gibi giyinmişti.

Julian, “Bebeği bana verin,” dedi. “Onu kutsayayım. Adı ne?”

Kısa bir tereddüdün ardından uyuyan çocuk pencerenin diğer tarafına geçirildi. “Annesi ona Jasmine adını verdi ama Anna olarak vaftiz edildi.”

“Bir yasemin tomurcuğu gibi güzel.”

Julian çocuğun üzerinde istavroz çıkarıp bir dua mırıldandıktan sonra soylu kadın pencere kenarına bir şey daha bıraktı.

“Tezhipçi Finn tarafından gönderildim,” dedi ziyaretçi büyük kâğıt yığnını uzatarak.

“Finn. Umarım iyidir. İyi bir adam ve iyi bir dost.” *Tanrı’ya şükür hâlâ hayatta*, diye düşündü. Onun için piskoposla konuşmayı düşünmüştü ama bu, piskoposun gözünden düşmeden önceydi. Kadına inancını doğrulayan bir ifade yazmasını

emrettikten sonra bir daha dönmemiş, kendi başına bırakmıştı. Gözünden düşmüştü. Zorlu bir süreçti. Kasvetli yağmur mevsimi boyunca hapishaneden hiç haber alamamıştı. Hücresinde korkusuyla baş başaydı. Uzunca bir süre savunma metniyle mücadele etmiş, kâğıdı hayal kırıklığıyla buruşturup atmıştı. Kırgınlıklarının affı için dua edecek ve süreç baştan başlayacaktı. Ta ki ona yol gösteren içindeki ışık, hücresinin dışındaki kasvetli gün ışığı gibi loşlaşana dek. Dua ettiğinde Tanrı artık onu dinlemiyordu. Pişmanlık yaraları, o değerli görüntüler hep ateşli zihninin uydurmaları olmalıydı. Bugün de günlük ibadeti sırasında uyuyakalmıştı.

Bir eliyle -diğeriyle bebeği tutuyordu- kalın kâğıt yağının bağlayan ipi çözdü. *Başlangıçta söz vardı.* Ve o söz İngilizceydi!

“Finn sizden bunları ilk ziyaretinde cüceye, Yarım-Tom’a vermenizi istedi,” dedi Leydi Kathryn. “Ama eğer sizi tehlikeye sokacaksa götürüp yakabilirim.”

“Yakmak mı? Kurtarıcımızın değerli sözlerini, Saint John’un Efendimiz’e dair kayıtlarını. Bunu gerçekten yapabilir misiniz?”

Kadın, “Onlar sadece kelime,” derken bakışları dik ve içtendi.

“Ama kutsal sözler. *Kelam!*”

“Ben pratik bir kadınıyım Münzevi. Kutsal sözler, evet. Ama yaşam da kutsal. Yaratıcımıza karşı yaşamı sürdürmek gibi bir görevimiz de yok mu? Yoksa hepimiz neşe içinde mezarlarımıza mı ilerlemeliyiz? Bir kâğıt parçası üzerindeki yeniden yazılabilecek sözler uğruna ölmüş kutsal şehitler. Yaşarsak yeniden yazabiliriz. Üstelik bu kelamı yaymak Kilise’nin görevi, öyle değil mi? Onun için her şeyden vazgeçmiş biri olarak bunu en iyi sizin biliyor olmanız gerek.”

“Ben Kilise için her şeyden vazgeçmedim. Ben rahibeler

yahut rahipler gibi değilim. Burası bir manastır değil. Ben dünyaya demir attım. Ama elbette Kilise'ye sadık ve bağlıyım." Ani bir reddediş. Sonuçta bu kadın hakkında ne biliyordu ki? Piskoposun ajanları olduğu bilinen bir şeydi.

"Benim amacım O'nu daha iyi tanımak, O'nun tutkusunu üzerine düşünmek ve bana gelenlere bu tutkuyu anlatmak. Bunun yanı sıra," diye devam etti Julian, "Kilise *Kutsal Metinler*'in çevrilemeyeceğine dair bir kararname yayınlamadı. Ben de kendi anlatılarımı İngilizce olarak kaleme alıyorum." *Finn'in sözleri üzerine*, diye eklemeydi. Şu an hapis yatan Finn.

Leydi Kathryn'ın şüpheciliği yüzüne yansımıştı. "Kralın yasaları da bir şeydir. Bazı kanunların İngilizce olarak yazıldığını duydum. Ama bir yandan da Roma Kilisesi'nin iyi niyeti var. İkisine de bulaşmaya niyetim yok."

Bebek kıpırdandı ve inledi. Julian incelemekte olduğu kâğıdı bıraktı ve bebeği omzuna yatırarak hafifçe ileri geri sallamaya başladı. Çocuğun kollarında olması kendisini iyi hissetmesini sağlamıştı. "Finn'i ne kadar tanıyorsunuz?" diye sordu açık sözlü ziyaretçisine.

Leydi Kathryn açıkça, "Sevgiliydik," dedi.

"Sizin için zor olmalı. Seviyorsunuz ve o hapiste."

"Papaz cinayeti konusunda, muhtemelen suçlu olan oğlumun korumak için onun aleyhinde yanlış ifade vermiş olmam daha da zorlaştırıyor."

Bu oldukça cesur bir itiraftı. Çatışan önceliklerin yalın bir ifadesi. Münzevi bir an ne cevap vereceğini bilemedi. Böyle dürüst insanlarla nadiren karşılaşılıyordu. Kadın bu bilgileri aktarırken son derece soğukkanlı, mum direk gibi görünüyordu. Ama Julian, kâğıt yığınının uzanan ve üstteki sayfaları düzelten parmaklarındaki huzursuzluğu fark etmişti. Sanki vicdanının kırışıklarını ve kendini içinde bulduğu karmaşayı düzeltmek ister gibiydi. En azından kendini bilen bir

günahkâr. Julian bu riyaadan uzak oluş durumunu bir kefareet olarak görüyordu.

Çocuk ağlamaya başladı.

“Bakıcısına versek iyi olacak. Bu küçük insan biraz obur.”

Julian, Leydi Kathryn’in dudaklarındaki katı çizginin bu sözlerle birlikte yumuşadığını fark etti.

“Finn’in çocuğu mu?” diye sordu bebeği ellerini uzatmış olan kadına verirken.

“Hayır. Torunu. Görünen o ki evimizdeki şehvet ikinci kuşağa dek yayılmış,” dedi duygusuz bir sesle. Huzursuz parmakları durdu. Ardından önüne baktı ve derin bir nefes aldı. Başını kaldırıp Münzevi’yle göz göze geldiğinde bakışları parladı. “Günah çıkarabilir miyim?”

“Ben günah çıkaran bir papaz değilim leydim. Ama eğer yükünüzü hafifletecekse anlatmak istediğiniz her şeyi memnuniyetle dinlerim. Epey sıkıntılı olduğunuzu görebiliyorum.”

Leydi Kathryn ona Colin ile Rose’dan, Finn’i nasıl gönderdiğinden, Finn’in çocuğu reddedişinden bahsetti.

Münzevi, “Acısı hafifleyince fikrini değiştirecektir,” dedi.

“Benim için fark etmez. Sadece Finn’i düşünüyorum. Yoksa bu kız, benim kızım gibi büyüyecek. Sadece beni teselli ettiği gibi onu da teselli edebileceğini düşünüyorum.”

Münzevi elini Leydi Kathryn’in pencerenin kenarında duran eldivenli elinin üzerine koydu. Parmaklarındaki mavi izleri gördü ve anlamsızca o lekelerin nasıl olduğunu merak etti. Sonra “Anlıyorsunuz,” dedi.

“Neyi anlıyorum?” Leydi Kathryn şaşırmış görünüyordu.

“Bir annenin çocuğuna duyduğu sevgi için her şeyi feda etmesini. Bu tür bir sevgiyi.” Diğer kadının parmaklarının elinin altında yumruk şeklini aldığını hissetti. “Kurtarıcının bize duyduğu sevgi böyle bir sevgi işte. Tanrı’nın size duyduğu türde bir sevgi.”

Yumruk sıkılaştı. “Madem beni bu kadar seviyor, neden bir köşeye attı, neden hepimizin başına bu dertleri verdi?” Elini çekti. Uzun parmakları havada sallandı. “Boş verin. Ne diyeceğinizi biliyorum. *Günah*. Günahlarımız yüzünden cezalandırılıyor.”

“Sevgi dolu bir anne cezalandırmaktan keyif alır mı? Sadece öğretmek için cezalandırır. Çocuğunu güçlendirmek için. Acılar bizi güçlendirir. Hiçbir şey şans eseri olamaz. Her şey Tanrı’nın eseridir.”

“Peki ya Finn? Sevgi dolu bir Tanrı neden iyi bir adamın cezalandırılmasına izin versin?”

“Tanrı acı ile günahlarımızı bağışlar, bizi mükemmelleştirir.”

“Finn’in karısının bir Yahudi olduğunu biliyor muydunuz? Bu yüzden cezalandırılıyor olmalı. Ve kız. Babasının günahları. Benimle zina yaptı, evet. Ama bu o kadar da ağır bir günah olamaz. Münzevi, sizin kutsal bir kadın olduğunuzu ve cinsel günahlarla ilgili pek bilginiz olmadığını biliyorum. Ama şehvet gibi bir günahın cezası kesinlikle bu kadar ağır olamaz. Öyle olsaydı hapishaneler papaz ve piskoposlarla dolar, bize yer kalmazdı. Çok büyük bir günahı yoksa Tanrı neden Rose’u, Finn’in bu dünyada en sevdiği varlığı aldı?”

“İnsan kimi zaman maneviyatının iyiliği için kendi başına bırakılır. Bunun nedeni her zaman işlediği bir günah olmaya bilir. Finn’in illa ki cezalandırılıyor olması gerekmiyor. Tanrı Yahudi ve putperestleri de aynı şekilde sever. O hepimizin babasıdır. Emin olun Leydim, soyunda Yahudilik olan bir çocuğu kabul ederek maneviyatınıza zarar vermiyor, aksine güçlendiriyorsunuz. Gerçi maneviyatınızı tehlikeye sokacak olsa da aynı şeyi yapacağınızı düşünüyorum. Bu yüzden bahsettiğim sevgiyi anladığınızı düşünüyorum. *Her şey yoluna girecek.* Çektiğiniz acılar sizi sadece Tanrı’ya yaklaştırıyor.”

“Peki o hâlde neden dua edemiyorum? Duaları söylüyorum, tesbih çekiyorum. Havada kalan boş kelimeler. Münzevi, tüm bunların kişisel çıkar için güçlü insanlar tarafından tasarlanmış olan büyük bir saçmalık ya da devasa bir yalan olduğunu düşündüğünüz olmadı mı hiç?”

Cesur bir soru. Dürüst bir cevabı hak ediyordu.

“Sanırım yirmi kez. Neşeli zamanlarda Saint Paul’le birlikte *Hiçbir şey beni İsa’nın sevgisinden ayıramaz*, diyebilirim. Acı çekerken ise Saint Peter’la birlikte *Tanrım, beni koru. Tehlikedeyim*. O’nun için üzülerken ya da yas tutarak acımıza ayak uydurmamız Tanrı’nın isteği değil. O’nu aşın. Sizi temin ederim -biliyorum, çünkü bana O söyledi- O’nun sevgisinin mükemmelliği yanında acı hiç kalır.”

Julian, *bunlar aslında benim için anlam ifade eden sözler*, diye düşündü. *Beni iyileştiren doktor. Tanrı bana bu kadını gönderdi ki ona yol gösterirken kendi inancımı yeniden bulayım. Piskoposun öfkesi yüzünden endişelenmeyi bırak. O ya şeytanın aracı ya da Tanrı’nın bir enstrümanı. Ne olursa olsun her şey yoluna girecek.*

“Sözleriniz bana huzur verse de sizin kadar inançlı değilim Münzevi. Fakat beklediğimden fazla oyalandım. Blackingham’a dönmek için çok geç oldu. Bu yakınlarda bir han biliyor musunuz?” Karnını doyurduktan sonra mavi gözlerini Julian’a sabitlemiş olan bebeğe endişeli bir şekilde baktı.

“Han bir grup kadın için iyi bir seçenek değil. Yolunuzun üzerinde, buranın beş mil kadar kuzeyinde Saint Faith Manastırı var. Misafirperverliğiyle tanınır.”

“Evet. Orayı biliyorum. Horsham köyünde. Genç bir kızken babamla birlikte orada mola vermiştik. Rahibeler çok nazikti.”

Kadınlar kalktı ve gitmek için hazırlandı. Küçük kadın topluluğu bir an savunmasız göründü gözüne. Bebeği kolları-

na almış olan genç kız ancak on dört ya da on beş yaşındaydı. Yüzünde kendinden geçmiş bir ifade vardı. Hücrenin içinde tuhaf bir olay görmüş gibi bakıyordu.

“Söylemek istediğin bir şey mi var çocuk?” diye sordu Münzevi.

Kız öne eğilip fısıltıyla konuşmaya başladı. “Etrafınızdaki ışık pa-parlıyor. Tı-tıpkı umut gibi. Kalp gibi a-atıyor.”

“Ama burada ışık yok—”

Sütanne araya girdi. “Yeteneği var leydim.” Sonra hızla ekledi, “Tanrı vergisi.”

Bunlar özel kadınlar, diye düşündü Münzevi: Derin bir tutkuyla seven, iradesi güçlü soylu kadın değil sadece; mavi gözleri ve damarlarındaki Yahudi kanıyla bu bebek de Tanrı’nın sevgisinin ve tekliğinin bir sembolüydü. Sütanne bile –yakından bakınca ruhani yetenekleri olan genç kızı andırıyordu. Aralarında yetiştirmeyle ilgili bir bağ olmalıydı.

Kathryn pelerini üzerine geçirdi. “Tavsiyeleriniz için teşekkür ederim. Söylediklerinizin üzerine düşünceğim.” Sonra bir anda aklına gelmiş gibi ekledi. “Kâğıtlar kalsın mı yoksa alayım mı?”

“Onları Tom’a vereceğim. Piskopostan korkmuyorum.”

Leydi Kathryn sadece omuzlarını silkti ve arkasını döndü.

Münzevi ziyaretçilerinin ardından el sallarken “Tanrı sizinle olsun,” diye seslendi.

Sadece genç kız döndü ve bu hayır duasını kabul ederek gülümsedi.

Ziyaretçilerinin gidişinin ardından Julian’ın ruhu öylesine yenilenmişti ki gelenler gerçek miydi yoksa yine gördüğü bir hayalle gelen melekler âleminden ziyaretçiler mi diye merak etti. Emin olduğu tek bir şey vardı: Gerçek ya da değil, bu ziyaretçiler ona, onun da kaynağı olan Tanrı tarafından gönderilmişti. Onlara yol göstererek kendi ruhunu yıkamıştı.

Savunma metnini yazacaktı. İngilizce olarak.

Her ne olursa olsun, *her şey yoluna girecek*.

“Gel Ahab,” dedi şişman kedisine. Hayvan, penceresinin kenarına zıplayıverdi. Münzevi, Wycliffe metinlerini aldı ve çarşaf yığınının altına sakladı. “Tom’un ziyaretini bekleyeceğiz. Sen ve ben. Bize Finn’den haber getirecek. Belki bataklık-tan bir hediye de getirir.”

Ahab, beklentisini dile getirir gibi mırıldandı.

Büyük hasat lordu, bir ya da iki peni vererek daha iyi iş için adamlarını çağırır. Orakçılarına eldiven verir, insanı ağlatacak bir hediye. Ve aylaklara, göz kulak olsunlar diye gündelik.

- THOMAS TUSSEER, TARIMIN İYİ YANLARI

Ilkbahar boyunca Kathryn Kale Hapishanesi'ne gitmedi. Yarım-Tom sık sık Balckingham'a geliyordu. Agnes bundan pek hoşlanmıyordu. "Kızın etrafında dolanmasını istemiyorum." Ama Kathryn, cücenin ziyaretlerini destekliyor, ona sürekli verilecek bir iş buluyor, Colin'i aramak için Norwich'teki manastırlara haberci olarak gönderiyordu. Küçük oğlu hendeğerde aç, kirli ve bir başına uyuyan bir serseri mi olmuştu? Yoksa Kathryn'in umduğu gibi uzaklardaki bir kilisenin taş koridorlarında kilise müziğiyle uyumuş hâlde yürüyor muydu? Onu sonsuza dek kaybetmiş olabilir miydi? Ama Colin'den umutsuzca haber bekleme bile Yarım-Tom'a iş bulurdu. Çünkü Yarım-Tom, Kathryn'in Finn'le olan tek bağıydı.

Sık sık, "Çocuğu görmek isteyip istemediğini sor," diyordu.

Cevap her zaman aynıydı. "Leydim üzümlere söylüyorum ki zamanı olmadığını söyledi. Piskopos için yaptığı iş onu çok meşgul ediyormuş."

Sıcak ve güneşli günlerde Kale Hapishanesi'ne yolculuk yapmadılar. Yaz geldi. Jasmine kumru gibi ötmeyi, gülmeyi ve Kathryn'in şarkılarıyla el çırpmayı öğrenmişti. Hasat planları, afet ve yağmurlar yüzünden işçi bulma zorluğuyla başlamıştı –çocuklarının yanında olmaması Kathryn'in sırtındaki yükü daha da artırıyordu.

Roderick'in ölümünden sonraki ikinci hasattı bu. Simpson bu yıl da hasat lordu olacaktı ve malikânenin, bu kâhyanın giderek büyüyen kibrini ıslah edecek bir lordu yoktu. Her yıl daha çok para isteyen günlük işçilerin ücretlerini ödeyecek ekstra parayı nereden bulacaktı? Hasat zamanı cömertlik bekleyen kendisine bağlı işçilerden bahsetmiyordu bile. Köle ve köylülerin babasına hizmet etmesinde etkili olan o körü körüne sadakat yok olmuştu. İşçi açıkları ve köylerde dolaşan papazların eşitlik mırıltıları bu sadakati sarsmıştı. Eski düzen tehdit altındaydı. Yıkılabilirdi. Ve Kathryn'in bildiği düzen, bu yıkılmak üzere olan düzendi. Roderick kölelerini kendine gücünü ve geleneği kullanarak bağlamıştı. Kathryn'in gücü neredeydi? Gelenek nerdeydi?

Bazı günler bunu sürdüremeyeceğini düşünüyordu. Ama Jasmine vardı.

Bu, Magda'nın öğlen sığağındaki dördüncü turuydu. Deri kaplı bira şişelerini, peynir ve ekmek dolu sepetleri, yulaflı çöreklerle soğanları tarlalardaki orakçılara götürüyordu. Yüğü ağırdı ama omuzlarının üzerindeki uzun sopanın ucunda güzelce dengelenmişti. Küçük görünse de oldukça güçlü ve dayanıklı olduğu için bu yükü önemsemiyor, hatta boğucu mutfaktan kaçmak için önüne çıkan bu fırsata seviniyordu. Aşçı son zamanlarda oldukça hırçıındı. Ve Magda, çavdarların arasında Morris dansçıları gibi hışırdayan uzun tırpanları izlemekten keyif alıyordu. Babası, ekibin en iyisiydi. Sağ baca-

ğını bedeninin altında eğerek alçalışını ve sol kolunu dengede kalmak için uzatarak sağ koluyla tahılları zemine paralel bir noktadan keşişini gururla izliyordu. Bedeni her darbede ritmik olarak oynuyordu.

İşçilerin öğlen yemeklerinde çok yemelerini pek dert etmiyordu. Ayrıca huysuzluğu üzerinde olan Agnes de çok umurunda değildi. Geçen hafta Yarım-Tom'u bir yumurta çalmakla suçlayarak bir uşakla kovalamıştı! Agnes! Acıkmış dilenciler için ocakta daima bir tencere çorba kaynatan kadın. Şu zamana kadar her şeyden memnuniyet duyan bu kadın artık yapılan her şeyde bir hata bularak parlıyordu.

Dışarısı güneşliydi ve hava çok temizdi. Atın kuyruğu mavi gökyüzünde rahatça sallanıyordu (işçilerin, yemeklerini getiren kıza sundukları iyi dilekleri saymıyordu bile). İşçilerle köleler arasındaki arkadaşlık uzanıp onu da içine çekiyordu. Kendisini mutlu bir ailenin üyesi gibi hissediyordu. Mutlulardı çünkü her ne kadar yılın bu bir ayı boyunca uzun saatler yoğun bir şekilde çalışsalar da karınları doyuyordu. Hasat lordunun eli sıkıysa işçi bulamazdı. Köylülerin başka seçimi yoktu ama işçiler daha cömert tarlalara gitmekte özgürdü. Hepsi cömertlik bekliyordu. Ama Magda bu sene bundan o kadar da emin değildi. Kâhyanın ruhundaki ışığı tartmıştı –tabii ona ışık denebilirse. Daha ziyade ışığın yokluğu vardı ondaki ve Magda daha önce böyle bir şeyle hiç karşılaşmamıştı. Acaba ruhu olmadığı için mi ışığı da yoktu? İnsan kılığında bir şeytan mı? Yemek örtüsünü serdiği çalının gölgesinden adamın geldiğini görünce ürperdi. Üzerine kötülük saçmasından korktuğu bakışlarıyla karşılaşmamak için başını başka yöne çevirdi.

Çocukların ruhundan yayılan yumuşak ışığı izledi. Tarlaların kenarındaki büyük meşe ağacının altında kovalamaca oynayan çocukların ruhları gökkuşağı gibi birleşiyor

ve birbirine karışıyordu. O da bir zamanlar babası orağıyla ekinleri biçerken ve annesi demetleri bağlarken aynı ağacın altında oynamıştı –henüz çok geçmemişti üzerinden. Leydi Kathryn’e, annesi ertesi gün Jasmine’i tarlaya getirebilir mi diye soracaktı. Annesi bundan hoşlanırdı. Hasat zamanı annesinin gülümsediği nadir zamanlardandı. Karnı çalışamayacak kadar büyümüş olsa da diğer kadınların çocuklarına bakardı. Mutlu anılar. Kötü günler hariç: Hasat tarlalarda çürüdüğünde ya da şeytan bir afet, yağmur ya da veba getirdiğinde... o günlerde açlıktan birçok kişi ölürdü. İki küçük kardeşi de böyle can vermişti.

Ama bugün kötü anıları düşünmeyecekti. Güneş gökte parlıyordu. Ekinler olgunlaşmıştı ve Blackingham mutfağı hasat işçileri için güzel bir sofra hazırlamıştı. Magda ileride tanıdık bir ışık gördü. El sallayıp seslenerek mutfağa doğru ilerleyen küçük adamı karşıladı. Yarım-Tom’un aşçının süpürgesi ve asık suratı yüzünden korkup uzaklaşmamasına sevinmişti. Yarım-Tom onun arkadaşıydı ve beraberinde ruhunun o güzel ışığını da getiriyordu.

İşksiz adamın yanına yaklaştığını gördü.

Kâhya, Magda’nın yanına geldi ve deri kaplı bira testilelerinden birini aldı. Magda’nın omuzları üzerinde dengelenmiş olan sopa yana yattı. İçindekilerin dökülmesini engellemek için sopayı acemice yere bıraktı. Adam testideki birayı yudumladı. Bira çenesine doğru akıyordu. Bir yandan da kızı izliyordu. Kız yerdeki su kovanını işaret etti. Su soğuktu. Kaynaktan kendisi doldurmuştu. Simpson işaretini görmezden gelince adamın kötü niyetli bakışlarından korksa da dilini çözmeye karar verdi.

“E-Efendim.”

Adam gülerek kıza doğru yaklaştı. Nefesi soğan ve çürük diş kokuyordu. Şişeden bir yudum daha aldı. Ne yapmalıydı?

Adam hasat lorduydu ama işçilere yeterli sayıda bira kalma-yacaktı. Şişenin üst kısmı şimdiden boşalmıştı. Belki ona su getirirse... Birkaç adım gerideki su kovaşına giderek adam için bir tas su getirdi.

Adam kızı baştan aşağı süzerek tastaki suyu elinden aldı ve başından aşağı döktü. Ardından beyaz saçlarını tüylü bir köpek gibi iki yana salladı.

“Efendim.” Dili sözcüklere dönmüyordu. “E-efendim, su-suyu içmeniz için getirdim. A-aşçı diyor ki—”

Adam ağır, devam eden bir mırıltıyla, “Aşçı diyor ki,” diye dalga geçti. “Aşçının ne dediği umurumda bile değil. Hasat lordu benim, aşçı değil. Bu ne demek biliyor musun? Ben senin efendimim ve ister bira alırım ister su.” Tası kızın ayak-larının dibine atıp tükürdü. “Ya da hasatla ilgisi olan herhangi bir şeyi. Buna sofrayı hazırlayan yarım akıllı mutfak kızı da dâhil.”

Kızın elbisesinin üst kısmını kavradı. “Bakalım burada patlamaya hazır tomurcuklar var mı?”

Kız geri çekildi, kurtulmak için uğraştı ama sık sık yı-kanmaktan iyice incelen elbisesinin kumaşı yırtıldı. Magda utançtan kıpkırmızı olarak çaresizce yırtık kumaş parçasıyla göğüslerini kapamaya çalıştı.

“Dalından koparılma zamanın gelmiş olabilir.”

Adamın kahkahası adi ve haşindi. Kızın kendini kirli his-setmesine neden oldu.

Şimşek gibi hızlı bir şekilde kızın arkasına geçti ve çamurlu kollarıyla kızı sardı. Nefesi Magda’nın boynunu yakıyordu. Elleri beceriksizce kızın göğüslerini aradı. Magda, arkadan sert bir şeyin vücuduna değdiğini hissetti. Eteğinin üzerin-den bile hissedebiliyordu. O sertliğin ne olduğunu, adamın ne istediğini biliyordu ama dudakları itiraz edemeyecek kadar katılaşmıştı. Dili kelimeleri yabancıliyordu.

“Lü-lütfen—”

Arkasındaki baskının arttığını hissetti.

“Yere diz çök ve eteğini kaldır.” Ses inilti gibiydi.

Burada değil, diye haykırıyordu Magda’nın zihni, *tarlalarda bir hayvan gibi olmaz. Ruhunun ışığı olmayan biriyle...* Ama, Kutsal Meryem, elinden ne gelirdi ki? O hasat lorduydu. Kendisiyle bir köle.

“Lü-lütfen efendim, lütfen.” Sesi bir fısıltıdan daha yüksek değildi.

“Demek dilin çözüldü.”

“Ba-babam.”

“Ona fazladan bir peni veririm. Tabii beni memnun edersen. Şimdi eteğini kaldır ve yere çök.”

Birkaç inilti ve hıçkırık çıkacak gibi oldu ama Magda kendine engel olmaya çalıştı. Ne kadar yaygara yaparsa diğerlerinin görme ihtimali o kadar artardı. Hiçbiri de hiçbir şey yapamazdı. Adam hasat lorduydu. Eteğini tuttu ve ayak bileklerine dek çekti. Titreyen elleri daha yukarı çekmesine engel oluyordu. Adam eteği çekerek arkasından ittirdi. Kız yere düşerek dört ayağının üzerinde duran bir köpek gibi kaldı. Adam bir elini belinin altından dolayarak kızın duruşunu değiştirmesini engelledi. Engebeli arazi kızın çıplak dizlerine ve ellerine batıyordu. Kız tırnaklarını yere geçirerek toprağı kavradı. Adamın kaba elleri kızın eteğini kaldırdı. Elleri teninde gezmeye, tırnakları onu çimdiklemeye başlayınca kız korkuyla sindi. Simpson kendi bedenini kızın bedenine doğru çarpınca bir hayvan gibi inledi. Magda’nın canı yanmıştı. Ama başkalarının bu utanca tanıklık ettiğini düşünmek canını daha çok yakıyordu. Ağzı kendi kusmuğuyla doldu. Ağlayamıyordu. Nefes bile alamıyordu.

“Tarlaya dön Simpson.”

Leydi Kathryn'in sesiyle kâhya kızı bıraktı ve sendeleyerek pantolonunu çekti. Kathryn bu kadar öfkeli olmasaydı adamın yüzündeki afallamış ifadeye gülebilirdi. Hayatında sadece birkaç dakikalığına da olsa erkek olmayı dilediği anlardan biriydi. O zaman Simpson açığıtaki götünü pantolonuyla kapamayı çalışmak yerine orada bir kırbacın şakırtısını hissedirdi.

Magda adamın altında mücadele ediyordu. Bir eliyle eteğini düzeltiyor, diğeriyle yırtık elbisesini göğsünün üzerinde tutmaya çalışıyordu. Kızın yüzü kireç gibi bembeyazdı. Kathryn, kızı kollarına alıp teselli etme arzusunu güçlükle bastırdı. Böyle bir görüntünün kızın felaketi olabileceğini biliyordu. Ayağa kalkabilmek için mücadele ettiğini, kirli yanaklarından yaşlar süzülse de kalan gururunu korumaya çalıştığını görebiliyordu.

"Magda, eve dön."

Simpson bu arada ayağa kalkmış ama sırtını kadına dönmüştü. Pantolonunu iliklemeye çalışıyordu.

"Aşçıya da at pisliğine düştüğünü söyle." Bu son sözleri denetmene doğru bakarak söylemişti.

Adam Kathryn'e dönerek omuzlarını silkti ve tuniğindeki bir samanı temizledi. "Kızın rızasıyla oldu. Zarar vermedim. Sizin mülklerinize her zaman dikkat ederim leydim."

"Hepimiz birinin mülküyüz Simpson. Bunu hatırlasan iyi edersin. Eğer o kıza bir daha dokunursan maaşına el koyar ve seni topraklarımdan atarım."

Adamın yüzündeki sırıtış daha da genişledi. Kathryn adamın ne düşündüğünü biliyor, hatta söylemeye cesaret edecek mi diye merak ediyordu. Başka bir hasat lordunu nereden bulacaktı? Onun işini yapabilecek başka kimse olmadığından bu adamın hizmetkârları arasındaki varlığına katlanmak ne kadar da sinir bozucuydu.

"İşçilere yemek arası vermelerini söyle. Yemeği ben hazır-

layacağım,” dedi Kathryn. Bir yandan da desteksiz yürüyebiliyor mu diye kıza bakıyordu.

Magda tarlanın köşesine vardıktan sonra birden malikâneye doğru koşmaya başladı. Kathryn kızın eteğinde kan lekesi görmeyince rahatladı. Yemeği hazırlar hazırlamaz Agnes’le konuşarak kıza karşı daha dikkatli davranmasını söyleyecekti. Özel bir nezaket göstermeliydi.

“Leydimin hoşgörüsüne sığınarak söylemek isterim ki Sör Roderick—”

“Sör Roderick, bir hizmetçinin bekâretinin önemli olmadığını söylerdi. Ama ona sahip olan kız için önemli ve ondan vazgeçmek ya da geçmemek onun kararı olmalı. Sen Blackingham için çalışıyorsun Simpson. Benim için çalışıyorsun.”

“Elbette Leydim. “Ama Kathryn adamın yarı kapalı göz kapaklarının altında şimşek kadar güçlü ve bir o kadar tehlikeli bir nefret parıltısı gördü. Ondan kurtulacaktı. Hasat biter bitmez.

“Son bir şey daha Simpson. Kıza telafi olarak senin maaşından kesilecek olan bir şilin verilecek.”

“Ne için? Hâlâ bozulmamış.”

“O hâlde küçük düşürülmesinin karşılığı olarak bir şilin. Ve sana burada kimin efendi olduğunu hatırlatmak için.”

“Nasıl isterseniz leydim.” Gözleri yanmakta olan iki kor parçası gibiydi. “Hanımefendi biraz daha geç gelseydi de paramın karşılığını alsaydım bari.”

Ardından kadına sırtını döndü ve tarlalara doğru ilerlemeye başladı. Ani bir el hareketiyle onu izleyen işçilere yemek zamanının geldiğini bildirdi.

Hasat geç bitti. Ama eylül geldiğinde son saman yığınları paketlenmiş, çavdarlar ve arpalar kış harmanı için güvenle depolanmıştı. Yere düşen tahılları yiyerek şişmanlayan Michael

Yortusu kazları, hasat sonu şenliği için mutfaktaki şişlerde kızarmaktaydı. Kathryn kaygıyla hepsi el yapımı olan bal likörü, elma şarabı ve bira fiçileriyle elli şiline satın aldığı yirmi galon sert birayı sayıyordu. Akşamki ziyafet onu korkutuyordu. İçkili bir cümbüş olacaktı. Kathryn işçilere bunu çok görmese de -onların bir ziyafeti hak ettiğini biliyordu- kesesi bir keşişinki kadar küçülmüştü. Simpson, iki hafta süren hasat boyunca iki kez çalışanlara bahşiş için kapısını çalmıştı. Tanrıya şükür üç aylık kiralara kapıdaydı. Simpson gün içinde kiralaları toplayarak ziyafette hesapları gösterecekti.

Kathryn terini silmek için örtüsünü çıkarmış ve sofrayı büyük salona kurması için Glynis'i çağırmıştı. Nerede kalmıştı bu tembel kız? Agnes ve küçük kız yerde oturmuş işlerini yapıyorlardı. Magda'nın dili ne kadar tutuksa eli de o kadar işliyordu. Simpson'la yaşadıklarından sonra yine sessizliğe gömülmüştü. Talihsiz bir olaydı ama cücenin Kathryn'e yardım etmesi şansı. Simpson'ın benzer şekilde taciz ettiği başka kızlar da olduğunu -rıзалarıyla ya da zorla- biliyordu ama bu konuda yapabileceği bir şey yoktu. Onlar için endişelenmemeliydi. Yaşamdaki konumlanışlarını Tanrı belirlememiş miydi?

Büyük salondaki masaya kurulan sofrayı inceledi. Bir platform olmalıydı. Onun aşağıda oturması uygun değildi. Peki yanında kim olacaktı? Dul bir kadın, malikânenin hanımı ama ona eşlik etmesi gereken oğulları yanında değil. Simpson? Ürperdi. Ne olursa olsun Simpson doğuştan asil değildi. Uzun masada oturacaktı. Saint Michael'dan gelen papaz, ziyafeti kutsamak için platformda oturabilirdi ama hizmetçilerle beraber.

Birkaç gösterici bulması için Yarım-Tom'u Norwich'e göndermişti. Hasat işçileri biraz eğlenceyi hak ediyordu. Bunu sağlamak da Kathryn'in göreviydi. "Çok kişi olmasın," diye talimat vermişti. "Bir iki hokkabaz ve uda eşlik eden güzel bir

sesten fazlasını Blackingham karşılayamaz.”

Leydi Kathryn en iyi iki elbisesinden brokar işlemeli olanını giymiş, başına da küçük bir taç takmış tek başına oturuyordu. Salona, yere serpilmiş taze bitkilerin ve mutfaktan salona dek uzanan kızarmış tavuğun kokusu dolmuştu. Sofra hasat meyvelerinin de eklenmesiyle oldukça bereketli görünüyordu. Agnes bir simyacıydı. Belki basit metalleri altına çeviremiyor-du ama bir gün önceden kalan yemekleri her zaman baharatla tatlandırıp safranla renklendirilmiş (en azından simyacıların peşinde olduğu altının rengi) harika tatlılara dönüştürerek onları gençleştiriyordu.

Kathryn uygun yükseklikteki oyma sandalyesinden göstericilerin büyük salonun diğer ucuna doğru ilerleyişini izledi. Biri ruh hasadı paradisi için iskelete benzer bir Azrail kıyafeti giymişti. Diğeri ise -bu sıcak havada- siperlikli bir şapka takmış ve udunu güçlü omzuna asmıştı. Üçüncüsünün üzerinde sadece belinin etrafına dek çıkan bir pantolon vardı. Bu da adamın, kasları iyice yağlanan teniyle birlikte eğri büğrü görünmesine neden oluyordu. İlk önce o sahne aldı. Uzun koridor boyunca çember çevirerek ilerledikten sonra Leydi Kathryn'ın önünde durup amuda kalktı ve ayaklarıyla renkli üç topu çevirdi. Leydi Kathryn alkışladı. Kalabalık da ona katıldı.

Yarım-Tom, küçük ozan ekibini Azrail'le saklambaç oynayarak çoğalttı. Elinde orağıyla bütün salonda onu kovalayan ölüm figürüne kaba mimiklerle karşılık veriyor ve sataşıyordu. Köylüler kahkahalarla gülüyordu. Bu, ölümü değişik bir biçimde algılayarak şakalarının konusu yapmak için bir şans-tı. Salonun diğer ucunda, uzun masa boyunca dolaşan udi udunu çalmaya başladı. Kathryn kaba kahkahalar ve akrobat ile Azrail'e gönderilen alkışlar yüzünden şarkısını duyamadı. Udun sesi aklına Colin'i düşürdüyse de buna zamanı yoktu.

Simpson ziyafete geç gelmiş, yemek başladıktan sonra içeri girmişti. Bu, işçilere de Kathryn'e de hakaretti. Sessizce somurtarak oturmuş kadehini yudumluyordu. Kâhya olarak şarap içmeye hakkı vardı ama Kathryn hem ekonomi için hem de ihtiyatlı davranmak adına onun kadehine epeyce bir su katmıştı. Salonun içindeki yalpalayışına bakılırsa bugünkü ilk kadehi değildi. *Ravyoli*'den, baharatlı, küçücük doğranmış domuz eti böreğinden oluşan son servisin de sunulmasının ardından Simpson yalpalayan adımlarla platforma çıktı ve bir kese parayı Kathryn'in önüne bıraktı. Üç aylık kiralar. Ağzında geveleyerek hesapların kesenin içinde olduğunu mırıldandı.

"Eksik var," dedi sonra mırıldanmaya devam ederek. "Köylüler kralın kelle vergisini öne sürdüler."

Kadın keseyi eliyle şöyle bir tarttı ve iç geçirdi. Hafıftı. İçindeki hesaplara bakarsa paradan çok vaat bulacağına emindi. Çiftçilerin kirli kulübelerinin önündeki küçük bahçelerinde yetiştirdikleri tavukları, yumurtaları ve sebzeleri kira diye alacaktı.

Keseyi tabağının yanına bıraktı ve ayağa kalkarak gerektiği gibi hasada ve hasat lorduna kadeh kaldırdı. Selamın sonunda salona bir sessizlik çöktü. İşçiler neşeli haykırışlarla eşlik etmediler.

Salonun diğer ucundaki birkaç adam yumruklarını düzenli bir tempoyla masaya vurmaya başladı. Bu ritim bütün salonu doldurarak Kathryn'in başının içinde uğuldayana kadar yayıldı.

"Bahşiş. Bahşiş. Bahşiş isteriz." Tempo kısık bir sesle başlamış ve giderek artmıştı.

Beklediği tepki bu değildi. Fazlasıyla açgözlülerdi. Zavallı bir dulu soymayı düşünmüyorlardı herhâlde. Böyle bir aşağılanmaya tahammül edemezdi. Sırtını dikleştirerek elini kal-

dırdı. Tezahürat kesildi.

“Size zaten verilmiş olan bahşışlere minnetinizi böyle mi gösteriyorsunuz? Hasat lorduna iki defa ücretlerinize ek olarak dağıtılması için para verdim.”

İçkinin verdiği cesaretle ayağa kalkan biri Kathryn’e bağırdı. “Hasat lordu bize hiçbir şey vermedi. Bahşışin hasat şenliğinde dağıtılacağını söyledi.”

Bu sözleri koro hâlinde onaylayan işçiler yeniden bağırarak masalara vurmaya başladılar.

Bahşış. Bahşış.

Kathryn hâlâ olduğu yerde oturmuş kadehini izleyen Simpson’a baktı. “Bu ne demek oluyor Simpson? Sana verdiğim paraları ne yaptın?”

Gürültü sağır ediciydi.

Bahşış. Bahşış.

Adam başını kaldırdı ama Kathryn’e değil arkasına bakıyordu. Omuzlarını silkti. “Fazladan işçi almak için kullandım.”

“Hasat gecikti. Üstelik burada her zamankinden fazla sayıda işçi yok.”

“Kimisi işi bırakıp gitti.”

İkilinin konuşma sesleri yükselince işçilerin masaya vurarak tuttukları tempo aniden kesildi. Salona bir sessizlik çöktü. Şapkalı uviden başka kimse kıpırdamıyordu. Udi çalmayı bırakmış platforma doğru yürüyordu. Acaba o da mı para isteyecekti? Salon aniden üzerine gelmeye başladı. Destek almak umuduyla masanın kenarına tutundu. Bu son damlaydı. Kâhyanın kallesliği sınır tanımıyordu.

“Sen bir hırsız ve yalancısın Simpson!” Salondaki herkesin duyabileceği bir sesle söylemişti.

Adam sadece alaycı bir edayla güldü.

“Senin küstahlığına ve iftiralarını artık çekemeyeceğim. Blackingham’ın en aşağılık kölesi bile senden daha değerli.

Bundan böyle seni Blackingham sınırlarında barındırmayacağım. Yarın hâlâ malikâne sınırlarında görülürsen seni kırbaçlayacağım.”

Odaya mutlak sessizlik hâkimdi. Platformun diğer tarafında papaz tedbirli bir şekilde öksürdü. Bunun dışında duyulan tek ses dışarıdaki ateş böcekleri korosuydu.

Simpson’ın sarhoş kahkahası yükseldi ve patlamaya hazır sessizliğe asılı kalarak çınladı. “Peki, kırbaçlayacak adamı nereden bulacaksınız leydim?”

Kadın kolunu uzatarak orada toplanmış işçileri işaret etti. Hepsini kapsayan bir işaretle bakışlarını masalarda gezdirdi. Onları kendi tarafına çekmek istiyordu. “Paralarını çaldığın bu insanlar leydilerine duydukları sadakati göstereceklerdir.”

Adamlardan destek haykırırları gelmedi. İşçiler kime inacaklarını bilmiyormuş, ikisine de güvenmiyormuş gibi bir Kathryn’e bir Simpson’a bakıyordu.

“İyi adamlar.” Kathryn işçilere seslenirken ayağa kalktı. Salondaki duman ve sıcaklık başını döndürdüyse de yapmak istediğini gerçekleştirmek için kendini toparladı. “Blackingham Malikânesi için çok çalıştınız. Hizmetleriniz benim için değerli. Sadakatinize güveniyorum ve bu açgözlü kâhyanın sizden çaldığı bahşişi almanızı sağlayacağım. Yarın sabah duası vakti kapıda olun. Bu gecelik—”

Birkaç işçi “Yine vaat,” diye mırıldandı ama onları bastıran bir alkış koptu ve birisi “Bırakın bitirsin,” diye haykırdı.

Cesaretlenen Kathryn kalabalığı susturmak için bir elini kaldırdı ve konuşmasını sürdürdü. “Bu gecelik mutfağımızın sizler için hazırladığı yemeklerin keyfini çıkarın.” Ardından kilerciye herkese birer kadeh daha elma şarabı doldurmasını işaret etti. “Hak ettiğiniz eğlenceyi yaşayın.”

Yarım-Tom ve Azrail kılığındaki oyuncu yine ölüm oyununu oynamaya başladı ama birliktelik bozulmuştu. Kalabalık

geçici olarak sakinleşmişti.

Kathryn ertesi gün dağıtacağına söz verdiği parayı nereden bulacağını düşünürken -Simpson'dan isteyecekti, bir otoritesi olduğunu az önce kanıtlamıştı- udi platforma yaklaştı.

"Leydim."

Bu ses. Yoksa hafızasının bir oyunu muydu?

Udi şapkasını arkasına ittirerek selam verdi. Kel başının solgun beyazlığı karşısında kadın afalladı. Kathryn'in gözünde bir anı parçası canlandı: Bir annenin, Kathryn'in eli, böyle saçsız bir başı yıkıyor, kafatasını okşuyordu. Ama henüz bu görüntü bile tam anlamıyla netleşmemişken genç udi başını kaldırıp ona baktı. Jasmine'in gözleriydi sanki ona bakan.

Kathryn sendeleyerek platformdan indi ve Colin'e sarıldı. Büyümüştü. Kucakladığı yetişkin bir adamın kaslı omuzlarıydı.

"Colin! Hoş geldin oğlum, hoş geldin." Yüzünü görmek için oğlunu kendinden uzaklaştırırken gözlerindeki yaşları da sildi.

"Büyümüşsün. Bir delikanlıdan çok yetişkin bir adama benziyorsun," dedi. "O güzel saçlarına ne yaptın?"

Colin "Kefaret için," dedi. Gülümseliyordu. Sesi de kalınlaşmıştı.

Kathryn oğlunun bir şeyler daha söylemesini bekledi ama Colin açıklama yapmadı.

"Platformda neden yalnızsın," diye sordu. "Alfred nerede? Peki ya tezhipçi?"

Tanıdık bir sızı Kathryn'in neşesini gölgeledi.

"Tezhipçinin kızını sormadın. Rose'u neden sormuyorsun?" Bir parça kınama, ufak bir acı sesine sızmıştı.

"Bir şey mi oldu? Gittiler mi?"

Kadın iç çekti. "Çok daha fazlası oldu Colin. Senin gidişin sadece bir başlangıçtı." Aniden sesindeki suçlayıcı tondan piş-

man oldu. Bütün hata Kathryn'indi. Oğlunu yeniden evden uzaklaştırmamalıydı. Eline hafifçe vurdu. "Sana anlatacağım çok şey var ama önce şu Simpson işini halledelim. Geri dönmeyi iyi oldu. Benim yalnız bir kadın olmadığımı görünce acımasızlığı dizginlenecektir."

Kâhya ile konuşmasına kaldığı yerden devam etmek için döndü ama adamın oturduğu yer boştu. Kiraların olduğu kese de yerinde değildi.

Hasat şöleni sona erdikten ve eğlence düşkünleri yalpalayarak yataklarına çekildikten sonra -kümes, kulübeler, ahır ve hatta hayvanların zaman zaman uyudukları hendek bile doluydu-Kathryn, Colin'i odasına çağırdı. Akşamın izleri onu yormuştu ama Colin'e anlatacağı şeylerin sabahı bekleyemeyeceğini biliyordu.

Odanın köşesindeki küçük masaya oturdular. Zaman zaman Finn'le baş başa keyifli bir yemek yerken burada oturdular ama şimdi bunları düşünmenin zamanı değildi. Karşısında oturan oğluydu ve onunla konuşurken kelimelerini çok dikkatli seçmeliydi.

"Çekip gitmen aptallıktı, biliyorsun değil mi? Umarım eve temelli dönmüşsündür."

"Evet anne. Kalmaya geldim. Sonunda bir rahip gibi yaşamaya uygun biri olmadığımı karar verdim."

Değişmişti. Tıraşlı başı sinir bozucuydu -Kathryn o güzel saçlarının gidişine üzülmüştü. Mavi gözleri de masumiyetini yitirmişti. Masumiyetin yerini ateşli, huzursuz bir parlaklık almıştı.

"Gittiğinden beri hep oyuncularla mı seyahat ettin?"

"Çoğunlukla. Mektuplarımı almadın mı?"

"Mektuplar mı? Sadece birini aldım. Cevap gönderebileceğim bir adres de yoktu. Yoksa sana şimdi söyleyeceklerimi

çoktan söylemiş olurdum.” Nasıl başlamalıydı? Oğluna bir kadeh şarap ikram etti. Colin reddetti. Kathryn kendine bir kadeh doldurdu. “Sen gittiğinden beri şans Blackingham’a pek gülmedi Colin. Sana söylediğim gibi senin gidişin sadece bir başlangıçtı.”

Ardından Alfred’in gidişini, Finn’in tutuklanışını, bebeği ve nihayet Rose’un ölümünü anlattı. Colin hepsini sessizce dinledi. Sorularla ya da acı sözcükleriyle araya girmede. Kathryn beklentiyle ara verdiğinde bile. Konuşması bitince uzanıp oğlunun elini tutmak istedi ama Colin elini çekti.

“Demek Rose öldü.” Kupkuru bir sesle söylemişti. Gözlerinde bir bulut belirdi. Güçlkle yutkunurken âdemelması oynadı. Kathryn oğlunu kollarına almak istedi ama Colin’in bundan hoşlanmayacağını biliyordu. Karşısındaki, bir zamanlar, küçük bir çocukken bir tilkinin zayı ettiğı ölü yavrularının başında ağlayarak babasını öfkeliendiren o hisli Colin değildi.

Sadece “Üzgünüm,” dedi. Gözleri kuruydu. Annesinin arkasındaki boşluğa bakıyordu. Ama Kathryn onun duvar halılarını incelemeyiğini biliyordu. Beklediğı acıyı da görmemişti –gözyaşı yok, sadece sert, sabit bir bakış. “Onun için dua edeceğim,” dedi. Sesinde duygudan eser yoktu. “John Ball diye bir adamla karşılaştım anne. Pek çok konuda gözlerimi açtı.”

Acısını bu kadar rahatça gizleyebildiğine göre bu, kesinlikle onun oğlu Colin değil, bir başkasıydı.

“Ne gibi konularda?” diye sordu. Oğlunun kendi içine kapandığını, Rose’u ne kadar sevdiğini annesinin anlamasını istemediğini, acısını ve suçluluk duygusunu gizlediğini düşünüyordu. Suçluluğunu annesinden gizleyen ahlak bir çocuk.

“Kiliseyle ilgili,” dedi Colin.

“Kiliseyle ilgili mi?”

Colin hevesle başını salladı. Artık heyecansız değildi.

“Papazların ve piskoposların cehalet içindeki fakirleri nasıl kandırdığını, onlardan nasıl faydalandığını, manastırlarını altınla kefenlerini gümüşle doldurmak için nasıl hırsızlık yaptığını anlattı.”

Canlanmıştı. Gözleri parlıyordu. Neredeyse ateş saçıyor-du. *Acısıyla baş etmeye çalışıyor*, diye düşündü Kathryn. *Ancak konuşarak acısından uzaklaşabiliyor.*

“Seyahatlerim esnasında başka şeyler de öğrendim.” Ayağa kalktı ve odanın içinde dolaşmaya başladı. “Müziyenler Adem ve Havva hakkında şarkılar söylüyordu. Cennet bahçelerinde hizmetçi ve *centilmenler* olmadığını anlatıyor. John Ball bu sosyal düzeni Tanrı’nın emretmediğini söylüyor. Tanrı hepimizi eşit şekilde seviyor. Soylular centilmenlerden, centilmenler köylülerden daha üstün değil. Anlamıyor musun anne? Bir insanı diğerinden üstün kılan bu İlahi Düzen düşüncesi baştan sona hatalı. Tanrı’nın gözünde hepimiz biriz!”

Oğlu gözlerinin önünde heretik oluyordu. Kırsal bölgelerde dolaşan Lollard vaizleri gibi saçmalıyordu.

“Colin, bir kızın var. Onu görmek istemiyor musun?”

Colin başını ellerinin arasına aldı ve sabırsızca, adeta öfkeyle yüzünü sıvazladı. Neredeyse derisi soyulacaktı. Nefesini verirken küçük bir ses çıkardı. *İşte geliyor*, diye düşündü. *Şimdi ağlayacak ve acılarını onarmaya başlayacak.* Ama Colin başını kaldırıp annesine baktığında gözleri kuru, ağzı ise sım-sıkı ve kararlıydı. “İleride buna çok vakit olacak,” dedi. “Bu gece hazırlanmam lazım. Yarın Aylsham kavşağında vaaz vereceğim. Ekinler olgunlaştı anne, görmüyor musun? Az zamanımız kaldı.”

Böylece Kathryn’in oğullarından biri dönmüş oldu. Tabii buna dönmek denirse.

*Saygılıydı. Mütevazı ve işe yarar
Ve babasına servis yapardı masada.*

- GEOFFREY CHAUCER,

THE CANTEBURY HİKÂYELERİ (14. YÜZYIL)

Framlingham Kalesi'nden Düklük Nişanı taşıyan ve iki hafta sonraki ziyafete katılımını rica eden bir davetiye geldiğinde Colin eve döneli iki ay olmuştu. Kathryn ilk başta Norwich Dükü'nden gelen "Sör Guy de Fontaigne'in Soyluluk Nişanı Alması Onuruna" verilen Noel Ziyafeti davetini reddetmeyi düşündü. Böyle bir kutlama için ne uygun bir elbisesi ne de keyfi vardı. Ayrıca düşük rütbeli bir şövalyenin dulu olarak o davetli listesine nasıl girdiğini merak ediyordu. Kale Suffolk'taydı –kış ortasında en az iki ya da üç günlük yol. Ona eşlik edecek bir nedimesi yoktu. Ayrıca onu koruyacak silahlı adamları da. Davranışları göz önüne alındığında Colin'i de götüremezdi.

Günlerini kavşaklarda, pazar yerlerinde ya da bir kalabalığın toplandığı herhangi bir yerde vaaz vererek geçiriyordu. Kızına ilgi gösterdiği yoktu. Udu bile büyük salondaki çivide tozlanmıştı. *Melodilerin yerini ateşli konuşmalar, sevginin yerini takıntı almış,* diye düşünüyordu Kathryn oğlunun İlahi

Düzen'in kötülükleri, soyluların acımasızlığı, ruhban sınıfının kötü davranışları üzerine söylediklerini yarım kulakla dinlerken. Dudaklarından sık sık John Ball ve Wycliffe adları dökülüyordu. Belki de tespih duasında bile bu isimleri sayıklıyordu. Hayır, küçük oğlunu böyle soyluların bulunduğu bir davete götüremezdi. Bu sadece oğlunu ve Blackingham'ı tehlikeye atardı. Gerçi artık Colin'in Blackingham'a aldıracağı yoktu. Bazı geceler eve bile gelmiyordu. Kathryn o gecelerde yatağında uyanık hâlde uzanır, çocuk uyuduktan uzun sonra bile Jasmine'i sallayarak huzur bulurdu. "Sana ne olacak küçük? Bize ne olacak?" O uzun, uykusuz gecelerde Kathryn Münzevi'yi ve onun *her şey yoluna girecek* sözünü düşünüyordu. "Nasıl olacağını bilmiyorum tatlım. Nasıl olacağını bilmiyorum," diye fısıldıyordu küçük çocuğa.

Onun gibi riskli konumdaki biri, bir dükün davetini reddetmeye nasıl cüret ederdi? Zorlu bir yolculuk yapmamak için kadınlara özgü bir hastalığı bahane edebilirdi –ki doğruyu söylemek gerekirse bu yolculuk, nefret ettiği bir adamın karşısına çıkmaktan daha az korkutuyordu onu. Sör Guy de Fontaigne'i düşündüğünde aklına ilk gelen adamın ağzındaki o acımasız kıvrımdı. Finn'i tutukladığı gece yüzündeki o yırtıcı hayvan tebessümündeki nefret açık seçik görülüyordu. Yani sorun bu daveti hangi bahaneyle reddedeceği değil, reddedip edemeyeceğiydi. İç çekerek davetiyeyi bir kenara bıraktı. Orada Alfred'i görebilirdi. Ne de olsa Sör Guy'ın askeriydi. Birçok askerinden biri. Ama yine de...

Kathryn şerifin maiyetiyle ama ona ve refakatçisine tahsis edilmiş özel bir arabayla seyahat ediyordu. Yanında Glynis'i götürmekten başka çaresi kalmamıştı. O budala, kaz kafalı kız tüm zamanını bir erkeğin dikkatini çekmek umuduyla perde arasından içeriyi gözleyerek geçirmişti. En azından

Kathryn'in saçını süslemekte marifetli parmakları vardı. Her ne kadar seçtiği tarzla dikkat çekmek istemeyen bir dula yakışmayacak süslü örgüler olsa da...

"Leydim, çok heyecan verici. Ne güzel bayraklar. Ve büyük atlar. Hepsi hemen arkamızda, yan yana."

Ve her birine binen bir adam, diye düşündü Kathryn. "Perdeyi kapa Glynis," dedi. "İçeri soğuk giriyor. Ellerim şimdiden mosmor oldu."

Gece kamp kurdular. Kathryn gözünü bile kırpmadı. Gecenin seslerini dinledi: Ahşap tekerlekleri üzerinde gıcırdayan araba, gece kuşları. Bir ara kurtların uluduğunu duyar gibi oldu. Bu gecenin daha iyi geçeceğini umuyordu ama kamp ateşlerinin dumanını solumak başını ağrıtmaya başlamıştı bile.

Arabaya yemek getiren asker içeride oyalanmış, Glynis ile flört etmişti. Ama Sör Guy'ın eşlik etmeye gelmemesi Kathryn'i rahatlatmıştı. Et yemeği pek ilgisini çekmemişti. Sadece bir parça ekmek yedi. Arabaların sarsıntısının sona erishi ve donmuş çamur üzerinde ilerleyişini müjdeleyen pembe şafağı sevinçle karşıladı. Önceki gece olduğu gibi pek uyumamıştı. Birkaç kez Jasmine'i merak ederek uyandı. Glynis'in gizlice kaçışını duydu -doğal bir ihtiyaç mı yoksa bir askerle aşk dolu bir buluşma mı- ve aradan dakikalar, saatler geçmesine rağmen kız hâlâ gelmemişti.

Ertesi sabah inci renginde bir şafak sisiyle kamptan ayrıldılar. Glynis lazımlıkları boşaltmaktan döndüğünde Kathryn'e adamların arasında "Bay Alfred"i görür gibi olduğunu söyledi.

"Emin misin Glynis?" Kathryn yola çıkarken şerifin askerlerine ve diğer adamlarına tek tek bakmış, oğlunu aramıştı.

"Evet leydim. Yakında değildi ama o asil başı nerede görsen tanırım."

Kathryn sıcaklığına şükrederek sincap tüylü şapkasını taktı ve perdeyi açtı. "Göster," dedi.

Glynis bir sis bulutunun içinde ateşin etrafına toplanmış bir grup adamı işaret etti. İri sert peynir parçalarıyla kahvaltılarını ediyor ve bir birayı elden ele dolaştırıyorlardı. İçlerinde Danimarkalıya benzer kızıl kafalı biri yoktu.

Framlingham'a vardıklarında solgun güneş tepe noktasına ulaşmıştı. Etraftaki eş merkezli taş duvardan perdesi, büyük kuleleri ve nöbetçi kulübesiyle son derece etkileyiciydi. Askeri bir kaleydi. Blackingham Malikânesi'nin tamamının bunun yanında arpa tanesi gibi kalacağını düşündü Kathryn kale kapısından geçerken. Ne kadar geniş olsa da bahçe parlak çadırlar ve renkli bayrakları serin rüzgârda uçuşan pavyonlarla doluydu. Mavi, kırmızı ve yeşil ipekten üniformalar giymiş hizmetkârlar etrafta dolanıyordu. Gıcırdayan tekerleklerin, havlayan köpeklerin ve kışneyen atların arasında seslerini duyurabilmek için bağııyorlardı. Perdeli arabalar, tıpkı Kathryn'i getiren araba gibi, kamp ateşlerinin yandığı köşelere çekiliyordu. Her birinin yanında kendilerine ait odun yığınları vardı. On iki gün boyunca ateşleri yanık tutmak için yığılmış olan odunlar bir orman edebilirdi.

Glynis heyecan dolu bir sesle, "Bahçede mi konaklayacağız leydim?" diye sordu.

Kathryn, "Bekleyip göreceğiz," dedi. "Geniş bir kalabalık olacağı benziyor. Evi yüksek rütbeli misafirlere tahsis etmiş olabilirler."

"Burayı sevdim. Daha neşeli ve dostane. Ayrıca bu araba bir düşese layık. Sör Guy çok zengin biri olmalı. Ve size çok düşkün leydim."

Kathryn, kızın küstah göz kırpsını görmezden geldi. Şerifin onu unuttuğunu düşünüyordu. Onun yanında olmasını istemese de basit bir saygı kuralı gereği şu an onu karşılıyor olmalıydı. Eğer bahçede konaklayacaklarsa tek başına

birakılmayacaktı herhâlde. Glynis şövalyeler ve askerlerle kalma fikrinden hoşlanabilirdi ama Kathryn hoşlanmıyordu. Arabanın yanından duyulan sert vurma sesiyle perdeyi araladı. Gelen Sör Guy değil, malikânenin kızıl üniformasını ve şapkasını taşıyan bir hizmetçiydi.

Üstünkörü bir selamla, “Leydim ve nedimesi beni takip ederse,” dedi, “Hanımefendiye odasına kadar eşlik edeceğim. İçeride konaklayacaksınız.”

Tanrı'ya şükür, diye düşündü Kathryn. Isınmak için ellerini ovuşturuyordu. Şu kız eldivenlerini ne yapmıştı?

Kathryn arabadan inerken avlunun ve bahçenin her köşesinde yer alan kuleleri saydı –toplamda on üç tane. Hizmetçi de onları bu uzun, çok katlı kulelerden birine götürdü.

Kathryn, seyahat sandığını dönen merdivenlerin birkaç kat yukarısına taşıyan hizmetçiyi takip ederken “Bu kadar görkemli bir kale beklemiyordum,” dedi. “Norfolk Dükü oldukça güçlü olmalı.”

Uşak, “Oldukça güçlü,” dedi. “Ama Framlingham, krala aittir.”

“Yani kral da mı gelecek?” Kathryn sesinin endişeli değil meraklı çıkmış olduğunu umdu. Ama aslında saray karmaşası için ne uygun bir giysisi ne de cesareti vardı. Üstelik kralı ya da kralın varlığını hatırlatacak naibini görmeyi de istemiyordu.

“Bilmiyorum.” Uşak güçlkle nefes alıyordu.

Kulenin basamakları dönüyor, çıktıkça çıkıyorlardı. Norman tarzı küçük kulesindeki Finn'i düşündü. Daha da yukarı. Bir dönemeç daha. Sonra aniden, bu merdivenler gökyüzüne dek gidecekmiş zannederken merdivenlerin sonu bir sahanlığa açıldı. Küçük ama güzel bir odanın eşliğinden geçen uşağı takip etti. Duvarlar koyu sarıya boyanmış, canlı duvar resimleri yapılmamıştı. Geçerken göz attığı odalarda da aynı sadelik vardı. Ama bu sade oda şöminenin üzerindeki

zengin bir duvar halısıyla süslenmişti. Izgaralı ocağın yanında bir bank. O da güzel bir örtüyle kaplanmış, üzerine püsküllü yastıklar konmuştu. Yastıkların hepsi aceleyle ve kısa bir zaman önce yerleştirilmiş gibi hafif eğri duruyordu.

“Hepsi bu kadar mı?” diye sordu uşak. Kathryn’in sandığı-nı yere bırakırken göğsü inip kalkıyordu.

“Sör Guy’dan bir mesaj var mı?”

“Mesaj?”

“Bir talimat? Evin gelenekleri? Kutlamaların programı?”

“Mesaj yok Leydim. Nedimenizi salona gönderip sordurabilirsiniz.”

“Katılan başka kadınlar da var mı?”

“Başka kimseyi görmedim. Ama düşes ve nedimelerinin katılacağını sanıyorum.” Yan yan kapıya baktı.

“Gidebilirsin.”

Kathryn taşlı şapkasını çıkardı ve odasını daha dikkatli inceledi. Odanın bir köşesine tuvalet yapılmıştı –en azından çıkıp umumi tuvalet araması gerekmeyecekti. Ocakta hoş bir ateş yanıyordu. Kömür değil, temiz yanan İngiliz meşesiydi. Duvar şamdanlarında don yağından mumlar değil bal mumu vardı. Ocağın üzerinde yatak ısıtıcısı duruyordu. Yanında ise nedimesi için dürülmüş bir şilte. Küçük ama perdeli bir yatak, bir sandalye ve odanın diğer eşyalarını içeren bir sandık. Tuvalette bir lavabo ile su dolu bir ibrik vardı. Tuvalet deliğinin üzerinde bir demet bitki asılıydı. Yerlere de otlar serpilmişti. Avluda konaklamaktan daha iyi olduğu kesindi. İçeride keyifli bir sessizlik vardı. Sadece küçük adımların zayıf bir yankısı –yaklaşıyor muydu? Kapıda ürkek bir vuruş.

Kathryn’in baş işareti üzerine Glynis kapıyı açtı. Magda’nın yaşlarında bir kız belirdi.

“Leydimin rahatı yerinde mi diye bakmak için gönderildim. Leydimin herhangi bir şeye ihtiyacı var mı?”

Kızın zayıf bacaklarını gören Kathryn ondan sıcak su ya da birkaç odun istemeye vicdanının el vermeyeceğini anladı. Hizmetçi henüz bir çocuktur. Kollarında kızarıklıklar vardı – muhtemelen kutlamalar için hizmete verilmiş bir bulaşıkçıydı.

“Kendi hizmetçim var. Ona mutfağı ve çamaşırhaneyi gösterirsen bana yardım edecektir.”

Rahatlamış görünen çocuk belli belirsiz bir reveransla birlikte, “Elbette leydim,” diye mırıldandı.

“Onunla git Glynis. Şunları da çamaşırhaneye götür. Diğer hizmetçilerden evin rutin işleyişini öğren. Gelirken de küçük bir ibrikte sıcak su getir.”

“Noel yemeği saat üçte büyük salonda olacak leydim,” dedi çocuk.

“Zamanı ayarla Glynis.” Kathryn, kız için manidar olduğunu umarak bakışlarını ona sabitledi. “Ve oyalanma.”

Kızlar gittikten sonra Kathryn seyahat sandığına eğilerek elbisesini aradı. En yeni elbisesi, koyu bordo renkte yumuşak bir brokardandı ve gümüş şeritlerle işlenmişti. Pahalıya mal olmuştu ama o zamanlar kalbi çok daha hafif, geleceği umut doluydu. Elbisenin rengi Finn’in en sevdiği renkti ama Kathryn bu elbiseyi giyip karşısına çıkamadan tutuklanmıştı.

Şimdi giyerek hakkını vermenin zamanı gelmişti. Saklamanın manası yok demişti kendi kendine seyahat sandığına elbiseyi koyarken. Belki de On İkinci Gece’de yapılacak olan Epiphany Yortusu’nda giymesi daha iyi olurdu. Hayır. Bu sadece acısını hafifletmek içindi. Yumuşak brokarı hem şimdi hem de On İkinci Gece’de giyecekti. Sonra eve döndüğünde de tekrar tekrar giyiyor olacaktı. Tıpkı bir yolcunun saç gömleği gibi.

O kadar zayıflamıştı ki etek belinde dönüyordu. Glynis’in daraltması için yeterli zaman var mıydı? Saçı için gümüş kur-

deleli kadife bir şapkası vardı. Şapkanın da temizlenmesi gerekiyordu. Glynis elbiseyi daraltırken şapkayı da kendisi temizleyebilirdi. Kathryn soyunup iç gömleğiyle kalınca ürperdi. Misafirlerin dualara katılması bekleniyor muydu acaba? Yatağına uzanarak pelerinine sarındı ve bir top gibi kıvrıldı.

Noel günü. Finn kulesinde bir başınyaydı. Kathryn ise kendi kulesinde. Ve aralarında cennet ile cehennem uzanıyordu.

“Noel Yemeği’ne giderken leydime eşlik etmem için Sör Guy tarafından gönderildim.”

Seyahat sandığını taşıyan uşaktı. Kadına hayranlıkla baktı ama bir şey söylemedi. Karşısındaki uşak Colin ve Alfred'den sadece birkaç yaş büyük olmasına rağmen Kathryn bu bakıştan keyif aldı. Sallantıda olan özgüvenini desteklemişti. Odada boy aynası yoktu. Sadece ince, solgun yüzünü gösteren küçük bir ayna bulunuyordu. Çok sayıda beyaz saç, bembeyaz bir ten ve bordo kadife.

Büyük salona girdiklerinde Kathryn telaşlandı. Çok fazla insan vardı. En az iki yüz kişi. Belki de daha fazla. Hiçbirini tanıımıyordu ve sehpaye benzer masalarda pek kadın yoktu.

Uşak onu salonun ön taraflarına doğru götürürken neredede oturacağını merak ediyordu. Hem Roderick hem de babası şövalye olduğu için muhtemelen ev sahipleriyle beraber oturacaktı. Konumuna uygun bir hanım bulmak umuduyla şövalyelerin masalarına göz gezdirdi. Birkaç beyefendinin eşleriyle geldiğini görünce rahatladı ama hiçbir masada boş yer yoktu. Ve uşak, şövalyelerin masalarını da geride bıraktı. O hâlde muhtemelen düşesin nedimeleriyle oturacaktı. Elbette farklı ama tatsız bir anı olurdu. Renk olmasa da kumaş seçiminden dolayı şükretti. En azından cennetin soylu kuşları arasında sıradan bir kızılgerdan gibi görünmenin utancını yaşamayacaktı.

Ancak nedimelerin masasını da geçerek dük ve düşesin, yan yana oturmuş asilzadelerin yukarısında oturduğu platforma yaklaşmaya başlamışlardı.

“Bir yanlışlık olmalı,” dedi. Ama birkaç adım önünde olan uşak onu duymadı ya da duymazdan geldi.

Sör Guy ayağa kalktı. Onur konuğu olarak elbette platformdaydı ve Kathryn de onun konuğu olduğuna göre ona yerine dek eşlik edecekti. Fakat adam platformdan inip ona aşağıdaki masalardan birini göstermek yerine elini uzatarak yanındaki boş sandalyeyi gösterdi. Yüzünde Kathryn’in nefret ettiği o çarpık tebessüm vardı. “On iki gece boyunca sofrar-kadaşınız olmaktan keyif duyacağım leydim. Gelecek keyifli günlerin işareti gibi.”

Kathryn’in kalbi yandı. Yüce Meryem, buraya Norfolk Dükü tarafından Sör Guy de Fontaigne’in damı olarak davet edilmişti. Bunun nelerin işareti olacağını düşünmek bile istemiyordu.

“Tek olması onu daha keyifli kılacak lordum,” dedi adamın yanına otururken.

On İkinci Gece’ye gelindiğinde Kathryn her gece tekrarlanan ziyafetlerden bıkmış ve evini özlemişti. Tebessümü her sabah onu selamlayan kırağılar gibi donuktu. Sör Guy’ın refakatinden de sıkılmıştı. Ama itiraf etmek gerekirse adamın tavırları son derece saygılıydı ve yabancısı olduğu bu zarif toplulukta onun varlığına bile minnet duyuyordu. En azından tanıdık bir yüz. Neyse ki bu gece o büyük masaya son kez oturmak zorunda kalacaktı.

Epiphany Yortusu’ydu ama ondan önceki yemekler gibi kutsal olmaktan çok kutsal şeylere hürmetsizlik içeriyordu. Kathryn platformun ucundaki yerinden Norfolk Dükü’yle Canterbury Başpiskoposu arasında oturan Norwich

Piskopos'u göremiyordu ama o sarhoş kahkahasını tanı-mıştı. Son birkaç gece boyunca piskoposun sık sık sarhoş ol-duğunu duymuştu. Adamı sadece uzaktan görmüş, onunla tanıştırılma imkânı bulamamıştı. Karşısındaki adamın hem görüntüsüyle hem de tavırlarıyla ne kadar genç durduğunu görünce şaşır-mıştı. Zavallı Finn. Böyle genç ve kibirli bir son-radan görmenin mahkûmu olmak onun için çifte saygısızlık olmalıydı. Kathryn, onları eğlendirmek için sunulan bayağı oyunlara kahkahalarla gülündüğünü görünce ürkmüş-tü.

Salonun gürültüsü içinde karşıdaki bir platformda pis-kopos kıyafetleri giymiş bir çocuk eğlence meraklılarını eğ-lendiriyordu. Üzerinde ters olarak giyilmiş manastır cübbesi vardı. Ona büyük gelen cübbe yamuk duruyordu ve om-zunda bir maymun taşıyordu. Bir sopanın ucundan sarkan eski bir ayakkabının temsil ettiği buhurdanlığını -berbat bir koku- sallayarak kural-sızlık lordu rolündeki kendinden biraz daha büyük bir gençle anlaşılmaz hareketler yaparak haberleş-ti. Kural-sızlık lordu kalçasını şehvetli bir şekilde döndürerek çocukla dalga geçiyordu. Kalabalık her aşağılayıcı hareketle birlikte daha da gürültülü hâle geliyordu. Sonunda kural-sızlık lordu ayin kadehinin içindeki her şeyi "piskoposun" başından aşağıya boşalttı. Maymun birkaç ses çıkararak "piskoposun" omzundan arkadaşının omzuna atladı. Cırtlak renkli tacı "lordun" başından aldı ve ardından küçük, çıplak kıcıyla iki-sine de vurdu. Salondaki misafirler kahkahalarla gülüyordu.

Kathryn kutsallığın aşağılanması ya da kaba maskaralık-ları eğlenceli bulmamıştı ve diğer soyluların neye güldüklerini merak ediyordu. Onlar da bu geleneksel Noel eğlencesinin altında küçümseme, hatta nefret yattığını görmeyecek kadar kör müydü? Bu nefret sadece Kilise ritüellerine değil kendile-rine de yönelikti.

Yanında oturan şerif başını uzatarak kahkahalar arasında

sesini duyurabilmek için bağırdı. “Umarım leydim gücenmemiştir. Sadece zararsız bir oyun.”

“Hayır Sör Guy.” İtiraz ederek dikkatleri üzerine çekmemeliydi. “Gücenmedim. Sadece çok yorgunum. Böyle bir yoğunluk beklemiyordum.”

Kiler ve mutfığa açılan üç kemerli kapının ortasında trompetçi belirdi. “Piskopos” ve kuralsızlık lordu abartılı bir ihtişamla diğer platformdaki yerlerini aldılar. Kuralsızlık lordu abartılı bir osuruk sesi çıkardı. Maymun ise burnunu kaldırarak kaşlarını çatı. Kalabalık hayranlığını göstermek için uludu. Ardından haberci trompetini çaldı ve bir dizi hizmetçi, her akşam olduğu gibi beyaz kıyafetleri ve taşıdıkları yemeklerle salonda ilerlemeye başladılar. Kiler, büfe, ibrikhane ve mahzen işçileri, bıçakçı ve dükün sakisi de arkalarından geliyordu. Hepsi başlarının üstünde çeşitli yemekler taşıyordu. Fakat diğer ziyafetlerin aksine bu sefer yemekler önce kuralsızlık lordu ve piskoposu temsil eden gençlere servis edildi. “Piskopos” öfkelenmiş gibi yaparak platforma vurdu ve “Bu lordlara uygun bir yemek değil. Görevliye söyle bunları sadaka kapısına götürsün.”

Alay bunun üzerine gerçek platforma doğru ilerledi ve yemek dükün önüne kondu. Kathryn, bu iki kızarmış kuğunun tüyleriyle servis edildiğini ve yaldızlı sazlar içinde sunulduğunu görse Agnes’in ne diyeceğini düşündü. Kızarmış tavuskuşu (onun da tüyleri yolunmamıştı), sos ve börek sanatsal bir biçimde yemlik gibi dizilerek yemeği tamamlamıştı. Misafirler için hazırlanan yemekler masalara servis edilirken salondaki cümbüş bir mırıltıya dönüşmüştü. Kuğular diğer platforma, tavus kuşları şövalyelere verilmişti. Lonca üyeleri ve tüccarların oturduğu en uzaktaki masadaysa bol bol börek, domuz sosisi ve muhallebi bulunuyordu.

Sör Guy, ortaklaşa yiyecekleri yemeğin gümüş tabağa ko-

nlmasını beklerken “Bakın, düşes gidiyor,” dedi.

Masadan kalkan kadın Kathryn'den ancak iki ya da üç yaş büyüktü ama pelerininin ayrıldığı noktadan ipek kumaşın altındaki yuvarlak, dolu karnı seçiliyordu. Boynuzlu baş süsünün üzerindeki örtü tehlikeli bir şekilde sallandı. Elini ağzına götürmüştü. Nedimelerinden ikisi daha yavaş adımlarla onu izledi.

Kathryn yanındaki adamdan ziyade kendisiyle konuşur gibi, “Onun yaşında hamilelik zor olsa gerek,” dedi.

“Bu onun görevi. Daha önce altı çocuk kaybetti. Ben dük olsaydım bana bir veliaht doğuracak başka birini aramaya başlamıştım bile.”

Altı ölü bebek. Kathryn göz kapaklarının battığını hissetti. “Düşük mü?” diye sordu.

“İkisi ölü doğdu. Sanırım ikisi de birkaç ay yaşadı.”

Düşesin bu kadar üzgün görünmesi boşuna değildi demek. Kathryn on iki gün boyunca onunla sadece bir kez konuşabilmişti. O da ev sahibi ve misafirler arasında geçen mecburi bir konuşmaydı ve çok kısıydı. Kathryn misafir odasında düşesin üç nedimesiyle birlikte saatlerce dikiş dikiyordu ama düşes çoğu zaman yorgunluk bahanesiyle ortadan kayboluyordu. Kimi zaman Kathryn de yorgunluktan bayılacak gibi oluyordu ama akşam ziyafetleri arasındaki uzun saatleri başka nasıl doldurabilirdi ki? Sör Guy bir defasında onu ava davet etmişti ama Kathryn'in alaca doğanı yoktu. Üstelik av ve avcıyla tanımlanan avlanmak sevdiği bir eğlence değildi. Önündeki tabağa yerleştirilen oyulup doldurulmuş cesede baktı -dünkü av mı acaba?- ve bunun nasıl yendiğini düşündü. Trampet bir kez daha çaldı.

“Lordlarım, yemekler masalarda.”

Misafirlerin onay sesleriyle salon yine gürültüyle doldu.

“Pek iştahın yok Kathryn. Umarım bu arkadaşınızdan sıkılmanızla ilgili değildir.”

“Sizden sıkılmak mı Sör Guy?” Sesindeki alaycılığı gizlemeye çalıştı. *Sadece bir gece daha*, dedi kendi kendine. “Elbette değil. Hatta arkadaşlığınız oldukça cana yakın. Onur duyuyorum. Sadece böyle önemli bir kutlama için yanınıza beni seçmenize şaşırdım. Eminim buna daha layık başkaları da—”

“Yapma Kathryn. Utangaç genç kızı oynama. Aramızda bir ilişki umduğumu açıkça söylemeliyim.”

Nasıl bir açık sözlülük bu! Bir an nefessiz kaldı. Evet, o da cesur davranabilirdi.

“Bu bir evlilik teklifi mi lordum? Eğer öyleyse biraz zamansız. Bu şövalyelik döneminde tekliften önce kur yapmak geleneği yok mu? Aslında nazıksınız ama bir aşk ilanı duymadım.”

“Ama bir niyet ilanı duydun. Bu yaşını başını almış bir kadın için zarif aşk yeminlerinden daha değerli değil mi? Ama seni temin ederim ki leydim sende hayran olduğum birçok şey var ve seni korumam altına alabilirim.”

Yaşını başını almış! Önündeki yemeği delik deşik etti. Ardından elindeki bıçağı bıraktı. Bıçak gümüş tabağa çarptı. “Yani önerdiğiniz pratik bir plan. Söyler misiniz Sör, hayranlık duyduğunuz ben miyim yoksa sahip olduğum araziler mi?”

Adam sadece omuzlarını silkti.

En azından rol yapmıyordu. “Koruma teklifinize gelince, beni koruyacak oğullarım var. Colin eve döndü.”

“Biliyorum.” Adamın burnu gülümsediğinde gagaya daha çok benziyordu. Gözleri sanki bir ok atacakmış da nişan alıyormuş gibi kısıldı. “Onu Aysham kavşağında vaaz verirken gördüm.” Gürültüde sesini duyurabilmek için bağırıyordu.

Salonun idarecisi aşağıdan beyaz bastonunu salladı. “Sessiz konuşun beyler.”

Bu uyarı üzerine salondaki gürültü biraz azaldı. Kathryn kuğunun göğsündeki isli bir tüyü kesmek için bıçağı eline alırken olabildiğince sessiz konuştu. “Alfred’i unutmayın. O

da Roderick'in varisi."

"Alfred'i unutmuş değilim." Sör Guy paylaştıkları şarap kadehini uzattı. Kathryn başını iki yana salladı.

"Maiyetinizde onu da görmeyi ummuştum. Onunla haberleşmek için bulunduğum girişimler," -reddedildi diyemezdi- "boşa çıktı."

"Kasım ayında küçük bir ayaklanma çıktı. Lollard vaizlerinin kıskırttığı bir isyan. Kral silahlı adamlar istedi. Ben de gönderemediğim kadarını gönderdim."

Elbette. İşin bu noktaya geleceğini biliyordu. Ne de olsa Alfred kralın uşağı olsun diye eğitilmişti. Dükün misafirlerini eğlendirmek için düzenlediği mızrak turnuvasında bile bu düşünceden kaçmaya çalışmıştı. Sör Guy turnuvada rakibini atndan düşürmüş sonra da yarı alaycı bir edayla Kathryn'in önünde diz çökerek ondan bir hatıra istemişti. Kathryn zırhlı yeleğe ve miğfere vurulan mızrak seslerinden ürkmüş ve bu sporun erkeklere özgü olmasının da Alfred'in henüz bir çocuk olmasının da güzel bir şey olduğunu düşünmüştü.

"Sanırım henüz çocuk yaşta olan bir krala, onun adına savaşması için çocuk yaşta askerler gönderilmesi beklenirdi," dedi.

"Kathryn o tiz sesini kıs yoksa seni ben bile koruyamayacağım. Asker isteyen elbette Richard değil. Gaunt'lu John. Tam bir ironi. Wycliffe'i sapkınlıkları konusunda en çok destekleyen kendisi. Görünen o ki Lancaster yavruyu kıskırtmış ve ayıyı kızdırmış."

Kathryn, *peki ya benim yavrularım*, diye düşündü. Onlara ne olacaktı. Biri ayıyla dans ederken diğeri o ayıyı öldürmeye mi gönderilecekti?

Sör Guy kadehini bitirdi ve arkasındaki sakiyi eliyle çağırdı. "Alfred artık çocuk değil," dedi.

Saki, Sör Guy'ın omzunun üzerinden kadehe uzandı. Her gece olduğu gibi dizlerini kırmış, bakışlarını yere çevirmişti. Kathryn, Sör Guy'ın boş kadehine uzanan ele çok dikkat etmemişti.

Ama bu seferki kolun farklı bir kol olduğunu fark etmişti.

Bu akşamki adamın kolunda kızıl tüyler, tırnaklarındaysa Roderick'inkilere benzer dört köşeli izler vardı. Babası gibi. Alfred'in kolları. Alfred'in eli. Bu kolun ucunda görmek istediği yüzü görmek hevesiyle arkasını döndü.

"Alfred." Onu utandırır diye yanağına dokunmaya cesaret edemedi.

Ama Alfred'in yüzünde son görüşmelerindeki küstahlıktan eser yoktu. Yüzü bir zerafet maskesi gibiydi. Annesini kibarca selamlayarak "Sevgili anneciğim," dedi.

Başıyla Sör Guy'a selam verdikten sonra geleneğe uyarak arkadaşlarının yanına döndü ve beklemeye başladı.

"Çok değişmiş. Sakinleşmiş. Umarım neşesini bastırmamışsınızdır. Babası bundan hoşlanmazdı."

Sör Guy güldü. "Bir kavalenin eğitimi savaş becerilerinden fazlasını içeriyor. Alfred bana iyi hizmet ediyor. Günün birinde iyi bir şövalye olacak. Şimdiden şövalyelerin odasında kalıyor."

Kathryn içtenlikle, "Teşekkür ederim," dedi. Bunun bir ayrıcalık alameti olduğunu biliyordu. Kavalyelerin çoğu nerede uygun bir yer bulurlarsa oraya yatak sererek uyuyordu. Kış aylarında daha da güç oluyordu –Kathryn oğlunun soğuk zeminde yattığını düşünmeye katlanamazdı.

"Ona ayrıcalık yapıyorum çünkü babasının arkadaşayım." Ortak kullandıkları gümüş kadehten bir yudum aldı. "Ve anesiyle evlenmek istiyorum. Ama bunu sonra konuşuruz."

Savuşturulması gereken bir şey daha. Düşes henüz dönmemişti. Ev sahibinin rahatsızlığını bahane ederek kaçabilirdi.

Ama o zaman Alfred'i göremezdi.

Şerif, "Bu arada," dedi "Oğlunu çağırmamı ister misin? Özel olarak görüşmek isteyebilirsiniz. Yemekten sonra tabii ki."

"Ah, evet. Lütfen."

Sör Guy kuğunun göğsünden bir parça kesti ve Kathryn'ın ağzına uzattı. "Şu an dükü kırmamalıyız, öyle değil mi?"

Kadın ağzını açtı ve dişleriyle bıçağın ucundaki eti sıyırdı. Adamın yüzünde yırtıcı hayvanlara özgü bir sırıtış belirdi.

*... Temiz ve berrak nehirleri ve kaynakları her yerde
zehirlediler.*

GULLAUME DE MACHAUT

(14. YÜZYIL FRANSIZ SARAYI ŞAIRİ)

Saat sekiz çanı. Kathryn belki de şimdi kabalık etmeden bir bahaneyle yemekten ayrılabilceğini düşündü. Masa örtüleri toplanmış, salondaki gürültü, kibar konuşmaları mümkün kılacak kadar azalana dek kadehlere bal likörü, bira ve elma şarabı doldurulmuştu. Kadehlerinin sonuna gelmiş olan birkaç konuk masaların arasında horultularla yığılmışlardı. Düşes geri dönmemişti. Salonda kalan nedimleri de bir bir çekilmişlerdi –sadece etrafındaki şövalyelerle açık açık flört eden ve arkadaşlarının meydanı ona bırakmış olmasından memnun görünen biri kalmıştı.

Kathryn sofra arkadaşının kulağına eğilerek “Alfred’e daha uzun süre ihtiyacınız olacak mı?” diye sordu. Sör Guy likörünü kaldırdı ama Kathryn adamın verdiği sözü unutmasını istemiyordu. Bu, oğluyla konuşmak için tek şansı olabilirdi.

Adam yarısı dolu likör kadehini çalkaladı. Sakisine bir süre daha ihtiyacı olduğunu belirtir gibiydi. “Daha sonra gönderirim,” dedi.

“Bekleyeceğim.” Kolundaki gümüş rengi kurdeleyi çıkardı ve adamın tabağının önüne koydu. Sırtını bir ürperti sardı. “Hatırlamanız için,” dedi.

Kathryn, düşesin odasının yanından geçerken duraksadı. Şafak sökerken kaleden ayrılacağına göre ev sahibine misafirperverliği için teşekkür etmeliydi. Ama tahmin ettiği gibi hanımefendi hâlâ rahatsızdı. Kathryn nezaketen sorması gerekenleri sordu, kadınlara teşekkür etti ve düşese de teşekkürlerinin iletilmesini rica etti. “Düşese iletin, doğumu için Saint Margaret’a dua edeceğim.” Bunu içtenlikle söylemişti. Kadının, zorlu bir doğumun ardından yaşayacağından şüpheliydi.

Son merdivenleri de çıktıktan sonra kapının aralık olduğunu gördü. Güzel. Sör Guy unutacak kadar sarhoş olmamıştı demek. Aralık kapının hemen dışında durdu. Alfred’in sırtı kapıya dönüktü. Kathryn’in nabızı hızlanmış, avuçları terlemişti. Oğlu, Glynis’le konuşuyordu. Kızın yanaklarındaki kızarıklık ve yüksek sesli kahkahası, sonunda Bay Alfred’ine kavuşmaktan duyduğu sevinci gösteriyordu. Kapı aralığında Kathryn’i görünce kahkahası kesildi. Her zamanki hafif reveransını yaptı.

“Sen çıkabilirsin Glynis.”

“Fakat leydim, toplanma işini henüz tamamlamadım. Hem koridor çok soğuk—”

“Mutfığa gidip diğerleriyle dedikodu yapabilirsin. Orada ateşin başına oturmana da bir şey demezler. Geri döndüğünde kalan işleri birlikte yaparız.”

Kız yine kızarak -Kathryn bu sefer keyiften değil öfkeden kızardığını düşündü- alelacele bir reverans yaptı ve Alfred’e son kez flörtöz bir bakış atarak odadan çıktı. Oğlu utanmış görünüyordu.

Kız çıktıktan sonra Kathryn, “Onu suçlayamam,” dedi. “Genç bir kız olsaydım böyle yakışıklı bir genci bırakıp git-

meyi ben de istemezdim.” Kollarını bir parça ipeği tutar gibi uzattı. Saçları ve yeni çıkmakta olan kirli sakalı mum ışığında pas rengine bürünmüştü. Çenesini hafifçe sıktı. Geri çekilmesin diye belli belirsiz bir dokunuş. “Babanın sakallarını almışsın.” Başını hafifçe eğmiş miydi yoksa Kathryn’e mi öyle gelmişti? Annesinin dokunuşundan hoşlanmadığına dair bir işaret mi yoksa? “Sör Guy’ın üniforması yakışmış.”

Alfred hiçbir şey söylemedi. Bu korkunç sessizliği nasıl dolduracaktı? Onu kucaklasa geri çekilir miydi? Son görüşmelerini hâlâ çözememişti. Sör Guy’ın hizmetine girmek için izin istediği gün gözlerindeki o sert parıltı. Bakışları yumuşamış mıydı? Yoksa bu yeni, saygılı tavrı sadece bir maske miydi?

“Aylardır görmediğin anneni selamlamak için öpmeyecek misin?”

Alfred annesinin eline uzandı ve dudaklarına götürdü. Kadın elini çekti. “Sana sarılmak istiyorum,” dedi oğlunu kendine doğru çekerek. Alfred sarılışına karşılık vermedi ama geri de çekilmedi. Kathryn oğlundan ayrılırken gözlerinde ıslak bir parlaklık gördüğünü sandı.

Ateşin önündeki sıraya oturdu ve yanındaki yastığa vurdu. Vişne çürüğü bacakları minnetle kıvrıldı. Alfred annesinin yanına değil ayaklarının dibine oturdu. Yüzü annesine dönük değildi. Sırtını sıraya yaslamıştı.

“Seni özledim Alfred,” dedi kadın oğlunun saçlarına bakarak. Ardından omzundaki altın işlemeyi çekiştirdi. Saçlarını okşamak istiyordu. En azından onun hâlâ saçları vardı.

“Seni teselli etmek için Colin var... Ve tezhipçi.”

Tezhipçi. Demek öfkesinin nedeni buydu. Ne zamandır biliyordu acaba?

“İkisi de yanımda değil. Beni teselli edemezler,” dedi. Colin’in ayrılışını, Rose’u ve bebeği anlattı. Alfred konuyla ilgi-

lenmişçesine aniden yüzünü annesine döndü.

“Colin! Tatlı, masum küçük kardeşim bir kızın bekâretini bozdu ha!”

Sesinde Kathryn’in hoşuna gitmeyen bir acılık vardı. Ona Rose’un Yahudi olduğunu asla söyleyemezdi.

Arzulu bir sesle, “Rose’a üzüldüm. Çok güzel bir kızdı,” dedi. “Komik ama, öyle değil mi anne? Benim sorun çıkar-mamdan çok korkuyordun ama meğer uzaklaştırman gereken Colin’miş. O tatlı, kadife sesli Colin.”

Dizlerini bükerek çenesini dayadı. Uzun bir süre bir şey söylemedi. Bu yeni bilgileri zihninde tarttığı açıkça görülüyordu. “Demek amca oldum. Alfred amca. Jasmine. Komik bir isim. Ama sevdim. Dünyada yeterince aziz var zaten.”

Yüzünde bir tebessüm belirdi. Annesine o neşeli, çabuk öfkelenen Alfred’i, hataları için kızdığında bile onu güldüren oğlunu hatırlattı. O küçük çocuk, saygılı tavırları olan bu ciddi genç adamın içinde bir yerlerde miydi?

Alfred somurttu. Yüzündeki sertlik geri geldi. “Colin’in neden kaçtığını anlayamıyorum. Aziz Colin’in yaptıklarının sonucuna katlanmak için kalacağını düşünürdüm. Rose kesinlikle onun eşi olabilecek kadar güzel. Daha iyisini bulamazdı.”

“Doğru, daha iyisini bulamazdı. Rose gençliğin düşüncesizliğine rağmen güzel olduğu kadar iyiydi de.” *Yahudi bir tanrıça mı?* Kathryn durumu açıklarken zihnindeki sesleri bastırmaya çalıştı. “Colin gittiğinde bebeği bilmiyordu. Çobanın ölümüyle ilgili suçluluk duyduğu için gitti. Rose’la buluşma yeri olarak yün deposunu kullanıyorlarmış. Her şeyin kendi hatası olduğunu düşünmüş ve kendini karanlık bir manastıra kapatarak kefareti ödemek istemiş.”

“Ne kadar ahmakça bir düşünce. Tam da ona göre. Glynis ve ben—” Kıvrandı ve döndü. “Yün deposunu kullanan *ben*

olsaydım yangının benim yüzümden çıktığını düşünmezdim. John muhtemelen sarhoştı ve yangını o başlattı. Ya da hırsızlığını gizlemeye çalışan Simpson.”

Öne doğru eğilip ateşi karıştırdı. Hafifçe yan dönmüştü ve annesi onu profilden görebiliyordu. Omzu, Kathryn’in dizine değiyordu. Annesine bakmadan konuşmaya devam etti. “Onun hakkında yanılmamışsın anne. Odanda o adamı... İncilerini bulduğum gece seninle bunu konuşmaya geliyordum.”

“İncilerimi mi buldun?” Kathryn’in boğazı düğümlenmişti. *Alfred’di. Onları oraya koyan Blackingham’ın genç varisi Alfred’di*, demişti Rose. “O hâlde kolyeyi neden bana getir-medin Alfred?”

Odunlardan biri çatırdayarak düştü. Ocak taşına birkaç kıvılcım sıçradı.

“Alfred, incileri ne yaptın?”

Alfred biraz tereddüt ettikten sonra cevap verdi. “Hâlâ bulmamış olmana şaşırdım. Tezhipçinin odasına bakman yeterliydi.” Dolgun dudakları yüzünü dolduruyordu. Babasının dudaklarını almıştı. Ve onun alaycılığını.

“Benim incilerim tezhipçinin eşyaları arasında ne arıyor?” diye sordu düz bir sesle.

“Çobanın cenazesinden sonra odana geldim.” Döndü ve dikkatle ateşi izlemeye başladı. Sanki dans eden alevlerle bir resim çizer gibiydi. “Seni onunla gördüm. İncileri odasına koydum. Aptalca, çocukça bir şeydi tabii. Kız odadaydı. Sana benim yaptığımı söyleyebilirdi. Aptallıktı.”

“O hâlde neden yaptın?” diye sordu Kathryn.

“Sanırım senin, adamın onları çaldığını düşünmeni umdum. Belki öfkelenerek benim yerime onu uzaklaştırırdın.”

Demek Rose’un dediği ve Kathryn’in korktuğu gibi incileri odaya koyan Alfred’di. Ama papazı öldürdüğü için değil. Hem gülmek hem de ağlamak istiyordu. Herkes çok acı çek-

mişti. Hem de bir çocuğun eşek şakası yüzünden. Ama her şey yoluna konabilirdi. Henüz çok geç değildi.

Ama önce bu meseleyi halletmesi gerekiyordu.

Oğlunu tutup sarsmak istiyordu. Onda açtığı yarayı dindirmek için onu kucaklamak istiyordu. “Alfred, bu aptallığı yaparken ne düşünüyordun?” diye sorarken sesi titriyordu.

“Sana ne düşündüğümü söyleyeyim anne. Babama ihanet ettiğini düşünüyordum.”

Parmaklarına doladığı kızıl üniformanın başına bir şey gelmesinden endişelendi. Hâlâ annesine bakmıyordu. Kathryn oğlunun elini üniformadan çekerek avuçlarının içine aldı.

“Baban öldü Alfred. Masum bir adama zarar vermenin acını hafifleteceğini mi düşündün?”

Alfred’in dudakları sımsıkı kenetlenmiş bir çizgiye benziyordu. Hafifçe titriyordu. Artık bir adam gibi görünmüyordu. Yetişkin biri gibi görünmeye çalışan, babasının kaba tavırlarını taklit eden küçük bir çocuğa benziyordu.

“Roderick’e ihanet ettiğimi mi düşünüyordun?” Sesi kısık. Tonlaması kısıp ama nazik. Alfred’in saçlarını okşadı. “Yoksa sana ihanet ettiğimi mi?”

Ona bağırabilirdi de. Alfred, sanki annesinin dokunuşu onu yakmış gibi başını çekti. Deli bir oyuncu gibi elini havada savurdu.

“Babamdan nefret ediyordun. Sakın inkâr etme.”

Kathryn sesini yükseltmedi. Hareketleri de sanki oğlunu ürkütmek istemiyormuş gibi sakindi.

“Babanla aramızda bir aşk olmadığını hiçbir zaman inkâr etmedim. Ama bana hayatta her şeyden çok değer verdiğim iki hazineyi, seni ve kardeşini vermiş olan bir adamdan nasıl nefret edebilirim?”

“Ondan nefret ediyordun ve bana hep ona çok benzediğimi söyledin.”

“Ben asla—”

“Bunu o kadar çok söyledin ki.” Boyu uzarken sesi de kalınlaşmıştı. Sesi bile babasına benziyordu. “Sana hep babamı hatırlattım. Beni bu yüzden mi evden uzaklaştırdın? Böylece *âşığınla* baş başa kalabilecektin.” Sesi titremiş, son sözcükler tiz ve kırılgan çıkmıştı.

Ona nasıl cevap verebilirdi? Önce hangi suçlamayı ele almalıydı? Ama Alfred ona karar verecek zamanı tanımadı.

“Söyleyecek bir şeyin yok mu anne?”

“Alfred, Alfred, bilmelisin ki seni çok—”

“Şimdi de buraya şerifin kadını olarak geldiğini söylüyorlar. Platformda onunla flört edişini, ona gülümseyişini izliyorum. Her gece. Bu midemi bulandırıyor. Sevgili annem ikinci kez fahişe.”

Tokadın sesi odada yankılandı. Alfred’in yanağında Kathryn’in parmaklarının beyaz bir izi çıkmıştı. Alfred’in gözlerinde yaşlar belirdi. Kathryn kendi gözlerinin dolduğunu da hissedebiliyordu. Avucu hâlâ tokadın etkisiyle sızlıyordu. Yüzüne dokunmak, vurduğu yeri öpmek için elini uzattı ama Alfred geri çekildi. Kathryn elini indirdi.

“Demek şerif sana anlatmadı.”

Alfred’in öfkesi tüm o saygılı tavırlarını silip götürmüştü. Öfkeden yüzü büzülmüştü. “Şerif bana nasıl yürümem, nasıl durmam, ata nasıl binmem, nasıl dövüşmem, nasıl konuşmam -ve rozetini nasıl parlatmam- gerektiğinden başka bir şey anlatmıyor.”

“Tezhipçi papaz cinayetinden sorumlu tutulduğu için Kale Hapishanesi’nde. Seni korumak için senin deyimimle *âşığının* olay sırasında benimle olduğunu söylemeyi reddettim. Kendi mutluluğumu senin uğruna feda edecek kadar çok seviyorum seni. Ve iyi bir adamın mutluluğunu. Eğer bu sevgiyi hissedemiyorsan Alfred, başka nasıl kanıtlayabilirim bilmiyorum.”

Az önce gözlerine dolan yaşlar şimdi Alfred'in yanaklarından süzülüyordu. Kathryn oğlunun yanağına, silinmekte olan parmak izlerine dokundu.

"Canını yaktıysam özür dilerim," dedi derin derin iç çekerek. "Şeytan hepimizi oyuncak etti."

Şerif odanın dışındaki koridordan "Oğlunla kavuşman tatmin edici miydi?" diye sordu. Kathryn'in üzerinde sadece iç gömleği vardı. Çalan kapıyı açmak için aceleyle pelerini üzerine geçirdi.

"Oldukça lordum," dedi kapı aralığından. Adamın nefesi içki kokuyordu ama konuşması düzgündü. Üstelik onca katı çıkacak kadar da ayıktı. "Ayarladığınız için teşekkür ederim."

Adamın duvardaki gölgesi soluk mum ışığında uzadı ve dalgalandı. "Kendi oğlum olsa farklı bir şekilde eğitmezdim," dedi. "Bu da bana başka bir meseleyi hatırlattı."

Kathryn pelerinine daha sıkı sarındı. "İzniniz olursa bunu başka bir zaman konuşabilir miyiz lordum? Saat, bir hanımın özel odasını ziyaret etmek için epey geç. Gördüğünüz gibi yarınki yolculuğa ve yatmaya hazırlanıyor—"

Adam büyük ahşap kapıya ağırlığını vererek kadını ittirdi. "Tanrı aşkına Kathryn bu kule merdivenlerini o kadar tırmandım ve bunu sağlıklı yaşam için yapmadım."

Üzerinde hâlâ yeni rütbesi şerefine verilmiş kostüm vardı. Kızıl şeritli yün bir pelerin. Mavi diz bağı nişanlarının her birine açık renk bir zeminin üzerine altın yaldızla *Honi Soit qui mal y pense -Kötü düşünene yazıklar olsun-* sözü işlenmişti. Onun üzerindeyse kızıl yünden cübbe vardı.

"Şimdi konuşacağız," dedi. "Yarın şafak sökerken buradan ayrılıyor. Zamanımız olmayacak. Ben önden gitmek zorundayım. Sana adamlarım eşlik edecek tabii."

Kathryn adama arkasını dönüp küçük ateşe kalan son odun

parçalarını atmak için eğildi. Ateşin sabaha kadar sönmemesini ayrılma hazırlıkları yaparken odayı ısıtmasını umuyordu.

Arkasını döndüğünde adamın yatağın üzerine oturmuş, kollarının üzerine yaslanmış olduğunu gördü. Mavi çoraplı bacaklarından birini diğerinin üzerine atmış onu izliyordu.

“Bana hesapçı bakışlarla bakmayın Sör. Ben at pazarında değer biçeceğiniz bir kısırak değilim.”

Kollarını bedenine dolayarak ısınmak için kendini ovmaya başladı. Adam üst üste attığı bacaklarını salladı. Deri terlik uçları, zehirli noktalar gibi görünüyordu.

“Ne söyleyecekseniz söyleyin lütfen, çok yorgunum.”

Adam başını öne doğru salladı. “Bildğin gibi bir varisim yok Kathryn ve—”

“Fransa’da bir oğlunuz olduğunu sanıyordum.”

Adamın ilk çocuğunu vebadan kaybettiğini biliyordu. İkinci karısı Mathilde, üç yıl önce lohusa yatağında ölmüştü. Çocuk ise ölü doğmuştu.

“Gilbert de kocanın öldüğü savaşta öldü.”

“Özür dilerim. Bilmiyordum. Hiç bahsetmediniz—”

“Hâlâ doğurgan mısınız?” Sağ işaret parmağıyla yatak örtüsüne vuruyordu.

“Pardon?” Teninin kızardığını hissediyordu. “Ne dediniz?”

“Basit bir soru sordum. Rahmin hâlâ canlı mı?”

“Yani demek istediğiniz –şey, evet ama bu durum beni rahatlatmaktan çok yük oluyor. Oğullarım nitelikli. Bir de vesayetim altında bir çocuk var.”

“Vesayet mi?” Kaşları çatıldı.

“Tezhipçi Finn’in torununun vaftiz annesiyim. Kızı kirletildi ve hamile kaldı. Çocuğu doğururken öldü.”

“Onun kızlığını bozan vicdansız yakalanıp adalet önüne çıkarıldı mı?”

Kadın, yüzünün kızgın bir demire döndüğünü hissetti.

“Saldırgan gezgin bir ozandı.” Bakışlarını ateşe çevirdi. “Adını hiç öğrenemedik.”

“Sen de tezhipçiye olan düşkünlüğün yüzünden bebeğe bakıyorsun öyle mi?” Yanında asılı olan çelik, buz gibi parlıyordu. Gözleri de.

“Çocuğa Hıristiyanlıktan ileri gelen yardımseverlik dürtüsüyle bakıyorum. Annesinin babası özgür kalıp onu almaya gelene kadar.”

Adam homurdandı ve yüzünde orantısız bir tebessüm belirdi. Kathryn’ın nefret ettiği o çarpık tebessüm. “Beklediğin şey gerçekleşmeden önce çocuğun sadakat yeminini görmek ve onun çocuklarının vaftiz annesi olman daha kuvvetli bir ihtimal.”

Oda şimdi daha sıcaktı. Pelerinini çıkarmak istiyordu ama altında sadece iç gömleği vardı. Ateşten uzaklaştı ve odadaki tek sandalyeye oturdu.

“Nasıl yani şerif? Tezhipçi masumken...”

Adam tırnaklarının çevresindeki ince derileri inceliyordu. “Tutuklandığı gün bundan o kadar da emin değildin.”

“Alfred bana gerçeği anlattı. İncileri Finn’in yani tezhipçinin odasına o koymuş, çünkü bir yanlış anlama yüzünden ona öfkeliymiş. Çocukça bir şey. Sonuçlarını da bilmiyormuş. Ona anlattığım zaman bu çocukça hareketinden pişman oldu. Her şeyin yanlış anlaşıldığına dair piskoposa ifade verecek.”

“Ah. Peki Alfred incileri nasıl ele geçirmiş? Sorun bu, öyle değil mi? Bunu da piskoposa açıklamaya hazır mı?”

“Bu imanızdan hoşlanmadım Sör. Kolyeyi denetmenin eşyaları arasında bulmuş. Kâhyam bir hırsızdır. Canlılardan çalarken vicdanının sızlamadığı düşünülürse bir ölüden çalarken kılı bile kıpırdamamıştır. Bir süre önce Blackingham topraklarından kovuldu. Eminim ki piskopos gerçeği duyduğunda tezhipçiyi serbest bırakacaktır.”

“Yerinde olsam buna o kadar inanmazdım Kathryn. Piskopos elinin altında yetenekli bir sanatçının bulunmasından hoşlanıyor. Masumiyetinin açık bir kanıtı olmadıkça -ya da üzerinde güçlü bir etki- onu serbest bırakmayacaktır. Ayrıca adamın eşyaları arasında bulunan heretik metinler de var. Hangi şartlar altında olursa olsun tezhipçi temize çıkarsa papaz cinayeti meselesi yine çözülmemiş olur. Başpiskopos piskoposa, piskopos da bana yeniden baskı yapmaya başlar. Tüm o araştırmalara yeniden başlarız. Her şey ne kadar karmaşık görüyorsun, değil mi?” Abartılı bir şekilde iç çekti. “Elbette benim eşim olarak tezhipçinin şartlarını üzücü bulursan kral naibiyle konuşmayı bir borç bilirim. Kral zaten evlerimizin birleşmesine izin verdi. Bir Garter şövalyesinin karısı olarak tanıklığın daha önemli sayılacaktır.”

Kathryn derin derin nefes almaya başladı. “Sınırlarınızı aşılıyorsunuz Sör. Benim iznimi almadan kralla konuşmak da ne? Üstelik bu planınızı kabul etsem bile yine de papaz cinayetini çözmek gibi bir sorununuz olmayacak mı?”

“Kathryn, Kathryn.” Başını iki yana sallayarak diliyle emme sesi çıkarıyordu. “Sen de biliyorsun ki bir dul olduğun için kral istediği an seni korumasına alarak topraklarına el koyabilir. O zaman da oğulların mirastan mahrum edilir. Benimle yapacağın bir ittifak bunu engeller. Oğulların mirastaki haklarını sürdürürler. Üstelik sen de daha yüksek bir konuma sahip olursun ve *arkadaşın* için etkini kullanabilirsin. Cinayete gelince, gayet basit. Bir Yahudinin üzerine atılır.” Kadının bir an nefesi kesildi. Sör Guy’ın ağzı kıvrıldı. “Evet, bu fikri sevdim. Eminim başpiskopos da sevecektir. Son derece politik bir çözüm.”

“Masum bir adamı mı suçlayacaksınız?”

“Bu seni neden şaşırttı ve kızdırdı?” Tırnaklarını inceledi. Yüzük parmağını. İnce ve kadınsı. “Eğer özelliği hassa-

siyetlerini zorluyorsa genel bir plan ortaya çıkarabilirim.” Yeni pelerininin üzerindeki yanık bir tüyü silkeledi. “İspanya Yahudilerinden gelen biri. Tanınmayan bir fail.”

“Bir kitleyi hatalı olarak suçlamak kutsiyete saygısızlıktan farklı bir şey değildir Sör.”

“Hatalı mı? Yahudiler mi? Mümkün olduğunu sanmıyorum. Eminim bir Yahudi sever değildir Kathryn. Bu son derece tehlikeli bir sevgi.” Kadının daha fazla itiraz etmesini önlemek için kaşlarını çattı. “Üstlerine bir suç daha yıkılsa ne fark eder ki? Zaten veba yaymakla, kuyularımızı zehirlemekle, kralın parasını çalmakla, hatta gençlerimizi Paskalya zamanı sahte bir çarmıha gerekerek kurban etmekle suçlanıyorlar.”

Sık sık bahsedilen ama doğruluğu hiçbir zaman kanıtlanamamış olan o korkunç, kanlı iftiradan bahsediyordu. Şimdi onlara yöneltilmiş suçlamalara canice işlenmiş bir papaz cinayeti de eklenecekti.

“Papaz cinayetinin eklenmesi bir araba dolusu pisliğin üzerine konmuş bir sinekten farklı olmayacaktır. Bunu bir düşün Kathryn.” Cübbesindeki yaldızlı bir şeridi düzeltti. “Seçimin ne?”

Gerçekten de neyi seçecekti? İşin buraya geleceğini biliyordu ama adamın bu kadar açıktan saldıracağını ya da onu bu kadar savunmasız yakalayacağını tahmin edememişti. Düşünmekten bitkin düşmüştü. Alfred’le konuşması ona bir umut vermişti ama şimdi o hayaller de suya düşmüştü.

Adam ayağa kalktı ve kadının eline uzanarak dudaklarına götürdü. Dudakları tam olarak değmediği hâlde Kathryn elini çekti.

Kathryn de ayağa kalkmıştı. Dimdik duruyordu. Neredeyse Sör Guy’la aynı seviyedeydi. “Peki ya siz Sör? Bu ittifaktan siz ne kazanacaksınız?” diye sordu.

“Söyledin zaten. Arazilerine hayranım. Senin elindekilerle

benimkiler arasında sadece bir tımar fark var.”

Kadın şaşırılmıştı. Roderick birkaç defa bahsetmiş ve şerifin hırsından yakınmış olsa da topraklarının bu kadar geniş olduğunu bilmiyordu.

“Böyle bir evliliğin ardından Finn için aracılık edeceğinin garantisi ne?”

“Bir Garter şövalyesi olarak benim sözüm. Umarım şerefimden şüphe etmiyorsundur. Konuyu düşün Kathryn. Şu isyanla ilgilenmek için Suffolk’ta olacağım. Döndüğümde seni çağırıyorum, nişan şartlarını konuşuruz. Tekrar soruyorum, *seçimin ne?*”

“Bir manastıra gidebileceğimi düşünmüyor musunuz? Saint Faith Manastırı’nın başrahibi hem beni hem de arazilerimi kabul etmekten memnuniyet duyacaktır.”

Adam gözlerini kıstı. “Evet, bunu yapabilirsin. Ama bunun oğulların açısından ne gibi sonuçlara yol açacağını düşün. Vesayetindeki çocuk için de. Eğer bunu yaparsan, bir Garter şövalyesi olarak şerefim üzerine yemin ediyorum ki sevgilin ayağını bir daha asla toprağa basamaz.”

Kapıyı açtı. Koridorun soğuk havası içeri doldu. Sulusepken bir yağış başlamıştı. Koridorun sonundaki pencereye vuruyordu.

“Seçimini dikkatli yap Kathryn.” Alaycı bir selam verdi ve arkasını dönüp gitti.

Kathryn koridorda ürperdi. Adamın giderek uzaklaşan ayak seslerini dinliyordu. Glynis nerede kalmıştı? Muhtemelen bir askerin kollarında ısınıyordu. Hizmetçisi, kölesi ondan daha çok özgürlüğe sahipti. Toplanma işini tamamlamak ve bu yeni tehdit karşısında nasıl davranacağını düşünmek için odaya döndü. Şerif, tüylü yatağın üzerinde iz bırakmıştı. Kathryn, bu iz tamamen yok olana dek öfkeyle yatağa vurdu.

Tövbeyle temizlenir, şefkatle hazırlanırız. Ve gerçek arzusuyla değerli kılınırız. Bu üç ilaç, iyileştirilmesi gereken bütün ruhlara iyi gelir.

- NORWICH'LI JULLAN, HEIRLOOMS

Kupa kızını attı. Piskopos, Finn'in tahmin ettiği gibi papaz atarak kozla aldı.

"Kupa kızını kaybettin. Böyle güzel bir kraliçeyi kaybetmek bir trajedidir."

"Kaçınılmazdı ekselansları."

Oyunun iddiası Despenser'in kazanmasına izin vermek ama onun ilgisini oyunda tutacak kadar iyi oynamaktı. Finn ona eşlik edecek birine, hatta tehlikeli bir arkadaşa bile muhtaçtı. Piskopos ne zaman gelse bir dizi konforu da beraberinde getiriyordu. Ocaktaki ateş gürül gürül yanıyordu. İyi idare ederse adamın bir dahaki ziyaretine kadar yiyebileceği şekerlemeler vardı. Elbette en güzeli de boya, kâğıt, kalem ve mürekkep stoğuydu.

Rakibi bu eşyaları çalışma masasının yanına yığarken Piskopos, "Yazma gereçlerinin yükü giderek ağırlaşıyor tezhipçi," diye yakındı.

"Zaman doldurmak için düşüncelerimi yazıyorum."

“Zaman doldurmak için benim mihrap arkalığımı yaptığı-
nı sanıyordum,” dedi Piskopos.

“Bu kış günü ışık, resim yapılamayacak kadar zayıf ekse-
lansları. Ayrıca böyle esirken ilham perisi pek uğramıyor.”

Piskopos gözlerini kısarak dar pencerelere baktı ve
“Düşüncelerini okumak isterim,” dedi.

“Benim felsefemden hoşlanmazsınız. İngilizce yazıyorum.”

“Sıradan şeyler söz konusu olursa sorun yok. Listeler, şif-
reler ve senin düşüncelerin için kullanılabilir.” Piskopos almış
olduğu kupa kızını işaret etti. “Dük’ün Noel kutlamalarında
onu gördüm.”

Finn öylesine bir mevzuymuş gibi, “Kupa kızını mı gör-
dünüz?” diye sordu. Piskopos sık sık aşk zaferleriyle böbü-
lenirdi.

“*Senin* kupa kızını.” Kartı bir kadının göğsünü okşar gibi
okşadı.

“Benim kupa kızım mı?”

“Blackingham’ın Leydisi. Neden onu modelin olarak seçti-
ğini anlıyorum. Benim zevkime göre biraz yaşlı ama oldukça
çarpıcı.” Kartları karıştırdı. Düşük göz kapaklarının ardından
Finn’i izledi. “Sör Guy de Fontaigne’e eşlik ediyordu. Belki ha-
tırlarsın, şerif.” Göz kapakları bir kızinkiler gibi titredi. Finn’in
sinirlerine dokunmak ister gibiydi. “Ama elbette hatırlarsın.”

Finn hiçbir şey söylemedi. Ateşe odun atmak için yerinden
kalktı ve nefretini saklamak için yüzünü çevirdi. Bir yandan
da bu bilginin içinde doğurduğu huzursuzlukla uğraşıyordu.
Kadının kiminle yemek yediği -ya da kiminle yattığı- onu
niye ilgilendiriyordu ki? Ona karşı hisleri uzun bir süre önce,
kadın ona ihanet ettiğinde ölmüştü.

Onu gördüğü rüyalarından uyandığı her sabah kendine
bunu hatırlatıyordu.

“Göz alıcı bir çift olmuşlardı.”

“Öyle mi?” Finn ilgilenmiyormuş gibi yaparak piskoposun şarabından kendine bir kadeh doldurdu.

Dispenser de yeniden doldurması için kadehini uzattı. “Üzerinde kıızıl bir kadife vardı. Göğsünü iyice sarmış. Belinin etrafına gümüş bir kemer takmış ve kalçasını göstermek için,” boştaki eliyle şekli gösterdi, “V şeklinde katlamış.”

Yere bir damla şarap döküldü. Tam Dispenser’ın kadife ayakkabısının yanına. “Bugün titriyorsun Üstat Finn. Umarım bir titreme hastalığı değildir.”

Finn sandalyesine döndü ve kartlarını aldı. Bir süre huzursuzca oynadıktan sonra masaya bıraktı. Kupa kızı ona bakıyordu. “Biraz ateşim var gibi ekselansları. Sanırım bugün her zamankinden daha zayıf bir rakibim. Belki başka bir gün.”

Dispenser’ın kurnaz bakışları altında yüzünün yandığını hissediyordu.

“Teslim mi oluyorsun yani?”

Finn iç geçirdi. Sesinde dalkavukça bir hava vardı. “Beni zaten yenecektiniz ekselansları. Siz benden daha iyi bir oyuncusunuz.”

“Bana patronluk taslama tezhipçi. İyi niyetim sınırsız değil. Mihrap arkalığındaki ilerleyişinden de hiç memnun değilim. Şimdiye kadar üç panelden fazlasını bitirmiş olmalıydın.”

Ayağa kalktı ve arkasındaki ermin cübbesini tutan hizmetçisine de kalkmasını işaret etti. Kürklü pelerini taş zeminin üzerinde öfkeli bir hışırtyyla ilerlerken kapıda durup bir bakış attı. “Bir dahaki görüşmemize dek kendini kilisenin verdiği işe adanmanı, *düşüncelerine* daha az zaman ayırmanı öneririm.”

Finn iki gün sonra Yarım-Tom’a “Leydi Kathryn’e onu görmem gerektiğini söyle,” dedi. “Bebeği görmek istediğimi de ilet.”

Rose’un kızına ne olacaktı? İki gecedir Finn’in uykularını

kaçıran düşüncelerden biri de buydu. Şerif'in Blackingham'ın arazileri ve leydisiyle ilgili planları olduğunu hep biliyordu. Bunu uzun zaman önce anlamış ama Kathryn'in nefret ettiği bir adamın asılmalarına direnecek kadar onurlu ve güçlü olduğunu düşünüyordu. Tabii eğer adama duyduğu nefret de bir zamanlar ona ilan ettiği sevgisi gibi değişken değilse. Peki ya çocuğa bakma sözü? O da sevgisi gibi kararsız mıydı? Bunu şansa bırakamazdı. Kathryn'le bir kez daha görüşmeliydi. Onunla karşılaşma düşüncesi, verdiği yoğun acıya rağmen dizlerinin bağının çözülmesine neden oluyordu.

Yarım-Tom, "Hanımefendiye bu mesajı iletirsem hemen yola çıkar ama kar seviyesi yükseliyor," dedi.

"Kathryn uzun boylu, kar ancak ayak bileklerine gelir."

"Benim neredeyse belime geliyor. Kibar bir hanım ve bir çocuk için zorlu bir yolculuk olur."

"O zaman havalar düzelir düzelmez gelmesini söyle," dedi.

Havalar düzelmedi. Kar seviyesi öyle yükseldi ki Yarım-Tom gözlerine dek kara gömülmemek için şehir duvarlarının dışına bile çıkamadı. Gece hapishane bahçesinde konaklıyor, muhafızların isteklerini yerine getirerek ekmeğini kazanıyordu –sadece Sykes'tan vebalıymış gibi kaçıyordu. Gündüzleri Kral Yolu'nda dört yüz metre kadar ilerleyerek Saint Julian'daki kutsal kadını ziyaret ediyor, yol üzerinde kadının hep cıız bir şekilde yanan ateşi için çalı çırpı topluyordu. Kadının elindeki mayasılları fark etmişti. Ateşin neden bu kadar zayıf yandığını, bir gün önce getirdiği yakacakların ne olduğunu sorunca kadın sadece gülümsüyor ve başkalarının daha çok ihtiyacı olduğunu söylüyordu. Toplanması kolay olanlar tükenmişti. Kimi zaman kadına yakacak bir şeyler toplamak için şehir duvarlarının dışında karla mücadele ediyordu. Aslında tek yapmak istediği kutsal bir kadının donmasını engellemekken

şehrin bütün yoksullarının ateşlerini besliyordu.

Geceleri dilencilerin ateşini paylaşıyordu. Şehri kıştan daha çok tehdit eden şeyler olduğunu burada öğrenmişti. Köylü sınıfında bir hareketlilik vardı. Huzursuz, öfkeli ruhun burada canlanması, fakirlerin tüten ocaklarının başında dolanması bekleniyordu.

“Kralın kelle vergisi ile piskoposun aşar vergisi arasında kalandı. Dürüst bir insanın çalışarak kazanması mümkün değil.”

“Benim için sorun yok. Aşar için hiçbir şeyim yok. Vergileri toplayan memur da Lancaster’ın Fransızlarla yaptığı savaşta son domuzumu aldı.”

“O zaman Piskopos sırtındaki gömleği alır.”

“Evet. Minik kralın amcası da pantolonunu.”

Etrafı neşeden eser taşımayan kahkahalar doldurdu. Paçavralara sarılmış ayakları, kirli gömlekleri ve düzensiz sakallarıyla pis adamlar çevrenin şartlarından korunmak için yaptıkları plansız çadırın altında toplanmıştı. Çift olan çadır direkleri karın ağırlığıyla sallanıyordu ve yamalı tente çökmek üzereydi. Yarım-Tom ayaklarını yere vurup ellerine nefesini üfleyerek ateşe yaklaşmak için son konuşan adamın bacaklarına yaklaştı. Blackingham’ı ve mutfaktaki kızı düşündü. Onun üşümediğini umdu. Aylsham’a giden on iki millik yolu aşmak için onu teşvik eden tek şey tezhipçinin mesajı değildi. Ama kar hâlâ iri taneler hâlinde yağıyor, Kale Hapishanesi’ni sarıyor, büyük katedralin saçaklarını süslüyor ve ateşin ışığında yanındaki adamın sakallarını ve omzunu beyaza boyuyordu.

“Soylular senin açlık çekip çekmediğini umursamıyor bile. Noel hediyeleri dağıtılırken çok az avanta kapabildik.”

“Evet. Hepsi saraylarında oturmuş fakirlere bir sürü mazeret üreten büyük lordlar ve süslü leydiler.” Konuşan adam bir avuç dolusu kar yedi. Ardından dolu dolu öksürdü, sertçe boğazını temizledi ve ateşe tükürdü. “Hepsi güzel yemekleri tıkınıyor

ve ayıklanmış kemiklerle küflenmiş ekmekleri yardım kapısına gönderiyorlar. Fakirlerin ne hâlde olduklarını bilmiyorlar.”

“Belki de öğrenmelerinin zamanı gelmiştir.”

“Evet evet. Şu güzel evlerden birini yakarsak bu başlangıç olur.”

Yarım-Tom elini alevlere doğru uzattı. Arkasında guruldayan bir midenin sesini duydu.

Ateş, kararmış gökyüzüne doğru birkaç kıvılcım saçtı. Yarım-Tom battaniyesine sarındı ve ateşin yakınında bir yere uzandı. Ayak izleri, donmuş toprağın çıkıntıları sırtına batıyordu. Arkasındaki horlayan adama imrendi. Bu sefillikten kaçıyordu. Sonunda Yarım-Tom da gözlerini kapadı ve uykuya daldı.

Rüyasında evine döndüğünü görüyordu.

Bataklığın kıyısındaki kulübesindeydi. Kilden ocağı sıcacıktı. Zengin bir yılan balığı çorbasıyla dolu tenceresi kaynamaktaydı. Kunduz derilerini yığdığı yuva öylesine yumuşaktı ki Kral Richard bile rahat edebilirdi. İnci rengindeki şafak, yeni çatlayan bir yumurta gibi sökerken kuşların şarkılarıyla uyanıyordu. Güzel ve tanıdık bir rüya.

Ama bu kış gecesi gördüğü eve dönüş rüyasında bir fark vardı. Rüyasında yumuşak bataklığında yalnız değildi. Yanında Magda vardı. Yaz mevsimiydi. Yarım-Tom ona söğüt dallarını sıyırmayı, sepet örmeyi, tuzak kurmayı, sazlar arasında kayarken suda sessizce kürek kullanmayı öğretiyordu.

Rüyasında uzun bir adamdı.

Yarım-Tom ev rüyasından uyandığında dilenci ateşi puslu şafağın altında kirli bir kül birikintisine dönmüştü. Yine yalnızdı. Etrafında artık rüya göremeyecek olan yaşlı adamın karla kapılı cesedi dışında hiç kimse yoktu.

Kathryn karın daha uzun sürmesi, sert kışın şerifi ondan

uzak tutması için dua ediyordu. Adamın evlilik teklifi, Blackingham'ın saçaklarından sarkan buzdan hançerler gibi başının üzerinde sallanıyordu. Sör Guy de Fontaine'in sabırlı bir adam olmadığını biliyordu. Ama belki bir yıl kadar oyalayabilirdi. *Evet, Kathryn. Ve belki de bu süre çığrından çıkmıştı ve kar asla erimeyecek, ağaçlar hiç tamurcuklanmayacak, bahar hiç gelmeyecekti.*

Gerçekten de bazı günler -başka şartlar altında durmaksızın yakınaçağı- kara kış, şerifi sonsuza dek ondan uzak tutacakmış gibi geliyordu. Ama soğuk bir mart günü, yollar henüz tamamen açılmamışken Guy de Fontaine, Paskalya için Kathryn'i ziyaret edeceğini bildiren bir mesaj gönderdi. Ertesi gün ise Yarım-Tom gelmiş ve Finn'in mesajını getirmişti.

Kathryn'in bir yıldır özlemle beklediği ama bir yandan da ölesiye korktuğu o gün gelmişti. Sabahın erken saatlerinde Kathryn, oğlu ve torunu sıcak mutfaktaydı. Jasmine'in yumruğu arasındaki haşhaşlı çöreği almak için uğraşan Kathryn kızın sızlanmasına, "Bay baya gidiyoruz. Bay baya gitmek istiyorsun, değil mi?" diye yanıt vermişti.

Çocuğun gözleri parlamış "Bay bay" demişti. Sözcüklerle birlikte çörek kırıntıları da ağzından saçıldı. Kathryn, Jasmine'in dolgun yanaklarını aceleyle sildi.

"Çok güzel görünüyorsun tatlım. Öyle değil mi Colin?" diye sordu oğluna.

Colin sadece başıyla onaylamış, kızına hafifçe dokunmuştu. Kathryn çocuğu Norwich yolculuğu için giydiriyordu. Colin de gösterişsiz bir elbise giyiyor, her gün gittiği ana yola gitmeye hazırlanıyordu. Pelerini genç bir soyludan ziyade bir serseriye uygundu -üzerindeki paçavrayı nereden bulmuştu ki? En azından kimse onu tanımazdı. Saçını tıraş edip sokak köşelerinde vaaz veriyorsa Blackingham mavisini giymemesi daha iyiydi.

Kathryn çocuğa tavşan yününden pelerinini ve eldivenlerini giydirmeye çalışırken Jasmine huzursuzca kıpırdandı.

“Düzgün dur canım. O güzel buklelerini bozacaksın. Bugün *büyükbabanı* görmeye gidiyoruz. Magda’ya ve bana söylediğin gibi ona da şarkı söyleyeceksin değil mi?”

Kathryn, yerinde durmayan çocuğun dikkatini çekmek için yüksek sesle “La la la la” diye bir melodi mırıldandı. Jasmine mavi gözlerini kırıştırdı ve kıpırdanmayı kesti. O da melodiyi tekrarlamaya başladı.

Kathryn, “Benim küçük bülbülüm,” diyerek kızın yanağında tatlı bir işaret gibi duran bir haşhaşı öperek aldı. “Bir zamanlar baban da bülbül gibiydi,” diye ekledi imalı bir şekilde.

Colin annesinin sözlerini duymadı. Çoktan çıkmıştı. Ama Kathryn takıntılı oğlunun bugünü mahvetmesine izin vermemeyecekti. Finn onu görmek istemişti. “Tam olarak ne dedi?” diye sormuştu haberciye. Cüce, “Leydi Kathryn’e onu görmem gerektiğini söyle,” diye tekrarlamıştı. *Gereklilik*.

Belki de bu onu son görüşü olacaktı. Gözlerini, çenesinin kıvrımını, alnını kırıştırmışını, o güzel ellerini zihnine kazıyacaktı. Onunla ilgili her şeyi zihnine kazıyacak ve her şey dayanılmaz bir hâl aldığı anda dönüp onu hatırlayacaktı.

Çocuğu görmek istemesi iyiye işarettti. Her şeye rağmen yüreğinin taşlaşmadığını gösteriyordu.

Ona planlarından bahsetmeli miydi?

Kathryn kapıyı açan cüceye, “Hazırız,” dedi.

Finn yere serdiği bir battaniyenin üzerinde torunuyla birlikte oturuyordu. Kathryn ise çocukla ateşin arasına konmuş bir sandalyedeydi. İkisi de göz göze gelmekten kaçınıyordu.

“Çok güzel.”

“Aksi mümkün mü? Senin kızınla benim oğlumun çocuğu.”

Finn çocuğun kızıl-sarı buklelerini okşadı.

“Ona iyi bakmışsın. Çok mutlu görünüyor.”

“Sana ona iyi bakacağıma dair söz vermiştim.”

“Evet.”

Odada hafif bir tıp tıp dışında hiç ses yoktu. Küçük kız, Finn’in boya kutusu olarak kullandığı boş istiridye kabuklarından birini yere vurarak eğleniyordu. Finn aniden başka bir sarı saçlı, mavi gözlü çocuğu hatırlayarak kalbinin acıdığını hissetti. Münzevi’ye götürdüğü, artık yaşamayan çocuk. Kendini uyuşmuş hissederken aniden korkmaya başladı. Çocuğu çağırması, kendini yeniden dışarı açması hataydı.

“Henüz yürümüyor mu?”

“Birkaç kararsız adım. Korkarım etrafında çok dolanıyorum.” Kathryn’in kahkahası tıpkı Finn’in hatırladığı gibi kısık ve melodikti. “Düşer diye bırakmaya korkuyorum.”

“Çok yük olmuyor, değil mi?”

“Hiç yükü yok.” Kadın bakışlarını pencereye yöneltti. Pencerenin kanatlarından sızan inatçı güneş ışığına baktı. “Bana yaşamam için bir neden veriyor.”

Bir süre ikisi de hiçbir şey söylemedi. Üstlerinde tuhaf bir acemilik vardı. Sanki iki yabancıarmış gibi bir utangaçlık. Finn, piskopostan, yalnız saatlerini dolduracak bir uğraş bulduğunu söylemek istedi. Kelimelerini yuttu.

“Annesinin haçını takıyor,” dedi. Kızın boynundaki kısa ama sağlam bir gümüş zincirin ucundaydı. Hızla bakışını kaçırdı. Kolyeyi görmek onu derinden etkilemişti.

“Bu bir aile yadigârı. Anneden kızı geçmeli. Rose da bir zamanlar annesinin taktığı kolyeyi Jasmine’in de takmasını isterdi.”

Finn hatıraların acısıyla yüzünü buruşturarak “Rebekka onu hiç takmadı,” dedi. “O bir *converso*’ydu. Bu kolyeden nefret ederdi. Bu onun için bir baskı sembolüydü.”

“*Converso*?”

“Zorla Hristiyan yapılmış.” Bunca yıl sonra bile kalbindeki yara yeni açılmış gibiydi. Bir yandan anlatırken bir yandan da çocuğun yerde oynayışını izliyordu. “Yahudi bölgesinde bir temizlik yapılıyordu. Babasının kâğıt dükkânı tamamen yanmıştı. Ailesi ateşlerin arasında kaldı. Rebekka canını kurtarmak için inanç yeminini tekrarlamak zorunda kaldı.”

“Ona... Ona işkence mi etmişler?”

“Hayır. Ama benden başka biri olsaydı direnirdi sanıyorum. Ona yalvardım.” Uzandı ve çocuğun başını okşadı. Rebekka’nın torunu. Sarışın ve açık tenli. Damarlarında Yahudi kanı taşıdığına dair hiçbir iz yoktu. “Onu öldüreceklerdi. Ya da benden ayıracaklardı. O zamanlar sevgiliydik. Benim için yaptı.”

“Onunla nerede tanıştınız?”

“Felemenk bölgesinde. Büyükanнемin cenazesini götürmüştüm. Memleketine gömülsün diye. O zamanlar bile iyi bir yazıcıydım ve çizim yapmayı seviyordum. Bana büyükanнемden ve annemden geçen bir yetenek. Rebekka’nın babası kaliteli kâğıtlar satıyordu. Büyükanнемin anısına bir kitap hazırlayacaktım. Annem babam ölmüştü. Tek varis bendim. Ödünç alınmış kitaplardan kopyaladığım geniş bir kitaplık hayal ediyordum. Kapının üzerindeki ismi hâlâ hatırlıyorum. *Foa’nın Kaliteli Kâğıtları* –Foa soyadıydı. O gün babasının dükkânına Rebekka bakıyordu.”

“Eminim çok güzel bir kadındı,” dedi Kathryn. “Tıpkı kızı gibi. İhtiyaçlarını almaya gittin ve hayatının aşkını buldun.” Sesindeki yumuşaklık Jasmine’in istiridye kabuğunu yere bırakarak sanki ona seslenilmiş gibi kadına bakmasına neden olmuştu.

Hayatımın iki aşkımdan biri, diye düşündü Finn. Ama bunu söyleyemezdi. Şimdi değil. Aralarında geçmiş onca şeyden sonra olmazdı.

Kathryn, “Daha önce hiç Rose’unkine benzer bir haç görmedim,” dedi. “Çarmıh yerine bir inci çemberi var. Sağdan bakarsan çember bir yıldız şeklini alıyor. Ama altı köşeli.”

Adam gülümsedi. Kullanılmaya kullanılmaya hantallaşmış olan kaslarının ağrıdığını hissetti. “Çok iyi bir gözün var Kathryn. O bir yıldız. Magen David. Fark edilmeyecek kadar zekice tasarlandığını sanıyordum.”

“Magen David?”

“Davud’un kalkanı anlamına geliyor. Bir yıldız. Altı köşeli bir yıldız. Yahudileirn bazıları bunun bir çeşit büyü gibi şeytanları uzaklaştırdığını düşünür. Bazı simyacılar da bunu kullanır. Foa ailesi bunu kendi sembollerini olarak seçmişti.”

“Peki ama sen neden—”

“*Conversolar* hep gerçekten dönmediklerine dair bir şeyler bulmak niyetiyle gizlice izlenir. Ben de Rebekka bu haçı takarsa... Yani aile sembolünün, mirasının üzerinde bulunması bunu onun için nefret edilecek bir şey olmaktan çıkarır diye düşündüm.”

“Ama Rebakka ondan nefret etse de kızına verdin.”

“Onu korumak için. Tıpkı annesini korumayı amaçladığı gibi. Ama Rebekka hiç takmadı.”

“Rose yıldızı biliyor muydu?”

“Hayır. Sorsaydı anlatırdım ama hiç sormadı. Annesinin Yahudi olduğunu hiç bilmedi.” Sanki kızı konusunda başarısız olmuş, daha beteri Rebekka’ya ihanet etmiş gibi utandı. Artık bunu söyleyemezdi. “Sadece onu korumak istemiştım,” dedi.

Kathryn çocuğu kucağına aldı ve oda boyunca ilerleyerek çalışma masasına ilerledi. Masada büyük, ahşap bir panel duruyordu. Adam da ayağa kalktı ve onları izledi.

Kathryn, “Saatlerini nasıl geçirdiğini görüyorum,” dedi. Hâlâ adama bakmıyordu. “Resim çok güzel. Piskopos hoşnut olmalı.”

“Piskopos yavaş olduğumu düşünüyor. Beş panel olmalı. İsa’nın kırbaçlanması, haç taşıyan İsa, çarmıh, Yeniden Diriliş ve göğe yükseliş.”

“Ve sen daha üçüncüdesin, öyle mi?”

“Çarmıhın ucunda duran Meryem’e odaklandım.”

Kathryn parmağının ucuyla Meryem’in yüzüne dokundu.

“Çok güzel. Rose’a benziyor ama o değil. Rebekka mı?”

“Model konusunda şanslıyım.” *Kupa kızını gördüm.*

Kathryn çocuğun yakınlarındaki mürekkep kabına uzanmasını engellemek için kıpırdanıp duran çocuğu diğer koluna aldı. Finn bir kalemin sivri ucunu kırarak tüylü ucuyla Jasmine’i gıdıkladı. Kız kıkırdadı ve tüyü yakaladı. Finn tüyü almasına izin verdi. Jasmine saçını okşamaya çalışınca eğildi.

“Samur fırçalardan çok kalemin mi var? Yazman gereken bir metin yok—” Ani bir iç çekiş. “Hâlâ Wycliffe çeviriyor-sun! Piskoposun burnunun dibinde.”

Adam omuz silkti. “Kaybedecek neyim kaldı ki?”

“Bu çocuk var.”

Kathryn çocuğu yeniden battaniyenin üzerine bıraktı ve yanına oturdu. Finn de yanlarına çöktü. Kathryn’e o kadar yakındı ki gözlerinin etrafındaki küçük çizgileri görüyor, saçlarının kokusunu duyuyordu. Bir an arzudan başı döndü. Ayağa kalkarak pencerenin kenarına gitti ve kanadını açtı. Serin esinti yanmakta olan tenini soğuttu. Güneş parlaktı. Işığı çalışma masasına vuruyor, çarmıh sahnesini, Meryem’in pelerini aydınlatıyordu. Bu güvenli mesafeden yeniden Kathryn’e baktı. Konuştuğunda sesi gergindi.

“Seni çağırdım Kathryn çünkü seninle torunum hakkında konuşmak istiyorum.”

Kathryn gelmekte geciktiğini söylemedi ama yüz ifadesi bunu onun adına yapmıştı. Finn hep aklından geçenleri okurdu.

“Piskopostan... Guy de Fontaigne’le Dük’ün kutlamalarına katıldığını duydum.”

Kadın hiçbir şey söylemedi sadece aniden üşümüş gibi kollarını ovuşturdu. Hâlbuki oda çocuk için ateşe atılmış fazladan odunlarla epeyce sıcaktı.

“Doğal olarak... aranızda bir evlilik gerçekleşirse... Rose’un çocuğuna ne olacağını düşündüm.”

“Görüyorum ki dedikodular hızlı yayılıyor.” Başını hızla salladı. Finn bunu kızgınlık belirtisi olarak algıladı. “Seni tek ilgilendiren bu mu Finn? O konuda endişelenmene gerek yok. Jasmine’i biliyor. Aramızda -olur da- bir anlaşma olursa onun benim sorumluluğumda kalacağını söyledim.”

Demek doğruydı. Bir an doğru olmamasını ne kadar arzuladığını fark etti. Bir şey sanki odadaki tüm havayı çekip almıştı. Kaygıyla çocuğa baktı. Elindeki tüyle istirdiye kabuğunu boyamakla meşguldü. Tüyü sanki boya kabına batırıyormuş gibi bir ışık hüzmesine değdiriyordu. Babadan kıza ve ondan toruna geçen bir yetenek. Adamın etrafındaki ışık renkle karışıyor, titriyor, dönüyor, hayatının tüm parlak renkleri tek bir şeride dönüyordu –ve o şerit boynuna dolanıyor, nefesini kesiyordu. Bir anda renklerden nefret etti. Böyle kasvetli bir evrende hiçbir renk kalmamalıydı. Sadece gölgeler. Dilsiz bir gri.

“Böyle önemli bir konuda ona güvenecek misin?” demek için güçlükle nefes alabilmişti.

“Onunla evlenecek kadar güveniyorsam bu konuda neden güvenmeyeyim?”

Kathryn, Finn’in anlayamadığı bir nedenle ona kızgındı. Ama Finn de öfkesine tutundu ve bu biraz nefes almasını sağladı.

“Peki öyle bir adamla neden evleniyorsun Kathryn? Böyle nefret ettiğin biriyle?”

Kathryn odaya girdiğinden beri ilk defa dosdoğru adama baktı. Ağzından çıkan sözcükler ağır ve tedbirliydi.

“Onunla senin özgürlüğünü kazanman için evleniyorum Finn.”

Işığın ve havanın renkleri Finn’i boğuyordu. Kırmızılar ve maviler karışarak koyu bir mora, ardından siyaha dönüşüyordu. Işığa tutunmak için mücadele ediyordu. *Derin nefes al, ışığı solu.* Sesini bulması bir ömür sürdü sanki. Konuşabildiğinde sesinin bir inlemeyle renkleri yararak odada çınladığını duyunca şaşırdı. Jasmine gözlerini kocaman açmış bir ona bir kadına bakıyordu.

“Aptal olma Kathryn.”

Jasmine’in dudakları aşağı doğru büzüldü. Çenesi titremeye başladı. Küçük kızı korkutuyordu ama kendine engel olamıyordu. Elini hızla duvara vurdu.

“Bu bir tuzak, görmüyor musun? Beni serbest bırakmayacak. Piskopos kendine özel sanatçıları köleleştirmeyi seviyor. Hem papazı öldüreni hâlâ bulamadılar. Çözülmesi gereken bir cinayetti ve çözüm benim. Daha fazla araştırmayacaklar. Günah keçisi benim. Anlamıyor musun?”

“Benim anlamadığım senin buradan çıkmakta neden bu kadar isteksiz olduğun. Sonsuza dek burada kalmak, bir münzevi gibi kutsal resimlerinle diri diri gömülmek mi istiyorsun? Bana olan kinini büyütebileceğin bir yer... Yaşamının geri kalanını Rose’un yasını tutarak mı geçireceksin? Şehit Finn. Öyle mi? Bu hücre bir hapishaneden ziyade bir tapınağa mı dönüştü? Sen bunu istesen bile ben senin diri diri gömülmesine izin vermeyeceğim. Alfred incileri odana koyduğu yönünde ifade verecek. Ondan sonra da seninle ilgili bir suçlama kalmayacak. Sör Guy da başpiskoposun adalet duygusunu tatmin edecek bir plan hazırladı.”

“Hayır. Hayır! Buna izin vermiyorum.” Odada ilerledi ve

kadının omuzlarını tuttu. İstedikinden biraz daha hızlı sarstı. “Onun güvenilirmez biri olduğunu görmüyor musun?”

Kathryn’in gözleri morarmıştı. “Başka şansım yok Finn. Seni, Alfred’i ya da ikinizi birden suçlayacak ve arazilerim tahta devredilecek. Başka şansım yok. Ya bir manastıra gideceğim ya da Guy de Fontaine’le evleneceğim.” Odada dolaşmaya başladı. “Anlamıyor musun? Ya seni kurban edeceğim ve oğullarımı mirastan yoksun bırakacağım ya da kendimi feda edeceğim.”

Kathryn karga burunlu şerifin kollarında. Finn sanki bu görüntüyü zihninden uzaklaştırmak ister gibi başını şiddetle iki yana salladı. Ama görüntü inatla gözlerinin önünde asılı duruyor, göz kapaklarına kazınıyor, beynini yakıyordu. Şerifin o an orada olmasını isterdi. Başını elleriyle koparabilirdi.

Onun yerine Kathryn’i omuzlarından kavradı. “O hâlde leydim, düğün gecende bunu hatırla.” Ve kadını tutkuyla öptü. Kendisinin bile tahmin edemediği, geceleri rüyalarında hissettiği bir tutku, öfke ve pişmanlıkla öptü.

Kadını bir anda kendinden uzaklaştırdığında kadın bir an sallandı. Bir çocuğun kumaştan kuklası gibi yumuşaktı. Sanki adamın ayaklarının dibine yığılacaktı.

Jasmine mızızlanmaya başlamıştı. Kadının eteğine tutunmaya çalışıyordu. Finn onu kucağına aldı ama çocuk kollarını Kathryn’e uzattı. Kızın boynundaki altı köşeli yıldız, telkâri işlemenin içinden ortaya çıkıyordu.

“Ve şunu da unutma. Serbest kalırsam torunum için geleceğim ve onu alıp götüreceğim. O adamın kontrolünde bırakmayacağım.”

Göklerdeki Babamız, adıyla kutsansın. Onun krallığı kurulacak. Gökte olduğu gibi yeryüzünde de yapılacak. Bugün de bize günlük rızığımızı ver ve hatalarımız için bizi bağışla...

- RABBİN DUASI,

JOHN WYCLIFFE ÇEVİRSİ

Kathryn odasının kapısının açıldığını duydu ve loş odaya kışığın sızmasıyla birlikte acıyla kıvrandı.

Colin, "Anne yine başın mı tuttu?" diye sordu.

Tıraşlı başı elips şeklinde bir ay gibi yatağına doğru ilerledi ve tam tepesinde durdu. Colin'in buz gibi eli yanağına değdi.

"Ateşten yanıyorsun! Gidip Agnes'i getireyim. O senin için ne yapılması gerektiğini bilir."

"Hayır." Colin yatağına oturunca Kathryn'in altındaki yatak dalgalandı. Mide bulantısıyla mücadele etti. "Onlara buraya gelmemelerini söyle. Jasmine'i de uzak tutsunlar. Onu eşikten içeri sokmayın."

"Peki sana ne getireyim?"

Kadın ağzından saçılanlar oğluna gelmesin diye eliyle ağzını kapadı.

“Hiçbir şey. Geçer. Zaten çok yaklaştın. Sen yanımdan uzaklaş. Ben de uyuyayım.”

“Seni böyle hasta ve yalnız bırakmayacağım! Tanrı beni korur.”

Kendi oğlunu bile korumadıysa benimkini neden korusun ki?
“O zaman Glynis’i çağır,” dedi.

“Sen Glynis’in annesi değilsin.” Annesinin kollarını kaldırdı usulca koltuk altlarını yokladı. Kathryn, oğlunun hep bahsedilen şişlikleri aradığını biliyordu.

“Fakenham’daki Puding Norton’da veba olduğu söyleniyor,” dedi Colin. Sesinde kaygı vardı.

Öksürdü. Dolu, boğucu bir öksürük. Colin kadının omuzlarını dikleştirdi ve öksürük krizi geçene kadar öyle tuttu. Kadın yeniden konuşabilecek duruma gelince oğluna güvence verdi. “Ben baktım zaten Colin. Kasıklarım da şişlik yok.”

“Ama tenin yanıyor.”

“Sadece sıtma nöbeti. Agnes’e söyle bana melek otu kökünden şurup kaynatsın ve kapının önüne bıraksın.” Bir öksürük krizi daha. “Sen de çık ve bana yaklaşma.”

Colin sessizce dışarı süzüldü. Kathryn başını duvara doğru çevirdi ve uykuya daldı.

Gözlerini açtığında sabah olmuştu ve pencereden giren parlak ışık, kirpik gibi gözlerine batıyordu. Birisi -bir melek mi?- ışıktan çıktı ve yüzüne soğuk su serpti.

“Şunu iç.”

Bardak dudaklarını serinletti. Kadın ürperdi. Sadece iki yudum içebildi. Odada hastalık kokusu vardı. Colin’i dışarı göndermemiş miydi? Ama bu Colin’in sesi, Colin’in yüzüydü. Sadece başında yeni çıkmaya başlayan sarı saçları vardı. Her sabah dışarı çıkmadan önce saçını tıraş eden Colin ola-

mazdı bu. Colin ana yolda Lollard sapkınlıklarını vaaz ediyordu. Başını zonklatan ışığa gözlerini kapadı ama karanlık onu boğacak gibiydi.

“Bebeği uzak tutun,” dedi ona şefkatle bakan meleğe.

Ama havada onun sesi yerine saçma sapan bir şeyler duyuldu. Tiz sesi ağzından süzölmüş ve bir okyanus dalgası gibi uzaklaşıp gitmişti. Şeytanlar ruhu için pazarlık yapıyordu. Onun günahlarını sahiplenmeye geliyorlardı. Tanrı’ya haykırmak, merhamet dilemek istiyordu ama onun ruhu için dua edecek bir papaz gelmiyordu. Papaz yoktu. Ama Münzevi geldi. Gülümseyerek ve nazıkçe her şeyin yoluna gireceğini söyledi. İnanırsa.

Deneyeceğim. İnanmayı deneyeceğim. Zihni hatırlamak için mücadele ediyor *migratio ad Dominum* sözcüklerini arıyordu. Ama çocukken ona dini öğreten papazın ezberlettiği sözcükleri hatırlayamadı. Zihni, *İsa Mesih Efendimiz, ruhumu kurtar*, diye haykırıyordu. Ama babasının öğrettiği Norman Fransızcasıyla dua ediyordu ve Tanrı sadece Latince duaları kabul ederdi. Onun duasını saygısızlık olarak algılayacak, sözlerine değer vermeyecekti. Tıpkı Kabil’in bağıışı gibi.

Sesler kesildi ve Kathryn uyudu.

Bir ara ona böyle şefkatle bakanın Finn olduğunu düşündü. O hâlde onu affetmişti. Ama artık çok geçti. Bedeni buğday harmanından kalan kabuklar gibi kurumuştı ve ona teşekkür etmek için kullanması gereken dili, damağına yapışmıştı. Bir güveye dönüşmüştü ve kanatları kısa bir süre sonra toz olacaktı. Her yer tozdu. Gözlerini mühürlüyor, kulaklarına doluyor, bütün sesleri boğuklaştırıyordu. Bu ölümdü. Bu, insanın ruhunu derinlere kaçırın ağırlığın baskısıydı. Bir ara Jasmine’in ağladığını duyar gibi oldu ve onu görmek istedi. Ama Jasmine gelemezdi. Bir daha hiç gelmeyecekti.

Münzevi hücresinde uyanık hâlde uzanıyor, katedralin sabah duasına davet eden çanlarını dinliyordu. Gecenin sessizliği boğuk sesleri tuttu ve o ürkütücü ve yoğun sessizlik yeniden geceye hâkim oldu. Haç Zamanı'nı, *Domine labia mea aperie*, tekrarlarlarken bir yandan da düşünüyordu: *Tanrım, dudaklarımı açmalısın. Ben yapamıyorum. Çok katı ve buz gibi. Bu değersiz düşüncelerden pişmanlık duydu ve karşılık olarak mırıldandı: Et os meum annuntiabit laudem tuam.*

Sık sık yaptığı gibi Sabah Duası'nın yazılı metninden biraz uzaklaşmıştı. *Deus in adiutorium meum intende*, kendi için değil ama aklını meşgul eden insanlar için yardım diliyordu: Fakirler, hastalar, açlar, kış aylarında bile penceresine gelen birçok ricacı. Dışarıdan kilisenin saçaklarından sarkan buz damlalarının erirken çıkardığı tıp tıp seslerini duyuyordu. Kışın sertleştirdiği toprağa İsa'nın gözyaşları gibi düşüyordu. Bir süre sonra mezarının dışındaki dünya, uzun zaman önceden hatırasında kalan baharlarda olduğu gibi yemyeşil olacaktı.

Ve Münzevi yine ısınacaktı.

Sert geçen kış aylarında bu kadar insan ölmüşken onun kendi rahatını düşünmesi bir günahı. Belki dualarını yatağında, vazgeçemediği ince battaniyesinin altında titreyerek okuması da günah sayılabilirdi. Taş zemin öyle soğuktu ki atların önünde oturduğunda tutkusunun yaşlarıyla ıslanmış mayasılı bilekleri yere yapışıyordu. Kutsal Kilise, özellikle de Paskalya zamanında bedeninin eziyet çekmesi gerektiğini öğretmişti ama hangi anne çocuğunun bedenini kendi isteğiyle böyle cezalandırırdı ki? Ve İsa onun besleyici, sevgi dolu, nazik annesi değil miydi?

O'na tamamen ve koşulsuzca güvenmesi gerekirken güvenliğinden endişe etmesi de bir günahı. Ama piskopostan hiçbir haber alamamıştı. Ona *savunmasını*, inanç itirafını

İngilizce olarak yazıp göndereli haftalar olmuştu. Sessizliğinin savunmayı kabul ettiği anlamına geldiğini varsayıyordu. Ya da artık onu önemsemediğini yahut onunla uğraşamayacak kadar Lollard vaizlerinin çıkardıkları gürültüyle meşguldü. Bu konuda endişelenmeyecek kadar inanca sahip olmak için dua ediyordu. Tanrı'nın sevgisinin sıcaklığını hissedebilmek için dua ediyordu.

Battaniyenin dışında kalan ellerinde tespih vardı. Dudaklarının kıpırtısı ve tespihin tanelerini oynatan morarmış parmakları dışında bir lahitin üzerine oyulmuş taştan bir heykel gibi yatıyordu. Latince duaları hâlâ mırıldanıyordu ama sonraki haftalarda anlatılarını yazdığı İngilizceyle kendi dualarını da etmeye başlamıştı.

Şimdi dudakları hafifçe kıpırdıyor, kalbinin derinliklerinden gelen İngilizce dualar mırıldanıyordu. Ona yakacak getirmek için karla savaşan Yarım-Tom için –*Kalbindeki şefkat için onu koru Tanrım*; Piskopos tarafından tutsak alınan sanatçı Finn için –*Onun ruhunu ve bedenini kötülüklerden koru*, ve uzun zaman önce Finn'in getirdiği ölmüş çocuğun annesi için –*Annenin acılı kalbine huzur ver*. Saçaklardan damlayan sular boğuk ve sevimsiz İngilizce sözcükleri vurgular gibiydi. Yardımcılarının yetersizliğinden ve görevlerinin ağırlığından yakınan Peder Andrew ve kendini ona bakmaya adanmış olan yardımcısı Alice için de dua ediyordu.

Son olarak Blackingham'daki Leydi Kathryn ve Finn'in bulunduğu hapishaneden perişan ve öfkeli bir hâlde geldiği o gece yanında getirdiği iki güzel çocuk için de dua etti. Kadının şu sıralar o zamankinden bile derin bir sıkıntı içinde olduğunu ve duaya her zamankinden çok ihtiyacı olduğunu hissediyordu. *Ona sınavını atlatması için güç ve inanç ver. Tanrım ona inanç ver.*

Dışarıda bir buz sarkıtı düştü ve yere düşerken çıkardığı

çatırtıyla sessizliği bozdu. Hâlâ tespihi tutan ellerini battaniyesinin altına koydu ve ağlayan İsa'sını görmek için derin bir uykuya daldı. Uyurken mayasılı bileklerinden sızan kanlar kabuksu bir bilezik oluşturdurdu.

Agnes telaşlanmıştı. Kathryn'in bu kadar uzun süre hasta yat-tığını hiç bilmezdi. Çocukluktan bile hastalıkları bir ya da iki günden uzun sürmezdi. Bir hafta olmuştu. Ve genç Colin, Agnes'i odaya bile sokmuyor, hanımı için yaptığı şifalı şurup-ları kapının dışına bırakmasını söylüyordu.

"Sen Jasmine'in iyi bakıldığından emin ol," diyordu.

Colin de hasta görünüyordu. Çocuğun gece nöbetlerine daha ne kadar dayanabileceğini merak ediyordu. "O konu-da endişelenmeyin genç efendim. Magda çocuğa iyi bakıyor. Bırakın hanımefendiye biraz da ben bakayım."

Ama Colin reddediyordu.

Glynis elinde yemek tepsisiyle döndüğünde Agnes'in so-rulmamış sorusuna cevap olarak sadece başını iki yana salladı. Agnes, Kathryn'in hâlâ dolu olan kâsesini domuzlara ayrılan kovalardan birine bıraktı.

Glynis, "Şerif salonda bekliyor. Leydi Kathryn'i görmek istediğini söylüyor," dedi. "Ona ne diyeyim?"

"Kimseyle görüşemeyecek kadar hasta olduğunu söyle."

Agnes adamın ne istediğini biliyordu. Düşüncesi bile içini korkuyla dolduruyordu. Sadece Kathryn için değil. Agnes de Guy de Fontaigne'in kölesi olmak istemiyordu. Köyde isyan çıktığına dair söylentiler vardı. Ve kaçılacak güvenli yerlerden bahsediyorlardı. Onca zaman John özgürlükten bahsetmiş ve Agnes reddetmişti. Şimdi bu kadar yaşlı ve yorgunken, üstelik John da mezardayken bunu nasıl düşünürdü? Ama devir de-ğişmişti. Bazı din adamları bile eski düzenin aleyhine vaazlar veriyordu. Ama Agnes için artık çok geçti. Sör Guy'la evle-

nirse hanımının korunmaya her zamankinden çok ihtiyacı olacaktı –zehir, artık işine yaramayan karısından kurtulmak isteyen erkekler için çok kolay bir yoldu. Hem şimdi ufaklık da vardı. Bir de Magda. Onların da korunması gerekiyordu. Leydi Kathryn ölse de yaşasa da.

“Şerife veba olabileceğini söyle,” dedi.

Kathryn uyandığında ışık azalmış gibiydi. Artık gözlerini yakmıyordu. Susamıştı. Doğrulamaya çalıştı ve yatağının yanındaki sandığın üzerinde duran kadehe uzandı. Yatağının ucundaki bir sandalyede uyuyan figür birden ayağa kalktı. Melek değildi demek. Melekler uyumazdı.

“Anne, uyandın. Yanımıza döndün,” dedi Colin yukarıdaki kadehi alıp doldururken. Annesinin ağzına götündü. Kadın günlerdir bir yudum bile su içmemiş gibi lıkr lıkr içti. Bu korkunç susuzluk neden kaynaklanıyordu? Elinin tersiyle ağzının kenarındaki suları silerken dudaklarının sertleştiğini hissetti.

“Döndüm mü? Neredeydim?” Sözcükler nefesiyle birlikte ağır ağır çıkmıştı ağzından.

“Çok hastaydın. Bir ara bizi bırakıp gideceğini düşündüm ama dün gece ateşin düşmeye başladı.”

“Papaz çağırdın mı? Rüyamda—”

“Papaz çağırdım. Ama hiçbir gelmedi. Senin için ben dua ettim. Tanrı’yla ruhunun iyiliği için mücadele ettim. Tıpkı Yakub’un meleklerle mücadele etmesi gibi.” Annesine sataşır gibi gülümsüyordu.

“Kazanmana sevindim. Bana giysi sandığımın üzerindeki merhemi getir. Dudaklarım çatlamış, kanıyor.”

“Ben yaparım,” diyerek lanolini annesinin dudaklarına sürmeye başladı.

Kadın itiraz etmedi. Kendi yapmayı denese de elleri titriyordu.

Yeniden yastığına yaslanarak “Hep yanımda mıydın yani?” diye sordu. “Uzun bir zaman olmalı. Saçların uzamış.”

“İki hafta oldu.”

“Ölümün kıyısında biraz daha kalsaymışım neredeyse yeniden oğluma benzeyecekmişsin.” Gülümsemeye çalıştı. Dudakları sızlayınca irkildi. “Bebek...”

“Jasmine iyi. Magda ve Agnes ona bakıyor.” Yatağın kenarındaki zili çaldı. “Sana yiyecek bir şeyler getireceğim.”

Glynis geldi. Kathryn, Colin’in de yardımıyla küçük bir kâse çorba içebildi. Ardından bitkin düşerek uzandı.

Glynis, “Siz hastayken bir misafiriniz geldi leydim,” dedi.

“Misafir mi?” Demek rüya görmemişti –Finn ve Münzevi.

Colin, “Şerif,” dedi. “Çok kabaydı ve ona senin görüşmeyecek durumda olduğunu söylediğim hâlde seni görmekte ısrar etti.”

Hayal kırıklığı Kathryn’in canını yaktı. Ama elbette. Bu ateşliyen görülen bir rüya değildi. Gerçek dünyadaydı ve Finn ve Münzevi bu dünyada, ıssız hücrelerinde, inziva kulübelerindeydi.

Glynis çorba kâsesini aldı ve hafifçe reverans yaptıktan sonra kapıya doğru giderken ekledi. “Ona veba olabileceğini söylediğimde bacakları onu buradan nasıl uzaklaştıracığını bilemedi.”

“Sanırım papazların gelmemesinin nedeni de bu.” Colin kaşlarını çattı.

Kathryn bitkin bir hâlde, *Onların kendilerini koruyacak Latince duaları var*, diye düşündü. Ama en azından hastalığı ona şerifi oyalayamak için biraz daha zaman kazandırmıştı.

“Biraz uyumak istiyorum Colin,” dedi. “Yorgun görünüyorsun. Sen de aynısını yapmalısın.”

Duvardaki güneş saatine göre saat öğlen üçü biraz geçerken uyandığında Colin hâlâ başındaydı. Ama kıyafetlerini

değiştirmişti. Temiz bir gömlek ve pantolon giyinmişti. Keşiş cübbesi yok mu? “Artık iyiyim, gidebilirsin. Kendimi daha kuvvetli hissediyorum. Bir an önce vaazlarına dönmek istediğini biliyorum.” Sesindeki itirazı belli etmemeye çalıştı. Oğluna en azından bunu borçluydu.

“Eskisi kadar da hevesli değilim. Biraz dinlenmeye ihtiyacım vardı. Düşünmek için biraz zamana.”

“Yani yeniden mi gözden geçiriyorsun? Tüm şu Wycliffe fikirlerini?”

“Hayır tam anlamıyla bir gözden geçirme denemez. Wycliffe’in hâkimiyetle ilgili fikirleri saygınlık kazandı ve ben de bu fikirlere katılıyorum. Herkesin mülk sahibi olabilmesinin Tanrı tarafından verilmiş bir hak olduğuna da katılıyorum. Ama bazıları bu fikirleri fazla ileri götürdüler. John Ball’un Mousehold Korusu’nda toplanmış bir grup köylü ve işçiye Kilise’yi günahattan kurtarmak için dönek rahiplerin öldürülmesi gerektiğini söylediğini duydum!”

“Papazları öldürmek mi?” Sesi boğuk çıkmıştı. “Herkesin içinde yüksek sesle mi dillendirmiş? Bu kadar cesur olamaz herhâlde. Yanlış anlamış olmalısın.” Kathryn keyifle yastığına yaslandı. Hızlı hareket ettiğinde hâlâ oda etrafında dönüyordu.

Colin başını iki yana salladı. “Hayır, kulaklarımla duydum. Fakirlerin Kilise ve asillerin zenginliğini yağmalaması gerektiğini söyledi. İnsanları zehirliyor, onları nefrete teşvik ediyor. İsa’nın öğrettiği bu değil. Bunu söylediğimde John Ball bana sövüp saydı ve şeytanın oyuncağı olduğumu söyledi.”

“O çılgının teki Colin. Vazgeçmene sevindim.”

“Vaaz vermekten vazgeçmiyorum. Doğru olan bu. Ama kalabalıkları ayaklandırmakla ilgim olmayacak. Sadece vaaza devam edeceğim. Tıpkı Saint Francis gibi ben de Efendimiz’in öğrettiği barışı anlatacağım. Nefreti değil.”

“O hâlde iki grupta da ilgin olmayacak. Çünkü ikisi de

nefreti körüklüyor. Bu da seni iki grubun da düşmanı hâline dönüştürecek.”

“Ama anlamıyor musun anne gerçeği kendi gördüğüm şekliyle anlatmak zorundayım. Bizi terk eden Kilise’ye köle olmuş durumdayız. Artık kilisenin efendisi Tanrı değil, aç-gözlülük. Babil’in fahişesine döndü. Bak, Henry Despenser kendine kocaman bir saray yaptırıyor. Duvarları süslediği altın ve kaymak taşları için parayı nereden buluyor sence? Ya da Hristiyanlığın en büyük manastırını inşa etmeleri için çalıştırdığı taş ustalarına vereceği parayı? Fakirlerin ağzından ekmeklerini alıyor.”

Ve dul kadınların mücevherlerini alıyor, diye düşündü Kathryn. Bunu tartışamayacak kadar yorgundu ama bir anne, önüne çıkan şansları değerlendirmeliydi. Oğlunun kendini adadığı davanın, başının üzerinde bir kılıç gibi tehdit oluşturduğunu görüyordu ve yapabilirse o kılıcı çekip almalıydı.

“Ama Colin, isyana ve cinayete teşvik eden John Ball’un doğru yolda olmadığını kabul ediyorsun. Gaunt’lu John’un da –o da Kilise’nin hazinelerini yağmalayarak kraliyet hazinesini zenginleştirmek istemiyor mu?”

“Ama Wycliffe’in böyle bir amacı yok anne. O sadece papazların suistimalleri hakkındaki gerçeği yaymak ve herkesin Kutsal Kitabı kendi dilinde okuması gerektiği düşüncesini gerçekleştirmek istiyor.”

Oğlunun bu söylediğinin özüne karşı bir şey öne sürmeyecekti. O da babasının dilinde, kendi dilinde dua etmişti. Tanrı duymuş muydu? O’nun bir dile ihtiyacı var mıydı? O, başkalarının sözcükleri okuması gibi yürekleri okumuyor muydu?

“Peki ya bu gerçek -eğer gerçek buysa- kötü adamlar tarafından kendi çıkarları için çarpıtılıyorsa?”

“Bu beni ilgilendirmez. Ben gördüğüm gerçeği anlatmalı

ve bunun bedellerinden korkmamalıyım.”

Bunca konuşmadan başı ağrımıştı ama yine de ısrar etti. “Colin sen henüz bir çocuksun. Bedelleri önemsemeyen başka bir adam tanıyorum. İyi bir adam. O bile bu düşmanlarla baş edemediyse sen nasıl edebilirsin? Anneni düşünmüyorsan kızını düşün.” Öksürmeye başladı.

“Düşündüğüm kızım zaten. Ve onun gibiler. Ama bunu şimdi tartışmayalım anne. Dinlenmen gerek.” Annesini öptü ve kapının arkasındaki bir askılıktan paramparça hâldeki keşiş cübbesini aldı. “Kısa bir süreliğine dışarı çıkacağım.”

Öksürük onu cevap veremeyecek kadar zayıf düşürmüştü. Colin gittikten sonra tespihini aramak için yatağın yanına eğildi ama odanın karşısındaki bir mandalda asılı olduğunu gördü. Gidip alamayacak kadar güçsüzdü. Tanrı’ya, Babası’na, kendi dilinde yakardı. Tanrı’nın merhametini neden kovayla değil de damla damla verdiğini düşündü.

Ve böylece inci gibi değerli olan gerçek dışarı saçıldı ve domuzların ayakları altında ezildi. Bir zamanlar din adamlarının ve papaz olmayanların kutsalı olanlar oldukları gibi geri verilerek ikisinin de ortak hareketi oldu. Ve böylece kilisenin değerleri, sıradan halkın küçümsediği bir şey olarak sonsuza dek onlara kaldı.

- HENRY KNIGHTON,
LEICESTER KANYONU (14. YÜZYIL)

Sör Guy, Essex'ten gelen yardım çağrısına şaşırmamıştı. Aylardan mayıstı ve sıcak bahar havasında memurlar, kralın vergilerini toplamak için dolaşıyorlardı. Bazı küçük grupların, en fakir kesimin direnmesi bekleniyordu. Ama bir grup köylü, kralın tahsildarlarına sabanla karşı çıkmış ve bazı manastırların samanlıklarını ateşe vermişlerdi. Böyle küstah bir başkaldırıya sarsılmaz bir güçle karşılık vermek gerekiyordu. Bütün bölgeye yayılmadan önce durdurulmalıydı. Sör Guy'ın kendi dertleriyle uğraşması gerekiyordu ama toplayabildiği kadar adamı gönderecekti. O da Alfred gibi bir grup genci göndermeye karar verdi. Genç ama saban ve oraktan başka silahı olmayan ayaktakımından birkaç isyancıya karşı koyacak

kadar yeterli askerler. Bu tecrübe onlar için iyi olacaktı.

İki hafta sonra haber geldi. İsyan veba gibi hızla yayılıyordu. Kentish ve Essex'te toplanan bir köylü ordusu, Wat Tyler adlı bir isyancının önderliğinde Londra'ya doğru yürüyordu. Şerif biraz daha asker topladı –bu sefer cephe tecrübesi olan güçlü adamlar. Guy de Fontaigne ihtiyaç duyulan şeyi biliyordu. Birkaç isyancıya işkence yapılırsa, dilleri kesilse, birkaç asi ezilse geri kalanlar hemen tarlalarına ve loncalarına dönerdi. Yılanın başını bul ve ez. Lancaster Dükü'nün korumasında olduğu sürece ellerini Wycliffe'e uzatamazdı. Ama John Ball'u bulabilirdi. Beline doğru kılıcını savurmak ona keyif verecekti.

Ama zamanlama kötüydü. Dayanmayı planladığı başka kapılar vardı. Blackingham Malikânesi'nin tepesinde siyah bayrak yoktu ama casuslar kadının gerçekten de ölümün kıyısından döndüğünü söylemişti. Kadın hâlâ zayıftı ama bir bağlılık yemini etmek o kadar da güç gerektirmiyordu. Bu yeminin gereğini yerine getirmek de. En azından kadın için. Tek yapması gereken bacaklarını açıp yatmaktı.

Kadına bir an önce iyileşmesi için gece gündüz dua ettiğini bildiren kibar bir not yazarken atının ve savaş takımlarının getirilmesi için emir verdi. Dualarının kabul edilmesi onu çok sevindirmişti ve nikâh ilanlarını hazırlatmaya başlayacaktı. Geri döndüğü zaman, nikâh anlaşmasını düzenlemek için ziyaretine gelecekti.

Güneydeki Essex'e doğru giderken Norwich'e saptı ve Colgate Sokağı'nda durarak Kathryn için bir elbise ve kendisi için bir düğün cübbesi sipariş etti. "Benimkine Garter Nişanı'nı işlemeyi unutma," dedi dalkavukluk eden satıcıya. Kathryn içinse gümüş işlemeli erik renginde bir brokar seçti. Küçük Felemenk tüccar adamdan onay aldıktan sonra başını eğdi. Pahalı bir elbiseydi ama hoşuna gitmişti. Eğer kadın

iyileşmezse cenaze töreninde giyerdi. Her durumda istediği arazileri elde edecekti. Büyük oğlunu ele geçirmişti bile.

Colin eve dönüyordu. Annesinin yanında olması gerekiyordu. Kadın iyileşmişti ama hâlâ güçlenmiş değildi. Ona verdiği sözü tutmuştu. Kiracıları gezmiş ve hepsinin kelle vergilerini ödeyebileceklerinden emin olmuştu. Kadın, çalışanlarının son meteliklerinden de olmasındansa vergiyi onlar adına kendi ödemeye kararlı olduğunu söylemişti. “Aşar vergim olarak düşüneneğim,” demişti. “Bir piskoposun parmaklarına taşlı yüzükler alması için harcamasındansa savaştan bir krala vermek daha iyi.”

Bu, Colin’in karışabileceği bir karar değildi ama onu rahatsız etmişti. Fakir keşiş cübbesiyle Kilisenin yozlaşmasına karşı nutuk atmak başka bir şeydi, soylu bir dulun protesto amacıyla aşar vergisini ödememesi başka bir şey. Ama onun adına çiftçilerle konuşmayı kabul etmiş ve çocuklarının kralın vergisini ödemek için aç kalmayacağından emin olacağı konusunda annesine teminat vermişti. Öfkeli sesleri duyduğunda Aylsham kavgasına yaklaşıyordu.

İlk başta kavgacıların ve o zavallı ruhların hırpaladığı her ne ise onun uzağından geçmeyi düşündü ama sonra iyi Samiriyeliyi hatırladı. Müdahale etmezse o ne tür bir Hıristiyan olurdu? Adamlara doğru ilerledi. İlk bakışta oldukça güçlü kuvvetli görünen işçilerdi. Yedi ya da sekiz kişi vardı. Seslerine bakılırsa çok fazla bira içmiş oldukları anlaşıyordu. Katedraldeki rahiplerden birini yakalamış, ellerini arkadan bir kazığa bağlamışlardı. Colin içlerinden birini, tabakhaneciyi tanıyordu. Bir zamanlar tezhipçi için ona kâğıt yığınları getiriyordu. Ama Colin onu tanımıyor olsa bile kokusu mesleğini ele verirdi. Kurutma işleminde kullandığı dışkının kokusu üzerine sinmişti. Ayağının dibindeki çuval

da bok doluydu. Tabakhaneci bir eliyle rahibin cübbesini tutmuştu. Diğer eliyle başına o koyu, pis kokulu maddeyi sürüyordu. Colin mide bulantısıyla burnunu kırıştırdı. Rahip öfkeyle kıvranıyordu. Diğer adamlar kahkahalarla gülüyordu. Rahibin yüzünde kuşkulu bir bakış belirdi. Diğerleri adamı daha sıkı kavrayınca ifadesi acıya dönüştü.

Colin dairenin içine girdi. “Bırakın adamı gitsin.”

Tabakhaneci şaşkınlıkla baktı. “Sen de mi aynısından istiyorsun delikanlı? Şu *rahip* için kutsal olmayan bir yağ sadece. Eğer o rahip cübbesinin seni koruyacağını düşünüyorsan...”

Bodur bir adam Colin’i tuttu ve şapkasını çekti. Tabakhaneci elini sallayarak kısa boyluyu durdurdu. “Bir dakika. Senin kim olduğunu biliyorum. Blackingham’ın çocuklarından birisin.”

“Blackingham’dan! Soylu. Duydunuz mu çocuklar?”

Tabakhaneci, “Hayır, bekleyin,” dedi. “O Lollard’lardan biri. Fakir bir papaz.”

“Fakir papaz diye bir şey yok. Onun soylulardan olduğunu söyledin.” Colin’i bırakmıştı ama hâlâ çok yakınında duruyordu. Colin adamın dağınık sakallarını boynunda hissediyor, çürük dişinin kokusunu duyuyordu.

“Kilisenin aleyhinde vaazlar veriyor. John Ball ve Wycliffe gibi. Bizden biri o.”

“Eğer bugün yemek yediyse bizden sayılmaz.” Adam homurdandı ama Colin’in, gözlerinin etrafındaki sert çizgileri görmesine yetecek kadar uzaklaştı.

Colin omuzlarını dikleştirerek itibarını artırmaya çalıştı. “Bu rahibin bu kadar kötü bir muameleyi hak etmek için ne yaptığını öğrenebilir miyim tabakhaneci? Efendimiz der ki—”

“Efendimiz hırsızlık konusunda bir şeyler söylemiştir. O

demediyse bile Emirler der. Bu *rahip* bir hırsız. Yazıhanede kullanılmak üzere yığınlarca kâğıt aldı. Şimdi de piskoposun ödeme yapmayacağını söylüyor. Aşar vergim sayılabilirmiş. Ona vergi olarak bunu da vereceğim.” Ayaklarının ucundaki hayvan pisliğini gösterdi.

“Bu onun suçu değil.” Tabakhanecinin adı neydi –Tim, Tom? “Piskoposun hatası.”

“Ama piskopos burada değil, öyle değil mi?” dedi kısa boylu adam.

Colin onun çetenin lideri olduğunu anladı. Ama haksızlığa uğramış olan tabakhaneciyle konuşmaya devam etti. “Aynen. O yüzden işler çığırından çıkmadan rahibi bırak gitsin Tom. İntikam için yapacağın hiçbir şey ödemeni almanı sağlamayacak. Ama kırbaçlanmana neden olabilir.” Kavşaktan gelen silahlı ve atlı adamları işaret etti. Colin, en öndeki askerin kalkanında Henry Dispenser’in armasını seçebiliyordu. “Hatta kırbaçtan daha kötüsüne de maruz kalabilirsin.”

Dağınık sakallı adam da aynı anda yaklaşan askerleri gördü. “Piskoposun adamları, kaçın.”

Adamlar bir tahıl çuvalının başındaki sıçanlar gibi yakınlardaki çalılara doğru kaçıştılar.

Rahip de koşmaya başladı ama ters yöne, askerlere doğru. Adamların dikkatini çekmeyi başardı. Atlarını dizginlediler. Colin durduğu yerden konuşulanları duyamıyordu ama rahip çılgınca el hareketleri yapıyordu.

Askerlerden üçü atlarından indi ve çalılıklara doğru ilerlemeye başladı. İkisi diğerlerinden ayrılarak hızla Colin’e doğru yürümeye başladı. Colin de onlara doğru ilerleyerek dostça hareketlerle aradaki mesafeyi kısalttı.

Askerlerden biri bir yandan ilerlerken bir yandan da kılıcını çıkarttı. Adımları küçük toz bulutları oluşturunuyordu. Colin adamın yüzündeki öfkeyi görmüştü. Görmüş ama an-

layamamıştı. O rahibin tarafındaydı. Açıklamak için ağzını açtı. “Hiçbir zarar gel—”

Cümlesini bitirmeden soğuk kılıcın karnını deştğini hissetti. Her şey çok hızlı oldu. Sert bir darbe ve kalbi ikiye bölündü. Dudaklarından çıkmak üzere olan sözcükler bir tıslamaya dönüştü ve kanlar saçıldı.

Colin’in aklından geçen son düşünce annesine verdiği sözü tutamadığı oldu.

Rahip, “Ama bu, onlardan değildi,” dedi. “Masum bir adamı öldürdün.”

Kılıçlı adam “Önemli değil. Ekselansları adına, isyan çıkaran bir vaizi daha ortadan kaldırdık,” dedi.

Cesedi tekmeleyerek yolun kenarına itti.

Piskopos ayinden yeni çıkmıştı. 11 Haziran Saint Barnabas Yortusu’ydu ve ayine çok az kişi katılmıştı. Nedenini bildiğini sanıyordu. Zorunlu yortu günlerinde katılım azalırdı. En kutsal günlere bile saygı yoktu. Şu eşitlik sözleri ve İngilizce metinler yüzünden oluyordu bu. Kimileri açık açık Tanrı’yla doğrudan iletişim kurabildiklerine göre ayine katılmanın gerekli olmadığını söylüyordu –bizzat onun yüzüne değil tabii, cesaret edemiyorlardı ama bu konuda bilgilendiriliyordu. Herkes kendinin papazı! Bütün o sığır çobanları, bok toplayıcılar, bulaşıkçı kızlar, ayak işlerini yapan köleler Kutsal Sözleri ellerinde tutacaklardı. Bu fikir bile midesindekilerin boğazını yakmasına neden oluyordu.

Hızla odasına doğru ilerledi. Kutsal cübbesini ve elbisesini oda hizmetçisine verdi. Bir köşede uyuklayan Yaşlı Seth’in adeta suratına atmıştı giysileri. Adamın zayıf bedeni yere yığılacaktı. Latince hitabetini az önce bitirmiş olan Despenser yaşlı adama da aynı dilde küfretti. “*Fimus, fimus, fimus.*” Sonra hizmetçisinin adamın aşağılayıcı tonunu anladığını ama söz-

cükleri anlamadığını fark edip -elbette o aşâğılık Sakson diliyle *bok* demeye tenezzül etmeyecekti- konuşmasına Norman Fransızcasıyla devam ederek yaşlı Seth'in faydalanmasını sağladı. "Seni köpek pisliği, senin şapşallıklarına neden katlandığımı bilmiyorum. Miskinliğin bir günah olduğunu biliyorsun." Parmağını ulağının burnunun ucuna doğru salladı. "Bu tür bir günah seni doğrudan cehenneme gönderebilir." Yaşlı adamın Fransızcası onu anlayacak kadar iyiydi. Despenser, adamın endişelenerek geri çekilmesini memnuniyetle izledi. "Biniş elbiselerimi ve yandan eyerimi getir."

Az katılımlı ayinin ardından katedralde ilerlerken düşünmüştü bunu. Kilisesi için kutsal sözler sarf etmek ve istavroz çıkarmak dışında da yapması gereken şeyler vardı. Boynundaki haçı gönülsüzce çıkardı. Parmakları bir süre taş işlemelerde dolaştı. Böyle bir görev için fazlasıyla ağırlık yapardı. Patiska gömleğinin üzerine giydiği zırhtan ziyade bir din adamının ipek elbiselerine daha uygundu.

"Şimdi de ince kılıcımı getir. Elimin tersini tatmak istemiyorsan çabuk ol." Eli, sözlerinin içerdiği tehdidi yerine getirecekmiş gibi büküldü. Ama mantığı bunu asilere saklamanın daha iyi olacağını söyledi. Ona uygun bir hayattı bu ve Kutsal Kilise'ye karşı başlatılan isyan sadece ihtiyaç duyduğu gerekçeydi. Wat Tyler adlı bir imansızın önderlik ettiği bir asiler ordusunun Londra'ya girdiğine ve Gaunt'lu John'un sarayını ateşe verdiği dair haberler gelmişti. Kendi kuyruğunu ısırarak bir köpek gibi. Dük'ün hak ettiği muameleyi gördüğünü söylemeliydi. Hiç üzülmemişti. Lancaster, Wycliffe'i desteklemekten başka şeyler yapmalıydı. Domuzlarla yatarsa kokularına da katlanacaktı. Sırada Kilise vardı. Piskoposun sarayının ve manastırların peşine düşeceklerdi. O beceriksiz şerife ve onun genç adamlarına güvenmek akıl kârı değildi. Despenser zaten bir asker ekibi göndermişti ama bu sefer daha fazlasını

toplayacak ve onlarla birlikte gidecekti.

Yeni bir toka taktırdığı biniş kıyafetini giyip tokayı iyi-
ce kontrol etti. Bir kavga esnasında düşmeyeceğinden emin
oldu. Enteresan bir icat. Birilerinin neden bunu daha önce
keşfetmediğini merak etti. Tokayı aylar önce almıştı ama ilk
kez kullanma şansı buluyordu. Damarlarındaki kanın akı-
şını hissediyordu. Haftalardır kendini böyle hissetmemişti.
Kralın askerlerine bu isyanla nasıl baş edileceğini gösterecekti.
Fransızlardan papalığı almak için de iyi bir antrenman ola-
caktı bu.

Hafifçe diz çöktü. Haçın önünde alelacele çöker gibi.
Sonra şans getirmesi için odasındaki sunağın üzerinden sar-
kan haçı öptü. Kılıcı taş zemine çarptı. Ses hoşuna gitti. Ona
savaşçı piskopos diyorlardı. Adamlarının şimdiden bir sürü
isyancıyı ve Lollard vaizini öldürdüğünden yakınıyorlardı.
Onlara savaşçı piskoposun kim olduğunu gösterecekti.

İşi bittiğinde Doğu Anglia'da bir tane bile asi erkek, kadın
ya da çocuk kalmayacaktı. *Expungo, exsequor, eradico* –Yakala,
ortaya çıkar, yok et.

Magda her hafta yaptığı aile ziyaretinden Blackingham'a dön-
düğünde sıkıntılıydı. Annesi ona veda öpücüğü verirken ku-
lağına eğilmiş ve "Hanımına evinin güvenliğini sağlamasını
söyle," demişti fısıldayarak. Aslında Magda'nın bu uyarıya
ihtiyacı yoktu. Etraftaki tehlikeyi hissediyor, dilinde tadını
duyuyordu. Gerçek bir kanıta ihtiyacı varsa, onu da kulakla-
rıyla duymuştu. Magda ahmağın teki olduğu için etrafındaki
insanlar sözlerine dikkat etmiyorlardı.

Bir defasında babasının misafirine bira verirken onun daha
önce görmediği kaba bir adamla konuştuklarına kulak misa-
firi olmuştu. Babası nadiren gösterdiği bir misafirperverlikle
onlara içecek bir şeyler ikram etmişti. Geoffret Litster adlı

adam onlara silahlanmalarını, rahiplerin evlerini ve kraliyet saraylarını, hatta soyluların malikânelerini bile yakacaklarını söylüyordu. Magda daha önce hiç kraliyet sarayı yahut bir rhip evi görmemişti. Belki de Litster'in söylediği gibi kötülük yapılan yerler olabilir. Ama malikâneler? Leydi Kathryn'ın evine de Blackingham Malikânesi denmiyor muydu? Belki de sadece kötü insanların malikânelerinden bahsediyorlardı. Ama yine de yangın fikri ürpermesine neden oldu. Yün deposunu, cesedi kömürleşmiş çobanı hatırladı.

Fırına atılacak ekmeklerin hamurunu yoğurmaya hazırlanırken Agnes'in öğrettiği şekilde ellerini yıkarken aşçıya annesinin söylediklerini aktardı.

"Evet çocuk, biliyorum. Ben de bazı konuşmalara şahit oldum. Ama Blackingham büyük bir malikâne değil. Üstelik leydim kiracılarına karşı her zaman anlayışlı olmuştur. Sadece isyan sözleri. Vergi onları delirtti. Bizim gibi küçük bir balıkla uğraşmayacaklardır. Kafana takma. Annene de endişelenmesini söyle."

"Hanımefendiyi uyarmalı mıyız?"

Agnes sessizce yoğurduğu hamuru ezdi. Sonra kaşlarını çatı ve başını iki yana salladı. "Hayır çocuk. Bu sadece omzundaki yükü artırır. Genç Colin üç gecedir eve gelmiyor ve leydim meraktan perişan hâlde. Oğlunun yaralanmış yahut hastalanmış hâlde bir hendekte yatıyor olabileceğinden başka bir şey söylemiyor. Ona *Yine kaçıp gitmiştir*, dedim. *Kadınlarla dolu bir yerden sıkılmıştır. Belki de yol arkadaşlarından biriyle karşılaşmıştır. Endişelenmenize gerek yok. Dönecektir*, dedim. Ama o sadece başını salladı ve *Bu sefer değil Agnes. Hissediyorum. Bir şey oldu. Bir anne bu tür şeyleri anlar*, dedi. Tabii ben nerden bilebilirim ki, ne de olsa anne değilim demek isterdim. Ama o kadar endişeliydi ki vazgeçtim. Biz güvendeyiz. Kimse bizimle uğraşmaz. Leydimin güçlü dostları var."

Agnes hamuru Magda'ya uzattı. Kız, küçük avuçları ve hafif eliyle hamuru dövmeye başladı. Aşçının sözleri onu biraz rahatlatmıştı. Ona güveniyordu. Ama Agnes'in omuzlarını ovduğunu fark etti. Ne zaman kaygı duysa omuzları ağırırdı.

İki gün sonra yeni bir uyarı geldi. Haziran ayının ortalarıydı. Magda tarihi hatırlıyordu çünkü o ay koyunların yıkandığı ve kırılmalarına başlandığı aydı ve mutfak dışarıdan gelen işçilere hazırlanan yemekler yüzünden oldukça yoğundu. İkinci uyarıyı küçük kardeşi getirmişti. "Leydi Kathryn'e temkinli olmasını söyle. Bela yaklaşıyor."

Magda doğruca Agnes'e gitti. İkiisi birlikte Leydi Kathryn'in yanına çıktılar. Oturma odasında hesap defterlerine gömülmüştü. Jasmine de ayaklarının dibinde oynuyordu. Magda ona gelen mesajı ilettiler ama babasıyla diğer adamlar arasındaki konuşmadan bahsetmedi. Babasını kötü bir adam olarak göstermeden nasıl anlatabilirdi ki? Leydi Kathryn babasını tıpkı tezhipçi gibi Kale Hapishane'sine tıktırabilirdi. O zaman annesine ve kardeşlerine bakacak kimse kalmazdı.

Kathryn o kadar zayıf görünüyordu ki Magda ilk başta bu yükün ona ağır geleceğini düşündü. Ama yakından baktığından Leydi Kathryn'in ruhundaki ışığın her zamankinden güçlü parladığını, masmavi gökyüzünü yansıtan temiz bir akıntıya benzediğini gördü. Leydi Kathryn konuştuğunda sesi bitkindi. "Güvenebileceğimiz bütün erkek hizmetkârları Colin'i aramaya gönderdim," dedi. "Şu anda evde sadece kadınlar var. Savunmasızız. Yardımımıza gelmesi için Tanrı'ya dua etmeliyiz," dedi. Sonra Magda'ya baktı ve gözlerindeki kararlılığı gördü. "Ve bir plan yapmalıyız."

"Şerif konusunda mı?" diye sordu Agnes.

"Şerif Essex'teki ayaklanmayı bastırmak için güneye gitti."

Yüksek pencereden giren güneş ışığı Jasmine'in oynadığı

yeri renklendiriyordu. Magda hayranlıkla küçük kızın onlara doğru adım atmaya çalışırken güneş ışığıyla karışan ışığını izledi. Kız mı ışığı çekiyor yoksa ışık ondan mı geliyor anlamak zordu. Çocuk da ışıktaki uçuşan toz zerrecelerini yakalamaya çalışırken büyülenmiş gibiydi.

Hepimiz böyleyiz, diye düşündü Magda. Işıktaki uçuşan toz zerrecikleri.

Hanımı, “İsyancılar bize de saldırırsa paniklememek için bir plan yapmalıyız,” diyordu. “Şerifin evine, bir grup masum kadını korumak için olabildiği kadar askerle birlikte oğlunun gönderilmesini rica eden bir mesaj yolladım. Eğer saldırı olursa mutfakta toplanacağız. Birlikten kuvvet doğar. Ayrıca mutfak en güvenli yer.”

“Mutfak” sözünü duyan Jasmine güneş ışınlarını kovalamaktan vazgeçerek kollarını kaldırdı ve Agnes’e doğru ilerledi. Tombul elleriyle bir şeyleri tutar gibi yapıyordu. “Çörek,” dedi.

Leydi Kathryn gülümsedi. “Magda sana birazdan çörek getirecek tatlım.” Dönüp Magda’ya baktı. “Magda, dikkatli dinle. Bu çok önemli.”

“Evet leydim.”

“Planın en önemli kısmı bu. Eğer bela gelirse Jasmine’i alıp annenin kulübesine götüreceksin. Orada güvende olacaktır.”

Ama Magda bunun doğru olmadığını biliyordu. Söylemeli miydi? Zihninde umutsuzca bir çözüm bulmaya çalıştı. Annesinin kulübesine gidemezdi ama bunu Leydi Kathryn’e söyleyemezdi de.

Leydi Kathryn kızın cevabını bekliyordu. “Söylediklerimi anladın mı Magda?”

“Evet leydim. Anladım.”

Ardından çocuğu kucakladı ve çörek almaya giderek Agnes ile hanımını planlarıyla baş başa bıraktı. İki gündür kaygı-

lanıyor ve ne yapacağını düşünüyordu. Ve bir anda çözümü buldu. Çocuğu güvenliği için saklayabileceği bir yer vardı. Kimsenin bakmayı akıl edemeyeceği bir yer.

Leydi Kathryn'ın mesajı geldiğinde Alfred, Norfolk'a, şerifin konağına geri dönmüştü. Şerif hâlâ Essex'teydi. Söy Guy'ın atı Ipswich'in hemen dışında öldürülmüştü. Hemen bir yenisini alsa da bu durum hoşuna gitmemişti. O yüzden de silahlarını taşıyan adamı biraz daha silahla en sevdiği ikinci atını almak üzere geri göndermişti. Alfred dönmekten memnundu. İyi bir savaşı umursadığı yoktu ama yeterince ölü adam görmüştü. Kopmuş bacıklar ve yüzlerde donmuş ölüm maskeleri. Üzerine sineklerin üşüştüğü şişmiş cesetler.

Son iki hafta boyunca serseri isyancı çeteleriyle, Londra'da kralın askerlerinin ihanetine uğrayan Kent ve Essex'li kitlelerden geride kalanlarla ateşli bir mücadeleye girmişlerdi. Alfred Londra'daki isyanın ayrıntılarını bilmiyordu ama neler olduğunu az çok anlayabilecek kadar şey duymuştu. Mayısın on üçünde isyancılar Londra'ya girmiş ve Lancaster Dükü'nün sarayını yerle bir etmişti. Şehrin sokaklarında yaratılan genel kargaşada yaktıkları ve yağmaladıkları dükkânlarda birkaç Felemenk tüccar ölmüştü. Ertesi gün genç Kral Richard, barış sağlamak için Londra dışındaki Mile End'de isyancılarla görüşmüştü.

Alfred Londra'da olup çocuk yaştaki kralın öfkeli kalabalığı sindirişini görmek isterdi. Kral henüz Alfred'in yaşında bile değildi ama köylüler üzerinde etkili olmuştu. Belki onun gençliğinden etkilenmişlerdi. Ya da cesaretine hayran olmuşlardı –hangisi olursa olsun, kral onlara dertlerinin çözüleceği sözünü verirken onu dinlemişlerdi: Ucuz toprak, serbest ticaret ve köleliğin kaldırılması. Ama kral barış görüşmeleri yaparken isyancıların bir kısmının hâlâ Londra'da olduğu da

açıktı. Kralın hazinedarı ile Sudbury başpiskoposunu yakalamış ve başlarını kesmişlerdi.

Ayaklanmanın üçüncü gününde, kral isyancılarla bir kez daha görüştüğünde -bu sefer Smithfield denen yerde görüşülmüştü- Londra'nın öfkeli başkanı, kralın ve köylü kalabalığının huzurunda köylü lideri Wat Tyler'ı öldürmüştü. İsyancılar liderlerinin başını bir direkte görmeyi beklemediler ve kralla görüşmeden ayrıldılar -Alfred bunu anlayabiliyordu, babası ona stratejik çekilme kavramını öğretmişti. Kral isyancılara evlerine dönerlerse hepsini affedeceğine dair söz vermişti. Ama bir kez ihanet edilmişti bile. Evlerine dönmediler. Kralın askerlerinin onları evlerinde avlamalarından korkuyorlardı. Onun yerine kuzey bölgelere doğru çekildiler. Kaybedecek hiçbir şeyi olmayan, her zamankinden daha öfkeli insanlar.

Sör Guy ve adamları onlarla Ipswich'te karşılaşmıştı.

Kavgadan çıkmış olan Alfred, kuzeye doğru yaptığı zorlu at yolculuğu nedeniyle bitkindi. Ve kurt gibi acıkmıştı. Üç gündür at sürüyordu. Yemek yemek ya da uyumak için bile durmamıştı. Yüzünden ter damlıyordu. Atı zaptetmeye çalışırken at şaha kalkarak Alfred'i üstünden atmaya kalkınca yüksek sesle küfretti. Kışneme seslerini duyan seyislerden biri yardıma koştu. Seyis, yine de belirgin bir huysuzlukla titreyen atı biraz sakinleştirdikten sonra elini gömleğinin içine soktu ve Alfred'e mühürlü iki kâğıt parçası uzattı. "Kâhya geri dönerken bunları da Sör Guy'a götürmenizi söyledi. Önemli olabilirlermiş."

Alfred kâğıtlardan birinin kilisenin mührünü taşıdığını fark etti. Muhtemelen piskoposun armasıydı. Diğer mührü de tanımıştı. Bir ayağı havaya kalkmış, üç ayağı üzerinde duran on iki köşeli bir erkek geyik. Bu, Blackingham'ın armasıydı. Yüzü öfkeden kıpkırmızı oldu.

Annesinden âşığına bir aşk mektubu mu?

Mektubun alalacele mühürlendiği belliydi. Kenarlarındaki mum erimemişti. Parmağıyla hafifçe dokunarak kenarını kaldırdı. Yeniden mühürlemek kolay olurdu. Hem bu, *onun* ailesinin armasıydı. Okumaya hakkı vardı. Başparmağını dikkatle mührün altına yerleştirdi. Mühür kalktı ve kâğıt bir hisırtıyla açıldı. Annesinin keskin, zarif el yazısını tanıdı.

Sör, bölgenizde yaşayan ve koruması olmayan bir dul olduğum için süregiden karmaşadan korunmak için size başvurmak zorundayım. Dilerseniz yanına seçeceğiniz birkaç kişiyi vererek yanıma oğlumu gönderebilirsiniz. Gönderdiğiniz hediyeği himayenizin ve iyi niyetinizin bir nişanı olarak kabul ettim. Fakat evim her an kuşatılabilecek durumdayken onun şıklığından faydalanamıyorum.

Mektupta annesinin imzası vardı ama el yazısı tüm o cesur sözlere rağmen hatırladığından daha titrekti. 11 Haziran tarihliydi. İki gün öncesi. Bunu hiç düşünmemişti ama düşünmeliydi. Köylülerin öfkesinin bazı soylulara yöneldiğini bizzat görmüştü. Yine de o güçlü, becerikli annesini korunmaya muhtaç hâlde düşünmek bir tuhaf geliyordu. Üstelik Colin de yanındaydı.

At ayağını yere vurdu ve seyisin tuttuğu dizgini çekti. Zemini eşelerken bir toz bulutu oluştu. Sonra ahır avlusunu çevreleyen çimlerin dışına doğru hamle yapmak istedi. Ardından durdu. Alfred dişlerinin arasında iri kum tanelerinin tadını duyuyor, bütün gözeneklerinden ter damladığını hissediyordu.

Ne yapacaktı? Sör Guy'dan net bir emir almıştı ama annesinin de ona ihtiyacı vardı. Onu istiyordu. Onu. Colin yanında olmasına rağmen. Atı yatıştırarak çatışma alanına dönmek üç, hatta belki dört gün sürebilirdi. Ardından izin alma meselesi.

Geceleri hiç durmadan at sürerse dönmesi iki günü bulurdu.

Seyise dönerek olabildiğince otoriter bir sesle, “Atı bırak. Bana kâğıt kalem getir,” dedi. Ne de olsa Sör Guy’ın beyle-rinden biriydi. Daha yetkili birinin yokluğunda seyis onun emirlerine tabiydi.

Seyis döndüğünde Alfred aceleyle annesinin başının dert-te olduğunu ve onu çağırdığını açıklayan bir not yazdı. Sör Guy ona şövalyelik ruhunu öğrettiği için ve iki ev arasındaki dostluk nedeniyle Sör Guy’ın onun gitmesini isteyeceğinden emindi. Atı ve silahları gönderiyordu. Kendisi de annesinin güvenliğini sağlar sağlamaz cepheye dönecekti.

“Bu mektubu ve diğerini atla birlikte Sör Guy’a götür,” dedi. Mürekkebin kuruması için kâğıdın üzerine bir tutam toz serpiti.

Seyisin gözleri telaşla açıldı. Görünüşe göre daha önce bölge sınırları bir yana bu mâlikanenin bile dışına çıkmamış olabilirdi. “Ama Bay Alfred ben—”

“Sana bir kroki çizeceğim,” dedi. “Bulmakta zorluk çek-meyeceksin.” Yanına “Norwich” yazdığı bir çember çizmişti bile. Oradan bir çizgi çekip daha küçük bir çember çizdi ve yanına “Colchester,” yazdı. Oradan da yatay bir çizgi çekti ve sonuna daha da küçük bir çember çizdi. O da “Ipswich” diye adlandırılmıştı. Küçük çemberin yanında önünde bir direk ve sallanan bir nişan olan bir kapı çizdi.

“Burası Colchester,” dedi ikinci çemberi işaret ederek. “Eski Roma Yolu’ndan Norwich dışına çıkıp Bury Saint Edmunds’a, oradan da Colchester’a ilerle. Oradan Doğu’ya dönerek Ipswich’e yol al. Kavşaktaki birahanenin kapısında-ki görevliye Norfolk Şerifi’ne mesaj taşıyan bir görevli oldu-ğunu söyle.” Seyisin gençliğini ve tecrübesizliğini düşündü. Alfred’den olsa olsa bir yaş küçüktü. At karşısındaki yetkin-liğini kanıtlamıştı. Ama yaşından dolayı sıkıntı yaşayabilirdi.

“Atla gayet güzel baş edebiliyorsun. Dizginlerinden tutup götürmek yerine üstüne bin.”

“Atla hiçbir sorun yaşamam.”

Alfred adamın bunu biraz kendini beğenmiş bir edayla söylediğini düşündü. “Ama malikânenin üniformasını giyme. Bir köylü gibi giyin. Eğer yolda isyancılarla karşılaşırsan kaçak bir köle olduğunu ve John Ball’a ya da Wat Tyler’a mesaj götürdüğünü söyle. Atın da çalıntı olduğunu söylersin. O zaman sana bulaşmazlar.”

Alfred adamın kendini beğenmiş görüntüsünün buharlaşıp uçtuğunu gördü. Seyis elindeki kâğıda bakıyor, yüzünden şaşkınlık ve hayal kırıklığı geçiyordu. “Ama Bay Alfred benim okumam yok ki.”

“Norwich’te bulundun mu?”

Çocuk başıyla onaylayarak gururlu bir sesle “İki kez,” dedi.

“Şu çizgi Norwich’in güneyine giden ana yol. Eğer kaybolursan birine Colchester yolunu sor. Oraya varınca da Ipswich’i.”

“Ama—”

“Endişelenme. Sorun çıkmayacak. Sen cesur bir delikanlısın.” Alfred kendi atına bindi. Atın kasları hâlâ yorgunluktan titriyordu. Başını Blackingham’a doğru çevirdi. Seyis başını boş boş sallayarak okuyamadığı çizgilere ve eğrilere bakıyordu.

Alfred, Aylsham’a yaklaşırken kötü bir koku duymaya başladı. Kendi terli bedeni mi kokuyordu? Mide bulandırıcı. Belki de çok hızlı sürdüğü atının boynundaki ve omuzlarındaki beyaz köpükler kokuyordu. Hayır. Koku gittikçe güçleniyordu ve artık çok tanıdıktı. Ardında, Ipswich meydanında bıraktığını sandığı koku. Güneşin altında çürüyen ölülerin kokusu.

Yolun yüz adım kadar kenarındaki bir meşe ağacının ginde bir sinek sürüsü vardı. *Bakmaya gerek yok. Burnunu tıka*

ve sürebildiğin kadar hızlı sür. Oradaki zavallı herif için artık çok geç.

Ama sinekler aniden geri çekildi ve koku giderek arttı. Yorgun atı da kokuyu almıştı ve mide bulantısıyla inliyordu. Alfred atı topuklarıyla mahmuzladığında tepki vermedi. Atını beslemesi gerekiyordu. “Biraz daha dayan ihtiyar. Eve vardığımızda sana bir kova yem vereceğim.” Kendisi de Agnes’in mutfağından güzel bir şeyler yemeyi düşünmüştü ama iştahı kapanmıştı.

“Hadi. İlerle.” At birkaç adım daha hızlandıktan sonra yol kenarında yedikleri leşin üzerinden aniden kalkan sineklerden ürkererek sarsıldı. İşte. Kokunun kaynağı. Bu ceset, kesilen diğer arkadaşları gibi ormanın diğer tarafına bile ulaşamamıştı. Ürken sinekler yandaki meşe ağacına konmuş, yabancıların geçip gitmesini bekliyordu. Alfred’in bakışları, üzerinde perişan bir papaz cübbesi olduğunu fark edecek kadar cesedin üzerinde oylanmıştı. Ya da sineklerin yediğinden geriye kalanı. Muhtemelen köylüler tarafından değil de piskoposun muhafızları tarafından öldürülmüş bir Lollard vaiziydi. İsyancılar, adamın kendilerinden olduğunu düşünürdü.

Atı cesedin yanında durdu ve sanki son enerjisini de tüketmişçesine başını eğdi. Alfred atı mahmuzlamadı. Bakışlarını karşısındaki korkunç manzaradan alamıyordu. Kuşlar cesedin yüzünü tamamen yemişti. Boşalmış göz yuvaları bulutsuz gökyüzündeki güneşe dönüktü. Bazı sinekler cesedin kuşların kemirmediği yerleri üzerinde uçuşuyordu. Kafasının biçimi acıtıcı bir şekilde tanıdıktı. Koku bayıltacak derecede güçlüydü. Alfred burun deliklerini parmağıyla tıkadı. Yine de atından indi ve hendeğe doğru ilerledi. Ayağıyla cesede dokunarak döndürdü. Başının bulunduğu yerde kurtçuklar kıpırdanıyordu.

Alfred kusmak için başını çevirdi.

Altın rengi saçları o an gördü. Kırılğan güneşin altında kayıp bir hazine gibi parlıyordu. Ve kafatası -bu kafayı tanıyordu- tavuk kemiği gibi sıyrılmıştı. Çürümüş et sıcaktan kokmuştu. Ceset aynı rahmi paylaştığı kardeşine aitti. Colin'e. Güneş ışığı toz toprak içindeki sarı saçlarına doğru bir yol oluşturunuyordu. Işık rengi saçlara. Küçükken annesinin saçlarını okşarken dediği gibi meleklerin saçına benziyordu. Alfred'in kızıl saçlarını hiç okşamadığı gibi okşardı annesi o saçları.

Askerin biri atını dizginlemiş diğer arkadaşlarına da durmalarını işaret ederken "Sen Sör Guy de Fontaine'in beylerinden birisin," dedi.

Alfred hâlâ dizlerinin üstünde durmuş Colin'in saçlarını topluyor, sanki altın şeritlermiş gibi parmağına doluyordu. En azından annesine götürebileceği, kadife şeritli emanet sandığına koyacağı bir hatıra olsun istiyordu.

"O sineklerin yediği et parçasının başında neden ağlayıp sizliyorsunuz?"

Alfred askerin sesini duyunca başını kaldırdı. Atlı adamların deri koşumlarındaki işlemeli kabzaların üzerindeki armayı tanıdı. Piskopostan geldiğini düşündüğü mektubun üzerindeki mührün aynısıydı.

"Onun—"

"Kim olduğunu biliyorum." Asker bir kahkaha attı. Atıyla ağır ağır ilerliyordu. Dizginler gevşek bir hâlde elinden sarkıyordu. "Kafasında beyin yerine bok taşıyan *sefil vaizlerden* biri. Kılıcım o Lollard midesine girdiğinde yüzünün hâlini görmeliydin."

Alfred'in içinde müthiş bir öfke belirdi ve kusmuk gibi boğazında yükseldi. Genç bir aslan gibi kükredi. Birden ayağa fırladı ve kılıcını çekerek konuşan adama doğru savurdu.

Alfred'in kılıcı daha bir damla kan akıtamadan parlayan

üç kılıç bir anda Alfred'in bedenine indi. Askerler atlarından inmemişti bile.

Alfred'in bedeni arkaya yığılmadan önce bir an titredi ve ardından sanki görünmeyen bir el tarafından ittirilmiş gibi kenara doğru eğilerek yığıldı. Yola değil, hendeğe düşmüştü. Kardeşinin küçük bedenini bir kaşık gibi sardı. Bir eli kardeşinin göğsündeydi. Diğer eliyse hâlâ sıkılmış bir yumruk hâlinde üç sarı saç telini tutuyordu.

Atlılardan biri "Şerifin beylerinden biriydi," dedi. "Onu gömmemiz ya da en azından üniformasını çıkarmamız gerekmiyor mu?"

"Hayır. Bırak kalsın. Onları bulanlar birbirlerini öldürdüklerini düşünecektir." Dizginleri çekerek başıyla olan bite-ni meşe ağacından izleyen sinekleri işaret etti. "Onlar bizim yerimize halleder. Yüzleri birbirine çok benziyor zaten."

*Aranacak ve görülecek olan O'dur. Beklenecek ve
güvenilecek olan O'dur.*

NORWICH'LI JULIAN, MANEVİ ANLATILAR

Magda tezhipçinin eski odasının girişinde Jasmine'le oynuyordu. Bir zamanlar Rose'un bölmesi olan yer şimdi Jasmine'in odasıydı. Leydi Kathryn, "Annesinin ruhu onu izleyecektir," demişti. Ama Rose'un ruhu orada değildi. Magda bu işlerden anlardı. Hem aşçı da Rose'un ruhunun İsa'nın yanında olduğunu söylemişti. Bebeği Magda'dan başka izleyen kimse yoktu.

Leydi Kathryn hastalandığından beri zayıf ve ilgisizdi. Ayrıca Bay Colin'in gidişiyle kahrolmuştu. O yüzden öğleden sonraları hanımının dört direkli büyük karyolasında dinlendiği saatlerde Jasmine'e Magda bakıyordu. Magda o gün mutfak işlerini bitirdikten sonra Leydi Kathryn'in odasına gittiğinde, hanımı istekli gözlerle yatağa bakarak kızı bebeği götürmesini işaret etti. Şu an Kathryn'in yaz sıcağına rağmen ışığı kesmek için tamamen çekilmiş perdelerin ardından yığılıp kalmış olduğunu zihninde görebiliyordu. Hatta küçük yaralı bir hayvandan çıkan seslere benzeyen hıçkırıklarını bile duyuyor, kadinın şakaklarında zonklayan ağrısını hissediyordu.

Jasmine çocuksu sözler mırıldanıp istiridye kabuklarını -tezhipçinin, dibinde kurumuş boya kalıntıları bulunan boş boya kapları- birbirine vururken Magda ikinci katın penceresinden bakıyor, etrafı gözlüyordu. Avluyu, kapıyı ve ötesindeki Norfolk koyunlarının otladığı çayırı görebiliyordu. Yeşil ipekten bir yatak örtüsü üzerine atılmış kabarık yastıklara benziyordu koyunlar. Onların yukarısında, mavi gökyüzünde daha kabarık yastıklar vardı. Yaklaşmakta olan tehlike olmasa oldukça güzel bir haziran günüydü. Jasmine'i gün ışığına çıkarmak için çok uygun bir hava vardı. Çalılıkların arasında saklambaç oynayabilir, bal damlatan ağaçlardan bal emen kelebekleri kovalayabilirlerdi. Ama bugün değil. Hatta yarın da değil. Leydi yakınında olmasını ve gözlemesini söylemişti.

Tarlada, hayvanlar gibi ona sahip olmak isteyen o kötü adamı gördüğünde de her gün yaptığı gibi camlı pencereden dışarıyı izliyordu. Leydinin onu çağırdığını düşündü. Ama işte geri dönmüştü ve arkasında üzerinde paçavralar bulunan ve ellerinde orak ve dirgen taşıyan bir grup işçi vardı. İçlerinden bazılarında meşale -hem de günün bu aydınlık saatinde- ve kovalar da vardı. Koyunlar tatlı yaz güneşinin altında otlamayı bırakarak kaygılı gözlerle adamları izliyordu. Magda bu kadar uzaktan adamların yüzlerini göremiyordu. Zaten ihtiyacı da yoktu. Öndeki uzun boylunun ruhunda ışık yoktu. Görüntüsü midesinin korkuyla pırpırılanmasına neden oldu.

Aşçı kalabalık bir grubun gece gelip onları yataklarında öldürebileceğini söylemişti. Aşçı ve Leydi Kathryn gündüzleri uyuyor, geceleri uyanık kalıyordu. Aşçıyı uyandırmalıydı. Artık adamları duyabiliyordu. Uzun boylu adamın söylediği bir şeye kaba saba kahkahalarla gülüyorlardı. Sesleri babası çok içtiğinde olduğu gibi yüksek ve tizdi. Keşke kaç kişi olduklarını söyleyebilseydi. Bir elin parmaklarından fazla, iki elinkinden azlardı.

Kaygıyla ayağının dibinde oynayan çocuğa baktı. Pencereye döndüğünde adamların etrafa yayılmaya başladıklarını gördü. Kimisi koyunların arasına dalmıştı. Belki de sadece sürüyü çalmak için gelmişlerdi. Alıp gideceklerdi.

Leydim bir plan yaptı. Leydi Kathryn'in ona verdiği görev neydi? Ruhunun etrafını karanlık sarmış olan o kötü adam eve doğru yaklaşıyordu. Yanında birkaç adam daha vardı. Sadece başlarının tepesini görebiliyordu. Güneş ışığı ellerindeki orakları parlatıyordu ve ruhlarının ışığı karanlık bir buluta dönüşüyordu. Babasının adamların arasında olmadığına sevindi. Babasının yırtık pırtık, geniş şapkasını tanırdı.

Plan neydi? Kendine düşen kısmı Aşçı'nın odasındaki saman şiltenin üzerinde uzanırken defalarca tekrar etmişti. Ama şimdi sanki şeytan zihnini çalmış gibiydi. *Adamlar gelirse ne yapması gerekiyordu?*

Aşağıdan aşçının gür ve sert sesini duydu. "Sen burada ne arıyorsun? Leydi Kathryn köpeklerini üstüne salacak. Aklın varsa çekip gidersin. Şu sefilleri de götür." Demek aşçı uyanıktı. Aşçı onlarla ilgilenirdi, o hâlde o hanımını uyarmalıydı.

Koyunların melemesi dikkatini çayırılara çekti. Beyaz yünden yastıkların boyunlarında kızıl kurdeleler vardı. Daha da yüksek sesle meliyorlardı. Adamlar koyunları çalmıyordu! Onları avlıyor, oldukları yerde imha ediyorlardı! Sonra kanları akarken onları ölüme bırakarak eve doğru ilerlemeye başladılar. Birisi meşalesini yere değdirdi ve küçük, sarı bir diş, çayırı çiğnemeye başladı. Dumanın acı kokusu Magda'nın burnunu kırıltırmasına neden oldu.

Plan neydi? Onun görevi neydi?

Bebeği götür Magda. Bebeği annenin kulübesine götür.

Hayır, bu, Leydi Kathryn'in kafasında yankılanan sesiydi. Plan bu değildi.

Bir bal arısı pencere kenarında belirdi ve uzaklaştı.

Magda hatırlamıştı.

Jasmine'i kollarına aldı.

"Magda'yla saklambaç? Jasmine, leydimizden sa-saklanıp onun bi-bizi bulmasını ister mi?" diye fısıldadı.

Jasmine başındaki sarı buklelerine dokundu ve "Jasmine saklanacak," gibi bir şeyler mırıldandı.

"Hişşş. Geliyor."

Magda çocuğun nefesini hissediyor, küçük bedeninin bastırılmaya çalışılan kıkırtılarla titreyişini duyuyordu. Merdivenlerden mutfığa inerken küçük ellerinden biriyle ağzını kapamıştı. Arka kapıdan çıkarak düzlüğe uzanan tepenin ortasında bir gözcü gibi duran yaşlı ağaca yöneldiler.

"Bal arılarıyla birlikte saklanacağız. Arılar bizim dostlarımız," dedi Magda. Sesi öyle kısıktı ki yaz esintisinde eriyip gitti. "Ama çok hareketsiz ve sessiz olmalısın. Bir fare gibi hareketsiz. O zaman le-leydim bizi bu-bulamaz." Budaklı köklerin arasından sürüklenerek ana rahmine benzeyen yere girdiler. İkisine de yetecek kadar büyüktü.

"Ben fare." Sarı saçlı başı, fısıltıyla gelen cevaba karşı verilmiş bir söz gibi sallandı.

Magda bir parça petek kırdı ve Jasmine'e uzatarak "Şunu em," dedi. Meraklı bir arıdan korumak için küçük kızın başını önlüğüyle örtmüştü. Ama arıların onlara zarar vermeyeceğini biliyordu. Uzun kış boyunca onlara verdiği hediyeleri hatırlarlardı. Bal ve gül suyuna batırılmış çubuklar sayesinde hayatta kalmışlardı.

Magda çocuğun peteği emişini hissediyordu. Göğsüne damlayan bal damlalarının yapışkanlığını duyuyordu. Kalbi bir savaştının davulu gibi atıyordu. Ağacın içi serin ve karanlıktı. Bal, kurumuş ağaç ve toprak kokusu birbirine karışmıştı. Arıların vızıltısı tatlı bir ninni gibiydi. Yumuşak kahverengi lekeler gibi Magda'nın kollarına, uyumakta olan

çocuğun üzerindeki örtüye yerleşmişlerdi. Ama sokmuyorlardı. Hiçbiri.

Kısa bir süre sonra emme sesleri kesildi. Bebeğin nefesi Magda'nın teninde ritmik ve nemli bir şekilde yükselip alçalmaya başladı.

Ama Magda uyumamıştı. İdrar kesesi doluydu. Kendini bırakamıyordu. Arıların evinin saflığını kirletemezdi. Başka şeyler düşünmeye çalıştı. Yarım-Tom'u ve onu arı ağacının içinde şarkı söylerken ne kadar komik göründüğünü düşündü. O nazik gözlerinin ona nasıl gülümsediğini. Keşke burada olsaydı. Onun yanında kendini güvende hissederdi. Hem Yarım-Tom, Magda'nın zeki olduğunu düşünüyordu. Onun yanındayken Magda bile kendini zeki hissediyordu. Ayağı uyuşmuştu. Çocuğu uyandırmamak için usulca ağırlığını verdiği yeri değiştirdi.

Duman kokusu artık daha güçlüydü. Evin içinden gelen bir kadın çılgılığını duyar gibi oldu. Ama orada kalmalıydı. Çocuğu korumalıydı. Onun görevi buydu. Kutsal Bakire'ye ve ağaçların tanrısına onları güvende tutması için dua etti.

Finn kargaşayı gözleriyle görmeden önce duymuş ama pek önem vermemişti. Piskopos'un mihrap arkalığının beşinci panelini yapıyordu. Kathryn ona Şerif'le evlenme ve Rose'un çocuğunu alma planlarından bahsettiğinden beri büyük bir hızla çalışıyordu. Bütün hayatı bu çalışma olmuştu. Artık paneli bitirince Piskopos'un onu hayatta tutmak için bir nedeni kalmayacağından korkmuyordu. Bu son riskti. Piskopos'u memnun et. Daha fazlasını vaat et. Bunu bağışlanmak için bir pazarlık aracı olarak kullan. O yüzden aşağıdan gelen bağırta ve küfürlere kulaklarını tıkıyor, memurun yükselen ve diğerlerini tehdit eden sesini duymazdan geliyordu. "Dur dedim. Kral adına dağılın."

Finn başını kaldırıp bakmıyordu bile. Hücresinin dışında her ne oluyorsa onu ilgilendirmiyordu. O fırtına gibi çalışıyor, samur fırçaları hızla işliyor, boya kâğıtları artık masasının üzerinde düzgün bir şekilde dizilmiyordu. Gömleğinde altın rengi ve kızıl lekeler vardı. Koltuk altında büyük, kahverengi halkalar oluşuyordu. Bu son panel, İsa'nın göğe çıkışı tablosu için İsa'nın yüzünü göremiyordu. Kurtarıcı'nın acı karşısındaki zaferi, Finn kendi acılarına bu kadar gömülmüşken esin perisinin çağırabileceği bir şey değildi. Sürekli tekrarlanan çabalarının ardından hayal kırıklığına uğrayarak bedeninin üst kısmını çizmişti. Toprak rengi öfkesi arka plana karışmış böylece İsa ışık geçirmez bir buluta çıkmıştı. Sadece toplanmış havarilerin üzerinde sallanan bacakları belirsizdi. Acı çeken bir İsa'yı anlıyordu. Muzaffer bir İsa'yı aklı almıyordu.

Finn, son gök mavisi boyayı da Bakire'nin pelerinde kullanmıştı. Son iki panelin figürleri nezaketten yoksun kaba ve önceki panellerin detaylarını içermeyen figürlerdi. Onları bir denetçinin kılıcıyla çiziyormuşçasına aceleyle çizmişti. Havarilerin kendinden geçmiş yüzlerine son darbeleri vurdu –galibiyetten ziyade korku dolu. Zafer gibi esriklik de uzak bir anıya dönüşüyordu. Tablonun bütününe inceledi. Baktığı beş panelde bir sanatçının gururunu yaşadı –karışık boyanmamış, hoş bir detayla adının baş harfleri duruyordu. O derkenarları süsleyen hisli, kıvrımlı harflerin ya da boş sayfalardaki o keyif veren işlemelerin hayalinden uzaktı. Tablo yoğun renkleriyle oldukça güzel görünüyordu. Öyle canlı bir renkti ki adeta duyguları ezip geçiyordu. En son yaptığı aceleyle gelmiş çalışma bile tutkuyu sergiliyordu. Bütününe de sirayet edecekti.

Piskopos'a haber göndermek ve ayrılmak için izin istemek: Sıradaki görev buydu. En azından torununu Şerif'in kontrolünden kurtarmaya yetecek kadar bir süre özgürlüğünü ka-

zanmalıydı. Aklındaki tek şey buydu. Kathryn'i anlamaya çalışmanın faydası yoktu. O kararını vermişti. Rose'un çocuğunu Münzevi'ye götürecekti, tıpkı Bingein'li Saint Hildeberg'in Jutta'ya verilmesi gibi onun yanında yaşamasını sağlayacaktı.

Kapta bir parça daha gök mavisi kalmıştı. Beyaz bir camla keserek ikinci paneldeki atlının pelerinine ekledi. Ardından bir adım geri çekilerek inceledi. Çarmıhı taşıyan İsa'yı izleyen atlı birinci yüzyıldaki bir Yahudi'den ziyade on dördüncü yüzyılda yaşayan bir saraylıya benziyordu. Genç figürün piskoposla kayda değer bir benzerlik göstermesi tesadüf değildi. Sadece o kibirli ifadesi eksikti. Dalkavukluk olarak tasarlanmış bir portre.

Finn avludaki bağırırları ve çarpışan metallerin sesini duyduğunda son mavi darbeyi de vurmuş, fırçasındaki değerli boyayı temizliyordu. Sesler bu sefer kulaklarını tıkayamaya-çağı kadar yüksekti. Pencereye giderek dışarı baktı. Avluda bir kavga çıkmıştı. İki muhafız bir grup isyancı tarafından yakalanmıştı. Gevşek mideli muhafızları yakalamak için ellerinden geleni yapan iri yarı çiftlik işçilerine benziyorlardı. Merdivenlerin dibindeki kapı gıcırdadı –metalin taşla değdiğinde çıkardığı o belirgin ses. Bağırırlar daha yakındı. Merdivenlerde. Hızla ilerleyen ayak sesleri, ardından hemen arkasında beliren kaba ve tanıdık bir homurtu.

Finn arkasını döndüğünde odanın kapısından giren Sykes'ı gördü. Pencereden dışarı hızla bir kez daha baktığında görevli memurun yerde yattığını gördü. Yaralıydı ya da ölmüştü.

“Demek seni burada tutuyorlar. Zindandan daha iyi olduğunu söyleyebilirim.” Sykes kısa bir kılıcı odada gezdirdi -Finn bunun zaman zaman memurda gördüğü kılıç olduğunu anlamıştı- ve ardından Finn'in yemeğinden kalan yarısı yenmiş bir et parçasını aldı ve bir ısırik alacakmış gibi yaptı. Kırık dişi eti kemiğinden sıyrıp ardından kemiği havaya fır-

latırken o küçük gözleri de Finn'in üzerindeydi. Finn kemik ona çarpmasın diye eğildi. Sykes sol elindeki yağı elbisesinin kollarına silerken güldü. Sağ elindeki kılıç hâlâ Finn'e yönelikti. "O cüce arkadaşın nerede tezhipçi?"

Finn sakın bir sesle cevap vermeye çalıştı ama yaptığı kısa bir durum değerlendirmesi sakinlik dışında her şeyi hissettiriyordu. "Eski bir meseleyi halletmek için küçük bir isyandan faydalanmayacaksın, değil mi Sykes? Pişman olacağın bir şey yapmadan önce Piskopos'un özel koruması altında olduğumu hatırlamanı öneririm. Tahta karşı suçlu duruma düştün zaten. Kilise'ye de mi karşı geleceksin?"

Sykes, uçları sivri ve sararmış köpek dişlerini göstererek güldü. "Şu söyleyene bak. *Kiliseye karşı gelmek, Kiliseye karşı gelmek.* O Kilise Sykes'in hoşuna gidecek ne yapmış ki?"

Hafifçe yalpalıyordu. Biradan mı yoksa sahip olduğu güçten mi sarhoş olmuştu? Biradan sarhoş olmasını umuyordu. O zaman baş edilmesi daha kolay olurdu.

"Kilisenin devri kapandı. O yüksekte uçan piskoposlara ve soylulara onların yöntemleriyle cevap veriyoruz." Havayı kokladı. "Kokuyu aldın mı? Muhtemelen soylu birinin tarlası, hatta kalesi yanıyor."

Finn odadaki acı kokuyu daha önce duymuş ama kâhyanın biri yeniden ekmek için lordunun çayırını yakıyordur diye düşünmüştü. Koku güçlenmişti.

"Sadece burada da değil. Londra'ya kadar her yerde. İşimiz bittiğinde o zengin sarayların ve manastırların hiçbirisi kalmayacak."

Bu sadece hapishane isyanı değil genel bir isyandı. Ve bütün Doğu Anglia'daki soyluları yakıyor ve talan ediyorlardı. Blackingham'ı koruyacak Colin dışında kimse yoktu. Bu da çocuğun tehlikede olduğu anlamına geliyordu. Ve Kathryn'in.

"Dinle Sykes, istediğin her neyse—"

Merdivenlerde yeni ayak sesleri. Çoğunlukla köylülerden

ve bir iki huzursuz muhafızdan oluşan karmaşık bir ekip Sykes'in arkasında toplandı. İşlerinden biri uyarıda bulundu. "Birisi geliyor. Memur öldü. Bütün o sefilleri hakladık. Hâlâ vaktimiz varken gitsek iyi olur.

"Burada uçamayacak bir kuş daha var." Sykes, Finn'e doğru hamle yaptı. Ama Finn bu hareketi beklediği için eğilerek adamın arkasına geçti ve elindeki kılıcı ters çevirdi. Bedeniyle Sykes'i sertçe ittirerek merdivenlere doğru ilerledi.

"Durdurun onu! O kanlı domuzu öldürün!"

Kapının yanında duran adam omuzlarını silkti. "Bana hiçbir şey yapmadı. Diğerlerini saldı. Kendi işini kendin yap Sykes."

Yüksek sesle ve öfke dolu küfürlerle karşılık aldı.

Finn bahçeye inince etrafta çılgınca bir at aramaya başladı.

Genç bir oğlan, memurun atına binmişti. Kendinden ve yeni atından memnun görünüyordu. Mavi gözlerinde aniden şaşırtıcı bir parıltı belirdi. Bir yandan Finn'i izlerken atın üzerinden atladı ve dizginleri ona uzattı. "Al. Senin benden daha çok ihtiyacın var."

Finn şaşkınlıkla çocuğa baktı. "Teşekkürler," dedi ata binerken. "Nereye geri göndereyim?"

"Gerek yok."

Bu arsız tebessümü daha önce nerede görmüştü?

"Ödeşтик say." Çocuk küstah bir selam verdi.

Sykes'la ilk karşılaştığı gün birahanenin dışında atını emagnet ettiği delikanlıydı bu. Battaniye verdiği çocuk.

"Senin yerinde olsam buralarda atla görünmeyi hiç istemezdim."

Finn çocuğu duymadı bile. Aylsham'a ve Blackingham Malikânesi'ne giden yola bağlanan köprünün yarısına varmıştı çoktan.

Kathryn rüya görüyordu. Duman. Her yer dumandı. Burun deliklerine doluyor, gözlerine batıyordu. Yün deposu yanıyordu. Boğazı tıkanı. Öksüremiyordu. Nefes bile alamıyordu. *Jasmine! Jasmine neredeydi?* Magda'ya seslenmeye çalıştı. Agnes'e. Ama ağzını açamadı. Kıpırdayamadı. Bacakları ağırlaşmış, kemikleri sanki kurşuna dönmüştü. Oğullarının yaş dönümü törenleri için sakladığı yünler. Yanıyor. Agnes ağlıyordu. Zavallı Agnes. Etleri yanıp tükenmiş çobana ağlıyordu. Hayır. John için ağlamıyordu. Kathryn'ın adını haykırıyordu. Uzaktan gelen çığlıklar.

"Leydim. Kalkın leydim. Geldiler. Geldiler!"

Kathryn irkilerek uyandı. Duman gerçektir. Agnes de. Ona doğru eğilmiş bir yandan bağıırırken bir yandan öksürüyordu. Göz bebekleri korkudan büyümüştü. Gözlerinin beyazları kırmış, yaşlarla dolmuştu.

Kathryn doğruldu. "Jasmine! Agnes, çocuk nerede?"

"Evde değil leydim. Önce oraya gittim. Magda onu götürmüş olmalı. Endişelenmeyin leydim. Çocuk Magda'nın yanında güvende olur."

Kathryn perdeleri yırtarcasına açtı. Titreyen gölgeler arasında duman görülmesi de burun deliklerini tıkayacak kadar güçlü bir koku vardı.

"Otlağı ateşe verdiler leydim."

"Endişelenme. Evi yakmayacaklardır. Biz onlara hiçbir şey yapmadık. Üstelik biz olmazsak durumları daha da kötüleşir. Aşağı inip onlarla konuşacağım. Anlaşmaya çalışacağım."

"Gözü dönmüş bir kalabalıkla anlaşılmaz leydim. Hâlâ hayattayken kaçmalıyız."

"Hayır Agnes, yerimizi koruyacağız. İçlerinde annesine, çocuğuna ya da karısına yardım ettiklerimiz vardır. Muhtemelen çoğu senin tencerenden yemek yemiştir. İki yalnız kadına zarar vermezler."

Agnes başını iki yana sallayarak “Siz bile bu çıldırmış he-riflerle mantıklı bir şekilde konuşamazsınız,” diye mırıldandı.

“Sen çocuğun odasına dön. Belki Magda geri döner.”

Kathryn Agnes’i kapıya doğru ittirerek kapı koluna uzandı ama kapı kendi kendine açıldı.

“Simpson!”

Bir kadının yılın kötü günlerinde karşılaşabileceğinden çok daha fazla dert vardı başında! Aynı gün içinde hem çığ- rından çıkmış bir köylü ayaklanması hem de hain bir şeytan.

Eski kâhyası eşikten içeri girdi. Sağ elinde bir meşale vardı. Sol elindeyse bir kova.

Agnes olduğu yerde, Kathryn ile kâhyanın arasında kaldı. “Sizi uyarmaya çalıştım leydim,” dedi. “Bu çürük elma da is- yancılarla beraber geldi. Muhtemelen kurtlarını dökmek için dönerken onları kullandı. Onu gönderin. Onunla anlaşmanı- za gerek yok.”

Kathryn kısacık bir an adamı kendi tarafına çekme fikrini değerlendirdi. İsyancılara karşı ondan yardım almak için pa- zarlık yapabiliirdi. Ama adamın alaycı tebessümündeki nefreti tüm çıplaklığıyla görüyordu. Başaramazdı.

Adam kovayı yere bıraktı ve Agnes’i kolundan yakalayarak onu tehlikeli bir şekilde meşaleye doğru çekti.

“Sanırım kısa bir süre sonra yeni bir aşçı bakmanız ge- rekecek leydim. Bu aşçı tam da kapınızın önünde bir kaza geçirmek üzere. Kendi sınıfı tarafından öldürülecek. Köylü kalabalığı.” Alaycı bir selam verdi. “Ama ben hâlâ hizmetiniz- deyim.”

Yanan meşaleyi tehlike oluşturacak şekilde Agnes’in başına doğru salladı. Kadının şapkasından çıkan birkaç tel saç yandı. Agnes korkuyla bağırdı ve başlığa hızla vurup alevi söndürdü. Simpson kadını daha sıkı tutarak bir kahkaha attı. Yanan sa- çın kokusu tarlalardan gelen dumana karıştı.

Kathryn yaşlı kadının duyduğu korkuyu midesinde bir ağrı gibi hissetti. Onun alevlerden korkusunu hissedebilirdi. Kocasının yanmış bedeninin yanında onunkini de görür gibi oldu. Bunu çıldırmış denetçinin gözlerinde de okuyabilirdi. Tehdidini gerçekleştirecek kadar gözü dönmüştü.

“Onu bırak gitsin Simpson.”

Adam tiz bir sesle, “*Onu bırak gitsin Simpson,*” diye kadını taklit etti. “Yoksa ne yapacaksınız?”

Kathryn sesini sakın tutmaya çalıştı. Sert de değildi korkulu da.

“Bırak gitsin. Biz de senin Blakcingham’a dönüş şartlarını konuşalım.”

Adam başını geriye atıp güldü. “Nereye dönüş? Yanıp kömür olmuş bir taş yığının mı?” Ama açığı tutan kolu gevşemişti.

“Anlaşabiliriz. Sen ve ben. Sen Blackingham’ı isyancılar-dan korumama yardım edersin. Biz de Blakcingham’daki yerinle ilgili kalıcı bir düzenleme yaparız. Sen de görüyorsun, yalnız bir kadın için zor işler.”

Adamın gözleri kısıldı. Kathryn o gözlerin ardındaki hesapları görür gibiydi. Adam açığı bıraktı ama kapının önünden çekilmedi. Meşale de hâlâ elindeydi.

Kathryn, “Bizi yalnız bırak Agnes,” dedi. “Simpson ve ben bir anlaşma yapacağız. Sıkıntı geçene kadar Saint Faith Manastırı’na git. Her şey bittiğinde seni alması için Colin’i göndereceğim.”

Agnes şaşkınlıkla ona baktı.

“Ama leydim—”

“Sana söyleneni yap Agnes.” Sertleşmiş olan sesi otoriterdi.

“Peki leydim.” Küçük, titrek bir ses. Simpson ile kapının arasından geçti. Sıkışarak.

Kathryn arkasından sertçe, “Saint Faith Manastırı,” diye

seslendi. Aşçının merdivenlerden inen ayak seslerini dinledi. Önce ağır ağır, sonra koşarak.

Sesler duyulmaz olunca kâhyaya döndü.

“Benim odama girmeye nasıl cüret edersin! Sen bir hırsız ve yalancısın. Son hasatta yemen gereken kırbacı attırmadan odamdan çık.”

Adam içeri girdi ve kapıyı kapadı. Kathryn aralarındaki mesafeyi korumak için geriledi.

“Cık cık, böyle sert sözler! Az önce yaptığımız anlaşmaya ne oldu leydim?” Şaşırmış gibi yaptı. Ardından bakışları buz kesti. “Beni aptalın teki mi sanıyorsunuz? Yaşlı kadının yardım getirmeye gittiğini biliyorum.”

Kathryn geriledikçe adam ilerliyordu. Ta ki yatağa gelene kadar. Adam bir eline kovayı diğerine meşaleyi aldı.

“Ama kadın yardım çığlıkları atmaya başlamadan önce ben kefaretimi alacağım.” Kovayı ayaklarının dibine bıraktı. “İstedığınız katranı hatırlıyor musunuz? İşte getirdim.”

Duman kokusu daha da güçlenmişti. Eve ölüm sessizliği hâkimdi.

“Katran mı?” Ne saçmalıyordu bu adam? “Diğerlerine ne yaptın?” Bu sefer işe yaramıyordu. Daha önceki gibi blöf yapmıyordu. Adam onunla alay ediyor, onu küçümsüyordu. Kadın sessizliğin içinde kalbinin çarpışını duyabiliyordu.

Adam meşaleyi kadının yüzüne doğru savurarak kadını geri çekilmeye zorladı. “Diğerleri? Sadece yaşlı aşçı vardı. Görünen o ki leydim terk edilmişsiniz. Kimse kötü huylu bir fahişenin hizmetinde olmak istemiyor. Ama bir *diğerleri* var. Hazinelerinizi temizlemekle meşguller. Şimdi de merhum lordun odasını ziftle kirletiyorlar.” Yan gözle bakarak sözlerine devam etti. “Tezhipçinin odası. Bütün nef t yağ, sakızlar ve boyalar yere ve masaya döküldü. Tıpkı samanlık gibi ufacık bir kıvılcımla mahvolacak.”

Lütfen Kutsal Meryem, Magda hatırlamış olsun.

Kathryn kapıya ilerlemeye çalıştı. “Çekil yolumdan!”

Simpson kadını yatağa doğru ittirdi. Kadın hızla yatağa çarptı.

“Devir değişti leydim. Artık emirleri ben veriyorum.” Eğildi ve elindeki yanan meşaleyi yatağın yanındaki duvar şamdanına yerleştirdi. Meşale yarısı şamdanın dışında yarısı içinde tehlikeli bir şekilde sallandı. “O aşçı olacak yaşlı domuzu da öldürmeli, sarhoş çobanın yanına göndermeliydim ama isyancılar benim yerime halledecektir. Fazla uzağa gidemez nasılsa.”

“Hiçbir canlıya zarar vermemiş yaşlı bir kadını mı öldüreceksin?”

Agnes hayatında sahip olduğu, anneye benzer tek şeydi. *Tanrım, onu koru. Ve Jasmine. Lütfen Tanrım, lütfen Magda'nın akli başında olsun.*

Simpson bir yandan fırçayla kovanın içindekileri alırken bir yandan da dik dik kadına bakıyordu. Yatağın kenarındaki perdelere ve yatak örtüsüne bir kovadan aldığını sürdürdü. Çok sert bir kokusu vardı. Zift gibi siyahtı.

“Ne yapıyorsun?” Telaşını sesine yansıtmamaya çalıştı. Onunla daha önce baş etmişti. Yine yapabiliirdi. “Bana ya da evime zarar verirsen seni cinayetten asacaklarını biliyorsun. Bu zili çaldığım an oğullarım buraya gelir.”

Adam başını geriye atarak güldü. Adamın kahkahası kadının tüylerini diken diken etti. Simpson adeta şeytan tarafından ele geçirilmişti.

“Cinayeeet.” Alaycı bir şekilde titredi. “Çok kolay. Daha önce de yaptım. Bakalım, en az iki defa.”

“İki defa mı?” Kathryn’in zihni, kalbinin atışıyla eşit hızla çalışıyordu. Ellerini kucağına alıp karnının üzerinde sıkıca kenetleyerek dinliyormuş gibi yaptı. Finn’in hançerinin sert

çıkıntısını hissediyordu. Evet. Oradaydı. İç eteğinin altında. Tespihin yanında.

“Papazı öldürdüm.”

Adamın sözleri birden dikkatini çekti.

“Neden bu kadar şaşırdınız? Sadece *evet leydim, hayır leydim* diyen Simpson’ın o cesarete sahip olabileceğini hiç düşünmediniz değil mi? Papaz koyunları satışıma kulak mısafiri oldu ve siz sürekli parasızlıktan bahsettiğiniz için gelinizin bir kısmının nereye gittiğini anladı. Lordum pek dikkat etmezdi. Ama siz. Her kuruşun hesabını yapıyordunuz. Piskopos’un elçisi çaldıklarımın onda birini vermemi yoksa beni ihbar edeceğini söyledi.” Sesini kısıp bir fısıltı hâline getirdi. “Ben de onun payını başını ezerek verdim.”

Kathryn’i öfke sardı. Bu kadar kör olduğu için kendine kızıyordu. Müdahaleleriyle oğullarını her şeyden koruyabileceğini düşünecek kadar gururlu olduğu için. Onlara güvenmeliydi. Finn’e güvenmeliydi. Ama doğasında sadece kendine güvenmek vardı. Bundan pişmandı ama artık çok geçti. Finn’in hiç aklından çıkmayan gözlerini, adını her söylediğinde dudaklarının aldığı şekli hatırladı.

Ve bunların hepsi bir şerefsizin işiydi.

Dudağını öylesine ısırmıştı ki kanın tadını aldı. Adamın üstüne atlamak, suratına tükürmek, ona vurmak, gözlerini oymak ve saçlarını kökünden yolmak istiyordu. Bileğini döndürerek eteğinin altındaki hançeri daha sıkı kavradı. Sonra mantığını dinleyerek elini çekti. Adamın erkeklik organını kesip boğazından aşağı bırakmak istiyordu ama asla eteğini kaldırıp hançeri zamanında almayı başaramazdı. *Henüz değil.* Adamın gözlerini okuyabiliyordu. Zaman kazanmaya çalıştı. “İki defa dedin,” dedi.

“Ne yani tahmin edemediniz mi? Yün deposu da benim işimdi. Yaşlı çoban yün yığınlarından çaldığımı biliyordu.

Size söylemekle tehdit etti. Bir taşla iki kuş. Hoş bir şenlik ateşi. Ve genç Colin suçlanacaktı. Sadece biraz şans, nasıl dersiniz biraz ekstra bir şey.”

Fırçayı bıraktı ve elini uzatarak kadının göğsünü okşamak için hamle yaptı. Kathryn omuzlarını silkerek ondan kurtulmaya çalıştı. Adam sadece güldü. “Duman yoğunlaşıyor. Ama tamamlanması gereken bir işim daha kaldı. Benden çaldığınız şeyi istiyorum.”

“Ben mi? Senden çalmak mı?” Sözcükleri adamla kavga eder gibi söylemişti.

“Mutfaktaki şu küçük kızı hatırladınız mı? Anladığım kadarıyla takas edecek kadar iyisiniz. Sevişmeye karşılık sevişme. Bulaşıkçı bir fahişe yerine bir leydi.” Kadına doğru bir hamle yaparak onu yatağa doğru iyice ittirdi.

Kathryn, gözleri yalanını ele vermesin diye başını çevirdi. “Kanamalı dönemimdeyim. Kanlı bezimi çıkarmak ister misin? Yoksa ben mi çıkarayım?”

Adam suratını ekşitip bir an dondu ama hemen toparlandı ve el yordamıyla pantolonunu açmaya başladı. “Tanrım! Bana olan borcunu alacağım. Zaten belime kadar kana battım. Bacaklarını aç *leydim*.”

Adam hızlı hızlı soluyordu. Teni lekeliydi. Yüzü değişmiş, şehvetten kızarmıştı. Bir eliyle elbisesinin üstünü yırttı. Diğer eliyle de eteğini kaldırmak için uzandı. Kathryn’in eli o ele uzandı ve ittirdi. “Kirli bezimi kendim çıkaracağım. Bana bu saygıyı göster ve geri çekil. Başını çevir.” Diğer eliyle eteğinin altındaki hançeri aradı. Hafifçe zorlayarak kınından çıkardı.

Hançeri tutan elini gizleyerek hareketsizce uzandı. Sadece tek bir şansı olacağını biliyordu. Duman ve bedenini ezen mide bulandırıcı vücudun ağırlığı bir an çözülmesine neden olacaktı. Hançeri ona saplayacak gücü bulmak için dua etti. Yaşamalıydı.

Yüce Kurtarıcı, lütfen torunum, Magda'yla birlikte olsun.

Terleyen ve inleyen adam, Kathryn'ın üzerine çöreklen-di. Kathryn onunla mücadele etmek istemiyordu. *Bir dakika daha Kathryn. Bir dakika daha.* O an adamın içine girdiği-ni hissetti. Kolunu kaldırdı. Sadece bir kere saplayabilirdi. Gözlerini kapadı ve bir kez daha dua etti. *Yüce Tanrım, elime yol göster.* Kısacık bir an Finn'in hançerinin kabzasını okşa-dı. Sevgiyle, sanki ondan güç almak istermiş gibi. Ardından kolunu, eklemleri acıyana dek gerdi ve hançeri Simpson'ın kürek kemiğine sapladı.

Adamın bedeni katılaştı. Organı, kadının içinde soldu. Ama Simpson hâlâ yaşıyordu. Gözleri dönüyor, dudakları boğuk bir küfre açılıyordu. *Bir kez daha Kathryn. Bir hay-vanı deşmekten farksız. Agnes'i defalarca kez bunu yaparken gördün.* Ama hançer saplandığı yerden çıkmıyordu. Çok de-rine saplanmıştı ve Simpson bir eliyle hâlâ kadını tutuyordu. Kathryn, adamın ağzından kan gelene dek hançeri yukarı aşa-ğı oynattı. Adamın ağzından dökülen kan Kathryn'ın üzerine sıçradı ve göğüslerinin arasına doğru aktı. Simpson'ın bedeni, üzerinde gevşediğinde yüzündeki şehvet ifadesi donarak bir ölüm maskesine dönüştü.

Kathryn durdu ve gözlerini kapadı. Elleri yatağa düştü. Nefesi kesilmişti. Kalbi sertçe çarpıyor, bu çarpıntı şakakla-rında yankılanıyordu. Adamın hareketsiz bedeninin altında kendi kusmuğuyla boğulacağından korktu. Kalan son gücü-yle adamı ittirdi. Adamın cansız bedeni, üzerinden yuvarlandı. Başı karyola direğine çarparak duvara doğru sallandı. Meşale adamın yerleştirdiği şamdandan düşerek yatağın üzerine dev-rildi.

Alevler bi anda tavana dek yükselerek yatak örtüsünün ke-narını sardı. Simpson'ın yatağın kenarından sarkan elinin üze-rinden geçen küçük alevler adamın elbiselerini sardı. Kathryn

öne atıldı ama eteği Simpson'ın cesedinin altında kalmıştı. Kumaşı çılgınca çekerek cesedi ittirmek için geri döndü. O anda dört büyük direğin etrafındaki perdeler alev alarak kuş tüyleriyle doldurulmuş kalın kumaşı tutuşturdu. Yanan yatağın ve katranın kokusu, havaya uçuşan tüyler nefesini tıkıyor, gözlerini yakıyordu. Serbest kalmak için mücadele etti. Sıcak, ciğerlerini kurutmuştu.

Son bir hamle daha yaptı ve eteğinin kumaşının yırtıldığını hissetti.

Duman o kadar yoğundu ki yatağın ucunda asılı duran gümüşü haçtan başka bir şey göremiyordu. Alevlerin ortasında parlıyor, boyutu büyümüş görünüyordu. Acı çeken İsa'nın yüzü alevlerin ışıyla aydınlanıyor, sanki metalden değil de ettenmiş gibi görünüyordu. Yanıp eriyen bir et.

Kathryn nefes alamıyordu. Küçük alevler yanan tüylerle birlikte Hamsin Yortusu'nun büyük ateşi gibi havada uçuşuyordu.

Koşmaya çalıştı ama bacakları ona itaat etmedi. Az önce öldürdüğü adamın cesedinin altında kalan bir parça kumaş yüzünden mi ilerleyemiyordu? Yoksa onu izleyen İsa'nın yüzü karşısında büyülenmiş miydi? Finn'le paylaştığı dul yatağının başında onları izleyen yüzdü bu.

Oğullarının doğumunu, bebeklerin bağırışlarını ve çocuklarını kollarına veren ebeyi izleyen yüz. Ateşli sayıklamaları sırasında uzun saatler boyu onu izleyen. Her gün, her an gördüğü için odadaki diğer eşyalardan biri hâline gelen yüz. Ama o hep oradaydı.

Onu izliyordu.

Bayan Julian'ın İsa Annesi.

Önce elbiseleri ateş aldı. Ardından açık hâldeki gümüşü saçları.

Finn'in merdivenlerden çıktığını, çılgınca adını haykır-

dığını duymadı. Colin ve Alfred'e seslenen kendi sesini de duymuyordu. Ama etrafında dans eden alevlerin içinde yüzlerini görüyordu. Yüzleri parlak ve altın rengi ışığın içinde parlıyordu.

Kathryn kollarını ona uzatarak bu hayal karşısında olduğu yerde kaldı. Ta ki alevler onu ateşli, dökme bir sunağın önündeki dev bir mum gibi tutuşturana kadar.

Littera scripta manet.

YAZILI SÖZCÜK KURALLARI

“**B**ay Finn, elimizden geleni yaptık.” Saint Faith’deki başrahibe anlayışlı bakışlarla Finn’e baktı. Başrahibenin ziyaretçilerini kabul ettiği küçük odada oturuyorlardı. Küçük bir sunağın karşısındaki ahşap sırada yan yanaydılar. Finn kendine konuşabilecek kadar güvenmiyordu. Bakışlarını kaçırıyordu.

“Leydi Kathryn kaldıramayacağı kadar acı çekmemiş.” Başrahibe elini, rahatlatmak istercesine Finn’in omzuna koydu. “Sizin sayenizde korktuğumuz kadar çok yanmamış. Sadece duman. Güçlkle nefes alıyordu.” Sanki sözcüklerini dikkatle seçmeye çalışıyormuş, bunu söylemek canını yakıyormuş gibiydi. “Gece boyunca yaşadı.”

Adam suskun kalınca ekledi. “Kendinizi suçlamamalısınız. Onu buraya getirerek doğrusunu yaptınız. Tanrı’nın isteği.” Sanki bir şey daha söyleyecekmiş gibiydi ama konuşmadı.

Sonunda Finn başını kaldırdığında sesi üzüntüden boğuk çıkıyordu. “Onu görmek istiyorum.”

Başrahibe başını iki yana salladı. Örtüsü yüzünü kaplıyordu. Finn kadının gözlerini göremiyordu. “Hazırlanıyor...”

Yolculuğuna. Onu... bildiğiniz gibi hatırlamanız daha iyi. Yani... Yangından önce. Artık onun için yapabileceğiniz hiçbir şey yok. O, Tanrı'ya ait.”

Finn'in zihninde anılar canlandı: Kathryn bahçede nakışına eğilmiş. Yüzü alıç ağacının gölgesinde yarı gizli. Kathryn, Finn'in yatağından kalkıyor. Yatak örtüsünü bir kraliyet arabası gibi peşinden sürüklüyor. Kathryn torununu kucaklıyor. Yüzü sevgiyle parlıyor. Bu görüntüleri kucaklamak istedi. Manastırın misafirhanesindeki odadaki saman şiltede bütün gece kocaman açılmış ve korku dolu gözlerle dönüp dururken bu görüntüleri göz kapaklarına sonsuza dek kazımak istiyordu. Kathryn'in görüntülerine ulaşmak için hafızasının bütün odalarını karıştırıyordu: Yüzü, tebessümü, oğullarıyla konuşurken gözlerinde beliren yumuşama, onu öptüğünde saçlarının ince boynunun etrafında uçuşu, dudaklarının tadı, teninin kokusu. Ama kafasına şeytanlar doluyor ve o şefkatli renkleri, sevdiği şekilleri azgın alevlerin ve dumanın rengine boyamaya başlıyordu. Bütün güzelliklerin yerine öyle bir cehennem görüntüsü koymuştu ki hiçbir ölümlünün fırçası bunu silemezdi.

Finn, Kathryn'i kucağına almış yanan evden çıkarırken o kadar hafifti ki kemiklerinin kömürleşmiş olmasından korkmuştu. Saçları tamamen yanmıştı. Hatta kaşları bile. Yüzü siyah ve isliydi. Derisi parmaklarının altında dağılır korkusuyla ona dokunmaya cesaret edememişti. Gözleri açıktı. Göz kapakları parlıyordu ve oniks taşı gibi siyahtı. Ağzını kıpırdattı. Finn duyabilmek için ona doğru eğildi. “Finn. Geldin,” dedi kadın. Sanki başından beri onu bekliyormuş gibi. Sonra “Beni Saint Faint Manastırı'na götür,” diye fısıldadı.

Ona yardım edebilecek kimse yoktu. Her şey yanıyordu: Ev, ahırlar, bira atölyesi. Sonunda onu kollarında bir çocuk gibi taşıyarak manastıra vardı. Kadın öylesine hareketsizdi ki

ölmüş olmasından korktu. Ona ölmemesi için yalvarmış, çocuğu sormayı denemişti. Ama Kathryn onu duymuyor gibiydi. Sadece bir kere daha gözlerini açtı ve konuştu.

“Onu gördüm,” dedi. Ama o kadar yumuşak konuşmuştu ki Finn sözcükleri doğru duyduğundan emin olamadı. Hiçbir anlam ifade etmiyordu.

Şimdi ise başrahibe onun duygularını incitmemek için dikkatli davranıyor, üstü kapalı olarak “yolculuk” diyordu ama Finn ne demek istediğini anlamıştı. Rahibeler Kathryn’i kefenine yerleştiriyordu. Ve başrahibe haklıydı. Görmemesi gereken bir görüntüydü bu. Yüreği böyle bir görüntüyü daha kaldıramazdı.

Başrahibe, “Endişelenmenize gerek yok,” dedi. “Kutsal bir toprakta yattığından emin olacağız. Burada yatmak onun talebiydi.”

“Rahibe, ayin için ödeme yapacak param yok. Ama—”

Kadın reddediyormuş gibi elini salladı. “Gerek yok. Son gece. Yani uykuya dalmadan önceki gece bizimle bir sözleşme imzaladı. Bize bağışta bulundu. Blackingham’ı bir tapınağa dönüştürülmesi için bize verdi. Binalar yok olsa bile arazi onun ihtiyaçlarını karşılayacak ve anlaşmanın şartlarını yerine getirecek kadar büyük.”

“Şartlar mı?”

“Arazilerden elde edilen gelirlerin *Kutsal Metinler*’in İngilizceye tercümesinde kullanılmasını istedi.” Bakışlarını kaçırarak kaygıyla respinin taneleriyle oynamaya başladı. “İtiraf etmeliyim ki ben de bu meseleye gizli bir sempati besliyorum. Üstat Wycliffe’in bu konudaki bazı yazılarını okudum. Elbette bu şartı gizli bir şekilde yerine getireceğiz. Kiralardan onun bedenini ve ruhunu korumak için yeterli para kalacaktır.”

“İsyancılar sizin başınıza bela olmadı mı?”

Kadın iç geçirdi. “Biz fakir bir manastırız Bay Finn. Yağmalanacak bir şeyimiz yok. Fakirlik de biraz olsun güvenlidir. Siz Blackingham’a doğru yol alırken Piskopos Despenser’ın Cambridge’deki Saint Mary Koleji’ne saldıran isyancılardan bazılarını astırıldığı haberi geldi. Norwich’e bu kadar yaklaşmayı göze alamazlar.”

Piskoposun adının geçmesi onu çevreleyen acı sisine nüfuz etmişti. Geri dönmeli miydi? Kendini ihbar edip onlarla birlikte savaşmayı teklif ederek isyancılardan intikam alabilir miydi? Ama Finn’in onlarla işi yoktu. Simpson’ın cesedini görmüştü. Bir aptal bile Blackingham’ın yok edilmesinin sorumlularından birinin de o olduğunu anlayabilirdi. Diğer meşaleler de ateşi beslemiş olabilirdi ama onunki kıvılcımı çakandı. Bütün dünya çıldırmıştı. Mantıklı bir adam böyle bir zamanda kimlerle ittifak kurmalıydı?

Başrahibe yeniden konuşmaya başladı. Finn onun sözlerine odaklanmayı denerdi. Kadın, onun Kathryn’le olan son bağıydı.

“Geri döndüğünüzde yaşayan başka birini buldunuz mu?” diye soruyordu.

“O cehennemde hiçbir şey canlı kalamazdı. Çatı tamamen çökmüştü. Ev için için yanıyordu.”

Başrahibe istavroz çıkardı. “O hâlde torununuzu bula madınız. Üzgünüm. Ama belki de onu kaybetmemişsinizdir. Leydi Kathryn... son gece bize, çocuğu Blackingham’ın çiftçilerinde aramanızı söylememizi istemişti.”

Finn’in kalbince incecik bir umut titredi.

“Çocuğun canlı olduğunu düşünüyor. Onu saklaması için bulaşıkçı kıza vermiş. Leydi Kathryn size Jasmine’in büyük-babasının ona gelmesini beklediğini iletmemizi söyledi.”

“Bu kadar mı? Başka bir şey söylemedi mi?”

“Korkarım hayır. Çok zayıftı.”

Hangi kız? Mutfaktaki kızı hatırlamak için kendini zorla-

di. Kathryn ve çocukla birlikte hapishaneye gelen o sessiz kız mıydı?

“Şimdi hatırladığım bir şey daha var. Bağış sözleşmesini imzalarken varisi olup olmadığını sordum.”

“Var. İki oğlu var. Ama ikisini de görmedim. Blackingham saldırıya uğradığında tamamen savunmasızmış.”

“Oğullarının öldüğünü söyledi. Ona bundan nasıl emin olabildiğini sordum, bir annenin anlayacağını söyledi. Onların ruhları için de ayin yapacağız.”

“Yangında ölmüş olması muhtemel biri daha var. Sadık bir hizmetkâr. İyi bir kadındı. Eminim Kathryn onun ruhu için de ayin isterdi.”

“Leydi Kathryn’ın isteklerine bağlı kalacağız,” dedi başrahibe ayağa kalkarak. “Siz misafirhanede istediğiniz kadar kalabilirsiniz Bay Finn,” dedi. “Torununuzu bulmanız için dua edeceğim. Ve Tanrı’nın huzurunu.”

Nezakete söylenmişti ama kovuluyordu. Finn de ayağa kalktı. Kadına ilgisi için teşekkür etti ve kapıya doğru ilerledi. Sonra ani bir kararla geri döndü. Elini gömleğinin içine soktu ve deri bir kayışa bağlı kolyeyi çıkardı. “Rahibe, bunu onun eline verebilir misiniz? Bununla gömülebilir mi? Bir zamanlar bana kutsal bir kadın tarafından hediye edilmişti. Bir çeşit vaat, bir inanç nişanı. Ona bırakabileceğim başka bir şey yok.”

“Sevilen birine verilmek üzere kalbin yakınında taşınan bir şeyden daha tılsımlı başka şey düşünemiyorum. Altından bile daha değerli.”

Manastırın büyük ahşap kapısı, açık bir mezarın karşısındaki uçsuz bucaksız taşlarla birlikte ardından kapandı. Güneş sabah sisini aşmaya çalışıyordu. Hava, haziran ayının sıcaklığını yüklenmişti. Uzaklarda, sazlıkların arasına yuvalanmış bir balaban kuşunun ötüşü, boğuk sis düdüğünü andırıyordu.

Finn saatlerce aradı. Bütün çiftçilere gitti, Blackingham ile Aylsham arasındaki bütün dokumacıların kulübelerine baktı. Annelerin hiçbirisi kendi çocukları dışında bir çocuk görmemişti ve hepsi, Finn'in hikâyesini duyduğunda korkudan genişlemiş gözlerle kendi çocuklarına sıkı sıkı sarılarak ona teminat vermişti. Biri almışsa torununu ona geri verir miydi? Yoksa intikam alır korkusuyla ondan saklar mıydı? Gözlerindeki kaygıyı görebiliyordu. Bazıları erkeklerinin bu sefer fazla ileri gittiğini tahmin ediyordu. Bir haber almak umuduyla bir iki soru sordular. Piskopos'un askerlerinin isyancıları kestiğini duymuş muydu? Kralın genel af sözü verdiği doğru muydu?

Finn hepsine kısa cevaplar verdi. Hiçbir şeyi umursamayacak kadar hissizdi. Atı da en az onun kadar yorgundu ama manastırın misafirhanesine dönemezdi. Kathryn oraya çok yakındı. Keten kefeninin içinde uyuyordu. Yarmouth Limanı'na doğru gidebilir, oradan Flamanca'ya giden bir gemiye binebilirdi. Orada cebinde kuruşu olmayan bir sanatçı bile ihtiyaçlarını karşılayabilirdi. Ya da hüccresine, boya kaplarına döner ve kendini Piskopos'un merhametine teslim ederdi.

Belki şanslı yaver giderdi de Dispenser onun gittiğini hiç anlamazdı. Başrahibe, Piskopos'un Cambridge'deki isyanı bastırmaya gittiğini söylemişti. Daha önce bir din adamının kılıç kuşandığını görmüş değildi. Ama yine de pek şaşırmamıştı. O sonu gelmeyen satranç müsabakalarını, yapmaya gönlü olmadığı tablolar için verilecek siparişleri düşünerek omuzlarını silkti. Hüccresinde bir keşiş gibi yaşlanıp zayıflayacaktı. Gözleri yıllar içinde sönecekti. Artık Piskopos'un işine yaramaz hâle geldiğinde ne olacaktı peki? Sokaklarda dilenmesi için dışarı mı salacaktı yoksa çoktan unutulmuş bir suç yüzünden idam mı edecekti? Ne olursa olsun umurunda değildi.

Sonunda atını Norwich'e, iki yıldır bildiği tek yuvaya doğru döndürdü.

*

Neredeyse akşam karanlığı çökecekti. Şehir duvarlarının hemen dışında bir birahane olduğunu hatırlıyordu. Çok susamıştı ama cebinde hiç parası yoktu. Ama içeride çalışan kadın üstünlük bir çizim karşılığında bir kupa bira vermez miydi? Ona doğru gelen küçük ekibi güçlkle fark etti –bir kadın ve iki küçük çocuk. Çocuklardan biri heyecanla onu işaret etti. Ya da acaba atını mı? Ölü bir memurun kırağını sürdüğünü hatırladı. Gelenlerin uzağından geçmesi iyi olacaktı. Topuklarıyla atı mahmuzladı ve bakışlarını çevirdi.

İşte o an adını duydu.

“Bay Finn, lütfen, Bay Finn.”

Finn atını dizginleyip aşağı baktı. Cüceyi çocuk sanmıştı. Karşısında eski dostu ve genç bir kadın vardı. Bir de çocuk.

“Tanrı’ya şükür, sensin Bay Finn. İnanamıyorum. Öldüğünü düşünüp korkuyordum. İsyancıların hapishaneyi saldırdığını ve memuru öldürdüğünü duyunca korktum. Biz de bataklığa doğru gidiyorduk. Biz. Magda ve ben. Bir de çocuk. Seni bulmayı umuyorduk. Tanrı’ya şükür durdun Bay Finn. Tanrı’ya şükür.”

Ama Finn onu dinlemiyordu bile. Kızın kollarında kıpırdanan sarışın çocuğa kilitlenmişti. Jasmine’di bu. Torunu. Onu kucaklamak arzusuyla kolları kasıldı ama hareket edemedi. Atın üzerinde öylece durmuş izlemekten başka bir şey yapamıyordu. Ve torunu da peygamber çiçeği mavisi gözleriyle, Colin’in gözleriyle ona baktı. Ağzı çok güzeldi. Geniş ve yay şeklinde. Kathryn’in ağzı. Yumuşak teni krem renginden biraz daha pembeydi. Rose gibi. Rebekka gibi. Ona bakmak canını yakıyordu ama yine de başını çeviremiyordu.

“Magda’m çocuğu yangından kurtardı. Onu arı ağacına sakladı.”

“Magda’n?”

“Evet. Benimle evleneceğini söyledi.” Tom’un sesindeki neşe bir anda söndü. Finn’in acısı bu kadar tazeyken mutluluğunu böyle gözler önüne sermesinin yanlış olduğunu düşünmüştü. “Artık leydi... Leydinin ona ihtiyacı yok.”

“Peki ya çocuk?”

“Biz de sizin bildiğinizi düşünüyorduk.” Cüce kıpkırmızı oldu.

Finn cevap vermedi.

“Yani demek istediğim bazı söylentiler vardı... Çocuğu isteyebileceğiniz, çünkü...”

“Doğru duymuşsun Tom. O benim torunum. Bana onu getirmekten daha büyük bir iyilik yapamazdın.” Magda’ya döndü. “Ve sen de onu kurtarmaktan Bayan Magda.”

Kız utangaç bir edayla selam verdi ama hiçbir şey söylemedi. Yarım-Tom’a baktı.

Finn devam etti. “Ben fakir bir mahkûmum. Sırtımdaki kıyafetler dışında bir şeyim yok. Ama eğer borcumu ödemek için yapabileceğim bir şey varsa—”

“Eski bir borcu kapattım diyelim. Ve o yükü omuzlarımdan attığımı için çok mutluyum.”

Cüce başıyla durdukları yerden pek de uzak olmayan taş bir kulübeyi işaret etti. Finn ilk kez o an nerede olduklarını fark etti. Yarım-Tom’u, yaralı çocuğu, ölü domuzu ilk kez birkaç metre ileride görmüştü. O zamanlar kendinden ne kadar da emindi. Ne yapılması gerektiğini biliyor, emirler yağdırıyor, ödünç alınmış atıyla rüzgâr gibi şehre ilerliyordu. Kanaması olan çocuk kollarındaydı. Fazlasıyla abartılmış bir şövalye hikâyesinden fırlamış gibiydi. Ama çocuk ölmüştü. Ve Rose. Kathryn de. Kendisi ise bambaşka bir adama dönüşmüştü. O günlerin üzerinden sonsuzluk geçmişti sanki. Ve şimdi başka bir sarışın çocuğa bakıyordu.

Çocuk kollarını ona doğru uzattı. Finn onu alamazdı.

Onu bulmak için her yeri deli gibi aramıştı. Fakat onu bulduktan sonrasını düşünmemişti.

Yarım-Tom, Magda'ya baktı. Magda da Yarım-Tom'a bakarak başıyla onayladı.

“Bay Finn, çocuğu biz alır ve ona bakarız. Sadece düşündük ki...”

Çocuk atın başına doğru eğilerek dizginin üzerindeki parlak metal parçalarına uzandı. Finn o an, gümüş haçın yanında torununun da deri ipe geçirilmiş bir fındık taktığını gördü. Bayan Julian'ın, bir yandan çalışma masasının üzerindeki ahşap tastan aldığı fındığı -onun Kathryn'de bıraktığı fındığı- uzatırken bir yandan da yumuşak bir sesle yaptığı açıklamaları duyar gibiydi. *Sürüyor ve sonsuza dek sürecek. Çünkü Tanrı bunu seviyor.* Bu İlahi Sevgi'den öylesine emindi ki. Yaratıcı'nın yarattığı ve avucunun içinde tuttuğu dünyayı sevdiğinden emindi. Finn de bu sevgiye inanmak istiyordu. Ama Münzevi kapalıydı. Dünyanın dışındaydı. Acıdan, yaradan, iftiradan ve masumların çektiklerinden uzaktaydı. Yanında sadece kendi saf kalbi vardı. Münzevi, Finn'in içinde yaşadığı dünyayı görmüyordu. Finn, kadının bahsettiği sevgiyi hissedemiyordu.

Şimdi hissedemiyordu ama daha önce görmüştü. Kathryn'in oğlu için kendini feda edişinde görmüştü. Rebekka'nın Rose'a duyduğu sevgide... Hatırlıyordu. Kızı için aynı sevgiyi hissedişini hatırlıyordu. Ama bu sevginin hatırası hissizliğini iyileştirebilir miydi? Beş parasız ve kaçakken çocuğa nasıl bakacaktı?

“Bay Finn?” Yarım-Tom'un gözleri soru doluydu. “Birazdan hava kararacak.”

Finn çocuğu almak için kollarını uzattı. Kız istekli bir şekilde adama gitti ve yanına oturarak atın başına vurdu. “At,” dedi.

Yorgun at, sanki çocuğun dokunuşuyla canlanmış gibi ön ayağıyla yeri eşeledi.

“Ona verebileceğim hiçbir şeyim yok. Ona yiyecek alamam. Altını bağlamak için temiz bez bile alamam.”

Magda gülümsedi. “Efendim, o çok zeki bir kız. Tuvaleti geldiğinde size söyler. Kolunuzu çekiştirir.”

Kolunu çekiştirir. Finn kendini tuzağa düşmüş gibi hissetti. Bayan Julian’ın İsa Annesi tarafından tuzağa düşürülmüş gibi. Onu nasıl geri verebilirdi. Bu tatlı ağırlığı nasıl başkasına uzattı? Rose’un, sevgili Rebekka’sının çocuğu. Kathryn’in torunu. Kendi torunu. Çocuğu.

Magda elini cebine soktu ve kumaşa sarılmış küçük bir paket çıkardı. “Ona annemin evinden birkaç kıyafet getirdim. Kaliteli sayılmazlar ama hepsi temiz.” Sonra paketi adama uzattı. Finn, kızın gözlerinde beliren yaşları izledi. O da biliyordu. Anne sevgisi. Üstelik hiç çocuk doğurmadığı hâlde.

“İşte, şunu da al.” Yarım-Tom duygusal bir sesle küçük bir para kesesini Finn’in ellerine tutuşturdu. “Çok bir şey yok ama bir iki öğün yemek yemenizi sağlar.”

Ama Finn’in zihninde bir strateji belirmişti bile. “Sende kalsın Torn. Yeni gelinin için ihtiyacın olur. Sana zaten yeterince borçlandım. Yarmouth’a varınca atı satabilirim. En az on beş pound getirir. Bu da bizi Felemenk diyarına götürmeye ve kâğıt, kalem ve ikimize yetecek kadar yemek almaya yeter.”

Jasmine, “At,” dedi. Başını kaldırıp Finn’e baktı. Ardından da Magda’ya. Ağlayacak gibi oldu. Geri alması için ellerini Magda’ya doğru uzattı. Magda onu okşadı ve kulağına bir şeyler fısıldadı. Finn, Magda’nın ne dediğini duymadı ama küçük kız başını öne doğru sallayarak cesurca gözyaşlarını tuttu. Bastırmaya çalıştığı küçük bir hıçkırığa engel olamadı. “Bak senin için ne yaptım,” dedi Magda, Finn’in de duyabileceği bir sesle. Ardından da Jasmine’in kollarına kabaca dikilmiş paçavradan bir bebek bıraktı. Çocuk bir süre bebekle

oynadıktan sonra başını tekrar Finn'in göğsüne dayadı.

"Bu gece Yarmouth'a varamazsın Bay Finn. Saint Faith'de durmak en iyisi."

Finn, çocuğun ona yaslanan ağırlığını hissedebiliyordu. Tuhaf bir şekilde rahatlatıcıydı. *Her şeyi yoluna koyacağım. Yolunda gitmeyen her şeyi yoluna koyacağım, göreceksin.*

Görmüş müydü? Tek gördüğü başını göğsüne yaslamış uyuyan çocuktur. Acısının yükünü hissediyordu sadece. O seçim yapamayacak kadar zayıftı ama çocuk onu seçmişti.

Finn atını Yarmouth'a doğru çevirdi.

Ardından Magda'nın küçük bir hıçkırık koyverip ağladığını duyar gibi oldu. Arkasını döndüğünde kızın cesaretle el salladığını ve gülümsediğini gördü. Hemen yanında duran Yarım-Tom kolunu kızın beline dolamıştı.

Arkasında batan güneşle birlikte çok daha uzun bir adama benziyordu.

Sonsöz

Kathryn ağır ağır uyandı. Finn'in onu kollarında taşıdığı, yüzünün yüzüne yaklaştığı rüyasından sıyrılmıştı. Rüyasında adamın bakışları soğuk değil bağışlayıcıydı. Sanki Kathryn'in vücudu havadan ibaretmiş gibi kolaylıkla taşıyordu onu.

Rüyasında canı yanmıyordu.

Ama artık Finn gitmişti. Gitmişti, öyle değil mi? Çocukla beraber güvenli bir yere göçmüştü. Finn gitmişti. Tabii onu da rüyasında görmediyse. Ve acı geri gelmişti. Ama kaldıramayacağı kadar değildi.

Kafa derisinin gerildiğini hissetti. Sol eli yeniden hissetmeye başladıkça ağrıyordu. Boynunda ve yüzünde yakıcı bir ağrı sızlıyor, batıyordu. Parmaklarıyla elmacık kemiğinin altındaki sargılı yaraya dokundu. İrkildi ve dudaklarından hafif bir inilti çıktı.

Agnes bir anda yanında belirerek ona doğru eğildi. Kaşlarını çatmıştı.

"Hayır, yüzünüze dokunmayın." Kathryn'in dudaklarına bir bardak dayadı. "İşte. Şunu için. Haşhaş tohumunun özünden alınan sütle karıştırılmış şarap. Acınızı hafifletecektir."

Kathryn bardağı itirdi.

“Hislerimi de uyuşturacak.” Dudaklarından dökülen sözcükler birbirine karışıyordu. “Acıya katlanabilirim. Eğer yaşayacaksam bu dünyada yaşamalıyım. Rüyalar diyarında değil.”

Agnes elindeki kupayı yatağın kenarındaki sandığın üzerine bıraktı. Yatak bir bebek karyolasından biraz büyüktü ama ek bir şilteyle yumuşatılmıştı. Kathryn yeniden uzanarak yumuşak yastıklar üzerinde hafifçe kıpırdandı. Sırtının yanmadığı açıktı. Ağırlık merkezini hafifçe değiştirdi. Sadece sol yanında bir ağrı hissetti. Doğuya bakan pencereden hücreye benzer odaya sızan ışık Kathryn’in gözlerini yaktı.

“Neredeyiz?” diye sordu.

“Saint Faith Manastırı’nda. İki hafta önce bana söylediğiniz gibi buraya geldim.” Agnes bir an duraksadı. “Sizi tezhipçi getirdi.” Sesinde dillendiremediği bir suçlama vardı sanki.

Kathryn, *demek Finn getirdi*, diye düşündü. En azından o kısmı rüya değildi. Peki ya gözlerindeki bağışlayıcı ifade?

“Jasmine’i buldu mu?”

“Hatırlamıyor musunuz? Evet, ufaklığı buldu. Magda onu yangından kurtardı. Sonra cüceyle birlikte Finn’e götürdüler. Ama ben sizin bildiğinizi sanıyordum. Haberi alana kadar acınızı dindirecek bir şey almadınız.”

Sonraki sözlerini söylerken kaşlarını çattı. Ses tonu onaylamadığını ele veriyordu. “Başrahibeye onu göndermesini söylediniz. Onu açıkça kandırdınız.”

Kathryn çocuk için rahatlayarak iç çekti ve gözlerini kapadı. Sol gözü daha ağır kapanmış, gerilen göz kapağı çektiği acıyı ele vermişti. Ama sağ yanağında mum alevinden gelen sıcaklığı hissedebiliyordu. Bu sıcaklık tuhaf bir şekilde onu rahatlatıyor, ona Julian’ın İsa Annesi’nin görüntüsünü hatırlatıyordu. Yanan yatağının başındaki o canlı parıltıyı ve tabii oğullarının kutsal ışığın ortasındaki yüzlerini.

Colin ve Alfred.

Onları korumaya çalışırken sonsuza dek kaybetmişti. Acının bıçak gibi saplandığını hissetti. Taze kan gibi çiğ ve parlak. Bu düşünceleri bir kenara itti.

“Blackingham gitti mi?” diye sordu.

“Evet leydim. Blackingham’ı kaybettik.” Agnes’in sesi son kelimeleri söylerken boğuklaştı.

Kathryn, *Orası onun da eviydi*, diye düşündü. *Benim evim olduğu kadar onun da eviydi*. Onu teselli etmek, minnetini ifade etmek istedi ama gücü yoktu.

Agnes, Kathryn’in gözlerinin altındaki sargıyı açtı. Yarası hava alınca Kathryn acıyla nefesini tuttu. Agnes yanığa eşekku-lağı yaprakları ve Saint John bitkisi çiçeklerinden yapılan merhemi usulca sürdü. Ardından serin bir kompres yaptı ve gevşek sargıyı yeniden sıkılaştırdı. Merhem ya da Agnes’in dokunuşu rahatlatıcıydı. Kathryn yüzündeki kasların gevşediğini hissetti.

“Biliyorsunuz leydim, tezhipçiyi hiç göndermemeliydiniz. Daha önce bir kadına bu kadar âşık olan bir adam görme-miştim hiç.” Agnes ellerindeki merhemi temizledi ve geniş eteğine uzanarak bir şey çıkardı. “Size bunu bıraktı. Mezara giderken ondan bir parça götürmenizi istedi. Başrahibeye sa-hip olduğu tek şeyin bu olduğunu söylemiş.”

Agnes büyük bir azizin kemiği gibi küçük, kalaydan bir kaba konmuş olan fındığı Kathryn’in sağ avucuna yerleştirdi. Kathryn elindeki nesneyi tanımişti. Finn, bunu Münzevi’nin hediye ettiğini söylemişti. Parmaklarını etrafına sararak kabı eline batana kadar sıktı. *Bütün dünya Tanrı’nın avucunda* –ya da öyle bir şey. Finn’in bunun anlamını açıklarken kullandığı sözcükleri tam olarak hatırlamıyordu. Ama bunu ona bırakmış olması bile yeterdi. Bir zamanlar onun tenine değmiş olması...

Yumuşak yastıklara doğru yaslandı. Oda, sadece Agnes’in

yüzü ve mum alevinin parıltısına dönüşene dek geriye çekildi.

“Eğer başrahibe, yani ben onu göndermemiş olsaydım şimdiye dek ölmüş olurdu,” dedi. “Ya da daha beteri. Hayatının sonuna dek Henry Dispenser’ın kölesi olarak yaşayacaktı.” Kelimeler ağzından güçlkle dökülüyordu. Ardından kısık bir mırıltı hâlinde Agnes’ten çok kendisini ikna etmek istiyormuş gibi devam etti. “Finn, Jasmine’i buldu. Çocuk onu toparlayacaktır.”

“Peki ya siz leydim? Sizin elinizde ne kaldı?”

Gözlerindeki bağışlama ifadesinin anısı kaldı. Onun anısı kaldı.

“Sen varsın Agnes. Senin için de ben varım,” dedi. “Şimdilik bu ikimize de yeter.”

Sol eli seğirmeye başladı. Her hareketi bir bıçak saplanmış gibi canını yakıyordu. “Sanırım artık şu özel ilacından küçük bir yudum alıp uyuyabilirim. Senin de uyuman gerek Agnes.” Yatağının yanında duran ve Agnes’in gecelerce sadakatle nöbet tutarken kullandığı şilteyi gösterdi. “Bu gece burada uyuma. Kilise çanları çalıyor. Gece uzun. Misafirhanede kendine bir yatak bul. Yarın geleceğimizi planlamak için bol vaktimiz olacak.”

“Siz öyle diyorsanız leydim. Bu yaşlı kemiklerin yumuşak bir yataktan hoşlanacağına eminim.”

Agnes mumu söndürdü ama duvardaki feneri bıraktı. Zaten hafif bir ışık yayıyor, odada uzun gölgeler oluştuyordu. Kathryn uyku ilacından aldığı yudumun işe yarama-ya başladığını, acısını hafiflettiğini hissedebiliyordu. Fındığı avucunun içinde sıkıyordu. Küçük bir şey...

Odada küçük bir esinti oldu. Kathryn bir ses, bir fısıltı duydu.

Her şey yoluna girecek.

“Agnes bir şey mi söyledin?”

Ama Agnes gitmişti. Odada sadece sessizlik ve titreyen gölgeler hâkimdi.

İlaçtan olmalı, diye düşündü. Ya da ona Julian'ın sözlerini hatırlatan bir iç ses. Gözlerini kapadı ve bir rüya ya da bir anı parçası görmeyi bekledi. Onu rahatlatacak bir şey.

Fısıltı hâlindeki sözcükler yeniden zihnini doldurdu.

Bu sefer her kelime net ve anlaşılırdı.

Her şey yoluna girecek.

Ve Kathryn neredeyse buna inanacaktı.

Yazarın Notu

Elinizdeki kitap bir kurgu fakat Piskopos Henry Despenser, John Wycliffe, Norwich'li Julian ve John Ball, hikâyelerini kurgusal karakterlerin hikâyesiyle kesiştirdiğim tarihi karakterlerdir. Henry Despenser, 1381 Köylü İsyanı'ndaki kanlı ve şiddet dolu tavrı ve Roma Katolik Kilisesi'ni bölen Büyük Batı Hizipleşmesi döneminde Papa VII. Clement'e karşı giriştiği başarısız askeri mücadele nedeniyle "Savaşçı Piskopos" olarak anılır. Ayrıca, Köylü İsyanları'nın başarıyla bastırılmasını kutlamak için Norwich Katedrali'ne bağışladığı ve Despenser Sunaklığı ya da Despenser Mihraplığı olarak bilinen beş panelli bir mihrap arkılığı yaptırmasıyla da bilinir. Bu mihrap arkalığının çevresini, katliamda kendisine yardım etmiş ailelerin armalarıyla donatmıştır. Eser, günümüzde Norwich Katedrali'ndeki Saint Luke Şapeli'nde görülebilir. Reform döneminde reformculardan korumak için ters çevrilerek masa olarak kullanılmış ve dört yüzyıl boyunca unutulmuştur. Hikâye bu ya, geçen yüzyılın ortalarında sunağın altına kalemini düşüren biri kalemi almak için eğilince İsa'nın tutkusunu resmeden beş panelli bu muazzam tabloyu bulmuştur. Ressamın ismi tarihin derinliklerinde kaybolmuştur.

John Wycliffe ise kilisede reform yapma çabalarıyla

la "Reform'un sabah yıldızı" olarak tanınmış ve *İncil*'in ilk İngilizce tercümesini yaparak sadece kilise tarihini değil kültürel tarihi de yeniden şekillendirmiştir. Heretiklikle suçlanmış, Oxford'dan kovulmuş ve yazıları yasaklanmıştır. Ama hiçbir zaman mahkeme önüne çıkarılmamış ve 1384'te Lutternorth'daki evinde felç geçirerek ölene kadar yazmaya ve vaaz vermeye devam etmiştir. Çevirisi, takipçileri tarafından 1388'de, bu kitaptaki hikâyeden yedi yıl sonra tamamlanmıştır. 1428'de Papa V. Martin, John Wycliffe'in kemiklerinin mezarından çıkarılmasını ve yakılarak küllerinin Swift Nehri'ne savrulmasını emretmiştir.

Lollard hareketi gizlice yayılmaya devam ederek sonunda Reform döneminde Protestan hareketiyle birleşmiştir.

John Ball, 1366 senesinde sınıfsız bir toplumu savunduğu coşkulu vaazları yüzünden aforoz edilmiştir. Tarihi kaynaklara göre lordların ve piskoposların öldürülmesini söylemiştir. 1381 Köylü İsyanı başladığında Maidstone Hapishanesi'ndeydi ama Kentli isyancılar tarafından serbest bırakılarak onlarla birlikte Londra'ya gitti. İsyân dağıldıktan sonra Ball yakalandı ve Saint Albans'da asıldı.

Norwich'li Julian hakkında kendi yazıları dışında pek bir şey bilmiyoruz. İngilizce yazan ilk kadın olarak bilinir. Manevi anlatılar son zamanlarda yeniden yoğun bir ilgi görmektedir. Özellikle de onun Tanrı Anne kavramıyla ilgilenen feministler tarafından sahiplenilmektedir. Norwich'li Julian'ın yazmaları üzerine yapılacak detaylı bir çalışma onun hem zamanının bağımsız düşünürlerinden olduğunu hem de derin ve kalıcı bir inançla dolu olduğunu ortaya çıkaracaktır. Tarihi belgelere göre 1413 yılına kadar Norwich'te bir münzevi hücresinde yaşamıştır ki bu tarih Piskopos Despenser'in ölümünden yedi yıl sonrasına denk gelir.

Teşekkür

Bu kitabın yazımı sırasında bana değerli geri dönüşler sağlayan okurlara teşekkürlerimi iletmek isterim: Dick Davies, Mary Strandlund ve henüz oluşum aşamasında eleştirilerini esirgemeyen Ginger Moran. Kitabın tamamlanmasında benimle birlikte çalışan Leslie Lytle ve Mac Clayton. Ayrıca son taslağı okuyup yorumlayan Pat Wiser ve (on yedi yaşındaki en genç okurum) Noelle Spears'a da teşekkürlerimi sunarım. Yıllarca birlikte yazdığım ve birçok taslakla boğuşurken yanımda olan *The Language of Light* yazarı Meg Waite Clayton'a da özel bir teşekkür borçluyum.

Kendilerinden birçok şey öğrendiğim yazarlara da çok şey borçluyum. Harici ve dâhili manzara tasvirlerinin kurguya yedirilmesi konusundaki ipuçları için Manette Ansay'a teşekkürler. Bir mekânı hissettirmeyi mükemmel bir şekilde öğrettiği için Valerie Miner'e -Yarım-Tom'un sahnelerinden biri Key West'te düzenlediği harika bir atölye sırasında ortaya çıktı- ve Squaw Vadisi Yazarlar Birliği'ndeki atölyede retorik yöntemleri üzerine verdiği muazzam ders ve hep tam zamanında verdiği kişisel teşvikleri için Max Byrd'a da teşekkürler.

Temsilcim Harvey Klinger'i beni kâğıt bataklığına çekil-

mekten kurtardığı için ve editörüm Hope Dellon'a yazınsal becerileri ve edebi içgüdüleri için yürekten minnettarım. Yanımda böyle dört dörtlük iki profesyonel bulunduğu için kendimi gerçekten çok şanslı hissediyorum.

Bir yazarın yaşamında onu teşvik edenlerin rolünün önemini söylemek asla abartmak olmaz. Sözleri ve eylemleriyle zayıf olan yayınlanma umudumu besleyenlere teşekkür etmek isterim: Yayımlanmış ilk hikâyemin editörlüğünü yapan Helen Wirth, profesyonel tavsiyeleri ve teşvikleri için Dr. Jim Clark, becerilerime olan ilgi ve inançlarını ifade eden ailem ve arkadaşlarım. Ve elbette daimi desteğiyle beni cesaretlendiren kocam Don'a aşkımı ve teşekkürlerimi sunuyorum. Sonuncusu ve en önemlisi, bütün nimetleri verdiği inandığım varlığa, O'na teşekkür ederim.